

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

არნოლდ ჩიკობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Arnold Chikobava Institute of Linguistics

Shota Rustaveli National Science Foundation of Georgia



დიდოურ-ქართული ლექსიკონი

თბილისი 2022

პროექტი – კავკასიურ-ქართული ლექსიკონები. II (№FR-18-3659) განხორციელდა შოთა რუსთაველის საქართველოს სამეცნიერო ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით. წინამდებარე პუბლიკაციაში გამოთქმული ნებისმიერი მოსაზრება ეკუთვნის ავტორს და შესაძლოა არ ასახავდეს ფონდის შეხედულებებს.

პროექტი განხორციელდა თსუ არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტში www.ice.ge The project has been made in TSU Arnold Chikobava Institute of Linguistics www.ice.ge

ლექსიკონი გამოსაცემად მოამზადა ნოდარ არდოტელმა

I. სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი

პირველად დიდოური ენის ჩვენამდე მოღწეულ დოკუმენტურ მასალას ვაწყდებით ს. პალასის ნაშრომში [პალასი I, 1787; II, 1789], რომელშიც გვაქვს 285 სიტყვის თარგმანი მსოფლიოს 200 ენაზე, მათ შორის, წარმოდგენილია 119 რუსული სიტყვის დიდოური თარგმანი (I ტომი - 65 სიტყვა, II ტომი - 54 სიტყვა). ი. გიულდენშტედტის ნაშრომში გვხვდება 212 გერმანული სიტყვის დიდოური თარგმანი [გიულდენშტედტი 1791]. რუსულ გრაფიკას, რომლითაც ჩაწერილია ს. პალასის დიდოური ენის მასალა, ბევრი ნაკლი აქვს. ეს უზუსტობანი უფრო თვალშისაცემია მაშინ, როცა საქმე ეხება სპეციფიკურ (ლატერალურ, აბრუპტიულ...) ფონემათა ტრანსკრიფციას. კერძოდ, ტრანსკრიფციისა და ტრანსლიტერაციის დარღვევა ხდება თავისებური ფონემების, განსაკუთრებით, ლატერალთა გადმოცემისას (ს. პალასი გ გრაფემით გადმოსცემს კ, ქ, ყ, ყ, ფონემებს, გ გრაფემით - გ, დ, ლ ფონემებს, ტ-ს ნაცვლად იყენებს ტლ-ს, ლ'-ს ნაცვლად - ტლ-ს, ლ'-ს ნაცვლად ტლ/ტიელ-ს და ა. შ.). ზემომოყვანილი შეცდომები დაშვებულია იმის გამო, რომ რუსული გრაფიკა კავკასიურ ენათა ფონოლოგიური სისტემების თავისებურებათა გამოსახატავად არაადეკვატური და უკმარია, რადგან არაიშვიათად საჭიროებს დამატებით დიაკრიტიკულ ნიშნებს. ე. ბოკარევი ამ გარემოებაზე საგანგებოდ ამახვილებს ყურადღებას: „ფონეტიკის თვალსაზრისით, ჩანაწერების ხარისხი მეტისმეტად დაბალია. სპეციფიკური კავკასიური ბგერები რუსული ბგერებით ძალიან არათანამიმდევრულად გადმოიცემა“ [ბოკარევი 1959: 6]. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, ზემოხსენებულ ლექსიკონში მოყვანილ სალექსიკონო მასალას, როგორც გ. მადიევაც შენიშნავს, „ამჟამად მხოლოდ ისტორიული ინტერესი აქვს“ [მადიევა 1965 : 6].

ს. პალასის ანალოგიურად, აკად. ი. გიულდენშტედტს, რომელსაც საკუთრივ დიდოური (ჰუნზიბურთან ერთად) დამოუკიდებელ ენად მიაჩნია, მოეპოვება ძალზე მწირი ცნობები და სალექსიკონო მასალა [გიულდენშტედტი 1787 : 490-491]. ი. გიულ

დენშტედტი იყენებდა ლათინურ და გუთურ გრაფიკას, რაც ერთგვარად ხელს უწყობდა შეცდომების დაშვებასაც, ვინაიდან იბერიულ-კავკასიურ ენათა სპეციფიკური ფონემების სიზუსტით გადმოსაცემად უკმარი იყო. მიუხედავად ამისა, როგორც აკად. არნ. ჩიქობავა აღნიშნავს: „გასაკვირი ასეთი შეცდომები კი არ არის, არამედ ის, მეტი უზუსტობა არ დასტურდება...“ [ჩიქობავა 1965 : 111].

ი. კლაპროთს 1814 წელს დასტამბულ „მოგზაურობის“ დანართში მოცემული აქვს 111 დიდოურ-ჰუნზიბური სიტყვა, რომელშიც უზუსტობებია დაშვებული. მასვე ჩაუწერია 30-მდე ბეჟიტური (კაპუჭური) რაოდენობითი რიცხვითი სახელი და 16 სიტყვა, რომელთაგან ბევრი მცდარად არის ფიქსირებული [კლაპროთი 1814 : 72-158].

მთის იბერიულ-კავკასიურ ენათა მეცნიერულ კვლევაში მკვიდრი საძირკვლის ჩამყრელ პ. უსლარს მოეპოვება მისთვის ჩვეული ზედმიწევნითი სიზუსტით ჩაწერილი და სათანადო ბეჟიტურ მასალასთან შედარებული ას რიცხვამდე დიდოური რაოდენობითი რიცხვითი სახელი [უსლარი 1889 : 21; იხ. ბოკარევი 1959 : 7].

1895 წელს რ. ერკერტის ორ ნაწილად დასტამბული წიგნის პირველ ნაწილში მოგვეპოვება 545 გერმანული სიტყვის თარგმანი 30 კავკასიურ ენაზე, მათ შორის, 508 სიტყვა დიდოურ ენაზე. სალექსიკონო მასალასთან ერთად, მეორე ნაწილში გვხვდება 207 გერმანულ შესიტყვებათა და წინადადებათა დიდოური თარგმანი [ერკერტი 1895]. სტანდარტულ შესიტყვებებსა და წინადადებებში, რომელთა რიცხვი 200-მდე აღწევს, მრავლად შეინიშნება ტრანსკრიფციული უზუსტობანი თუ ფაქტობრივი შეცდომები, რაც კრიტიკულ მიდგომას იმსახურებს, იხ. [ბოკარევი 1959: 7-9; იმნაიშვილი 1963: 11]. ეგევე უნდა ითქვას ა. სტარჩევსკის [1891: 273-302] და ა. სერჟუტოვსკის [1916: 295-300] დიდოურ სალექსიკონო მასალებზე.

მთის კავკასიურ ენათა ცნობილი მკვლევარი ა. დირი დიდოურ ენას რამდენსამე შრომაში ეხება [1906; 1909]. დასახელებულ ნაშრომებში წარმოდგენილი ლექსიკური მასალა მეტად მწირია, ხოლო გრამატიკული მიმოხილვა – მოკლე და ზოგადი. მოგვიანებით გრამატიკული მიმოხილვები და ლექსიკის ნაწილი მკვლევარმა შეიტანა თავის შემაჯამებელ ნაშრომში [დირი 1928 : 79-85]. ლექსიკოლოგიური თვალსაზრისით, განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს მისი „მასალები ანდიურ-დიდოური ჯგუფის ენათა და კილოთა შესასწავლად“, რომელშიც წარმოდგენილია 250 სიტყვა და 88 წინადადება. აღსანიშნავია, რომ „მასალებში...“ დაშვებულია მეტ-

ნაკლებად იმავე ხასიათის ფონეტიკური შეცდომები, რაც ს. პალასსა და რ. ერკერტთან შეინიშნებოდა. მიუხედავად სხვადასხვაგვარი უზუსტობებისა და ლაფსუსებისა, ა. დირის ნაშრომებში ციტირებული საკუთრივ დიდოური ენის მონაცემები მეტნაკლებად ზუსტია, რაც უთუოდ წინადადგმული ნაბიჯია [იხ. ლომთაძე 1996 : 19-20].

წინამორბედ მკვლევართაგან ბეჟიტური ენის ლექსიკურ და გრამატიკულ მონაცემებს თავის ფუძემდებლურ მონოგრაფიაში ხშირად იმეორებს ივ. ჯავახიშვილი [ჯავახიშვილი 1937; 1992].

XX საუკუნის 20-იან წლებში დიდოურ ენას სწავლობდა ლ. ჟირკოვი, რომელსაც შეუდგენია ამ ენის გრამატიკაც, მაგრამ ეს მასალები არ დაბეჭდილა.

დიდოურ ენას სწავლობდნენ და, როგორც ე. ბოკარევი გვამცნობს [1959: 11-12], 1933 წელს ლინგვისტურ ექსპედიციაში ყოფნისას საკმაოდ უხვი ფოლკლორული და ლექსიკური მასალა შეუგროვებიათ ე. ბოკარევს, ი. მეგრელიძეს და შ. მიქაილოვს, მაგრამ, თუ არ გავითვალისწინებთ ი. მეგრელიძის რამდენსამე წერილს, ეს მასალა არ გამოქვეყნებულა.

ი. მეგრელიძემ სხვადასხვა დროს ცალკეულ სტატიებად გამოაქვეყნა კვლევის შედეგები, რომლებშიც იკვლევდა დიდოური ენის ზოგ საკითხს. კერძოდ, ი. მეგრელიძე, ლექსიკური მარაგის გარდა, ეხებოდა ამ ენის ფონოლოგიურ სისტემას, არსებითი სახელების, რიცხვითი სახელებისა და ნაცვალსახელების წარმოება-ბრუნებას, ქართულთან ურთიერთობის საკითხებს, დიდოელთა ეთნოგენეზისა და რწმენა-წარმოდგენების ანალიზს [მეგრელიძე 1934; 1936; 1940; 1942; 1951; 1955; 1958].

ზოგადად, დიდოურ ენათა, კონკრეტულად კი, დიდოური ენის ორივე დიალექტის შესწავლა და მეცნიერული დამუშავება დაკავშირებულია ე. ბოკარევის, დ. იმნაიშვილისა და ე. ლომთაძის სახელებთან, რომლებიც XX ს.-ის 30-იანი წლებიდან ათეული წლების განმავლობაში იკვლევდნენ დიდოურ ენათა სისტემისა და სტრუქტურის საკითხებს.

ე. ბოკარევმა ხანგრძლივი კვლევა-ძიების შედეგები 1959 წელს შემაჯამებელი მონოგრაფიის სახით გამოაქვეყნა, რომელშიც სალექსიკონო მასალის მხრივ ბევრი რამ არის საინტერესო. კერძოდ, ამ ნაშრომს თან ერთვის დიდოურ (ცეზიურ) ენათა საერთო ლექსიკური და გრამატიკული ფონდი, რომელშიც უპირატესად წარმოდგენილია

საერთო-დიდოური წარმომავლობის დარგობრივი და სხვა სახის ლექსიკა. მიუხედავად ცალკეული შეცდომებისა, ენობრივი ლაფსუსებისა და დიალექტური მასალის სიმცირისა, დასახელებული მონოგრაფია მრავალმხრივ არის საყურადღებო და ამ ენათა მკვლევრები მას გვერდს ვერ აუვლიან.

ცალკე აღნიშვნის ღირსია ე. ბოკარევის ლექსიკოლოგიური მოღვაწეობა, რაც ნათლად წარმოჩნდა მის მიერ შეკრებილი და მასალების სახით გამოქვეყნებული ჰუნზიბური ლექსიკის დამუშავებაში [ბოკარევი 1961 : 147-182].

დიდოურ ენათა მეცნიერული შესწავლის საქმეში განუზომელია ქართველი ლინგვისტების – ე. ლომთაძის, დ. იმნაიშვილისა და ტ. გუდავას – წვლილი. ე. ლომთაძემ მოყოლებული XX ს.-ის 40-იანი წლებიდან XXI ს.-ის დასაწყისამდე კოლოსალური შრომა გასწია დიდოურ ენათა დამუშავებაში. მის განზოგადებული სახისა თუ კონკრეტული საკითხებისადმი მიძღვნილ გამოკვლევებში ყურადღებას იქცევს, სხვა ახლომონათესავე ენებთან ერთად, დიდოური ენის ლექსიკის როგორც აღწერითი, ისე ისტორიულ-შედარებითი ანალიზი. ათეული წლების მანძილზე მოპოვებულმა დიდოურ ენათა დიალექტურად დიფერენცირებულმა მასალამ ფართო ასახვა ჰპოვა მის საეტაპო მნიშვნელობის არაერთ მონოგრაფიაში [ლომთაძე 1949; 1963; 1984; 1994; 1996; 1998; 2000; 2003].

საყურადღებოა, რომ ე. ლომთაძის მიერ 40-50-იან წლებში მოპოვებული და მის მრავალრიცხოვან სტატიებსა და თეზისებში დამოწმებული, თუ ჯერჯერობით გამოუქვეყნებელი ენობრივი მასალა დოკუმენტური წყაროს მნიშვნელობისაა [ბურჭულაძე 2000 : 238].

დიდოური ენის ლექსიკა ასახვას ჰპოვებს ტ. გუდავას ცნობილ მონოგრაფიაში, რომელიც ხუნძურ-ანდიურ-დიდოურ ენათა შედარებით კონტექსტში საკვლევი ენის ლექსიკური მასალაც არის განხილული [გუდავა 1979]. ამავე ხასიათისაა მ. ალექსევის, ა. კიბრიკისა და ს. კომასოვის ნაშრომები [ალექსევი 1988; კიბრიკი, კომასოვი 1988; 1990]. გარდა ამისა, დიდოური (ცეზიური) ენის სინტაქსს ეძღვნება რ. რაჯაბოვის მონოგრაფია, რომელიც მდიდარია ლექსიკური მონაცემებით [რაჯაბოვი 1999].

XX ს.-ის 80-იანი წლებიდან მოკიდებული ნაყოფიერ მეცნიერულ საქმიანობას ეწევა დიდოურ ენათა ცნობილი მკვლევარ-ლექსიკოლოგი მ. ხალილოვი, რომლის კა-

ლამს ეკუთვნის არაერთი მონოგრაფიული გამოკვლევა, ლექსიკონი და სტატია [ხალილოვი 1981; 1986; 1991; 1995; 1999; 2004, 2015...]. ლექსიკოლოგიური თვალსაზრისით, დიდი მეცნიერული ინტერესი ახლავს მისი თანაავტორობით გამოქვეყნებულ თარგმნით თუ მრავალენოვან სემანტიკურ ლექსიკონებს [ისაყოვი, ხალილოვი 2001; კლიმოვი, ხალილოვი 2003; ქომრი, ხალილოვი 2009...].

მ. ხალილოვმა 1999 წელს „დადესტნის უმწერლობო ენების“ სერიით გამოაქვეყნა დიდოურ-რუსული ლექსიკონი, რომელიც შედგება 3. ჰამზათოვის წინასიტყვაობის, ავტორის წინასიტყვაობის, ლექსიკონის აგებულებისა და თავად ლექსიკონისაგან. ლექსიკონს ერთვის საძიებელი, მიკროტოპონიმები, ანთროპონიმები, მოკლე გრამატიკული ნარკვევი და ლიტერატურა. მთლიანობაში ლექსიკონი შეიცავს 7500 სიტყვას, რომლებიც ილუსტრირებულია ფრაზეოლოგიზმებით, ფრაზებით, გამოცანებითა და ანდაზებით. საბოლოო ჯამში ლექსიკონი კარგ შთაბეჭდილებას ახდენს.

დიდოურ ენათა ლექსიკის თვალსაზრისით, ყურადღებას იქცევს მ. ხალილოვის 2004 წელს გამოქვეყნებული მონოგრაფია ქართულ-დადესტნურ ენობრივ კავშირებსა და ნასესხობებზე [ხალილოვი 2004].

2007 წელს გამოქვეყნდა ნ. არდოტელის დიდოური ენის გრამატიკული ანალიზი, რომელსაც ერთვის ჟანრობრივად განსხვავებული დიალექტური ტექსტები [არდოტელი 2007]. 2010 წელს დაიბეჭდა ა. აბდულაევის ნაშრომი დიდოურ სიტყვაწარმოებაზე [აბდულაევი 2010], ხოლო ერთი წლის შემდეგ მისი ძმისწულის - ა. აბდულაევის სადისერტაციო ნაშრომის ავტორეფერატი ბრუნების კატეგორიის შესახებ დიდოურ (ცეზიურ) ენაში [აბდულაევი 2011].

ამრიგად, როგორც ზემოწარმოდგენილი მიმოხილვიდანაც თვალნათლივ ჩანს, უმწერლობო დიდოური ენის შესახებ არსებობს როგორც აღწერითი ხასიათის მონოგრაფიები, ისე თითო-ოროლა ლექსიკოლოგიური ნაშრომი. სამწუხაროდ, დღემდე არ მოგვეპოვება დიდოურ-ქართული ლექსიკონი, რომელშიც წარმოდგენილი იქნებოდა ენაში საყოველთაოდ გავრცელებული ლექსიკური ფონდი და დარგობრივი სიტყვების მარაგიც. ამასთანავე, ეს სიტყვიერი მასალა, უმწერლობო ენის სპეციფიკის გათვალისწინებით, დიალექტურ თავისებურებებს უნდა წარმოაჩენდეს, რაც ამ ლექსიკონში მეტ-ნაკლებად წარმოდგენილია. ეს იმდენად არის საშური, რამდენადაც სათანადო დარგის მცოდნე და გამოცდილ მთხრობელთა ხელიდან გამოცლის გამო,

დავიწყებას ეძლევა სათანადო დარგიცა და მისი ამსახველი სპეციფიკური ლექსიკაც. ეს კი განსაკუთრებით უმწერლობო ენებს უქმნის გაქრობის საფრთხეს. საყოველთაოდ არის ცნობილი, თუ რაოდენ ფასეულია მცირერიცხოვანი ხალხის საფრთხეში მყოფი უმწერლობო ენისთვის დოკუმენტური ისტორიის შექმნა.

II. დიდოურ-ქართული ლექსიკონის შედგენის პრინციპები

1. ლექსიკონის აგებულება

1. წინამდებარე დიდოურ-ქართულ ლექსიკონი ეფუძნება ამ ენაზე მეტყველთა მრავალრიცხოვნობით გამორჩეულ ქიდროულ-ასახური დიალექტის ლექსიკურ მასალას. საკადური დიალექტისა და ამა თუ იმ თქმის მონაცემები მოყვანილია იმ შემთხვევაში, თუ სათანადო სიტყვა, საყრდენ დიალექტთან შედარებით, ფორმოებრივად და სემანტიკურად მეტ-ნაკლებად სახეცვლილია, ანდა სრულიად სხვა ლექსემა მოგვეპოვება. ამასთან, დიალექტური ვარიანტები განლაგებულია როგორც თაურსიტყვის მიჯრით (1), ისე შესაბამისი სტატიის ბოლოკიდურადაც (2): (1) **ბიწერ-ს, ბიწრ-ს** (მოყ.)¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაძღება. 2. ავსებინება; (2) **ბილწო** რიცხ. რვა; საკ. **ბილწენ**. ლექსიკონში წარმოდგენილია წინამორბედ მკვლევართა ნაშრომებიდან დამოწმებული და ჩვენს მიერ შეკრებილი ტექსტებიდან ამოღებულ სალექსიკონო ერთეულები უკონტექსტოდ, თუ ნაწილაკები და მისთ. სპეციალურ განმარტებას არ მოითხოვენ.

2. ლექსიკონში დამოუკიდებელ სალექსიკონო ერთეულებად (resp. ვოკაბულუბად) შესულია: არსებითი სახელი, ზედსართავი სახელი, რიცხვითი სახელი, ნაცვალსახელი, ზმნა, ზმნისართი, თანდებული, კავშირი, ნაწილაკი და შორისდებული. თაურსიტყვად გატანილი ყველა სალექსიკონო ერთეული განლაგებულია ძველი ქართულის ენის ანბანთრიგზე.

3. ცალკე სალექსიკონო ერთეულებად შესულია ომონიმები, რომლებიც მარჯვნივ და ზემოთ სათანადო არაბული ციფრით აღინიშნება, მაგ.: **ტიმი**¹ 1. „ქვის

¹ ჩვეულებრივ ბოლო სიტყვას მიეწერება დიალექტური კუთვნილება, თუმცა მითითებულია პირველი ფორმის გრამატიკული კვალიფიკაცია.

ბრტყელი ფილა“, 2. „სამარის ქვა“; ტიმი² „სახურავი“; ტიმი³ „უყურო ტაფა“; აშუნი¹ „ცისარტყელა“; აშუნი² 1. „სარტყელი, ქამარი“; 2. „თასმა“...

4. თაურსიტყვად გატანილ ფორმაცვალებად სიტყვებთან (სახელებთან და ზმნასთან) ნაჩვენებია გრამატიკული კვალიფიკაცია, ხოლო ფორმაცვალებას მოკლებულ მეტყველების ნაწილებს მიწერილი აქვთ სტილისტიკური დახასიათება (ძვ., კნინ., საუბ...), ან მათი ფუნქციური გამოყენების სფერო (მედ., ანატ., ბოტ., ასტრ...)².

5. თუ სალექსიკონო ერთეული (ზმნა, ზედსართავი სახელი, მიმღეობა...) ცვალებად კლასიფიკატორს შეიცავს, მაშინ იგი უპირატესად მოყვანილია III კლას-ნიშნით (ბ-), ხოლო ფრჩხილებში შეიძლება წარმოდგენილი იყვეს I, II, IV კლასის ექსპონენტებიც (Ø-I, ǫ-II, რ-IV). ამასთანავე, აქტანტის სემანტიკის გათვალისწინებით, შეიძლება მიეთითოს რომელიმე მათგანი: ა) ბეთ-ა III (Ø-I, ǫ-II) „მოწონება, შეყვარება“; ბ) ბილ'-ა III (Ø-I, ǫ-II) 1) „ხვნა“. 2) „დარგვა, დათესვა“ და სხვ.

სუბსტანტივებში ტრადიციულად აღინიშნება შესაბამისი კლასის ნიშანი, რომელიც უშუალოდ მოსდევს მოცემულ სალექსიკონო ერთეულს: უჟი I (-ჰ, -ბი) ვაჟიშვილი, ყმაწვილი.

6. ფორმობრივად (resp. ფონეტიკურად) მინიმალურად განსხვავებული დუბლეტური სიტყვები პარალელურობის პირობითი ნიშნის (//) დართვით შესულია ერთად. ამასთან, თავდაპირველად წარმოდგენილია ამოსავალი ან უფრო გავრცელებული ფორმა, მაგ.: სოზი // სოტოსი 1) „საჰადელი“, 2) „საჰადელები“; ცახტა // ცახხა „წერა“ და სხვ.

7. თუკი დიდოური ლექსემა პოლისემანტიკურია, მაშინ შესაბამის სიტყვა-სტატიაში არაბული ციფრებით მითითებულია განსხვავებული მნიშვნელობები: ტეტრა 1) „კითხვა“; 2) „სწავლა“. ამგვარ სიტყვათა განმარტებისას ჯერ წარმოდგენილია ძირითადი მნიშვნელობა, შემდეგ მეორეული, შემდეგ კი გადატანითი: ბატ-ა 1) „ლაპარაკი, საუბარი“; 2) „ლაყბობა“; 3) გადატ. „ჭორაობა“; 4) გადატ. „მოტყუება“.

8. სალექსიკონო ერთეულთა თავისებური წარმოებისას (შინაგანი ფლექსია, კუმშვა, სუბსტიტუცია, რედუქცია...), გრამატიკულ დახასიათებაში სათანადო ლექსიკური ერთეული ფრჩხილებში ექცევა და სრულად იწერება, მაგ.: ბუცი (ერგ. ბუცჳ, ნათ. ბუცეს//ზეცეს) „მთვარე“ ტეტრა (აწმყ. ტეტერ-ხო) 1) „კითხვა“; 2) „სწავლა“.

² აბრევიატურათა სრული სახეობანი იხ. შემოკლებათა განმარტებაში.

9. სასათაურო სიტყვები ნათარგმნია შესაძლებლობისამებრ ზუსტად. მასთან, იდეომებსა და ფრაზეოლოგიზიმებს, რომლებიც სიტყვის ბუდეში რომბით გამოიხატება ქართულში დაეძებნილი აქვს შესაბამისი თარგმანი. თუ ეს არ ხერხდება, მაშინ მიახლოებით არის ნათარგმნი და ფრჩხილებში ეთითება ადეკვატური თარგმანი. ძირძველი დიდოური ყოფითი რეალიებისა და ძირძველი ტრადიციების გამომხატველი სპეციფიკური სიტყვის სემანტიკა განმარტებულია ფრჩხილებში, მაგ.: **გედობი** წინდები (შალის მაღალყელიანი ჭრელი წინდები, რომლებიც მოქარგულია საგანგებოდ, ტყავის ლანჩა აქვს და დიდოელები მეტწილად დღესასწაულებზე იცვამენ).

10. საილუსტრაციო მასალა ძალზე იშვიათად მოხმობილია მაშინ, როცა იგი დამატებით ხსნის და აზუსტებს სიტყვის ამა თუ იმ მნიშვნელობას. ამასთან, ანდაზებსა და გამოცანებს მიწერილი აქვს სათანადო აღნიშვნა (ანდ., გამ.) და შესატყვისი ქართული თარგმანი, მაგ.: **დიდიჟუ ეჟი ჩაღინ, ჰემენდუკა როღუხ** „რასაც დასთეს, იმას მოიმკიო“ (ზედმიწ.: „როგორი მარცვალაც ჩაყარეს რა, ისეთს იმკიან“). ცალკეულ შემთხვევაში ამგვარი მასალა განსხვავებულ მნიშვნელობათა ნათელსაყოფადაც არის გამიზნული.

11. დამოუკიდებელ მნიშვნელობას მოკლებული დიდოური სიტყვის შემდეგ დასმულია ორწერტილი და ამის მერე მოყვანილია იგივე სიტყვა შემადგენელ კომპონენტებთან ერთად, მაგ.: **ჟაღალ: ჟაღალ ბოდ-ა** „გაფუჭება“.

12. იშვიათად ერთი და იგივე სიტყვა სხვადასხვა მეტყველების ნაწილის ფუნქციას ასრულებს, რასაც კონტექსტი ცხადყოფს. ასეთ სიტყვებთან იწერება შესაბამისი ციფრი წერტილითურთ, მეტყველების ნაწილის სახელწოდება შემოკლებით და განმარტება: **იგო 1.** ზმნს. **ახლოს, მახლობლად**; **2.** თანდ. -**თან, გვერდით.**

13. დიდოური ენის მახვილი ამჟამად სუსტი დინამიკური ჩანს, რომელიც აღნიშნულია შესაბამისი ნიშნით ' (ა') ორ და ორზე მეტმარცვლიანი სიტყვის ყველა პოზიციის ანლაუტის გამოკლებით.

14. იმ ლექსიკურ ერთეულებს, რომელთაც უძღვის იხ. (იხილე), შდრ. (შეადარე), სათანადო თარგმანი უნდა მოიძებნოს მითითებულ სიტყვასთან.

15. სპეციფიკური ფონემები გადმოცემულია დამატებითი დიაკრიტიკული ნიშნებით, რომლებიც სპეციალურ ლიტერატურაში გვხვდება: ა) **პალატალიზაციას** ხმოვ-

ნის თავზე ორწერტილი (") გამოხატავს: ბესურ-ჰ „თევზმა“; ბ) პალატალიზაციასა და სიგრძეს ხმოვნის თავზე ჯოხი და ორწერტილი (") გადმოგვცემს: დჰრ „მე (მიც.)“; გ) ხმოვნის თავზე გრძივი ჯოხი - (რ) მიუთითებს ხმოვნის სიგრძეს: რომხ > რრხ „აკეთებს“, რიფხ > რრფხ „იცის“...

2. მეტყველების ნაწილები, გრამატიკული კატეგორიები და მათი ფორმები

სახელი

1. ლექსიკონში შეტანილია პირველადი არსებითი სახელებიც და სხვა მეტყველების ნაწილებისაგან (ზედსართავი სახელი, რიცხვითი სახელი, ზმნა...) ნაწარმოები სუბსტანტივებიც. სახელთა კლასიფიკაცია, კლას-კატეგორიის მიხედვით, რომაული ციფრებით აღინიშნება: I, II, III, IV. სახელები ძირითადად შესულია III კლას-ნიშნის მითითებით.

2. სხვადასხვაკლასიან პოლისემანტიკურ სიტყვებს კლასიფიკატორის მიმანიშნებელი რომაული ციფრი არაბული ციფრის მერე, უშუალოდ სიტყვის მნიშვნელობის წინ, უზის, მაგ.: ლებ 1) III ფოთოლი; 2) IV წელიწადი.

4. ლექსიკონში არსებითი სახელი შესულია სათარგმნი სიტყვის მხოლოდობითი რიცხვის აბსოლუტივის ფორმით, რომელსაც მრავლობითი რიცხვის ნიშანი ფრჩხილებში ეთითება. თავისებური მრავლობითი რიცხვის მქონე ფორმები (Pluralia Tantum) და კომპოზიტები შესულია ამავე სახით. ალომორფები მოყვანილია პარალელურობის ნიშნით: ბესურ/ო III (-ჰ // -რ, -ს, მრ. -ბი) თევზი; აშუნ/ი² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი// -ა-ბი) 1) სარტყელი; 2) თასმა.

5. თითოეული სიტყვის მომდევნოდ მრგვალ ფრჩხილებში მოქცეულია გრამატიკული კვალიფიკაცია. ამ ნაწილში, როგორც წესი, ჯერ მითითებულია ერგატიული და ნათესაობითი ბრუნვის, შემდეგ კი მრავლობითი რიცხვის ნიშანი (resp. ნიშნები): ბესტალ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ობოლი.

თუ ფრჩხილებში გვხვდება ოდენ ერთი ან ორი ნიშანი, ეს უთუოდ იქნება ერგატივის (resp. ერგატივისა და ნათესაობითის) კუთვნილება: ხეხბი II, I (-ზა, -ზას) 1)

ბავშვი; 2) ბავშვები (Pl. Tant.).

6. ზოგი პროფესიის გამომხატველ სახელებსა და ეთნონიმებს, რომელთაც მიწერილი აქვთ I, II კლასიფიკატორი, ფრჩხილებში, ერგატივისა და მრავლობითობის ნიშნებთან ერთად, ნაჩვენებია კლას-ნიშნებიც: **ბაზარგან I, II (Ø-I, ე-II, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1)** მყიდველი; 2) ვაჭარი; **აჯ I, II (Ø-I, ე-II, -წ, -ს, მრ. -ბი) თუში.**

7. ზოგი გასუბსტანტივებული მიმღობა წარმოდგენილია სხვადასხვა ფონეტიკური ნაირსახეობით, რომელთაგან ყველა მათგანი სუბსტანტივთა ანალოგიურად არის შეტანილი: **ჰიშინოკუ//ჰიშიბუკუ//ჰიშიმუკუ** „საკეტი, ურდული“.

8. **ზედასართავი სახელი**, თუ ის კლასის ექსპონენტს შეიცავს, ნაჩვენებია განზოგადების ტენდენციის მქონე IV კლას-ნიშნით (რ-), თუმცა ფრჩხილებში შეიძლება მითითებული იყვეს სხვა კლასიფიკატორებიც: **რეღვე IV (Ø-I, ე-II, ბ-III) პატარა.**

9. უკლასნიშნო ზედსართავი სახელების შემდეგ სასურველია ფრჩხილებში იყოს მოყვანილი განსაზღვრული და მრავლობითი რიცხვის ფორმები: **ალუკა** „თეთრი“, განს. **ალუკანი**, მრ. **ალუკატა...**;

10. ხუნძურისაგან ნასესხები ზედსართავების ბოლოკიდური კლას-ნიშანი ფუძესთან შეხორცებული და გაქვავებულია, ამიტომ კლასის მითითება საჭირო აღარაა: **ბერცინაჷ** ლამაზი, ტურფა; **ჟიგარაჷ 1)** ენერგიული; 2) ინიციატივიანი.

11. ლექსიკონში **რიცხვითი სახელი** მოცემულია მარტივი (resp. რთული) რაოდენობითი (1-20, 21, 30, 31, 40, 41, 50, 51, 60, 61, 70, 71, 80, 81, 90, 91, 100, 101, 200, 201... 1000), რიგობითი (1-10, 20), ჯერობითი (1-10, 100, 1000), შემკრებლობითი და დაყოფითი რიცხვითების (1-10, 100, 1000) სახით: **ლ'ონო** სამი, **ლ'ონოჲლ'ირუ** მესამე, **ლ'ორახ** სამჯერ, **ლ'ონონ** სამივე, **ლ'ონოტა** სამ-სამი...;

12. **ნაცვალსახელი** შეტანილია შემდეგი გრამატიკული დახასიათებით: ა) კლას-ნიშნიან ნაცვალსახელებში მითითებულია კლას-ნიშნები: **იედა, აადა (I კლ.), იედუ, იოდუ (II, III, IV) ნაცვალ.** ეს; ბ) ნაჩვენებია ერგატივის (resp. ერგატივისა და მრავლობითი რიცხვის) ფორმა: **იიზირი//იიზირაბი** (ერგ. **იიზი** I კლ., **იიზა** II, III, IV კლ.) ნაცვალ. ესენი; ბ) ზოგ ნაცვალსახელი (I, II პირის...) აბსოლუტივსა და ერგატივში, როგორც წესი, იდენტურ ფორმებს გვიჩვენებს და ამიტომ ერგატივის ცალკე მითითება

საჭირო აღარაა: დი მე, მი შენ, ილი ჩვენ, მიუი თქვენ.

ზმნა

13. **ზმნა** შესულია ინფინიტივის ფორმით და მისი ნიშანი (-ა) გამოყოფილია დეფისით. ამასთანავე, შეტანილია მასდარული ფორმებიც საჭიროების შემთხვევაში საუღლებელი ფუძის (resp. ფუძის ფირმანტის) აღნიშვნით. დიდოური ინფინიტივი ქართულად, საყოველთაოდ გავრცელებული წესის მიხედვით, მასდარით არის გადმოღებული და გადმოცემულია როგორც სრული, ისე უსრული ასპექტით: **ცახ-ა** (-ხო, -სი, მრ. -Ø) წერა, დაწერა; **რ-იკ-ა** (-ხ, -ს, მრ. რ-) წასვლა.

14. დამოუკიდებელ სიტყვა-სტატიებად შესულია პერმანსიული, პოტენციალის-პერმანსიული, კაუზატიური, პერმანსიულ-კაუზატიური, პოტენციალისის ტიპისა და ფუძეგაორკეცებულ ზმნათა ფორმები. ამასთანავე, ერთი წყების ზმნებში (**ჭარიკ-ა** „გალვიძება“ [აღვიძებს] – **ჭარილ-ა** „გალვიძება“ [იღვიძებს]...) წარმოდგენილია გვარის ფორმები:

ცახჷ-ა//**ცახ-ა** წერა

ცახნად-ა ხშირად წერა

ცახნალ-ა წერის ხშირად შეძლება

ცახრერ-ა დაწერინება

ცახჷადრ-ა ხშირად დაწერინება

ცახელ-ა წერის შეძლება

ცახ-რახ-ა

ცახნალ-ი 1) წერით (მჯღაბნელობით) დაკავება. 2) გადატ. შარის მოდება

15. კლასნიშნიან ზმნებთან კლასი აღნიშნულია რომაული ციფრით. ზმნური სემანტიკის გათვალისწინებით, ფრჩხილებში თავიდან ნაჩვენებია გრამატიკული კლასი: **ბიშ-ა III** (I-Ø, II-ა, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ჩაქრობა. 2) გამორთვა.

16. სათანადო სიტყვა-სტატიებაში მეტ-ნაკლებად ყველა ზმნას აქვს გრამატიკული დახასიათება. კერძოდ, მრგვალ ფრჩხილებში კლასიფიკატორისა და საუღლებელი ფუძის შემდეგ ნამყო ძირითადის, აწმყო კონკრეტულისა და ბრძანებითი კილოს სუფიქსები ამავე თანამიმდევრობით რეგულარულად აღინიშნება. თუ ფუძე სხვადასხვა

სახის ცვლილებას განიცდის, მითითებულია სრულად, თუ არადა მისი ოდენობით-ანი ფორმანტი ხმოვანფუძიან ზმნებთან უშუალოდ კლას-ნიშანთა მიჯრით არის წარმოდგენილი. სულ ბოლოს ნაჩვენებია მრავლობითის ფორმა³: **ბიზ-ს III (I-Ø, II-ი, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რიზ-ს)** 1) ადგომა; 2) დაგზება (ცეცხლისა); 3) აძრომა, აცოცება (ხეზე); 4) გადმოსვლა (რძისა); 5) აფუება (ცომისა); 6) დაწინაურება; 7) აწევა (ფასებისა); **ჰიშ-ს (ჰიში-, -ს, -ხ, -ო)** დაკეტვა, დარაზვა...

17. უწესო წარმოების ზმნათა ფორმა ცალკე ერთეულად უნდა გამოიყოს და მიეთითოს ძირითად ფორმაზე. მრავლობითის ფორმა უნდა ახლდეს მხოლოდ და მხოლოდ მრავლობითში დადასტურებულ, რიცხვში მონაცვლე ან მხოლოდობითი რიცხვის უქონელ ზმნებს. ანალოგიურადვე უნდა გამოიყოს და ყველა ძირითადი დროის ფორმაზე მიეთითოს დროში მონაცვლე ზმნებს, მაგ.: **იოლ'** „არის“, **რიჩ-ს** „ყოფნა“ (მყოფ.), **ზეჟ-ს, ზოჟ-ს, ზეყჟ-ს** (დიალ. ვარ.) „ყოფნა“ (ნამყ.).

18. იშვიათად აწმყო ძირითადის, აორისტისა და ბრძანებითი კილოს ფორმათ-ქმნადობისას თავს იჩენს ფუძის თავისებური სახეცვლილება. ამგვარ შემთხვევებშიც ხდება ფუძის სრული ფორმების დამოწმება: **ფელ'ჟ-ს (ფელ'ჟ-, -ს, -ხ, -Ø)** ბერვა, ქროლა.

19. **როდ-ს** („კეთება“) და **როჯ-ს** („გახდომა“) კლასნიშნიანი მეშველზმნებით შედგენილი გარდამავალი და გარდაუვალი ზმნები უნდა შევიდეს ცალკე სალექსიკონო ერთეულებადაც და სათანადო წინამავალი სახელური კომპონენტის თანხლებითაც, მაგ.: **ეწნო** („ახალი“): **ეწნო როდ-ს** განახლება (გაანახლებს); **ნამუს** („ნამუსი“): **ნამუს იოჯ-ს** შერცხვენა (რცხვენია).

20. დამოუკიდებელ სალექსიკონო ერთეულად არის შესული ისეთი სახელზმნები (მიმღეობა, აბსოლუტივი), რომლებსაც საკუთარი ლექსიკური მნიშვნელობა მოეპოვებათ. კლასნიშნიან ზმნათაგან ნაწარმოებ მიმღეობას, წყარო-ზმნის ანალოგიურივე წესით, ეთითება კლასის ნიშანზე და ნაჩვენებია ნათესაობითი ბრუნვის ფორმა, მაგ.: **ტეტერხოსი** (-ს, მრ. -ბი) 1) მსწავლელი, მოსწავლე; 2) მოღვაწე, მკეთებელი; **შუტნაკუნი I, II** (-ჰ, -ს, მრ. **ბუტნაკუნიბი**) 1) მხდალი, ლაჩარი; 2) მფრთხალი, მშიშარა. ცალკე ვოკაბულებად არის შეტანილი მასდარიც შესაბამისი

³ უკლასნიშნო ზმნებთან, ცხადია, აღარაფერი მიეთითება.

მითითებით (მასდ.), მაგ.: **ადრრლი IV** (-ჰ, -ს) მასდ. 1. გაშიშვლება, გატიტვლება, გამრობა, გახდა; 2. შიშვლება, ამოწვდა და ა. შ.

უდეტრები

21. **ზმნისართი**, სხვა ფორმაუცვლელი სიტყვებისა და გამოთქმების მსგავსად, შესულია დამოუკიდებელ სალექსიკონო ერთეულად. ამასთან, ყველა სახის (მარტივი და რთული, კლასნიშნიანი და უკლასნიშნო) ზმნისართი წარმოდგენილია სათანადო აღნიშვნით (ზმნს.) და მიწერილი აქვს შესაბამისი დახასიათება: **ინკო** ზმნს. აქ (I პირთან); **რიგ IV** (Ø-I, ა-II, ბ-III) ზმნს. კარგად; **რაცუ IV** (Ø-I, ა-II, ბ-III) ზმნს. ბევრი, **ჟაკულ** ზმნს. დღეს; **ნეთთი** ზმნს. როდის? და მისთ.

22. მრავალფუნქციანი ზმნისართები, რომლებიც იმავდროულად რომელიმე სხვა მეტყველების ნაწილის გამოსახატავადაც გამოიყენება, დახასიათებულია თითოეული მეტყველების ნაწილის მიხედვით: **შეტურ** 1. ზმნს. გარშემო; 2. თანდ. ირგვლივ; **ტირი** 1. ზმნს. ზევით, მაღლა; 2. თანდ. -ზე...;

23. სხვა უდეტრებიც (თანდებული, კავშირი, ნაწილაკი, შორისდებული) შესულია ლექსიკონში ცალკე სიტყვა-სტატიის სახით და თითოეული შესაბამისად არის დახასიათებული:

ა) **თანდებული**: -**ტო** თანდ. -ზე..;

ბ) **კავშირი**: -**ნო/-ნ** კავშ. და, -ც; **აწი** კავშ. ან; **ჟალი** კავშ. არამედ...;

გ) **ნაწილაკი**: **ლინ**, **ლახ** ნაწ. -ო, თქო; -**ცე** ნაწ. -მდე, ოდენა...;

დ) **შორისდებული**: **ქლე** შორისდ. ჰეი!; **ვალლა** შორისდ. ო, ღმერთო, ღმერთმანი...

ტრანსკრიფცია

№	1	2	3	4	5	6	№	1	2	3	4	5	6
1	ა	a	a	a	a	a	33	ჰ	p	п	p	п/	p
2	ბ	ā					34	ჟ	ž	ж	j	ж	ž
3		a'					35	რ	r	р	r	р	r
4		ā'					36	ს	s	с	s	с	s
5	ც	ä					37	ტ	t	т	t	т/	t
6	ძ	ä'					38	ტ ^ბ	t ^b	т _n	t _n	кб	tkl
7	ბ	b	б	b	б	b	39		t ^ბ				
8	გ	g	г	g	г	g	40	ყ	u	y	u	y	u
9	დ	d	д	d	d	d	41	უ	ū				
10	ე	e	e	e	e,ə	e	42		u'				
11	ვ	ē					43		ū'				
12		e'					44	ფ	p	п	φ	п	ph
13		e'					45	ქ	k	к _o	q	к	kh
14	ვ	v	в	v	в	v	46	ღ	γ	ḡ	ḡ	гб	qh
15	ზ	z	з	z	з	z	47	ღ'	γ'				
16	თ	t	т	т	m	th	48	ყ	š	q	š	кб	q
17	ო	i	i		и	i	49	ყ'	š'	q̇	q̇		
18	პ	ī					50	შ	š	ш	ш	ш	š
19		i'					51	ჩ	č	ч	č	ч	č
20		ī'					52	ც	c	ц	ц	ц	c
21	კ	k	к	k	к/	k	53	ც	ç	ц	t	ц/	tc(č)
22	ლ	l	л	l	л	l	54	ჭ	č	č	t	ч/	dč
23	ლ'	l'	η	h	ლბ	thl	55	ბ	x	x	q	x	x
24	ლ ^ა	l ^a	h	v	ლ/		56	ს	q	k	š	хб	x(xx)
25		l ^ა					57	ს'	q'				
26		l ^ა					58	ჰ	h	h	h	гб	h
27	მ	m	м	m	м	m	59	ჰ	h _o	n	h	х/	xh
28	ნ	n	н	п	н	n	60	ფ	ω			г/	
29	ო	o	о	о	о	о	61	ფ'	ω'	с	φ	б	
30	პ	ō					62	ვ	w	w	w		
31		o'					63	ი	j	j	y	й	y
32		ō'											

ლექსიკონი

ა	
აბადიდაბ მარადიული	აგრანრმლი IV (-წ, -ს) აგრონომობა
აბაზი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1) თანხა; 2) კა- პიკი	აგულა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ალუღელი (ქალი)
აბაზინა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) აბაზა (ქალი)	აგულა I (-წ, -ს, მრ. -ბი) ალუღელი (კა- ცი)
აბაზინა I (-წ, -ს, მრ. -ბი) აბაზა (კაცი)	აგულა/ბი (-წწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ალუ- ღელები
აბაზინა/ბი (-წწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) აბაზე- ბი	აგური II (-წ, -ს, მრ. -ბი) აგური
აბი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანდაზური თქმა	ადა III (-წ, -ს) თავაზიანობა, ზრდი- ლობა, პატივისცემა
აბი III (-წ, -ს) ანბანი	ადა-ჯათი III (-წ, -ს) პატივისცემა, პა- ტივი; იხ. ადა-ჯურმათ
აბრაშუნ (მოყ. არაშუნ) III (-წ, -ს, მრ. - ბი) აბრეშუმის ძაფი	ადა-ჯურმათ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) პატი- ვისცემა, პატივი; იხ. ადა-ჯათი
აბხადა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) აფხაზი (ქა- ლი)	ად-ად'ზ 1. ზმნს. წინ, წინათ, ადრე. 2. თანდ. წინ, წინაშე
აბხადა I (-წ, -ს, მრ. -ბი) აფხაზი (კაცი)	ად'ზ // ადა'ზ 1. ზმნს. წინ, წინათ, ად- რე. 2. თანდ. წინ, წინაშე
აბხადა/ბი (-წწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) აფხა- ზები	ად'სი 1. წინა, პირველი. 2. ადრინდე- ლი, თავდაპირველი; 3. მოწინავე, საპრიზო
აგან/ი (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავბრუხვევა	ადეკ-ს//ადიკ-ს მოქმ. 1. წინ წაწევა, წინ გადანაცვლება, მიჩოჩება. 2. გადატ.
აგდრ/ი II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძელაკი, ერ- ბოქვა, საღესი (ქვა)	
აგდ/უ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ერთგვარი მცე- ნარის სახელი	
აგრანრ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) აგრონომი	

წინსვლა, დაწინაურება (დააწინაურებს)	ადომ/უ II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ცერცველა горошек посевной
ადეკრ-ს კაუზ. 1. წინ წაწევინება. 2. გადატ. დაწინაურებინება	ადორიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაშიშვლება, გატიტვლება, გაძრობა, გახდა (იხდის).
ადეკრერ-ა კაუზ. 1. წინ წაწევინებინება. 2. გადატ. დაწინაურებინებინება	2. შიშვლება, ამოწვდა (ამოიწვდის)
ადელ-ს//ადილ-ს 1) ვნ. 1. წინ წაწევა, წინ გადანაცვლება, მიჩოჩება. გადატ. წინსვლა, დაწინაურება (დაწინაურდება). პოტ. წინ წაწევის შეძლება	ადორიკრ-ს (ადორიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გატიტვლება, გაშიშვლება (აშიშვლებს)
ადემთოჟ ზმნს. დიდი ხანია, ადრიდან, თავდაპირველად; იხ. მოყ. ადამთოჟ	ადორიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გატიტვლებინება, გაშიშვლებინება (აშიშვლებინებს)
ადერ//ად-ადერ ზმნს. ადრე, წინათ, ძველად, თავდაპირველად, დიდი ხანია,	ადორილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. ვნ. გაშიშვლება, გატიტვლება (ტიტვლდება). 2. პოტ. შიშვლება, ამოწვდა (ამოიწვდება)
ადერზოს ძველისძველი, ადრინდელი, უწინდელი	ადორილწო ზმნს. 1. შიშვლად, ტიტვლად. 2. გაშიშვლებით, ამოწვდით (ხმალამოწვდით)
ადერზოხორ ზმნს. ძველებურად, უწინდებურად	ადრრლი IV (-ჭ, -ს) მასდ. 1. გაშიშვლება, გატიტვლება, გაძრობა, გახდა; 2. შიშვლება, ამოწვდა
ადერსი ძველებური, ადრინდელი	ადრრუ 1. გაშიშვლებული, გატიტვლებული, გახდილი. 2. შიშველი, ამოწვილი.
ადიგეამ II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ადილელი (ქალი)	3. მოშილიფებული, თხლად ჩაცმული
ადიგეამჟ I (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ადილელი (კაცი)	ადრეს III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) მისამართი
ადიგეამჟ-ბი (-ზჭ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ადილელი	აზბარ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) სასახლე
ადიამლ IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) დალიანდაგებული საბანი	აზბარ-ყრწო III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) სასახლე;

იხ. აზბარ

აზირ II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ნაჭერი ან ნაპო-
ბი რაღაცისა, ნაწილი რაიმესი

აზირ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -Ø) გაყინვა, გაციება,
გაგრილება

აზირა/დ-ს (აზირა-, -ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხში-
რად გაყინვა, ხშირად გაციება, ხში-
რად გაგრილება

აზირერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაყინვი-
ნება, გაციებინება, გაგრილებინება

აზტა/ა IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) თრთვილი,
ჭირხლი

აზტარ/სი // აზტარ/ბი (-ზჭ, -ზა-ს, მრ. -
ბი) აზილტელი, აზილტელები
(სოფ. აზილტას მცხოვრებნი)

აზუ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) 1. მარცვლეუ-
ლის მოსავალი. 2. სამკალი; იხ.
ჯიჩი

ათ/ა IV (-ჭ, -ს) ტვინი

ათ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) ანთება, მოკიდება
(ცეცხლისა)

ათაჰრი/ა III (-ჭ, -ს) ნამაზისას წასაკი-
თხი ლოცვა

ათისთათ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ატესტატი

ათრ/უ II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. პლაცენ-
ტა, მომყოლი

ათუ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) დუღაბი, ნაზავი,
საგოზი

ათჰ/ა IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) თვალის ჩირქი

ავ (მოყ. აკუტა) IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) 1. თეს-

ლა;

2. კურკა

აკ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. გამოპირვა, ფხის
გამოყვანა. 2. გადატ. დარტყმა, ცემა

აკრ-ს (აკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გამო-
პირვინება, ფხის გამოყვანინება

აკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გამოპირ-
ვინებინება

აკცე 1. პაწაწინა, პაწაწკინტელა. 2. ზმნს.
ცოტა, ცოტაოდენი; იხ. მუკუცე

აკუმკ/ა IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ფანჯრის ჩარ-
ჩო

ალათ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ხელსაწყო, ია-
რალი, ინსტრუმენტი

ალა-ლანდ შორისდ. ვაი-ვაი, ვაიმე

ალან (ასახ. ცალაჯ) (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) მინ-
დორი, მდელო

ალან შორისდ. ვაიმე, ვაჰ; იხ. აჰ

ალი III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) 1. რტო, ტოტი. 2.
მორჩი, გამონაზარდი

ალრფ III (-ჭ, -ს) 1. ანბანი. 2. ალიფი
(არაბული ანბანის პირველი ასო)

ალრფ-ბი III (-ჭ, -ს) ანბანი

ალრჭ/ი III (-ჭ, -ს) დროის მონაკვეთი
(15-22 მარტი)

ალლან I (-ჭ, -ს) ალაჰი (მუსლიმთა
ღმერთი)

ალმან III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ალმასი (მინის
საჭრელი)

ალფავრთ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ანბანი

ალუკა თეთრი	ვიგინდარა, მაწანწალა (ზედმიწ.
ალუკალი IV (-ჭ, -ს) სითეთრე	მოსულ-წასული)
ალჰსამ III (-ჭ, -ს) რელიგ. ლოცვა; იხ.	აჟ/უ II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხე, ბუჩქი, ბუჩქ-
ბისმრლა	ქნარი. 2. ძირი, ბუჩქი (მარწყვისა,
აღა III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ჯიხვი, ნადირი	კარტოფილისა); იხ. ღუნ
აღუ ¹ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) კალთა	არ-ა (-სი, -ხო, -ო) შეერთება, შეტყუპე-
აღუ ² (ასახ. აღნი) III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) მო-	ბა; იხ. არევა
ხვევა, გულში ჩაკვრა, ჩახუტება	არა ¹ II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ტოტი, რტო
ამან-ალლას შორისდ. ღმერთო ჩემო	არა ¹ IV (-ჭ, -ს) შინნაქსოვი მაუდი
ამანთ (-ჭ, -ს, მრ. -ა-ბი) დავალება,	არაყი III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ბუჩქი
განკარგულება, ნდობა	(თხილისა)
ამინ შორისდ. 1. ამინ; 2. ამინი (მამაკა-	არბაშ IV (-ჭ, -ს) ოთხშაბათი
ცის საკ. სახ.)	არბაშ-ლუდ/ი IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ოთხშა-
ამმ კავშ. მაგრამ, თუმცა	ბათი (ზედმიწ. ოთხშაბათი დღე)
ამრუ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ბრძანება, დავა-	არეკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. შეტყუპება,
ლება,	შეერთება (აერთებს)
ამურიდო III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. ლო-	არეკრ-ა (არეკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
კოკინა	შეტყუპებინება, შეერთებინება
ანდა III (-ჭ, -ს) გულგრილობა, გულცი-	არეკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შე-
ვობა	ტყუპებინებინება, შეერთებინები-
ატი (მოყ. ატი) IV (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) კვირა	ნება
ანნი (მოყ. ანნა, ასახ. არნი) II (-ჭ, -ს, მრ.	არელ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1. ვნ. შეტყუპება,
-ბი) მუხლის შიდა სახსარი	შეერთება (ერთდება). 2. პოტ. შეერ-
აა ¹ შორისდ. ვაი	თების შემღება
აა ² შორისდ. არა (უარყოფას გამოხა-	ართის I (-ჭ, -ს, -ბი) მსახიობი, არტისტი
ტავს); იხ. ანუ მეშვ. ზმნ. არაა, არ	(კაცი)
არის	ართისქ/ა II (-ჭ, -ს, -ბი) მსახიობი, არ-
აათ III (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ყურანის	ტისტი (ქალი)
ერთ-ერთი სურა	არმენიად II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) სომეხი (ქა-
აა-ა ¹ კირუ I, II (-ჭ, -ს, მრ. -ბი) არამზადა,	ლი)

არმენიას I (-წ, -ს, მრ. -ბი) სომეხი (კაცი)

არმენიას/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) სომეხები

არმიას III (-წ, -ს, მრ. -ბი) არმია, ჯარი

არმიას I (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჯარისკაცი

არლან III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გარმონი

არლანჩი I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეგარმონე

არჩინას II (-წ, -ს, მრ. -ბი) არჩიბელი (კალი)

არჩინას I (-წ, -ს, მრ. -ბი) არჩიბელი (კაცი)

არჩინას/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) არჩიბელები

არხელი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) რიკ-ტაფელას სათამაშო ჯოხი; იხ. ფიკი

არხელი-ჰიბო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) რიკ-ტაფელა; იხ. ხებ. ტუმა-დილია, მოყ. ჰიბო-ფიკი

არხი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. არხი. 2. ორმო

არხის I IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) არქივი

ას¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ცა. 2. ღრუბელი, ბურუსი, ჯანლი

ას² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლიბრი, ბისტო

ასა III (ასა-//ასამე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ცირცელი, ქნავი

ასალიას III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კალაპოტი

ასალამუ-ჭალეაქუმ შორისდ. გამარჯობა (ზედმიწ. მშვიდობა თქვენდა)

ასარ III (-წ, -ს) 1. გავლენა. 2. შთაბეჭდი-

ლება

ასაჭახიმ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შაშხანა

ასაჯოსი//ასაჯო/ბი (-წ//წწ, -ს//წა-ს, მრ. -ბი) 1. ასახელი (სოფ. ასახის მცხოვრები). 2. ასახელები

ასეთინას II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ოსი (ქალი)

ასეთინას I (-წ, -ს, მრ. -ბი) ოსი (კაცი)

ასეთინას/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) ოსები

ასთაჭფირულლას შორისდ. 1. უფალო, შეგვიწყალე. 2. გადატ. განცვიფრების გამოხატვა; იხ. ასთაჭფირულლას

ასარ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტყვე

ასლიას მირითადი

ასრუ მოღრუბლული, ბურუსიანი

ასრილე ცისფერი; იხ. ნიგა

ასსარ ნაცვ. არაფერი, არრა

ასტა III (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჰალვა (ფეკილისა)

ასქარ III (-იო-, -წ, -ს) ჯარი, ლაშქარი

ას-ქრტუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღრუბელი

ას-ღუდიშას ღრუბლიანი

ატ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხორბალი

ატ² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ცომი

ატ³ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სოკოს სახეობა

ატიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დასველება, დალბობა (ალბობს)

ატიკრ-ს (ატიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დასველებინება

ატიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-

სველებინებინება
ატილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1. ვნ. დასველება, დალბობა (ლბება). 2. პოტ. დასველების შეძლება
ატრმუ უდუღარი, უმი; იხ. **აჭრმუ**
ატიჟუ (მოყ. ატიჟუ, ასახ. ატიჟ) სველი, ნესტიანი, ტენიანი
ატიჟული (მოყ. ატიჟული) IV (-ა, -ს) სისველე, ტენიანობა
ატლას III (-ო/ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ატლასის ნაჭერი
ატრნი II (-ა, -ს) ზაფხული
ატონრტ (მოყ. ატრხ) ზმნს. ზაფხულში
ატონრს საზაფხულო, ზაფხულისა
ატ-ქუდი (-ა, -ს, მრ. -ბი) კვების პროდუქტები, სურსათი (ზედმიწ. ფქვილ-ცომი)
ატირნაკუ I (-ა, -ს, მრ. -ბი) ცრუპენტელა, მატყუარა
ატირნაკუ I (-ა, -ს, მრ. -ბი) მიამიტი, გულუბრყვილო ადამიანი
ატირრუ¹ ბერწი, ურწანი
ატირრუ² IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ჭოტი (პარკი)
აჟ (საპ. აყუ) III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. თაგვი
აჟადან ზმნს. მხიარულად, ხალისიანად
აჟადანაჟ მხიარული, ხალისიანი
აჟადანლი IV (-ა, -ს) მხიარულება, ხალისიანობა

აჟალ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. დასაწყისი. 2. სახლი (ასახ.)
აჟანს III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ავანსი
აჟარ ხუნძური, ავარიული
აჟარა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) დაბრკოლება, ხელის შეშლა
აჟარაგ I (-ა, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. წინასწარმეტყველი
აჟარიდა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ავარია
აჟგუსტ III (-ა, -ს) აგვისტო
აჟთამბილ III (-ილო-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ავტომობილი
აჟთამათ IV (-ილო-, -ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ავტომატი (იარაღი). 2. გადატ. მოლაყბე, მოლაპარაკე
აჟთარუჩკა IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ავტოკალამი
აჟთობუზ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ავტობუსი
აჟლაც¹ IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ვაკე, ველი
აჟლაც² IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) მიყრუებული ადგილი, ყამირი
აჟართ IV (-ილო-, -ა, -ს, მრ. -ბი) აპარატი
აჟარაკ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. მაწანწალა. 2. გადატ. გარყვნილი
აჟარაკაჟ 1. მაწანწალა. 2. გადატ. გარყვნილი, მრუში, მეძავი
აჟარაკლი IV (-ა, -ს) 1. მაწანწალობა. 2. გარყვნილება, გახრწნილება
აჟირაციდა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ოპერაცია

აფიცტრ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ოფიცერი
აფრელ III (-წ-, -ს) აპრილი
აფთქა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) აფთიქი
აქა¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. სამაჯური. 2.
გვერგვი. 3. რგოლი; იხ. ცაღურა
აქა² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) რკალი (აკვნისა)
აქა³ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მარყუჭი, ყულფი;
იხ. ქაჩუ, გერ, ქრტი¹
აქალურლი IV (-წ-, -ს) დაღლილობა
აქბარ IV (-იო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) რელიგ.
ლოცვისთვის მოწოდება
აქთიამბერ III (-იო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ოქ-
ტომბერი
აქი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ფანჯარა, სარკმე-
ლი
აქიზაგრსი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) შტორი
(ფანჯრისა)
აქიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაღლა, და-
ქანცვა (ქანცავს)
აქიკრ-ს (აქიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
დაქანცვინება
აქიკრერ-ა (აქიკრერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
უზ. II დაქანცვინებინება
აქილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. ვნებ. დაღლა,
დაქანცვა (იქანცება). 2. პოტ. გონე-
ბის დაკარგვა, დასუსტების შეძლე-
ბა (სუსტდება)
აქილწსი დაღლილი, დაქანცული
აქრლუ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ეზო; იხ. მწ
აქიფუ სუსტი, დაღლილი

აქი-ცაც I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) სახლის მა-
სალა (ზედმიწ. ფანჯარა-კარი)
აქრს/ბი (-წწ, -წა-ს) ანატ. სათესლე
ჯირკვლები; იხ. ყონდრლი, კენქ
აქრი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ყველი. 2.
მდნარი ყველი; იხ. ხური
აქრი-ხური IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ყველი
(ზედმიწ. ყველ-მშრალი ყველი)
აქროტრსი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) თხევადი
ყველი
აქ/უ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ნიჩაბი
აქუ-ბიზო IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სამუშაო
იარაღები (ზედმიწ. ნიჩაბ-წერაქვი)
აღწ III (-წ-, -ს) ყურადღება, მზრუნვე-
ლობა
აღი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩიტი
აღიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გახვრეტა, გა-
ხევა, გარღვევა (არღვევს)
აღიკნ/დ-ა (აღიკნწ-, -ს, -ხ, -ო) პერმ.
ხშირად გახვრეტა
აღიკრ-ს (აღიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
გახვრეტინება
აღიკრერ-ა (აღიკრერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
უზ. II გახვრეტინებინება
აღილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. ვნებ. გახევა, გა-
ხვრეტა (იხვრიტება). 2. პოტ. გახევა,
გახვრეტა
აღიფუ (მოყ. აღიფ) გახვრეტილი, გა-
რღვეული
აღიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. სახეცვლილე-

ბა, ტრანსფორმირება, შეცვლა (შეცვლის)
 აყიკრ-ს (აყიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 შეცვლევინება
 აყიკრერ-ა (აყიკრერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 II შეცვლევინებინება
 აყილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. ვნებ. შეცვლა
 (იცვლება). 2. პოტ. სახეცვლილების
 შეძლება
 აყიფუ (ასახ. აყიფ, მოყ. აყიფუ) 1. სახეც-
 ვლილი, შეცვლილი. 2. გარეშე,
 უცხო
 აშა: ყრყა აშა ნიკორა, შუბლნიშნიანი
 (ცხოველები)
 აშუ II (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ზვაფი. 2. ქვათა
 ცვენა.
 აშულ ზმნს. წელში, წელთპირ
 აშუნი¹ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ცისარტყელა
 აშუნი² III (აშუნი/ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) 1.
 სარტყელი, ქამარი. 2. ღვედი, თასმა
 აჩრტ III (აჩრტა/ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ფიჭ-
 ვი
 აჩრთ III (აჩრტა/ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) აღ-
 რიცხვა, რეგისტრაცია
 აჩრუთ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ანგარიში
 აცრიფო III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ჭია (წვიმი-
 სა)
 აჭი¹ IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ფოჩი, თოში (ხახ-
 ვისა)
 აჭი² IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. მწვანე ძურ-

წა
 აჭიმუ უმი, ნახარშ-ნუხარში (კარტოფი-
 ლი); იხ. ატიმუ
 აჭრ/ი III (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ხვიმირი;
 იხ. ქობრო, ყეკდა
 აჭუ¹ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) სახელური
 აჭუ² III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. კეფა. 2. თხემი
 ახ¹ IV (-ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) მუცელი, კუ-
 ჭი; იხ. ლარა
 ახ² IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ბალი; იხ.
 ახბაკ
 ახბაზნ III (-ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) გარგა-
 რი, ჭერამი
 ახრ-ბაკ IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ბალი
 (ზედმიწ. ბალ-ბაკი)
 ახინა/დ-ა (ახინა-, -ს, -ხ, -Ø) პერმ. შიში
 (ციცაბო ბილიკებისა)
 ახრ III (-ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ბოლო,
 დასასრული (ქვეყნიერებისა). 2.
 ზმნს. შემდეგ, მერე
 ახირატ უკანასკნელი, ბოლო
 ახირათ III (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) საიქიო,
 იმიერქვეყანა
 ახირ-ზამან III (-ო-, -ს, -ს) რელიგ.
 ქვეყნიერების დასასრული, განკი-
 თვის ჟამი
 ახრ-რეჟსი (მოყ. ახ-რეჟუ) IV (-ს, -ს, მრ.
 -ბი) ანატ. შიგნეული, შიგანი
 ახრან I, II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) დარაჯი,
 ყარაული

ახრანლ/ი IV (-ე-, -წ, -ს) დარაჯობა, ყა-
რაულობა

ახუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წვეთი, ცვარი

აჯ (ასახ. ესჯ) II, I (-მო-//-ე-//-ი-, -წ, -ს,
მრ. -ბი) თუში

აქრლუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დედალი ბატ-
კანი

აქიფუ (საჰ. აქიფუ, ასახ. აქიფ) მდედრი,
დედალი, მდედრობითი; იხ.
აქუგანი

აქრტ/ა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. მიწავამ-
ლა, ხიფხოლა

აქრნი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) შიშაგი

აქუგანი მდედრი რომელიცაა (გან-
საზღ.); იხ. აქიფუ

აჰ შორისდ. ოჰ! ოო! (ტკივილის შეტე-
ვისას); იხ. ალწ

აჰჰ 1. შორისდ. აი, აჰა. 2. ნაწ. ჰო, დიახ.

აჰჰჰ 1. შორისდ. ოო, ოჰო (გამოხატავს
ძლიერ გრძნობას). 2. ნაწ. ჰო

აჰლუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჯიში, მოდგ-
მა, ტომი, მკვიდრი. 2. ნათესაობა,
ჩამომავლობა

აჰა IV (-წ, -ს) მარცვლეულის მსხვილი
ნაფქვაგი, ღერდილი

აჰ/ი III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ძახილი,
განგაში

აჰრნ III (-ე-//-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კაჭა-
რი, ლოდი (ქვისა)

აჰიდა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყური

აჰლუ ზმნს. სწრაფად, მარდად, ფი-
ცხლად

აჰო II, I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მწყემსი, ჩო-
ბანი

აჰრლი IV (-წ, -ს) მწყემსობა

აჰტგონ ზმნს. ხელმეორედ, კვლავ, ისევ
სცა შორისდ. უარყოფა, არაც

ჰ

ჰ'ნუ მეშვ. ზმნ. არ არის, არ ჰყავს, არ
აქვს

ჰ'ნუსი უარყ. მიმღ. არარსებული, უქო-
ნელი

ჰ

ჰ'ლირუ მიმღ. თქმული, ნათქვამი
(რიგ. მნიშვნ.)

ბ

ბაბალი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბავშვი (კნინ.-
მოფერ.)

ბაბ'ალ-ს//ბაბ'მლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) ბლა-
ვილი

ბაბ'ალ'რ-ა//ბაბ'მლ'რ-ა (-სი, -ხო, - Ø)
კაუზ. I დაბლავლება

ბაბ'ანი//ბაბ'მანი (-წ, -ს) ბლავილი; იხ.
ბელენი

ბაბი (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. I მამი. 2. I, II შვი-

- ლო (კნინ.-მოფერ.); იხ. მოყ. **ბაბა**, ასახ. **რბიი**, შაიტლ. **ბაბიიუ**.
- ბაბიიუ/ბაბიუ** I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მამა
- ბაბიიული** IV (-წ, -ს) მამობა; მოყ. **ბაბრუღი**, ასახ. **ობრუღი**
- ბაგ-ს** III (I-Ø, II-ღ, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) ლოკვა
- ბაგინაკუ** III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სალოკი თითი
- ბაგირ-ს** III (I-Ø, II-ღ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ლოკვინება
- ბაგირერ-ა** III (I-Ø, II-ღ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ლოკვინებინება
- ბაგულამ** II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბაგვალი (ქალი)
- ბაგულატი** I (-ე//Ø-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბაგვალი (კაცი)
- ბაგულატი/ბი** (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ბაგვალები
- ბაგუჭი** III (-წ, -ს) სარეველა მცენარე
- ბადალუდურ** IV (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. უწესრიგობა, არეულ-დარეულობა. 2. ჩხუბი, დავიდარაბა, შეტაკება, კინკლაობა
- ბადირუ** III (I-Ø, II-ღ, IV-რ, მრ. რ-) 1. ქმნილი, გაკეთებული. 2. დამზადებული, გამჩენელი
- ბადიჭეა**: **ბადიჭეა ბოდ-ს** ბრალის დადება, საყვედურის თქმა; ასახ. **ბადიჭეტამ ბოდ-ს**
- ბადრიუან** III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პომიდორი
- ბაზ-ს** III (I-Ø, II-ღ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) გაბზარვა, გასკდომა
- ბაზალი** IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) თოფი, ვინტოვკა
- ბაზარ** IV (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბაზარი
- ბაზარგან** I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სოვდაგარი, ვაჭარი
- ბაზარგანლი** IV (-წ, -ს) ვაჭრობა, სოვდაგრობა
- ბაზარ-ლუდი** IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კვირადღე; იხ. **ჰატან**
- ბაზმანა** IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცალსასწორი, ბეზმენი
- ბათ/ა** II (-ე//Ø-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ლანჩა, ძირი (დიდოური ეროვნული წინდისა **გედო**). 2. ძირი (ფეხსაცმლისა); იხ. **რარი**
- ბათარიამ** II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბატარეა
- ბათირუ** 1. ნებისმიერი, რაგინდარა, ყოველგვარი. 2. საჭირო, აუცილებელი
- ბაკარზი**: **ბაკარზი ბოდ-ს** მოგროვება, შეგროვება (შეაგროვებს)
- ბაკარზი**: **ბაკარზი ბოჯ-ს** მოგროვება, შეგროვება (შეგროვდება)
- ბაკი** III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბაკი, ქარაბაკი, ფარეხი
- ბალან** III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. განსაცდელი, უბედურება. 2. ზრუნვა,

მზრუნველობა	(ზედმიწ. მძღრენ-ფსელი)
ბალსკაჲ 1. ბედკრული, ბედუკუდმართი, ბედშავი. 2. საცოდვილო, სამნელო	ბამბა IV (-ჲ, -ს) ბამბა
ბალალაქა III (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) ბალალაიკა	ბანდჲ I (-ჲ, -ს, -ბი) ყაჩალი, აბრაგი, ავაზაკი
ბალრქი 1. ჩართ. შესაძლოა, შეიძლება. 2. ნაწ. ეგებ, იქნებ	ბანი III (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) აბანო
ბალქან III (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) 1. ლეში, მძორი. 2. გადატ. სისაძაგლე, საზიზღრობა	ბანკა III (-ა-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) ქილა, ბანკა
ბალქარა II (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) ბალყარელი (ქალი)	ბაჲ III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, მრ. რ-) უნდა, მართებს
ბალქარაჲ I (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) ბალყარელი (კაცი)	ბაჲი-ს III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. მოსვლა. 2. ჩასვლა, ჩაწვერვა. 3. გადაცემა
ბალქარაჲ/ბი (-ზჲ, -ზა-ს) ბალყარელე-ბი	ბაჲ-ს, ბჲი-ს (ასახ.) III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) შემოსვლა, დამწიფება (მწიფდება)
ბალნრცა//ბალრნცა 1. საავადმყოფო. 2. პოლიკლინიკა	ბაჲან/დ-ა III (ბაჲანჲ-, -ს, -ხ, -Ø) პერმ. 1. ხშირად მოსვლა, სიარული. 2. ხშირად ჩასვლა, ხშირად ჩაწვერვა. 3. ხშირად გადაცემა
ბალრნ III (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) ბალონი	ბაჲბრქი თაოსნობა, წამოწყება, დასაწყისი
ბალრლრი IV (-ჲ, -ს) სრულწლოვნობა, მომწიფებულობა	ბაჲ-თიხ-ს III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) გაბნევა, გაფანტვა, განსახლება, დაქსაქსვა (დაიქსაქსება)
ბალრგო ზმნს. საიდუმლოდ, ფარულად	ბაჲ-თიხრ-ს III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, ბაჲ-თიხერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) გაბნევა, განსახლება, გაფანტვა (გაფანტავს)
ბალრგოაჲ საიდუმლო, ფარული	ბაჲ-თიხრერ-ა III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) გაბნევენება, განსახლებინება
ბალრგრლი IV (-ჲ, -ს, -ბი) საიდუმლო	ბაჲიკ-ს III (I-Ø, II-ჲ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
ბალახანმუ I, II (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) სალანძღავი სიტყვა (იხ. ბალჲკჲ). 2. გადატ. მშიშარა	
ბალჲკჲ IV (-ჲ, -ს, -ბი) განავალი	
ბალჲკჲ-ჲკჲ IV (-ჲ, -ს, -ბი) სიბინძურე	

მრ. რ-) მოქმ. ხელის მიწვდენა, ხელის ხლება, მიწვდენა (მიწვდენს)
ზაიკერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ზაიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ხელის მიწვდენა, ხელის ხლებინება
ზაიკერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ზაიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ხელის მიწვდენინება, ხელის ხლებინებინება
ზაილ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. ვნ. მიწვდომა (მიწვდება). 2. პოტ. მიწვდომის შეძლება
ზაირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოყვანა, მოტანა. 2. გამოგზავნა
ზაირერ-ს¹ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოყვანინება, მოტანინება. 2. გამოგზავნინება
ზაირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. შემოყვანა, დამწიფება (ამწიფებს). 2. შეტყობინება (ატყობინებს). 3. დარტყმევა (არტყმევს)
ზაირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. შემოყვანინება, დამწიფებინება. 2. შეტყობინებინება. 3. დარტყმევინება
ბაჟა I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქვისლი; იხ. დანდიძაჟ
ბაჟარზი: ბაჟარზი ბოდ-ს შეძლება,

ცოდნა (იცის); ასახ. **ბაჟარზი ბოდ-ს**
ბაჟარზი: ბაჟარზი ბოჯ-ს შეძლება, ცოდნა; ასახ. **ბაჟარზი ბოჯ-ს**
ბაჟარი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) შესაძლებლობა, უნარი
ბარაჟ დამოკიდებული, დაკავშირებული
ბარაქათ III (-ფო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბარაქა, წყალობა, კეთილდღეობა. 2. სიუხვე, სარგებელი
ბარაქათაჟ მოსავლიანი, უხვი, ნაყოფიერი
ბარანში: ბარანში ბოჯ-ს 1. ხარბობა, ძუნწობა. 2. შებრალება, შეცოდება
ბარუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცოლი, მეუღლე
ბარუ-ხეხ/ბი (-ჰჰ, -ჰა-ს) ცოლ-შვილი, ოჯახობა (ზედმიწ. დედა-შვილები)
ბარქა შორისდ. გილოცავთ, მოსალოცია
ბარქლა 1. მადლობა, ბარაქლა. 2. მადლიერება
ბარქრზი: ბარქრზი ბოდ-ს მილოცვა
ბარჭრტ ზმნს. ბოლომდე, ძირამდე, ფსკერამდე
ბარხათ III (-ფო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხავერდი, ბარხატი
ბასად-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) გაზომვა, აწყვა
ბასანად-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად გაზომვა
ბასრა: ბასრა ბოდ-ს 1. დამცირება. 2. შე-

რცხვენა, თავის მოჭრა

ბატა: ბატა ბოდ-ს 1. დაცილება, დაცალ-
ცალკეება. 2. მოცილება, გამოყოფა.
3. გაყრა, განშორება. 4. გაშველება.
5. არად ჩაგდება

ბატა: ბატა ბოჯ-ს 1. დაცილება, დაცალ-
ცალკეება. 3. გაყრა, განშორება.

ბატალი IV (-წ, -ს, -ბი) განსხვავება,
სხვადასხვაობა

ბატ-ბატიამჷ სხვადასხვა, განსხვავებუ-
ლი

ბატიამჷ 1. სხვა, სხვადასხვა, განსხვავე-
ბული, ბედენა. 2. გადატ. უცნაური,
უჩვეულო

ბატიამჷხორ 1. სხვანაირად, სხვადას-
ხვაგვარად. 2. უცნაურად, უჩვეუ-
ლოდ

ბატრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბატერ-, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ცემა, და-
რტყმა, დაჩეხა. 2. გადატ. ბევრის
სმევა-ჭმევა

ბატრა/დ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად ცემა, ხში-
რად დარტყმა. 2. გადატ. ხშირად
სმა-ჭამა

ბატრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ცემინება, და-
რტყმევინება. 2. გადატ. ბევრის და-
ლევინება

ბატრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ე-, -ს, -ხ, -Ø,

მრ. რ-) 1. ლაპარაკი, საუბარი. 2.
ლაყბობა. 3. გადატ. მოტყუება. 4.
გადატ. ლანძღვა, გინება, ბილწსი-
ტყვაობა

ბატი-დატირ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დალაპარა-
კვინება, ლაყბობა. 2. მოტყუებინე-
ბა

ბატი-დატირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -
სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ლაყ-
ბობინებინება. 2. მოტყუებინებინე-
ბა

ბატირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
მრ. რ-) კაუზ. I 1. დალაპარაკვინე-
ბა, ლაყბობინება. 2. მოტყუებინება

ბატირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
-Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დალაპარაკე-
ბინებინება. 2. მოტყუებინებინება,
სიტყვის გატეხინებინება

ბატირნაკუ I, II, III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცრუ-
პენტელა, მატყუარა

ბაქ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ავზი, ბაკი

ბაღ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბაღი, ბაღ-ბოსტა-
ნი

ბაღ-ს//ბ'აღ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს,
-ხ, -Ø, მრ. რ-) დასივება, შემუპება
(შემუპდება); იხ. ასახ. ბ'აღჷ-ს

ბაღარზი: ბაღარზი ბოდ-ს 1. დაძვრა, მი-
წევა. 2) განძრევა. 3) არევა, ამხედ-
რება (ამხედრებს)

ბაღარზი: ბაღარზი ბოჯ-ს 1. დაძვრა. 2) დაწყება (დაიწყება)

ბაღასი III დასიებული, შემუშავებული; იხ. ბაღაჟსი

ბაღიკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. გაღება, გახსნა. 2. გამოღება, შეხსნა

ბაღიკრ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბაღიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაღებინება, გახსნევინება. 2. გამოღებინება

ბაღიკრერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაღებინებებინება, გახსნევინებინება. 2. გამოღებინებინება

ბაღილ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. ვნებ. გახსნა, გაღება (იღება). პოტ. გაღების შეძლება. 2. ვნებ. გამოღება. 2. პოტ. გამოღების შეძლება

ბაღირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გახსნევინება, გაღებინება

ბაღირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გახსნევინებინება, გაღებინებინება

ბაღირტ//ბჟაღირტ ზმნს. 1. ღიად, გახსნილად. 2. გამოღებულად, ოდნავ ღიად

ბაღაჟ-ს იხ. ბ'აღ-ს

ბაღურ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შემუშავება, დასივება (დაასივებს)

ბაღურერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II შემუშავებინება, დასივებინება (დაასივებინებს)

ბაყიკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. აღზრდა, გაზრდა. 2. გამრავლება, გაბევრება. 3. გაგრძელება. 4. გაფართოება. 5. გადატ. გაძლიერება, გაზვიადება (გააზვიადებს)

ბაყიკერნად-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად აღზრდა (გამრავლება, გაგრძელება...)

ბაყიკრ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბაყიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. აღზრდევინება. 2. გამრავლებინება...

ბაყიკრერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. აღზრდევინებინება. 2. გამრავლებინებინება...

ბაყილ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. ვნ. აღზრდა. 2. გამრავლება. 3. გაგრძელება. 4. გაფართოება (გაფართოვდება). 2. პოტ. აღზრდის (გამრავლების, გაგრძელების...) შეძლება

ბაყლ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) გაზრდა (იზრდება); იხ. ბაყილ-ს

ბაყუ III ზმნს. ბევრი, საკმარისი, უხვი;
იხ.

ბრმი

ბაყუკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. დარგვა, დაფარება.
2. გადატ. მივარდნა, ცემა, მისევა (მიუსევს)

ბაყულ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ვნ. 1. შედგომა, დასმა. 2. გადატ. მივარდნა, დახშობა (დაიხშობა)

ბაყუს III ზმნს. მეტწილად, ნახევარზე მეტად, ხშირად

ბაყუჩი¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) შევარდენი

ბაყუჩი² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მით. ფუძის ანგელოზი, სახლის სული (კეთილი ან ავი); იხ. **ლაჩინ** (მოყ.)

ბაშ/ა III (-ი-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) თითი; იხ. **ნაკილანი, ბჟოვლანი, ბაგინაკუ**

ბაშადატ ნახევარი; იხ. **ბოლრკუ**

ბაშიზატორ ზმნს. თითის წვერებზე

ბაშრ IV (-აო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბუხარი, კერა; იხ. **მუხარი**

ბაშიკრამ/ბაშიკრატ¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბეჭედი; ასახ. **ბაშიკრამ**

ბაშიკრამ² (მოყ.) IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ხვანჩი, ხორხის მალლობი

ბაშრკუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სათითე

ბაშქირამ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბაშკირი (ქალი)

ბაშქირატ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბაშკირი (კაცი)

ბაშქრ/ბი (-ჰჰ, -ჰა-ს, მრ. -ბი) ბაშკირე-ბი

ბაშლა: ბაშლა ბოდ-ს დაწყება (იწყებს)

ბაშლა: ბაშლა ბოჯ-ს დაწყება (იწყება)

ბაჩრამ წყნარი, მშვიდი

ბაც-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) მობეზრება, მოწყენა, გულის გაწყალება

ბაც-ს² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) წინააღმდეგ ყოფნა, არმოწონება

ბაცირ-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მობეზრებინება

ბაცირ-ს² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გაბრაზებინება

ბაცირერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. დატანჯვინება. 2. მობეზრებინებინება

ბაცირერ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გაბრაზებინებინება

ბაცირნადა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად მოწყენა, ხშირად მობეზრება

ბაცირნადა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად წინააღმდეგ ყოფნა, ხშირად გაბრაზება

ბაწ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ.

რ-) ჭამა, კვება
ბაწად: ბაწად ბოდ-ს გაწმენდა, გასუფთავება (ასუფთავებს)
ბაწად: ბაწად ბოჯ-ს გაწმენდა, გასუფთავება (სუფთავდება)
ბაწადაჭ სუფთა, გაწმედილი
ბაწლ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბაწელ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. ვნ. ჭამა, კვება (იკვებება). 2. პოტ. ჭამის შეძლება
ბაწრ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბაწერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ჭმევა
ბაწრერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბაწერერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჭმევივნება
ბაწ-ხანს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ჭამით გასკდომა, მუცლის ამოყორვა, მიძლომა; იხ. ხან-რაწა (მოყ.)
ბახ III (-წ, -ს) წარმატება, ბედიანობა
ბახილაჭ ძუნწი, ხელმოჭერილი
ბახრლ: ბახრლ ბოჯ-ს 1. გამუნწება, წუწურაქობა. 2. დამდურება, საყვედურობა
ბახრლლი IV (-წ, -ს) ძუნწობა, წუწურაქობა
ბაჯ-ს¹ III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) კერვა
ბაჯ-ს² III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) გამოსვლა, გამოვლენა, გამოჩენა

ბაჯა/დ-ს¹ III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად კერვა
ბაჯა/დ-ს² III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად გამოსვლა, ხშირად გამოვლენა
ბაჯი III (-წ, -ს) გამოკლება
ბაჯირ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გამოვლინება
ბაჯირერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გამოვლენინება
ბაჯურ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I კერვინება
ბაჯურერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II კერვინებინება
ბაჯუჯ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბახუხი, ხავიწის სახეობა
ბაჰა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფასი, ღირებულება
ბაჰადურ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. დევგმირი, გოლიათი, გულადი. 2. გმირი
ბაჰადურლი IV (-წ, -ს) 1. სიმამაცე, გულადობა, გამბედაობა. 2. გმირობა
ბაჰადაჭ ძვირფასი, ძვირი
ბაჰალაჭ გაშმაგებული, გახელებული
ბაჰალბაჯ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მოუსვენარი, დაუდეგარი
ბაჰალ: ბაჰალ ბოდ-ს გაბრაზება, გახელება, გაშმაგება (გააშმაგებს)
ბაჰალ: ბაჰალ ბოჯ-ს გაბრაზება, გახელებ-

ბა, გაშმაგება (გაშმაგდება)
ბაჰნა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საბაბი, მიზეზი
ბაჰ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -სი, -ხო, -
 ო, მრ. რ-) ჩაყრა, დაბნევა, დაფანტვა
ბაჰ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -სი, -ხო, -
 ო, მრ. რ-) დაგება, დაფენა
ბაჰ-ა³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -ო,
 მრ. რ-) ხარშვა
ბაჰარა II (-ე/Ø-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) პატარ-
 ძალი
ბაჰარა¹ I (-ე/Ø-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნეფე,
 სიძე
ბაჰარა II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ვაჟკაცი,
 ჭაბუკი, მამაცი, გმირი
ბაჰარა¹ IV (-ჰ, -ს) ვაჟკაცობა, გმი-
 რობა
ბაჰარა¹ ვაჟკაცური, გმირული
ბაჰარ-ა¹//ბაჰარ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი,
 -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ჩაყრევა, და-
 ბნევილება
ბაჰარ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
 მრ. რ-) კაუზ. I ხარშვინება
ბაჰარ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ხარშვინებინება
ბაჰარ მოოდი, ჰო! (კალოზე ძნის ლეწ-
 ვისას ხართ მოსაბრუნებელი შემა-
 ხილი)
ბაჰარ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჩაყრევილებინება,
 დაფანტვინებინება

ბაჰრი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. მონადირე
 ძალი. 2. მაწანწალა ძალი. 3.
 გადატ. მაწანწალა
ბაჰ შრსდ. წკლაპუნის ხმიანობა
ბაჰ შორისდ. ბღავილი, ბაა (ცხვარ-ბატ-
 კნის ხმიანობა)
ბაჰა III (-ა//მე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ყე-
 ლი, სასულე
ბაჰარა IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) დროშა,
 ბაირადი, ალამი; ასახ. **ბაჰარა¹**
ბაჰარა-ჟეკუ I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მედროშე,
 ბაირახტარი
ბაჰა¹ III (-ჰ, -ს, -ბი) ბოტ. ალვა, ალვის
 ხე; ასახ. **ბაჰელი**
ბაჰა² III (-ჰ, -ს, -ბი) ბოტ. ბალი; ასახ.
ბაჰელი, გენ. ბაალი
ბაჰა-ა¹ (ასახ.) III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -
 ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) დაგვა
ბაჰა-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -
 ო, მრ. რ-) დაკერება, საკერებლის
 დადება; ასახ. **ბაჰაოდ-ა**
ბაჰა/ა-ა (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად შე-
 კაზმვა
ბაჰა-ა-კიჰა-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ,
 -Ø, მრ. რ-) ხშირად ტვირთის აკი-
 დება, ხშირად დასაპალნება
ბაჰა-ა-კიჰარ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -
 ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ტვირთის
 აკიდებინება; მოყ. **ბაჰა-ა-კიჰარ-ა**
ბაჰა-ა-კიჰარ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -

სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ტვირ-
თის აკიდებინებინება

ბჟალარ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაკერებინება

ბჟალარერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
-Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაკერებინები-
ნება

ბჟალარჯუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სალორე

ბჟალო¹ III ზმნს. 1. სწრაფად, მალე, ჩქა-
რა. 2. ძლიერად; იხ. ქნა, ტაპუნ

ბჟალო² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. ლო-
რი, ტახი; ასახ. **ბჟელო**

ბჟალრუ III 1. უხეში, ტლანქი. 2. მაგა-
რი, ხისტი. 3. ხმელი. 4. გადატ.
ძლიერი, მაგარი

ბჟალოკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. გამაგრება. 2. გა-
მკვრივება, გახმობა (ახმობს)

ბჟალოკრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ,
ბჟალოკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კა-
უზ. I 1. გამაგრებინება. 2. გახმობი-
ნება

ბჟალოკრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გამაგრე-
ბინებინება. 2. გახმობინებინება

ბჟალოლ-ს 1) ვნ. 1. გამაგრება. 2. გა-
მკვრივება. 3. გახმობა (ხმება). 2)
პოტ. 1. გამაგრების შეძლება. 2. გა-
ხმობის შეძლება; იხ. **შულა ბრხა**

ბჟალოლი IV (-ჰ, -ს) 1. გამაგრება. 2. გა-

მკვრივება. 3. გახმობა

ბჟალურ, ბჟელურ (მოყ.) ბოტ. გრაკლა

ბჟატ-ს¹ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -
Ø, მრ. რ-) 1. ვარდნა, ჩამოვარდნა,
დავარდნა. 2. წაბორძიკება, წაფორ-
ხილება; ასახ. **ბჟატუ-ს**

ბჟატ-ს² III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -
Ø, მრ. რ-) წოლა; იხ. ქცა-ა

ბჟატანა/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -
Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად ვარდნა

ბჟატურ-ს¹ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. წაქცევა, ძირს
დაცემა, გადაგდება, ტყორცნა. 2.
ბიძგება, გადაყირავება (გადაყირა-
ვებს)

ბჟატურ-ს² III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაწვენა; იხ.
ქეცრ-ს

ბჟატურერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. წაქცევი-
ნება, გადაგდებინება, ტყორცნინება.
2. გადაყირავებინება

ბეგ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. ბეგი

ბეგ-ს¹ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) 1. დარღვევა, გარღვევა. 2.
გახსნა (გაიხსნება)

ბეგ-ს² III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) 1. გახუნება. 2. მოცილება,
ჩამოსვლა, ჩამოძრომა (ჩამოძვრება)

ბეგ-ს³ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø,

მრ. რ-) 1. ჩასობა, ჩარჭობა. 2. ჩასვლა, ჩატევა. 3. გაყრა, აგება (აეგება)

ბეგ-ა⁴ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) თლა, გათლა

ბეგ-ა⁵ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) დამტვრევა, დაშლა (დაიშლება); იხ. ბრლ'ი-ბიკა, ბრლ'ი-ბეგა

ბეგანა/და III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად დაშლა. 2. გასკდომა, გახევა, გაგლეჯა

ბეგაში III გათლილი, გაფხეკილი

ბეგი-ბეტურ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გაშლევა, გაფენა, დაგება (დააგებს)

ბეგი-ბეტურ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დაცილუბინება, გაშვებინება. 2. გაძარცვევა (გააძარცვინებს)

ბეგი-ბეტურ-ა³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გაფენინება, დაგებინება

ბეგი-ბეტურ-ა⁴ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. დაცილუბინებინება, გაშვებინებინება. 2. გაძარცვევინება

ბეგი-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გარღვევა, დარღვევა. 2. შეხსნა, გახსნა. 3. გადატ. გათავისუფლება (გაათავისუფ-

ლებს)

ბეგი-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გახუნება. 2. მოცილება, ჩამოსვლა, ჩამოდრომა (ჩამოაძრობს)

ბეგი-ა³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ჩასობა, ჩარჭობა. 2. ჩასვლა, ჩატევა. 3. გაყრა, აგება (ააგებს)

ბეგი-ა⁴ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გაგზავნა

ბეგი-ა⁵ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაშვება, შეშვება. 2. გატარება. 3. მართვა.

ბეგი-რ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გარღვევინება, დარღვევინება. 2. შეხსნევინება

ბეგი-რ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გახუნებინება. 2. მოცილებინება

ბეგი-რ-ა³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ჩასობინება, ჩარჭობინება. 2. ჩატევინება. 3. გაყრევინება

ბეგი-რ-ა⁴ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გაგზავნინება

ბეგი-რ-ა⁵ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაშვებინება, შეშვებინება. 2. გატარებინება. 3. მართვევინება.

ბეგირლ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) პოტ. 1. გარღვევის შე-
ძლება. 2. გახსნის შეძლება

ბეგირლი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) მასდ. 1. გა-
რღვევა, დარღვევა. 2. გახსნა (გახუ-
ნება, ჩარჭობა, გაყრა...)

ბეგლი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) საუბ. ბეგობა

ბეგრ-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბეგრ-, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მოცილება,
ჩამოსვლა, ჩამოდრომა (ქერქისა); იხ.
ბეგირ-ს²

ბეგრ-ს² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბეგრ-, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გათლება

ბედ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -ო,
მრ. რ-) გაპარსვა (გაიპარსავს)

ბედირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
მრ. რ-) კაუზ. I გაპარსვინება

ბედირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გაპარსვინებინე-
ბა

ბედურო III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ბელი (დათ-
ვისა)

ბეზ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბეზუ-, -ს, -ხ, -
Ø, მრ. რ-) 1. ყურება, ხედვა, შეთვა-
ლიერება. 2. ყურის მიგდება, თვალ-
ყურის დაჭერა, მიხედვა, თვალგუ-
ლის ძლევა; იხ. ასახ. ბეზუტ

ბეზანან/დ-ა, ბეზუანან/დ-ა (ასახ.) III (I-
Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ.
ხშირად ყურება, ხშირად ხედვა

ბეზუ-ბოტ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -
Ø, მრ. რ-) დათვალიერება, გადა-
ხედვა, თვალის გადავლება

ბეზუ-ბოტურ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -
ხ, -ო, მრ. რ-) კაუზ. I დათვალიერე-
ბა, გადახედვინება, თვალის გადა-
ვლებინება

ბეზუ-ბოტურერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -
სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დათვა-
ლიერებინება, გადახედვინებინება,
თვალის გადავლებინებინება

ბეზურ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
მრ. რ-) კაუზ. I 1. ყურადღების მი-
ქცევინება. 2. ხედვინება

ბეზურერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ყურადღების
მიქცევინებინება. 2. ხედვინებინება

ბეთ-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) 1. სიყვარული. 2. ნდომა,
სურვილი

ბეთ-ს² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) დაკარგვა, გაქრობა (ქრება)

ბეთ-ს³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) ჩასვლა, ჩაწვერვა (ჩაიწვერე-
ბა)

ბეთინთოუ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, მრ. რ-)
ზმნს. განზრახ, განზრახვით; იხ.
ურლრდინ

ბეთირ-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. შეყვარება. 2.

მონდომება	(ბარხატისა); იხ. ყატიფა ¹
ბეთირ-ა ² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, - Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაკარგვა, გაქრო- ბა (გააქრობს)	ბელრტორ//ბელრბ ზმნს. სანადიროდ, ნადირობად
ბეთირერ-ა ¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. შეყვარებინე- ბა. 2. მონდომებინება	ელტან IV (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) მონადი- რე
ბეთირერ-ა ² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაკარგვინება, გაქრობინება	ბენზენ//ბენზინ III (-ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბენზინი
ბელარუსა II (-ა, -ს, მრ. -ბი) ბელარუსი (ქალი)	ბენა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. მუშაობა, შრომა
ბელარუსაჲ I (-ა, -ს, მრ. -ბი) ბელარუსი (კაცი)	ბენ/ი III (-ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) შრომა, სა- მუშაო
ბელარუსაჲ/ბი (-ა, -ა-ს, მრ. -ბი) ბე- ლარუსები	ბერნაკ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) თოში; ასახ. ბერნაკ
ბელეთ II (-ა/ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბილე- თი	ბერთინ III (-ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ქორწი- ლი; ასახ. ბერთენ
ბელეკ/უ ¹ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) სახელური (ტუმბასი); იხ. ყატალი, ეკნრკუ	ბერ/ბი//ბერიზ/ი (-ა, -ა-ს//ა, -ა-ს, მრ. -ბი) ბერიხელი, ბერიხელები
ბელეკ/უ ² IV (-ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. გირჩა; ასახ. ბელუკი	ბერო III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ყინული. 2. ლოლუა
ბელა IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ხანჯალი; მოყ. ბალა	ბერცინაჲ (მრ. -ტა) 1. ზედს. ლამაზი, მშვენიერი. 2. არსებ. I, II (-ა, -ს, მრ. - ბი) ტურფა, ლამაზი (ადამიანი)
ბელა-ტაჲ IV (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ცივი იარაღი (ზედმიწ. ხანჯალ-დანა)	ბერცინლ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ვნ. გალამა- ზება
ბელი ¹ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ირემთა, ჯიხვ- თა და მისთ. ზოგადი სახელი, გარეული ნადირი	ბერცინლი IV (-ა, -ს) სილამაზე, მშვენი- ერება
ბელი ² III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ნოხი, ხალიჩა	ბერჰენლი IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) წარმატება, გამარჯვება
	ბერჰიზი: ბერჰიზი ბოდ-ა გამარჯვება, მოგება (მოიგებს)

ბერჰიზი: ბერჰიზი ზოგ-ს გამარჯვება,
 მოგება
 ბეს-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) მოძებნა, აღმოჩენა; ასახ.
 ბესუტ
 ბესანა/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად მოძებნა, ხშირად აღმოჩენა; ასახ. ბესუანა/დ-ა
 ბესი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მუშტი
 ბესტალ I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ობოლი
 ბესტალლი IV (-ჰ, -ს) ობლობა
 ბესუაკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. აჩქარება, დაჩქარება (დააჩქარებს)
 ბესუაკრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბესუაკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) აჩქარებინება
 ბესუაკრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II აჩქარებინებინება
 ბესუალ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ვნ. აჩქარება, დაჩქარება (დაჩქარდება)
 ბესურ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I პოვნინება, მოძებნინება
 ბესურერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II პოვნინებინება, მოძებნინებინება
 ბესურო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) თევზი
 ბესურრუ I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მეთევზე;

მოყ. ბესუროზრუ
 ბეტ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. გაგლეჯა, გახევა. 2. გამოყოფა, მოცილება, მოსხლეტა (მოსხლტება); ასახ. ბეტუ-ს
 ბეტერბატი III (-ჰ, -ს) 1. ცხოვრება, ყოფა, არსებობა. 2. მეურნეობა, ქონება
 ბეტერჰან III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ქმარი. 2. უფროსი, პატრონი. 3. უფალი, მბრძანებელი, მეუფე
 ბეტერჰანლი IV (-ჰ, -ს) 1. საკუთრება. 2. გადატ. მზრუნველობა, შეწუხება
 ბეტიკალ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) დაღვრა, დაქცევა, გაფენა, გავრცელება
 ბეტიკალ-რ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაღვრევა, გავრცელებინება
 ბეტიკალ-რერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაღვრევინება, გავრცელებინებინება
 ბეტან/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად გაგლეჯა. 2. ხშირად გამოყოფა, ხშირად მოსხლეტა; მოყ. ბეტანდა, ასახ. ბეტუანდა
 ბეტუ-კოლანა/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. 1. ცელქობა, ანცობა. 2. ხტუნაობა
 ბეტუ-კოლ-რ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -

ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. აცელქება.
 2. ხტუნავება
ბეტუ-კოლორერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -
სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. აცელ-
ქებინება. 2. ხტუნავებინება
ბეტუნკოლ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -
ო, მრ. რ-) 1. ხტომა, ხტუნვა. 2. ფრე-
ნა, ფრინვა
ბეტუნკოლ-რ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ხტომება. 2.
ფრენა
ბეტუნკოლორერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -
სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ხტო-
მებინება. 2. ფრენინება
ბეტურ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოქაჩვინება, მო-
წევინება, ჩქმეტინება. 2. ამოგლეჯი-
ნება, დახვეინება. 3. შეგროვებინება,
მოკრეფინება. 4. მოცილებინება, მო-
სხლეთინება (ძუძუდან)
ბეტურერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოქაჩვინები-
ნება, მოწევინებინება. 2. ამოგლე-
ჯინებინება, დახვეინებინება. 3. შე-
გროვებინება, მოკრეფინებინება. 4.
მოცილებინებინება (ძუძუდან)
ბელ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø,
მრ. რ-) წაგება, დამარცხება; ასახ.
ბელჷს
ბელანა/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ,

-Ø, მრ. რ-) ხშირად დამარცხება
ბელე/ზჷეჷენი (მრ. -ტა) 1. პატარა, მცი-
რე, უმცროსი. 2. ვიწრო, მჭიდრო;
იხ. ნრშიფუ, კაკარუ
ბელენ-ზჷეჷენ დიდ-პატარა (ზედმიწ.
პატარა-დიდი), უფროს-უმცროსი
(ზედმიწ. უმცროს-უფროსი)
ბელუკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
მრ. რ-) მოქმ. 1. დაპატარავება, შე-
მცირება. 2. დამოკლება. 3. დავიწ-
როება, დაწვრილება (დაწვრი-
ლებს); იხ. ნიშიკვ, კაკარიკვ
ბელუკრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დაპატარავები-
ნება. 2. დამოკლებინება. 3. დავიწ-
როებინება
ბელუკრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
-Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დაპატარავები-
ნებინება. 2. დამოკლებინებინება. 3.
დავიწროებინებინება
ბელულ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) ვნ. 1. დაპატარავება, შე-
მცირება. 2. დამოკლება. 3. დავიწ-
როება, დაწვრილება (დაწვრილდე-
ბა); იხ. ნიშილს, კაკარილს
ბელურ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
მრ. რ-) კაუზ. I წაგებინება, დამარ-
ცხება
ბელურერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II წაგებინებინება,

დამარცხებიანება
ბემ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) დაყრა, დაბნევა, დაშლა, დაფანტვა
ბეშაკ-ს (ასახ.) III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. დასველება, დატენიანება
ბეშაკ/რ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დასველებინება, დატენიანებიანება
ბეშაკრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დასველებინებინება, დატენიანებინებინება
ბეშალ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. დასველება, დატენიანება. 2) დასველების (დატენიანების) შეძლება
ბეშნ/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. 1. ჟონვა, წვეთვა, ცრა. 2. დენა, გაშვება
ბეშნაქუბირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. 1. ჟონვინება, წვეთვინება. 2. დენინება
ბეშნარ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ. კაუზ. I 1. ხშირად ჟონვინება, ხშირად წვეთვინება. 2. ხშირად დენინება
ბეშნარერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ. კაუზ. II 1. ხშირად ჟონვინებინება, ხშირად წვეთვინებ-

ბინება. 2. ხშირად დენინებინება
ბეშრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბეშერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაყრევა, დაბნევინება, დაშლევინება
ბეშრერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაყრევინება, დაბნევინებინება,
 დაშლევინებინება
ბეჭედ I (-ე-, -წ-, -ს) რელიგ. ღმერთი, უფალი, განგება; იხ. **ალღაწ**
ბეჭედაწ 1) 1. მდიდარი. 2. ნაყოფიერი, ნოყიერი, მოსავლიანი. 2) არსებ. I, II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მდიდარი, შეძლებული (აღამიანი)
ბეჭედ: ბეჭედ ბოდ-ს გამდიდრება (ამდიდრებს)
ბეჭედ: ბეჭედ ბოჯ-ს გამდიდრება (მდიდრდება)
ბეჭელი IV (-წ-, -ს) გამდიდრება, ნაყოფიერება
ბეჭელრზი: ბეჭელრზი ბოდ-ს გამდიდრება (ამდიდრებს)
ბეჭელრზი: ბეჭელრზი ბოჯ-ს გამდიდრება (მდიდრდება)
ბეჭნა/დ-ს (ასახ.) III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად ბოყინი, ხშირად დაბოყინება
ბეჭნი II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მუხლი; ასახ. **ბეჭნი**
ბეჭოჯ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,

მრ. რ-) მოქმ. დაკავება, შეჩერება

ბეზოკრ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბეზოკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაკავებინება, შეჩერებინება

ბეზოკრერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაკავებინება, შეჩერებინება

ბეზოლ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბეშერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. დაკავება, შეჩერება. 2) პოტ. დაკავების (შეჩერების) შეძლება

ბეც-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) გატეხა, დამსხვრევა

ბეც-ს² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. გადნობა, გალხობა. 2. გახსნა, განზავება

ბეც-ს³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. გაწურვა, გაფილტვრა. 2. მოხდა, მოხსნა; ასახ. **ბეცუ-ს**

ბეცაუ 1. ბრმა, უსინათლო. 2) არსებ. I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბრმა (ადამიანი, ცხოველი, ფრინველი)

ბეცანა/დ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად გატეხა, ხშირად პრანჭვა

ბეცანა/დ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად გადნობა, ხშირად გახსნა

ბეცანა/დ-ა³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად გაწურვა,

ხშირად გაფილტვრა. 2. ხშირად მოხდა

ბეც-ბეც-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) ხშირად გატეხა, ხშირად დამსხვრევა

ბეც-ბეცურ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ. კაუზ. I ხშირად გატეხინება, ხშირად დამსხვრევინება

ბეც-ბეცურერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ. კაუზ. II ხშირად გატეხინებინება, ხშირად დამსხვრევინებინება

ბეცირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაწურვინება, გაფილტვრინება. 2. მოხდევია, მოხსნევა

ბეცირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაწურვინებინება, გაფილტვრინებინება. 2. მოხდევინება, მოხსნევინება

ბეცრნიკ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. დაბრმავება (აბრმავებს)

ბეცრნიკრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბეცრნიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაბრმავებინება

ბეცრნილ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. დაბრმავება (ბრმავდება). 2) პოტ. დაბრმავების შეძლება

ბეცონო ბრმა

ბეცონრნი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბრმა

ბეცულ III (მრ. რ-) შორს, იქით, მოუსვი, მოწყდი აქედან, დამეკარგე აქედან

ბეცურ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გატეხინება, და-მსხვრევიანება

ბეცურ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გადნობინება, გა-ლხობინება. 2. გახსნევა

ბეცურერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გატეხინებინება, დამსხვრევიანებინება

ბეცურერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გადნობინებინება, გალხობინებინება. 2. გახსნე-ვინება

ბეხ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. სიკვდილი, დაღუპვა. 2. დახოცვა. 3. გაფუჭება, წახდენა. 4. გადატ. დარღვევა, არევა, აწეწვა; ასახ. **ბეხუტ**

ბეხანა/და-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად სიკვდილი, ხშირად დაღუპვა. 2. ხშირად და-ხოცვა. 3. ხშირად გაფუჭება, ხში-რად წახდენა; ასახ. **ბეხუანადა**

ბეხუა/და-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) დაკვლა; შაიტლ. **ბეხადა**

ბეხუბრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,

მრ. რ-) კაუზ. I დაკვლევა; მოყ. **ბე-ხადრ**

ბეხუტლაჰა I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) უსახო, უპიროვნო

ბეხურა III 1. გრძელი. 2. ხანგრძლივი. 3. მაღალი, დიდი (ადამიანი)

ბეხური III ზმნს. ხანგრძლივად, დიდ-ხანს

ბეხორიკ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. წამოდება, წამო-კვრა. 2. დაგრძელება. 3. გაჭიანურე-ბა, გახანგრძლივება

ბეხორიკრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, **ბეხორი-კერ-**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. წამოდებინება. 2. დაგრძელებინება.

ბეხორიკრერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. წამოდე-ბინებინება. 2. დაგრძელებინებინე-ბა.

ბეხორილ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. წამოდება. 2. და-გრძელება. 3. დაკიდება. 2) პოტ. 1. წამოდების (წამოკვრის) შეძლება. 2. დაგრძელების შეძლება. 3. დაკიდე-ბის შეძლება

ბეხორლი IV (-წ, -ს) 1. სიგრძე. 2. ხან-გრძლივობა

ბეხორლიხორ III ზმნს. სიგრძივ, განივ, გაყოლებით

ბეხურ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,

მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოკვლევა. 2. გაფუჭებინება. 3. დარღვევინება

ბეხურერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოკვლევინება. 2. გაფუჭებინებინება. 3. დარღვევინებინება

ბეკხუ მზიანი, ნათელი

ბეკუნტეხ IV (-ე-, -წ-, -ს) ბეხუნტეხი (შვრიის ღერდილის ტკბილწყლიანი ნაზავი, რომელსაც თიბვისას წყურვილის მოსაკლავად სვამენ)

ბეჰნა-ბიკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. მოქცევა. 2. გადატ. მაწანწალობა; ასახ. ბჰნა-ბიკ-ს

ბეჰნა-ბიკირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მოქცევინება

ბეჰნა-ბიკირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II მოქცევინებინება

ბეჰნა/დ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხეტიალი, წანწალი, ყიალი; ხეთ. ბეხნად, მოყ. ბაჰნად, ასახ. ბიჰნად

ბეჰნაქუჩირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გასეირნება; ხეთ. ბეხნაქუჩირ, მოყ. ბაჰნაქუჩირ, ასახ. ბიჰნაქუჩირ

ბეჰნარ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I აწანწალება

ბეჰნარერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო,

-Ø, მრ. რ-) კაუზ. II აწანწალებინება

ბიბრ//ბიბრშ III (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) საბ. პიპია

ბიბირ/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად კანკალი, ხშირად თრთოლა. 2. გადატ. შეშინება

ბიბირატ: ბიბირატ რიკ-ს 1. კანკალი, თრთოლა. 2. შეშინება

ბიბირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I აკანკალება, ათრთოლება

ბიბირნ/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად კანკალი

ბიბლიათეკა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბიბლიოთეკა

ბიბლიათეკარ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ბიბლიოთეკარი

ბიბლიათეკარლი IV (-წ-, -ს) ბიბლიოთეკარობა

ბიგ III ზმნს. 1. კარგად, ნორმალურად. 2. მშვენივრად. 3. ძლიერად, ძალიან

ბიგ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) ყლაპვა

ბიგავულ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მასახლისი, ბეკაული

ბიგავულლი IV (-წ-, -ს) ბეკაულობა

ბიგევრ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბიგევრ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაღამაზება, გაუკეთესება. 2. გამოჯან-

მრთელეზა, გამოცოცხლელა

ბიგეკრერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გალამაზებინება, გაუკეთესებინება. 2. გამოჯანმრთელებინება, გამოცოცხლებინება

ბიგზანზ/ბიგზანზა III ზმნს. ნებით, თავისი ნებით

ბიგირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ყლაპვინება

ბიგირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ყლაპვინებინება

ბიგვ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბიგევ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. გალამაზება. 2. გაუკეთესება. 3. გამოცოცხლება (გამოაცოცხლებს)

ბიგლ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბიგელ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ვნ. 1. გალამაზება. 2. გაუკეთესება. 3. გამოცოცხლება (გამოცოცხლდება)

ბრგნო III ძალიან ბევრი, მეტად უხვი

ბრგუ III (-ტა) 1) ზედს. 1. კარგი, კეთილი. 2. მშვენიერი, ლამაზი. 2) არსებ. მშვენიერი, ლამაზი, ტურფა (აღამიანი)

ბრგუ-ჟუქა დამაკმაყოფილებელი (ზედმიწ. კარგი-ცუდი); მოყ. **ბრგა-ჟუქა**

ბიდრუ (მოყ.) II (-იდა-, -ზ, -ს, მრ. -ბი) ოსპი; ასახ. **ბიდრძ**

ბიდრნ III (-აო-, -ზ, -ს, მრ. -ბი) ბიდონი

ბიდულაჭ I (-ზ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. სისხლის ხაზი

ბიზ-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. ადგომა, ასვლა. 2. ფული, აფუება. 3. გამოვლენა, გამოცხადება, გაჩენა. 4. შებმა (ჭიდაობისას). 5. ასვლა, აცოცება. 6. დაწინაურება. 7. მომატება (ფასისა)

ბიზ-ს² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) აწევა, აწევის შეძლება

ბიზანზ/და-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად ადგომა (აფუება, გაჩენა...)

ბიზარაჭ 1. მოწყენილი, უგუნებო. 2. აზეზარი, გულის გამწყალელებელი

ბიზარლი IV (-ზ, -ს) 1. წამება, მოწყენილობა. 2. აზეზრობა

ბიზრ-ბჟატა-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) დასვენება, დროის გატარება (ზედმიწ. ადგომა-ლაყბობა)

ბიზრ-ბჟატანდა-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად დასვენება

ბიზრ-ბჟატანამუ უსწორ-მასწორო, არაგლუვი

ბიზრ-ბჟატაზსი აწეულ-დაწეული, ბორცვებიანი

ბიზრ-ბჟატურ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) კაუზ. I დროის გატარებინება

ბიზირ-ბჟატურერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დროის გატარებინებინება

ბიზიკ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. აყენება, აყვანა

ბიზილ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. ადგომა (ადგება). 2) პოტ. ადგომის შეძლება

ბიზილ-ს/ნ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად ადგომა. 2. პირფერობა, მოჩვენებითობის ქმნა

ბიზინ III ზმნს. დაყუდებულად, ვერტიკალურად; იხ. ჰეკერ

ბიზიძე შორისდ. დილა მშვიდობისა (ზედმიწ. ადექი?)

ბიზირ-ს¹ III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. აყენება. 2. აფუებინება. 3. გამოვლენინება, გაჩენინება

ბიზირ-ს² III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გაღვიძება, აყენება

ბიზირერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. აყენებინება. 2. აფუებინებინება. 3. გამოვლენინებინება, გაჩენინებინება

ბიზირნ-ა/დ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. კაუზ. I 1. ხშირად აყენება. 2. ხშირად აფუებინება. 3.

ხშირად გაჩენინება

ბიზო III (-ომეს-/-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) თოხი; იხ. წარაქი

ბით-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. შეხება, ხელის ხლება. 2. ტყაპუნი, ლაწუნი

ბითაღორ ზმნს. იქ, იქით, იმ მხარეს

ბითან-ა/დ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად შეხება. 2. ხშირად ტყაპუნი

ბითან-სუ 1) წყნარი, მშვიდი. 2) I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჩუმი, ჩუმჩუმელა

ბითანიტა: ბითანიტა ჭადა რყევა, ბარბაცი; მოყ. ბითანიტა ჭაყა

ბითა ზმნს. 1. შორს. 2. იქ

ბითა-ნიტა ზმნს. აქა-იქ (ზედმიწ. იქა-აქ)

ბითირ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დარტყმევა. 2. ხელის ხლებინება, შეხება, მიკარება

ბითირერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. დარტყმევიანება. 2. ხელის ხლებინებინება

ბით-ნიტორ¹ ზმნს. 1. ყველგან, ყოველგან. 2. არსაით

ბით-ნიტორ² ზმნს. არავის, ნურავის

ბითოკ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. გამოძრავება, გადაადგილება. 2. ბიდგება

ბითოკერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -

Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გადაადგილე-
 ბინება. 2. ბიძგებინება
ბითრ ზმნს. იქით, იქ
ბითობ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
 მრ. რ-) გაწევა, მიწევა
ბითთაზ ზმნს. 1. იმ მხრიდან, იმ მხა-
 რეს. 2. ჩრდილოეთით
ბითთაზად ზმნს. იმ მხრიდან
ბითთაფ ზმნს. იქ
ბითთარ ზმნს. იქითა მხარეს, იმ მხა-
 რეს; მოყ. ბრთთაღორ
ბითთასი 1. შემდეგი, მომდევნო. 2. იქა-
 ური, იმ მხრისა
ბიკ-ს, ბიტ-ს (საპ.) III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -
 ი-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. წასვლა. 2. გა-
 სვლა (დროისა). 3. მგზავრობა. 4.
 თავდასხმა, წასვლა (შეტევაზე). 5.
 გათხოვება, წასვლა (ქმართან). 6. ჩა-
 სობა, ჩარჭობა
ბიკ-ჲ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø,
 მრ. რ-) 1. წვა, ნთება. 2. დაწვა, და-
 სუსხვა; ასახ. ბიკუტ
ბიკილ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
 მრ. რ-) პოტ. წასვლის შემღება
ბრკი-ნეხ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) 1. სიარული, წასვლა-მო-
 სვლა. 2. ხეტიალი, სეირნობა
ბიკირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
 მრ. რ-) კაუზ. I წაყვანა; ასახ. ბი-
 კურს, საპ. ბიკურს

ბიკირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. II წაყვანინება
ბილ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø,
 მრ. რ-) მოხდენა, მორგება, გამო-
 დგომა
ბილ-ჲ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -Ø,
 მრ. რ-) მოსწორება, გათანაბრება
ბილანი არათანაბარი, უსწორმასწორო
ბილასი 1. სწორი, თანაბარი. 2. ერთნაი-
 რი, ერთგვარი. 3. მსგავსი, მგვანი
ბილე III კავშ. 1. როგორც. 2. მსგავსი
 (რადაცისა), -ვით
ბილან III ზმნს. 1. თანაბრად, თანასწო-
 რად. 2. ერთად, ერთდროულად,
 იმავედროულად
ბილირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მოხდენინება, მო-
 რგებინება
ბილირ-ჲ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მოსწორებინება,
 გათანაბრებინება
ბილირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
 -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II მოხდენინებინე-
 ბა, მორგებინებინება
ბილირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
 -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II მოსწორებინე-
 ბინება, გათანაბრებინებინება
ბილიხანუსი არასწორი, უთანაბრო; იხ.
ბილანი
ბილ III (-რე/-ე-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) 1.

დვრიტა, მაჭიკი, კვეთი. 2. კეფირი, ჩუმა-მაწონი

ბილ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. ხვნა. 2. რგვა, თესვა

ბილ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) ჩაცმა, ამოცმა

ბილ-ბრლო რიცხ. რვა-რვა; იხ. **ბრლოტა**

ბრლი: **ბრლი ბოჯ-ა** 1. ბედის წყალობა, ბედის გაღიმება. 2. მოხდენა (ადგილისა, კლიმატისა...). 3. მიმდინარეობა, წასვლა

ბილირ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოხვნევა. 2. დარგვევა, დათესვინება

ბილირ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ჩაცმევა, ამოცმევა

ბილირალ-ა¹ შვიდი წლისა, შვიდწლიანი; შდრ. **ბილირალ-ა²**

ბილირას რიცხ. მერვე

ბილირახ რიცხ. რვაჯერ

ბილირერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოხვნევინება. 2. დარგვევინება, დათესვინებინება

ბილირერ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჩაცმევინება, ამოცმევინება

ბრლო რიცხ. რვა; საკ. **ბრლენ**

ბილონალოირუ რიცხ. მერვე

ბრლოზიზონ რიცხ. რვაასი

ბრლოტა რიცხ. რვა-რვა; იხ. **ბილ-ბრლო**

ბილრწი (ასახ., საკ.) რიცხ. თვრამეტი; შდრ. **რწინო ბრლო**

ბრნა//მრნა (ასახ.) IV (-ა, -ს, -ბი) 1. ბინა. 2. კარავი, სადგომი

ბრნა-ყაა//მრნა-ყაა III (-ა, -ს, -ბი) 1. ბინა, სამყოფო. 2. კარავი, სადგომი

ბიდა-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ა-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. ცოდნა. 2. გრძნობა, შეგრძნება; საკ. **რეყა**

ბიდა-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) დამწიფება, შემოსვლა (პურეულისა, ხილისა და ბოსტნეულისა)

ბიდანა/და III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად ცოდნა. 2. ხშირად გრძნობა, ხშირად შეგრძნება

ბიდასი III დამწიფებული, შემოსული

ბიდანთოუ III ზმნს. აშკარად, ცხადად; ასახ. **ბიდანთოუ**

ბიდა-ა¹, ბირ-ა (მოყ.) III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ო-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ცოდნინება. 2. შეტყობინება, გაგებინება. 3. სწავლა. 4. დაგემოვნება, გაგება (გემოსა); იხ. **ესა**

ბიდა-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ე-/ო-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დამწიფებინება (პურეულისა, ხილისა და ბოს-

ტნეულისა)
ბიძრაქუჩირ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ცოდნინებინება. 2. შეტყობინებინება, გაგებინებინება
ბიძრერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ცოდნინებინება. 2. შეტყობინებინება, გაგებინებინება
ბიძრერ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დამწიფებინებინება
ბიჟ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. ტარება, ზიდვა. 2. მართვა. 3. თან წაყვანა. თან წაღება. 4. გადატ. თრევა, წევა; იხ. **ლ'ის**
ბიჟირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ტარებინება, ზიდვინება. 2. მართვინება. 3. თან წაღებინება
ბიჟირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ტარებინებინება, ზიდვინებინება. 2. მართვინებინება. 3. თან წაღებინებინება
ბიჟრ: ბიჟრ ბოლ-ს ნაწილ-ნაწილ წაღება, დატაცება
ბირ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ყნოსვა, სუნვა; იხ. **ლ'ის**
ბირა III (-ვ, -ს, -ბი) გაყინული სისხლი
ბირგადა III (-ვ, -ს, -ბი) ბრიგადა

ბირგადრ I, II (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) ბრიგადირი
ბირგადრლი IV (-ვ, -ს) ბრიგადირობა
ბირერ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შეტყობინება, ცნობება
ბირო III (-ვ, -ს, -ბი) ბიურო
ბირუს¹ IV (-აო-, -ვ, -ს, -ბი) კავი, ოქოქა
ბირუს² IV (-აო-, -ვ, -ს, -ბი) ბირუსობა (ხვნა-თესვის ჟამი)
ბირუშო, ბირუსო (ასახ.) IV (-ვ, -ს, -ბი) ზოოლ. მაჩვი
ბის-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) 1. აღება, მიღება. 2. ჭერა, დაჭერა. 3. ყიდვა
ბის-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) განაყოფიერება
ბისეკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. შეკავება, გაჩერება. 2. ატანა, გაძლება
ბისელ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. შეკავება, გაჩერება. 2. ატანა, გაძლება (გაიძლება). 2) პოტ. 1. შეკავების შეძლება, გაჩერების შეძლება. 2. გაძლების შეძლება
ბისელ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ბორძიკით ლაპარაკი, ენაბლუობა
ბისელ'ნა/და III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად ბორძიკით

საუბარი, ხშირად ენაბლუობა

ბისელნი III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-, -წ, -ს) ენაბლუობა

ბისერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. აღებინება. 2. დაჭერინება. 3. ყიდვინება

ბისერერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. აღებინებინება. 2. დაჭერინებინება. 3. ყიდვინებინება

ბისმრლლა III (-წ, -ს) რელიგ. 1) ლოცვის დასაწყისი. 2. ალაჰის სახელით (ნებისმიერი საქმის დასაწყისი მუსლიმთათვის)

ბის/რ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შეერთება, მიერთება

ბიტ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. ჩაქრობა, დაშრეტა. 2. გამორთვა

ბიტარსუ სამართლიანი, მართებული, სწორი

ბიტბიკურ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ხამხამი, ციმციმი

ბიტიზი: ბიტიზი ბოდ-ს 1. გასწორება, გათანაბრება. 2. გამოსწორება, შესწორება (შეასწორებს)

ბიტიზი: ბიტიზი ბოჯ-ს 1. გასწორება, გათანაბრება. 2. გამოსწორება, შესწორება (შესწორდება)

ბიტო¹ III (-წ, -ს, -ბი) ბოტ. კვირტი

ბიტო² III (-წ, -ს, -ბი) კონა, კულული

ბიტ/რ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ჩაქრობინება, დაშრეტინება. 2. გამორთვევა

ბიტრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ჩაქრობინება, დაშრეტინება. 2. გამორთვევა

ბრტუზი: ბრტუზი ბოდ-ს 1. გაყოფა, დარიგება. 2. დანაწილება, განაწილება (გაანაწილებს); იხ. **ბულირს**

ბრტუზი: ბრტუზი ბოჯ-ს 1. გაყოფა, დარიგება. 2. დანაწილება, განაწილება (განაწილდება); იხ. **ბულირს**

ბრტი III (-წ, -ს, -ბი) მათ. გაყოფა

ბრტ'ო//ბჰრტო III (-წ, -ს, -ბი) ანატ. 1. ბიცეფსი, ორთავა კუნთი. 2. ნაკუთალი

ბიქ III (-წ, -ს, -ბი) 1. ტყავი (მსხვილფეხა საქონლისა). 2. გამხმარი ტყავი

ბრქ-ა III (-წ, -ს, -ბი) 1. ცოლი (მეფისა). 2. ტურფა, ლამაზმანი. 3. საკუთარი სახელი (ქალისა)

ბიქა/დ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) ხედვა, ნახვა; მოყ. **ბუქადა**, ასახ. **ბიქუადა**

ბიქარ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ნახვინება, ხედვინება; მოყ. **ბუქარს**

ბიქარერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ნახვინებინება,

ხედვინებინება
ბიქინაჭ 1. მამრი, მამრობითი, მამალი.
 2. ვაჟკაცი, გმირული, მამაცური
ბიქინაჭი I (-**ა**-, -**ა**-, -**ს**-, -**ბი**) ვაჟკაცი, ჭაბუ-
 კი
ბიქინაჭილი IV (-**ა**-, -**ს**-) ვაჟკაცობა, გმი-
 რობა
ბიქო (ასახ.) **IV** (-**ა**-, -**ს**-, -**ბი**) ზოოლ. ჭია,
 ჭიაყელა
ბიქორი III (-**ა**-, -**ს**-, -**ბი**) გველი
ბიყ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**ს**-, -**ხ**-, -**Ø**, მრ.
 რ-) შეკუმშვა, მიკვრა, ჩახუტება,
 მივარდნა; იხ. **ცეცილან**, **ბიყან**
ბიყერ-ა¹ III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**,
 მრ. რ-) კაუზ. I მოჭერინება, შეკუმ-
 შვინება; მოყ. **ბიყერ-ა**
ბიყერ-ა² III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**,
 მრ. რ-) კაუზ. I გადადგმევა, გადა-
 ადგილებინება
ბიყერერ-ა¹ III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-,
 -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II მოჭერინებინე-
 ბა, შეკუმშვინებინება
ბიყერერ-ა² III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-,
 -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II გადადგმევი-
 ნება, გადაადგილებინებინება
ბიყირ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**,
 მრ. რ-) კაუზ. I დაჭერინება, მოჭე-
 რინება, წურვინება
ბიყირერ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაჭერინებინება,

მოჭერინებინება, გამოწურვინები-
 ნება
ბრყი-ანა III (-**ა**-, -**ს**-) ქურდობა, მოტაცე-
 ბა, ძარცვა, ძარცვა-გლეჯა (ზედმიწ.
 მიკვრა-მოტაცება, მივარდნა-
 მოტაცება)
ბიშ-ა¹ III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**,
 მრ. რ-) 1. ჭამა, მირთმევა. 2. ძოვება
ბიშ-ა² III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**ი**-, -**ს**-, -**ხ**-, -**ო**,
 მრ. რ-) 1. შერევა, შეგდება. 2. დაჭე-
 რა, დაპატიმრება, ჩასმა (ციხეში)
ბიშა//ბიშანი IV (-**ა**-, -**ს**-) საჭმელი, სა-
 ზოდო, საკვები
ბიშ-ბუთ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**ს**-, -**ხ**-, -**Ø**,
 მრ. რ-) ჭამა, კვება (ზედმიწ. ჭამა-
 სმა)
ბიშ-ბუთირ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -
ხო-, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. I სმევი-
 ნება-ჭმევი-
 ნება (ზედმიწ. ჭმევი-
 ნება-სმე-
 ვინება), გამოკვებინება; იხ. **ბიშ-
 ჰალურან**
ბიშ-ბუთირერ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -
ხო-, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II სმევი-
 ნები-
 ნება-ჭმევი-
 ნებინება (ზედმიწ. ჭმე-
 ვინება-სმევი-
 ნება), გამოკვებინები-
 ნება
ბიშერ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**,
 მრ. რ-) კაუზ. I ჭმევა, დანაყრება
ბიშერერ-ა III (I-**Ø**, II-**ა**, IV-**რ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჭმევი-
 ნება, და-

ნაყრებიინებიინება
ბიშირ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. შერეკვინება, შეგდებიინება. 2. დაჭერინება, დაპატიმრებიინება
ბიშლ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბიშელ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ჭამის შემღება
ბიშრ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბიშერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ჭმევა, დაწყრება; იხ. ბიშერ-ს
ბიშრერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჭმევიინება, დაწყრებიინებიინება
ბიშრნ რიცხ. ასი
ბიშრნნო რიცხ. ასი (რთულ რიცხვითებში ხმარებული ფორმა)
ბიშრნტა რიცხ. ას-ასი
ბიშრრას რიცხ. მესამე
ბიშრრახ რიცხ. ასჯერ
ბიშუნ ყველაზე, მეტად, ძალიან
ბიშ-ჰალ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. ჭამა, მირთმევა. 2. ქეიფი, ღრეობა, სმა-ჭამა (ზედმიწ. ჭამა-სმა)
ბიშ-ჰალუ IV (-წ, -ს) წვეულება, ლხინი, ნადიმი
ბიშ-ჰალურ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ჭმევიინება. 2. სმევა-ჭმევა
ბიშ-ჰალურერ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი,

-ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ჭმევიინებიინება. 2. სმევიინება-ჭმევიინება
ბიჩ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. დაწყნარება, გაჩერება, შეჩერება, ჩადგომა, დამთავრება. 2. შეწყვეტა, მოშლა. 3. ჯდომა. 4. ცხოვრება, ყოფნა (არის, არსებობს)
ბიჩ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) დადგომა, მოსვლა, ფეხის შეხება (ფეხით შეხება)
ბიჩანან/დ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად ჩაწყნარება, ხშირად შეწყვეტა
ბიჩანან/დ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად დადგომა, ხშირად მოსვლა
ბიჩასი დიდხანს ნადები, დაძველებული, დაობებული
ბიჩილზანუსი მოუსვენარი, დაუდეგარი, ცელქი
ბიჩინჭე, ბიჩრჭე (ასახ.) III 1. შეუსვენებლად, შეუჩერებლად. 2. დაულალავად
ბიჩირ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბიშერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაჩერებიინება, შეჩერებიინება. 2. დადგმევა, ჩადგმევა, დარგვევა. 3. ჩაბარებიინება (ბინისა). 4. დანიშვნევა
ბიჩირ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, ბიშერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დადგენა

ბიჩირტრ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაჩერებინებინება, შეჩერებინებინება. 2. დადგმე-
ვინება, ჩადგმევინება, დარგვევინე-
ბა. 3. ჩაბარებინებინება (ბინისა). 4.
დანიშვნევინება

ბიჩირტრ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დადგენინება

ბიჩიკვ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) გაჩერება, დაყოვნება, შე-
ფერხება

ბიჩიკვტრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბიშერ, -
სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გაჩერე-
ბინება, შეფერხებინება

ბიჩიკვტრტრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გაჩერებინე-
ბინება, შეფერხებინებინება

ბიც-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -ს, -ხ, -ო,
მრ. რ-) 1. შეკვრა, გამოკვრა, მიბმა,
დაბმა, შეხვევა. 2. გადახვევა. 3. ქამ-
რის, სარტყლის შემორტყმა

ბიცაღი IV (-ა, -ს) სისქე, სიმსხო

ბიცანა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო,
მრ. რ-) პერმ. ხშირად შეკვრა (მიბმა,
დაბმა, შეხვევა, გადახვევა, ქამრის,
სარტყლის შემორტყმა)

ბიცანკუ III (-ა, -ს, -ბი) გამოცანა

ბიცათაჟ მსხვილი, სქელი, მკვრივი

ბიცირ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, ბიშერ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შეკვრევინე-

ბა, დაბმევინება, შეხვევინება, გადა-
ხვევინება, ქამრის, სარტყლის შემო-
რტყმევინება

ბიცირტრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II შეკვრევინებინე-
ბა, დაბმევინებინება, შეხვევინებინე-
ბა, გადახვევინებინება, ქამრის,
სარტყლის შემორტყმევინებინება

ბიჭ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო,
მრ. რ-) 1. გაძღომა, დანაყრება. 2. ავ-
სება, გავსება (გაივსება)

ბიჭ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -ო,
მრ. რ-) 1. კოცნა. 2. გადახვევა, ჩახუ-
ტება

ბიჭერ-ა, ბიჭრ-ა (მოყ.) III (I-Ø, II-ა, IV-
რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გა-
ძღება. 2. ავსებინება

ბიჭერტრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაძღებინება. 2.
ავსებინებინება

ბიჭ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ.
რ-) განიავება, გასუფთავება

ბიჭ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ.
რ-) თხრა

ბიჭანა/დ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო,
მრ. რ-) პერმ. ხშირად განიავება,
ხშირად გასუფთავება

ბიჭი: ბიჭი ბოდ-ა ახსნა, ამოხსნა,
განმარტება

ბიჭი: ბიჭი ბოჯ-ა გაგება, მიხვედრა

ბიჭრ-ს, ბიჭირ-ს (მოყ.) III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, ბიჭერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I განიავებინება, გასუფთავებინება
ბიჭერ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I თხრევა, გათხრევა
ბიჭრერ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II განიავებინებინება, გასუფთავებინებინება
ბიჭერერ-ს² III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II თხრევინება, გათხრევინება
ბიხ¹ III (-ი-, -**წ**, -ს, -ბი) 1. ბალახი, თივა. 2. მცენარე
ბიხ² III (-ე-, -**წ**, -ს) 1. დენთი, თოფისწამალი. 2. ასახ. ასაფეთქებელი ნივთიერება
ბიხ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) კიდება, ჩამოკიდება
ბიხარაჭ 1. ბოროტი, ავი. 2. გადატ. ბრაზიანი, ავგული; იხ. **ციმდრხუ**
ბიხზი: ბიხზი ბოდ-ს 1. გაბოროტება, გაბრაზება, გაგულისება. 2. ჩხუბი, წყენინება (აწყენინებს)
ბიხზი: ბიხზი ბოჯ-ს 1. გაბოროტება, გაბრაზება, გაგულისება. 2. წყენინება, გაბუტვა (გაიბუტება)
ბიხირ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ჩამოკიდებინება
ბიხირ-ს IV (-**ფ**-, -**წ**, -ს, -ბი) შხამი, სა-

წამლავი
ბიხირაშაჭ მოწამლული, მოშხამული
ბიხირერ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჩამოკიდებინებინება
ბიხ-ნრხუ IV (-**წ**, -ს) ცუდი საკვები (ზედმიწ. ბალახ-ბზე)
ბიხ-ჯრჩი IV (-**წ**, -ს, -ბი) მოსავალი (ზედმიწ. ბალახ-მოსავალი)
ბიჯ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. მიღება. 2. დაჭერა. 3. შეპყრობა, დატყვევება, დაკავება
ბიჯანა/დ-ა III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად მიღება (დაჭერა, შეპყრობა, დატყვევება, დაკავება)
ბრჯიზი: ბრჯიზი ბოდ-ს გახევა, გაფხრეწა (გაფხრეწს)
ბრჯიზი: ბრჯიზი ბოჯ-ს გახევა, გაფხრეწა (გაიფხრიწება)
ბიჯირ-ს III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მიღებინება. 2. დაჭერინება. 3. შეპყრობინება, დაკავებინება
ბიჯირერ-ა III (I-Ø, II-**ფ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მიღებინებინება. 2. დაჭერინებინება. 3. შეპყრობინებინება, დაკავებინებინება
ბიჯი-ბაჯზა III ზმნს. უწესოდ, დაუდევრად, როგორც მოხვდება, სადაც

გინდ იყოს
ბივი-ბწვირუ III ყოველი, ნებისმიერი, რაგინდარა
ბივი-ბწვირუხო III ზმნს. 1. დაუდევრად, უგულისყუროდ. 2. უწესოდ, როგორც მოხვედბა
ბიწირნაკუ IV (-წ, -ს, -ბი) „დაიჭირე“ (შეიპყარი) (საბავშვო თამაში)
ბიჰააჷ 1. მსუბუქი, მჩატე. 2. გადატ. ადვილად აღსაზრდელი; იხ. **ნიჰააჷ**
ბიჰ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. დავარცხნა. 2. კაწვრა, ფხაჰნა. 3. წაშლა, გადახაზვა. 4. ხელის გადასმა (გადატ. დაუთოება). 5. გადასმა, დათხუპვნა, შეთეთრება, შეღებვა. 6. გახეხვა, გაწმენდა
ბიჰ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) შესვლა, შემოსვლა
ბიჰ-ა³ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. დაჯდომა, დაბუდება. 2. მოწყობა, ორგანიზება
ბიჰ-ა⁴ ბიჰ-ა⁵ (ასახ.) III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) დაბნევა, დაფანტვა, ცვენა
ბიჰანა/და-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად ჩხუბი, ხშირად აყალმაყალი. 2. ხშირად ბრძოლა.
ბიჰანაჷქვირს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -

ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. I ხშირად ჩხუბებინება, ხშირად შებრძოლება
ბიჰანაკუ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, მრ. რ-, -წ, -ს, -ბი) მოჩხუბარი, ჩხუბისთავი
ბიჰანარს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. I ხშირად ჩხუბებინება, ხშირად შებრძოლება
ბიჰანარერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. II ხშირად ჩხუბებინებინება, ხშირად შებრძოლებინება
ბიჰარერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II ჩხუბებინებინება, შებრძოლებინება
ბიჰერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაბნევენება, დაფანტვენება
ბიჰერერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაბნევენებინება, დაფანტვენებინება
ბიჰირ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. დავარცხნინება. 2. დაკაწვრინება. 3. წაშლევინება. 4. ხელის გადასმევა. 5. შეთეთრებინება, შეღებვინება. 6. მოწმენდინება
ბიჰირ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შემოყვანა
ბიჰირერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო,

-**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II 1. დავარცხნივინებინება. 2. დაკაწვრინებინება. 3. წაშლევინებინება. 4. ხელის გადასმევინება. 5. შეღებვინებინება. 6. მოწმენდინებინება

ბიჰირერ-ა² III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II შემოყვანინება

ბიჰუკ-ს III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -ი-, -ს, -ხ, -**Ø**, მრ. რ-) თამაში, ცელქობა, ანცობა

ბიჰურ-ა¹ III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. I შეგდება, შეყრევა

ბიჰურ-ა² (ასახ.) III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. I დაბნევივნება, დაყრევა, გადმოყრევა

ბიჰურერ-ა¹ III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II შეგდებინება, შეყრევივნება

ბიჰურერ-ა² III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II დაბნევივნებინება, დაყრევივნებინება

ბრბო ზმნს. ბავშვ. 1. ფრთხილად, ცხელია! ნელა, მტკივა! 2. ძია, ჭრილობა

ბობორიკ-ს III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) მოქმ. გაცხელება, გამწვავება

ბობორიკრ-ა² III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. I გაცხელებინება, გამწვავებინება

ბობორიკრერ-ა III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -

ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. II გაცხელებინებინება, გამწვავებინებინება

ბობორილ-ს III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) 1) ვნ. გაცხელება (ცხელდება). 2) პოტ. გაცხელების შემღება

ბობრრუ ცხელი

ბოგ¹ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) 1. დანაყრების (ჭამის) ჟამი: ა) ჰასაჯოსი ბოგ საუბრე, ჯემოდსი ბოგ სადილი, ნემირუსი ბოგ ვახშამი

ბოგ² III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) საჩუქარი, მაღარიჩი

ბოგ-ს, **ბოგტ-ს** (ასახ.) III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -**უ**-, -**ს**-, -**ხ**-, -**Ø**, მრ. რ-) 1. გაჭიმვა, გაწელვა. 2. გაწევა, გაწევ-გამოწევა, დაღება

ბოგრლ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ღამე

ბოგრლტო ზმნს. 1. ღამით. 2. ღამის ნაშისას; საჰ. **ბოგრლხო**, ასახ. **მოგრლტო**

ბოგურ-ს III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაჭიმვინება, გაწელვინება. 2. გაწევინება, დაღებინება

ბოდ-ს III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -ი-, -**ს**-, -**ხ**-, -**ო**, მრ. რ-) 1. კეთება, გაკეთება, ქმნა. 2. გაჩენა, დაბადება

ბოდირ-ს, **ბოფირ-ს** (ასახ.) III (I-**Ø**, II-**მ**, IV-**რ**, -სი, -ხო, -**Ø**, მრ. რ-) კაუზ. I 1.

- გაკეთებინება, შექმნევა. 2. გაჩენინება
- ბოდირტრ-ა** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაკეთებინება, შექმნევიანება. 2. გაჩენინებინება
- ბოზრლუ, ბიზრლუ** (ასახ.) III (-წ, -ს, -ბი) ობობა
- ბოთორ** (ასახ.) I, II (-ე-, -წ, -ს, -ბი) გასვრილი ბავშვი, უსუფთაო, ჭუჭყიანი (ადამიანი)
- ბოთოს** II (-ფ-, -წ, -ს, -ბი) კონუსისებური მშრალი ყველი ან ხაჭო
- ბოკ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) 1. დარტყმა, დაკვრა (ჯოხისა). 2. დაკვრა (გარმონისა)
- ბოკეკ-ს¹** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. გამოშვება, განთავისუფლება. 2. მოწყობა, ჩაბარებინება
- ბოკეკ-ს²** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. ქურდობა, ძარცვა, აცლა. 2. მოტაცება
- ბოკეკრ-ს¹** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბოკეკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გამოშვებინება, განთავისუფლებინება. 2. მოწყობინება
- ბოკეკრ-ს²** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბოკეკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოპარვინება, გაძარცვინება. 2. მოტაცებინება
- ბოკეკრ-ს¹** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გამოშვებინება, განთავისუფლებინება. 2. მოწყობინებინება
- ბოკეკრ-ს²** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოპარვინებინება, გაძარცვინებინება. 2. მოტაცებინებინება
- ბოკელ-ს¹** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. მოწყობა, ჩაბარება. 2. შესვლა. 3. ციმციმი, კრთომა (კრთება). 2) პოტ. 1. ჩაბარების შეძლება. 2. შესვლის შეძლება (შეესვლება). 3. ციმციმის შეძლება
- ბოკელ-ს²** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. დაკარგვა, გაქრობა. 2. გავარდნა, გათავისუფლება (გათავისუფლდება). 2) პოტ. 1. დაკარგვის (გაქრობის) შეძლება. 2. გათავისუფლების შეძლება
- ბოკრ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბოკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაკვრევიანება (მუსიკალურ ინსტრუმენტზე)
- ბოკრტრ-ა** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაკვრევიანებინება (მუსიკალურ ინსტრუმენტზე)
- ბოლიკა** II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოთლიხელი (ქალი)
- ბოლიკაჟ/ბოლირზი** I (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოთლიხელი (კაცი)

ბოლინჯაჭ/ზი (-ზა, -ზა-ს, მრ. -ზი) ბოთ-
 ლიხელები
ბოლინჯსი ბოთლიხური. **ბოლინჯსი** მეც
 ბოთლიხური ენა
ბოლ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -ო,
 მრ. რ-) 1. ტკივილი. 2. განცდა, ატა-
 ნა
ბოლ-ბრლი: **ბოლ-ბრლი** ბეტ-ს გა-
 ფხვიერება, გაფაშრება
ბოლერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ატკივება. 2.
 განცდევა, ატანინება
ბოლერერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
 -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. ატკივებინება.
 2. განცდევინება, ატანინებინება
ბოლეს-ს, ბოლიხ-ს (ასახ.) III (I-Ø, II-ფ,
 IV-რ, ბოკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1.
 აყვავება. 2. ამოსვლა, გამოჩენა
ბრლი შორისდ. ჰაა, მო, ხიი, მო
ბრლი-ბეგ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ი-, -ს, -
 ხ, -Ø, მრ. რ-) გატყდომა, დამტვრე-
 ვა, დაპობა (დაიპობა); იხ. ბეგ⁵
ბრლი-ბეგირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
 ხო, -Ø, მრ. რ-) გატეხვა, დამტვრევა,
 დაპობა (დააპობს); იხ. ბეგირ⁷
ბრლი-ბოკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
 -ო, მრ. რ-) იგივე, რაც ბრლი-ბეგ-ს
ბრლიკუ ნახევარი
ბრლიკუნი (ასახ.) არაყიანი ბოთლა
ბოლიხ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -
 Ø, მრ. რ-) სანახავად მისვლა, წვევა,
 მონახულება
ბოლიხერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო,
 -Ø, მრ. რ-) სანახავად მიყვანა, წვე-
 ვინება, მონახულებინება
ბოლიხ-ნეწ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
 ხო, -Ø, მრ. რ-) მოჩვენება, დანახვე-
 ბა (დაენახვება)
ბოლიხრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ,
 ბოლიხერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კა-
 უზ. I მოჩვენებინება, დანახვებინე-
 ბა
ბოლიხრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -
 ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II მოჩვენები-
 ნებინება, დანახვებინებინება
ბოლიჰ-ს, ბოლიხ-ს (მოყ.) III (I-Ø, II-ფ,
 IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) გაჩენა,
 გამოვლენა, დაწამება
ბოლინა/დ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო,
 მრ. რ-) პერმ. 1. ავად გახდომა. 2.
 გადატ. განცდა, შეწუხება
ბოლინახუ 1) III ავადმყოფი. 2) არსებ. I,
 II, III (-ზ, -ს, -ზი) ავადმყოფი
ბრლო III ზმნს. შუაში; მოყ. ბრლლო
ბოლრსი III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-) შუა,
 საშუალო; მოყ. ბოლლრსი, ასახ.
ბოლტრსი
ბოლკრლი (მოყ.) II (-ზ, -ს, -ზი) მარხი-
 ლი, ნალო
ბოჟარარაჟ ერთგული, სანდო, სარწმუ-

ნო, ნამდვილი
ბრჟი, ბრჟი (მოყ.) III (-ვ, -ს) 1. რწმენა, სარწმუნოება. 2. სიმტკიცე, გულდაჯერებულობა
ბოჟრლი 1. რწმენა, სარწმუნოება. 2. სიმტკიცე, გულდაჯერებულობა
ბორრმვა III (-ვ, -ს, -ბი) ბროში, გულსაბნევი
ბორტარაჟ ცხელი, დახმული, დახუთული
ბორტი III (-ვ, -ს) სიცხე
ბორტიზი: ბორტიზი ბოდ-ს დახუთვა, დახშვა (დახშავს)
ბორტიზი: ბორტიზი ბოჯ-ს დახუთვა, დახშვა (დაიხშობა)
ბორუ¹ III (-ვ, -ს, -ბი) ჭავლი (წყლისა); იხ. ჩოკ
ბორუ² (მოყ.) III (-ვ, -ს, -ბი) ბუყბუყი
ბოსრნო¹ III (-ვ, -ს, -ბი) ბადია, ვედრო (ხისა)
ბოსრნ/ო, ბოსრ² (მოყ.) III (-ვ, -ს, -ბი) ლოყა
ბოტარაჟ ნებისმიერი
ბრტუ (მოყ.) III (-ვ, -ს, -ბი) ნაწილი (ტანსაცმლისა)
ბოჟ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ჟ/-Ø-, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) 1. ტარება, წაყვანა, მოყვანა, მოტანა. **ბარუ დოჟს** ცოლის მოყვანა. 2. ჩამოსვლა
ბოჟურ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბოკერ-, -სი, -

ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. ტარებინება, წაყვანინება, მოყვანინება, მოტანინება. 2. ჩამოყვანა
ბოჟურერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, ბოკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გატარებინებინება, წაყვანინებინება, მოყვანინებინება, მოტანინებინება. 2. ჩამოყვანინება
ბრქო III (-ვ, -ს, -ბი) ქურქი. **ზირუს ბოქო** მელიის ქურქი
ბრლა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) 1. ჩამოღება, ჩამოხსნა, მოცილება. 2. ამოღება, ამოყვანა. 3. გამოშვება, გამოცემა, გამოტანა. 4. გამოწურვა, გამოხდა. 5. გატარება (დროისა). 6. გადატ. გათავისუფლება
ბოლიკ-ს, ბოლკ-ს (ასახ.) III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. ჩამოღება, ჩამოხსნა, ამოღება, მოცილება. 2. ამოღება, ამოყვანა.
ბოლილ-ს, ბოლლ-ს (მოყ.) III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. ჩამოღება, ჩამოხსნა, ამოღება, მოცილება. 2. ამოღება, ამოყვანა (ამოყვანება). 2) პოტ. 1. ჩამოღების (ჩამოხსნის, ამოღების, მოცილების) შეძლება. 2. ამოღების (ამოყვანის) შეძლება (ამოყვანება).
ბოლირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ჩამოღებინება, ჩამო-

ხსნევა, ამოყვანილება

ბოლირერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I ჩამოლებინებინება, ჩამოხსნევილება, ამოყვანილებინება

ბოლირნა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. ხშირად ჩამოლებინება (ჩამოხსნევა, ამოყვანილება)

ბოლნა/დ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად კამათი (დავა).
2. ხშირად ფუსფუსი

ბოციკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. დამძიმება (დაამძიმებს)

ბოციკრ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დამძიმებინება

ბოციკრერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დამძიმებინებინება

ბოცილ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. დამძიმება (დამძიმდება). 2. გადატ. მობეზრება 2) პოტ. 1. დამძიმების შეძლება (დაემძიმება). 2. მობეზრების შეძლება

ბოცილ-ი III (I-Ø, მრ. რ-; IV: -წ, -ს) 1. სიმძიმე. 2. წონა

ბოციიუ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, მრ. რ-ტა) 1. მძიმე, ძნელი. 2. ჯიუტი, ურჩი; ასახ. **ბოციი, მოყ. ბოცირუ**

ბოცრმა III (-წ, -ს, -ხი) მომდურავი, უკმაყოფილო (ადამიანი)

ბოციოშიკ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. მოღუშვა, შუბლის შეკვრა (შუბლს შეიკრავს)

ბოციოშკრ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მოღუშვინება, შუბლის შეკვრევა

ბოციოშილ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ვნ. მოღუშვა, შუბლის შეკვრა (შუბლი შეეკვრება)

ბოციოშილ-ნო ზმნს. წარბშეკვრით, შუბლშეკვრით, მოღუშულად

ბოციოშნადა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად მოღუშვა (შუბლის შეკვრა)

ბოციიუ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, მრ. რ-ტა)
1. უმძიმესი, ძალიან ძნელი. 2. უჯიუტესი, ძალზე ურჩი

ბოშ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. მოღუნვა, მოკავება. 2. დაღუნვა, დახრა. 3. გადატ. შეცვლა, მეგობრობის დარღვევა; იხ. **ბუჟა**

ბოშანა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. ხშირად მოღუნვა (მოკავება). 2. ხშირად დაღუნვა (დახრა)

ბოშანი III სწორი, თანაბარი

ბოშაი III 1. მოღუნული, მოკაული. 2. დახრილი. 3. კუზიანი

ბოშუნ III ზმნს. მოღუნულად, ცერად,

ირიბად

ბოშტრ III ზმნს. 1. ცერად, უთანაბროდ, არასწორად. 2. დახრილად

ბოშტრ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოღუნვინება, მოკავებინება. 2. დაღუნვინება, დახრევინება; იხ. **ბუჟირს**

ბოშტრ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოღუნვინებინება, მოკავებინებინება. 2. დაღუნვინებინება, დახრევინებინება

ბოშტრან/დ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად მოღუნვინება (მოკავებინება). 2. ხშირად დაღუნვინება (დახრევინება)

ბრჩკა IV (-ვ, -ს, -ბი) კასრი; იხ. **ყოწრლ'ი**

ბოჩკაზაჭყ I (-ვ, -ს, -ბი) მეკასრე

ბოც-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -უ-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. წმენდა, გაწმენდა, გასუფთავება. 2. მოწმენდა. ას **როცუს** გაიდარა (ზედმიწ. ცა მოიწმინდა)

ბოცანა/დ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად გაწმენდა (გასუფთავება). 2. ხშირად მოწმენდა

ბოცასი III (I-Ø, II-მ, IV-რ, მრ. რ-) დარი, მოწმენდილი. **ბოცასი ლუდი** დარი დლე

ბოცრქი III (-ვ, -ს, -ბი) ზოოლ. ბოცოქი

(ერთგვარი მწერი)

ბოცურ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაწმენდინება, გასუფთავებინება. 2. მოწმენდინება

ბოცურ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაწმენდინებინება, გასუფთავებინებინება. 2. მოწმენდინებინება

ბოცქრი¹ IV (-ვ, -ს, -ბი) ბოტ. კროკუსი

ბოცქრი² III (-ვ, -ს, -ბი) ანატ. ელენთა

ბოწაჭყ, ბოწრჭყ (მოყ.) IV (-ვ, -ს, -ბი) ხაფანგი

ბოწ/ი¹ III (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) მგელი. **წუდაჭ** ბოწი ძუ მგელი

ბოწ/ი² III (-ვ, -ს) ქონება, სიმდიდრე

ბოწ/ი³ III (-ვ, -ს, -ბი/-ბო) ბოტ. 1. ბირკავა. 2. ბირკა

ბოჭიძუ III (I-Ø, II-მ, IV-რ, მრ. რ-ტა) 1. ცივი. 2. გადატ. გულცივი, გულგრილი; ასახ. **ბოჭრძ**, მოყ. **ბოჭრჭ**

ბოჭიკ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. გაგრილება, გაციება (აციებს)

ბოჭიკრ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, **ბოჭიკერ-**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გაგრილებინება, გაციებინება

ბოჭიკრ-ა III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გაგრილებინებინება, გაციებინებინება

ბოჭილ-ს III (I-Ø, II-მ, IV-რ, -სი, -ხო, -

- Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. გაგრილება, გაციება (გაცივდება). 2) პოტ. გაგრილების (გაციების) შეძლება
- ბოჭიულა** (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-, -წ, -ს) სიცივე, სიგრილე, ყინვა; იხ. **რჭი**
- ბოჭიულა** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-ტა) 1. უცივესი, ძალიან ცივი, უგრილესი
- ბოხ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ი-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. გაქცევა, წასვლა. 2. განშორება, გაყრა
- ბოხანა/და** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად გაქცევა (წასვლა). 2. ხშირად განშორება (გაყრა)
- ბოხი-ბიკ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) 1. წასვლა. 2. განშორება, გაყრა
- ბოხირ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, **ბოჭიკერ-**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაგდება. 2. განშორებინება
- ბოხირერ-ა** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაგდებინება. 2. განშორებინებინება
- ბოჯ-ს¹** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. მოხდომა (ხდება ხოლმე). 2. გახდომა. 3. მოხვედრა, თავის ამოყოფა. 4. გაჩენა, დაბადება. 5. მოწყობა (მოეწყობა)
- ბოჯ-ს²** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-) შემოსვლა
- ბოჯირ-ს¹** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მოხდენა, მოხვედრება, გაჩენინება, მოწყობინება
- ბოჯირ-ს²** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შემოყვანა
- ბოჯონიკ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. დაჩლუნგება, დაბლაგვება. 2. გადატ. დაყრუება (დააყრუებს)
- ბოჯონიკერ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, **ბოჯონიკერ-**, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად დაჩლუნგებინება (დაბლაგვებინება). 2. გადატ. დაყრუებინება
- ბოჯონილ-ს** III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. დაჩლუნგება, დაბლაგვება. 2. გადატ. დაყრუება (დაყრუვდება). 2) პოტ. დაჩლუნგების (დაბლაგვების) შეძლება. 2. გადატ. დაყრუების შეძლება
- ბოჯონო** 1. ჩლუნგი. 2. გადატ. ყრუ
- ბოჯუ** I, II (-წ, -ს, -ბი) გონებაჩლუნგი; იხ. **გოჯუ**
- ბოჯი, ბუჯი** (ასახ.) III (-წ, -ს) სიციხე
- ბოჯონ** III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღრმული, ჩაღრმავება (ტბაში, მდინარეში)
- ბუბ** IV (-წ, -ს, -ბი) კარტ. გულის მეფე
- ბუდუნ** IV (-წ, -ს, -ბი) 1) რელიგ. მუეძინი. 2) ბუდუნი (საკ. სახ.)
- ბუდუნლი** IV (-წ, -ს) ბუდუნობა, მუე-

- ძინობა
- ბუდუხა II** (-ჴ, -ს, მრ. -ბი) ბუდუხელი (ქალი)
- ბუდუხა I** (-ჴ, -ს, მრ. -ბი) ბუდუხელი (კაცი)
- ბუდუხა/ბი** (-ზა, -ზა-ს, მრ. -ბი) ბუდუხელები (ლევგიური ჯგუფის მცირერიცხოვანი ხალხი)
- ბუზ/ი¹** III (-ე/-ი/-მო/-მა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) საყრდენი ბოძი (ღობისა); იხ. **თუჯაზ**
- ბუზ/ი², ბიზ/ო** (ასახ.) IV (-ი-, -ა, -ს, -ბი) თოხი
- ბუზნაკუ** III (-ა, -ს, მრ. -ბი) შულო, გორგალი (მაფისა); ცებ. **ბუზკი**; იხ. **ეკნაკუ**
- ბუთ-ა¹** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1. გადატრიელება, გადაყირავება. 2. დაბრუნება, მოტრიალება. 3. ტრიალი
- ბუთ-ა²** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ი-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) შეკრება, თავმოყრა
- ბუთანა/და** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად გადატრიელება (გადაყირავება). 2. ხშირად დაბრუნება (მოტრიალება). 3. ხშირად ტრიალი
- ბუთირ-ა¹** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გადატრიელება, გადაყირავება. 2. და-
- ბრუნება, მოტრიალება. 3. დატრიალება
- ბუთირ-ა²** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შეკრება, თავმოყრა
- ბუთირ-ა¹** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გადატრიელება, გადაყირავება. 2. დაბრუნება, მოტრიალება. 3. დატრიალება
- ბუთირ-ა²** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II შეკრება, თავმოყრება
- ბუთქა** IV (-ა, -ს, -ბი) 1. ჯიხური, ბუდრუგანა. 2. საპირფარეშო, ტუალეტი
- ბუთნი** III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ნაბადი
- ბუკუ** III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ჯირკი, კუნძი
- ბულა, ბჟულა** (მოყ.) III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ფეხი (ცხოველისა). 2. ჩლიქი
- ბულდო** III (-ა, -ს) ჩალა, ნამჯა
- ბულ/ი** III (-მო/-მა-, -ა, -ს, -ბი) მძივი; იხ. **კეჭ**
- ბულუთინ** II (-მო/-მა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბიულეტენი
- ბულირ-ა¹** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. გაყოფა. 2. დაყოფა, განაწილება
- ბულირ-ა** III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. გაყოფინება. 2.

დაყოფინება, განაწილებინება
ბულირნა/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. 1. ხშირად დაყოფა. 2. ხშირად დაყოფა (განაწილება)
ბულა-ბურა (ასახ.) I,II (-ვ, -ს, მრ. -ბი) სულელი, ტუტუცი, უგუნური
ბუმბული¹ III (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ბაბუ-აწვერა
ბუმბული² III (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ბუმბული, ნაკრტენი
ბუე ნაწილ. მართლაც რომ, სწორედ რომ, პირდაპირ
ბუე-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) გასწორება, გათანაბრება
ბუეწი III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-) მიმღ. გასწორებული, გათანაბრებული
ბუედა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-) ზმნს. უცებ, მოულოდნელად
ბუეერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გასწორებინება, გათანაბრებინება
ბუეერერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II გასწორებინებინება, გათანაბრებინებინება
ბუელ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) მორჩენა, გამოჯანმრთელება
ბუელა III ნაწილ. ისე, ასე, ისეც, სწორედ
ბუელერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I მორჩენინება,

გამოჯანმრთელებინება
ბუელერერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II მორჩენინებინება, გამოჯანმრთელებინებინება
ბუერ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I გასწორებინება, გათანაბრებინება
ბუეთრუ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-) ზმნს. მუქთად, უსასყიდლოდ, უფასოდ
ბუეხორ III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-) ზმნს. სწორად, თანაბრად, მართებულად
ბუეხორსი III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, მრ. რ-) სწორი, თანაბარი
ბუეჟ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. მოხრა, მოღუნვა, გამრუდება. 2. მოკუზვა. 3. გადატ. ჩაწოლა, დაწევა. 4. გადატ. შეცვლა, მეგობრობის დარღვევა; იხ. **ბოშ**
ბუეჟანა/დ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. 1. ხშირად მოხრა (მოღუნვა, გამრუდება). 2. ხშირად მოკუზვა
ბუეჟანაწი III 1. მოკუზვული, მოღუნული. 2. მოკუზული; იხ. **ბოშაწი**
ბუეჟი-ბუკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ო-, -ს, -ხ, -Ø, მრ. რ-) 1. მოხრა, მოღუნვა. 2. წელში მოხრა, მოკავება
ბუეჟი-ბუკაწი III წელში მოხრილი, მო-

- კაული
- ბუჟი-ბუკირ-ს ბუდრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-)** კაუზ. I 1. მოხრევა, მოღუნვინება, გამრუდებინება. 2. წელში გაღუნვევა, მოდრეკინება, მოკაკვინება
- ბუჟი-ბუკირ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-)** კაუზ. II 1. მოხრევინება, მოღუნვინებინება, გამრუდებინებინება. 2. წელში გაღუნვევინება, მოდრეკინებინება, მოკაკვინებინება
- ბუჟიზი: ბუჟიზი ბოდ-ს დაჯერება, და-რწმუნება (დაარწმუნებს)**
- ბუჟიზი: ბუჟიზი ბოჯ-ს დაჯერება, და-რწმუნება (დარწმუნდება)**
- ბუჟინ III** ზმნს. მრუდად, ირიბად; იხ. **ბოშუნ**
- ბუჟირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-)** კაუზ. I 1. მოხრევა, მოღუნვინება. 2. მოკუზვინება, მოკაკვინება
- ბუჟირ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-)** კაუზ. II 1. მოხრევინება, მოღუნვინებინება, გამრუდებინებინება. 2. წელში გაღუნვევინება, მოდრეკინებინება, მოკაკვინებინება
- ბუჟულ¹ III (-ფა-, -ჰ, -ს, -ბი)** გორგალი, მორგვი (აწეწილი ძაფისა)
- ბუჟულ² III (-ფა-, -ჰ, -ს, -ბი)** რბილი რამ
- ბურაჟ III (-ფა-/ფა-, -ჰ, -ს, -ბი)** კორ-ჰსადრობი, სჭვალა, შურუპი
- ბურთი III (-ჰ, -ს, -ბი)** ბურთი; იხ. **გელტუ, ყრლჰო**
- ბურთინა III (-ჰ, -ს, -ბი)** ნაბადი (წამოსასხამი)
- ბურკული¹ IV (-ჰ, -ს, -ბი)** საკეტი, კლიტე; იხ. **ჰიშიბუკუ, ჰიშუნ**
- ბურკული² IV (-ჰ, -ს, -ბი)** სქელი, სქელ-სქელი (კაცი), მსხვილა
- ბურლა III (-ფა-, -ჰ, -ს, -ბი)** 1. ქანჩი. 2. ბურლი. 3. შურუპი
- ბურწული III (-ჰ, -ს, -ბი)** ბოტ. ბროწეული
- ბუსურმან I, II (-ე-, -ჰ, -ს, -ბი)** რელიგ. მუსლიმი
- ბუსურმანაჟ მორწმუნე (ისლამისა)**
- ბუსურმანლი IV (-ჰ, -ს)** 1. მუსულმანობა. 2. შორისდ. განცვიფრების გამოხატვა
- ბუტა III (-ჰ, -ს, -ბი)** წილი, ნაწილი
- ბუტ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-)** 1. მოკრევა, შეგროვება. 2. ამოძრობა, ამოგლეჯა
- ბუტირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-)** კაუზ. I 1. მოკრევინება, შეგროვებინება. 2. ამოძრობინება, ამოგლეჯინება
- ბუტ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -ო, მრ. რ-)** შეშინება (შეეშინდება); ასახ.

ბჭუტა-ს	ბა
ბუტერ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I შეშინებინება	ბუხარი III (-ჰ, -ს, -ბი) ქუდი (კრაველი-სა), ქუდი (ბუხრისა)
ბუტერერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II შეშინებინებინება	ბუხორ III 1. სწორი, თანაბარი. 2. ზმნს. პირდაპირ, სწორად
ბუტერნა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ.-კაუზ. 1 ხშირად შეშინებინება	ბუხორსი III პირდაპირი, სწორი
ბუფეთ III (-აა-, -ჰ, -ს, -ბი) 1. ბუფეტი. 2. კარადა (ჭურჭლისა)	ბუჯ III (ბუჯე-/ბეჯე-, -ჰ, -ს, -ბი) მზე. ბუჯეს უნთი მალარია (ზედმიწ. მზის დაავადება)
ბუქვარ II (-აა-/აა-, -ჰ, -ს, -ბი) ანბანი	ბუჯ-ს III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) დახურვა, დაკეტვა
ბულა III (-ჰ, -ს, -ბი) ბულა, დაუკოდავი ხარ-მოზვერი	ბუჯანა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად დახურვა (დაკეტვა)
ბული III (-ჰ, -ს) განაწილება, განთავსება (სტუმრებისა მეზობლებში)	ბუჯბეთ/ს III (-ე-, -ჰ, -ს) მზის ჩასვლა, დაისი
ბუცი¹ III (-ბუცე-/ბეცე-, -ჰ, -ს) მთვარე. ეწნო ბუცი ახალმთვარეობა (ზედმიწ. ახალი მთვარე)	ბუჯბეთატ ზმნს. სადამოს, სადამოთი, მოსადამოვებულზე (4-6 სთ.)
ბუცი² III (-ბუცე-/ბეცე-, -ჰ, -ს, -ბი) თვე	ბუჯ-ბუცი III (-ჰ, -ს) წილი, კენჭი (წილისყრა, კენჭისყრა, ზედმიწ. მზე-მთვარე)
ბუცი³ III (-ჰ, -ს, -ბი) ლაქა	ბუჯელნა/დ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -ს, -ხ, -ო, მრ. რ-) პერმ. ხშირად დამალვა (დაფარვა)
ბუცირამუ 1. ლაქებიანი. 2. ხალებიანი, დაკენკილი	ბუჯელნაკუ IV (-ჰ, -ს, -ბი) დამალობანა
ბუწული III (-ჰ, -ს, -ბი) ერთგვარი სახელური (ხისა)	ბუჯიკ-ს (მოყ.) III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. დაფარვა, დამალვა (დამალავს)
ბუხაჟ IV (-აა-/აა-, -ჰ, -ს, -ბი) 1. დუმაყი, პალვანდი. 2. ბორკილი, ხუნდი	ბუჯილ-ს (მოყ.) III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ვნ. დაფარვა, დამალ-
ბუხალთირ I, II (-ე-, -ჰ, -ს, -ბი) ბუხჰალტერი	
ბუხალთირლი IV (-ჰ, -ს) ბუხჰალტერო-	

ვა (დაიმალება)
ბუჯირ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I დაფარვინება, დამალვინება
ბუჯირერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II დაფარვინებინება, დამალვინებინება
ბუჰუ III (-ჰ, -ს, -ბი) ბუ
ბუჰუნ (ჰამაიტლ.) III (-ჰ, -ს, -ბი) კოვზი; იხ. **კრვზი**, **კრზი**
ბუჰი (ასახ.) III (-ჰ, -ს) სიცხე; იხ. **ბრჰი**

გ

გაგალი III (-ჰ, -ს, -ბი) 1. ყვაილი. 2. გადატ. ლამაზი, ტურფა რამ
გაგარიკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. მოგლუვება, მოლიპვა. 2. მოსწორება, მომანდაკება. 3. გაშალაშინება, რანდვა (გარანდავს)
გაგარიკნა/და III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -ს, -ხო, -Ø, მრ. რ-) პერმ. ხშირად მოგლუვება (მოლიპვა). 2. ხშირად მოსწორება
გაგარიკრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, გაგარიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოგლუვებინება, მოლიპვინება. 2. მოსწორებინება, მომანდაკებინება. 3. გაშალაშინებინება, გარანდვინება
გაგარიკრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -

ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოგლუვებინებინება, მოლიპვინებინება. 2. მოსწორებინებინება, მომანდაკებინებინება. 3. გაშალაშინებინებინება, გარანდვინებინება
გაგარილ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) 1) ვნ. 1. მოგლუვება, მოლიპვა. 2. მოსწორება, მომანდაკება. 3. გაშალაშინება, რანდვა (გაირანდება). 2) პოტ. 1. მოგლუვების (მოლიპვის) შეძლება. 2. მოსწორების (მომანდაკების) შეძლება
გაგარუ 1. სრიალა, ლიპი, მოლიპული. 2. მოსწორებული; იხ. **ფოლ'ირნაკუ/ფოლ'ირხრსი**
გაგატუ ზმნს. უკვალოდ, მთლიანად
გაგა-ცაგარიკ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) მოქმ. 1. მოგლუვება, მოლიპვა. 2. მოსწორება
გაგა-ცაგარიკრ-ს III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, გაგარიკერ-, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოგლუვებინება, მოლიპვინება. 2. მოსწორებინება
გაგა-ცაგარიკრერ-ა III (I-Ø, II-ფ, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. II 1. მოგლუვებინებინება, მოლიპვინებინება. 2. მოსწორებინებინება
გაგა-ცაგარილ-ს 1) ვნ. 1. მოსწორება. 2. მოგლუვება, რანდვა (გაირანდება). 2) პოტ. 1. მოსწორების შეძლება. 2.

მოგლუვეების (რანდვის) შეძლება;
 იხ. **გაგარილ^ა-ს**
გაგა-ცაგარუ 1. სწორი. 2. გლუვი; იხ.
გაგარუ
გაზ III (-ე/-მო-, -წ, -ს) გაზი
გაზრთ III (-ე/-მა-, -წ, -ს, -ბი) გაზეთი;
 მოყ. **გაზმათ**, ასახ. **გაზიმათ**
გათა III (-წ, -ს, -ბი) მასაჟორი (უხეში მა-
 ტყლისაგან მოქსივილი კისრის სა-
 მასაჟე ზონარი)
გალაჟან IV (-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) 1. გა-
 ლავანი, ზღუდე, ბარიერი. 2. ღობე,
 სიმაგრე
გალამი III (-მო-, -წ, -ს, -ბი) ბაგირი,
 მსხვილი თოკი
გალი III (-წ, -ს, -ბი) ნაბიჯი; იხ. **ხრტო**
გალრვა II (-წ, -ს, -ბი) გალიფე
გამა III (-წ, -ს, -ბი) გემი, ხომალდი
გამჭ III (-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) ქვა; იხ.
ლულ
გამიწანი I (-ე-, -წ, -ს, -ბი) კაპიტანი (გე-
 მისა)
გამიწანლი IV (-წ, -ს) კაპიტანობა (გემი-
 სა)
გამუ II (-წ, -ს, -ბი) გუნდა (შვირის ღერ-
 ლილისა)
გამუშ III (-ე/-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) კამე-
 ჩი
განწ/ი III (-ე-, -წ, -ს, -ბი) კანაფი
განდ/ი II (-წ, -ს, -ბი) 1. ორმო, თხრილი.

2. სარდაფი; იხ. **რტორუ**, მოყ.
განდუ, ასახ. **კრნდუ**
განზაჟ/განზამაჟ 1. ველური. 2. უხეში,
 უზრდელი
განი III (-წ, -ს, -ბი) 1. მოზვერი. 2.
 გადატ. ვაჟკაცი, მოყმე
განრლუ III (-წ, -ს, -ბი) სახარე ხბო, მამა-
 ლი ხბო
განყიზი: განყიზი ბოდ-ს 1. გავსება, გა-
 ბარაქიანება. 2. გაბოლიანება, ბო-
 ლით გავსება (სახლისა) (გაბოლია-
 ნებს)
განყიზი: განყიზი ბოჯ-ს 1. გავსება, გაბა-
 რაქიანება. 2. გაბოლიანება, ბოლით
 გავსება (სახლისა) (გაბოლიანდება)
გაჟი II (-წ, -ს, -ბი) ეშვი; იხ. მოყ. **გრჟუ**,
 ასახ. **გაჟაჟი**, **გრჟუ**
გარ/ა III (-ე-, -წ, -ს, -ბი) 1. მწკრივი, რი-
 გი. 2. კვალი, მარგი.3. ფარცხი; იხ.
გაჟარა
გარადუს III (-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) 1.
 გრადუსი. 2. თერმომეტრი
გარაფინ III (-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) სურა,
 გრაფინი
გაფ II (-ე/-მო-, -წ, -ს) ხუმრობა, ოხუნ-
 ჯობა
გაჩ III (-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) კირი, გაჯი
გეგ-ს¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø,
 მრ. რ-) 1. დარიგება, განაწილება,
 გაცემა. 2. გატეხა, დამსხვრევა. 3.

გადატ. მოკვდომა, სულის გა-
ფრთხოვა

გეგ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) ფშვნეტა, ფშვნა

გეგ: გეგ ბეც-ა 1. დამსხვრევა. 2. გა-
ტყდომა, დამტვრევა, დარღვევა
(დაირღვევა)

გეგ: გეგ ბეცურ-ა კაუზ. I 1. დამსხვრე-
ვინება. 2. გატეხინება, დამტვრევი-
ნება, დარღვევინება

გეგრ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -Ø, მრ. რ-) კაუზ. I 1. მოსპობა, გაჭყლე-
ტა, გასრესა. 2. გატეხა, დამსხვრევა.
3. გადატ. მოკვლა, მოკვდინება

**გეგრ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, გეგრ-, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-)** ფშვნეტინება, გა-
ფშვნეტინება

გეგმუ IV (-ა, -ს) ფქვილი

გეგმუტუ IV (-ა, -ს, -ბი) კიდობანი
(ფქვილისთვის)

გეგრა¹სი წვრილი, პატარა, თხელი (ბზე-
ზე იტყვიან)

**გეგრერ-ა¹ III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-)** კაუზ. II 1. მოსპობინება,
გაჭყლეტინება, გასრესინება. 2. გა-
ტეხინება, დამსხვრევინება

**გეგრერ-ა² III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო, -
Ø, მრ. რ-)** კაუზ. II გაფშვნეტინები-
ნება

გეგრუ¹ IV (-ა, -ს) მედ. ჭინჭრის ციება

გეგრუ² IV (-ა, -ს, -ბი) მედ. 1. წითელა.
2. გამონაყარი, ბუგრი, ნასიცხი

გედ III (-აო-/-მო-/-აა-, -ა, -ს, -ბი) 1. ხა-
ლათი, საროჩკა. 2. კაბა; იხ. **ქუნთა**

გედო III (-ა, -ს, -ბი) გედო (სქლად ნა-
ქსოვი შალის ჭრელი წინდები,
რომლებსაც მეტწილად დღესასწაუ-
ლებზე იცვამენ); იხ. **შორუ**

**გედუნ, გედინუ (ასახ.) III (-ე-, -ა, -ს, -
ბი)** ილია, ილიის ძირი

გედ-ღელუ IV (-ა, -ს, -ბი) ტანსაცმელი
(ზედმიწ. ხალათ-შარვალი); იხ.
შეტუ

გელერ ზმნს. კოტრიალით, გორებით

გელიფუ III (-ა, -ს, -ბი) გელიუ (ერთგვა-
რი პატარა ფუნთუშა)

გელორიფუ III (-ა, -ს, -ბი) პატარა კვერი

**გელმაჭიკ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო,
-Ø, მრ. რ-)** მოქმ. დამრგვალება (და-
ამრგვალებს)

**გელმაჭიკერ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -
ხო, -Ø, მრ. რ-)** კაუზ. II დამრგვალე-
ბინებინება

**გელმაჭილ-ა III (I-Ø, II-ა, IV-რ, -სი, -ხო,
-Ø, მრ. რ-)** 1) დამრგვალება (და-
მრგვალდება). 2) პოტ. დამრგვალე-
ბის შეძლება

გელმაჭუ¹ მრგვალი

გელმაჭუ² IV (-ა, -ს) ბუთხუზა, მსუქანა
(2-3 თვის ბავშვი)

გელრგვა (ტლაც.) IV (-ვ, -ს, -ბი) ძველე-
ბური კლიტე

გელტუ (ასახ.) III (-ვ, -ს, -ბი) ბურთი

გელჭუ¹ III (-ვ, -ს, -ბი) გორგალი, შულო
(მაფისა, რეზინისა...)

გელჭუ² III (-ვ, -ს, -ბი) საგორავი, სა-
ტკეპნა (ბანის დასატკეპნი ხელსა-
წყო)

გელჭუ³ III (-ვ, -ს, -ბი) საგორავი (ცომი-
სა)

გელჭუ⁴ III (-ვ, -ს, -ბი) მუთაქა (დივნი-
სა)

გელჭუ⁵ III (-ვ, -ს, -ბი) სახვევი (ბავშვი-
სა)

გელჭუტუყ III (-ე-, -ვ, -ს) გროვა, ჯგუ-
ფი

გელჭუტუ III (-ვ, -ს, -ბი) გელჭუხუ (ბა-
ნის დასატკეპნი მოწყობილობა); იხ.

გელჭანუ

გემდუ უნახჰო, უსახეო

გენდრ/ი III (-ვ, -ს, -ბი) ანატ. თირკმე-
ლი

გენერალ III (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) 1. გენერა-
ლი. 2. გადატ. დიდი პიროვნება

გენ/ი III (-მო-/-მა-, -ვ, -ს, -ბი) მსხალი

გერ¹ IV (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) რკინა

გერ² IV (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) ანჯამა

გერგ-ა¹ (-ა-, -ს, -ხ, -ო) 1. ზელა, სრესა,
ჭყლეტა. 2. დაქუცმაცება, დაფხვნა.
3. მოკრეფა, მოქუჩება; მოყ.

გერკა//გერეკა

გერგ-ა² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მოშორება, მოცი-
ლება (შემხმარი ტალახისა); მოყ.

გერკა//გერეკა

გერგა/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø); იხ. გერგ-ა²

გერგირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø); იხ. გერგ-ა¹

გერგირ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ჩამო-
ხსნევა, მოცილებინება

გერგირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ჩამო-
ხსნევენება, მოცილებინებინება

გერგენი IV (-ვ, -ს, -ბი) სორსალი, გუნ-
და (ცომისა); მოყ. გერგენი

გერ/ო III (-ო-/-მე-, -ვ, -ს, -ბი) 1. საკიდა-
რი (საყურისა). 2. ზარი

გერმეს III (-მო-, -ვ, -ს, -ბი) ბოტ. კომში

გერუ III (-ვ, -ს) დაქუცმაცება, დანამცე-
ცება

გერტანქა IV (-ვ, -ს, -ბი) საუბ. დიდი
კლიტე

გექთარ II (-მო-/-მა-, -ვ, -ს, -ბი) ჰექტარი

გიბაშა¹ 1. ქვიშიანი, სილიანი. 2.
მტვრიანი

გრბუ III (-ა-, -ვ, -ს, -ბი) 1. მტვერი. 2. სი-
ლა, ქვიშა; იხ. ფჰონ

გიგ III (-ა-, -ვ, -ს, -ბი) გიგი (წელიწადის
ყველაზე ცივი დრო 5-დან 25 თე-
ბერვლამდე)

გიზადირუ IV (-ვ, -ს, -ბი) ჩაქუჩი (დო-
ლაბის მოსასწორებლად); იხ. გიზა-
რუ

გიზარუ III (-წ, -ს, -ბი) ერთგვარი ჩაქუ-
ჩი
(დოლაბის მოსასწორებლად)

გრზმა IV (-წ, -ს) ბრბო, ხროვა, გროვა

გრლუ¹ II (-წ, -ს, -ბი) მტევანი, კუნწულა

გრლუ² III (-Ø/-ა-, -წ, -ს, -ბი) ბოტ. ბუტ-
კო

გილუტრსი ზმნს. უცებ, მოულოდნე-
ლად, მყის

გრმუ II (-წ, -ს) გემო

გიმუდაჷ გემრიელი, გემოიანი

გინგლა//გინგრლა III (-წ, -ს, -ბი) საქა-
ნელა; იხ. ჰანჩრლა, გინგილწყა

გინგილწყა IV (-წ, -ს, -ბი) საქანელა, სა-
რწეველა; იხ. ჰანჩრლა,
გინგლა//გინგრლა

გრძუ III (-Ø/-ა-/ი-, -წ, -ს, -ბი) 1. ტაბი-
კი. 2. გირკალი, გრკალი

გრი¹ IV (-მო/-მა-, -წ, -ს, -ბი) 1. ბოძი.
2. კოჭი, მორი, დირე; იხ. ბუზი

გრი² IV (-წ, -ს, -ბი) გირი

გირრგ III (-ე/-მო-, -წ, -ს, -ბი) გრიპი

გირმრზ, გერმეს (გენ.) III (-ე-, -წ, -ს, -ბი)
კომში

გიხიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქ. დაკლება
(დააკლებს)

გიხიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაკლე-
ბინება

გიხიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-

კლებინებინება

გიხილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაკლება
(დააკლებს). 2) პოტ. დაკლების
შედლება (დაეკლება)

გიხონიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქ. 1. გაჯიუ-
ტება, გაჭირვეულება, გაკერპება. 2.
გაუქნარება, გაუმაქნისება. 3. გამა-
მაცება (გამამამაცებს)

გიხონიკრ-ს (გიხონიკერ-, -სი, -ხო, -Ø)
კაუზ. I 1. გაჯიუტებინება, გაჭირვე-
ულებინება. 2. გაუქნარებინება, გა-
უმაქნისებინება. 3. გამამამაცებინება

გიხონიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
გაჯიუტებინებინება. 2. გაუქნარე-
ბინებინება. 3. გამამამაცებინებინება

გიხონილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გაჯი-
უტება, გაჭირვეულება, გაკერპება.
2. გაუქნარება, გაუმაქნისება. 3. გა-
მამაცება (გამამამაცდება). 2) პოტ. 1.
გაჯიუტების (გაჭირვეულების, გა-
კერპების) შეძლება. 2. გაუქნარების
(გაუმაქნისების) შეძლება. 3. გამამა-
ცების შეძლება; იხ. ზანკიზი ბოკან

გიხონო 1. ჯიუტი, გაუგონარი. 2. უქნა-
რა, უმაქნისი. 3. უშიშარი, მამაცი;
იხ. ბჟოყიფუ, მეყან

გიხონრნი I, II (-წ, -ს, -ბი) 1. გაქირი, ჯი-
უტა. 2. უქნარა. 3. გულადი, ვაჟკა-
ცი; იხ. გიჰური

გიჰური I, II (-წ, -ს, -ბი) 1. ჯიუტა. 2.

უქნარა, უმადლო. 3. გულადი, უში-
შარი (ადამიანი)
გოგა II (-ვ, -ს, -ბი) ველობი, ბუსნო, ვა-
კობი
გოზო III (-ვ, -ს, -ბი) ნაჩეჩი, ვარცხნი-
ლობა (შუბლზე ან საფეთქლებზე
ჩამოვარცხნილი თმა)
გომოჟ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) შეშრობა, ცოტა-
თი გაშრობა
გომოჟს/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) ოდნავ გაშრობა,
შეშრობა, შეხმობა
გომოჟრკ-ა (-სი, -ხო, -ო) მოქ. შეშრობა,
შეხმობა (შეახმობს)
გომოჟრკრ-ა (გომოჟრკერ-, -სი, -ხო, -ო)
კაუზ. I შეშრობინება, შეხმობინება
გომოჟიკრერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II შე-
შრობინებინება, შეხმობინებინება
გომოჟილ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1) ვნ. შეშრო-
ბა, შეხმობა (შეახმობა). 2) პოტ. შე-
შრობის (შეხმობის) შეძლება
გომოჟირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I შესვე-
ლებინება
გომოჟირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II შე-
სველებინებინება
გომრჟუ შემშრალი, ოდნავ სველი
გომოჟუნ; იხ. **გომრჟუ**
გორ II (-ა-/ -აო-, -ვ, -ს, -ბი) წრე
გორთო II (-ო-, -ვ, -ს, -ბი) ხელის წის-
ქვილი (მარცვლისა და მარლის
დასაფქვავად)

გორთო-მუჟი IV (-ვ, -ს, -ბი) ხელის წის-
ქვილნი (ზედმიწ. ხელის წისქვილ-
ბუდე)
გრტი III (-ვ, -ს, -ბი) ზვინი, ბჯა (თივი-
სა)
გოტ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ძახილი, ყვირი-
ლი. 2. გამომახება
გოტირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. დაძა-
ხებინება, დაყვირებინება. 2. გამო-
ძახებინება
გოტირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II 1.
დაძახებინებინება, დაყვირებინე-
ბინება. 2. გამომძახებინებინება
გოტირნს/დ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) პერმ.-კა-
უზ. ხშირად დაძახებინება (დაყვი-
რებინება). 2. ხშირად გამომძახებინე-
ბა
გრზი: **გრზი ბოდ-ს** გადასახლება
(გადაასახლებს)
გრზი: **გრზი ბოჯ-ს** გადასახლება
(გადასახლდება)
გრჯუ III (-ვ, -ს, -ბი) ხის კასრი (ყველის,
მლაშე კომბოსტოს, შიბუს და მისთ.
შესანახად); იხ. **ბრჯუ**
გტა IV (-აო-, -ვ, -ს, -ბი) 1. სამიზნე, მი-
ზანი. 2. ნიშანი, ჭდე; იხ. **გტანა**
გტაჲ/გაჲ III (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) დახმარება,
ურთიერთშველა, შაბათობა; იხ.
ჩეჟა
გტან IV (-აო-, -ვ, -ს) რევმატიზმი

გტან/ა IV (-წ, -ს, -ბი) 1. სამიზნე, მიზანი. 2. ნიშანი, ჭდე
გტანლიზი: გტანლიზი ბოდ-ს განათება, გაშუქება (გააშუქებს); იხ. **ჭურს**
გტანლიზი: გტანლიზი ბოც-ს განათება, გაშუქება (გაშუქდება); იხ. **ჭურს**
გტანდი II (-წ, -ს, -ბი) დიდი ორმო
გტარჟი III (-წ, -ს) ძვლის არასწორად შეზრდა
გუგ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) 1. დაკარგვა, გაქრობა. 2. დაფარვა, დამალვა (იმალება, ემალება)
გუგან/დ-ა¹ (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად დაკარგვა (გაქრობა). 2. ხშირად დაფარვა (დამალვა)
გუგან/დ-ა² (-ს, -ხ, -ო) ხშირად დამალვა (დაფარვა); იხ. **ბუკელნდა**
გუგანკუ II (-წ, -ს, -ბი) 1. დამალობანა. 2. გადატ. თავის დამძვრენი (სამსახურიდან)
გუგოტორ ზმნს. გულადმა, ზურგზე
გუგირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაკარგვა, დახარჯვა (დახარჯავს)
გუგირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაკარგვინება, დახარჯვინება
გუგუ II (-წ, -ს, -ბი) ზურგი
გუგურა, გუგურუ (მოყ.) ოვალური
გუგურიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქ. 1. გოვალურება. 2. თვალების დაჭყეტა (დააჭყეტს)

გუგურიკ-ს (გუგურიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გოვალურებინება. 2. თვალების დაჭყეტინება
გუგურუ 1. მრგვალი. 2. უსწორმასწორო, გორებიანი
გუგურილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გოვალურება. 2. თვალების დაჭყეტა (დაიჭყიტება). 2) პოტ. 1. გოვალურების შეძლება. 2. თვალების დაჭყეტის შეძლება
გუდი III (-წ, -ს, -ბი) კვერცხის გული
გუდიკან, გოდიკან (საპ.) **IV** (-მო-/მა, -წ, -ს, -ბი) საფიხვნო, საკრებულო (აულში)
გუზ (მოყ.) (-მო-, -წ, -ს, -ბი) კლდე; იხ. **ლად**
გუთან II (-მო-/მა-, -წ, -ს, -ბი) გუთანი
გუთონიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქ. დაბლაგვება (დააბლაგვებს); მოყ. **გუჭონიკ-ს**
გუთონიკერ-ა/გუთონიკერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაბლაგვებინება
გუთონიკერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაბლაგვებინება
გუთონილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქ. დაბლაგვება (დაბლაგვდება); მოყ. **გუჭონიკ-ს**
გუთონო, გუჭონო (მოყ.) ბლაგვი, ჩლუნგი
გულანგ II (-მო-, -წ, -ს, -ბი) პატარა ქვა

(კლასში თამაშისთვის)

გულია III (-ვ, -ს, -ბი) 1. ბრუნი. 2. მა-
ლაყი, ყირაზე გადასვლა

გულუ III (-ვ, -ს, -ბი) 1. ცხენი. 2. ტაიჭი,
რაში

გულუტ ზმნს. ცხენით, ზეითად

გულუტრსი I (-ვ, -ს, -ბი) მხედარი

გულუდრსი III (-ვ, -ს, -ბი) მამალი კვი-
ცი

გულუჩი მამრი, მამრობითი

გუმი IV (-ვ, -ს, -ბი) ქოხი, ქოხმახი

გუმი-გემლ¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ბუტბუტი

გუმტრა¹ IV (-ვ, -ს, -ბი) გუმურა (ერ-
თგვარი წალისებური ძველებური
ფეხსაცმელი)

გუმტრა² IV (-ვ, -ს, -ბი) 1. ჩექმის (წალის)
ყელი. 2. გეტრი

გუნუ III (-ვ, -ს, -ბი) ღერძი (წისქვილის
ბორბლისა)

გუპ¹ III (-ე-/რე-, -ვ, -ს, -ბი) 1. შვერილი
(მთისა). 2. გორაკი, ბორცვი, შემალ-
ლება

გუპ² III (-ე-/რა-, -ვ, -ს, -ბი) შესიება, შე-
შუპება, ხორკლი

გუპბილ¹ ბორცვიანი, გორაკიანი

გუპრეზახუ ბორცვიანი, უსწორმასწო-
რო

გუჟგათ (-ო-/მა, -ვ, -ს, -ბი) ბეშმეტი

გურ-ს (-სი, -ხო, -ო) ყმული, ღრიალი

გურად-ს (-ს, -ხ, -Ø) ყმული, ღრიალი

გურან/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) ხშირად ყმული
(ღრიალი)

გურანი IV (-ვ, -ს) ყმული, საყმევლი

გურადრ-ს (გურადერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
უზ. I დაყმევლება

გურარ-ს//გურერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
დაყმევლება

გურაქუჩირ-ს (-სი, -ხო, -Ø); იხ. გურარ-
ს//გურერ-ს

გურარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ყმევლებინება

გურეჟ თანდ. გარდა, გარეშე; იხ.
თარაჟ

გურჟი ქართული. გურჟი (გურჟიდას)
მეც ქართული ენა

გურჟიდა II (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) ქართვე-
ლი (ქალი)

გურჟიდაჟ I (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) ქართვე-
ლი (კაცი)

გურჟიდაჟ/ბი (-ზა, -ზა-ს, მრ. -ბი) ქარ-
თველები

გური III (-ვ, -ს, -ბი) ნახირი, ფარა,
კოლტი

გურუ III (-ვ, -ს, -ბი) 1. ტირილი. 2.
გლოვა, ქვითინი, ხმითტირილი
(მიცვალებულისათვის)

გურულ-ს (მოყ.) (-ს, -ხ, -ო) ქვითინი,
ტირილი

გურჰარაჟ კეთილი, გულკეთილი, კე-
თილშობილი, თანამგრძნობი, შე-

მბრალელები, ლმობიერი
გურჭელ II (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) სიბრალუ-
 ლი, შეწყალება, შეცოდება, თანაგ-
 რძნობა, დანდობა
გურჭიხი: **გურჭიხი ბოდ-ს** შეცოდება,
 შებრალება, დანდობა (დაინდობს)
გურჭიხი: **გურჭიხი ბოჯ-ს** შეცოდება,
 შებრალება, დანდობა (დაინდობა)
გუტ¹ II (-**მო**-/**-ა**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ბოლი
გუტ² II (-**მო**-/**-ა**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) მტვერი;
 იხ. **ფჳონ**
გუტ-მუში III (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) 1. ბოლი. 2. რე-
 ლიგ. შელოცვა, გამოლოცვა (ზედ-
 მიწ. ბოლ-სუნთქვა)
გუტრლ/ზი//გუტოზ/ი (-**ზწ**-**ა**, -**ზა**-**ს**-/
ა-**ს**-, მრ. -**ბი**) გუტაჰლეელი (სოფ.
 გუტაჰლის მცხოვრები)
გუფ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) 1. გორაკი (მიწი-
 სა). 2. ჭიანჭველების ბუდე (გორა);
 იხ. **გუჰ**
გუშიკ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. გახდენა
გუშიკერ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. I გახდუ-
 ნება, დაკლებინება
გუშიკერ-ს (**გუშიკერ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ.
 I გახდუნება, დაკლებინება
გუშილ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) გახდომა
გუშიფუ 1. გამხდარი, თხელი. 2. მჰლე;
 მოყ. **გუშირუ**, ასახ. **გუშირ**
გუჩი-გეჩი IV (-**წ**-, -**ს**) ნელი, მძიმე სია-
 რული

გუჩი-გეჩლ-ს (-**ი**-, -**ს**-, -**ხ**-, -**ო**) სწრაფად
 ჭამა (მირთმევა)
გუჰ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) 1. ნამქერი. 2. გო-
 რაკი, გორგურიანი (ადგილი); იხ.
შემ
დ
დაბარა IV (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ნაკვეთი (მიწისა)
დაბაღ¹ III (-**ე**-/**-ა**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ტყავი
 (დამუშავებული)
დაბაღ² III (-**ე**-/**-ა**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) 1. მაგარი
 კაცი. 2. გადატ. ბებერი ხარი
დადა¹ I (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ბავშ. ბიძა, ძია
დადა² II (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ბავშ. დეიდა
დადარიკ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. გაწვრი-
 ლება; იხ. **ნიშიკ**
დადარიკერ-ს (**დადარიკერ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**)
 კაუზ. I გაწვრილებინება
დადარიკერ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. II
 გაწვრილებინებინება
დადარილ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) 1) ვნ. გაწვრი-
 ლება (გაწვრილდება). 2) პოტ. გა-
 წვრილების შემღება; იხ. **ნიშილ-ს**
დადარლ-ი//დადარლ-ი IV (-**წ**-, -**ს**) სიწ-
 ვრილე, სიმცირე
დადარიმ ზმნს. წყალმარჩხზე, ფონით
დადარუ წვრილი, თხელი, პატარა; იხ.
ნიშიფუ
დადარუნი გამხდარი, მჰლე; იხ. **ნიში-**

ფუ
დადრლუ I (-ჲ, -ს, -ზი) ქალაჩუნა; მოყ.
ღრა²
დალლჲქ, დალჲქი(მოყ.) **IV** (-ე-, -ჲ, -ს, -
 ზი) სამართებელი, ბრიტვა
დამაშნიქ IV (-ე-, -ჲ, -ს, -ზი) მოქსოვილი
 ჩუსტი; იხ. **ტაპლაპზი**
დამინა IV (-ჲ, -ს, -ზი) დომინო
დანლა III (-ჲ, -ს, -ზი) დალი,დამლა
დანდი//დანდრ¹ ზმნს. ახლა, აწ, ეს-ეს
 არის; იხ. **ჰიკეა**
დანდი//დანდრ², ზანზი//ზენზი 1)
 ზმნს. 1. შესახვედრად, შესაგებებ-
 ლად. 2. წინააღმდეგ, საპირისპი-
 როდ. 2) თანდ. წინ, წინაშე, პირის-
 პირ
დანდიამ¹ II (-ე-, -ჲ, -ს, -ზი) რძალი
დანდიამ² II (-ე-, -ჲ, -ს, -ზი) 1. მაზლის
 ცოლი. 2. მეტოქე, მოწინააღმდეგე,
 კონკურენტი
დანდიამ³ I (-ე-, -ჲ, -ს, -ზი) ქვისლი;
 იხ. **ბაჟა**
დანდიამ⁴ I, II (-ე-, -ჲ, -ს, -ზი) ტოლი,
 თანატოლი, კბილა
დანდრლი, დანდრლი (მოყ.) **III** (-ჲ, -ს, -
 ზი) კრება, თავყრილობა
დანდრლიზი: დანდრლიზი ბოდ-ს 1. შე-
 კრება, მოკრეფა. 2. შეერთება, გაერ-
 თიანება (გააერთიანებს)
დანდრლიზი: დანდრლიზი ბოჯ-ს 1. შე-

კრება, მოკრეფა. 2. შეერთება, გაერ-
 თიანება (გაერთიანდება)
დანდრ 1) ზმნს. 1. ერთად, ერთობლი-
 ვად, ჯგუფურად. 2. შესახვედრად,
 შესაგებებლად. 3. წინააღმდეგ, სა-
 პირისპიროდ. 2) თანდ. წინ, წინაშე,
 პირისპირ; იხ. **დანდი²**
დანდრს IV (-ჲ, -ს, -ზი) დანდირსი (პუ-
 რის მისაყოლებელი საკვები: რძე,
 მაწონი, ყველი, ხორცი და მისთ.)
დანქი, დუნქი (ასახ.) **IV** (-ჲ, -ს, -ზი)
 ჩხუბი, წაკიდება
დამარქა II (-ჲ, -ს, -ზი) მწველავი
დამმ ზმნს. ყოველთვის, მუდამ, მუ-
 დამყამ, მარადიულად; იხ. **ლუდეს**
დამმ³ მუდმივი, მარადიული
დაპი¹ III (-ჲ, -ს, -ზი) ცემა, ცემა-ტყეპა
დაპი² I, II (-ჲ, -ს, -ზი) მოუხეშავი, მოუქ-
 ნელი ტლანქი
დაპლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ფეხების ბაკუ-
 ნი. 2. ტკეპნა
დაპლირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ცემა,
 გატყეპა, მიბეგვა
დაპლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ცე-
 მინება, გატყეპინება, მიბეგვინება
დაპლირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად ცემა (გატყეპა)
დაჟალ I (-ე-, -ჲ, -ს, -ზი) 1. რელიგ. ან-
 ტიქრისტე. 2. გამრჯე, მუყაითი,
 მშრომელი

დარაჟა III (-ჰ, -ს, -ბი) 1. დონე, საფეხური. 2. ჩინი, ხარისხი, წოდება

დარაძე III (-ჰ, -ს, -ბი) დარაია, აბრეშუმის ნაჭერი

დარან-ბაზარ IV (-მო-/-მა-, -ჰ, -ს, -ბი) ვაჭრობა, აღებ-მიცემა

დარგინაძე II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) დარგოელი (ქალი)

დარგინაჭი I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) დარგოელი (კაცი)

დარგინაჭი/ბი//დარგინ/ბი (-ზჰ, -ზა-ს, მრ. -ბი) დარგოელები. **დარგინზას მეც** დარგოელი ენა

დარდი III (-ჰ, -ს, -ბი) დარდი, წუხილი, გულგრილობა

დარს//დარსი III (-ჰ, -ს, -ბი) 1. გაკვეთილი. 2. გადატ. გამოცდილება, დარიგება; იხ. **დარცი**

დარუ¹ III (-მა-, -ჰ, -ს, -ბი) წამალი, მედიკამენტი

დარუ² III (-მა-, -ჰ, -ს, -ბი) ინა, საღებავი

დარუმაშაჭი სამკურნალო

დარცი III (-მო-/-მა-, -ჰ, -ს, -ბი) გაკვეთილი; იხ. **დარს//დარსი**

დასკა IV (-ჰ, -ს, -ბი) დაფა

დავლა III (-ჰ, -ს, -ბი) 1. საშოვარი, დავლა, ნადავლი. 2. სომდიდრე, ქონება

დაფთარ II (-მო-/-მა-, -ჰ, -ს, -ბი) დავთარი, დიდი წიგნი

დაქლად III (-ე-, -ჰ, -ს, -ბი) მოხსენება

დაქლად-ჟეკუ I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მომხსენებელი, ლექტორი

დაქუმენთ IV (-მო-/-მა-, -ჰ, -ს, -ბი) საბუთი, დოკუმენტი

დაღი III (-ჰ, -ს, -ბი) 1. ბეჭედი. 2. დაღი, დამღა

დაღისთან III (-ე-, -ჰ, -ს) დაღესტანი

დაღისთანაძე II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) დაღესტნელი (ქალი)

დაღისთანაჭი I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) დაღესტნელი (კაცი)

დაღისთან/ბი (-ზჰ, -ზა-ს, მრ. -ბი) დაღესტნელები

დაჰ//დაჰაჭი ზმნს. ცოტა, სულ ცოტა

დაჰაჭონ ზმნს. კიდევ, ჯერ, ჯერ ისევ

დაჰ-დაჰაჭუნ ზმნს. თანდათანობით, თანდათან; იხ. **რჭეი**

დაჰეკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაცოტავება, შემცირება

დაჰეკერ-ა (დაჰეკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაცოტავებინება, შემცირებინება

დაჰეკერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაცოტავებინებინება, შემცირებინებინება

დაჰელ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაცოტავება, შემცირება (შემცირდება). 2) პოტ. დაცოტავების (შემცირების) შეძლება

დაჰზა III (-ჰ, -ს, -ბი) დავა, კამათი

დაჰზადაჯ, დაჰზადულაჭი (მოყ.) I, II (-ე-,

-**წ**, -**ს**, -**ბი**) მოდავე, მოკამათე
დაწბა-რრუი IV (-**წ**, -**ს**, -**ბი**) ლანძღვა,
 თათხვა, კამათი
დაწმნს. შორს, სადაც
დებრ 1) კუთვ. ნაცვ. შენი. 2) ნათ. ბრ.
 შენი
დებრ-დეაღლი IV (-**წ**, -**ს**) შენ-ჩემობა
დელეგათ I, II (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) დელეგა-
 ტი
დელეგაციია IV (-**წ**, -**ს**, -**ბი**) დელეგაცია
დემმი (მოყ.) უკუქც. ნაცვ. თავად, თვი-
 თონ
დეი კუთვ. ნაცვ. ჩემი
დეჟურნი I, II (-**წ**, -**ს**, -**ბი**) მორიგე
დერექტურ I, II (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) დირექ-
 ტორი
დერნი IV (-**წ**, -**ს**, -**ბი**) ბრახუნნი, ბრაგუ-
 ნი, ჩქამი (სახურავიდან)
დეფუტათ I, II (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) დეპუტა-
 ტი
დექრეთ III (-**აო**-/**-აა**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) დეკ-
 რეტი
დი პ. ნაცვ. მე
დიბრ I 1) (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) მოლა. 2) დი-
 ბირი (საკ. სახ.)
დიდილ-ა (-**სი**, -**ხო**, -**ო**) 1. დაყვედრება,
 შემფოთება. 2. გადატ. აღზუნება, ან-
 თება
დიდილ-ერ-ა (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) კაუზ. I და-
 ყვედრებინება, შემფოთებინება

დიდრნი IV (-**წ**, -**ს**, -**ბი**) 1. ხმაური, გუ-
 გუნი (მანქანისა). 2. ყაყანი
დიდიფ კითხ. ნაცვ. 1. როგორი. 2. რო-
 მელი; მოყ. **დიდიტ**, ასახ. **დიდი**
დიდიფულა განუსაზღ. ნაცვ. როგორი-
 ღაც; მოყ. **დიდიტულა**, ასახ.
დიდიფლა
დიდიფროკლინ, **დიდიაროკლინ**
 (ასახ.) განუსაზღ. ნაცვ. ვიღაც, რა-
 ღაც, რომელიღაც
დიდიფქინ, **დიდიტქინ** (ასახ.) უარყ.
 ნაცვ. ვერავინ, არავინ
დიდი-შები კითხ. ნაცვ. როგორი რა,
 რომელი რა
დიდუკანი კითხ. ნაცვ. რომელი (სა-
 ხელდობრ); იხ. **დიდიფ**
დიდურ ზმნს. როგორ; ასახ. **დიდურულა**
დიდურგონ ზმნს. როგორმე, როგორ-
 ღაც
დიდურკინ (ასახ.) არანაირად, ვერანაი-
 რად
დიდურულა ზმნს. რაღაცნაირად, რო-
 გორღაც
დივან¹ III (-**აო**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) დივანი
დივან² III (-**აო**-, -**წ**, -**ს**, -**ბი**) 1. კამათი,
 დავა. 2. სასამართლო. 3. გასამარ-
 თლება, სამართლის პოვნა
დიტრუტ უკუქც. ნაცვ. მე თავად, თავად-
 ვე
დილი IV (-**წ**, -**ს**) მეობა

დინ III (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი) სარწმუნოება,
რელიგია
დინიდაჲ მორწმუნე, რჯულიანი, რე-
ლიგიური
დიქთანთ III (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი) კარნახი
დრცე კითხ. ნაცვ. რამდენი, რამოდენა;
იხ. შრმო
დიცეზატ, დიცეზალ (მოყ.) ზმნს. რამ-
დენად, რა ფასად; იხ. შრმორატ
დიცეზახ ზმნს. რამდენად, რამდენადაც
დიცქინ ზმნს. სრულიად, სრულეებით
დიცელა რიცხ. რამდენიმე
დრმპოლი I, II (-წ-, -ს-, -ბი) დოცლაპია,
ბოთე
დრნჩა IV (-წ-, -ს-, -ბი) სახელურიანი ხის
ჭურჭელი (ფქვილისა და წყლის-
თვის)
დრპო I, II (-წ-, -ს-, -ბი) უქნარა, უმაქნისი
დრტ/ი III (-ა-, -წ-, -ს-, -ბი) ფეთხუმი,
უსუფთაო (ადამიანი)
დრხკა III (-წ-, -ს-, -ბი) ვირთხა; შდრ.
ქიდ. ზჟეჟენი აჲ
დოხთურ//დუხთურ I, II (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი)
ექიმი, მკურნალი; იხ. ვარაჩ
დოხთურლ'ი//დუხთურლ'ი IV (-წ-, -ს-)
ექიმობა
დრრრ შორისდ. დრრუუ, დრრრ
დუდუდი III (-წ-, -ს-, -ბი) ხანძარი
დუდულირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
გამოლანძვვა, გათათხვა

დუდულირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
გამოლანძვინება, გათათხვინება
დუნიდალ III (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი) 1. დედამი-
წა, სამყარო, ქვეყანა, დუნია. 2. ამინ-
დი
დუნიდალ-ახირათ III (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი)
რელიგ. სააქაო-საიქიო, ქვესკნელ-
ზესკნელი
დუნიდალ-რაჭალ IV (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი) სა-
მყარო, მთელი ქვეყანა
დუნიდალ-ჭალამ IV (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი)
მსოფლიო, პლანეტა. 2. კაცობრიობა
დუპი-დაპი IV (-წ-, -ს-) დაკვრა, დარტყმა,
დიპლიპიტო
დურ¹ III (-ე-/-მო-/-მა-, -წ-, -ს-, -ბი) დურ-
ბინი
დურ² III (-ე-/-მო-/-მა-, -წ-, -ს-, -ბი) თამაშ.
„ყალიონობანა“
დური III (-წ-, -ს-, -ბი) სირბილი, რბოლა
დურიდ-ა (მოყ.) (-ს-, -ხ-, -Ø) გაქცევა,
სირბილი
დურიმოტ ზმნს. სირბილით
დურკი III (-წ-, -ს-, -ბი) 1. ჯირკი, ნამორი.
2. გადატ. ლენჩი, ბენტერა
დურნა III (-ე-, -წ-, -ს-, -ბი) დურბინი;
იხ. დურ
დუჭა III (-წ-, -ს-, -ბი) ვედრება, ლოცვა,
სათხოვარი

ე, რფო (მოყ.) III (-ფო-, -წ, -ს, -ბი) სის-
 ხლი
 ეზ¹ III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) ბავშ. სათა-
 მაშო
 ეზ² III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) 1. ციხესი-
 მაგრე. 2. ქვის ბოძი (1,5 მ-მდე)
 ეთალი (ასახ.) I (-წ, -ს, -ბი) ნებისმიერი
 ეთიხრსი 1) მიმდ. შეყვარებული. 2) I (-წ,
 -ს, -ბი) საყვარელი, სატრფო
 ეკნაკუ¹ IV (-წ, -ს, -ბი) კვირისტავი (თი-
 თისტარზე ჩამოსაცმელი)
 ეკნაკუ² IV (-წ, -ს, -ბი) სახსარი
 ეკნაკუ³ IV (-წ, -ს, -ბი) წისქვილის ბორ-
 ბალი
 ეკნაკუ⁴ IV (-წ, -ს, -ბი) ტუმბოს სახელუ-
 რი; იხ. ბელეკუ, ყატალი
 ეკნაკუ⁵ (ასახ.) IV (-წ, -ს, -ბი) გორგალი,
 შულო (ძაფისა); იხ. ბუნრკუ
 ეკნაკუ⁶ IV (-წ, -ს, -ბი) კვირისტავი
 (მუხლისა); იხ. ყონთუ
 ელბო¹ IV (-ო-, -წ, -ს, -ბი) ხუნდი (მტრე-
 დისა)
 ელბო² IV (-ო-, -წ, -ს, -ბი) მტრედი; იხ.
 ტუმი
 ელჟ ნაწ. აი
 ელრ პ. ნაცვ. ჩვენ
 ელითრჟ უკუქც. ნაცვ. ჩვენ თავად, თა-
 ვადვე
 ელრლი IV (-წ, -ს) ჩვენობა

ელრსი (მოყ.) იქაური
 ელრ-ტო (მოყ.) ზმნს. შორიახლო, აქა-იქ
 (ზედმიწ. იქი-აქ)
 ელუს 1) კუთვ. ნაცვ. ჩვენი. 2) ნათ. ბრ.
 ჩვენი
 ელჟ III (-წ, -ს, -ბი) ბოტ. მოცვი
 ელ-წ¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. საუბარი, თქმა,
 აზრის გამოთქმა. 2. მღერა
 ელ-წ² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) თამაში
 ელი-მოლ-წ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. სწავლება.
 2. კარნახი
 ელი-მოლ-ირ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1.
 საწავლებინება. 2. კარნახებინება
 ელი-მოლ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 1. საწავლებინებინება. 2. კარნახები-
 ნებინება
 ელირ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. თქმევა,
 აზრის გამოთქმევენება. 2. ამღერება
 ელირერ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 თქმევენება. 2. ამღერებინება
 ელირწ/დ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 1. ხშირად თქმევა. 2. ხშირად ამღე-
 რება
 ელნი II (-წ, -ს, -ბი) ზამთარი
 ელნრს საზამთრო, ზამთრისა
 ელნრკ ზმნს. ზამთარში, ზამთრობით
 ელჟ¹ II (-წ, -ს, -ბი) ეთლუ (თხელი და
 გრძელი ნაჭრები ხორცისა)
 ელჟ² II (-წ, -ს, -ბი) კონა, შეკვრა (გრძე-
 ლი თოკისა)

ელტუკ IV (-**მო**-/**-მა**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) თიკრუ-
ნი, ერთგვარი ტომარა (ტყავისა)
ქმა (ასახ.) **III** (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ლანდი, მოჩვე-
ნება, აჩრდილი
ემდლუ, ემწუ, ემჭუ (ასახ.) **III** (-**ა**-, -**წ**-, -
ს-, -**ბი**) ზღაპარი; იხ. **მარჰა**
ემადტუკ I, II (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) 1. მეზღაპრე,
ზღაპრების მოქმელი. 2. გადატ. ამ-
ბავთმთხზველი; **მარჰაზაჭუ**
ქნდლუ (ქიტ.) ჩვენებ. ნაცვ. ეს; მოყ. **რნდა**,
ასახ. **რდა**
ენდუკა განსაზღ. ნაცვ. ამასავით, ამის
მსგავსი; მოყ. **ენდრტუ, ენდრკა**, ასახ.
ენდრმ
ენდურ ზმნს. აი, ასე
ენდურთრტუ ზმნს. 1. ისე, ისე რა. 2. ისე,
მუქთად
ენ-ენცტა ჩვენებ. ნაცვ. ისინი
ქნი//ქნიფუ II (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) დედა
ქნრლა II (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) დედიკო
ქნიფუ-ბაბიფუ, ქნი-ობრმ (ასახ.) (-**წ**-, -**ს**-, -
ბი) მშობლები (ზედმიწ. დედ-მამა)
ქნიფუ-ბაბიფულქი, ქნი-ობრმლქი (ასახ.)
(-**წ**-, -**ს**-) მშობლობა, დედმამობა
ენჭდი, ელჭდი (ასახ.) ჩვენებ. ნაცვ.
ისინი (მოსაუბრეთაგან შორსმო-
ფები)
ენტამ ზმნს. აქედან
ენცე ზმნს. ცოტა, მცირე; იხ. **ენცტა**
ენცტა ზმნს. ცოტა, ცოტაოდენ; იხ.

ენცე, ტატი
ენ-ენცტა ზმნს. ცოტა-ცოტა, თანდა-
თან; იხ. **ტატი-ტატი**
ეფ ზმნს. ჰეი (ქალისადმი მიმართვა);
იხ. **ეფ**
ქუი (მოყ.) **IV** (-**წ**-, -**ს**-) ბოტ. თესლა; იხ. **აკ**
(აკუა)
ერ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**ო**) 1. დახურვა. 2. და-
ნიშვნა. 3. დადგმა, დაყენება. 4. და-
დანაშაულება. 5. ნიშნის დაწერა. 6.
სახელდება, სახელის დარქმევა. 7.
შეწყობა, შედება, ჩადება. 8. დაწვა,
დადაგვა. 9. კვება (საქონლისა)
ერირ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**ო**) კაუზ. I 1. დახურ-
ვინება. 2. დანიშვნიება. 3. დადანა-
შაულებინება...
ერმქნი სომხური
ერმქნიამ II (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) სომეხი
(ქალი)
ერმქნიამტ I (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) სომეხი
(კაცი)
ერმქნიამტ/ბი (-**ზა**-, -**ზა-ს**-, მრ. -**ბი**) სომ-
ხები; იხ. **არმქნიამ**
ეს III (-**მო**-/**-მა**-, -**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ჯალამბარი,
საკაცე (ავადმყოფისა და ცხედრის
გადასაყვან-გადასატანად); იხ. **რწყი**
ეს-ს, ესტ-ს (ასახ.) (-**სი**-, -**ხო**-, -**ო**) თქმა, სა-
უბარი, მოყოლა, თხრობა, შეტყობი-
ნება
ესა/დ-ს (-**ს**-, -**ხ**-, -**ო**) 1. დაბანა. 2. გარე-

ცხვა, გაწმენდა
ესანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად დაბანა (გარეცხვა, გაწმენდა). 2. ხშირად ცურვა
ესანაქუჩირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად დაბანინება (გარეცხვინება, გაწმენდინება). 2. ხშირად ცურვინება
ესანარ-ა (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად დაბანინება (გარეცხვინება, გაწმენდინება). 2. ხშირად ცურვინება
ესარუ დანიშნული
ესრლა I, II (-ვ, -ს, -ბი) 1. ძამია, ძამიკო. 2. დაია, დაიკო
ესრლა, ესრულა II (-ვ, -ს, -ბი) დობილი, მეგობარი (გოგონა)
ესრუ I, II (-ვ, -ს, -ბი//**ესნაბი**) 1. ძმა. 2. და; ასახ. **ესრმ, ესრუ**
ესრულა, იხ. ესრლა
ესრული IV (-ვ, -ს) ნათესაობა, ძმობა, დობა, და-ძმობა; მოყ. **ესრული**, ასახ. **ესრლი**,
ესირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. თქმევა, კითხვა. 2. დანიშვნა. 3. თხოვნა, მათხოვრობა
ესირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. თქმევინება, კითხვინება. 2. დანიშვნინება. 3. თხოვნინება, მათხოვრობინება
ესირნა/დ-ა, ესინრა/დ-ა (მოყ.) (-ს, -ხ, -

ო) პერმ.-კაუზ. 1. კითხვინება. 2. დანიშვნინება. 3. თხოვნინება, მათხოვრობინება
ესირნაკუ, ესინრაკუ (მოყ.) I (-ვ, -ს, მრ. -ბი) 1. მათხოვარი, მთხოვარა. 2. მანწალა
ეტ-ა (-სი, -ხო, -ო) დასხმა, დაღვრა
ეტირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დასხმევა, დაღვრევა
ეტირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დასხმევინება, დაღვრევინება
ეტირ ზმნს. შარშან, გასულ წელს
ეტირსი შარშანდელი
ეტირნატი ზმნს. შარშანწინ
ეტირნატორუ ზმნს. შარშანწინის წინ
ეტირნატორსი შარშანწინის წინანდელი
ელ-ა, იხ-ა (მოყ.), **ეხ-ა** (ასახ.)(-ს, -ხ, -ო) შეხორცება, მოშუშება (მოშუშდება)
ელედი IV (-Ø/-ა-, -ვ, -ს) ოფლი
ელირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შეხორცება, მოშუშება (მოაშუშებს)
ელირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შეხორცებინება, მოშუშებინება
ელირნა/დ-ა, იხირნა/დ-ა (მოყ.) (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. ხშირად შეხორცება, ხშირად მოშუშება (ხშირად მოაშუშებს)
ელედუ ჩვენებ. ნაცვ. ეს (მოსაუბრესთან ახლომყოფი); მოყ. **ენდა**, ასახ. **ედუ**
ეცი III (-ვ, -ს, -ბი) ტავა; იხ. **თაბასარ**,

ჰირტუ
ემა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) ხშირად შეწვა (გამოცხოვა)
ემადღსი შემწვარი, გამომცხვარი
ემარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შეწვევა, გამოცხოვინება
ემარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შეწვევინება, გამომცხოვინებინება
ემიტრზ/ი//ემიტრ/ზი (-აა-//**-ზა**, -აა-ს-//**-ზა-ს**, მრ. -ბი) 1. შაიტლელი (სოფ. შაიტლის მკვიდრი). 2. შაიტლელე-ბი
ემბმუ III (-ზ, -ს, -ბი) წალი (2 წლამდე)
ემბნ¹ II (-აა-//**-აა**, -ზ, -ს, -ბი) ალატი (წისქვილის ნაწილი დოლაბის ირგვლივ)
ემბნ² II (-აა-//**-აა**, -ზ, -ს, -ბი) 1. ერთგვარი ხანჯალი. 2. ერთგვარი ცული
ემბკ I, II (-ე-, -ზ, -ს, -ბი) საუბ. ემბაკი
ემუ II (-ზ, -ს, -ბი) 1. ფაფარი. 2. სავარცხელი
ემურ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) მოთავსება, ადგილის მიჩენა
ემურ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) მიღება, წევრად აყვანა
ემურად/ი III (-ზ, -ს, -ბი) ზოოლ. პრანწია
ემურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მიღებინება, წევრად აყვანინება
ემუო (შაიტლ.) ზმნს. იქ; იხ. **ინო**

ემშრლორ ზმნს. იქით; იხ. **ილზრ**, **ინყრლორ**, **ინწრლორ**
ეჩიასი მწვანე
ეჩიჟ¹, **ეჩჟ** (ასახ.) II (-ზ, -ს, -ბი) ბებია
ეჩიჟ² I, II (-ზ, -ს, -ბი) შვილიშვილი
ეჩრუ ძველი, მოხუცი
ეჩრუკ-ს, **ეჩრიკ-ს** (მოყ.) (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაბერება, დაძველება (დააძველებს)
ეჩრულ-ს, **ეჩრილ-ს** (მოყ.) (-სი, -ხო, -Ø) ვნ. დაბერება, დაძველება (დააძველებს)
ეჩრულ¹ი, **ეჩრილ¹ი** (მოყ.) IV (-ზ, -ს) სიბერე, სიძველე
ეჩუ I, II (-ზ, -ს, -ბი) ბაბუა, ბებია
ეჩულა I, II (-ზ, -ს, -ბი) შვილიშვილი; იხ. **ეჩიჟ²**
ეჩუ-ობრ¹ზი//ეჩუ-ბაზიჟ¹ზი (-ზა, -ზა-ს) წინაპრები, მამა-პაპანი (ზედმიწ. პაპა-მამანი)
ეწ-ს (-სი, -ხო, -ო) კემსვა, არათანაბრად კერვა
ეწიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაახლება (გაახლებს)
ეწიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაახლებინება
ეწიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაახლებინებინება
ეწიკნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. ხშირად გაახლებინება

ეწნილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაახლება
 (გაახლდება). 2) პოტ. გაახლების შე-
 ძლება
ეწნოგოტამ ზმნს. ხელახლა, თავიდან,
 კვლავ; იხ. **ჰრჭჳა ადწზაა**
ეწწუ ახალი; მოყ. **ეწწო**, ასახ. **ეწრმ**
ეწწუტრმ, **ეწწოტამ** (მოყ.) ზმნს. ხე-
 ლახლა, თავიდან
ეწ-ეწწუ უახლესი, ახალ-ახალი
ეჭი II (-წ, -ს, -ბი) 1. ქვა (მშენებლობის-
 თვის). 2. კენჭი; იხ. **ზარ**
ეჭრწი (მოყ.) რიცხ. ცხრამეტი; შდრ.
 ქიდ. **ოწრწო ოწრწო**
ეჭური IV (-წ, -ს, -ბი) გამარგვლა
ეკლქეიზწ ზმნს. სადაც გინდა
ეკრ-ს (ეკერ-, -სი, -ხო, -Ø) დადება, და-
 დგმა, დასმა
ეკრედ//ეკრედუ ჩვენებ. ნაცვ. ეს (მოსაუბ-
 რესთან ახლომყოფი); მოყ. **ენდა**,
 ასახ. **ედდუ**
ეკწნ-იკ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) გავლა-გამო-
 ვლა, მიმოსვლა

ზ

ზაბრ/უ/ზაბურ III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -
 ბი//მა-ბი) ძაბრი; მოყ., ასახ. **ზაბრი**
ზაგი III (-წ, -ს) ბოტ. აბზინდა
ზაგსი III (-წ, -ს, -ბი) ზაგსი (მოქალაქე-

ობრივი მდგომარეობის აქტების ჩა-
 ნაწერთა ბიურო)
ზავმგ I, II (-ე-, -წ, -ს, -ბი) გამყიდველი;
 იხ. **ფრქაჩიქ, თუქქნჩი**
ზავრდ III (-ე-/-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) ქარ-
 ხანა
ზავრუნი ძველი, ყოფილი
ზავრუხორ ზმნს. ასევე, ისევე; იხ.
მაღრუხორ
ზავუჩ I, II (-ე-, -წ, -ს, -ბი) სასწავლო ნა-
 წილის გამგე
ზავუჩლი IV (-წ, -ს) სასწავლო ნაწილის
 გამგეობა
ზაზ IV (-წ, -ს, -ბი) ფიჩხი
ზალიმწუ 1. უზარმაზარი, ვეება. 2.
 გადატ. მაგარი, ძლიერი
ზამა-ზამანდოხ ზმნს. ხანდახან, დრო-
 დადრო
ზამან III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) დრო,
 ეპოქა
ზამანდა ზმნს. დროულად, დროზე
ზამანდრტა ზმნს. დროულად, თავის
 დროზე; იხ. **ჭუქტო**
ზამისტატილ III (-ე-/-მო-/-მა-, -წ, -ს, -
 ბი) მოადგილე
ზანკრზი: ზანკრზი ბოკ-ს გაჯიუტება,
 გაოჩნება (გაოჩნდება)
ზანკანა¹ 1. მშვენიერი, ლამაზი. 2. კარგი
ზანკანა² ძლიერი, მაგარი
ზარ III (-ე-/-ბო-, -წ, -ს, -ბი) 1. კენჭი,

ხრეში. 2. გუნდა, კომტი; იხ. რჭი

ზარალ III (-ე-/-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) ვნე-
ბა, ზარალი, დანაკლისი

ზარალაჭ ზარალიანი, დანაკლისიანი

ზარალ-ჟგუ I (-წ, -ს, -ბი) მავნებელი

ზარბუ III (-წ, -ს, -ბი) ბეჭედი

ზარიდაქა III (-წ, -ს, -ბი) დამუხტვა,
დატენა

ზასიდანია III (-წ, -ს, -ბი) სხდომა,
თათბირი

ზამბუ III (-წ, -ს, -ბი) სესხი

ზაქრნ III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) კანონი

ზაყუმ III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) საუბ. 1.
საწამლავი. 2. შხამი; იხ. **ზაჭრუ**

ზახუნი მქონე, მსგავსი; მოყ. **ზავრუნი**

ზაჭრუ III (-წ, -ს, -ბი) შხამი, საწამლავი

ზაჰმთ III (-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) 1. სიძ-
ნელე. 2. შრომა; იხ. **ზაჰმთლი**

ზაჰმათაჭ რთული, ძნელი, მძიმე

ზაჰმთ-ლუდი IV (-წ, -ს, -ბი) შრომა-
დღე

ზაჰმთლი III (-წ, -ს, -ბი) 1. სიძნელე. 2.
შრომა; იხ. **ზაჰმთ**

ზაჭიფაჭ 1. სუსტი, სნეული, ავადმყო-
ფი. 2. გადატ. ღარიბი

ზაჭრფ: **ზაჭრფ ბოდ-ს** დასუსტება, და-
სნეულება (დაასნეულებს)

ზაჭრფ: **ზაჭრფ ბოჯ-ს** დასუსტება, დასნე-
ულება (დასნეულდება)

ზაჭრფლი IV (-წ, -ს) სისუსტე, სნეულე-

ბა

ზე, ზეა (ასახ.) 1. დათვი. 2. გადატ.
ძლიერი (კაცი)

ზე-ბრწი, ზეა-ბრწი (ასახ.) III (-წ, -ს) გა-
რეული ცხოველები (ზედმიწ.
დათვ-მგელი)

ზებლ-ს, ზეპლ-ს (მოყ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო)
ხამხამი, ციმციმი

ზებლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დახამ-
ხამება, აციმციმება

ზებლ-ირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ხამხამებინება, აციმციმებინება

ზებუ III (-წ, -ს) ჭენება, რბოლა

ზედო¹ III (-წ, -ს, -ბი) ჩრჩილი

ზედო² I, II (-წ, -ს, -ბი) ჩუმჩუმელა, მუ-
ყაითი (ადამიანი, რომელიც საქმეს
წყნარად და ჩუმად აკეთებს)

ზედორ II (-წ, -ს, -ბი) საკვრებელი, ბებ-
კი, მატერიის ნაჭერი; იხ. **ჭრლო,**
მრჭო

ზეზუ IV (-წ, -ს, -ბი) 1. კვალი, ნაკვალე-
ვი. 2. დამცავი, პროტექტორი (ფეხ-
საცმლისა)

ზეთი II (-Ø-/-მო-, -წ, -ს) მცენარეული
ზეთი

ზეკ-ს (-სი, -ხო, -ო) შეშინება, აკანკალე-
ბა (შიშით)

ზეკ: **ზეკ ბეგ-ს** შეშინება, დაფრთხობა
(დაფრთხება)

ზეკ: **ზეკ ბეგ-ირ-ს** (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I

შეშინება, დაფრთხოვა (დააფრთხოვს)

ზევ: **ზევ ბეგირერ-ა** (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შეშინებინება, დაფრთხოვინება

ზეკერომუ შშიშარა, მხდალი (ადამიანი)

ზეკლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) რყევა, ჯაყჯაყი, ლაყლაყი

ზეკლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აჯაყ-ჯაყებინება, ალაყლაყებინება

ზეკლ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აჯაყჯაყებინებინება, ალაყლაყებინებინება

ზენადუ ნაცრისფერი, რუხი, ლეგა; იხ. **ზირა**

ზენზი//ზანზი ზმნს. ერთად, ერთობლივად; იხ. **სადანჯ, დანდი**

ზერუ III (-ზ, -ს) ბუზა (შვრიის ღერდლისა შაქრისა და ალაოსაგან დაზზადებული მათრობელი სასმელი)

ზექი III (-ზ, -ს, -ზი) ბოტ. სოჭი

ზეელ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მანჭვა, ათამაშება, კრუნჩხვა (ეკრუნჩხება)

ზეელ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამანჭვევა, ათამაშებინება, დაკრუნჩხვევა

ზეელ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დამანჭვევინება, ათამაშებინებინება, დაკრუნჩხვევინება

ზენი IV (-ზ, -ს, -ზი) 1. კრუნჩხვა, ტოკვა, მანჭვა. 2. გადატ. ახირება, ჭირვეულობა, ხუმტური

ზეხ-ს (-სი, -ხო, -Ø) დავარცხნა

ზეხირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დავარცხნევა

ზეხირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დავარცხნინება

ზევრნ III (-ო-/-ა-, -ზ, -ს, -ზი) საწელე, ზეხონი (შარვლის დასაჭერად)

ზიბა IV (-ზ, -ს, -ზი) დახეთქა, დასკდომა (კანისა)

ზიგარი III (-ზ, -ს, -ზი) 1. ჩივილი, დრტვინვა, კვნესა. 2. ჭირვეულობა, ტირილი (ბავშვისა)

ზიგი III (-ზ, -ს) ბოტ. სოია

ზიგრლუ II (-Ø-/-ა-, -ზ, -ს) სეტყვა

ზიდიდა III (-ზ, -ს, -ზი) 1. თიკრუნი. 2. I გადატ. უქნარა, უსაქმური; იხ. **სიქ**

ზიზი მოყ. ზმნს. ზეგ

ზიკუ¹ IV (-ზ, -ს, -ზი) აბედის სოკო

ზიკუ² (მოყ.) II (-ზ, -ს, -ზი) ობი; იხ. **მესლა**

ზიკუ³ I, II (-ზ, -ს, -ზი) ფეთხუმი (ადამიანი); იხ. **ჰონდო**

ზილუ-მემ/ი, ზიღლუ(ასახ.) III (-ე-/-Ø-, -ზ, -ს, -ზი) საფურე ხბო

ზინ¹ შორისდ. ჟღარ, წკარ

ზინ² II (-ე-/-Ø-, -ზ, -ს, -ზი) ბოტ. კოწახური

ზინა: **ზინა ბოდ-ს** (ასახ.) 1. ცოდვის ქმნა. 2. გადატ. სიყვარულით გატაცება

ზინგირ: **ზინგირ მაშინა** ზინგერი, ზინგერის საკერავი მანქანა

ზინდო III (-ო-, -წ, -ს, -ბი) 1. ციხე. 2. I, II გადატ. ა) ბრგე ადამიანი. ბ) ზარმაცი ადამიანი

ზინა III (-წ, -ს, -ბი) ძროხა, ფური. **ზინა ტეტა** ძროხის წველვა

ზინარათ III (-მო-, -წ, -ს) რელიგ. მომლოცველობა

ზინარლუ III (-წ, -ს, -ბი) დედალი ხბო

ზინრა ნაცრისფერი, რუხი, ლეგა; იხ. **ზინნდუ**

ზინრაკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გარუხება, გალეგება (გაალებებს)

ზინრაკრ-ს (**ზინრაკერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გარუხებინება, გალებებინება

ზინრაკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გარუხებინებინება, გალებებინებინება

ზინრალ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ვნ. გარუხება, გალებება (გალებდება)

ზინრალუ II (-წ, -ს, -ბი) ბოტ. თავგის ცერცველა

ზინრალუ-მრდი IV (-წ, -ს) სასარგებლო ალპური მცენარე (ზედმიწ. თავგის ცერცველა-სამყურა)

ზინრანი რუხი რომელიცაა, ლეგა რომე-

ლიცაა; იხ. **ზინრა**

ზინრუ III (-წ, -ს, -ბი) 1. მელა, მელია. 2. გადატ. ეშმაკი, ქვეშქვეშა (ადამიანი)

ზინქასი, ზინქუსი (ასახ.) 1. დამპალი, დამყაყებული, წახდენილი. 2. დაობებული

ზინქრუ III (-წ, -ს, -ბი) რელიგ. ზინქრი, ლოცვა (მრევლისაგან ერთობლივად ხსენება ალაჰისა)

ზინზი III (-წ, -ს) ბოტ. 1. ხავსი. 2. ლიქენი

ზინკი IV (-ი-, -წ, -ს, -ბი) თასი

ზინი II (-მო-, -წ, -ს, -ბი) მედ. მასტიტი

ზინორბადატ ახალგაზრდა, ენერგიული

ზინოტ-ს¹ (-Ø/-უ-, -ს, -ხ, -ო) ყოფნა, არსებობა

ზინოტ-ს² (-Ø/-უ-, -ს, -ხ, -ო) ამხედრება, ცხენზე შეჯდომა

ზინოტერ-ს, ზინოტრ-ს (მოყ.) (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ცხენზე შესმა

ზინოტერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ცხენზე შესმევინება

ზინოტერნ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. ცხენზე ხშირად შესმა

ზინოტლ-ს (-სი, -ხო, -ო) ცხენზე ჯდომის შეძლება

ზინ-ზინ შორისდ. ბზზ-ბზზ... (ბზულილი)

ზინუ III (-დე-/მო-/და-, -წ, -ს, -ბი) ბოტ. შიბუ, ღანძილი

ზინუდი III (-წ, -ს, -ბი) 1. ჯირკვი, კუნძი. 2.

ბოტ. ფესურა

ზუ-ზუ ბზუ-ბზუ (მწერთა ბზუილის ხმიანობა)

ზუზულ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ზუზუნი. 2. გადატ. ჩუმად მღერა

ზუზულ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აზუზუნება

ზუზულ-ირ-ერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აზუზუნებინება

ზუზულ-ირ-ნა/და-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. ხშირად აზუზუნება

ზუზუნ IV (-ვ, -ს, -ბი) ბზუილი (ბზუე-ბისა)

ზუზურიკ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გახორკლიანება, გახეშეშება (გახეშეშებს). 2. გადატ. ლანძღვა; იხ. **ჯოციკ**

ზუზურიკ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) დაღერღვა, დახორხვნა

ზუზურიკ-რ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გახორკლიანებინება, გახეშეშებინება

ზუზურიკ-რ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაღერღვინება

ზუზურიკ-რ-ერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გახორკლიანებინებინება, გახეშეშებინებინება

ზუზურიკ-რ-ერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაღერღვინებინება

ზუზურილ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გახორკლიანება, გახეშეშება (გახეშეშ-

ღება). 2. გადატ. ლანძღვა. 2) პოტ. 1. გახორკლიანების (გახეშეშების) შეძლება. 2. ლანძღვის შეძლება; იხ. **ჯოცილ**

ზუზურილ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაღერღვა (დაიღერღება). 2) პოტ. დაღერღვის შეძლება

ზუზურუ¹ ხორკლიანი, ხეშეში, ხაოიანი

ზუზურუ² მსხვილი (ღერღილი); იხ. **ჯოციფუ**

ზულმუ III (-ვ, -ს, -ბი) ჩაგვრა, ტანჯვა, ტირანია

ზულმუ-ჟეკუ I (-ვ, -ს, -ბი) მჩაგვრელი, მტანჯველი, ტირანი

ზულმუ-ზიდან III (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) ჩაგვრა, ტანჯვა, ტირანია

ზურზი: ზურზი ბოდ-ს დაქმუქვნა, დასრესა (ტანსაცმლისა, თეთრეულისა...)

ზურმა III (-ვ, -ს, -ბი) ზურნა

ზურმა-ყილი IV (-ვ, -ს, -ბი) 1. დაკვრა (გარმონისა და ზურნისა). 2. გადატ. ქორწილი

ზურმაჯან I (-ე-, -ვ, -ს, -ბი) მეზურნე; მოყ. **ზურმაჯუ, ზურმატარსი**

ზუყალი III (-ვ, -ს, -ბი) ბოტ. კუნელი

ზუჰა, ჟუჰა (მოყ.) III (-ვ, -ს) დილის დრო (8-9 სთ.)

ზუჰბათ, სუჰმათ (ასახ.) IV (-ფო-/-ფა-, -

წ, -ს, -ბი) წვეულება, ლხინი

თ

თაბანაჲ 1) ხანგრძლივი, დიდი ხნისა.

2) ზმნს. დიდხანს

თაბარა IV (-წ, -ს, -ბი) წყვდიადი, სიბნელე, დაბნელება

თაბასარ III (-ე-/-მო-/-მა-, -წ, -ს, -ბი) ტაფა (სახელურიანი და თავსახურიანი); იხ. ჰრტუ

თაბასარანა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თაბასარანელი (ქალი)

თაბასარანაჲ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თაბასარანელი (კაცი)

თაბასარან/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) თაბასარანელები

თაგან/ა III (-ი-, -წ, -ს, -ბი) ჩუმი, მდუმარე (ადამიანი)

თათა-თათანუ თბილ-თბილი; იხ. თათანუ, თათა-მათანუ

თათალი III (-წ, -ს, -ბი) ბოტ. ჩვეულებრივი ღოღო

თათა-მათანუ თბილი, თბილ-თბილი (ზედმიწ. თბილ-თბული)

თათანიკ-ა (-სი, -ხო, -ღ) მოქმ. 1. გაცხელება, გათბობა (გათბობს). 2. დათბუნება (შენობისა)

თათანიკრ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I 1. გაცხელებინება, გათბობინება. 2. და-

თბუნებინება

თათანიკრრ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. II 1. გაცხელებინებინება, გათბობინებინება. 2. დათბუნებინებინება

თათანილ-ა 1) ვნ. 1. გაცხელება, გათბობა (გათბება). 2. დათბუნება (შენობისა). 2) პოტ. 1. გაცხელების (გათბობის) შეძლება (გათბობს). 2. დათბუნების შეძლება (შენობისა)

თათანლი IV (-წ, -ს) სითბო

თათანუ 1. თბილი. 2. გადატ. კეთილშობილი, გულკეთილი, ალერსიანი, უბრალო

თათან II (-ე-, -წ, -ს) თათი (ქალი)

თათარან II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თათარი (ქალი)

თათარანჲ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თათარი (კაცი)

თათარ/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) თათრები

თათანჲ I (-ე-, -წ, -ს) თათი (კაცი)

თათანჲ/ბი (-წწ, -წა-ს, -ბი) თათები

თათ/ბი (-წწ, -წა-ს, -ბი) თათები

თათუ III (-წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ერთგვარი საჭმელი მცენარე

თალათ IV (-მო-, -წ, -ს) სამშაბათი

თალიჰ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ბედნიერება, ბედი, ბედის წყალობა
თალიჰჲ ბედნიერი, დავლათიანი, წარმატებული

თამათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ტო-

მატი

თამაშა III (-წ, -ს, -ბი) გაოცება, გაკვირ-
 ვება

თამაშადაჭ საოცარი, განსაცვიფრებელი,
 უცნაური

თამაშაწლი IV (-წ, -ს) 1. საოცრება. 2. გა-
 ოცება

თამაზ: თამაზ ბოდ-ს 1. დასუსტება. 2.
 დაუძლურება (დააუძლურებს); იხ.

თამაზლიზი ბოდ-ს

თამაზ: თამაზ ბოჯ-ს 1. დასუსტება. 2.
 დაუძლურება (დაუძლურდება); იხ.

თამაზლიზი ბოჯ-ს

თამაზლიზი: თამაზლიზი ბოდ-ს 1. და-
 სუსტება. 2. დაუძლურება (დააუძ-
 ლურებს); იხ. თამაზ ბოდ-ს

თამაზლიზი: თამაზლიზი ბოჯ-ს 1. და-
 სუსტება. 2. დაუძლურება (დაუძ-
 ლურდება); იხ. თამაზ ბოჯ-ს

თამრჰ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) და-
 სჯა

თამმქუ IV (-წ, -ს, -ბი) თამბაქო

თამფა III (-წ, -ს, -ბი) 1. გვარი, სახეობა.
 2. ჯიში, ხარისხი

თაჟიქა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტაჯიკი
 (ქალი)

თაჟიქაჭ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტაჯიკი
 (კაცი)

თაჟიქ/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) ტაჯიკები

თარა IV (-ღ-/ე-, -წ, -ს, მრ. -ღ-/ი-, -ბი)

ღარი (წისქვილისა)

თარაზა IV (-წ, -ს, -ბი) ვატერპასი

თარალეზუს III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 ტროლეიზუსი

თარანჭა III (-წ, -ს, -ბი) ტრამვაი

თარაჭ თანდ. გარდა, გარეშე; იხ.
 გურეჭ

თარახთურ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტრაქ-
 ტორი

თარახთურც I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 ტრაქტორისტი

თარბიმა III (-წ, -ს) აღზრდა

თარბიმა-ღანა II (-წ, -ს, -ბი) აღმზრდე-
 ლი (ქალი)

თარბიმა-ჭეკუ I (-წ, -ს, -ბი) აღმზრდე-
 ლი (კაცი)

თარიბ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ციფ-
 რი, თარიღი

თარფა III (-წ, -ს, -ბი) პატარა ტომარა,
 თოფრა

თასამჰ ზმნს. ხელგამლილად

თასამჰლი IV (-წ, -ს) მფლანგველობა,
 ბედოვლათობა; იხ. ფრტი-ლეკრუ

თასბრჰ IV (-მო-, -წ, -ს) რელიგ. ლოცვა
 (ალაჰის განმადიდებელი)

თასთრე: თასთრე ბოდ-ს დამტკიცება,
 დადგენა, რატიფიცირება

თაჭაქალ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მო-
 თმინება, დაწყნარება, დამშვიდება

თაჭბუ//თაზუ III (-წ, -ს) მონანიება, სი-

ნანული, აღიარება
თაჭრათ III (-ე-, -წ-, -ს) ბიბლია
თაჭსა//თაფსა III (-წ-, -ს, -ბი) ბაღლინ-
 ჯო; იხ. **ლწცუ, ჰაა²**
თაჭხან IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) კე-
 რია, ნაცეცხლარი
თაფანჩა IV (-წ-, -ს, -ბი) დამბაჩა, რე-
 ვოლვერი
თაყსირ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1.
 ბრალი, დანაშაული. 2. სასჯელი
თაყსირ-ჟეკუ I (-წ-, -ს, -ბი) დამნაშავე,
 ბოროტმოქმედი
თახ IV (-ე-, -წ-, -ს, -ბი) საწოლი, ტახტი
თახშაჰარ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
 დედაქალაქი
თაჯი IV (-წ-, -ს, -ბი) 1. ჩაჩი. 2. ქუდი; იხ.
ტაყა
თაჯაზ ზმნს. გაღმა მხარეს, იმ მხარეს,
 იქით
თაჯო 1. ზმნს. გაღმა მხარეს, იმ მხარეს.
 2. არსებ. (-ზწ, -ზა-ს) დასავლეთი,
 გაღმეთი
თაჯო/ბი გაღმელები, გაღმამხრელები
თაჯოსი გაღმელი, პირიქითელი
თაჯო ზმნ. პირდაპირ, წინა იქითა მხა-
 რეს
თეატერ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1.
 თეატრი. 2. სპეკტაკლი
თელ¹ IV (-ე-/მო-/მა-, -წ-, -ს, -ბი) ტელე-
 ფონი; იხ. **ტელეფონ**

თელ² IV (-ე-/მო-/მა-, -წ-, -ს, -ბი) ტე-
 ლეგრამა
თელეფონ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
 ტელეფონი; იხ. **თელ¹**
თელ¹ 1) ზმნს. 1. შიგნით. 2. ღრმად,
 სიღრმეში. 2) თანდ. -ში
თელწსი შინა, შინაგანი, შიგნითა; იხ.
თელსი
თელტერ ზმნს. შიგ, სიღრმით
თელტერსი ღრმა
თელსი შინაგანი, შიდა; იხ. **თელწსი**
თელზორ ზმნს. შიგ, სიღრმით; იხ.
თელტერ
თელ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. მიცემა, გადაცე-
 მა, დარიგება. 2. ჩუქება. 2. დასაჩუქ-
 რება. 4. გაყიდვა. 5. გადატ. გაყიდვა,
 დაბეზლება
თელანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 მიცემა (ჩუქება, დასაჩუქრება, გა-
 ყიდვა)
თელ-ბოკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ვაჭრობა
 (ზედმიწ. მიცემა-დარტყმა[ჯოხი-
 სა]); შდრ. **თელ-რის-ს**
თელ-ბოკრ-ს (თელ-ბოკერ-, -სი, -ხო, -
 Ø) კაუზ. I შევაჭრება
თელ-ბოკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 შევაჭრებინება
თელრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მიცე-
 მინება. 2. ჩუქებინება
თელრერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მი-

ცემინება. 2. ჩუქებინება
თელ-რის-ს (-სი, -ხო, -Ø) ვაჭრობა, ალებ-მიცემა (ზედმიწ. მიცემა-ალება); შდრ. **თელ-ბოკ-ს**
თემ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. სამყურა. 2. დიყის ფოთლები; იხ. **ქედო**
თემ-ბრხ II (-ი-, -წ-, -ს) ბალახი, თივა
თემ-თათუ IV (-წ-, -ს) ერთგვარი მსხვილფოთლიანი ბალახი
თერტონი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ნერწყვდენა, ნერწყვიანობა
თექ-თუქ ზმნს. ხან, ხანდახან; იხ. **სოს-სრსსი**
თეხ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ღებვა, შეღებვა (შეიღებება)
თეხნივ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ტექნიკოსი
თეხრ-ს (თეხერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზი. I შეღებვა (შეღებავს)
თეხრერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზი. II შეღებვინება
თეჯ-ს¹ (-სი, -ხო, -ო) 1. სმენა, მოსმენა. 2. გაგება, მიხვედრა
თეჯ-ს² (-სი, -ხო, -ო) შედედება, შემყავება, შეგდება
თეჯერნო ზმნს. ხმამაღლა; იხ. **კალრნ**
თეჯირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზი. I შედედებინება, შემყავებინება
თეჯირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზი. II შედედებინებინება, შემყავებინებინება

თეჯრ-ს¹ (თეჯერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზი. I 1. მოსმენინება. 2. გაგებინება
თეჯრ-ს² (თეჯერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზი. I შედედებინება, შემყავებინება
თეჯრერ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზი. II 1. მოსმენინებინება. 2. გაგებინებინება
თეჯრერ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზი. II შედედებინება, შემყავებინება
თითინო¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) წინსაფარი
თითინო² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩიჩახვი
თითრად II (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) რვეული
თილივიზორ IV (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ტელევიზორი
თილიგრამა (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ტელეგრამა; იხ. **თელ²**
თილითრხუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) თავგასული, თავაშვებული (კაცი)
თიმარ I, II (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) მოვლა, გასუფთავება (ცხენისა)
თიმპირატურა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ტემპერატურა
თირაფქა IV (-წ-, -ს, -ბი) ჩვარი; იხ. **ჭორთო**
თირი III (-წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) მორი, დირე
თირფ/ი III (-ე-, -წ-, -ს) ტიფი
თრმა IV (-წ-, -ს, -ბი) თავ-რქა, შუბლ-რქა
თორ¹ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) მაქმანი, არშია

თორ² III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) გუნ-
დი; იხ. **ჟრგა, ოზ, ორცი**

თორმუჟი¹ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
მწვანე წყალმცენარე, ხავსი; იხ.
თორღელ

თორმუჟი² IV (-წ, -ს, -ბი) აბლაბუდა,
ობობას ქსელი

თორნკ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
სპორტ. ღერძი, ტორნიკი

თორრლა¹ I,II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფეთხუმი,
უსუფთაობა

თორრლა² II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლანძღ. ავე-
ნა, კაპასი (ქალი)

თორფა IV (-წ, -ს, -ბი) პატარა ჩანთა,
თოფრა (ყორანისთვის)

თორღელ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
წყალმცენარე; იხ. **თორმუჟი**

თოფ¹ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფუთა, ბარდა-
ნა. 2. დასტა, შეკვრა; იხ. **ჭისუ¹**

თოფ² (ასახ.) III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბურ-
თი

თოქ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ძაბვა,
დენი

თოხაჟ¹ 1. უუნარო, არაგამჭრიახი. 2.
არაალღოიანი, არაყურმახვილი. 3.
ცუდი, უვარგისი

თოხ: **თოხ ზოგ-ს** 1. გამოპარება, ხელი-
დან გაშვება. 2. გაუდარდელება; იხ.
თოხლიზი ზოგ-ს

თოხგო ზმნს. უდარდელად, დაუდეგ-

რად, უზრუნველად

თოხლი IV (-წ, -ს, -ბი) 1. დაუდეგრობა.
2. უდარდელობა, უზრუნველობა

თოხლიზი: თოხლიზი ზოგ-ს 1. გამოპა-
რება, ხელიდან გაშვება. 2. გაუდარ-
დელება; იხ. **თოხ ზოგ-ს**

თოჯი//მრჯი III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
თოხი

თორრ შორისდ. დრუუ, დრრრ

თუ III (-რე-, -წ, -ს) მარილწყალი, წათხი

თუალეთ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
საპირფარეშო, ტუალეტი, საჭირო
ოთახი; იხ. **ოზრნი//უზრნი**

თუთ-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) გადადება (გადა-
ელება)

თუთი¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოტ. თუთა,
თუთის ხე

თუთი² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. წიგნარა,
ასფურცელა

თუთი³ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ალუმინი

თუთირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გადა-
დება (გადასდებს)

თუთირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
გადადებინება

თუთუმ IV (-მო-, -წ, -ს) თუთუნი

თუთურიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. გასვრა,
დასვრა, დათუთხვნა. 2. გადატ. შე-
რცხვენა, ლაფში ამოსვრა

თუთურიკნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
1. ხშირად გასვრევა (დათუთხვნა).

2. გადატ. ხშირად შერცხვენა
თუთურიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გასვრევა, დასვრევა, დათუთხვნი-
 ნება. 2. გადატ. შერცხვენინება
თუთურიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 1. გასვრევიანება, დათუთხვნიანები-
 ნება. 2. გადატ. შერცხვენინებინება
თუთურილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გასვრა
 (გაისვრება). 2) პოტ. გასვრის შე-
 ძლება
თუთურლი IV (-წ, -ს, -ბი) ნარჩენები,
 ნაგავი (რაიმეს გასუფთავების შე-
 დეგად)
თუთურუ 1. ჭუჭყიანი, უსუფთაო. 2.
 გასვრილი, ცუდი. 3. გადატ. მავნე,
 უგვანი, თავკერძა
თუთუყნი (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი)
 უსუფთაობა, ფეთხუმობა
თუმან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სა-
 უბ. თუმანი, ათლარიანი
თუნგ/ი IV (-წ, -ს, -ბი) თუნგი (სპილენ-
 ძისა)
თურბა//თარბა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მი-
 ლი. 2. გადატ. ფართო ცხვირი,
 ცხვირა
თურზი//თურზი: **თურზი//თურზი**
 ბოდ-ს დაჩირქება (დააჩირქებს)
თურზი//თურზი: **თურზი//თურზი**
 ბოჯ-ს დაჩირქება (დაჩირქდება)
თურუსრქ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)

ტრუსი
თურუჭი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფეთხუმი,
 უსუფთაო (ადამიანი)
თურქი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თურქი (ლექ-
 სები და საგალობლები)
თურქმენ/ზი (-ზწ, -ზა-ს, -ბი) თურქმენ-
 ბი
თურქმენიამ II (-ე-, -წ, -ს) თურქმენი
 (ქალი)
თურქმენიამტ I (-ე-, -წ, -ს) თურქმენი
 (კაცი)
თუსნაყ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სა-
 პერობილე, ციხე
თუფი IV (-წ, -ს, -ბი) თოფი
თუფლი IV (-წ, -ს, -ბი) ტუფლი, ფეხ-
 საცმელი
თუქენჩი II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გა-
 მყიდველი; იხ. ფირქაჩიქ, ზავმაგ
თუმან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 მტერი, დუმმანი
თუმ-თამფა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თუმური
 (მერინოსის) ჯიშის წვრილფეხა სა-
 ქონელი
თუმმანლი IV (-წ, -ს) მტრობა, სიძულ-
 ვილი, შუღლი
თუმირიამ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თუმური,
 მერინოსის ჯიშის ცხვარი
თუწ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჭაობი,
 ჭაობიანი ადგილი
თუხუმ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)

ჩამომავლობა, მოდგმა, თუხუმი
თუკაზ (მოყ.) III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**მა**-, -**ბი**) საყრდენი ბოძი (ღობისა); იხ. **ბუზი**¹

ო

ობხ შორისდ. ფრთხილად, ცხელია; უკ, ცივია (წარმოთქვამენ ცხელისა და ცივის შეხებისას); იხ. **ჰიბუ**

რგ/ბი (შაიტლ.) (მრ. -**ზწ**-, -**ზა-ს**) ზამთრის დღესასწაული

რგო 1. ზმნს. ახლოს, შორიახლოს. 2. თანდ. -თან, გვერდით

იგოკ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. 1. მოახლოება, მიახლოება. 2. გადატ. დაახლოება, დანათესავება (დაინათესავებს)

იგოკრ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. I 1. მოახლოვებინება, მიახლოვებინება. 2. გადატ. დაახლოვებინება, დანათესავებინება

იგოკრერ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. II 1. მოახლოვებინებინება, მიახლოვებინებინება. 2. გადატ. დაახლოვებინებინება, დანათესავებინებინება

იგოკრერნა/და (-**ს**-, -**ხ**-, -**ო**) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად მოახლოვებინებინება (მიახლოვებინებინება). 2. გადატ. ხშირად დაახლოვებინებინება

იგოლ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) 1) ვნ. 1. მოახლოება, მიახლოება. 2. გადატ. დაახლოება, დანათესავება (დაუნათესავდება). 2) პოტ. 1. მოახლოების (მიახლოების) შეძლება. 2. გადატ. დაახლოების (დანათესავების) შეძლება

იგოსრ, **იგორსრ** (მოყ.) 1. ახლომყოფი, ახლომდგომი. 2. გადატ. ახლობელი, ნათესავი

იგოთრუ ზმნს. ძალიან ახლოს, სრულიად ახლოს

იდარა III (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) საუბ. 1. დაწყებული, მმართველობა. 2. უმაღლესი სასწავლებელი

იდუ ზმნს. შინ, სახლში

იდუსრ საშინაო, შინაური

იზიძა შორისდ. დილა მშვიდობისა, სალამი (მამაკაცებს მიმართავენ); იხ. **ვრრჰამი**

იზრო დაუკოდავი

რზმუ III (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ნებართვა, ნების მიცემა

იზნარკ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**მა**-, -**ბი**) ნიშანი

რზუ II (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) თავი (ყველისა), გუნდა (ერბოსა)

რზლო IV (-**წ**-, -**ს**-, -**ბი**) ზვაკი

ითიმიკ-ა (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. შეთბობა (შეათბობს)

ითიმიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შეთბობინება
ითიმიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შეთბობინებინება
ითიმილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. შეთბობა (შეთბება). 2) პოტ. შეთბობის შეძლება
ითრმუ შემთბარი, ნახევრად თბილი
რთნი IV (-წ, -ს, -ბი) ორშაბათი
რთო IV (-წ, -ს, -ბი) უთო
ილადტო ზმნს. მრუდად, რყევით, ქცეულად
ილარ, ელარ (მოყ.) ზმნს. იქით; იხ. ინყრლორ
ილბის III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ეშმაკი, ავსული, სატანა. 2. გადატ. მზაკვარი ადამიანი
ილორ ზმნს. იქ
ილო-ინტრ ზმნს. ყველგან, აქაც და იქაც (ზედმიწ. იქი-აქ); იხ. ილო-ტრ
ილოთრუ ზმნს. იქვე, იმავე ადგილას; იხ. ჰოვლოთრუ
ილო-ტრ ზმნს. ყველგან, აქა-იქ (ზედმიწ. იქი-აქ); იხ. ილო-ინტრ
ილერას მეექვსე; იხ. ილნოწლორუ
რლ-ილნო რიცხ. ექვს-ექვსი
რლირალაბას ექვსწლიანი, ექვსი წლისა
ილირახ რიცხ. ექვსჯერ
რლნო, ილლენ (საჰ.) რიცხ. ექვსი

ილნოწლორუ რიცხ. მეექვსე; იხ. ილერას
ილნობიშრნ რიცხ. ექვსასი
ილნოწაზალ, ილნოწაზარ (ასახ.) რიცხ. ექვსი ათასი
ილნონ 1. რიცხ. ექვსივე. 2. ზმნს. ექვსობით
ილრწი (მოყ.), რწინო რლნო (ქიდ.) რიცხ. თექვსმეტი
ილორიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაგულკეთილება (გაგულკეთილებს)
ილორიკრ-ს (ილორიკრ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაგულკეთილებინება
ილორიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაგულკეთილებინებინება
ილორილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაგულკეთილება (გაგულკეთილდება). 2) პოტ. გაგულკეთილების შეძლება
ილრრუ გულკეთილი, გულთბილი, გულითადი
იმ¹ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ბოძი
იმ² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ნაქი, ენის კლიტე
იმამ I (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) იმამი (მუსულმანთა სულიერი წინამძღოლი)
იმან (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1) III 1. რწმენა (ღმერთისა). 2. კეთილშობილება. 2) I იმანი (კაცის საკ. სახ.).
იმანლი IV (-წ, -ს) კეთილშობილება

იმეს (საპ.) საზაფხულო, ზაფხულისა
იმოლ¹-ა¹ (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ბლავილი, ზმუ-
ილი
იმოლ²-ა² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ყვირილი, ღრი-
ალი
იმოლ³-ა/დ-ა¹ (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად
ბლავილი
იმოლ³-ა/დ-ა² (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად
ყვირილი (ღრიალი)
იმოლ³-ირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
ბლავლება
იმოლ³-ირ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
ღრიალება
იმოლ³-ირერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
დაბლავლებინება
იმოლ³-ირერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
დაღრიალებინება
იმრნი IV (-ნ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბლავილი. 2.
ყვირილი, ღრიალი
რმუ II (-ნ, -ს, მრ. -ბი) 1. სადგისი. 2. ხიწ-
ვი, ხიჭვი, ეკალი; იხ. ტიშ¹
რმხო (საპ.) ზმნს. ზაფხულში, ზაფხუ-
ლობით
ინაპ III (-ე-, -ნ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ღვინიო
ინაპ-ზრკუ IV (-ნ, -ს, მრ. -ბი) სოკო
(ზედმიწ. ღვინიო-სოკო)
ინგუმა II (-ე-, -ნ, -ს, მრ. -ბი) ინგუმი
(ქალი)
ინგუმა¹ I (-ე-, -ნ, -ს, მრ. -ბი) ინგუმი
(კაცი)

ინგუმა²/ბი (-ზნ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ინგუ-
მები
ინდრუტი III (-ნ, -ს, მრ. -ბი) ინდაური
ინჟრლ III (-ნ, -ს) სახარება
ინჟიტა¹ 1. დამცირებული, დამამცირე-
ბელი, შეგინებული, გაბრაზებული.
2. ფლიდი, საძაგელი, საზიზღარი
ინჟიტ: ინჟიტ ბოდ-ა 1. დამცირება, შე-
გინება. 2. ტანჯვა, დატანჯვა. 3. გა-
უპატიურება (გაუპატიურებს)
ინჟიტ: ინჟიტ ბოჯ-ა 1. დამცირება, შე-
გინება. 2. ტანჯვა, დატანჯვა. 3. და-
მდაბლება, გაფუჭება
ინჟიტლი IV (-ნ, -ს, მრ. -ბი) 1. დამცი-
რება. 2. დამდაბლება, გაფუჭება. 3.
გადატ. უსუფთაობა (შინ)
რნჟო ჩვენებ. ნაცვ. (ერგ. რნსა//რნლა,
ნათ. რნსის//რნლას, მრ. ინჟედი) ის,
იგი (მოსაუბრეთაგან შორსმყოფი);
ასახ. რლჟე
რნჟოცილ¹ განსაზღ. ნაცვ. ისეთივე,
იგივე (მოსაუბრეთაგან შორსმყო-
ფი); ასახ. ელჟეცრლ¹
რნზირი ჩვენებ. ნაცვ. ესენი (მოსაუბ-
რესთან ახლომყოფნი); ასახ. ქაზი-
რი
რნთინათ III (-მო-, -ნ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
ინტერნატი, სკოლა-ინტერნატი
რნხო ზმნს. იქ (შორად); ასახ. რლო, მოყ.
ქლო(შ), საპ. რლო

ინნოღორ ზმნს. იქით; შაიტლ.
 ეშმღორ, საჰ. ინყღორ
 ინნრსი შორი, შორეული; ასახ. რღოსი,
 მოყ. ეღრშსი, საჰ. ოღრსი
 ინსან I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) კაცი, ადა-
 მიანი; იხ. ჟღკუ
 ინსანიდათ IV (-წ-, -ს) კაცობრიობა
 ინსანღი IV (-წ-, -ს) ადამიანურობა, კა-
 ცობა
 ინსაფ III (-ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი) 1.
 თანასწორობა, სამართლიანობა. 2.
 სინდისი
 ინსთითუთ IV (-ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი)
 ინსტიტუტი
 ინტო ზმნს. აჟ; მოყ. ენტო, ასახ. რტტო,
 საჰ. რნკო, დრყყო
 ინტოსი ახლო, ახლობელი; მოყ. ენტო-
 სი, ასახ. რტტოსი, საჰ. რნკოსი,
 დრყყოსი
 ინქარ III (-ე-/ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი) 1.
 უარი. 2. უარყოფა
 ინყიღაჟ IV (-ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი)
 საუბ. რეგოლუცია
 ინყღორ (საჰ.) ზმნს. იქით; იხ. იღწარ,
 ეღწარ
 ინშღლაჰ შორისდ. დმერთმანი, მადლო-
 ბა უფალს
 ინხუ II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. სორო. 2. გა-
 მოქვაბული; მოყ. რმხუ
 იდაკამუ I, II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მტირალა,

ტირია
 იდამჰ III (-ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი) 1.
 მოთმინება, თავშეკავება. 2. მცდე-
 ლობა
 იდარნაკუ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) წუწურაქი,
 მეწვრილმანე
 იდარ (მოყ.) II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სისხლი, იხ.
 ე
 იდარღ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ივლისი
 იდარნ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ივნისი
 ირგა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. რიგი. 2.
 მწკრივი
 ირგატაღ ზმნს. რიგით, რიგითობით;
 იხ. ნელწადყო
 ირსი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მემკვიდრეობა,
 ქონება
 ირტი, რღტი (მოყ.) III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ჯოგი. 2. ფარა.ჰ. ჯგუფი, ბრბო;
 ის III (-წ-, -ს, მრ. -ა-/ტა-, -ბი) ხარი
 ისი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) თოვლი
 ისი-წტმა (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ნალექი, თოვლ-
 წვიმა
 ისქალად IV (-ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი)
 საწყობი
 ისქალად-ჟღკუ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საწყო-
 ბის გამგე
 ისღავარ III (-ღო-, -წ-, -ს, მრ. -და-, -ბი)
 ლექსიკონი, სიტყვის კონა
 ისღამ (-წ-, -ს) 1. III ისღამი, მუსულმა-
 ნობა. 2. I ისღამი (მამაკაცის საკ.

სახ.)
ისლუ-მქშ/ი III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) მოზ-
 ვერა (ზედმიწ. ხარ-ხბო)
ისფარვქა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ცნობა
ისფანთ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ყარაუ-
 ლი (სოფლის ველებისა)
ისფრქა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ასანთი; იხ.
პრქა
ისრაფრლ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ნივნივი
ისტაჟ II (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სტაჟ
ისტანრქ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 დაზგა; იხ. **წოყდრ, ომრყი**¹
ისტოტადთ IV (-მო-, -წ-, -ს) წიწაკა; იხ.
წიწაკი, ფუზ, მრტუ
ისტრტლი, ისტრლი (მოყ.) **IV** (-წ-, -ს,
 მრ. -ბი) მაგიდა
ისტრქ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ერთგვარი
 თამაში, კაკუნობანა, სტუკობანა
ისტორიდა II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ისტორია
ისტუდენტ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) სტუ-
 დენტი
ისხუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) წყარო (სალოცა-
 ვი, ტანსაცმლისა და მატყლის და-
 სარეცხი ადგილი)
იფაქ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) აბრე-
 შუმის ცხვირსახოცი
იქარ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) დაქერა (ბავშვისა
 ტაშტსა და ქოთანზე)
იქარ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) ექვიანობა, მითი-
 თება ვიღაცაზე

იქარერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაქერი-
 ნება (ბავშვისა ტაშტსა და ქოთანზე)
იქარერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაექვია-
 ნება
იშმ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) სამიზნე, კო-
 რა
იშნ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მიზა-
 ნი, ნიშანი
იშნაკუ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მსუნაგი, ღორ-
 მუცელა
იშრა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ნიშანი, სიგ-
 ნალი, ნართაული. 2. ნაქდევნი, ქდე
რშქოლ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 სკოლა
იჩ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) ფუსფუსი, საქმიანო-
 ბა
რჩი¹ ნაწ. აბა, აბა ერთი; იხ. **ჩეფ**
რჩი² ბრძ. სდექ, შეჩერდი; იხ. **ბრჩა**
რცი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ტირიფი
რცო IV (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) თარო (ჭურ-
 ჭლისა)
იჭიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გალურჯება
იჭიკრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გალურ-
 ჯებიწება
იჭილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გალურ-
 ჯება (გალურჯდება). 2) პოტ. გა-
 ლურჯების შეძლება
იჭილი IV (-წ-, -ს) სილურჯე
რჭიფუ ლურჯი; მოყ. **იჭილტუ**, ასახ.
იჭილი: იხ. **იჭტა**

რჭიფუ-როცაწი მუქ-ლურჯი (ზედმიწ. ლურჯ-მუქი)
რჭიფუ-როცაწი ღია-ლურჯი
იჭუგა ლურჯი; იხ. **რჭიფუ**
რჭჭა ძალიან, ყველაზე (მეტად); იხ. **ჰრჭჭა, ბრშუნ**
იხ III (-წ, -ს) 1. გაზაფხული. 2. წყალდიდობა; იხ. **იხილ'რხუ**
იხდას საგაზაფხულო, გაზაფხულისა; იხ. **იმეს**
იხდაზ ზმნს. გაზაფხულზე; იხ. **რმხო**
იხთილათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-მა-, -ბი) წვეულება, ლხინი, მხიარულება
იხთილათაჲ 1. მხიარული, ოხუნჯი. 2. არსებ. I, II (-წ, -ს) ხუმარა, მასხარა
იხთილათ-ქეფ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) მხიარულება, თავშექცევა
იხთილათ-ქეფზატ ზმნს. მხიარულად, მოლხენით
იხთიდარ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. - Ø/-მა-, -ბი) 1. უფლება, უფლებამოსილება. 2. ნებართვა
იხიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გადიდება, გასქელება (გაასქელებს)
იხიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გადიდებინება, გასქელებინება
იხიკრერ-ა კაუზ. II გადიდებინებინება, გასქელებინებინება
იხილ'-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გადიდება, გასქელება (გასქელდება). 2) პოტ.

გადიდების (გასქელების) შეძლება
იხილ'რხუ (ასახ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. წყალდიდობა. 2. თოში; იხ. **იხიბნ IV** (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ტომარა; იხ. **მეშრკი**
იხრამუ¹ დიდი, მასიური; მოყ. **იხრტუ**, ასახ. **იხრმ**, შაიტლ. **რხხუ**
იხრამუ² მსხვილი, დიდრონი; მოყ. **იხრტუ**, ასახ. **იხრმ**, შაიტლ. **რხხუ**
რხოლ/ი ნაცნობი, ცნობილი; მოყ. **რამხოსი**
რხხიფუ ძალიან მსხვილი, უმსხვილესი
იჰსკუ 1) II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩხუბისთავი, ჩხუბია. 2) მოჩხუბარი, შარიანი; მოყ. **იჰსნაკუ**
იჰირსკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. წყლისჩიტა, გულყვითელა?; მოყ. **იჰურსკუ**
რჰუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხევი, ხევისწყალა; იხ. **მადუ**

3

კა III (-ფე-, -წ, -ს, მრ. - Ø/-მა-, -ბი) ბოტ. დეკა
კაზ (საჰ.) IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შარფი
კაკარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაავიწროება (დაავიწროებს); იხ. **ბელუკს, ნიშიფუკს**
კაკარიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაავიწროებინება

კაკარიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დავიწროებინებინება

კაკარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დავიწროება (დავიწროვდება). 2) პოტ. დავიწროების შემღება; იხ. **ბელულს, ნიშიულს**

კაკარუ 1. ვიწრო. 2. მჭიდრო; იხ. **ბელე/ბელენი, ნიშიიუ**

კაკარულ-ი IV (-ს, -ს) 1. სივიწროვე, ვიწროება. 2. სიმჭიდროვე, ვიწროება

კაკი¹ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ყრმა, ყმაწვილი

კაკი² III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ძვალი (სახსრიდან სახსრამდე). 2. კოჭი, სათამაშო ძვალი. 3. ანატ. კოჭი

კაკილი I, II (-ს, -ს, მრ. -ბი) ღლაპი, ღაწირაკი

კალ II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ურახა, მარხვა

კალა-კაჩ III (-რე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) გრძელი და განიერი ქურქი; იხ. **კაჩ**; ასახ. **კარა-კაჩ**

კალწი: კალწი ბოდ-ს ალაპარაკებინება, დასაუბრებინება; იხ. **ხაზარ-მარს**

კალწი: კალწი ბოჯ-ს დალაპარაკება, ღლაპარაკი, საუბარი; იხ. **ხაზარადს**

კამუ¹, კრამუ (ასახ.) III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ბურჯი (ხიდისა)

კამუ² III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. თალი. 2. რკალური (მორკალული) რამ

კამურ II (-მო-, -ს, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თალი; იხ. **კამუ²**

კანწა III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ანატ. წვივი, კანჭი

კარ III (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ყურადღება, ზრუნვა, საზრუნავი

კარა III (-ს, -ს, მრ. -ბი) კოლო

კარატა/ბი (-ზს, -ზა-ს, მრ. -ბი) კარატაელები (ანდიური წარმომავლობის მცირერიცხოვანი ხალხი). **კარატაუზას მეც** კარატაული ენა

კარატაამ II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) კარატაელი (ქალი)

კარატაამ I (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) კარატაელი (კაცი)

კარატასი კარატაელი, კარატაული

კარმა III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ძაფი. 2. თასმა

კაჩ III (-რე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) გრძელი და განიერი ქურქი; იხ. **კალა-კაჩ**

კაწახი III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ნაჭუჭი. 2. ბოტ. ნაყოფსაფარი, პერიკარპიუმი

კაჭალაწუ ზარმაცი, მოუწადინები

კაჭალლი სიზარმაცე, უხალისობა

კაჭალლიზი: კაჭალლიზი ბოჯ-ს გაზარმაცება (გაზარმაცდება)

კასრი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) საწყაო (ხისგან გამოთლილი); იხ. **ცუგუ**

კედ-ს (-ე-, -ს, -ხ, -ო) 1. ძებნა. 2. გაგება, გარკვევა

კედანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად ძებნა. 2. ხშირად გაგება (გარკვევა)

კედანაკუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მძებნელი, მაძიებელი

კედანაქუჩირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად ძებნილება. 2. ხშირად გაგებილება (გარკვევინება)

კედირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ძებნილება. 2. გაგებილება, გარკვევინება

კედირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ძებნილებინება. 2. გაგებილებინება, გარკვევინებინება

კედირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად მოძებნილება. 2. ხშირად გაგებილება (გარკვევინება)

კეზ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) კეზი (მატყლის ორკეცა დაგრეხილი ძაფი)

კეზი: კეზი ბოჯ-ს შეძლება, ფლობა; მოყ. კუტრე ბოჯ-ს

კეკ-ს (-სი, -ხო, -ო) განძრევა, შერხევა (შეირხევა)

კეკ: კეკ ბიკ-ს განძრევა, ძვრა (იძვრის)

კეკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. განძრევა, შერხევა (შეარხევს). 2. რწევა, დარწევა. 3. ხელის ხლება, შეხება

კეკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. განძრევინება, შერხევინება. 2. რწევინება, დარწევინება. 3. ხელის ხლებინება, შეხებინება

კემა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კემა (ყველის ან ხაჭოს ხშირი ნაზავი რძეში ან კეფირში)

კემეტი, კემრტ (ასახ.) II (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სკივრი

კენეჭ II (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. კვერცხი. 2. წილი. 3. სათესლე ჭირკვალი (მამაკაცისა)

კენტო I, II (-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მაწანწალა, არამზადა, კინტო

კეპრი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. მიზანში მოხვედრა

კერმეტ¹ II (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) აგური; იხ. ქირფრი

კერმეტ² II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) კრამიტი

კერრნ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბეჭედი, რგოლი. 2. გვერგვი. 3. ბლითი

კეს¹ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხორხი, სასულე. 2. ხვინჩი, ხორხის მადლობი

კეს² III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) საყლაპავი მილი

კეტუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კატა, ციცა

კეშაქუჩირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I თამაშებინება, გართობინება

კეშანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად თამაში (გართობა)

კეშანაკუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მოთამაშე

კეშარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I თამაშებინება, გართობინება

კეშარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II თამა-

შეზინებინება, გართობინებინება
კეშუ, კეშონი (მოყ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი)
 თამაში
კეჭ IV (-ე/-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
 მძივი. 2. ყელსაბამი; იხ. **ბულნი**
კეჭრლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კვიცი. 2.
 ჩოჩორი
კრბლო ბერწი, უზვი, ურწანი
კიბლოლ-ს (-სი, -ხო, -Ø) გაბერწება
კრჟუ (ასახ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საჯდომი,
 დუნდული, უკანალი
კიკვ-ს, კიკვ-ს (ასახ.) (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ.
 1. წყენინება, განაწყენება. 2. გამას-
 ხარავება, დაცინვა, გალიზიანება
 (გაალიზიანებს)
კიკვრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. წყენი-
 ნება. 2. გამასხარავებინება, დაცინ-
 ვინება, გალიზიანებინება
კიკვრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. წყე-
 ნინებინება. 2. გამასხარავებინები-
 ნება, დაცინვინებინება, გალიზიანე-
 ბინებინება
კიკელ-ს, კიკელ-ს (ასახ.) (-სი, -ხო, -Ø) 1)
 ვნ. 1. წყენინება. 2. გამასხარავება,
 გალიზიანება (გალიზიანდება). 2)
 პოტ. 1. წყენინების შეძლება. 2. გა-
 მასხარავების (გალიზიანების) შე-
 ძლება
კიკელწამუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბრაზია-
 ნი, უკარება (ადამიანი)

კრკი¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოხარშული
 ხორბალი, დოხანი
კრკი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ახალშობილი;
 მოყ. კაკი
კიკრლზო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ხრტი-
 ლი; იხ. **ხრმუ**
კიკრლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტყემალი
კიკიმტკუ, კიკიმრკუ (ასახ.) IV (-წ, -ს,
 მრ. -ბი) ბოტ. შოთხვი
კირიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაფანტვა,
 გარეკვა. 2. შეშინება (შეაშინებს)
კირიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაფან-
 ტვინება, გარეკვინება. 2. შეშინები-
 ნება
კირიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გა-
 ფანტვინებინება, გარეკვინებინება.
 2. შეშინებინებინება
კირილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გაფან-
 ტვა, გარეკვა. 2. შეშინება (შეშინდე-
 ბა). 2) პოტ. 1. გაფანტვის (გარეკვის)
 შეძლება. 2. შეშინების შეძლება
კირილწამუ მფროთხალი, მშიშარა
კირილო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) შიშაგი; მოყ.
კირრტ, ასახ. კირრი
კრტ/ი¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1) სათბუ-
 რა. 2. ტიკი, გუდა. 3. ჭიპი, ჭიპჭორა
კრტ/ი² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჯოხი; ასახ.
 კტი; იხ. **ჭიბო**
კიტმწ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სკივრი,
 ზანდუკი

კრტრი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კიტრი

კიცკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტექ. კბილგა-
საყარი (ხერხისა)

კრცუ¹ II (-წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -ბი) კბილი

კრცუ² II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კიცუ (გამოსა-
ხულება მოქსოვილ წინდა-ფეხსაც-
მელზე)

კრცუ³ II (-წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -ბი) მარწყვი

კოდ¹ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გროვა. 2.
ბრბო, ჯგუფი

კოდ² II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ერთგვარი
მცენარე

კრვზი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კოვზი; იხ.
კრშუ

კოვზრკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) დაბალი კა-
რადა (ჭურჭლისთვის)

კოკრშა (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. 1.
გოგრა, კვახი (ერთგვარი სახეობა,
რომლისაგანაც ჭყლის ჭურჭელს ამ-
ზადებდნენ). 2. აყირო

კოლ¹-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. სირბილი, რბო-
ლა. 2. ქანაობა, რწევა. 3. სრიალი,
ცურაობა. 4. ხტუნაობა. 5. გადასვლა

კოლ²ანა/და (-ს, -ხ, -ო) 1. ხშირად სირ-
ბილი (რბოლა, ქანაობა, რწევა, სრი-
ალი, ცურაობა, ხტუნაობა, გადა-
სვლა). 2. დევნა, ხშირად გამოკიდე-
ბა

კოლ³ანაკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მხტომე-
ლი, მოხტუნავე

კოლ⁴ილ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. სირბი-
ლი, რბოლა. 2. ქანაობა, რწევა. 3.
სრიალი, ცურაობა. 4. ხტუნაობა. 5.
გადასვლა. 2) პოტ. სირბილის (რწე-
ვის, სრილის, ხტუნაობის, გადა-
სვლის) შემღება

კოლ⁴ირ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. რბენა.
2. დარწევა. 3. გასრიალება

კოლ⁴ირ²ერ¹-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
რბენინება. 2. დარწევინება. 3. გა-
სრიალებინება

კოლ⁴ი-წოხ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) სიარული,
რბოლა (საქმეზე)

კოლ⁴ი-წოხ²რ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
ვლევა, რბენა (საქმეზე)

კოლ⁴ი-წოხ²რ²ერ¹-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
ვლევინება, რბენინება (საქმეზე)

კოლ⁴ი-ჭაყ¹-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) შეწუხება,
სირბილი (საქმეზე)

კოლ⁴ი-ჭაყ²ირ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შე-
წუხება (აწუხებს), რბენა (საქმეზე)

კოლ⁴ი-ჭაყ²ირ²ერ¹-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
შეწუხებინება, რბენინება (საქმეზე)

კოლ⁴ონაკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სახტუნ-
ველა

კრმო II (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გუნდა. 2.
კომტი

კრნკა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ველოსიპედი;
იხ. ველისიფედ

კრნკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფეხი. 2.

კნინ. ფეხი, ფეხუკა
კორი III (-წ, -ს) კორი (ადგილობრივი
 საჭმელი - წყალშერეული ღერდი-
 ლის ნაზავი)
კრტი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) პატარა თევზი;
 იხ. მრრი
კრტი-რომ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჭურ-
 ჭელი; მოყ. შრტუ, ასახ. შრტუ-რომ
კოტკრტი: კოტკრტი უაწარ კერკეტი კა-
 კალი
კოტ-მოტრნო 1. მოკლე (ზედმიწ. მო-
 კლე-მუკლე). 2. დაბალი, დაბაჯუ-
 ლი; იხ. კოტრნო
კოტონიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დამოკ-
 ლება
კოტონიკრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
 მოკლებინება
კოტონიკრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დამოკლებინებინება
კოტონილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. და-
 მოკლება. 2. დადაბლება (დადაბ-
 ლდება). 2) 1. დამოკლების შეძლე-
 ბა. 2. დადაბლების შეძლება
კოტრნლი IV (-წ, -ს) სიმოკლე, დამოკ-
 ლება
კოტონლიტორ ზმნს. სამოკლოზე; იხ.
 კოტრნტორ
კოტრნო 1. მოკლე. 2. დაბალი
კოტრნტორ ზმნს. სამოკლოზე; იხ. კო-
 ტონლიტორ

კოტური ჯუჯა, ტანდაბალი (ადამია-
 ნი); **ბჰრტოცე-ჟკუ**
კრში IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კოვზი (ხი-
 სა)
კრში-კოც IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჭურ-
 ჭელი, დანა-ჩანგალი (ზედმიწ.
 კოვზ-ჩანგალი)
კრშუ, კრში (ასახ.) (ხამ.) IV (-წ, -ს, მრ. -
 ბი) კოვზი; იხ. კრვზი
კოც IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) აქანდაზი,
 ერთგვარი ციცხვი (ფქვილის ამოსა-
 ლებად)
კრცხი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ერბო-კვერცხი,
 ტაფამწვარი; მოყ. ხაურწი
კოწ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნამწვი (სიგა-
 რეტისა)
კოხ ჯერ. რიცხ. ორჯერ; იხ. ყუნახ
კოხე ზმნს. გაისად, მომავალ წელს
კრხსი II (-წ, -ს) ორკეცა (ორლოლა) ძაფი
კუაჩ-კუაჩ წკმუტუნის (წივილის, ჭყი-
 ვილის) ხმიანობა
კუაჩლ'ა, კუაჩლ'ა (მოყ.) (-ა-, -ს, -ხ, -ო)
 წკმუტუნი, ყრანტალი; იხ.
კუაჩლ'ანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) ხშირად წკმუ-
 ტუნი, (ყრანტალი)
კუაჩლ'არ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აწკმუ-
 ტუნება, აყრანტალება
კუაჩლ'არრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აწ-
 კმუტუნებინება, აყრანტალეებინება
კუაჩნი IV (-წ, -ს) წკმუტუნი, ყრანტალი

კუდი III (-Ø/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ყურძე-
ნი

კუთი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფარტენა, მა-
ტყლის გროვა. 2. ნაპარსი

კუკა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) გორგალი (მა-
ტყლის ძაფისა)

კუკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცუცქუე ჯდომა,
ცუცქურა

კუკუმუტორ ზმნს. ცუცქუე, ცუცქურა-
ზე

კუკუძ¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბულული (5-
10 ძნისაგან), წერილა

კუკუძ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცუცქი, ცუც-
ქურა

კუკურიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაუკმე-
ხება, გაუხეშება (გაუხეშებს)

კუკურიკრ-ს (კუკურიკერ-, -სი, -ხო, -Ø)
კაუზ. I გაუკმეხებინება, გაუხეშები-
ნება

კუკურიკრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
გაუკმეხებინებინება, გაუხეშებინე-
ბინება

კუკურილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაუკმე-
ხება, გაუხეშება (გაუხეშდება). 2)
პოტ. ხშირად გაუკმეხების (გაუხე-
შების) შეძლება

კუკურუ უხეში, არადელიკატური

კული¹ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. შუკა. 2. შარა

კული² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) გოდევანი, სა-
ფიხვნო

კულწი ანატ. მენჯის ძვალი. 2. ანატ.
კულუსუნი

კუპლა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფოჩი

კურ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ძა-, -ბი) კორძი,
კოპი

კურა//კურაჟ IV (-Ø/-ძა-, -წ, -ს, მრ. -Ø-
/-ძა-, -ბი) ბოტ. ხახვი

კურიძო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფოჩი

კუქ III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) ქუდი

კულ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. კვერ-
ნა

კუცი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლეკვი

კუწ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ძა-, -ბი) ვიწრო
გასასვლელი; იხ. ხუწ

ლ

ლაბანრლწო: ლაბანრლწო კოლ-ს სწრა-
ფი სიარული, ძუნძული

ლაბაჩი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) არასწორსახე-
ლოებიანი ქურქი; იხ. ბრქო

ლაბუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაჭერი, ნატე-
ხი

ლაბუ² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტალღა

ლაგა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტანი, სხეული;
იხ. ყუალაჭი

ლაგერ IV (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბანა-
კი

ლაზათ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)

ლაზათაზ კარგი, სასიამოვნო; იხ. ლა-

ზათაჭ

ლათარქი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლატარია

ლათიშაი II (-ე-, -წ, -ს) ლატიში (ქალი)

ლათიშაჭ I (-ე-, -წ, -ს) ლატიში (კაცი)

ლათრშ/ბი (-წწ, -წა-ს, -ბი) ლატიშები

ლაკრლა, ნაკრლა (ასახ.) **IV** (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნეკი; იხ. **ლაკილანი**

ლაკილანი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნეკი რომელიცაა; იხ. **ლაკრლა**

ლალა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) ყვირილი, ღრიალი

ლალალ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაყვირება, დაკვივლება

ლალალ-ირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I დაყვირებინება, დაკვივლებინება

ლალალ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II დაყვირებინებინება, დაკვივლებინებინება

ლალანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ყვირილი (კვილი)

ლალანი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღრიალი, ტირილი (ბავშვისა)

ლალაშ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გაშლა, გაფართოება (მდინარისა)

ლალაშ/დ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გაშლა, გაფართოება (მდინარისა)

ლალაშირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I გაშლავა, გაფართოებინება (მდინარისა)

ლალაშირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II გა-

შლევინება, გაფართოებინებინება (მდინარისა)

ლალუჭი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღამურა

ლამადურ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სტაფილო

ლამბაქი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ლანგარი, ლამბაქი, სინი, ტაბაკი. 2. ერთგვარი პატარა თევზი: იხ. **ლანგარ, ტაბაკი**

ლამი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტიხარი; იხ. **ქრლი**

ლამუს III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. პატივი, ღირსება. 2. ნამუსი, სირცხვილი, სირცხვილ-ნამუსი

ლამუსაბ 1. სამარცხვინო, სათაკილო. 2. მორცხვი, მოკრძალებული; იხ. **ლამუსაჭ**

ლამფა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხის ჭერი

ლანგა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. ერთგვარი თამაში, ლანგა (რუს. Лянга)

ლანგარ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ლანგარი, სინი; იხ. **ლამბაქი**

ლანდო, ლანდუ (ასახ.) **IV** (-წ, -ს, მრ. -ბი) შალაშინი

ლანლა III (-წ, -ს) რელიგ. 1) ლოცვა „ლაილა, ილალაჰ“ სიტყვათა გამეორებით. 2. გადატ. ნანას თქმა, რწევით დაძინება

ლაპლ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ლივლივი

ლაპლ-ირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I ალივლივება

ლაპლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ალივლივებინება

ლაპლ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) 1. რყევა, ნძრევა, ფამფალი. 2. გადატ. ყეფა (აყეფდება)

ლაპლ-დ-ა (-ა-, -ს, -ხ, -ო) 1. რყევა, ნძრევა, ფამფალი. 2. გადატ. ყეფა, დაყეფება (დააყეფებს)

ლაპლ-ან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) 1. ხშირად რყევა (ნძრევა, ფამფალი). 2. გადატ. ხშირად ყეფა (დაყეფება)

ლაპლ-ქუჩირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. რყევინება, ნძრევინება. 2. გადატ. დაყეფებინება; იხ. **ლაპლ-ირს**

ლაპლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. რყევინება, ნძრევინება. 2. გადატ. დაყეფებინება; იხ. **ლაპლ-ქუჩირს**

ლაპლ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. რყევინებინება, ნძრევინებინება. 2. გადატ. დაყეფებინებინება

ლპნი IV (-ჰ, -ს) 1. რყევა, რხევა, ბარბაცი. 2. გადატ. მყეფრობა, ღავღავი

ლაჟბარ III (-ე-, -ჰ, -ს) ლაკი, საღებავი; იხ. **ლაჟ**

ლანთუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. ერთგვარი თამაშია (მოთამაშენი მონაცვლეობით ტაშს უკრავენ ერთმანეთს ჯვარედინად)

ლაჟ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) საღებავი, ლაკი; იხ. **ლაჟბარ**

ლაქი II (-ე-/Ø-, -ჰ, -ს) ლაკი (ქალი)

ლაქტ I (-ე-/Ø-, -ჰ, -ს) ლაკი (კაცი)

ლანქ/ბი (-ჰჰ, -ჰა-ს, -ბი) ლაკები

ლად I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მონა, ტყვე

ლადანა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საშეშე, შეშის ადგილი

ლანლი IV (-ჰ, -ს) მონობა

ლანლან-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) განძრევა, ძვრა, დაძვრა (დაიძვრის)

ლანლან-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I განძრევინება, დაძვრევა

ლანლან-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II განძრევინებინება, დაძვრევინება

ლანლან¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ძვრა, განძრევა

ლანლან² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. გომურის წინა მხარე. 2. საზაფხულო გომური

ლანლ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) რყევა, რხევა, განძრევა (გაინძრევა); იხ. **ლაპლ-ს**

ლანლ-ად-ს (-სი, -ხო, -Ø) რყევა, ნძრევა, ფამფალი (აფამფალებს); იხ. **ლაპლ-და**

ლანლ-ან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად რყევა (ნძრევა, ფამფალი)

ლანლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I რყევინება, ნძრევინება

ლანლ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II რყევინება, ნძრევინება

ლანლნი IV (-ჰ, -ს) რყევა, ფამფალი; იხ.

ლაპნი
ლაშამ/ა IV (-~~შ~~-/-~~ე~~-, -~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ლა-
ფარო; იხ. მოყ. **ლაშამუ**, **ლაშუ**, ასახ.
რაშამა
ლაჩენიძო//ლაჩენო III (-~~ო~~-, -~~წ~~-, -ს, მრ. -
~~აა~~-, -~~ბი~~) ბოტ. მთის ჩადუნა; იხ.
ჩადუნა
ლაჩინ (მოყ.) III (-~~აო~~-, -~~წ~~-, -ს, მრ. -~~აა~~-, -
~~ბი~~) ფუძის ანგელოზი, სახლის სუ-
ლი
ლახანქა III (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) როფი, გეჯა
ლახლ'ან (-~~ა~~-, -ს, -~~ხ~~-, -~~ო~~) 1. განძრევა,
ძვრა (იძვრის). 2. რწევა, დარწევა. 3.
ლეღვა, აღგზნება (აღიგზნება)
ლახლ'ან/დ-ან (-ს, -~~ხ~~-, -~~შ~~); იხ. **ლახლ'ან**
ლახლ'ანან/დ-ან (-ს, -~~ხ~~-, -~~ო~~) 1. ხშირად
(განძრევა, ძვრა). 2. ხშირად რწევა
(დარწევა). 3. ხშირად ლეღვა (აღ-
გზნება)
ლახლ'ირ-ან (-სი, -~~ხო~~-, -~~შ~~) კაუზ. I 1. გან-
ძრევინება. 2. დარწევინება. 3. აღ-
გზნებინება
ლახლ'ირერ-ან (-სი, -~~ხო~~-, -~~შ~~) კაუზ. II 1.
განძრევინებინება. 2. დარწევინები-
ნება. 3. აღგზნებინებინება
ლაჰდუ, **ლაჰდუ** (ასახ.) III (-~~წ~~-, -ს, მრ. -
~~ბი~~) 1. კუბო, აკლდამა. 2. ნიში (სა-
ფლაგში)
ლაჰნი, **ლაზნი** (მოყ.) IV (-~~წ~~-, -ს)

ლებალაჷ 1. სწრაფი, მარდი, ცქვიტი,
მკვირცხლი. 2. მშვენიერი, ლამაზი
ლებალარტი ზმნს. მშვენივრად, კარ-
გად, აზრიანად, გონივრულად
ლებუ III (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ჩორთით სვლა,
ალური (ცხენისა)
ლეზინ ლეზიური. **ლეზინ//ლეზ-**
გინზას მეც ლეზიური ენა
ლეზინან II (-~~ე~~-/-~~შ~~-, -~~წ~~-, -ს) ლეზი (ქა-
ლი)
ლეზინანჷ I (-~~ე~~-/-~~შ~~-, -~~წ~~-, -ს) ლეზი (კა-
ცი)
ლეზინ/ბი (-~~ზწ~~-, -~~ზა~~-ს, -~~ბი~~) ლეზგები
ლეზინქა IV (-~~წ~~-, -ს) ლეზინკა (ცეკვა)
ლელა¹ IV (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ნაკრტენი,
ბუმბული
ლელა² IV (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ფრთა
ლემო I, II (-~~ო~~-, -~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) მეგობარი,
ამხანაგი; იხ. **ჰალმად**, **ჰუდუღ**
ლემორი IV (-~~წ~~-, -ს) 1. მეგობრობა. 2. ამ-
ხანაგობა; იხ. **ჰალმადლი**,
ჰუდუღლი
ლესთი III (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) სახურავი
რკინა, თუნუქი
ლეტუ (მოყ.) III (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) სახელი
(ჩიტისა)
ლრდუ II (-~~წ~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) თათი, ტორი
ლითან II (-~~ე~~-/-~~შ~~-, -~~წ~~-, -ს) ლიტუეველი
(ქალი)
ლითანჷ I (-~~ე~~-/-~~შ~~-, -~~წ~~-, -ს) ლიტუეველი

(კაცი)
ლითაჭ/ზი (-ზ, -ზა-ს, -ზი) ლიტუევე-
 ლები
ლიტრა III (-ვ, -ს, მრ. -ზი) ლიტრი
ლილიძო¹ III (-ო-, -ვ, -ს, მრ. -ო-, -ზი) სა-
 ჭირობელი, გარსაკრავი (უნაგირი-
 სა)
ლილიძო² III (-ო-, -ვ, -ს, მრ. -ო-, -ზი)
 გუბე, ტბორე
ლილიძუ ახალი, ნორჩი, ნედლი
ლირჯა (-ვ, -ს, მრ. -ზი) 1. თხილამურები.
 2. თავკავი (ცივისა)
ლილონა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) დაკოჭლება
 (დაკოჭლდება)
ლილონაქუჩირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დაკოჭლება (დააკოჭლებს)
ლილონიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაკოჭ-
 ლება (დააკოჭლებს)
ლილონიკრ-ს (ლილონიკერ-, -სი, -ხო, -
 Ø) კაუზ. I დაკოჭლებინება
ლილონიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაკოჭლებინებინება
ლილონილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. და-
 კოჭლება (კოჭლდება). 2) პოტ. და-
 კოჭლების შეძლება
ლილორნლი IV (-ვ, -ს) სიკოჭლე, კოჭ-
 ლობა
ლილორნ/ო 1. კოჭლი. 2. არსებ. I, II (-ო-,
 -ვ, -ს, მრ. -ზი) კოჭლი (არსება)
ლილონდა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად

დაკოჭლება
ლორღუ (მოყ.) III (-ვ, -ს, მრ. -ზი) ლეღვი
ლორღუ I, II, III (-ვ, -ს, მრ. -ზი) 1. კოჭლა
 (კნინობითი მომართვა კოჭლისა-
 დმი). 2. მეტსახელი, თიკუნი (კოჭ-
 ლი ადამიანისა). 3. სახელი (შინაუ-
 რი ცხოველისა)
ლორთი (მოყ.) I, II (-ვ, -ს, მრ. -ზი) 1. სუს-
 ტი, უძლური კაცი. 2. ჯიუტი (მძიმე
 ხასიათის) ადამიანი
ლორჩიკ I, II (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ზი) მფრინავი
ლოჩრკლი IV (-ვ, -ს) მფრინავობა
ლოულთ III (-მო-, -ვ, -ს, მრ. -მა-, -ზი) 1.
 მქვერმეტყველება. 2. გამონათქვამი,
 წარმონათქვამი
ლოულთაბ მქვერმეტყველური, მახვილ-
 გონივრული
ლოუკმა III (-ვ, -ს, მრ. -ზი) ლუკმა

ლ

ლაბაყი I, II (-ვ, -ს, მრ. -ზი) ყანყალა, ჩა-
 ნჩალა, ჯანჯალა (კაცი)
ლად II (-ვ, -ს, მრ. -ზი) 1. კლდე, ფრია-
 ლო
ლადელ-ს (-სი, -ხო, -Ø) გაკლდევება
ლადხუ კლდოვანი
ლაზი: ლაზი ბოდ-ს შეტყობინება, შე-
 ხსენება
ლალარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დავიწ-

როება
ლალარიკრ-ს (ლალარიკერ-, -სი, -ხო, -
 Ø) კაუზ. I დავიწროებინება
ლალარიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დავიწროებინებინება
ლალარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. და-
 ვიწროება (დავიწროვდება). 2) პოტ.
 დავიწროების შეძლება
ლალარუ ვიწრო
ლამამესედ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ტექ. ვატერპასი
ლამ¹ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გონება, ცნო-
 ბიერება
ლამ² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ცოდნა,
 განათლება
ლამ-ჭუამ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნაცნო-
 ბობა
ლარა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მუცელი. 2.
 უბე, იღლია
ლარაშაჭუ ფეხმძიმე, ორსული
ლარაშ 1. სწორი, მოსწორებული. 2. ბა-
 რული, ბარისა. 3. ყუმიკური
ლარაშამ II (-ე-/Ø-, -წ, -ს) ყუმიკი (ქა-
 ლი)
ლარაშაჭუ I (-ე-/Ø-, -წ, -ს) ყუმიკი (კაცი)
ლარაშ/ბი (-წწ, -წა-ს, -ბი) ყუმიკები
ლარაშლი IV (-წ, -ს) ბარი, ვაკე (ადგი-
 ლი)
ლას-ს (-სი, -ხო, -ო) გაგრილება, გაციება
ლასერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაგრი-

ლებინება, გაციებინება
ლასერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 გრილებინებინება, გაციებინებინება
ლასერნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად გაგრილებინება (გაციები-
 ნება)
ლასნი IV (-წ, -ს) გაგრილება, გაციება
ლაშაჭუ დატენიანებული, დანამული
ლაჩი ნაწილ. აბა, მისმინე
ლაცი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქარი
ლაცირაკუ (მოყ.) II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ვენ-
 ტილატორი
ლაცი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბალღინჯო; იხ.
 ჰამ, თავსა
ლაცხუ ქარიანი
ლაჭი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩირქი, ბალღა-
 მი
ლაჭინა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 დაჩირქება
ლახუ: ლახუ ჰეკუ წყლიანი კარტოფი-
 ლის ჯიში; იხ. ლაშაჭუ
ლაჰ-ს¹ (-უ-, -ს, -ხ, -ო) გატყავება-გამო-
 შიგვნა
ლაჰ-ს² (-ი-, -სი, -ხო, -Ø) დავიწყება
ლაჰანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად
 გატყავება-გამოშიგვნა. 2. ცუდად
 ცოდნა
ლაჰურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გატყავე-
 ბა-გამოშიგვინება
ლაჰურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-

ტყავება-გამოშიგვინებინება
ლწხუ წყლიანი, წყალწყალა
ლებელად II (-ე/-Ø-, -წ, -ს) თლიარატე-
 ლი (ქალი)
ლებელაჲ I (-ე/-Ø-, -წ, -ს) თლიარატე-
 ლი (კაცი)
ლებელ/ბი (-წწ, -წა-ს, -ბი) თლიარატე-
 ლები
ლევ-ს (-სი, -ხო, -ო) გამოყოფა, განცალ-
 კეება (განცალკევდება); იხ. მოყ.
ლეტს, იხ. ხოხელს
ლევირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გამოყო-
 ფა, განცალკეება (განაცალკეებს)
ლევირ-ა² 1. გადაბრუნება, გადატრია-
 ლება. 2. არევა, გადარევა; იხ. ხოხევს
ლევირერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 გამოყოფინება, განცალკევებინება
ლევირერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 გადაბრუნებინება, გადატრიალები-
 ნება. 2. არევინება, გადარევინება
ლელ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. შალითა.
 2. ბალიშისპირი, საური. 3. საბნის
 შალითა, საბნის გამოსაკრავი. 4.
 ქარქაში
ლელგო ზმნს. ფეხით, ქვეითად; იხ.
 ყრდა
ლელ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. გათელვა, და-
 ტკეპნა. 2. ზელა, გადაზელა (გადა-
 ზელს)
ლელწა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად

გათელვა (დატკეპნა). 2. ხშირად ზე-
 ლა (გადაზელა)
ლელირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გა-
 თელვინება, დატკეპნინება. 2. ზე-
 ლინება, გადაზელინება
ლელირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 გათელვინებინება, დატკეპნინები-
 ნება. 2. გადაზელინებინება
ლემუ//ლემური კავშ. ნაწილ. რომ (ვი-
 ყო), ერთი (წამიყვანა)
ლენ-ლენო რიცხ. ხუთ-ხუთი
ლენრ რიცხ. ხუთი
ლენოაღირუ რიცხ. მეხუთე
ლენობიშრნ რიცხ. ხუთასი
ლენობიშრნნო რიცხ. ხუთასი (გამოიყე-
 ნება შედგენილ რიცხვით სახელებ-
 ში 501-დან 599-მდე)
ლენრნ რიცხ. ხუთნი, ხუთივე
ლენრტა რიცხ. ხუთ-ხუთი
ლენოაზალ რიცხ. ხუთიათასი; ასახ.
ლენოაზარ
ლემრწი მოყ. რიცხ. თხუთმეტი; ქიდ.
რწინო ლენო
ლემწა/დ-ა (მოყ.) (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხში-
 რად გამოწრობა
ლემწი (მოყ.) IV (-წ, -ს) გამოწრობა
ლემუ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. შექმუხვნა, დანა-
 ოქება. 2. დაჭმუჭნა. 3. მოდრეკა,
 მოხრა (მოიხრება)
ლემუწა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად

შეჭმუხვნა (დანაოჭება). 2. ხშირად დაჭმუჭნა. 3. ხშირად მოდრეკა (მოხრა); ასახ. **ლქენდა**

ლქანადსი//ლქენამუ 1. დანაოჭებული. 2. დაჭმუჭნული

ლქენსი; იხ. **ლქანადსი//ლქენამუ**

ლქერნა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად დანაოჭებინება. 2. ხშირად დაჭმუჭნინება. 3. ხშირად მოდრეკინება

ლქერი-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დანაოჭება. 2. დაჭმუჭნა. 3. მოდრეკა, მოხრა (მოხრის)

ლქერი-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. დანაოჭებინება. 2. დაჭმუჭნინება. 3. მოდრეკინება, მოხრევენება

ლქენაკუ მორცხვი, მორიდებული (ადამიანი)

ლქენი: **ლქენი** იხ-ს მორცხვობა, მორიდება (ერიდება)

ლქერ-ს (**ლქერ**-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დანაოჭება. 2. დაჭმუჭნა. 3. მოდრეკა (მოდრეკს); იხ. **ლქერი**

ლქერი-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. დანაოჭებინება. 2. დაჭმუჭნინება. 3. მოდრეკინება; იხ. **ლქერი**

ლქერაბუცის ხუთთვიანი

ლქერალაბას ხუთწლიანი

ლქერას რიცხ. მეხუთე

ლქერჭიმეს ხუთკუთხა, ხუთკუთხედი

ლქერახ რიცხ. ხუთჯერ

ლქეტ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. მოკრეფა. 2. არჩევა

ლქეტანა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად მოკრეფა. 2. ხშირად არჩევა

ლქეტი-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მოკრეფინება. 2. არჩევინება

ლქეტი-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მოკრეფინებინება. 2. არჩევინებინება

ლქეტირუ ლორწოვანი, ლორწოიანი; იხ. **ჰატრუ, ტეტრუ**

ლქელ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ამოსლუკუნება

ლქელა/და (-ს, -ხ, -ო) ამოსლუკუნება

ლქელაქუჩი-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ამოსლუკუნება (ამოასლუკუნებს)

ლქელანა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ამოსლუკუნება

ლქელი-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ამოსლუკუნება (ამოასლუკუნებს)

ლქელი-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ამოსლუკუნებინება

ლქენი IV (-ჰ, -ს) სლუკუნი, ამოსლუკუნება

ლქელ-ა¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) წვა, დაწვა

ლქელ-ა² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. მიკვრა, მიწებება. 2. წამოდება. 3. გადატ. მივარდნა, დაძგერება

ლქელანა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად გაწებოვნება. 2. ხშირად მიწებება

(მიკვრა)
ლელანამუ, ლელანაკუ (მოყ.) მწებვარე
ლელირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაწვე-
 ვინება
ლელირ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მი-
 კვრევა, მიწებებინება. 2. გაწებოვნე-
 ბინება
ლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წყალი
ლიბო IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სპორტ.
 თავისუფალი ჭიდაობა
ლიბოჯან, ლემოჯან (ასახ.) I (-ე-, -წ, -ს,
 მრ. -ბი) მოჭიდავე
ლიბუს დილისა
ლიბუხ ზმნს. დილით, დილას
ლიდ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ირემი
ლილრ/ო III (-ო-/ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 რუ, სარუე (წისქვილისა)
ლინალ^წ კითხ. ნაცვ. რისთვის, რატომ
ლინ^წ კითხ. ნაცვ. რით
ლინ^წ კითხ. ნაცვ. რისა, რისგან
ლინ^წსნოთოჟ არაფერზე
ლია-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დამთავრება,
 გათავება. 2. გადატ. დალუპვა, და-
 მთავრება (დამთავრდება)
ლიარჯუ (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭურჭელი
 (წყლისა)
ლიაირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. და-
 მთავრება, გათავება. 2. გადატ. და-
 ლუპვა (დალუპავს)
ლიაირაქუჩირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1.

დამთავრება, გათავება. 2. გადატ.
 დალუპვა (დალუპავს); იხ. **ლიაირ**
ლიაირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 დამთავრებინება, გათავებინება. 2.
 გადატ. დალუპვინება
ლიაი-რუთ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დამთავ-
 რება, გათავება. 2. გადატ. დალუპვა,
 დამთავრება (დამთავრდება); იხ.
ლია
ლიაი-რუთირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1.
 დამთავრება, გათავება. 2. გადატ.
 დალუპვა (დალუპავს); იხ. **ლიაირ**
ლიაფა/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) დამთავრება, და-
 სრულება
ლიაფარ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამთავ-
 რებინება, დასრულებინება
ლიაფარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 მთავრებინებინება, დასრულებინე-
 ბინება
ლიაონიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. ოდნავ
 დაკოჭლება; მოყ. **ლიაონიკა**, ასახ.
შიაონიკა
ლიაონიკერ-ა (ლიაონიკერ-, -სი, -ხო, -Ø)
 კაუზ. I ოდნავ დაკოჭლებინება
ლიაონიამ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 ოდნავ დაკოჭლება; მოყ.
ლიაონიამდა, ასახ. **შიაონიამდა**
ლიაონო ოდნავ კოჭლი; მოყ. **ლიაონო**,
 ასახ. **შიაონო**
ლიაოკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. არევა, შე-

რევა, ჩაყრა
ლიწოკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I არევი-
 ნება, შერევივნება
ლიწოკრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II არე-
 ვინებივნება, შერევივნებივნება
ლივ-ს (-უ-, -სი, -ხო, -Ø) 1. შრობა, გა-
 შრობა. 2. გადატ. სულის გაფრთხო-
 ბა, კვდომა (მოკვდება); იხ, წოყს,
 ჯუჰს
ლივსი 1. მშრალი, გამშრალი. 2.
 გადატ. მკვდარი
ლივურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გა-
 შრობა, გახმობა. 2. ჩამოხმობა. 3.
 გადატ. მოშთობა, მოკვლა (მო-
 კლავს)
ლივურრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გა-
 შრობინება, გახმობინება. 2. ჩამო-
 ხმობინება
ლოლრხუ IV (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ლემა
ლოხტე ზმნს. ორ წელიწადგამოშვებით,
 ორ წელგამოშვებით
ლორხსი III (-ვ, -ს) სამლოლა, სამკეცა (მა-
 ფი)
ლორ III (-ე/-მო-, -ვ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ცეკვა, ცეკვა-თამაში
ლორძი/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) ცეკვა, თამაში
ლორძიარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ცეკვი-
 ნება
ლორძიარრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 ცეკვინებივნება

ლორძიძვე I, II (-ვ, -ს, მრ. -ბი) მოცეკვა-
 ვე
ლორც/ბი//ლორცზი (-ზა//ა, -ზა-ს//ა-ს)
 1. ჰლაცუტელი (სოფ. ჰლაცუტის
 მკვიდრი). 2. ჰლაცუტელები
ლოუ კითხ. ნაცვალ. ვინ (ერგ. შები [ვინ]
 ნაცვალსახელისა)
ლოუნ 1. განუსაზღ. ნაცვ. ვინმე, ვილაც.
 2. უარყ. ნაცვ. არავინ
ლოური-ლარდამუ უწესრიგო, არაპუნ-
 ქტუალური ადამიანი
ლოური-ლარი IV (-ვ, -ს, მრ. -ბი) მი-
 ყრილ-მოყრილი, უწესრიგო
ლოუს კითხ. ნაცვალ. ვინ (ნათ. შები
 [ვინ] ნაცვალსახელისა); ასახ. **ლას**
ლოუქინ 1. განუსაზღ. ნაცვ. ვინმე, ვი-
 ლაც. 2. უარყ. ნაცვ. არავინ, ვერავინ;
 იხ. **ლოუნ**
ლოყარაჟ დაჭრილი
ლოყზი: ლოყზი ბოდ-ს დაჭრა, დაკოდ-
 ვა (დაკოდავს)
ლოყზი: ლოყზი ბოჯ-ს დაჭრა, დაკოდვა
 (დაიკოდება)
ლო
ლოწნაკუ რიცხ. სამოცი; ასახ. **ლოწნაკუ**
ლოწნოტა დაყ. რიცხ. სამ-სამი; ასახ.
ლოწნოტა
ლოწნოჯუნო რიცხ. სამოცი (გამოიყენება

რთულ რიცხვით სახელებში 61-დან 69-მდე)
ლ'აროკურს რიცხ. სამოციანი, სამოცეული; ასახ. **ლ'ორაკურას**
ლ'რნიდა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სამიანი, მე-სამისა (სამი წლის ცხოველი)
ლ'რნო რიცხ. სამი
ლ'ონოალორუ რიცხ. მესამე; იხ. **ლ'ორას**
ლ'ონობიშრნ რიცხ. სამასი
ლ'ონობიშრნო რიცხ. სამასი (გამოიყენება რთულ რიცხვით სახელებში 301-დან 399-მდე)
ლ'ონრნ კრებ. რიცხ. სამივე
ლ'ონ-ლ'რნო რიცხ. სამ-სამი
ლ'რნო-ჟდნო რიცხ. სამ-ოთხი
ლ'რნოკუ რიცხ. სამოცი
ლ'ონოჭაზალ რიცხ. სამიათასი; ასახ. **ლ'ონოჭაზარ**
ლ'ოდრწი (მოყ.) რიცხ. ცამეტი; ქიდ. **რწინო, ლ'რნო** რიცხ. სამი
ლ'ორაბეცის სამთვიანი
ლ'ორალ'აბოს სამწლიანი; ასახ. **ლ'ორალ'ებოს**
ლ'რრამუქა სამშრიანი
ლ'ორას რიცხ. მესამე; იხ. **ლ'ონოალორუ**
ლ'ორაჭრმის ოთხკუთხა, ოთხკუთხედი
ლ'ორახ რიცხ. სამჯერ; იხ. **ლ'ობ**
ლ'ოროხურას რიცხ. სამოციანი, მესამო-

ცე

ლ'

ლ'ა წავედით, მოდი წავიდეთ
ლ'აღა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მედ. მუნი, მღერი
ლ'აღა/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) 1. ფხანა, დაფხანა. 2. ღიტინი; იხ. **ჰაჰა, ჰავალა**
ლ'აღადამუ 1. დაუმთავრებელი, დაუსრულებელი. 2. არაკეთილხარისხოვანი, უხარისხო
ლ'აღანი ხმაური, შფოთი, ღრიანცელი
ლ'აღარ-ა//ლ'აღირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაფხანა (დაფხანს)
ლ'აღარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაფხანინება
ლ'აღა¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფხა (თავთავი-სა)
ლ'აღა² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მედ. ანგინა
ლ'აჰ-ა¹ (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) გახევა, დახევა
ლ'აჰ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) გატყავება-გამოშიგვნა; ასახ. **ლ'აჰ-აჰ**
ლ'აჰირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გახევი-ნება, დახევი-ნება
ლ'აჰირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გახევი-ნებინება, დახევი-ნებინება
ლ'აჰურ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გატყავება-გამოშიგვნი-ნება
ლ'აჰურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-

ტყავება-გამოშიგვინებინება
ლწა თანდ. -თვის, გამო, გულისთვის
ლქ¹ III (-**აო**-/**-რო**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**რა**-, -**ბი**)
 ხიდი
ლქ² III (-**აო**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) კიბე
ლქდუ IV (-**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) ტვირთი, ერთი ალება, ერთი ილლია; იხ. **მულ**, **ქწი**, **ლისანაკუ**
ლქლი III (-**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) ბატკანი
ლქშუ III (-**აო**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**აა**-, -**ბი**)
 თლემკუ (სახურავიდან თოვლის გადმოსაყრელი მოწყობილობა)
ლქჩერ III (-**აო**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**აა**-, -**ბი**) მანქანანი (წისქვილის დოლაბის ღერძის მარეგულირებელი ხელსაწყო)
ლქხ-ს (-**უ**-, -**ს**, -**ხ**, -**Ø**) 1. დარჩენა. 2. ჩამორჩენა
ლქხელ ზმნს. ჭერქვეშ
ლქხუ III (-**Ø**-/**-აო**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**Ø**-/**-აა**-, -**ბი**) მორი
ლქხუ-ტიშ, **ლქხუ-ტგუ** (მოყ.) IV (-**ე**-, -**წ**, -**ს**) საამშენებლო მასალა
ლქხურ-ს (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) კაუზ. I 1. დატოვება. 2. ჩამოტოვება
ლქხურერ-ა (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) კაუზ. II 1. დატოვებინება. 2. ჩამოტოვებინება
ლქხურნა/დ-ა (-**ს**, -**ხ**, -**ო**) პერმ.-კაუზ. 1. ხშირად დატოვება. 2. ხშირად ჩამოტოვება
ლქკა II (-**ე**-/**-Ø**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) 1. ბრმა.

2. ცალთვალა (არსება)
ლქკა¹ I (-**ე**-/**-Ø**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) 1. ბრმა.
 2. ცალთვალა (არსება)
ლქვიკ-ს, **ლქვონიკ-ს** (მოყ.) (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) მოქმ. დაბრმავება (დააბრმავებს)
ლქვიკრ-ს (**ლქვიკერ**-, -**სი**, -**ხო**, -**Ø**) კაუზ. I დაბრმავებინება
ლქვიკრერ-ა (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) კაუზ. II დაბრმავებინებინება
ლქვილ-ს, **ლქვონილ-ს** (მოყ.) (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) 1) ვნ. დაბრმავება (დაბრმავდება). 2) პოტ. დაბრმავების შეძლება
ლქიბუტ, **ლქიბუხ** (მოყ.) ზმნს. დილით, დილას (8-10 სთ.)
ლქიბუტრსი დილინდელი, დილისდროინდელი (10-11 სთ.)
ლქიბუხს დილისა, დილისეული
ლქიდ III (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) 1. სათავსო, განყოფილება, უჯრედი. 2. კალოს დახურული ნაწილი
ლქით¹ III (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) ზოოლ. კრაზანა, ბზიკი
ლქით² III (-**ე**-, -**წ**, -**ს**, მრ. -**ბი**) ზოოლ. ბუზანკალი, მაწუხელა
ლქილიკ-ს (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) მოქმ. თრევა, ლოღვა
ლქილიკრ-ს (**ლქილიკერ**-, -**სი**, -**ხო**, -**Ø**) კაუზ. I გათრევინება, ლოღვინება
ლქილილ-ს (-**სი**, -**ხო**, -**Ø**) 1) ვნ. თრევა, ლოღვა (მილოღდება). 2) პოტ. თრე-

ვის (ლოღვის) შეძლება
ლინ ჩართ. ნაწილ. -ო, თქო, მეთქი
ლრბა I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) სტუმარი,
 ყონალი
ლირბლი IV (-ე, -წ, -ს) სტუმრობა,
 სტუმართმოყვარეობა
ლის/ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. თრევა. 2. გაწე-
 ვა, მოქაჩვა. 3. მოწევა. 4. დაყნოსვა.
 5. გადატ. ძარცვა, ტაცება, ქურდობა
ლისანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 თრევა (მოქაჩვა, მოწევა, დაყნოსვა)
ლისანაკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სათარი,
 ნალო. 2. სათრევი (მორის გასათრე-
 ვი მსხვილი თოკი)
ლისიკ-ს (მოყ.) (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1.
 თრევა. 2. გაწევა, გაქაჩვა
ლისილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. თრევა.
 2. გაწევა, გაქაჩვა (გაიქაჩება). 2) 1.
 ხშირად თრევა. 2. ხშირად გაწევა
 (გაქაჩვა)
ლისირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. თრე-
 ვინება. 2. გაწევინება, გაქაჩვინება
ლისირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 თრევინებინება. 2. გაწევინებინება,
 გაქაჩვინებინება
ლისირნა/დ-ა (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კაუზ.
 1. ხშირად ბობღვა (ცოცვა, ხობვა). 2.
 ხშირად აცოცება (აბობღება)
ლისირნან ზმნს. ხობვით, ბობღვით,
 ცოცვით

ლისრ-როხ-ს (მოყ.) (-უ-, -ს, -ხ, -ო)
 გადათრევა, გადაზიდვა
ლოფან, ლოფან (მოყ.) ზმნს. დაბლა
ლოფიკ-ს//ლოფიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ.
 დადაბლება (დაადაბლებს)
ლოფიკერ-ს//ლოფიკერ-ს (-სი, -ხო, -Ø)
 კაუზ. I დადაბლებინება
ლოფიკერერ-ა//ლოფიკერერ-ა (-სი, -ხო, -
 Ø) კაუზ. II დადაბლებინებინება
ლოფილ-ს//ლოფილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1)
 ვნ. დადაბლება (დადაბლდება). 2)
 პოტ. დადაბლების შეძლება
ლოფიფუ//ლოფიფუ დაბალი; მოყ.
ლოფრუ
ლოფიფული IV (-წ, -ს) სიდაბლე, სი-
 მოკლე
ლოფონი, (მოყ.) IV (-წ, -ს) ბზე, ჩელები
ლორჰო¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყაყაჩოს კო-
 ლოფი
ლორჰო²//ლორჰო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქვა-
 ბი; იხ. შოგ
ლორჰოლერ/სი IV (-ზა, -ზა-ს, მრ. -ბი)
 ქვესადგამი, სადგარი, კონკილა
ლორჰრო, ლორჰრო (ასახ.) III (-წ, -ს, მრ. -
 ბი) ბაყაყი
ლოტარკი II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყიალი, წა-
 ნწალი
ლოტზა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძვალი; იხ.
 ყაყა
ლოტზა-მუკა III (-წ, -ს) ნასუფრალი

ძვლები
ლ'ტკა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ერთგვა-
 რი მცენარის სახელწოდება
ლ'ულ'-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) გაჩენა, დაბადე-
 ბა
ლ'ულ'ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაჩე-
 ნინება, დაბადებინება
ლ'ულ'ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ჩენინებინება, დაბადებინებინება
ლ'ულ'ულ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) ჩაწოლა, და-
 ვარდნა; იხ. ბუჟს
ლ'ულ'ულირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ჩა-
 წვენა, დაგდება
ლ'ულ'ულირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 ჩაწვენინება, დაგდებინება
ლ'უფი-ლ'აფი (მოყ.) IV (-წ, -ს) სიჩქარე,
 ფაციფუცი
ლ'
ლ'აბ¹ III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ფოთოლი
ლ'აბ² III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წელი
ლ'აბაჰა ზმნს. ყოველწლიურად; მოყ.
ლ'ეაჰა
ლ'ოლ'რლბაგა, ლ'ოლ'რლბა (მოყ.) IV
 (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ლენცოვა
ლ'ოლოლიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მო-
 დუნება, დარბილება (დაარბილებს)
ლ'ოლოლილ'-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. მო-
 დუნება, დარბილება (დარბილდე-

ბა). 2) მოდუნების (დარბილების)
 შეძლება
ლ'ოლ'რმუ მოდუნებული, დარბილე-
 ბული
ლ'რრი II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჩხუბი. 2.
 ბრძოლა, ომი
მ
მაგაზინ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მაღაზია
მაგაზინჩი I (-წ, -ს, მრ. -ბი) გამყიდვე-
 ლი; იხ. ქაფერათჟეკუ, ფირქთჩიქ
მაგალაჰუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მცხოვრელი,
 ხაზაზი, მეპურე; მოყ. მაგალოტორსი
მაგალუ III (-წ, -ს, მრ. - Ø/-ა-, -ბი) პუ-
 რი; იხ. ოშქორი
მაგალუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღვეზელი,
 ხაჭოკვერა
მდა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩარჩო (კარისა)
მადარ III (-ე-, -წ, -ს) გაუმჯობესება,
 გამოჯანმრთელება
მდაჰარ ზმნს. გარეთ, გარედან
მადან ზმნს. კარში, კარიკურში
მადრასა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მედრესი
 (მუსულმანური სკოლა, სადაც სწავ-
 ლება არაბულ ენაზე მიმდინარე-
 ობს)
მადუ (ხებ.) III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 მდინარე, ალაზანი; იხ. რჰუ
მადუჰანლ//მადუჰან I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -

ბი) მეზობელი
მადუპლლი IV (-წ, -ს) 1. მეზობლობა.
 2. მეზობლები
მადტლი IV (-წ, -ს, -ბი) ზოოლ. დედო-
 ფალა, სინდიოფალა, თრითინა
მაზ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მედ. მალა-
 მო. 2. საცხი
მათაცქ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მოტო-
 ციკლი, მოტოციკლეტი
მათრ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ძრავა, მო-
 ტორი
მათუმკა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძვ. მატუმკა,
 რუსი ქალი
მკვა, მკვტა (ასახ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ად-
 გილი; იხ. მრჩი
მალაძე I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ანგელოზი
მალაქულმვთ I (-წ, -ს) სიკვდილის ან-
 გელოზი; მოყ. მალაქულმტრთი
მლლა-მლლა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ.
 წრეში თამაში
მალჭუნ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წყეული,
 შეჩვენებული
მამა¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბავშ. წყალი; იხ.
 ლ¹
მამა² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბავშ. საწოვარა,
 სატყუარა
მამალა III (-ღ-/ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მამა-
 ლი
მამლ/ი (ასახ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩან-
 ჩქერი, ჩქერალი, წყალვარდნილი

მანგანა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დაზგა; იხ.
 მრტი
მანდალრნა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მანდალი-
 ნა
მანზლ¹ III (-წ, -ს) 1. მანძილი. 2. პერი-
 ოდი
მანზლ² III (-წ, -ს) მოთმენა, მოთმინება
მაა III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მაისი
მაადან/ზაადან II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 მოედანი, ვაკე
მამალაქ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მაიმუნი
მამქა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მაისური
მაჭრთ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მეჩეთი
მარგარნ IV (-წ, -ს) მარგარინი
მარლამუ 1. ელვარე, კაშკაშა. 2. გაპრია-
 ლებული
მართ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მარტი
მარჯან IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მარჯანი
მარლალ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მარ-
 გალიტი
მარჭკა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მიმწუხრი, სა-
 დამო; იხ. მარკაჭუ
მარჭკალ¹ ზმნს. სადამოს, მიმწუხრზე;
 მოყ. მარკაჭუხო
მარჭკალსი სადამოსა, მიმწუხრისეუ-
 ლი; მოყ. მარკაჭუხოსი
მარჭა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ზღაპარი. 2.
 გადატ. გამონაგონი (ამბავი); იხ.
 ემადუ
მარჭაზაჭუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1.

მთხრობელი, მთქმელი. 2. გადატ.
 მეზღაპრე, მთხზველი; იხ. ემადუტუ
 მასლა¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მათ. ამოცანა
 მასლა² ჩართ. მაგალითად
 მასლაჭთ, მასლიჭთ (ასახ.) III (-ე-, -წ, -
 ს, მრ. -ბი) შეთანხმება, ზავი
 მასლაჭთლ¹, მასლიჭთლ¹ (ასახ.) III (-
 წ, -ს) შუამავლობა, მედიატორობა
 მასლაჭთ-ჟუკუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) შემა-
 რიგებელი
 მასუ: მასუ ბოდ-ს პრანჭვა, კობტაობა
 მასურიდო მორთული, მოკაზმული,
 გამოწყობილი
 მასვარდ/დ-ა, (მოყ.) (-ს, -ხ, -Ø) ხუმრო-
 ბა, მასხრობა
 მასვრამუ 1. სახუმარო. 2. ხუმარა,
 მასხარა
 მატაჭრ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ.
 ბანა, განბანა (ნამაზის წინ)
 მტი¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) იხვი
 მტი² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბატი
 მაფჟულ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) არამზადა,
 მაწანწალა
 მაქთაზ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. სკო-
 ლა
 მალალუ, მალალ (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი)
 საუბ. 1. მინდი. 2. გადასახადი, ხარ-
 კი;
 მალარმ, მალარჩ (მოყ.) III (-ე-, -წ, -ს,
 მრ. -ბი) მალარიჩი

მალატ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საკუდური
 (უნაგირის ნაწილი)
 მალტა III (-ე-/მე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გლოვა
 მალრბ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დასავლე-
 თი, მალრიბი
 მალუმ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მქადა-
 გებელი, მაუწყებელი (სოფელში)
 მაყლა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წერილი, სტა-
 ტია
 მაყნ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჰანგი, კი-
 ლო, მელოდია; იხ. მაყრ
 მაყრ III (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი) ჰან-
 გი, კილო, მელოდია; იხ. მაყნ
 მაყლტ III (-ე-/დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი)
 1. მაგნიტი. 2. დენი, ძაბვა
 მაყლუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეხი, ელვა
 მამაყლაჰ შორისდ. დიდება უფალს
 მამრნა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მანქანა
 მამრნქა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მანქანა (თმი-
 სა)
 მამრყ III (-ე-, -წ, -ს) საუბ. აღმოსავლე-
 თი, მამრიყი
 მამუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მილი
 მამლულაჰ დაკავებული, გატაცებული
 (რაიმეთი)
 მამლულ: მამლულ ბოდ-ს გატაცება, მო-
 ხიბვლა (მოხიბლავს)
 მამლულ: მამლულ ბოჯ-ს გატაცება, მო-
 ხიბვლა (მოიხიბლება)
 მამლულლი IV (-წ, -ს) გატაცება, დაკა-

ვება
მაშპურაბ, **მაშპურაბ** (მოყ.) ცნობილი, პოპულარული, განთქმული
მაშპურ: **მაშპურ ბოდ-ს** გაქვეყნება, სახელის განთქმა, განდიდება (განადიდებს)
მაშპურ: **მაშპურ ბოჯ-ს** გაქვეყნება, სახელის განთქმა, განდიდება (განდიდება)
მაშპურლი IV (-წ, -ს) ცნობილობა, დიდება
მაჩ IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) წულა
მაჩიზაჯუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეწაღე, ხარაზი
მაწიკან III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ენატანია, მეენე, მაბეზლარა
მაწიკანლი IV (-წ, -ს) ენატანიობა, მაბეზლარობა
მაჭა¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხმალი, დაშნა. 2. ფხა, პირი (დანისა, სახნისისა...)
მაჭა² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხმალა
მახმურ II (-ე-/**მო-**, -წ, -ს, მრ. -ბი) ველვეტი
მახსარა, **მასწარა** (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხუმრობა, მასხრობა
მახსარა-ჟეკუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მასხარა, ხუმარა
მახშელ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ოსტატობა, ფლობა, გამომგონებლობა, გამჭრიახობა. 2. ხელობა, სპეცია-

ლობა
მაჭა¹ III (-**Ø**-/**ე-**, -წ, -ს, მრ. -ბი) ქერი
მაჭა² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სოკოს ნაირსახეობა
მაჯ III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) სამსჭვალა
მაჯი, **მაჯი** (მოყ.) ზმნს. შორს, შორად
მაჯიკ-ს (-სი, -ხო, -**Ø**) მოქმ. 1. გადანაცვლება, გამოყოფა. 2. დაშორება; იხ. **ჰოზუკ**
მაჯიკრ-ს (-სი, -ხო, -**Ø**) კაუზ. I 1. გადანაცვლებინება, გამოყოფინება. 2. დაშორებინება
მაჯიკრერ-ა (-სი, -ხო, -**Ø**) კაუზ. II 1. გადანაცვლებინებინება, გამოყოფინებინება. 2. დაშორებინებინება
მაჯირ ზმნს. იქ, იქით
მაჯირსი შორეული, შორსმყოფი
მაჯრისი შორი, შორეული, შორსმყოფი
მაჯიტორ ზმნს. ძალიან შორს
მაჯიტორსი ძალიან შორი, უშორესი
მაჯიკ-ს (-სი, -ხო, -**Ø**) 1. მიწევა, გაწევა, გადაწევა. 2. გაყოფა, განცალკევება (განცალკევდება)
მაჰარ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ჯვრისწერა
მაჰდი I (-წ, -ს) 1. მესია. 2. მაჰდი (მამაკაცის საკ. სახ.)
მაჰი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სპილოს ძვალი
მაჰ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სუნი, სურნე-

ლი, არომატი

მპკ.ი¹ IV (-ვ, -ს, მრ. -ბი) 1. კუდი. 2. დუ-
მა. 3. სახელური

მპკ.ი² IV (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ყამირი, ნაყამი-
რალი

მპკ.ილა IV (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ეზო

მაპკილავუ III (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ.
თავკომბალა

მაპკ-მეში IV (-ვ, -ს) კრებ. სუნი (ზედ-
მიწ. სუნ-სული)

მაპკრუმ: მაპკრუმ ბოდ-ს ჩამორთმევა,
წართმევა, მოკლება (მოაკლებს)

მაპკრუმ: მაპკრუმ ბოვ-ს ჩამორთმევა,
წართმევა, მოკლება (მოაკლებს)

მპკ.უ IV (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ბატიბუტი, ბი-
ჭონი

მაჭარულ 1. ხუნძური. 2. მთური, მთი-
სა. **მაჭარულ მაწ** ხუნძური ენა

მაჭარულად II (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) ხუნძი
(ქალი)

მაჭარულაჭ I (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) ხუნძი
(კაცი)

მაჭარულაჭ/ბი (-ზნ, -ზა-ს, მრ. -ბი)
ხუნძები

მაჭარულხორ ზმნს. ხუნძურად, ავარუ-
ლად

მაჭარუჯ ზმნს. მთაში

მაჭდან III (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბუდობი
(მინერალებისა, ლითონებისა...). 2.
მინერალი

მაჭდრნ II (-ე-, -ვ, -ს) მყუდროება, კომ-
ფორტი

მაჭდინაჭ 1. მყუდრო, კომფორტული.
2. კარგი, კეთილმოსურნე

მაჭიშათ III (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) 1. ცხოვ-
რება, ყოფა. 2. ქონება

მაჭნა II (-ვ, -ს, მრ. -ბი) 1. აზრი, მნიშვნე-
ლობა. 2. ხეირი, სარგებელი

მაჭნა-ჭილ III (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) ხეირი,
სარგებელი; იხ. **მაჭნა**

მწ II (-ღ, -ს, მრ. -ბი) ეზო; იხ. **აქრლუ**

მწ-მწ შორისდ. ცუგა-ცუგა, ტუგა-ტუგა
(ძალის მოსახმობი ხმიანობა)

მე, მედ (მოყ.) III (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) არყი

მედ III (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) მათრობელი
სასმელი (შვრიის ღერდილის ალაო-
სა, შაქრისა და საფუარისაგან და-
მზადებული)

მედალ III (-ე-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) მედალი

მედ/ო III (-ვ, -ს, მრ. -ბი) 1. ლაქა. 2. ნა-
ჭრილობევი, ნაიარევი

მეზა, მეზაჭ (მოყ.) I (-ვ, -ს, მრ. -ბი) სიძე

მეზაზი I (-ვ, -ს, მრ. -ბი) სიძე; იხ.
მეზაჭა, მეზაჭაზი

მეზელი ზარმაცი, არამოცადი; იხ.
მეზლამო

მეზლა/დ-ს (-ს, -ხ, -ღ) გაზარმაცება, და-
სუსტება; იხ. **ყელად**

მეზლამო ზარმაცი; იხ. **მეზელი**

მეზლამუ I, II (-ვ, -ს, მრ. -ბი) დუნე,

უხალისო ადამიანი
მეზლარტრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ზარმაცებინება; იხ. **ყელარტრა**
მეზლაზუ დუნე, უსიცოცხლო, სუსტი;
 იხ. **ყელამუ**
მეზლი IV (-წ, -ს) მოშვებულობა, სისუს-
 ტე, მოდუნებულობა
მეზო III (-წ, -ს, მრ. -ზი) 1. ჭაობი. 2. გუ-
 ბე, გუბურა, ტბორე. 3. სველი, ჩა-
 სველებული (რამე)
მეზრ-ყეც IV (-წ, -ს) ჭაობი (ზედმიწ. გუ-
 ბე-ტლაპო)
მეზო-ყეცაზუ ჭაობიანი
მეტრო III (-წ, -ს, მრ. -ზი) მეტრი
მელ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ზი) ცარცი
მელრცი (-წ, -ს, მრ. -ზი) 1) I მილიციე-
 ლი, პოლიციელი. 2) III მილიცია,
 პოლიცია
მელ¹ III (-წ, -ს, მრ. -ზი) კვერი
მელ² III (-წ, -ს, მრ. -ზი) ბოტ. ხახამა
მელ³ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ზი) საწოვარა
მელ⁴-რატუ IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) სალექი
 საშუალება (ზედმიწ. კვერ-უღელი)
მენდელი III (-წ, -ს, მრ. -ზი) დოლბან-
 დი, მარლა
მეჟრ პ. ნაცვ. თქვენ
მეჟრ¹ IV (-წ, -ს) თქვენობა
მეჟითრ² უკუქც. ნაცვ. თქვენ თავად
 (თვითონ)
მეჟრიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დამძაღება

(დაამძაღებს)
მეჟრიკრ-ა (მეჟრიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. I დამძაღებინება
მეჟრიკრტრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 მძაღებინებინება
მეჟრილ¹-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვწ. დამძაღე-
 ბა (დამძაღდება). 2) პოტ. დამძაღე-
 ბის შეძლება
მეჟრილ¹/მჟეჟრილ¹ IV (-წ, -ს) სიმძა-
 ლე, დამძაღება, აყროლება
მეჟრილ¹/მჟეჟრილ² IV (-წ, -ს) სიმსუქ-
 ნე
მეჟრუ/მჟეჟრუ¹ დამძაღებული, აყრო-
 ლებული
მეჟრუ/მჟეჟრუ² ძალზე მსუქანი, უმ-
 სუქნესი
მეჟუს კუთვ. ნაცვ. თქვენი
მერი III (-წ, -ს, მრ. -ზი) ნაკვეთი (მიწი-
 სა)
მერუ III (-წ, -ს, მრ. -ზი) 1. პემვი, მუჭა.
 2. ციდა; იხ. **ლოტ²**
მესტ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ზი) ოქრო
მესლა IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) ობი; იხ. **მესლი**
მესლა/დ-ა (-სი, -ხო, -Ø) დაობება
მესლად¹სი დაობებული
მესლი IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) ობი; იხ. **მესლა**
მეტრი II (-Ø/-ო-, -წ, -ს, მრ. -ზი) 1. ნაჭე-
 რი. 2. ნაწილი; იხ. **ყრწი**
მეუ-მეუ მიაუ (კატის კნავილი)
მეჟა, მეჟო (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -ზი) შიმ-

შილი
მექა/დ-ს, მექო/დ-ს (მოყ.) (-ს, -ხ, -Ø) შიმ-
 შილი
მექაღსი მშიერი; მოყ. **მექადრუ**
მექადრული IV (-წ, -ს) შიმშილი, დამშე-
 ვა
მექაქუჩირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოში-
 ება
მექარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოშიება
 (მოაშიებს)
მექარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მოშიე-
 ბინება
მელუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცური
მეყაბ¹ მწარე; მოყ. **ნიყაჷ, მიყაჷ**
მეყაბ² 1. უმართებულო, არასწორი. 2.
 უსამართლო, დანაშაულებრივი
მეყაკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დამწარება,
 გამწარება (გაამწარებს)
მეყაკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამწარე-
 ბინება
მეყაკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 მწარებინებინება
მეყაკრუ მომწარო
მეყალ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დამწარება
 (დამწარდება). 2. პოტ. დამწარების
 შეძლება
მეყალი IV (-წ, -ს) სიმწარე
მეყლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სიჯიუტე,
 თავკერძობა. 2. უსამართლობა,
 მცდარობა

მეყსა ზმნს. 1. არასწორად, მცდარად. 2.
 პირიქით, შებრუნებით
მეშ¹ IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) ცოცხი
მეშ² IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) სა-
 დღვებელი, სათქვეფელი
მეშ-ს//მეშ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ნათება,
 ბრწყინვა (ბრწყინდება)
მეშჰჷ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭაობის ერ-
 თგვარი სამკურნალო მცენარე
მეში (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხბო, ბოჩოლა
მეშიზაჷ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სახბორე,
 ხბოების სამყოფი ადგილი. 2. მე-
 ხბორე (ქალი)
მეშირ-ს//მეშირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 ნათება (ანათებს)
მეშირერ-ა//მეშირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. II ნათებინება
მეშრკი IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ტო-
 მარა; იხ. იხრნ
მეშრკლაჷ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) პარიკმახე-
 რი
მეშრლგა, მეშრკლა (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -
 ბი) 1. უღვაში. 2. წვერები
მეშრრი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დეკეული,
 უშობელი
მეჩა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ჭინჭარი
მეჩაჷ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეჭინჭრე, მე-
 ჭინჭრია
მეჩრ -მეჩრტ¹ ზმნს. ადგილ-ადგილ,
 ზოგან

მეჩხ თანდ. მაგივრად, ნაცვლად, ადგი-
 ლას
 მეჩუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქერქი (არყისა)
 მეც¹ III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) ანატ.
 ენა
 მეც² III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) 1. ენა,
 მეტყველება, ლაპარაკი. 2. ცილის-
 წამება, დაბეზლება
 მეც³ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ენა
 (ცომისგან დამზადებული ფორმა,
 რომელსაც საქმელში იყენებენ)
 მეცხდ/ა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თარჯიმანი,
 მთარგმნელი
 მეცრრი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბოტ. დიყი.
 2. დიყის სათამაშო ნასოსი; იხ.
 ქედო
 მეცრა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბაკი
 მეც/უ¹ III (-∅-/-აო-, -წ, -ს, მრ. -∅-/-აა-, -
 ბი) 1. ანატ. ხელი. 2. ხელნა
 მეც/უ² III (-აო-/-∅-, -წ, -ს, მრ. -აა-/-∅-, -
 ბი) სასწორი, სასწორ-ჩარექი (ძვე-
 ლებური ხელსაწყო, რომელიც 20
 კგ.-მდე სიმძიმეს წონის)
 მეწ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მდელო
 მეწი¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) აზლუდი, უბე
 მეწი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გვერგვი, ფერ-
 სო. 2. ზოლი (ბალახისა)
 მეჭ III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კისერი. 2.
 საყელო. 3. ყელი (ბოთლისა)
 მეჭო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოხვევა, ჩახუ-

ტება, ჩაკონება
 მეჭრჯუ¹ IV (მეჭრჯა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შარ-
 ფი
 მეჭრჯუ² (გენ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავსა-
 ფარი, ხილაბანდი; იხ. ჩურღა, მოყ.
 ფარდაგი, ასახ. მეჭრჯუ
 მეხ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. დრო, ჟამი.
 2. სეზონი
 მეხ-მეხწ ზმნს. ხანდახან, დროდადრო;
 იხ. მიხ-მიხტო
 მეჯი (ასახ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კუტიკარი
 მეჯელ¹-ა¹ (-ა-, -ს, -ხ, -ო) კნავილი; იხ.
 ნჟავლ¹
 მეჯელ¹-ა² (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ბლავილი, ზმუ-
 ილი
 მეჯელ¹/დ-ა¹ (-ს, -ხ, -∅) ხშირად კნავი-
 ლი
 მეჯელ¹/დ-ა² (-ს, -ხ, -∅) ხშირად ბლავი-
 ლი
 მეჯელ¹ერ-ა¹ (-სი, -ხო, -∅) კაუზ. I აკნავ-
 ლება
 მეჯელ¹ერ-ა² (-სი, -ხო, -∅) კაუზ. I აბლავ-
 ლება
 მი პ. ნაცვ. შენ
 მითრს III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) მე-
 ტისი, თუშური ცხვარი
 მითრჟ უკუქც. ნაცვ. შენ თავად, შენ
 თვითონ
 მილქ III (-ი-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საკუთრება,
 უძრავი ქონება

მილლანტ¹ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ერი,
ხალხი

მილლანტ² III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ოჯახო-
ბა, ნათესაობა

მილლანტ³ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ზრუნ-
ვა, მზრუნველობა

მილლანტ-ჟეკუ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ნაციო-
ნალისტი, ეროვნულობის მომხრე

მილლანტჩირლი IV (-წ-, -ს) ნაციონალის-
ტობა

მირლი IV (-წ-, -ს) შენობა (ნაცვ.-გან შენ)

მი-მი ღუ-ღუ (ღუღუნის ხმიანობა)

მიმილ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ღ) აღუღუნება,
ღუღუნ

მიმინი IV (-წ-, -ს) ღუღუნ

მინნანტ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
გულცივობა, გულგრილობა; ასახ.
მრლლანტ

მინუთ III (-ე-/მო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) წუთი

მირქაზ საკუთარი (მიწაზე იტყვიან);
ასახ. მილქაჟ

მისალ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ნიმუში, მა-
გალითი

მისქინ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) მათხოვა-
რი, ღარიბ-ღატაკი

მისქინაზ ღარიბი, საწყალი, ღატაკი

მისქინლი IV (-წ-, -ს) სიღარიბე, სიღატა-
კე

მისქინლიტ ზმნს. ღატაკად, ღარიბად,
საწყლად

მრტი¹ III (-ე-/ღ-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ცხვარი

მრტი² III (-ე-/ღ-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) „ცხვა-
რი, ცხვარული“ (წიდეზე გამოსა-
ხული ცხვრის ფორმის ორნამენტი)

მრტილუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მამალი
ბატკანი (6 თვ.-მდე)

მრლი III (-წ-, -ს) 1. სამყურა. 2. ნამკალი;
იხ. ბჟეტაზი

მრმა III (-წ-, -ს, მრ. -რ-, -ბი) ძარღვი, ვენა

მიშარზაშაჟ ხმელი, ხმელ-ხმელი, და-
ძარღული

მიშიანტ: მიშიანტ ბოდ-ს ხელის შეშლა;
მოყ. მიშიანტ

მრცხიხანუს/ი III (-ნი, -ნის) მუნჯი;
ასახ. მეცხიხანუსი

მრცხირ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
ფული. 2. ვერცხლი

მიწყუ¹ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ქერი

მიწყუ² III (-წ-, -ს, მრ. -ღ-/ა-, -ბი) ფუ-
რუნკული, ძირმაგარა

მიწყუ³ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. ბუ-
ზანკალი, მაწუხელა

მიხტორ ზმნს. 1. გვიანობამდე. 2. დიდ-
ხანს

მიხ-მრტო ზმნს. ხანდახან, დროდად-
რო, ხანგამოშვებით; იხ. მეხ-მეხა

მრჯი (მოყ.) III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
1. დაზგა. 2. ხარიხა

მიჯი I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. წვეროსანი,
წვერიანი. 2. მიხიჩი (მამაკაცის

მტსახელი)
მიჰმათ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სიკეთე, კეთილდღეობა; ასახ. **ნიჰმათ**
მო¹ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნუტრიის ქონი
მო² II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ე-, -ბი) ცრემლი: ასახ. **მოჰ, საჰ. მოყუ**
მოგრლო¹ III (-ღ/-ა-, -წ, -ს, მრ. -ღ/-ა-, -ბი) ხვიშირი, კიდობანი (მარცვლეულისთვის)
მოგრლო² III (-ღ/-ა-, -წ, -ს, მრ. -ღ/-ა-, -ბი) გულ-მუცელი (ადამიანისა)
მოლ¹-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. სწავლება. 2. მითითება, სწავლება
მოლ¹ირ-ს (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I სწავლებინება
მოლ¹ირერ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. II სწავლებინებინება
მრლ¹უ¹ IV (-ღ/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ღ/-ა-, -ბი) 1. ფრხილი. 2. დეზი (მამლისა)
მრლ¹უ² III (-ღ/-ა-, -წ, -ს, მრ. -ღ/-ა-, -ბი) 1. კავი, კაუჭი. 2. ნემსკავი
მოლ¹ურჰკ IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კრუნჩხვა, სპაზმი
მოლ¹ზ ზმნს. სიზმრად, სიზმარში
მოლ¹ჯუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მძინარა. 2. მძინარი; მოყ. **მოლ¹ზუ**
მრლ¹უ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძილი
მრრი (გენ.) **IV** (-წ, -ს, მრ. -ბი) თევზი; იხ. **შრტუ, კრტი**

მოტ¹იგრდ//მოტ¹ოვრჰ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) აღვირი, ლაგამი
მოტ¹უ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მაჭიკის წვერი
მოტ¹ლრდ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. მავლიდი (წინასწარმეტყველ მუჰამედის დაბადების დღე და ამ დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო ცერემონიალი)
მრჩი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მიწა. 2. ნაკვეთი (მიწისა)
მრჭო III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ო-, -ბი) ნაჭერი, ნაკუწი, ნაგლეჯი, ნაფლეთი; იხ. **ზედრ, ჭრლო**
მრხო III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ო-, -ბი) 1. ძაფი. 2. ზონარი, შნური
მრჯუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) პეშვი, მუჭა; იხ. **ლოთ²**
მრჰოდი, მჰოდი (მოყ.) **III** (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოზვერი (1 წლიდან); იხ. **განი**
მუ¹ IV (-ეო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ერთგვარი თამაში; იხ. **ჰათა-ქეთა, ტალ**
მუ² III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რ-, -ბი) ხვეწი
მუ³ III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რ-, -ბი) ძალაყინი
მუთაჰრ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მიმდევარი, მოწაფე
მუკურლი IV (-წ, -ს) 1. აღიარება. 2. თანხმობა, დაყაბულება
მუკურ: **მუკურ ოდ-ს** 1. აღიარების მიღწევა. 2. დარწმუნება (დაარწმუნება)

ნებს)

მუკურ: **მუკურ ოჯ-ა** 1. აღიარების მი-
ღწევა. 2. დარწმუნება (დარწმუნდე-
ბა)

მუკუცე, მუტუცე (მოყ.) ზმნს. ოდნავ,
ცოტა, ცოტაოდენ; იხ. **აკეცე**

მუმფაჭათ, მუნფაჭათ (ასახ.) III (-ე-, -ა-, -
ს, მრ. -ბი) სარგებელი

მუმფაჭათაზ სასარგებლო; იხ. **მუქა-
ჭათაზ** ასახ. **მუნფაჭათაზ**

მუნაფრე I, II (-ე-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) რჯულ-
განდგომილი

მუნაჰ III (-ე-/-**მო-**, -ა-, -ს, მრ. -ბი) ცოდ-
ვა, ბრალი

მუნაჰაზ ცოდვიანი, ბრალიანი

მუჟ III (-ო-, -ა-, -ს) ქაფი; იხ. **ფოლრფ**

მუჟი¹ III (მუჟი-//მუჟი-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) 1.
მატრასი, ლეიბი. 2. ლოგინი

მუჟი² III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) ბუდე

მუჟი³ III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) აბლაბუდა,
ობობას ქსელი

მუჟი⁴ III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) საოფლე

მუჟი⁵ III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) ქვის ფილა დო-
ლაბის ქვეშ

მუჟი-ყური IV (-ა-, -ს, მრ. -ბი) ლოგინი,
საბან-ლეიბი

მუჟმარ IV (-ე-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) 1. პარას-
კევი. 2. პარასკევის ლოცვა (მეჩეთ-
ში). 3. მოწყალების მოღების დღე

მუჟმარ-ლუდი IV (-ა-, -ს, მრ. -ბი) 1. პა-

რასკევი (ზედმიწ. პარასკევ-დღე). 2.
პარასკევის ლოცვის დღე

მურავთ III (-ე-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) დიდსუ-
ლოვნება, წესიერება

მურავთლი IV (-ა-, -ს) წესიერება

მურად 1) III (-**მო-**, -ა-, -ს, მრ. -**მა-**, -ბი)
მიზანი, განზრახვა, სურვილი. 2) I
(-ე-, -ა-, -ს) მურადი (მამაკაცის საკ.
სახ.)

მურაჯ/უ IV (-ა-, -ს, მრ. -ბი) სანემსე

მურ/ი III (-ა-, -ს, მრ. -**ო-**/-ა-, -ბი) 1. ნემ-
სი. 2. მედ. ნემსი, ნემსის გაკეთება.
3. ჩხირი, მანა

მურდ I (-ე-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) მიურიდი
(მეომარი)

მურუ¹ III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) კარავი; იხ. **ყად**

მურუ² III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ნალველი

მურს III (-**მო-**/-**რე-**, -ა-, -ს, მრ. -**მა-**/-**რე-**, -
ბი) თმა, მატყელი; იხ. **ქრდი**

მურსუ III (-ა-, -ს, მრ. -ბი) სუდარა

მურს-ქუს IV (-**მო-**, -ა-, -ს) ნედლეული
წინდებისთვის (ზედმიწ. მატყლ-
ნედლეული)

მურტ¹ III (-ე-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) მეჭეჭი

მურტ² III (-ე-, -ა-, -ს, მრ. -ბი) მედ. სიყ-
ვითლე, ზაფრა

მურტილი IV (-ა-, -ს) 1. დაქვემდებარება,
დახელქვეითება. 2. შეთანხმება. 3.
აღიარება, შეცნობა; იხ. **მუკურლი**

მურტიზ: **მურტიზ ოდ-ა** 1. დაქვემდებარე-

ბა. 2. დარწმუნება, დაყოლიება (დაყოლიება); იხ. **მუკურ ოდა**

მუტრჷ: **მუტრჷ ოჯ-ა** 1. დაქვემდებარება. 2. შეთანხმება. 3. აღიარება; იხ. **მუკურ ოჯა**

მუტუ¹ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ტირიფის ციცა, ნეკერი (ზამთარში საქონლის საკვებად იყენებენ)

მუტუ² III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. კვირტი; მოყ. **მრტუ**

მუქა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ერთლოლა ძაფი

მუქაჭათ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ხეირი, სარგებელი, სარგებლობა

მუქაჭათაბ ხეირიანი, სასარგებლო; იხ. **მუმჯაჭათაბ**

მულ III (-ე-/რე-, -ა, -ს, მრ. -რე-, -ბი) ერთი ილია, ტვირთი; იხ. **ლ'ედუ, ლ'ისანაკუ, ქქწი**

მულუ III (-მა-, -ა, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თესლი, თესლა

მულუმა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) მარცვალი, მარცვლეული

მუყსანაბ უკმარისი, შეზღუდული, არასრული, ნაკლები

მუყსანლი IV (-ა, -ს) 1. შეზღუდულობა, ნაკლოვანება. 2. დეფექტი, უსრულობა

მუყუ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ყლუპი

მუშ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) პატარა ქვაბი, კარდალა

მუშთუქ IV (-აო-, -ა, -ს, მრ. -აა-, -ბი) მუნდმტუკი, ჩიბუხის ტარი

მუში III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ჰაერი. 2. სუნთქვა

მუში-გუტ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) შელოცვა (თვალცემულისთვის); იხ. **გუტ-მუში**

მუშრჷ IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) სამჭედლო საბერველი; იხ. **ფუდარი**

მუჩარი IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) პიტნა

მუხა III (-ა, -ს, მრ. -ო-/რ-, -ბი) ძეწკვი; იხ. **ლულუდი**

მუხარი, ბუხარი (მოყ.) **IV** (-ა, -ს, მრ. -ბი) ბუხარი

მუხბრ I (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) კორესპონდენტი

მუხო III (-ა, -ს, მრ. -ბი) საათის ძეწკვი

მუჯ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ხაზი

მუჰ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ცურცლი

მუჰრუ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ხალი; ასახ. **მუჰრუ**

მუჭალი I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მასწავლებელი

მუჭალიმლი IV (-ა, -ს) მასწავლებლობა

მუუჰ მუუ (ხარის ყვირილი)

მჭალი III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. მთა. 2. ანატ. ცხვირი; იხ. **ჰონ**

მჭალუ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ხშირი ნარევი, ნაზავი

მჭაუ¹ III (-აო-, -ა, -ს) სათესლე მარცვა-

ლი
მჭაჭ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. კვირტი
 (ფიჭვისა); ასახ. **მეჭ**
მჭაჭ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მილი
მჭყერუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭუჭყიანი რამ
მმორრყა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) პატარა
 თეფში; იხ. **ყრჭუ**
მმოჭ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სოკოს სა-
 ხელწოდება

ნ

ნაგაჭ ზმნს. მოულოდნელად, უცებ, ვა-
 ითუ
ნაწად ზმნს. საიდან; იხ. **ნაა**
ნაწადქინ ზმნს. 1. არსაიდან. 2. საიდან;
 იხ. **ნაქინ**
ნაწადლა ზმნს. საიდანაც, საიდანმე;
 იხ. **ნალა**
ნაწამუ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. პოე-
 მა, ლექსი
ნალუგ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი)
 გადასახადი
ნაწლი III (-ღ-/-მო-, -წ, -ს, მრ. -ღ-/-მა-, -
 ბი) ვალი, დავალიანება
ნაწულად II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მევალე
 (ქალი)
ნაწულაჭ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მევალე
 (კაცი)
ნაწი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბავშ. თოჯინა;

იხ. **უწრლა, ქიდრლა**
ნაწთოჭ ზმნს. ყველგან, ყოველმხრივ
ნაა ზმნს. საიდან; იხ. **ნაწად**
ნააქინ ზმნს. 1. არსაიდან. 2. საიდან; იხ.
ნაწადქინ
ნაალა ზმნს. საიდანაც, საიდანმე; იხ.
ნაწადლა
ნაა-ს (-ი-, -ს, -ბ, -ღ) კრეჭა (კბილებისა)
ნააეს III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სიბილწე,
 საზიზღრობა
ნარ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბროწეული
ნარგონ-ბრჯლინ ზმნს. სადმე, სადღაც
ნართაჭ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მით. ნართი
ნარქინ ზმნს. არსად, არსაით
ნასიბაჭ დაწერილი (წერა-მწერლისა-
 გან), იმთავითვე განსაზღვრული
ნასრლვა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჯალამბარი,
 ჯინი
ნასი-ნაწად ზმნს. ყოველმხრივ, ყოვე-
 ლი მხრიდან; იხ. **ნასი-ნაწად**
ნასი-ნაწად ზმნს. ყოველმხრივ, ყოველი
 მხრიდან; იხ. **ნასი-ნაწად**
ნასიჭათ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დარიგე-
 ბა, რჩევა-დარიგება
ნასკი IV (-წ, -ს, მრ. -ღ-/-ა-, -ბი) წინდე-
 ბი
ნასლუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. შთამომავ-
 ლობა, თაობა. 2. ბავშვები
ნატუჭ III (-წ, -ს) ნიგვზის ჰალვა
ნაჭთი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ნავთობი. 2.

ნავთი
ნაფყა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოწყალეობა, გა-
 საკითხი
ნაქუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჰანგი, მელოდია,
 მოტივი
ნაყრ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სახე, მოხა-
 ტულობა, ნაჭრელა. 2. ნახატი
ნაშურა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სქელი ქსოვი-
 ლი
ნაწ-ს (მოყ.) (-სი, -ხო, -ო) გაღიმება
ნაწნი IV (-წ, -ს) ღიმილი
ნაწო (მოყ.) 1) III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 აღმოსავლეთი, აღსავალი, გაღმეთი.
 2. ზმნს. გამოღმა, აქეთა (მხარე)
ნაწრ/ბი (-ზა, -ზა-ს) მრ. აღმოსავლელე-
 ბი, გაღმელები
ნაწრსი გამოღმელი, აქეთა მხრისა
ნაჰადაზას ნაჰადელი (სოფ. ნაჰადას
 მკვიდრი)
ნაჰადრზი (-წ, -ს) ნაჰადელები
ნაჰადიზიამს ნაჰადური
ნაჰუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მუხა
ნაჰურა¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. სა-
 მკურნალო სალბი; ასახ. ნაჰუკლა
ნაჰურა² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) რკო; იხ.
 ნეჰუკლა
ნაჰანა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წყევლა,
 კრულვა, შეჩვენება
ნაყრ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნაიბი
ნაყრბლი IV (-წ, -ს) ნაიბობა

ნწ ზმნს. სად
ნწგონ-ბრტლინ ზმნს. სადმე, სადღაც
ნწზორ ნაცვ. რომელს, ვის
ნწზორნო ზმნს. ყველას
ნწლა ზმნს. სადღაც, სადმე; იხ. **ნწრლა**
ნწლა-მოჟლა ზმნს. სადმე
ნწრ/ნწღორ ზმნს. საით
ნწრქინ ზმნს. არსაით, არსად
ნწრლა ზმნს. სადმე, სადღაც; იხ. **ნწლა**
ნწრლა-მოჟლა ზმნს. სადღაც
ნწსი 1) კითხ. ნაცვ. როგორი, რომელი.
 2) ზმნს. 1. სად, საით. 2. საიდან
ნწსინ (ერგ. **ნწზონ**) განსაზღ. ნაცვ. ყვე-
 ლა
ნწქინ ზმნს. არსად
ნწო ზმნს. უკან (შორს)
ნეგრამ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ზანგი (ქა-
 ლი)
ნეგრატ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ზანგი (კა-
 ცი)
ნეგრატ/ბი (-ზა, -ზა-ს, -ბი) ზანგები
ნედუკა განსაზღ. ნაცვ. ისეთი, იმგვარი
ნედურ ზმნს. ისე, იმგვარად; შაიტლ.
ნედლუ
ნეზდამუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხუმტუ-
 რიანი, ახირებული. 2. კაპრიზი,
 ხუმტური
ნეზლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ახირება, გაჟი-
 ნიანება. 2. წუწუნი, ჩივილი
ნეზლირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. გაჟი-

ნიანება. 2. აწუწუნება (აწუწუნებს)
ნეზლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 გაჟინიანებინება. 2. აწუწუნებინება
ნეზლირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 1. ხშირად გაჟინიანება. 2. ხშირად
 აწუწუნება
ნეზნი IV (-ჰ, -ს) წუწუნი, ჩივილი
ნეთაძნეთინ ზმნს. როდემდე, რა დრო-
 მდე
ნეთაძცე ზმნს. დიდხანს, მუდამ
ნეთი ზმნს. როდის
ნეთიბოჯლრნ ზმნს. ოდესმე, ოდესღაც
ნეთილზ ზმნს. ოდესღაც, უწინ
ნეთინ//ნეთინონ¹ ზმნს. ყოველთვის,
 მუდამჟამს
ნეთინ//ნეთინონ² ზმნს. არასდროს, არა-
 სოდეს
ნეთინქინ ზმნს. არასოდეს, არასდროს
ნეთინთოჟ ზმნს. მუდამ, ყოველთვის
ნეთირ ზმნს. როდემდე, სადამდე
ნეთირცე ზმნს. რა დრომდე, რამდენ-
 ხანს; იხ. **ნეთაძცე**
ნეთითოჟ ზმნს. დიდი ხანია, კარგა ხა-
 ნია, დიდი ხნის წინათ; იხ.
ადეთორჟ
ნეთიქინ ზმნს. არასდროს, არასდიდე-
 ბით
ნელაკულ ზმნს. მაშინ, იმ დღეს
ნელტო (მოყ.) ზმნს. მაშინ; იხ.
ნელაკულ

ნელტოსი (მოყ.) მაშინდელი
ნელჯაჟო ზმნს. რიგით, მიყოლებით;
 იხ. **ირგატაძ**
ნელ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1. მიცემა. 2. ჩუქება.
 3. დაჯილდოება
ნელრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მიცემი-
 ნება. 2. ჩუქებინება. 3. დაჯილდოე-
 ბინება
ნელრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მი-
 ცემინებინება. 2. ჩუქებინებინება. 3.
 დაჯილდოებინებინება
ნესიზოხორ ზმნს. იმასავით, მასავით,
 მის მსგავსად
ნეტობი (-ზა, -ზა-ს) მოყოყელები (სოფ.
 მოყოყის მკვიდრნი)
ნეფ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცხიმის და-
 გროვება (მუცელზე)
ნეფერიძო I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სქელი,
 მსუქანი (აღამიანი)
ნეჟა ზმნს. ყალყზე, ფეხზე
ნელი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. ჭილყვა-
 ვი
ნეჟა (მოყ.) IV (-ჰ, -ს) სიმწარე, მწარე გე-
 მო
ნეჟაჟ მწარე
ნეშირალურ ზმნს. მიმწუხრზე, შებინ-
 დებისას
ნეშირარ
ნეშირუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საღამო
ნეშუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნამგალი

ნეცე	ნიაკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დატკობა
ნეხ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. მოსვლა. 2. ჩამო- ფრენა, ჩამოსვლა	(დაატკობს)
ნეჭელ-ს (მოყ.) (-სი, -ხო, -Ø) პოტ. მო- სვლის შეძლება	ნიაკრ-ს (ნიაკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დატკობინება
ნეჭყდა ზმნს. ტყუილუბრალოდ, მუქ- თად, უმიზნოდ	ნიაკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და- ტკობინებინება
ნრგა(ნი) 1. ცისფერი. 2. ლურჯი; იხ. ასრილ ^ე	ნიაკირუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) გვიმრის ფესვი
ნიგა-ზოცასი მუქ-ცისფერი	ნიაკირუ² მოტკბო
ნიგა-ზოჯასი ღია-ცისფერი	ნიალ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დატკობა (დატკება). 2) პოტ. დატკობის შე- ძლება
ნიგაკ-ს//ნიგკ-ს (ნიგაკ-//ნიგკ-, -სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაცისფრება, გალურჯება	ნიალ¹ IV (-წ, -ს) სიტკბო
ნიგაღ¹ IV (-წ, -ს) 1. სიცისფრე. 2. სი- ლურჯე	ნიამ-მეყა^ტ ტკბილ-მწარე
ნიგას 1. ცისფერი. 2. ლურჯი	ნიამ-ნუცა^ტ ტკბილი (ზედმიწ. ტკბილ- თაფლა)
ნიგაღაჭი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქსოვილი, მატერია	ნიამ^ტ ტკბილი
ნიგიდრ^ტ მუქ-ლურჯი	ნიშიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. დავიწრო- ება. 2. დაწვრილება. 3. გადატ. გა- ხდენა; იხ. დადარიკ ^ა
ნიზამ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) წეს- რიგი, რეჟიმი	ნიშიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დავიწ- როებინება. 2. დაწვრილებინება
ნითრა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლიტრი; ასახ. ლ ¹ თრა	ნიშიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. და- ვიწროებინებინება. 2. დაწვრილე- ბინებინება
ნითთაზ ზმნს. სამხრეთით, სამხრეთ კალთაზე	ნიშილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. დავიწ- როება. 2. დაწვრილება. 3. გადატ. გახდომა. 2) პოტ. 1. დავიწროების შეძლება. 2. დაწვრილების შეძლება. 3. გადატ. გახდომის შეძლება; იხ.
ნითთასი სამხრეთული, სამხრეთისა; იხ. ყილმასი	
ნიამთ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. რელიგი- ური წესის შესრულებისთვის შე- დგომა. 2. განზრახვა, გადაწყვეტა	

დადარილს

ნიშრლი IV (-წ, -ს) 1. სივიწროვე. 2. სიწ-
ვრილე. 3. გადატ. სიგამხდრე

ნიშიფუ 1. ვიწრო, მჭიდრო. 2. წვრილი.
3. გადატ. გამხდარი, გალუული; იხ.
კაპარუ, **ტერენაჟ**, **ბჟელე**; მოყ.
ნიშრჟ, ასახ. **ნიშირ**

ნიჩ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხათრი,
მორიდება, სირცხვილი

ნიჩარაჟ მორიდებული, ნამუსიანი

ნიჩხი: **ნიჩხი ოდ-ს** მორიდება, მოხათ-
რება (ახათრებს)

ნიჩხი: **ნიჩხი ოჯ-ს** მორიდება, მოხათ-
რება (ეხათრება)

ნიჩ-ნამუს III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მორი-
დებულობა, ხათრი, სინდის-ნამუსი

ნოლწკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მუქთახო-
რა, უქნარა, ზარმაცა

ნოლწუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაცარი, ფერ-
ფლი

ნომაზერ III (-წ, -ს) ნოემბერი

ნოქ (საპ.) **IV** (-წ, -ს) კარაქი

ნოლაამ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნოლაელი
(ქალი)

ნოლაამჟ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნოლაელი
(კაცი)

ნოლამ/ბი (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ნოლაელე-
ბი

ნოცკუ 1) **I, II** (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტილიანი
ადამიანი. 2) ტილიანი; მოყ. **ნოცახუ**

ნრცი III (-წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -ბი) ტილი;
იხ. **ჰანი**; მოყ. **ნრცა**

ნრცუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნერწყვი

ნრხუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჩალა. 2. ნამჯა,
ბზე; იხ. **ლწფრნი**

ნრჯი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ვერხვი

ნწხი-ნწხი (მოყ.) **IV** (-წ, -ს) საჩივარი

ნწნუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დაღეჭილი სა-
კვები

ნწრ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
სხივი, სინათლე, ბრწყინვა

ნწსი-ბეტერ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ.
სოფსაბჭოს თავმჯდომარე (ზედ-
მიწ. ასისტავი); იხ. **სავრთ**

ნწსი-ბეტერლი IV (-წ, -ს) საუბ. სოფ-
საბჭოს თავმჯდომარის თანამდე-
ბობა (ზედმიწ. ასისტაობა)

ნწში III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) პრინ-
ციპი

ნწცი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) თაფლი

ნწწი III (-Ø/-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ღე-
რო (მცენარისა). 2. ლელქაში

ნჭაჟთლწა (მოყ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო) კნავი-
ლი

ო

ობრრნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტუალეტი;
იხ. **უბრრნი**

ობუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მამა; იხ. **ბაბრჟ**,

ბაბიფუ
ოზ IV (-**ოზ**-, -**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ოა**-, -**ბი**) 1. ჯა-
 რი. 2. ხროვა; იხ. **თორ**, **ჟრგა**, **რრჯი**
ოზათრუ ბრმა (ზედმიწ. უთვალო); იხ.
ბეცაჭ, **ბეცრნო**, **ჯოდრნო**, **ლ'ეცაჭ**
ოზალ/სი (-**ზა**-, -**ზა-ს**) სათვალეები; მოყ.
ოზელსი
ოზურ/ი¹ IV (-**ა**-/**ე**-, -**ზ**-, -**ს**-, **ოზას**//**ოზეს**,
 მრ. -**ა**-, -**ბი**) 1. თვალი. 2. საჭვრეტე-
 ლი, საჭვრიტა
ოზურ/ი¹ IV (-**ა**-/**ე**-, -**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ა**-, -**ბი**)
 დოლაბის ხვრელი (მარცვალი რა-
 შიცი ცვივა)
ოთახი IV (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) პატარა ოთახი
ოთფუსქ/ა III (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) შვეებულება
ოკვენაკუ I (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ქურდი, ქურ-
 დბაცაცა
ოკვლ ზმნს. გარეთ, მოუსვი (აქედან)
რკო III (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) 1. ლურსმანი. 2.
 პალო. 3. სოლი
რლი III (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**Ø**-/**მა**-, -**ბი**) შაირი,
 შაირსიტყვა, სიმღერა
ოლ'ერმ/უ IV (-**ა**-, -**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) სპორტ.
 ღერძი; იხ. **ყრწი**
ომრყი III (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) დაზგა, მოწყო-
 ბილობა ()ტყავის დასამუშავებლად
ონოჩაზაკუ¹ III (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) საქათმე
ონოჩაზაკუ² (მოყ.) **II** (-**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) მე-
 ფრინველე, ფრინველის მომვლელი
 (ქალი)

ონრჩ/უ III (-**Ø**-/**ა**-, -**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**Ø**-/**ა**-, -
 ბი) ქათამი
ონრჩუ-კეტუ III (-**ზ**-, -**ს**-) შინაური ფრინ-
 ველები (ზედმიწ. ქათამ-კატა)
ორდელ III (-**ოზ**-, -**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ოა**-, -**ბი**) 1.
 ორდენი. 2. ნიშანი
ორეზნ/ი//ორზენ IV (-**ე**-, -**ზ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**)
 1. პატარა ტბა, საგუბარი. 2. გუბუ-
 რა, ტბორე
ორონიკ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. გასულე-
 ლება, გატუტუცება (გაატუტუ-
 ცებს); იხ. **ოჯონიკს**
ორონიკრ-ს (**ორონიკერ**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**)
 კაუზ. I გასულელებინება, გატუტუ-
 ცებინება
ორონილ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) 1) ვნ. სულე-
 ლობა, ტუტუცობა (ტუტუცდება).
 2) პოტ. სულელობის (ტუტუცობის)
 შეძლება; იხ. **ოჯონილს**
ორრნო 1. სულელი, ტუტუცი. 2. უგუ-
 ნური, მიუხვედრელი; იხ. **ოჯრნო**,
ოჯრ-ორრნო
ოსახსი მაღალი, ახოვანი; იხ. **ოსახრსი**
ოსიკ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. 1. აწევა, აღე-
 ბა. 2. გადატ. დაწინაურება (თანამ-
 დებობაზე)
ოსიკერნ/დ-ა (-**ს**-, -**ხ**-, -**ო**) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად აღებინება (აწევინება)
ოსიკრ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. I აწევინება,
 აღებინება

ოსიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აწვევინებინება, აღებინებინება
ოსილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. აწვევა, აღება. 2. გადატ. დაწინაურება (დაწინაურდება). 2) 1. აწვევის (აღების) შემღება. 2. გადატ. დაწინაურების შემღება (თანამდებობაზე)
ოსრლი IV (-ა, -ს) სიმაღლე
ოსიფი 1. მაღალი. 2. მაღლივი, დიდმაღალი; იხ. მოყ. **ოსრუ**, ასახ. **ოსრი**
ოსსახ ზმნს. მაღლა, ზევით
ოტ¹ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) უარი
ოტ² IV (-მო-, -ა, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ცულისტარი
რტუტო (მოყ.) ზმნს. შუაში; იხ. **ბრლო**
ოქეტ II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ფიქვი; იხ. **აჩრტ**
ოქრლ III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მედნემსი
ომ III (-უ-, -ა, -ს) 1. მდელო, კორდი. 2. სამოვარი, სასამოვრე
ომქერი (მოყ.) III (-ა, -ს, -ბი) გოგრა პური (ფურნისა); იხ. **მაგალუ**
ოც II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) კალო
ოწ III (-მო-, -ა, -ს) 1. შრავი, სველი. 2. მოხდილი რძე
ოწინო რიცხ. ათი: საჰ. **ოწენ**
ოწინოაღირუ რიცხ. მეათე
ოწინონ რიცხ. ათნი, ათნივე
ოწინოტა რიცხ. ათ-ათი

ოწირალ-აზას ათწლიანი, ათი წლისა
ოწირას რიცხ. მეათე, ათიანი, ათისა
ოწირახნო რიცხ. ათჯერ
ოწ-ოწინო რიცხ. ათ-ათჯერ, ათათობით
ოჭინო რიცხ. ცხრა
ოჭინოაღირუ რიცხ. მეცხრე
ოჭინობიშრნ რიცხ. ცხრაასი
ოჭინონ//ოჭინონთოუ რიცხ. ცხრანი, ცხრანივე
ოჭინოტა რიცხ. ცხრა-ცხრა
ოჭირალ-აზას ცხრაწლიანი, ცხრა წლისა
ოჭირას რიცხ. მეცხრე, ცხრიანი, ცხრისა
ოჭირახ(ნო) რიცხ. ცხრაჯერ
ოჭრწი რიცხ. ცხრამეტი
ოჭ-ოჭინო რიცხ. ცხრა-ცხრა
ობ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. წალიკა
ობცერ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) კიტრი; იხ. **კიტრი**
ოჯონიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გასულელება, გატუტუცება. 2. გადატ. გაყურება, გაუტკივარება; იხ. **ორონიკა**
ოჯონიკრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გასულელებინება, გატუტუცებინება
ოჯონიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გასულელებინებინება, გატუტუცებინებინება
ოჯონილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. სულელობა, ტუტუცობა. 2. გაუჩება (გაყურდება). 2) პოტ. 1. სულელობის

(ტუტუცობის) შეძლება. 2. გაყუჩების შეძლება; იხ. **ორონილ**
ოვრო 1. ბრიყვი, სულელი. 2. უგუნური, მიუხვედრელი; იხ. **ორრო**
ოვრო-ორონიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაბრიყვება, გასულელება. 2. გაუგუნურება; იხ. **ორონილ**, **ოვონილ**
ოვრო-ორონიკრ-ს (**ოვრო-ორონიკერ**-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაბრიყვებინება, გასულელებინება. 2. გაუგუნურებინება, გაუჭკუებინება
ოვრო-ორონილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გაბრიყვება, გასულელება. 2. გაუგუნურება (გაუგუნურდება). 2) პოტ. 1. გაბრიყვების (გასულელების) შეძლება. 2. გაუგუნურების შეძლება
ოვრო-ორრო 1. ბრიყვი, ჩერჩეტი. 2. უგუნური; იხ. **ორრო**, **ოვრო**
რვრო II (-ვ, -ს, -ბი) 1. სორო. 2. ფოსო, ორმო, ღრმული. ხვრელი, საკვამი (საბძლიდან ბაგაში საქონლისთვის თივის ჩამოსაყრელად)
ოვ შორისდ. **ოვ**, **უვ**
რვო-ვო შორისდ. **ვო**-**ვო**
რვდიზი: **რვდიზი** **ოდ**-ს დახველებინება
რვდიზი: **რვდიზი** **ოვ**-ს დახველება; იხ. **ყავლ**

პავარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ჭუტვა, მოჭუტვა, ხამხამი
პავარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოჭუტვინება
პავარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. შეჭრა, გადაპარსვა. 2. ბღვნა, პტკენა. 3. გატიტვლება, გაშიშვლება (გაშიშვლებს)
პავარიკრ-ს (**პავარიკერ**-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გადაპარსვინება. 2. გაბღვნევინება. 3. გაშიშვლებინება
პავარიკერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გადაპარსვინებინება. 2. გაბღვნევინებინება. 3. გაშიშვლებინებინება
პავარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. ბეწვის (ბუმბულის) ცვენა. 2. გამელოტება. 3. გატიტვლება, გაშიშვლება (გაშიშვლდება). 2) პოტ. 1. ბეწვის (ბუმბულის) ცვენის შეძლება. 2. გამელოტების შეძლება. 3. გატიტვლების (გაშიშვლების) შეძლება
პავარუ//**პავარუ** 1. მელოტი, უთმო. 2. ტიტველი, შიშველი. 3. გაბღვნელი. 4. გაკრეწილი
პავარუნი//**პავარუნი** 1. მელოტი რომელიცაა. 2. ტიტველი რომელიცაა...; იხ. **პავარუ**//**პავარუ**
პავარნი IV (-ვ, -ს) ყბედობა, ლაყბობა,

ლაქლაქი
პაპჰადამუ III (-ჰ, -ს, -ბი) ყბედი, ლაქ-
 ლაქა (ადამიანი)
პაპჰალ'-ს (-ს, -ხ, -ი) ყბედობა, ლაყბობა
პაპჰალ'/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) ხშირად ყბედო-
 ბა (ლაყბობა)
პაყიმოშჷ ლაყე, მძაღე, აყროლებული
პეზ III (-მო-/-რე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ენა
 (ზურნისა). 2. სალამური (მცენარის
 ღერისაგან)
პეზერუ III (-ჰ, -ს, -ბი) ბზრიალა; ასახ.
პეზერკუ
პეს III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხმა, ბგერა
პეს-პაჭ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) სიჩუმე,
 სიწყნარე
პიერლუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ყბედი, ენა-
 ტარტარა, ჭორიკანა
პრჭკა IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ასანთი, კო-
 ლოფი (ასანთისა); იხ. **ისპრჩქა**

ჟ

ჟა III (-ი-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) არაყი, თვითნა-
 ხადი
ჟაგა III (-მა-, -ჰ, -ს) ალუბალი
ჟამაჭათ¹ III (-ე-/მო-, -ჰ, -ს, მრ. -Ø-/მა-,
 -ბი) თემი
ჟამაჭათ² IV (-მო-, -ჰ, -ს) ლოცვა (პარას-
 კეობით სადილამდე ეკითხება
 სოფლის ყველა მკვიდრს)

ჟამი III (-ჰ, -ს, -ბი) ჯამი (თიხისა)
ჟანავარ III (-მო-/-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მხე-
 ცი, ნადირი
ჟანაზა III (-ჰ, -ს, -ბი) განსვენებული,
 ცხედარი
ჟანღი IV (-Ø-/უ-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნის-
 ლი, ბურუსი, ჯანღი
ჟაღარან III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. გა-
 ზელი, ჯეირანი
ჟაჟიდრლო III (-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ყელ-
 საბამი, ყელსამკაული
ჟაჟიდრუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ძირ-
 ტკბილა
ჟაჟარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გათხელე-
 ბა, გამეჩხერება (გამეჩხერებს)
ჟაჟარიკრ-ს (ჟაჟარიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. I გათხელეზინება, გამეჩხერეზი-
 ნება
ჟაჟარიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 თხელეზინეზინება, გამეჩხერეზინე-
 ბინება
ჟაჟარილ'-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გათხე-
 ლება, გამეჩხერება (გამეჩხერდება).
 2) პოტ. გათხელეზის (გამეჩხერეზის)
 შეძლება
ჟაჟარუ თხელი, მეჩხერი; ასახ. **ჟაჟარი**
ჟარლ'-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გაჩხარუნება, გა-
 წკარუნება; მოყ., ასახ. **ჭუარლ'ს**
ჟარლ'იკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაჩხარუ-
 ნება, გაწკარუნება (გააწკარუნებს)

ქარლიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაჩხარუნებინება, გაწკარუნებინება
ქარლიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაჩხარუნებინებინება, გაწკარუნებინებინება
ქარლილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაჩხარუნება, გაწკარუნება (გაწკარუნდება). 2) გაჩხარუნების (გაწკარუნების) შეძლება
ქარნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩხარუნი, წკარუნი, ჟღარუნი; მოყ., ასახ. **ჭტარნი**
ქავბ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პასუხი
ქავბარ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -ბი) ძვირფასეულობა, ბრილიანტი, მარგალიტი
ქალალაჟ მოშლილი, გაუმართავი
ქალალ: **ქალალ ბოდ-ს** გაფუჭება, მოშლა (მოშლის)
ქალალ: **ქალალ ბოც-ს** გაფუჭება, მოშლა (მოიშლება)
ქალალლი IV (-წ, -ს) გაუმართაობა, გაფუჭება
ქაჯ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჩვევა, ვეულება
ქაჯულ ზმნს. დღეს; ხუტ. **ქაჯულ**
ქაჯულ-ლუდე ზმნს. დღე-დღეზე (ზედმიწ. დღეს-ხვალ)
ქაჯულსი 1) დღევანდელი. 2) ზმნს. დღეს; მოყ. **ქაჯულსი**, ხუტ. **ქაჯულსი**

ქაჰდა III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. შუღლი, მტრობა. 2. სიძულვილი
ქაჰდალი IV (-წ, -ს) 1. მტრობა. 2. არაკეთილგანწყობა, მძულვარება
ქა'დ(თოჟ) ზმნს. კიდევ, ჯერ კიდევ
ქა'ლი ზმნს. სხვაგვარად, სხვა შემთხვევაში, თუ; იხ. **მრლი**
ქედდობ ზმნს. მათთან (=მეზობლებთან); ასახ. **ქედიზობ**
ქედ/ი (-Ø/-უ-, -წ, -ს) 1) პ. ნაცვ. ისინი. 2) ჩვენებ. ნაცვ. ის(ინი); მოყ. **ქედუ**
ქევ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. ცემა, დაჩეხა, რღვევა. 2. გადატ. ძვრა, რყევა. 3. გადატ. კვერის დაკვრა, თავის დაქნევა
ქეკოდ-ს (-ი-, -სი, -ხო, -ო); იხ. **ქეკოკ**
ქეკოკ-ს (-სი, -ხო, -Ø, მრ. **ქეკოკ**) 1. გაბერტყვა (მტვრისაგან). 2. გადატ. ცემა; იხ. **ქეკ**
ქეკოკერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაბერტყვინება (მტვრისაგან). 2. გადატ. ცემინება
ქეკდ/ა//ქეკდ/ო//ქეკდ/უ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხვიმირი; იხ. **სჭრი**, **ქობრო**
ქეკრ-ს (**ქეკერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ცემინება, დაჩეხინება
ქეკერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ცემინებინება, დაჩეხინებინება
ქეკუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კაცი. 2. მამაკაცი

ჟეკუს უცხო, სხვისი; იხ. **ყუაზის**
ჟენტუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კურკლი, დენ-
 გრა
ჟეჟმადჰსი აწეწილი, აბურდული; მოყ.
ჟეჟუ ბიკჰსი, ჟიჟმადჰსი
ჟრჟუ¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნაწნავი, დალა-
 ლი
ჟრჟუ² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) თასმა, ზონარი,
 შნური
ჟექტ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სა-
 უბ. ჟაკეტი; მოყ., ასახ. **ჟიგტა**
ჟრბუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჯიბე; მოყ. **ჟრმუ,**
 ასახ. **ჟრმი**
ჟრბრა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ნეკნი
ჟიგარ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ძალა,
 ენერგია. 2. ძალისხმევა, მცდელობა,
 ინიციატივა; იხ. **წრწუ**
ჟიგარჰტუ 1. მარჯვე, მარდი, ენერგიუ-
 ლი. 2. მოცადი, ინიციატივიანი
ჟიგოტჰად ზმნს. კიდევ ერთხელ, ამჯე-
 რად; იხ. **ჟინ**
ჟიდ/ი III (-ე-, -ჰ, -ს) ბოტ. ჩვეულებრივი
 მათიტელა
ჟრლი III (-ღ-/-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ღ-/-მო-, -
 ბი) 1. ტიხარი, გადაკედვლა. 2. წნუ-
 ლი ღობე, ტყრუშული ღობე. 3. წნუ-
 ლი ღობის ქობი; იხ. **ქურო,** ასახ.
ჟელი
ჟრლზო ზმნს. წელს, ამ წელს
ჟილზოსრ ამწლევეანდელი, ამ წლისა

ჟინ ზმნს. 1. კვლავ, ისევ. 2. აჟამად, ახ-
 ლაც; იხ. **ბჟალ'რბ**
ჟინა/ბი (-ზა, -ზა-ს) მით. კუდიანები,
 ავსულები
ჟინს III (-ი-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) შესახედაო-
 ბა, გარეგნობა, იერსახე, გვარი, სა-
 ხეობა
ჟიჰ-ჟიჰ განსაზღ. ნაცვ. თითოეული,
 ყოველი
ჟიფონიკ-ა (-სი, -ხო, -ღ) მოქმ. გახშირე-
 ბა, გასქელება (გაასქელებს); იხ. **ჟა-**
შიკა, მოყ. **ჟოფონიკა**
ჟიფონიკერ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I გა-
 ხშირებიანება, გასქელებიანება
ჟიფონილ-ა (-სი, -ხო, -ღ) 1) ვნ. გახში-
 რება, გასქელება (გასქელდება). 2)
 პოტ. გახშირების (გასქელების) შე-
 ძლება; იხ. **ჟაშილ'ა,**
ჟიფონო ხშირი, მჭიდრო
ჟო (ერგ. ნეს-ჰ/ნელ'-ჰ, ნესრ-ს/ნელ'-ს-
 მრ. ქიდ.-ასახ. ჟედი//ჟედუ, საჰ. ჟე-
 დური) 3. ნაცვ. ის, იგი; მოყ. **ჟა,** ასახ.
ჟე
ჟრგა IV (-ჰ, -ს) ხროვა, გუნდი; იხ. **ოზ,**
თოფ, რრვი
ჟოთარჰ უკუქც. ნაცვ. ის თავად, ის თვი-
 თონ; მოყ. **ჟათარჰ,** ასახ. **ჟეთარჰ**
ჟრლ'ი IV (-ჰ, -ს) მისობა
ჟოჟონა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) ხშირად ღეჰვა;
 იხ. **ჰოჰონადა**

ჟუბაზი: ჟუბაზი ბოდ-ს მათ. შეკრება, მიმატება
ჟუბაზი: ჟუბაზი ბოჯ-ს არევა, შერევა
ჟუბამ III (-ი-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) მათ. შეკრება
ჟუბ/ი III (-ღ-/-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -ღ-/-რე-, -ბი) ღვიძლი
ჟუჟ II (-ე-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ყურანის ოცდამეათედი ნაწილი
ჟურჟკ. IV (-ე-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ჯოჯოხეთი
ჟურნალ III (-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჟურნალი, დავთარი
ჟუქ ზმნს. ცუდად, ავად
ჟუქა 1. ცუდი, ავი. 2. ფლიდი, გათახსირებული, სამაგელი, საზიზღარი; იხ. **ჰალიქათა**
ჟუქლი IV (-ვ-, -ს) ზიანი, ვნება, ბოროტება, სიავე; იხ. **ჰალიქლი**
ჟუქზარ ზმნს. ჯიბრზე, ჯიბრით
ჟუქზახამ ზმნს. სიავით, სიცუდით
ჟუქა IV (-ვ-, -ს, მრ. -მ-, -ბი) 1. სტრიქონი, ბწკარი. 2. სტროფი, კუპლეტი
ჟუჭუტ: ჟუჭუტ ხალყ ებრაელი; ასახ. **ჟუჭუტ**
ჟუჭუტა I (-ე-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) ებრაელი (კაცი); ასახ. **ჟუჭუტა**
ჟუჭუტა/ბი (-ზვ-, -ზა-ს, მრ. -ბი) ებრაელები; ასახ. **ჟუჭუტაბი**
ჟუჭუტ/ბი (-ზვ-, -ზა-ს, მრ. -ბი) ებრაე-

ლეები, ჟუჭუტბი
ჟუჭუტამ II (-ე-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) ებრაელი (ქალი); ასახ. **ჟუჭუტამ**
რ
რა IV (-ვ-, -ს, მრ. -ბი) ნიშანი, სერი (საქონლის ყურზე)
რადრო IV (-ვ-, -ს, მრ. -ბი) 1. რადიო. 2. რადიომიმღები
რაზი: რაზი ბოდ-ს გახარება, გალალება (გაალალებს); იხ. **ლალუ ბოდ**
რაზი: რაზი ბოჯ-ს გახარება, გალალება (გალალდება); იხ. **ლალუ ბოჯ**
რაზიდატ 1. გახარებული. 2. კმაყოფილი
რაკლე IV (-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) გართობა, თავშეცევა; ასახ. **როკულვამ**
რალად 1) (-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. III ზღვა. 2. I გადატ. მსხვილი (მსუქანი) ადამიანი. 2) ზმნს. ბევრი, აუარება
რალანი IV (-ვ-, -ს, მრ. -ბი) ანატ. გულის კოვზი
რამქა IV (-ვ-, -ს, მრ. -მ-, -ბი) ჩარჩო
რამმაგ IV (-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -ბი) რაიმაგი (რაიონული მაღაზია)
რამონ IV (-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. რაიონი. 2. რაიცენტრი
რამცენტერ III (-მო-, -ვ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) რაიცენტრი

რჭი IV (-წ, -ს) ნიორი
 რჭი-ხინკ IV (-წ, -ს) ნივრიანი ხინკალი
 (ზედმიწ. ნიორ-ხინკალი)
 რასამ/უ IV (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
 რასგი ზმნა. სრულიად, სრულებით,
 არაფერი
 რასფისანიძა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცხრილი
 რასფისქა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხელწერი-
 ლი
 რასთარათა III (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) გა-
 ფლანგვა, გადახარჯვა
 რასუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სასწორი; იხ.
 რესო¹
 რატო IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. მი-
 წა, ნიადაგი. 2. ქვეყანა
 რატოუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) უღელი; ასახ.
 რეტოუ
 რაქ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მედ. კიბო,
 სიმსივნე
 რაქაშათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ.
 ნამაზის რიტუალური ნაწილი
 რად III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ომი,
 ბრძოლა, შერკინება; იხ. ლორი
 რადი¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ვერანდა, შუშა-
 ბანდი; იხ. ჩარდაჭი
 რადი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წინაფრა (ქუ-
 დისა)
 რალუგან I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მებრძო-
 ლი, მეომარი, ჯარისკაცი. 2. გადატ.
 მოჩხუბარი, ჩხუბისთავი

რაცდალლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გვალ-
 ვა, სიმშრალე. 2. გამოშრობა
 რაცი¹ (-წ, -ს, მრ. -ბი) შიმშილი, დამშევა
 რაცი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჯალამბარი, სა-
 კაცე; იხ. ყეს
 რაშრთ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ან-
 გარიშსწორება, ანგარიშიანობა
 რაცირუცე ზმნს. ჯიბრით, განზრახ
 რაჭი-მუჭი (მოყ.) IV (-წ, -ს) ხემსი, წა-
 ხემსება
 რახ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საწყაო (5
 ლიტრი)
 რაჯ¹, რაჯ (ასახ.) IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 ჭრილობა
 რაჯ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კვალი, ორნატი,
 ნაღარი; ასახ. როხ
 რაჯ³ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მხარე, მი-
 მართულება
 რაჯულ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ნე-
 კერჩხალი; იხ. რელორუ
 რაჯ/რაჯე IV შეიძლება; იხ. ბოჯა
 რაჰათქა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) შურდული;
 ასახ. ლაგათქა
 რაჰათელ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ.
 მოსამსახურე, მოჯამაგირე
 რაჰათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) და-
 სვენება, მყუდროება, სიწყნარე
 რაჰათაუ წყნარი, მშვიდი
 რაჰამთ III (-მო-, -წ, -ს) 1. გულმოწყა-
 ლება, ლმობიერება. 2. გადატ. სიმ-

დიდრე, ქონება
რაჰმე III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) გულმოწყალე-
 ბა, გულკეთილობა
რაჰმედატ გულკეთილი, გულმოწყალე
რაჰალ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
 ნაპირი, კიდე. 2. სათავე, თავი (თო-
 კისა, ძაფისა...). 3. ბოლო. 4. სანაპი-
 რო
რაჰალტოსი განაპირა, კიდურა, უკა-
 ნასკნელი
რედუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) შეშა
რევალუცია III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) რევო-
 ლუცია
რეზეტა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) როზეტი
რეზი IV (-Ø/-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. მავ-
 თული. 2. სიმი. 3. ისარი (მშვილდი-
 სა)
რეზინ IV (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
 რეზინი. 2. საშლელი
რეზინქა¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საშლელი
რეზინქა² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კალოში; იხ.
ჰაქურიძო
რეთერმ/უ IV (-ა-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) რე-
 თერმუ (ტკბილი სასმელი)
რეკუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) წივა, გამხმარი
 ნაკელი; ასახ. **რექუ**
რელანნი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. კოვზი
 (გულისა)
რელანდ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კალოობა
რელარატ მსგავსი, შესატყვისი

რელა-რეყარატ მოხერხებული, მარჯვე,
 შესაფერისი
რელი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ქარქაში. 2.
 შალითა. 3. სალესავი ქვის პატარა
 ჩანთა
რელ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხორცი
რელენ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) სიარული,
 სვლა, გავლა
რელიტოსი 1. (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ყასაბი.
 2. ხორცისა
რელრბუ ხორციანი, სქელი
რელ-ჰრეტი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხორციანი
 სუპი (ზედმიწ. ხორც-ბულიონი)
რელ-ცენ IV (-ე-, -ჰ, -ს) რეთლ-ცენი
 (ზედმიწ. ხორც-რძისეული)
რედა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ლარტყა. 2.
 პლინტუსი
რედ-რედ შორისდ. რრრე (თხა-ცხვრის
 მოსახმოები ხმიანობა); იხ. **ჰარ-ჰარ**
რედქუმ (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1) III
 რაიონული კომიტეტი. 2) I რაიკო-
 მის მდივანი
რეჟ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. წითელი
 კუნელი; მოყ. **რეჟო**
რეს¹ III (-მო-, -ჰ, -ს) 1. შესაძლებლობა,
 საშუალება. 2. შეძლება, ქონება
რეს² IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ყელი,
 ხახა
რესო¹ IV (-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) სასწორი;
 მოყ. **რასუ**; იხ. Id.

რესო² IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შველი

რესო³ შორისდ. აბა, გასწი (ხვნისას ხარებისთვის შემახილი)

რესო შორისდ. ხიი, მო (ხვნისას ხართა მობრუნებისას შემახილი)

რეტელ IV (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ტანსაცმელი, ტანსამოსი; იხ. შეტუ

რეტნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეტსახელი, თიკუნი, ეპითეტი; იხ. ცი

რეტა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხელი, ხელის მტევანი

რეტეკრა IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხელჯაგი, თათმანი; მოყ.

რეტიკრა//რეტიკრუ

რეტრე IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სამკლავური, სამკლავე. 2. თათმანი, ხელთათმანი; შაიტლ. რეტიკრუ

რეტორ/ბი (-წწ, -წა-ს) რეტლოელი (სოფ. რეტლოს მკვიდრი)

რეტა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) გასაღები

რეტუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაკელი, ნეხვი

რელა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) გალესვა; მოყ. რილად

რელარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გალესვინებინება

რელუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფხა, პირი. 2. სიმახვილე, სიბასრე

რეყარაშ შესაფერისი, მოხერხებული

რეყუბი: რეყუბი ბოდ-ს 1. გამოყენება, დადგენა, გამაგრება. 2. შერიგება

(შეარიგებს)

რეყუბი: რეყუბი ბოგ-ს 1. გამოყენება, დადგენა, გამაგრება. 2. შეთანხმება. 3. შერიგება (შერიგდება)

რეყელ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) მშვიდობა, შერიგება, შეთანხმება

რეყუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ლავიწი

რეყუნ 1) ზმნს. თანხმობით. 2) თანდ. თანახმად, მიხედვით

რეშა¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სხივი (მზისა)

რეშა² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) რეშა (თკბილეულით დახუნძლული ჯოხი, რომელიც თამადას უჭირავს ქორწილში)

რეშნ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) დენა, წვეთვა, ჟონვა; იხ. ბეშ

რეშნ/დ-ა (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ხშირად დენა (წვეთვა, ჟონვა); ასახ. რეშნოდ

რეშნაქუჩირ-ს; იხ. რეშნარ, ბეშნაქუჩირ

რეშნამუ IV (-წ, -ს) დენა, დინება

რეშნარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დენა (ადენს)

რეშნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დენინება

რეშნი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დენა, გადინება

რეშნ/ი//რეშმონ/ი IV (-წ, -ს, მრ. -Ø-/ა-, -ბი) ნაგავი

რეშონრე IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) აქანდაზი; მოყ. რეშონრე

რეც III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჰალვა

რეცენიო III (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ჭიანჭველა

რეცო III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თამასა (თხელი ფიცარი)

რეცრმო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საწური, ავრეზი; ასახ. რეცრმუ

რეცუკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გათავება, დამთავრება, დასრულება (დაასრულებს)

რეცუკრ-ს (რეცუკრ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გათავებინება, დამთავრებინება

რეცუკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გათავებინებინება, დამთავრებინებინება

რეცულ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გათავება, დამთავრება, დასრულება (დასრულდება). 2) გათავების (დამთავრების, დასრულების) შეძლება

რეხელ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ფადარათი. 2. დიზენტერია

რეკენ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ნახირი

რეკეთ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ფარა, არვე; ასახ. რეკენ

რიგზახაზ ზმნს. მშვენივრად, ლამაზად

რიგლი III (-წ, -ს) სიკეთე, მაღლი

რიგორუ IV ზმნს. ძლიერად, ძალუმად

რიდისკა III (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ბოტ. თვის ბოლოვი; იხ. ჰეკუ

რივიზიდა III (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) შემო-

წმება, რევიზია

რიზიდა ზმნს. დილა მშვიდობისა (მიემართება მანდილოსნებს)

რიკზი: რიკზი ბოდ-ს 1. თვლა, დათვლა. 2. პატივისცემა, აღიარება

რიკზი: რიკზი ბოჯ-ს 1. თვლა, დათვლა. 2. პატივისცემა, აღიარება

რიკი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. თამაშ. რიკტაფელა. 2. როკი, ნუჟრი; იხ. არხელი

რილ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კარაქი. 2. ქონი

რილწ სი ერთნაირი, მსგავსი

რილყყუ უმსუქნესი, ძალიან მსუყე

რილყმუ მსუყე, ცხიმიანი

რილრნ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მსგავსება, თანხვედრა

რილო¹ (გენ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ვარცლი; იხ. ჰური

რილო² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნავი

რილო¹ IV (-მე-, -წ, -ს, მრ. -მ-, -ბი) სკა

რილო² IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ფიჭა

რილო³ (-ო-/ომე-, -წ, -ს, მრ. -ო-, -ბი) ქარქაში

რილო⁴ IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მაქო

რილო⁵ IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. მაყვალი; იხ. რელო⁶მუ

რილო⁷სი ფიჭიანი, ფიჭისა

რილო⁸ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხვნა. 2. თესვა

რრლუჯან I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)	რებლად
რრწჟე IV ზმნს. შეუმჩნეველად, ჩუმაღ; იხ. დაჰდაჰჰჰჰ	რრცუ ³ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოოღ. ერ- თგვარი ჰია
რრწჟეათოუ IV ზმნს. უცებ, მოულოდ- ნელად	რრცუ ⁴ IV (-წ, -ს, მრ. -რ-, -ბი) ზოოღ. მუცღის ჰია; იხ. ჰიდრღუ
რიიღლ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კანკალი, ცახცა- ხი, თრთოღა	რიჰ ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხის ოთხკუ- თხა ღარი (მარცვღეუღის გასასუფ- თავებად)
რიიღლწწ/ღ-ა (-ს, -ხ, -ო) ხშირად კანკა- ღი (ცახცახი, თრთოღა)	რიჰ ² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დანა (ბულ- ღოზერისა)
რიიღლწწრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კა- უზ. ხშირად აკანკაღებინება (ათ- რთოღებინება)	რიჰ ³ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ცხრიღი
რიიღწრხუ (მოყ.) 1). I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ეჰიმაში. 2) მცოღნე	რიშჰთ III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჰრთამი
რრრი III (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ბოტ. მურ- ყანი, თხმეღა	რიშჰთ-ჟეკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მე- ჰრთამე (ზეღმიწ. ჰრთამ-კაცი)
რისღლწამუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ენაბ- ღუ, ენაბორძიკა, ენაბრგვნიღი	რრშ/ი III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) არჩევ- ნები, არჩევა
რრტ'უ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაკეცი, ნაოჰი	რიხარაჰ საწყენი, გასაბრაზებეღი
რიქრნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) აკვანი; იხ. გენ. ლიქრნი	რიხრ-წ (რიხრერ-, -სი, -ხო, -Ø) მოგრო- ვება, აღება, შეკრება
რრქუ ¹ , რრქუ (ასახ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ნაკეღი, ნეხვი. 2. წივა	რიხრერ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აღები- ნება, მოგროვებინება
რრქუ ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხარი. 2. გადატ. ტანსრული კაცი	რრწი-ღ'წეირუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მფღანგვეღობა, ბეღოვღათობა
რრცი-რუკ-წ (-სი, -ხო, -Ø) 1. დაბმა, და- კავშირება. 2. შეხვევა	რრწი-რწრუ IV ნაპოვნი, მოხელთებუ- ღი
რრცუ ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -რ-, -ბი) სადავე	რრჰა IV (-Ø)-/მე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მიწე- რალური წყარო
რრცუ ² IV (-წ, -ს, მრ. -რ-, -ბი) სარტყეღი (ტვირთის შესაკრავად და გასამაგ-	რიჰ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თესღი, სჰერმა

რიკ-ს¹ (-სი, -ხო, -უ) დასხდომა ხარიხა-
 ზე (ქათმებზე იტყვიან)
 რიკ-ს² (-სი, -ხო, -ო) წაცხება, წასმა
 რიკრკნო ზმნს. დამაჯერებლად, სა-
 ფუძვლიანად
 რიკირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დასმა
 რიკირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 სმევილება
 რიკირნა/და (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად დასმა
 რიკო (მოყ.) IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ზვავი
 რრდი-რის-ს (-სი, -ხო, -Ø) შრომა, წეს-
 რიგის დამყარება (ზედმიწ. ქმნა-
 ალება)
 როკევ-ს (-სი, -ხო, -ო) მოქმ. 1. დაკარგვა.
 2. მოტაცება, ძარცვა (ძარცვავს)
 როკევრ-ს (როკევრ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 I 1. დაკარგვინება. 2. მოტაცვინება,
 ძარცვინება
 როკელ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. დაკარ-
 გვა. 2. მოტაცება, ძარცვა (იძარცვე-
 ბა). 2) პოტ. 1. დაკარგვის შეძლება.
 2. მოტაცების (ძარცვის) შეძლება
 რრკო IV (-ს, -ს, მრ. -მ-, -ბი) ფესვი (მცე-
 ნარისა); იხ. ზართელ
 როკრმეშო IV (-ს, -ს, მრ. -მ-, -ბი); იხ.
 რრკო
 როკრ-ს (როკერ-, -სი, -ხო, -Ø) გახდა
 რრკუ IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ანატ. გუ-
 ლი. 2. გულგული, შუაგული. 3.

გადატ. სული
 როკურა IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) საყურე
 როკულტე IV (-მო-, -ს, -ს) მხიარულე-
 ბა, ლხინი
 როლ-ს IV (-უ-, -ს, -ხ, -ო) გახვრეტა, გა-
 ბურღვა; ასახ. როლ-ტს
 როლ-რმუ IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) წითელი
 კუნელი
 როლ-ურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გა-
 ხვრეტინება, გაბურღვინება
 როლ-ურნა/და (-სი, -ხო, -ო) პერმ.-კა-
 უზ. ხშირად გახვრეტინება (გაბურ-
 ღვინება)
 რრლიკუ IV ნახევარი
 რრლიკუქოსი-რრლიკუ IV ერთი მეო-
 თხედი
 რრლიკურ IV ზმნს. შუალამე
 რრლლო IV 1. ზმნს. შუაში. 2. შორის
 რრლნი IV (-ს, -ს) ავადმყოფობა, სენი
 როლ-რსი IV შუა, შუალა
 როლ-რრლი: როლ-რრლი რეტ-ს და-
 სკდომა (დასკდება)
 როდ IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ჭურჭელი
 როდშრგო IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი); იხ. როდ
 რრჟ/ი IV (-Ø-/-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) სიტყვა
 რრრზახზა ზმნს. თავ-ფეხით (წოლა)
 რრრი¹ III (-Ø-/-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ფე-
 ხი. 2. ტერფი, ფეხისგული. 3. ლანჩა
 (ერთგვარი მოქსოვილი ფეხსაც-
 მლისა); იხ. ბათა

რორი² III (-Ø/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხის ძირი, ხის ლანჩა (წინდებისათვის). 2. ფრთა (გუთნისა)

რორტორ/სი (-წწ, -წა-ს) ფეხსაცმელი; იხ. **ხოტორტორსი**

როს¹ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ფუნდამენტი, საფუძველი

როს² III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1. ბურჯი (ხიდისა). 2. საყრდენი, საბჯენი

როტ²/ი III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სიყვარული, ტრფიალი, სიმპატია. 2. სურვილი. 3. გატაცება რაიმეთი

როყ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტვირთი, ბარგი; იხ. **როჟ**, მოყ. **როყ**

როყიდრკუ 1. I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მტვირთავი. 2. დატვირთული, დაბარგული

როშუნ IV ზმნს. დახრით, დახრილად, ცერად

როჟ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მსხვილი თოკი, მსხვილი საბელი

როცუხრსი გამდარებელი, გამომდარებელი

როცცწსი-ცეჩაწსი მუქ-ცისფერი

რრჭი IV (-წ, -ს) 1. სიცივე, ყინვა. 2. ყრყოლა, შემცივნება; ასახ. **რრჭო**

როხ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კვალი, ორნატი. 2. შრე (ნიადაგისა)

როხ² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სამანი, საზღვარი; იხ. **ჭურჭი**

როხ³ ზმნს. ამო, ჰა (ხარებისადმი მიმართვა)

როხარაჭ სასიხარულო, მხიარული

როხელ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სიხარული, სასიხარულო ამბავი

როხრმუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ხურტკმელი

როჯწსი-ცეჩაწსი მუქ-მწვანე

რრჭუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაბიჯი

რრჰო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სირცხვილი, აუგი

როჰრ-ცი III (-რო-, -წ, -ს) სირცხვილი, აუგი, დამცირება, გალანძღვა; იხ. **რრჰო**

როჟ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტვირთი, ბარგი, საპალნე; იხ. **როყ**

რ-რ-რ... ზმნს. დრ-რ-რ, დრ-რ-რ-უ (ცხენის გასაჩერებელი ხმიანობა)

რუთალა (მოყ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტექ. უბრალო ჯალამბარი

რუთულა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რუთულელი (კაცი)

რუთულაჭ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რუთულელი (კაცი)

რუთულ/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) რუთულელები. **რუთულწას მეც** რუთულური ენა

რრკ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხმა, კაკუნი. 2. ქუხილი, ავეთქების ხმა

რრკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კონა

რუმქა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) სირჩა
რუი IV ზმნს. უფრო სწრაფად, უსწრა-
 ფესად, მალე
რურუსა 1) ზმნს. ფეხშიშველა. 2. ფეხ-
 შიშველა, ფეხტიტველი
რუტუგა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხალიჩა
რუტო IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) იდაყვი,
 წყრთა (სიგრძის საზომი)
რუქადათქა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კასტეტი,
 საჯიგველი
რულუ IV (-წ, -ს, მრ. -მ-, -ბი) კვალი, ანა-
 ბეჭდი
რუმწი მსუქანი, ქონიანი; იხ. **ტარააბ**
რურქა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კალამი, ავტო-
 კალამი
რუკუნ: **რუკუნ ბოდ-ა** 1. შეჩვევა, მიჩვე-
 ვა (მიჩვევს). 2. შესწავლა (შეასწავ-
 ლის)
რუკუნ: **რუკუნ ბოც-ა** 1. შეჩვევა, მიჩვევა
 (მიჩვევა). 2. შესწავლა (შეისწავლე-
 ბა)
რუკუნაჭ 1. შეჩვეული. 2. ცნობილი,
 ჩვეული
რუკუნლი IV (-წ, -ს) ჩვევა, მიჩვევა, ჩვე-
 ულება
რუკ. III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სული, სუ-
 ლი და გული. 2. ძალა
რუკ.ჭაგრლი IV (-წ, -ს) სულდგმული,
 ცხოველთა სამყარო
რუმა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლატანი, ჭოკი,

გრძელი ჯოხი; ასახ. **რემა**
რუმჩნი IV (-წ, -ს) პირღებინება, რწყევა;
 იხ. **მუმჩა**
რუმჩუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) გომური, ბოსე-
 ლი; ასახ. **რეჩუ**

ს

საბაზ/საბაჭ¹ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -
 ბი) 1. მიზეზი, მოტივი. 2. გამოსავა-
 ლი
საბაზ/საბაჭ² II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -
 ბი) 1. ავგაროზი, ამულეტი. 2. წამა-
 ლი, სამკურნალო საშუალება
საბაზლუნ თანდ. გამო, გულისთვის
საბანი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საბანი
საბრანი/ა III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თავ-
 ყრილობა, კრება, მიტინგი
საბურ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-მა-, -ბი)
 თავშეკავება, მოთმენა; ასახ. **საბრუ**
სადა-მადანჯ 1) ზმნს. ერთობლივად, ერ-
 თად. 2. თანდ. -თან, ერთად; იხ.
სადანჯ
სადანჯა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მსხვერ-
 პლთშეწირვა, მოწყალება, განაწი-
 ლება
სადანჯა-ლუდი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. რე-
 ლიგ. მოწყალების მოღების დღე. 2.
 ხუთშაბათი
სადანჯა-ყულჰუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) რე-

ლიგ. სულის მოსახსენებელი წეს-
ჩვეულება, ქელები

სადანჯ 1) ზმნს. ერთად. 2. თანდ. -თან,
ერთად; იხ. **სადა-მადანჯ**

სავით 1) III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**Ø**-/**-ა**-, -**ბი**) 1. საბჭო. 2. სოფსაბჭო. 3. I სოფ-
საბჭოს თავმჯდომარე. 2) საბჭოთა

სავიშნა III (-**ო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) თათბი-
რი

სავებუ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ა**-, -**ბი**) მე-
ურნეობა

სათ IV (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) 1. ეკალი. 2.
გადატ. მჭიდვე, მიდებულ-მოდებუ-
ლი (ადამიანი)

სავ IV (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) საცობი (ბოჭ-
კისა)

სავავთ IV (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ა**-, -**ბი**)
კრიალოსანი

სავთ IV (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ა**-, -**ბი**) სა-
ლათა

სავამ/სავამჭალქემ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-,
მრ. -**ა**-, -**ბი**) სალამი, მისალმება

სავამათაქ სოლიდური, დიდი

სავა-ქალამ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ა**-, -
ბი) ურთიერთმისალმება

სავადთ IV (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ჯარისკა-
ცი, მეზრძოლი

სავამდრთ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) თვით-
მფრინავი

სავასავლ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ტექ.

თვითმცლელი

სავანათ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-) 1. შესაძლებ-
ლობა. 2. უზრუნველყოფილობა

სავანათაქ 1. შესაძლებლობის მქონე,
შესაზღვებლობიანი. 2. უზრუნველ-
ყოფილი. 3. შესაფერისი, სათანადო

სავანათლი/სავანაქლი IV (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**)
1. შესაძლებლობა, კეთილმოწყობი-
ლობა. 2. უზრუნველყოფა

სავანდურაქ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) მანან-
წალა

სავანდურაქლი IV (-**წ**-, -**ს**-) მანანწალობა

სავანდთ/სავანდთ III (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -
ა-, -**ბი**) საჩუქარი, სუვენირი

სავანურ II (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ა**-, -**ბი**) საყე-
ნი

სავს III (-**ე**-, -**წ**-) ბგერა, ხმა

სავსა¹ IV (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ბებერა

სავსა² III (-**რე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**რ**-, -**ბი**) მედ.
გამონაყარი, ბუგრი, ნასიცხი

სავსაქ¹ ზმნს. დილით

სავსაქ² ზმნს. ხვალ; იხ. **ჰასაქ**

სავსაქ-ნეშირუ ზმნს. დღედაღამ

სავსაქრ ზმნს. დილაძდე, მთელი ღამე

სავსაქრს¹ დილანდელი, დილისა

სავსაქრს² ხვალინდელი, ხვალისა

სავსაქთრუ ზმნს. დილაადრიან

სავსიკ-ს (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. 1. მოქუშვა,
მოდრუბლვა (იდრუბლვა). 2. და-
ღამება. 3. გადატ. გაბრაზება (აბრა-

ზებს)
სასიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მოქუშვა, მოღრუბლვა (მოღრუბლავს). 2. დაღამებინება
სასიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მოქუშვინება, მოღრუბლვინება. 2. დაღამებინებინება
სასილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. მოქუშვა, მოღრუბლვა. 2. დაღამება. 3. გადატ. გაბრაზება (ბრაზდება). 2) პოტ. 1. მოქუშვის (მოღრუბლვის) შეძლება. 2. დაღამების შეძლება. 3. გადატ. გაბრაზების შეძლება
სასილწოს ზმნს. 1. გვიან. 2. უთენია
სასიდიუ¹ 1. მოღუმული, მოღრუბლული. 2. გადატ. უსალმო, ბრაზიანი
სასიდიუ² 1. ფერმკრთალი, მოქუშული. 2. ბნელი, მუქი
სასრხ ზმნს. ბნელში, უთენია
სასუ-სემრხ ზმნს. ბნელში, უკუნში
სატრნ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სატინი
საფარ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მოგზაურობა, მგზავრობა
საფუ: საფუ მოდ-ს დამთავრება, დახარჯვა (დახარჯავს)
საფუ: საფუ მოჯ-ს დამთავრება, დახარჯვა (დაიხარჯება)
საქაჭათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) რელიგ. ზაქაათი (საქველმოქმედო შე-

წირულება); მოყ. **ზაქაჭათ**
საღაჭ 1. ჯანმრთელი, ძლიერი. 2. ვარგისი, გამძლე. 3. რიგიანი, წესრიგიანი
საღ: **საღ ბოდ-ს** 1. განკურნება, გაჯანსაღება. 2. მორჩენა, მოშუშება, შეხორცება (შეუხორცებს)
საღ: **საღ ბოჯ-ს** 1. განკურნება, გაჯანსაღება. 2. მორჩენა, მოშუშება, შეხორცება (შეუხორცდება)
საღლი/საზლი IV (-წ, -ს) ჯანმრთელობა
საყდარი IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) რელიგ. ეკლესია, საყდარი
სახავათაჭ გულუხვი, ხელგაშლილი
სახავათლი IV (-წ, -ს) გულუხვობა, ხელგაშლილობა
სახ-სალამთ ზმნს. მშვიდობიანად, კარგად
სახ-სალამათაჭ 1. მშვიდობიანი. 2. ჯანმრთელი; იხ. **საღაჭ**
საჭრი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სახრე
საჭ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საჭი (მარცვლეულის საზომი, 2, 5 კგ.). 2. რელიგ. შესაწირი (ერთი საჭი მარცვლეულის შეწირვა ღარიბ-ღატაკთათვის ურაზა-ბაირამის დღესასწაულზე)
საჭათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. საათი. 2. საათი (დრო). 3. დრო

სები III (-ვ, -ს) შემოდგომა, სთველი
 სების საშემოდგომო, შემოდგომისა
 სების ზმნს. შემოდგომაზე
 სებიხოსრ საშემოდგომო; იხ. სების
 სეთკ/ა/სეთქ/ა III (-ო-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ბადე (რკინისა). 2. ბადე (მეზადური-
 სა)
 სეთრლუ I, II (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ფარისევე-
 ლი, ჩუმჩუმელა
 სელსავით (-ო-, -ვ, -ს, მრ. -ბი) 1) IV
 სოფსაბჟო. 2) I, II სოფსაბჟოს თავ-
 მჯდომარე
 სემი¹ III (-ვ, -ს) ანატ. ნაღველი, ნა-
 ღვლის ბუშტი
 სემი² III (-ვ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. შხამა
 სენტაზირ III (-ე-, -ვ, -ს) სექტემბერი
 სერ-ს (-უ-, -ს, -ხ, -ო) გაღება, გახსნა
 სერზი: სერზი ბოდ-ს 1. დატრიალება,
 ბრუნება. 2. გადატრიალება, ამო-
 კოტრიალება (ამოაკოტრიალებს);
 იხ. ბუთირა
 სერზი: სერზი ბოჯ-ს 1. დატრიალება,
 ბრუნება. 2. გადატრიალება, ამო-
 კოტრიალება (ამოკოტრიალებს);
 იხ. ბუთირა
 სერურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაღები-
 ნება, გახსნევა
 სერურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II I გა-
 ხსნევილება, გაღებინებინება
 სერუჯ ზმნს. 1. ირგვლივ. 2. თანდ. გარ-

შემო; იხ. შეტურ
 სერუ-ჰიშ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გახსნა-და-
 კეტვა; იხ. სერა, ხიშ
 სერუ-ჰიშირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გა-
 ხსნა-დაკეტვინება
 სერუ-ჰიშირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 გახსნა-დაკეტვინებინება
 სესლ-ს (-ა-/ი-, -ს, -ხ, -Ø) ჟინჟღვლა,
 ცრა (ცრის)
 სესლ-ა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) ხშირად ჟინ-
 ჟღვლა (ცრა)
 სესრო III (-ვ, -ს, მრ. -ბი) შვრია
 სესრუ მჟღე, უქონო
 სექუნდ III (-მო-, -ვ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) წა-
 მი
 სიგ-ს (-უ-, -ს, -ხ, -ო) გამრუდება, მო-
 ღრეცა; იხ. უჭაკანილს
 სიგ-სი გამრუდებული, მოღრეცილი;
 იხ. უჭაკანა
 სიგერ ზმნს. მრუდედ, მოღრეცით,
 ირიბად
 სიგერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გამრუდე-
 ბინება, მოღრეცინება; იხ. უჭაკანიკს
 სიგერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 მრუდებინებინება, მოღრეცინები-
 ნება; იხ. უჭაკანიკრს
 სიგერსი მრუდე, მოღრეცილი
 სიგი-ტიგ-ს (-სი, -ხო, -ო) გამრუდება,
 მოღრეცა; იხ. სიგა
 სრდა რიცხ. ერთი (საზღვრულთან ერგ.

და ირიბ ბრუნვებში)
სიდალ ზმნს. ერთგან, ერთ ადგილას
სიდალქინ ზმნს. არსად, არცერთგან
სიდამტუქა ერთშრიანი, ცალშრიანი
სიდალ'ზოს ერთწლიანი, ერთი წლისა
სიდა-სიდალ ზმნს. ზოგან, ალაგ-ალაგ,
 ადგილ-ადგილ
სიდაჯულ' ზმნს. ერთხელ
სრდაჰალა ზმნს. ერთნაირად, ერთგვა-
 რად, ერთ მდგომარეობაში
სრდნ-სის ზმნს. ერთმანეთი; შდრ.
სრდნ-სიდერ (მიც.)
სრდდნ ზმნს. ერთგან, ერთ ადგილას
სრდდატარ ზმნს. იქით, განზე
სიდენი (მრ. **სიდეტანი**) სხვა რომელი-
 ცაა
სიმრლდი II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სიმინდი
სიმრჩქა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მზესუმზირა
სიდრწი რიცხ. თერთმეტი; შდრ. ქიდ.
რწინო სის, საჰ. **რწწენ სის**
სიპრზი: სიპრზი ბოდ-ჰ მოკვლა, მო-
 კვდინება, დახოცვა (დახოცავს)
სიპრზი: სიპრზი ბოჯ-ჰ მოკვდომა, და-
 ხოცვა (დაიხოცება)
სირატ II (-მო-, -ჰ, -ს) რელიგ. სირატი
 (ბეწვის ხიდი, რომელზეც მიცვა-
 ლებულთა სულები გაივლიან)
სრრი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) გვერდითი ნა-
 წილი (მოქსოვილი ფეხსაცმლისა)
სრრიო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ცხენი. 2.

ჭაკი, ფაშატი
სირიოდორსი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კვიცი
 (ხდალი)
სის რიცხ. 1. ერთი. 2. ერთი ვინმე, ვი-
 ლაც
სის-ჰ (-უ-, -ს, -ხ, -ო) სუსხვა, ტყრუშვა;
 იხ. **ყალ'**
სისა/დ-ჰ (-უ-, -ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 სუსხვა (ტყრუშვა); იხ. **ყალ'**
სისაქუჩირ-ჰ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
 სუსხვინება; იხ. **სისარ**
სისარ-ჰ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დასუს-
 ხვინება; მოყ. **სისადრ**, იხ. **ყალ'ირ**
სისთრჟ 1. ერთნაირი. 2. ერთი და იგი-
 ვე; იხ. **ბილწსი**
სისრნი სხვა, სხვაგვარი; იხ. **ჰოყრნი**
სისრსი ერთადერთი
სრსქინ ნაცვ. 1. უარყ. ნაცვ. ვერავინ,
 არავინ. 2. განუსაზღ. ნაცვ. ვილაც,
 ვინმე, რაღაც; იხ. **სრსნო**
სრსნო უარყ. ნაცვ. ვერავინ, არავინ; იხ.
სრსქინ
სისსრნი ერთადერთი რომელიცაა; იხ.
ჰესლ'ანი
სის-სრს რომელიღაც, რაღაც (ზედმიწ.
 ერთ-ერთი)
სრსტა რიცხ. თითო-თითო, ერთ-რთი
სისხრლი ზმნს. 1. ერთნაირად. 2. პი-
 რისპირ, მარტო ორნი
სისხრლისი მარტო, მარტოსული, მარ-

ტოხელა
 სიქ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ტიკი, რუმბი
 სიქრითარ III (-ე-/მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 მდივანი
 სიდ-ჰ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) გადაკრული სი-
 ტყვა, ნართაული
 სიჰრ I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცბიერი,
 ვერაგი, მზაკვარი კაცი; იხ. ციჰრ
 სიჰრატ ცბიერი, ვერაგი, მზაკვარი; იხ.
 ციჰრატ
 სიჰრლი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცბიერება,
 ვერაგობა, მზაკვარობა
 სიჰრლიტ ზმნს. ცბიერად, ვერაგუ-
 ლად
 სრჰრუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცბიერება,
 ტყუილი, სიცრუე
 სიჰრტყუ/სიჰრტყუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -
 ბი) 1. ეშმაკი, გაიძვერა. 2. გრძნეუ-
 ლი, ჯადოქარი
 სრდჰ ზმნს. ზევით, ზემოთ
 სოდერ ზმნს. ზევით, ზევითკენ
 სოდვ-ჰ (სოდევ-, -სი, -ხო, -Ø) მოქმ.
 წამოწევა, აწევა (აწევს)
 სოდვერ-ჰ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აწევინე-
 ბა, წამოწევინება
 სოდლ-ჰ (სოდელ-, -სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1.
 წამოწევა, წამოდგომა. 2. ზრდა (იზ-
 რდება). 2) პოტ. 1. წამოწევის (წამო-
 დგომის) შეძლება. 2. ზრდის შე-
 ძლება

სრზ/ი/სრტოს/ი I, II (-ჰ, -ს) საჰადელი
 სოთრ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მეა-
 სელი
 სოჰრ II (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) საჰო-
 ნი
 სოჰონდრხუ საჰნიანი, საჰონშერეული
 სრსიგონ ზმნს. ერთხელაც, კიდევ; იხ.
 ხიზიდგონ
 სრსიტა ზმნს. ხან, ხანდახან, დროგა-
 მოშვებით; იხ. სოს-სრსიტა
 სრსოსი ზმნს. იშვიათად, დროდადრო
 სრსოსიხა ზმნს. ხან, ხანდახან, დრო-
 დადრო; იხ. მეხ-მეხჰ, მიხ-მიხტო
 სრსოხა ზმნს. ხანდახან, დროდადრო
 სრსსი 1) რიცხ. ერთხელ. 2) ნაწილ. აბა,
 -ლა. 3) ზმნს. 1. მხოლოდ ერთი. 2.
 პირველად, თავიდან
 სრსსიენ ზმნს. თუნდ ერთხელ, თუ-
 გინდ ერთხელ
 სრსსი-სრსსი ზმნს. ხან, იშვიათად
 სოს-სრსსი ზმნს. ხანდახან, დროდად-
 რო; იხ. ტექ-ტექჰ, სრსსი-სრსსი;
 ასახ. სო-სრსი
 სოს-სრსიტა ზმნს. ხანდახან; იხ. სრსი-
 ტა
 სუბჰჰნალლაჰ შორისდ. ჰოი, ღმერთო
 სუდ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სასა-
 მართლო
 სუდა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სოდა
 სუდრმა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მოსამართლე,

მსაჯული

სუთური (შაიტლ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფულურო ხე. 2. გუდაფშუტა (ხორბლეულისა)

სულ'ლი ზმნს. 1. უცებ. 2. სწრაფად, მარდად. 3. ერთად, ერთდროულად

სუნდუკ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ზანდუკი, სკივრი; იხ. **ღამას**

სუნდათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) რელიგ. წინადაცვეთა

სუნქა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩანთა (სამეურნეო)

სუნტი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბურნუთი

სუფრა¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წვნიანი, სუპი

სუფრა² (მოყ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სუფრა

სუჟდა: სუჟდა ბოდ-ს რელიგ. ლოცვა

სურა III (-წ, -ს) სურა (შვრიის ღერდლისა და ალაოსაგან დამზადებული ტკბილი სასმელი)

სურათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სურათი, ნახატი, გამოსახულება

სურრზი: სურრზი ბოდ-ს 1. შერცხვენა. 2. მობეზრება (მოაბეზრებს)

სურრზი: სურრზი ბოჯ-ს მობეზრება (მობეზრდება)

სურუყაჷ უმნო, ულამაზო, მახინჯი

სუტ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მწიკვი

სუტონა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად გაჯავრება (გაბრაზება). 2. ხშირად მოლუშვა

სუტონიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაჯავრება. 2. მოლუშვა (მოლუშავს)

სუტონიკრ-ს (სუტონიკრ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაჯავრებინება. 2. მოლუშვინება

სუტონიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გაჯავრებინებინება. 2. მოლუშვინებინება

სუტონილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გაჯავრება. 2. მოლუშვა (მოილუშება). 2) პოტ. 1. გაჯავრების შეძლება. 2. მოლუშვის შეძლება

სუტრნ/ო 1) 1. ავი, ბოროტი. 2. მოლუშული, შუბლშეკრული. 2) I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ავი, ბოროტი (ადამიანი)

სუტონრკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბრაზიანი, ანჩხლი, კაპასი (ადამიანი)

სუტუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი); იხ. **სუტრნო**

სუტუნა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მაუდი

სუჰმანთ-ყრლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლხინი, გართობა

სუჟალ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) კითხვა

ტ

ტადდაჷ სავალდებულო, აუცილებელი, დავალდებული

ტადდაჰაჷ 1. მსუბუქი. 2. ადვილი. 3. გადატ. ზედაპირული, არასერიო-

ზული
ტაკი (შაიტლ.) ზმნს. ცოტა, ცოტაოდენი
ტალა III (-~~თ~~-/~~მე~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) 1. სა-
 რთული, იარუსი. 2. ფენა. 3. გადატ.
 სახლი
ტალაზ III (-~~მო~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~) მო-
 თხოვნა, ზრუნვა
ტალაზჩილი IV (-~~ა~~-, -ს) მომთხოვნელო-
 ბა, ზრუნვა, ყურადღება
ტალა-ს (-~~ი~~-, -ს, -~~ხ~~-, -~~ო~~) შეწვა, მოხალვა
 (მარცვლეულისა)
ტალაირ-ს (-სი, -~~ხო~~-, -~~თ~~) კაუზ. I შეწვევა,
 მოხალვინება
ტალაირერ-ა (-სი, -~~ხო~~-, -~~თ~~) კაუზ. II შე-
 წვევინება, მოხალვინებინება
ტანკი II (-~~ე~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) 1. ლაქა. 2.
 წერტილი. 3. ჭორფლი; იხ. **ტანკ**
ტამ ზმნს. აქედან
ტარჰათ III (-~~მო~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~) რე-
 ლიგ. განზანა
ტას III (-~~მო~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~თ~~-/~~მა~~-, -~~ბი~~)
 ტაშტი
ტასსამასსა ზმნს. ზედაპირულად, ფორ-
 მალურად
ტაჟუს 1) (-~~ე~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) III 1. ფარ-
 შავანგი. 2. გადატ. ლამაზი ადამია-
 ნი. 2) II ტავუსი (ქალის საკ. სახ.)
ტაქანი II (-~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ჭიქა; მოყ.
ტაქან
ტაჯ IV (-~~ე~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) დანა

ტაკანი III (-~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ხარი
ტაკუ¹ IV (-~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) 1. კვანძი, ნა-
 სკვი. 2. ანჯამა
ტაკუ² IV (-~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) ციდა (მანძი-
 ლი ცერასა და საჩვენებელ თითებს
 შორის); იხ. **ტომ**
ტაჰამ III (-~~მო~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~) გემო;
 იხ. **გრმუ**
ტაჰამაჟ გემრიელი
ტაჰათ III (-~~ე~~-, -~~ა~~-, -ს) ლოცვა, ვედრება
ტაჰიზი: ტაჰიზი ბოდ-ს 1. დახარჯვა,
 დაცარიელება. 2. განადგურება, და-
 სრულება (დაასრულებს)
ტაჰიზი: ტაჰიზი ბოჯ-ს 1. დახარჯვა, და-
 ცარიელება. 2. განადგურება, და-
 სრულება (დასრულდება)
ტაკი ზმნს. 1. ცოტა, რამდენიმე. 2. ცო-
 ცოტა, კიდევ ცოტაოდენი; იხ. **ენცე**,
ენცეტა
ტაკისი რამდენიმე, ცოტაოდენი
ტაკი-ტაკი ზმნს. ცოტა, ცოტაოდენ, ოდ-
 ნავ
ტეზა ზმნს. ნტეი, ნტეი-ნტეი, დედო,
 დედოჰ (საქონლის მოსახმობი
 ხმიანობა)
ტემ III (-~~ე~~-, -~~ა~~-, -ს, მრ. -~~ბი~~) 1. წკიპურტი.
 2. ჩახმახი
ტენუ-ტენუ ზმნს. კუცი-კუცი (ლეკვის
 მოსახმობი ხმიანობა)
ტეჟ: ტეჟ დეგ-ს გაღიმება

ტერენაჲ 1. წვრილი, პატარა. 2. გამხდარი, მჭლე; იხ. **ნრშიფუ**

ტერენლი IV (-წ, -ს) 1. სიწვრილე, სიპატარავე. 2. სიგამხდრე; იხ. **ნიშიფული**

ტერუკა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტყავის ერთგვარი ფეხსაცმელი

ტეტ-ს (-სი, -ხო, -ო) წველა, მოწველა

ტეტერხოსი 1. მოსწავლე, მსწავლელი. 2. მკეთებელი, დაკავებული (საქმით)

ტეტერ-ს¹ (ტეტერ-, -სი, -ხო, -ო) 1. კითხვა. 2. დასახელება, ხსენება. 3. თვლა, დათვლა

ტეტერ-ს² (ტეტერ-, -სი, -ხო, -ო) სწავლა

ტეტერ-ს³ (ტეტერ-, -სი, -ხო, -ო) კაუზ. I მოწველინება

ტეტრა-ცახ-ს (-სი, -ხო, -ო) განათლება, ცოდნა (ზედმიწ. კითხვა-წერა)

ტეტრერ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I მოწველინება

ტეჲო IV (-წ, -ს) უფხო ხორბალი; იხ. **ჰინი**

ტეჲუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბალთა, აბზინდა

ტეჲ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) წიგნი

ტეჲ/ა¹ III (-ო/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ვაცი, ბოტი. 2. გადატ. უხეში, თავხედი, კადნიერი ვაცი

ტეჲ/ა² (მოყ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მამალი

თიკანი

ტეჲნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წიკწიკი, ტაკატუკი

ტეჲ-ტეჲ წიკწიკი (საათის ხმიანობა)

ტეჲ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კაკუნის, დარტყმა

ტეჲერ//ტუჲურ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) შესაკრავი, კნოპი

ტეჲუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ვაცი (მყრალსუნიანი). 2. გადატ. ფეთხუნი, უსუფთაო, უწესრიგო ადამიანი

ტილუჲ IV (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ო/-მა-, -ბი) 1. კასრი. 2. როდინი, სანაყი. 3. გადატ. მსხვილი ადამიანი, ბოჭკა

ტილუჲ-გრლუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კასრი. 2. როდინი და ფილთაქვა; იხ. **ტილუჲ**

ტილუჲ-გრლუ² IV (-წ, -ს) სელის ხშირი მასა

ტინდრზი (-მა-, -წ, -ს) ტინდიელები (დადესტნის ანდიური მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალხი)

ტინდისა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტინდიელი (ქალი)

ტინდისაჲ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტინდიელი (ვაცი)

ტირი//ტირიქინ ზმნს. 1. სრულიად, სრულებით. 2. არაფრით, არაფრისა

ტიტატუ: **ტიტატუ ქურ-ს** გაბრაზება, გაავება, გაბოროტება (გააბოროტებს);

იხ. ციმ ბიზირს

ტიტ-ჯაჭ: ტიტ-ჯაჭ რაწ-ს გაბრაზება, გაავეება, გაბოროტება (გაბოროტდება)

ტიტრ: ტიტრ რეჭ-ს დანაკუწება, დაქუცმაცება

ტიტრ/ი IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ასკილის ბუჩქი. 2. ეკალი. 3. ბოტკვრინჩხი. 4. გადატ. ბავშვი (დედაზე გამოკიდებული)

ტიტუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) რამეში დამბალი პური

ტიტუ² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაჭრები (პურისა, ყველისა და მისთ.)

ტიყუარაბ დახურული, დაკეტილი, დახშული

ტნე-ტნე ზმნს. ფის-ფის, ფისო-ფისო (კატების მოსახმობი ხმიანობა)

ტნა ზმნს. ნტეი, ნტეი-ნტეი, დედო, ფუჩი-ფუჩი; იხ. ტნა

ტო ზმნს. აქ; იხ. რნტო

ტოკაჭ ზმნს. 1. მეტად, კიდევ. 2. შემდეგ, შემდეგში; ასახ. ტოკრუ

ტომ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მტკაველი (ზომა ცერასა და ნეკა თითს შორის); შდრ. ტაჭუ

ტრპო (გენ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) შვეული

ტრსი აქაური

ტოტორიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაახალგაზრდავება. 2. დაკოდვა (და-

კოდავს)

ტოტორიკასი დაკოდელი

ტოტორიკრ-ს (ტოტორიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაახალგაზრდავებინება. 2. დაკოდვინება

ტოტორილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გაახალგაზრდავება. 2. დაკოდვა (დაიკოდება). 2) პოტ. 1. გაახალგაზრდავების შეძლება. 2. დაკოდვის შეძლება

ტოტორუ¹ ნორჩი, ახალგაზრდა

ტოტორუ² დაკოდელი, კასტირებული

ტუბაზი: ტუბაზი ბოდ-ს 1. შესრულება, ცხადქმნა. 2. დამთავრება, დასრულება (დაასრულებს)

ტუბაზი: ტუბაზი ბოჯ-ს 1. შესრულება, ცხადქმნა. 2. დამთავრება, დასრულება (დასრულდება)

ტუბან ზმნს. სრულად, მთლიანად, სავსებით

ტუმა-ღრღა (ხებ.) III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. „რიკ-ტაფელა“; იხ. არხელი-ჰიბო, ჰიბო-ფრკი

ტუმ/ი III (-Ø/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მტრედი; იხ. ელბო

ტურ III (-მო-, -წ, -ს) 1. სადგომი (ცხვრისა). 2. სისველე, ტალახი

ტურ-ყეც IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ატალახებული ადგილი (ზედმიწ. სისველე-ტალახი)

ტურკიზი: ტურკიზი ბოჯ-ს შეკროთომა,
ათროთოლეზა (შიშით)

ტუტ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ბუზი

ტუტჯუ¹ I, II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მეფუტკრე

ტუტჯუ² IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. სკა. 2. სა-
ფუტკრე

ტუტუ შორისდ. რრრე (ცხვრების მო-
სახმოზი ხმიანობა)

ტუტურიკ-ს (ასახ.) (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ.
შეშინება, დაშინება (დააშინებს)

ტუტურიკრ-ს (ტუტურიკ-, -სი, -ხო, -Ø)
კაუზ. I შეშინებინება, დაშინებინება

ტუტურიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
შეშინებინებინება, დაშინებინებინე-
ბა

ტუტურილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. შეში-
ნება, დაშინება (დაშინდება). 2)
პოტ. შეშინების (დაშინების) შეძლე-
ბა

ტუტურუ (ასახ.) შეშინებული

ტ

ტაბა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) გამოყვანილი
(დამუშავებული) ტყავი

ტაბყი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. პოდნოსი,
ლამბაქი, სინი. 2. პატარა და ღრმა
თეფში. 3. გადატ. მჭლე კაცი; იხ.
ლამბაქი

ტაბიზი: ტაბიზი როდ-ს¹ (ასახ.) აჩქარე-

ბა (აჩქარებს)

ტაბიზი: ტაბიზი როდ-ს (ასახ.) აჩქარება
(აჩქარდება)

ტაბიზი: ტაბიზი როდ-ს² 1. მათ. გა-
მრავლება. 2. გადატ. ქეიფი, ღრეობა

ტაალ¹ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. ერ-
თგვარი თამაში; იხ. ჰათა-ქეთა, მუ

ტაალ² IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) სპორტ.
ქვის ტყორცნა

ტაალუ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) დიდი ქვა,
ლოდი

ტაამი, ტემი (მოყ.) III (-წ-, -ს, მრ. -ბი)
ბოტ. კატაბალახა

ტანდრლუ, ტანდრუ (მოყ.) III (-წ-, -ს,
მრ. -ბი) პეპელა; იხ. ქიდრლა

ტაპერიდო//ტაპერიდუ III (-წ-, -ს, მრ. -
ბი) ერთგვარი ნამცხვარი (ქერის
ფქვილისაგან დამზადებული); მოყ.
ტუპერუ

ტაპი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მათ. გამრავლე-
ბა

ტაპირერ ზმნს. სიბრტყით, ბრტყლად
ტაპლასპ/ბი (-ზწ, -ზა-ს) საშინაო ჩუსტე-
ბი; იხ. დამაშნიკ

ტაპნი IV (-წ-, -ს) 1. ტაში, ტაშისკვრა. 2.
წკლაპუნი

ტაპნა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) 1. ტაშის დაკვრა,
ტაშისკვრა. 2. აწკლაპუნება

ტაპნარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ტაშის
დაკვრევა. 2. აწკლაპუნებინება

ტაპნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ტაშის დაკვრევიანება. 2. აწკლაპუნე-ბინებინება

ტაპუნ ზმნს. სწრაფად, მალე

ტარ/ა III (-მე-, -წ, -ს, მრ. -მ-, -ბი) თავ-თავი

ტარა: **ტარა ბოდ-ან** გასუქება, გამსხვი-ლება (გამსხვილებს)

ტარა: **ტარა ბოჯ-ან** გასუქება, გამსხვილე-ბა (გამსხვილდება)

ტარაღი IV (-წ, -ს) სიმსუქნე, ნაკვებობა

ტარიდაზ მსუქანი, ნაკვები, ნაჭმევი; იხ. **ტარიდაჭ**

ტარხარაზ კოკისპირული, თავსხმა

ტარტუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭირვეულობა, ტირილი (ბავშვისა); ასახ. **ტარტუ**

ტარტუმოშაჭ 1. ჭირვეული, კაპრიზუ-ლი. 2. მომაბეზრებელი, მოსაწყენი

ტარტა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქურდობა, ქურ-დბაცაცობა

ტატაჭუ¹ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქურდი, ქურდბაცაცა

ტატაჭუ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტყუილი, სიცრუე

ტალირაკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭუჭრუტა-ნა, ხვრელი, ღრიჭო; მოყ. **ტალირამუ**

ტალნა/დ-ან (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ჭრაჭუნი (ჭრიალი, წრიპინი)

ტალნარ-ან (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აჭრაჭუ-ნება, აჭრიალება

ტალნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აჭ-რაჭუნებინება, აჭრიალებინება

ტალნი IV (-წ, -ს) ჭრიალი

ტალრაკი (მოყ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) დოღბანდი, ბინტი

ტალურ-ან (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-ხრჩობა

ტალურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-ხრჩობინება

ტაყ ტყრამნი, ტყაპნი (დარტყმის ხმია-ნობა)

ტაყა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჩაჩი. 2. მო-ქსოვილი ქუდი (ბავშვისა); იხ. **ტაჭი**

ტაყნა/დ-ან (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ტყლაშუნი (ტყაპუნი, ქუხილი)

ტაყნარ-ან (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ატყლა-შუნება

ტაყნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ატყლაშუნებინება

ტაყნი IV (-წ, -ს) ტყლაშუნი, ტყაპუნი, ქუხილი

ტაჭ-ტაჭ ჭყაპ-ჭყუპ, თქაფ-თქუფ (ხმა-ბაძვა შხაპუნისა, თქაფუნისა, ჭყუმ-პალაობისა...)

ტაჭნა/დ-ან (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ჭყა-პუნი (თქაფუნი, ტლაშუნი)

ტაჭნარ-ან (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ათქაფუ-ნება, აჭყაპუნება

ტაჭნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ათ-ქაფუნებინება, აჭყაპუნებინება

ტაჭნი IV (-წ, -ს) 1. თქაფუნი, ტლაშუნი, ჭყუმპალაობა. 2. ტყრაშნი, ტყაპნი
ტახდრუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კაჭკაჭი
ტახ-ტახ ჭრი-ჭრი (ჭრიჭინის ხმიანობა)
ტახნა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ჭრიჭინი
ტახნარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აჭრიჭინება
ტახნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აჭრიჭინებინება
ტახნი IV (-წ, -ს) ჭრიჭინი
ტე III (-რო-, -წ, -ს, მრ. -რა-, -ბი) ალაო
ტელრაქი (ჰამ.) **IV** (-წ, -ს, მრ. -ბი) დოლ-ბანდი; იხ. **მენდელი**, მოყ. **ტალრაქი**
ტელყა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) 1. დაჭკნობა. 2. მოთენთვა
ტელყარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დაჭკნობა. 2. მოთენთვა (მოთენთავს)
ტელყარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I II. დაჭკნობინება. 2. მოთენთვინება
ტელყადწი 1. დამჭკნარი. 2. მოთენთილი
ტემრ/ი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სათივე, ფარდული (თივისა); იხ. **ჭრღუ**, ასახ.
ტემრ
ტერ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ფერი
ტ'ეტრუ ლორწოვანი, ლორწოიანი; იხ. **ლ'ეტრუ**, **ჰატრუ**
ტ'ეფ/უ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ბაგე;

იხ. **ჰუტ**
ტეფური I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მსხვილ-ბაგიანი ადამიანი. 2. გადატ. ყბედი, ენატარტარა; მოყ. **ტეფიდრმუ**
ტეჭნაკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სათამაშო ნასოსი
ტეფ შორისდ. არა, არაც (უარყოფის გამოხატვა)
ტიბრლ IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თუხუმი, ჩამომავლობა
ტირდი II (-წ, -ს) მტვერი
ტიიდრლი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფეთხუმი, უსუფთაო ადამიანი
ტიიდრლ'ი (ასახ.) **III** (-წ, -ს, მრ. -ბი) სა-მკურნალო მცენარის ფესვის სა-ხელწოდება
ტიიდიმანუ მტვერიანი
ტირდი-ხურდი (მოყ.) **IV** (-წ, -ს) მტვერი
ტიიდრლ/უ II (-Ø-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ფოჩი, დეროფოჩი
ტირმი¹ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ქვის ბრტყელი ფილა. 2. სამარის ქვა
ტირმი² II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტაფა (ხუფისა და სახელურის გარეშე)
ტირმი³ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სახურავი. 2. სახურავი რკინა
ტიიდრ ზმნს. ქვევით, დაბლა; მოყ. **ტიიდა**
ტიიოკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. ჩაშვება, ჩაყვანა. 2. დაწევა (ფასს დაწევს); იხ.

ტაპოკ

ტაიოკრ-ს (ტაიოკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ჩაშვებინება, ჩაყვანინება. 2. დაწვევინება, ფასის დაკლებინება

ტაიოკრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ჩაშვებინებინება, ჩაყვანინებინება. 2. დაწვევინებინება, ფასის დაკლებინებინება

ტაიოლ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. ჩაშვება, ჩაყვანა. 2. დაწვევა (ფასი დაიწვევა). 2) პოტ. 1. ჩაშვების (ჩაყვანის) შეძლება. 2. დაწვევის შეძლება; იხ.

ტაპოლ

ტაიდრ ზმნს. ზევით, ზევითკენ

ტაიოხ-ს (-სი, -ხო, -Ø); იხ. **ტაიდრლ**

ტაირაჲ//ტაირაჲ ზმნს. ზევიდან

ტაირე-ბილქ ზმნს. ზედ, ზევიდან

ტარი 1) ზმნს. ზევით, ზენუბან. 2) თანდ. -ზე, ზედ

ტაირისი ზედა,ზევითა

ტარი-ტალ ზმნს. ყველგან (ზედმიწ. ზევით-ქვევით)

ტარიქ/უ IV (-Ø-/-ა-, -ა, -ს, მრ. -Ø-/-ა-, -ბი)

ტარლო/ბი (-აჲ, -აჲ-ს) ზენაურები, ზენუბნელები; ასახ. **ტარიბი**

ტარლრ ზმნს. 1. ზევით, ზევითკენ. 2. სოფელში, სოფლისკენ

ტატიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მოჭერა, წურვა, გამოწურვა (გამოწურავს)

ტატიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოჭერინება, წურვინება

ტატიკრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მოჭერინებინება, წურვინებინება

ტატილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. მოჭერა, წურვა, გამოწურვა (გამოიწურება). 2) პოტ. მოჭერის (წურვის, გამოწურვის) შეძლება

ტაილ-ტაღ ჭრრ-ჭრრ (საქანელას ჭრალის ხმიანობა)

ტაიყრ IV (-აო-, -ა, -ს, მრ. -აა-, -ბი) 1. უნაგირი. 2. ქოჭი

ტაიყრ-მუჟი IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) კრებ. კაზმულობა (ზედმიწ. უნაგირ-საოფლე)

ტაიშ IV (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ეკალი; იხ. **რმუ**

ტაიშ IV (-ე-/-რე-/-მო-, -ა, -ს, მრ. -რე-, -ბი) კოჭი (სახურავის გადასახურად)

ტაჭირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. შენაცვლება, გადანაცვლება. 2. შეცვლა, გაცვლა

ტაჭირრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. შენაცვლებინება, გადანაცვლებინება. 2. შეცვლევინება

ტაიჭ-ს (-უ-, -ს, -ხ, -ო) დაფარება, გადახურვა; ასახ. **ტაიჭტ**

ტაიჭა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად დაფარება (გადახურვა)

ტარჯი (მოყ.) IV (-ა, -ს) სახურავი

ტივირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაფარე-
ბინება, გადახურვინება

ტივირრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ფარებინებინება, გადახურვინები-
ნება

ტრტუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) შლამი, ლამი

ტოყ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) დამწიფება, შემო-
სვლა; იხ. ბაძა, ბიძა

ტოყაი დამწიფებული, შემოსული

ტოყირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამწი-
ფებინება, შემოყვანა

ტოყირრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
მწიფებინებინება, შემოყვანინება

ტოყულ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
მოწყობილობა (ჩიტების დასაჭე-
რად)

ტუტაღი: ტუტაღი ბოდ-ს 1. აფეთქება.
2. გასკდომა (გახეთქს)

ტუტაღი: ტუტაღი ბოჯ-ს 1. აფეთქება.
2. გასკდომა (გასკდება); მოყ.

ტუტაჰი ბოჯ

ტუტაყ ტკაც, ქუხ (თოფის ხმის ბაძვა)

ტუტყნი IV (-წ, -ს) ტკაცნი, ჭახნი, ბათ-
ქიბუთქი

ტულყ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
ხაფანგი; იხ. ბოწაყ, დალბაწ; მოყ.

ტულყა

სათაგური

ტურბი: ტურბი ბოდ-ს ბრუნვა,
ტრიალი; იხ. შეტურა

ტურსენ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
სვიტერი; იხ. ქერენსენ

ტუყ¹ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
ტლუყი (ხის ხელსაწყო ბანის და-
სატკეპნად)

ტუყ² III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) თავი
(ლურსმნისა და მისთ.)

ტუყა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლუკმა, ნატეხი
(პურისა)

ტა

ტანატი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. კატაბა-
ლახა; იხ. ტამი, მოყ. ტემი

ტაჭანა მაგარი, ძლიერი, ნებისყოფი-
ანი

ტაჭანიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გამაგ-
რება, გაძლიერება (გაძლიერებს)

ტაჭანიკრ-ს (ტაჭანიკერ-, -სი, -ხო, -
Ø) კაუზ. I გამაგრებინება, გაძლიე-
რებინება

ტაჭანიკრრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
გამაგრებინებინება, გაძლიერებინე-
ბინება

ტაჭანილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გამაგ-
რება, გაძლიერება (გაძლიერდება).
2) გამაგრების (გაძლიერების) შე-
ძლება

ტარლუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაჭერი, ნა-
გლეჯი (ტყავისა)

ტ^რპო//ტ^რპო IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნაკე-
ლი, ნეხვი
ტ^ოტ^რლუ 1. წყალწყალა. 2. ბლანტე,
მწებვარე
ტ^რტ^უ//ტ^რტუ II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
ღვარცოფი
ტ^რყო, ტ^რყ^ო (ასახ.) III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
1. შუბლი. 2. ფერდობი, კალთა
ტ^ოყ^რჳუ, ტ^ოყ^რჳუ (ასახ.) IV (-ჰ, -ს,
მრ. -ბი) ტლოყობუ (მძივებიანი
შუბლსაკრავი ბავშვებისა)
ტ^უ III (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ჲა-, -ბი) სახუ-
რავი, ბანი
ტ^ურუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ნაღები. 2.
არაჟანი

უ

უბა¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კოცნა
უბა² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კვარტალი; იხ.
უბან
უბან III (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ჲა-, -ბი) უბანი
უბრნი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ტუალეტი,
საპირფარეშო
უდამნ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) თავრობანი
უდენ/ბი (-ზჰ, -ზა-ს, მრ. -ბი) უდიები
(დადესტნის ლეზგიური მოდგმის
ერთ-ერთი მცირერიცხოვანი ხალ-
ხი). უდენზას მეც უდიური ენა
უდენიამ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უდი

(ქალი)
უდენიამ¹ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უდი (კა-
ცი)
უდმურთამ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უდ-
მურტი (ქალი)
უდმურთა¹ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უდ-
მურტი (კაცი)
უდმურთ/ბი (-ზჰ, -ზა-ს, მრ. -ბი) უდ-
მურტები
უზბეკამ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უზბეკი
(ქალი)
უზბეკ¹ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უზბეკი
(კაცი)
უზბეკ/ბი (-ზჰ, -ზა-ს, მრ. -ბი) უზბეკები
ულქა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქვეყანა; იხ.
რატ
ულ¹ირნაკუ I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) გამნაწილე-
ბელი, დამრიგებელი (რადაცისა)
უმმთ III (-ჲო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხალხი,
ტომი, თემი. 2. ჩამომავლობა, მო-
დგმა, თუხუმი
უმ¹მ/ბი (-ზჰ, -ზა-ს) წინაპრები
უნგო ზმნს. სერიოზულად, მართლად;
იხ. უნგროთუ
უნგროთუ; იხ. უნგო
უნთი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) დაავადება,
ავადმყოფობა, სენი
უნთიზი: უნთიზი ოკ-ს 1. დაავადება. 2.
დასენიანება, დაინფიცირება
უნივერმამ IV (-ჲო-, -ჰ, -ს, მრ. -ჲა-, -ბი)

უნივერსალი
 უნივერსიტეტი IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -
 ბი) უნივერსიტეტი
 უნო რიცხ. ოთხი; საკ. უყყუნ
 უნოწლო რიცხ. მეოთხე
 უნობიშონ რიცხ. ოთხასი
 უნონ რიცხ. ოთხნი, ოთხნივე
 უნოტა რიცხ. ოთხ-ოთხი
 უნოკუ რიცხ. ოთხმოცი
 უნოკუნო რიცხ. ოთხმოცი (გამოიყენე-
 ბა რთულ რიცხვითებში 81-დან 99-
 მდე)
 უნოკუნოწლო რიცხ. მეოთხმოცი
 უნოწი რიცხ. თოთხმეტი; ქიდ. ოწონო
 უნო
 უნოაბოკონოს ოთხკუთხედი; იხ. უნ-
 რაჰმის
 უნოალაბას ოთხწლიანი, ოთხი წლისა
 უნოატორ¹ ზმნს. ოთხზე, ოთხით
 უნოატორ² ზმნს. დაოთხებით, ოთხით
 უნოას რიცხ. მეოთხე
 უნოაჰმის ოთხკუთხა; იხ. უნოა-
 ბოკონიოს
 უნოაბ//უნოაბ რიცხ. ოთხჯერ, ოთხგზის
 უნ-უნო რიცხ. ოთხ-ოთხჯერ
 უნებ ზმნს. სამ-ოთხი წლის შემდეგ
 უნგუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) დიდი ტომარა
 (თივისთვის)
 უნდელ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
 ჩაფიქრება, შეწუხება. 2. დარდი, ვა-

რამი, ნალველი
 უნდინ//უნდინთოუ ზმნს. გან-
 ზრახ, გამიზნულად; იხ. ბეთინთოუ
 უნდინ: უნდინ ბოდ-ს შეთხზვა,
 გამოგონება (გამოიგონებს)
 უნდინ: უნდინ ბოკ-ს აზროვნება,
 გააზრება, დაფიქრება
 უნდუნთოუ ზმნს. შეგნებულად, გააზ-
 რებულად
 უნთაუ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წესდება
 უნთარ, უნტარ (მოყ.) I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ.
 -ბი) ოსტატი
 უნთარლი IV (-წ, -ს) ოსტატობა
 უნტურუჟ, (მოყ.) I, II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -
 მა-, -ბი) დარაჯი, ყარაული
 უნტანკუნ 1) I, II (-წ, -ს, მრ. ბ- ბი)
 მხდალი, მშიშარა. 2) მშიშარა (ადა-
 მინი)
 უნტანხოსი მფრთხალი, მშიშარა
 უნტა III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ბრმა-
 ნება
 უნტანა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) უკრაი-
 ნელი (ქალი)
 უნტანაუ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) უკრაინე-
 ლი (კაცი)
 უნტანა/ბი (-წ, -ზა-ს, მრ. -ბი) უკრაი-
 ნელები
 უნტუ III (-წ, -ს) ვერცხლი
 უნტუ-მესედ III (-მო-, -წ, -ს) ძვირფასე-
 ულობა (ზედმიწ. ვერცხლ-ოქრო)

უქრუ-მიცხრ III (-ე-, -წ-, -ს) ძვირფასე-
 ულობა (ზედმიწ. ვერცხლ-ფული)
უშთელ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) მასწავლე-
 ბელი (კაცი)
უშთენნრცა II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მასწავლე-
 ბელი (ქალი)
ურუზაჟ იაფი, იაფფასიანი
ურუზ: **ურუზ ბოდ-ს** 1. გაიაფება, ფასის
 დაკლება. 2. გადატ. დამცირება, გა-
 ლანძღვა (გალანძღავს)
ურუზ: **ურუზ ბოჯ-ს** 1. გაიაფება, ფასის
 დაკლება. 2. გადატ. დამცირება (და-
 მცირდება)
ურუი: **ურუი ბოდ-ს** 1. ორგანიზებაშექმნა,
 ჩამოყალიბება. 2. შევსება, დაკომ-
 პლექტება; ასახ. **მურუი ბოდ**
ურდურ/ი II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ჭო-
 პოსანი
ურდიზი: **ურბდიზი ოდ-ს** აკვნესება (აკ-
 ვნესებს)
ურდიზი: **ურბდიზი ოჯ-ს** კვნესა (კვნე-
 სის)
ურბი II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კვნესა
ურბი-მურბი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კვნესა, ოხ-
 ვრა
ურბი-ბი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კვნესა, ხვნემა;
 იხ. **ურბი-მურბი**
ურბურ/უ III (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ო-, -ბი) ზო-
 ოლ. მაჩვი; იხ. **ბირუმო**

უნ

უნსუნლ-ს (-ა-/ი-, -ს, -ხ, -ო) კვნესა, ოხ-
 ვრა
უნსუნლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) დაკვნესება,
 ამოოხვრებინება
უნსუნნი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კვნესა, ოხ-
 ვრა

უ

უაბაბა შორისდ. ვაი-ვაი-ვაი (გამოხა-
 ტავს, გაოცებას, წუხილსა და ძლი-
 ერ განცვიფრებას)
უაბაყ III (-ე-, -წ-, -ს) მედ. ქოლერა
უაბილლას შორისდ. ჰოი, ღმერთო
უაგზალ IV (-აო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) სა-
 დგური, ვაგზალი
უაგრნ II (-აო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ვაგო-
 ნი
უადადა შორისდ. ვაი-ვაი-ვაი (გამოხა-
 ტავს წუხილსა და ძლიერ განცვიფ-
 რებას); შდრ. **უაბაბა**
უაზირ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საუბ. ვეზირი
უათალლას შორისდ. ჰოი, ღმერთო,
 ღმერთმანი; იხ. **უაბილლას**
უაკანა 1. მოკაული, მოხრილი. 2. ტალ-
 ლოვანი, კლავნილი. 3. გადატ. ხარ-
 ბი, ძუნწი; იხ. სიგწსი; ასახ. **ლ'უაკანა**
უაკანიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მოკავება,

დაკლაკვნა; იხ. სიგირა

ტაკანიკრ-ა (ტაკანიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოკავებინება, დაკლაკვნი-
ნება

ტაკანიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მო-
კავებინებინება, დაკლაკვნიებინე-
ბა

ტაკანილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. მოკავება,
დაკლაკვნა (დაიკლაკნება). 2) პოტ.
მოკავების (დაკლაკვნის) შეძლება;
იხ. სიგა

ტაკ/უ¹ II (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. კავი, კაუჭი.
2. ჩანგალი, კავი; მოყ. ჩანგელი,
ასახ. ლტაკუ

ტაკ/უ² IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ორიანი

ტალ/ი 1) I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) რე-
ლიგ. 1. წმინდა. 2. წმინდანი. 2) ვა-
ლი (მამაკაცის საკ. სახ.)

ტალლა შორისდ. ღმერთმანი; იხ.
ტალლას

ტალლას შორისდ. ჰოი, ღმერთო, ღმერ-
თმანი

ტალლას-ბილლას შორისდ. ჰოი, ღმერ-
თო, ვფიცავ; იხ. ტალლას

ტალ¹სი ქვედა, დაბალი, დაბლითა; იხ.
ტაკ.ჰ.რსი

ტალ²ზორ ზმნს. 1. ქვევით, ქვევითკენ,
დაბლა. 2. ბარში, ქალაქში

ტალ²ზორ/ბი (-ა, -ბა-ს) ქვენაურები,
ქვენუბნელები

ტაი შორისდ. ვაი (გამოხატავს განსხვა-
ვებულ გრძნობა-განწყობას)

ტაქათი II (-ა, -ს, მრ. -ბი) ხელმძღვანე-
ლი, მეგზური

ტარანი II (-ა, -ს, მრ. -ბი) აქლემი; იხ.
ჭუმუტქლი

ტარაყ III (-ე-, -ა, -ს) ტვიფრი, ნატვიფრი

ტარაჩ I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ექიმი

ტარის 1) I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) საუბ.
მემკვიდრე. 2) ვარისი (მამაკაცის
საკ. სახ.)

ტასი III (-ე-, -ა, -ს) ანდერძი; იხ.
ტასი

ტასის III (-ა, -ს) ანდერძი; იხ. **ტასი**

ტასტასდი III (-ა, -ს) დაეჭვება, ორჭო-
ფობა

ტასტასდიზი: ტასტასდიზი ოჯ-ა მერეო-
ბა, დაეჭვება

ტატან III (-მო-, -ა, -ს) სამშობლო, მამუ-
ლი

ტაქრ I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) წარმო-
მადგენელი, რწმუნებული, დელე-
გატი

ტაცცალ I (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) მეგობარი,
ამხანაგი

ტაცჭალ I (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბიძაშვილი
(კაცი)

ტაცჭალ² IV (-ა, -ს) ბიძაშვილობა

ტაჯარ III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ჩვე-
ულებრივი კაკლის ხე

ტაკ შორისდ. ვაა, ვაი, ოჰ (გაოცებასა და აღტაცებას გამოხატავს)
ტაკეკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. ჩაშვება, ჩაგორება. 2. დაწევა, დაკლება (ფასისა)
ტაკეკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ჩაშვებინება, ჩაგორებინება. 2. დაწევინება, დაკლებინება
ტაკეკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ჩაშვებინებინება, ჩაგორებინებინება. 2. დაწევინებინება, დაკლებინებინება
ტაკელ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. ჩაშვება, ჩაგორება. 2. დაწევა, დაკლება (ფასისა). 1) პოტ. 1. ჩაშვების (ჩაგორების) შეძლება. 2. დაწევის (დაკლების) შეძლება
ტაკიფუ, ტაკი (ასახ.) I (-ს, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. მოციქული
ტაკო-ბილე ზმნს. ქვე, ქვევით
ტაკშიდატ 1. ველური, ცხოველური, მტაცებლური. 2. გადატ. მკაცრი, უმოწყალო, დაუნანებელი, კაცთმოძულეობრივი
ტაკჰაზად ზმნს. ქვევიდან, ბოლოდან
ტაკჰო¹ 1) თანდ. ქვეშ. 2) ზმნს. ქვევით, ქვევითკენ, დაბლა; ასახ. **ტჰალ**, საჰ. **ტალ**
ტაკჰო² ზმნს. დაბლა, დაბლა-დაბლა
ტაკჰრსი 1. ქვედა, დაბლითა. 2. დაბა-

ლი, მომცრო; ასახ. **ტჰალსი**, საჰ. **ტალსი**
ტჰა IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ქადაგება
ტჰა-ჟეკუ I (-ს, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. მქადაგებელი
ტჰ კითხ. ნაწილ. განა, ნუთუ
ტჰ-ტჰ შორისდ. ვაა-ვაა (პატარის ტირილის ხმიანობა)
ტჰდრა IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ვედრო
ტჰლე შორისდ. შეხე, უყურე, აბა (გამოხატავს გაფრთხილებას და ყურადღების გამახვილებას); იხ. **ტჰრე**
ტჰელისიფედ III (-ე/-ო-, -ს, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ველოსიპედი; იხ. **კრნკა**
ტჰე ნაწილ. აბა, -ლა (მიემართება მამაკაცს)
ტჰრე შორისდ. შეხე, აბა (გამოხატავს გაფრთხილებას და ყურადღების გამოჩენას); იხ. **ტჰრე**
ტჰეტლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ბუზღუნი, ბურტყუნი, ბუტბუტი
ტჰეტლად-ს (-ს, -ხ, -ო) ხშირად ბუზღუნი (ბურტყუნი, ბუტბუტი)
ტჰტნი IV (-ს, -ს) ბუტბუტი, ლულლული
ტჰიზნრს III (-ო-, -ს, -ს, მრ. -ა-, -ბი) შენატანი, შესატანი, ანარიცხი
ტჰილრია II (-ს, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ხვართქლა; გუტ. **იულრია**
ტჰინო III (-ს, -ს) ღვინო

ტისკრზი IV (-წ, -ს) ვისკოზა
ტორჭამი შორისდ. დილა მშვიდობისა,
 სალამი (მამაკაცებს მიმართავენ);
 იხ. **დორჭამი, დზიდწ**
ტრზი: ტრზი ბოდ-ს გახარება (გაახარებს)
ტრზი: ტრზი ბოდ-ს გახარება (გაიხარებს)
ტრჰა შორისდ. ხიი, ჰო (ხარების გასაჩერებელი ხმიანობა)
ტულწ საქართველო; მოყ. ჰულწ, ასახ.
ტილწ
ტულწსი ქართული; იხ. მოყ. ჰულწსი,
 ასახ. ტილწსი

ფ

ფაბრიქა III (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი)
 ფაბრიკა
ფავრდლა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხილფაფა
ფადარ აზერბაიჯანული
ფადარად II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) აზერბაიჯანელი (ქალი)
ფადარატი I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) აზერბაიჯანელი (კაცი)
ფადარ/ბი (-წა-, -წა-ს, მრ. -ბი) აზერბაიჯანელები
ფათეფრნ//ფათეფრწ IV (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი) საუბ. პატეფონი
ფათინქა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყელიანი

ფეხსაცმელი, ბათინკი
ფათიჰა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ლოცვა
ფათიშაჰ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფადიშაჰი. 2. გადატ. გავლენიანი ადამიანი, რომელისთვისაც ყველაფერი დასაშვებია
ფათრუმან II (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი) სათამაქოე პარკი ან ჰილზი, რომელშიც თუთუნს ინახავენ
ფაფ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წილი, ნაწილი
ფაფდა III (-წ, -ს) სარგებელი, ხეირი, მოგება
ფაფდადტი სასარგებლო, სახეირო
ფაფ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მკითხაობა. 2. წილი, კენჭი
ფაფან III (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი) გეგმა
ფაფატრნცე IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პირსახოცი
ფაფას III (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი) ფარდაგი
ფაფაშ II (-დო-, -წ, -ს, მრ. -და-, -ბი) ლაბადა
ფაფათუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) პალტო
ფაფამრჰუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წინასწარმეტყველი, მკითხავი
ფაფლსტქნა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სპარსული მაული

ფალჰან I, II (-ე/-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჯამბაზი, მუშაითი; მოყ. ფალჰან

ფალჰანლი//ფალუჰანლი IV (-წ, -ს) ჯამბაზობა, მუშაითობა

ფალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მობათქაშება; ასახ. ფალ-ს

ფალ-ს¹ (-უ-, -ს, -ხ, -ო) 1. ბერვა, ქროლა. 2. გადატ. ბუქიაობა, თავის ქება

ფალ-ს² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ჩამოწოლა, ჩამოშვავება, დაცემა

ფალ-ს³ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გათეთრება, შეთეთრება

ფალ-ანს/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად მობათქაშება

ფალ-ანს/დ-ა¹ (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად ბერვა (ქროლა). 2. გადატ. ხშირად ბუქიაობა (თავის ქება)

ფალ-ანს/დ-ა² (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ჩამოწოლა (ჩამოშვავება, დასხლუტა)

ფალ-ანსკუ¹ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მკვებარა, ბუქია; ასახ. ფალ-უანსკუ

ფალ-ანსკუ²: ფალ-ანსკუ მრჩი ნაღვარევი, ღვარცოფიანი ადგილი

ფალ-ირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I მობათქაშებინება

ფალ-ირ-ს¹ (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I ჩამოწვენა, ჩამოშვავებინება

ფალ-ირ-ს² (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I დასრი-

ალეზა, დასხლუტა

ფალ-ირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II მობათქაშებინებინება

ფალ-ირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II ჩამოწვენინება, ჩამოშვავებინებინება

ფალ-ირ-ან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად დასრიალება (დასხლუტა, დავარდნა)

ფალ-უ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტექ. სატკეპნი

ფალ-ურ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I დაბერვინება, ქროლინება

ფალ-ურ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II დაბერვინებინება, ქროლინებინება

ფალ-ურ-ან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ქროლა (ბერვა)

ფამიდორ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) პომიდორი

ფანარ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ფანარი

ფანარკა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფანერი, ფირფიცარი

ფანდურ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ფანდური. 2. გადატ. მჭლე, გამხდარი კაცი

ფაჟ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხის ჯიხური (გამოიყენება სასაფლაოზე მიცვალეზულის სულისთვის ყურანის კითხვისას)

ფარაზნრკ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)

დრესასწაული
ფარაქურაჭ I, II (-~~ქ~~-/-~~ე~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~)
 პროკურორი
ფარაყათაზ მყუდრო, წყნარი
ფარაყათ: **ფარაყათ ბოდ-ს** მოთავსება,
 მოწყობა (მოაწყობს)
ფარაყათ: **ფარაყათ ბოჯ-ს** მოწყობა, მო-
 ხვედრა (მოხვედება)
ფარაყათლი IV (-~~წ~~, -~~ს~~) 1. სიწყნარე, სიმ-
 შვიდე, მყუდროება. 2. მოწყობა
ფარაცენთ III (-~~მო~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~)
 პროცენტი
ფარდაჭ¹ IV (-~~ე~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) ფარდა
ფარდაჭ² IV (-~~ე~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) ჩადრი
ფარდაგი (მოყ) **IV** (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) თავსა-
 ფარი; იხ. **მეჭრჭუ, ჩურღა**
ფარზი III (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) აუცილებლო-
 ბა, გარდუვალობა, დავალება, რაც
 აუცილებლად უნდა შესრულდეს
ფარი III (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) 1. სწრაფი სვლა,
 ძუნძული, ჯანჯალი. 2. **II** ფარი (ქა-
 ლის საკ. სახ.)
ფარზიმაზ//ფარიზიმაზ აუცილებელი,
 გარდუვალი, საჭირო
ფარფაზი: **ფარფაზი ბოდ-ს** ფრიალი, აფ-
 რიალება (ააფრიალებს)
ფარფაზი: **ფარფაზი ბოჯ-ს** ფენა, ფრია-
 ლი, აფრიალება (აფრიალდება)
ფართალ IV (-~~მო~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~)
 ავეჯეულობა, საქონელი; იხ.

ფართა-მაჭალ
ფართა-მაჭალ IV (-~~მო~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~მა~~-, -
ბი) ავეჯი, საქონელი; იხ. **ფართალ**
ფართინქა IV (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) ფეხსახვევი
ფართიმა III (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) პარტია
ფარცი III (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) ფარცი
ფასადაჭ მფლანგველი, მხარჯველი,
 ზედმეტად ხელგამლილი
ფასად: **ფასად ბოდ-ს** 1. გაფუჭება,
 განადგურება, დაღუპვა. 2. გაფლან-
 გვა, დახარჯვა (დახარჯავს)
ფასად: **ფასად ბოჯ-ს** 1. გაფუჭება, განად-
 გურება, დაღუპვა. 2. გაფლანგვა,
 დახარჯვა (დაიხარჯება)
ფასალი IV (-~~წ~~, -~~ს~~) მფლანგველობა,
 მხარჯველობა
ფასრლქა III (-~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) ბანდერო-
 ლი, გზავნილი
ფასიჭაჭ მჭევრმეტყველური, ენაწყლი-
 ანი
ფასრჭლი IV (-~~წ~~, -~~ს~~) მჭევრმეტყველება,
 ენაწყლიანობა
ფასრჭლიზი: **ფასრჭლიზი ოჯ-ს** მჭევ-
 რმეტყველება, ენამჭევრობა
ფასფორთ II (-~~მო~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~)
 პასპორტი
ფაფრუზ IV (-~~მო~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~მა~~-, -~~ბი~~)
 პაპიროსი, სიგარეტი
ფაქ¹ IV (-~~მო~~-, -~~წ~~, -~~ს~~) სპილენძი
ფაქ² IV (-~~ე~~-, -~~წ~~, -~~ს~~, მრ. -~~ბი~~) ჭურჭელი;

იხ. როდშიგო
ფაყრ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) უმწეო, უი-
 ლაჯო ადამიანი
ფაშმანტუ ნაღვლიანი, სევდიანი, და-
 მწუხრებული
ფაშმანლი IV (-წ-, -ს) სევდიანობა, ნა-
 ღვლიანობა, გულნატკენობა
ფაშმანლიზი: ფაშმანლიზი ოდ-ს და-
 დარდიანება, გულის ტკენა, დანაღ-
 ვლიანება (დანაღვლიანებს); იხ.
ფაშმან ოდს
ფაშმანლიზი: ფაშმანლიზი ოჯ-ს და-
 დარდიანება, გულის ტკენა, დანაღ-
 ვლიანება (დანაღვლიანდება); იხ.
ფაშმან ოჯს
ფაშმან: ფაშმან ოდ-ს დადარდიანება,
 გულის ტკენა, დანაღვლიანება (და-
 ანაღვლიანებს); იხ. **ფაშმანლიზი**
ოდს
ფაშმან: ფაშმან ოჯ-ს დადარდიანება, გუ-
 ლის ტკენა, დანაღვლიანება (და-
 ნაღვლიანდება); იხ. **ფაშმანლიზი**
ოჯს
ფაჩალრჯ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 სახელმწიფო
ფაჩაჰ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) მეფე
ფაჯაჲ IV (-ე-, -წ-, -ს) 1. ვირისტერფა. 2.
 გადატ. დიდთვალა ადამიანი
ფაჰმუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მეხსიერება,
 უნარი, ნიჭიერება, ტალანტი

ფაჰმუაჲ უნარიანი, ნიჭიერი, ტალან-
 ტის მქონე
ფეთერ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ფუნდუკი
ფეჲ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) კნოპი (ტან-
 საცმლისთვის)
ფელუ II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. მილი, მილა-
 კი. 2. შიბაქი. 3. სალამური
ფელაჲუ (მოყ.) II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მესა-
 ლამური, სალამურა
ფენციჲ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) პენსია
ფერ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მეხი, ელვა; იხ.
მაცლუ
ფერდაჲუ IV (-ღ-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
 პროპელერი
ფერეხი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. თხელი
 თავსაფარი. 2. შიფონის კაბა
ფერმა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ფერმა
ფერო¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სითბო
ფერო² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) პერო
ფეს შორისდ. აცხა (კატის გასადევნი
 ხმიანობა); ასახ. **ფჰეს**
ფემლ¹-ს¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ჩურჩული
ფემლ²-ს² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) სლუკუნი,
 ზლუქუნი
ფემლ¹-ად-ს¹ (-ს, -ხ, -ღ) ჩურჩული, მი-
 თქმა-მოთქმა
ფემლ¹-ად-ს² (-ს, -ხ, -ღ) სლუკუნი, ზლუ-
 ქუნი
ფემლ¹-ანა/დ-ს¹ (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად

ჩურჩული
ფემლანა/დ-ა² (-ს, -ხ, -ო) ხშირად სლუ-
 კუნი (ზლუქუნი)
ფემლარ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აშიში-
 ნება, ასისინება, აჩურჩულება
ფემლირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ასლუ-
 კუნება, აზლუქუნება
ფემლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ას-
 ლუკუნებინება, აზლუქუნებინება
ფეშნი¹ IV (-ა, -ს) ჩურჩული
ფეშნი² IV (-ა, -ს) სლუკუნი
ფეშ-ფეშ ჩუ-ჩუ (ჩურჩულის ხმიანობა)
ფეშთ III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ბე-
 ჭედი
ფოთნა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ინტრიგა. 2.
 სკანდალი, ერთი ამბავი
ფოთნა-ჟეკუ I, II (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ინ-
 ტრიგანი. 2. სკანდალისტი, მოჯანყე
ფილ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) სპილო
ფინჟაქ II (-ე-/მო-, -ა, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 პიჯაკი
ფინჯა IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ფინური დანა
ფიანერ I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) პიონე-
 რი
ფიანერლი IV (-ა, -ს) პიონერობა
ფერი (საპ.) IV (-ა, -ს) გრგვინვა
ფირიდქალხუზ I, II (-მო-, -ა, -ს, მრ. -მა-
 , -ბი) საუბ. კოლმეურნეობის თავ-
 მჯდომარე
ფირქაზ III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -მა-, -ბი)

ბრძანება
ფირქარქ I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) საუბ.
 გამყიდველი; იხ. **თუქენჩი, ქა-
 ფერთჩიქ, ზაგმგ, ქაფერთ-ჟეკუ**
ფირსიდათელ I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი)
 თავმჯდომარე
ფისუქ III (-ა, -ს) ფხვნილი (შაქრისა)
ფის-ფის შორისდ. აცხა (კატის გასაგდე-
 ბი შეძახილი)
ფიფირიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაბრაზე-
 ბა, გაბოროტება, გადარევა (გადა-
 რევს)
ფიფირიკრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გა-
 ბრაზებინება, გადარევინება
ფიფირიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 გაბრაზებინებინება, გადარევინები-
 ნება
ფიფირილი-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაბრა-
 ზება, გაბოროტება, გადარევა
 (გადაირევა). 2) პოტ. გაბრაზების
 (გაბოროტების, გადარევის) შემდე-
 ბა
ფიქრუ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) აზრი, ფიქრი,
 იდეა
ფიქრუდრზი: ფიქრუდრზი ოკ-ა ჩაფიქ-
 რება, გააზრება, განზოგადება
ფილუ II (-ა, -ს, მრ. -ბი) ფართო შარვა-
 ლი
ფიჯ IV (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ნაყოფი, ხი-
 ლი

ფიგ-მრგ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ბოს-
ტნეული. 2. ხილი (ზედმიწ. ხილ-
ხული)

ფრჰა ზმნს. 1. ადვილად, იოლად. 2. ია-
ფად

ფიჰააჰ 1. მსუბუქი, მჩატე. 2. ადვილი.
3. იოლად აღსაზრდელი

ფიჰლა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ფიალა

ფოთ//ფოთკლას III (-ე-/ფო-, -წ-, -ს, მრ.
-ბი) მოსამზადებელი კლასი

ფოლრფ III (-ფო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ქა-
ფი; იხ. მუჟ

ფოლ-წ (-ო-, -ს, -ხ, -ო) 1. აფეთქება. 2.
გასკდომა; იხ. ყტწჰი ბოჰ

ფოლწანწ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხში-
რად აფეთქება. 2. ხშირად გასკდომა

ფოლწირ-წ¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1.
აფეთქება. 2. გახეთქა; იხ. ტწწჰი
ბოდ

ფოლწირ-წ² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაცუ-
რება, დასხლეტა; იხ. ფალწირ

ფოლწირწრ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
აფეთქებინება. 2. გახეთქინება

ფოლწირწრ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ცურებინება, დასხლეტინება

ფოლწირწკუ//ფოლწირჰრსი მოლიპუ-
ლი, მოყინული; იხ. გარწრუ

ფორრფჰა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საცობი,
კორპი

ფოროსტინ IV (-ფო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი)

ზეწარი

ფრსუ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საქონელი, პი-
რუტყვი (მსხვილფეხაც და წვრილ-
ფეხაც)

ფრტკა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ქოხი

ფოჟურ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) მზარეუ-
ლი

ფრშთი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ტექ. ყუაფიცა-
რი, ნაგვერდული; მოყ. ფრშტი

ფოჰ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ფოსტა

ფოჰთალდრნ I, II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი)
ფოსტალიონი

ფოჯლ-წ (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ბუყბუყი

ფოჯლწრლუ II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ჩა-
წყობილა

ფოჯლწირ-წ¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აბუყ-
ბუყება

ფოჯლწირ-წ² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
მსხვრევა, დამტვრევა, რღვევა

ფოჯლწირწრ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
აბუყბუყებინება

ფოჯლწირწრ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
დამსხვრევინება, დამტვრევინება,
რღვევინება

ფრჰეზ III (-ფო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) მა-
ტარებელი

ფუ III (-რე-, -წ-, -ს, მრ. -რ-, -ბი) გვერდი,
ფერდი

ფუდარი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საბერველი
(მჭედლისა); იხ. მუშრჰუ

ფუთ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ფუთი
 ფუთბრლ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ფეხბურთი
 ფუკა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. ფუკა
 ფულ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) კოჟრი, კორ-
 ძი
 ფულაჭ IV (-ღ-/-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ფლავი. 2. ბრინჯი. 3. ბრინჯის ფაფა
 ფულანაჭ ვინძე, რაღაც, გარკვეული
 ფულიმრთ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ღ-/-მა-,
 -ბი) ტყვიამფრქვევი
 ფურაჭ ზმნს. გვერდზე, ცალგვერდზე
 ფურგუნ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 საუბ. ფურგონი
 ფურმა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ნების მიცე-
 მა, ნებართვა. 2. შეთანხმება, თან-
 ხმობა; ასახ. ფურმან
 ფურჟინ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ზამბარა
 ფურჰო 1) ზმნს. გვერდთ, ახლოს. 2) -
 თან, ახლოს; მოყ. ფურჰო
 ფურტორ ზმნს. გვერდზე, გვერდულად
 ფურ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -რა-, -ბი) წითე-
 ლი წიწაკა; იხ. წიწაკი
 ფუჰ//ფუჰ შორისდ. ფუჰ, ფუი (ზი-
 ზღით მიმართვისას); იხ. ზაფისი
 ფუჰტ შორისდ. ქსა, აქსა (ცხვრების გა-
 სადევნი ხმიანობა)
 ფჟეფი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) წიფელი
 ფჟე III (-ღ-/-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ღ-/-მა-, -

ბი) ღუმელი, ფეჩი
 ფჟერმრკუ/ფჟერმოზნკუ I (-წ-, -ს, მრ. -
 ბი) მეღუმელი
 ფჟონ II (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მტყე-
 რი; იხ. გრბუ

ქ

ქა, ქა (ასახ.) III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -რა-, -
 ბი) კვარი
 ქაბარდინა II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ყაბარ-
 დოელი (ქალი)
 ქაბარდინაჭ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ყაბარ-
 დოელი (კაცი)
 ქაბარდინაჭ/ბი (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ყა-
 ბარდოელები. ქაბარდინაჭზას მეც
 ყაბარდოული ენა
 ქაზახა II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ყაზახი
 (ქალი)
 ქაზახაჭ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ყაზახი (კა-
 ცი)
 ქაზახაჭ/ბი (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ყაზახე-
 ბი
 ქათი (ცებ.) III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) უსახლო,
 უსახლებო (ზედატანი)
 ქალამ¹ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) კომ-
 ბოსტო; იხ. ქაფუსთა
 ქალამ² III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სი-
 ტყვა, მეტყველება, სიტყვით გამო-
 სვლა

ქალს¹ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 კლასი

ქალს² IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თა-
 მაშ. უჯრედობანა

ქალიდურ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დერე-
 ფანი

ქალმიქა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კალმიკი
 (ქალი)

ქალმიქა I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კალმიკი
 (კაცი)

ქალმიქა/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) კალ-
 მიკები

ქალქლ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დაბრკო-
 ლება, ბარიერი, ხელის შეშლა

ქალხუზ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 კოლმეურნეობა

ქალხუზნიკ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 კოლმეურნე

ქამ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) 1. კლება, დაკლება,
 უკმარობა. 2. არქონა; იხ. გიჰილ

ქამბან III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ი-/მა-, -
 ბი) კომბაინი

ქამბანერ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კომბა-
 ინერი

ქამრ: ქამრ ზოდ-ს დაკარგვა

ქამრ: ქამრ ზოგ-ს 1. კლება, დაკლება, უკ-
 მარობა. 2. არქონა; იხ. ქამ

ქამინაციია II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კომბინაცია
 (ქალისა)

ქამირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დაკლე-

ბინება. 2. არქონინება

ქამირტრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. და-
 კლებინებინება. 2. არქონინება

ქამფრთ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 კანფეტი

ქანდიდათ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კანდი-
 დატი

ქანვერთ II (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø-/მა-,
 -ბი) კონვერტი

ქანიქულ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) არ-
 დადეგები

ქანლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) შუქი, სინათ-
 ლე

ქანსთითუციია III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კონ-
 სტიტუცია

ქანცერთ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კონცერ-
 ტი

ქარავთ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სა-
 წოლი

ქარამთ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სასწაუ-
 ლი, საოცრება, საკვირველება; ასახ.
 ქალამთ

ქარამთლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სასწაუ-
 ლი, საოცრება; ასახ. ქალამლი

ქარაჩაად II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ყარაჩაე-
 ლი (ქალი)

ქარაჩააძუ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ყარაჩაე-
 ლი (კაცი)

ქარაჩააძუ/ბი (-წწ, -წა-ს, მრ. -ბი) ყარა-
 ჩაელები

ქარაჭი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩამჩა, ციცხვი;
 ასახ. ქარაჭი
 ქართა¹ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) რუკა
 ქართა² II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კარტი
 ქართუმ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა/-მა-, -ბი)
 კარტოფილი; იხ. ჰეკუ, ქართუმქა
 ქართუმქა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კარტოფი-
 ლი; იხ. ჰეკუ
 ქრტა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩაქუჩი, ხელ-
 კვერი; ასახ. ქრტა
 ქრტა-ყური IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცელისა
 და ნამგლის პირის გამოსაყვანი
 (გამოსაპირი) ხელსაწყობი (ზედ-
 მიწ. ხელკვერ-ქურთემული); ასახ.
 ქრტა-ყური
 ქსა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სალარო
 ქსრ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მოლარე
 ქსმა IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შემნახველი
 სალარო (ბანკი)
 ქსტუმ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) პი-
 ჯაკი
 ქსტუმ-ღელუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კოსტი-
 უმი (ზედმიწ. კსტიუმ-შარვალი)
 ქტზი: ქტზი ბოდ-ს დაკავება, დაყოფ-
 ნება, შეფერხება
 ქტზი: ქტზი ბოჯ-ს დაყოვნება, დაგვი-
 ანება
 ქტუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭიშკარი
 ქაფერთ-ჟეკუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) გამყიდ-
 ველი; იხ. თუქნჩი, ქაფერთიქ,

ზავმგ, ფირქარქ
 ქაფერთიქ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გა-
 მყიდველი; იხ. ქაფერთ-ჟეკუ
 ქაფქ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. კა-
 პიკი. 2. ფული, გროშები
 ქაფრთ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მა-
 ლაზია, დუქანი
 ქაფურ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სხვა
 რჯულისა (აღმსარებლობისა). 2.
 ურჯულო, ურწმუნო
 ქაფურაუ 1. მუსულმანობის არმაღიარე-
 ბელი, სხვა რჯულისა. 2. საზიზღა-
 რი, საძაგელი. 3. რელიგ. უწმინდუ-
 რი, არაღირსეული (ისლამის მი-
 ხედვით)
 ქაფუსთა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კომბოსტო;
 იხ. ქალამ¹
 ქაქ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ნამა-
 ზი
 ქაქმოტორსი: ქაქმოტორსი ჩანთა ქსო-
 ვილის ნაჭერი, რითაც ნამაზის
 დროს ფეხებს იფარავენ; ასახ. ქაქი
 ქაქმრლსი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხალიჩა
 (ნამაზის შესრულებისას გასაფენი);
 ასახ. ქაქმრსი
 ქაქმრკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სანამაზე
 ტახტი
 ქაქურთ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. გან-
 ბანა
 ქაღთ II (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ღ-/მა-, -

ბი) 1. წერილი. 2. ქალაქი
ქალეკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაცინება.
 2. ატირება
ქალეკრ-ს (ქალეკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 I 1. გაცინებინება. 2. ატირებინება
ქალეკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გა-
 ცინებინებინება. 2. ატირებინებინე-
 ბა
ქალეკნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. 1.
 ხშირად გაცინება. 2. ხშირად ატი-
 რება
ქალელ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. ხმამაღლა გა-
 ცინება, ხარხარი. 2. ტირილი, გლო-
 ვა (გულის წასვლამდე)
ქაშრ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მღვდელი,
 ხუცესი
ქაშტრო IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სათიბე-
 ლა (ხელისა); მოყ. **ქაშტრუ**
ქაჩა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ძუკნა ძაღლი.
 2. გახრწნილი ქალი; იხ. **ჩიბა**
ქაჩლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მედ. ქეცი
 (ადამიანისა)
ქაჭუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მარყუჭი, ყულ-
 ფი, ნასკვი, კვანძი
ქაჭუ² (საჭ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) გვერგვი
ქაზა ზმნს. 1. სწრაფად, უმაღლ. 2. მალე;
 იხ. **ბალო**, ასახ. **ქაზა**
ქაზატა ზმნს. ხშირად; ასახ. **ქაზატა**
ქაზა-ცაზა ზმნს. მალე ე, ახლო მომავალ-
 ში

ქაჭაბა III (-წ, -ს) რელიგ. ქააბა (მუსლიმ-
 თა სალოცავი მექაში); ასახ. **ქაჭა**
ქებუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტყვია
ქედო III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. დიყის
 ნაირსახეობა; იხ. **მეცრო**
ქეზე: ქეზე ბოდ-ს 1. შეხვედრა, შეყრა. 2.
 შეერთება (შეაერთებს)
ქეზე: ქეზე ბოჯ-ს ნახვა, შეხვედრა (შე-
 ხვდება)
ქეთა (მოყ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხორ-
 კლი. 2. ქეცი
ქეთაზუ ქეციანი
ქელ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თხრი-
 ლი, რუ
ქერბაში IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. წიგნა-
 რა, ასფურცელა
ქერბუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქლიბი
ქერედით III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-აა-, -ბი)
 კრედიტი, თანხა
ქერენსენ II (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-აა-,
 -ბი) მატყლის ნაქსოვი უსახლეობო,
 ზურგულა; იხ. **ტურსენ**
ქერესთ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კარტ.
 ჯვარი
ქერენ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) 1. ან-
 კესის მკედი. 2. ულო
ქერო III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხევი, ხეობა
ქერთ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) წნუ-
 ლი ღობე
ქეს/უ¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) საიდუმლო

ქესუ² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. 1. ტყვიის ჩამოსასხმელი ყალიბი. 2. სამმანეთიანი მონეტების საბეჭდი ყალიბი

ქეფ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ლხინი, მხიარულება, ქეიფობა

ქეფა² მხიარული, გახარებული, ლაღი

ქექ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. ძვრა, განძრევა, რხევა. 2. შედღვება, ათქვევა

ქექრ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. განძრევინება, შერხევინება. 2. შედღვებინება, ათქვევინება

ქექრერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II 1. განძრევინებინება, შერხევინებინება. 2. შედღვებინებინება, ათქვევინებინება

ქექრუ რბილი, შლადი

ქეშ¹ III (-ე-/-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ო-/-მა-, -ბი) 1. ნაოჭი. 2. ნაკეცი

ქეშ² III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქეში (მორკალული ფორმის სათიბი ადგილი)

ქეშლი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბრაზი, ვნება, ზიანი

ქეშმაზაშა² ნაოჭებიანი

ქეც-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. დაწოლა. 2. დაძინება. 3. გადატ. მოკვდომა, გარდაცვალება

ქეც-იზ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) განწყობა, დასვენება, დროის გატარება (ზედმიწ. წოლა-დგომა)

ქეც-იზანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად

განწყობა (დასვენება, დროის გატარება)

ქეც-იზირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I დასვენებინება, დროის გატარებინება

ქეც-იზირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II დასვენებინებინება, დროის გატარებინებინება

ქეცრ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. დაწვენა. 2. დაძინება

ქეცრერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II 1. დაწვენინება. 2. დაძინებინება

ქეწი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კონა, გულურა; იხ. ლ'ედუ, ისანაკუ, მულ

ქეჭ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. სიმღერა. 2. ლექსი

ქეჭოტაზ ზმნს. მარცხნიდან, მარცხენა მხარეს

ქეჭოტარ ზმნს. მარცხნივ

ქეჭოტა²სი მარცხენა, მარცხნისა

ქეჭრმუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცაცია; საჰ. ქეჭოყამუ

ქეჭრს მარცხენა

ქიბურა I, II (-ი-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბეჟიტელი

ქიბურა²ბი (-ზა, -ზა-ს) ბეჟიტელები. ქიბურაზას მეც ბეჟიტური ენა (დაღესტნის დიდოური მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალხი)

ქიდ II (-ბე-, -ჰ, -ს, მრ. -ო-, -ბი) გოგო, ქალიშვილი

ქიდრლა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) თოჯინა; იხ. უჭრლა

ქიდრლლე III (-წ, -ს, მრ. -ბი) პეპელა; იხ. ტანდრლუ

ქიდირრ/ზი//ქიდირრ/ბი (-ზწ//აწ, -ზა-ს//ა-ს) 1. ქიდიროელი. 2. ქიდიროელები (სოფ. ქიდიროს მცხოვრებნი)

ქიდ-უჭი¹ (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბავშვები (ზედმიწ. ქალ-ვაჟი, გოგო-ბიჭი)

ქიდ-უჭი² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. ღვთის (საღმრთო) ძროხა; მოყ. ალაჰეს ზიდა

ქითაბ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) წიგნი; იხ. ტეჟ

ქილატ III (-ე-/აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ქლიავი; იხ. ქუქტუმ

ქილე II (-წ, -ს, მრ. -ბი) წებო

ქილი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტილო (იატაკისა)

ქილდრნქა//ქილრნქა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კლიონკა

ქილო II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კილო, კილოგრამი

ქილომეტრო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კილომეტრი

ქიმელ/ზი//ქიმელ/ბი (-ზწ//აწ, -ზა-ს//ა-ს) 1. ქიმეთლელი. 2. ქიმეთლელები (სოფ. ქიმეთლის მცხოვრებნი)

ქიმუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღივი, ნაზარდი, მორჩი

-ქინ ნაწ. გინდ, თუნდ, მაინც, კიდევ

ქინატნი განსაზღ. ნაცვ. ყველა, მთელი

ქინდალა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხუნძი (ქალი)

ქინდალატ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხუნძი (კაცი)

ქინდალატ/ბი (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ხუნძები (დადესტნის ყველაზე მრავალრიცხოვანი ხალხი). ქინდალატზას მეც ხუნძური (ავარიული) ენა

ქინდალიზაძს ხუნძური

ქინო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კინო

ქირი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. კეთილის მიგება, დაჯილდოება (სასიკეთო საქმეთათვის)

ქირიზა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კრიწელი (ქალი)

ქირიზატ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კრიწელი (კაცი)

ქირიზატ/ბი (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) კრიწელები (დადესტნის ლეზგიური მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალხი). ქირიზატზას მეც კრიწული ენა

ქირინდიშ III (-ე-/აო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) კრეპდემინი

ქირო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. ჯიქი

ქირფრ¹ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) აგური; იხ. აგური, კერმეტ

ქირფრ ² IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) კარტ. აგური	ლებინება, შემსუბუქებინება, შემცი- რებინება
ქის III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ფისო, ფისუ- ნია	ქიქიკერტრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა- ადვილებინებინება, შემსუბუქები- ნებინება, შემცირებინებინება
ქისა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საფულე, ქისა	ქიქილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაადვილე- ბა, შემსუბუქება, შემცირება (შე- მცირდება). 2) პოტ. გაადვილების (შემსუბუქების, შემცირების) შე- ძლება
ქისრ//ქისიამ: ქისრ//ქისიამ ცეს-ს მალვა, ფარული ურთიერთობა, საიდუმ- ლოება; მოყ. ქესრ ეს	ქიქირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაადვი- ლებინება, შემსუბუქებინება, შემცი- რებინება
ქიტასი//ქიტა/ბი (-ამ//წამ, -ამ-ს//წამ-ს) 1. ქიტელი. 2. ქიტელები (სოფ. ქი- ტას მცხოვრებნი)	ქიქირტრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაად- ვილებინებინება, შემსუბუქებინე- ბინება, შემცირებინებინება
ქიქ//ქიქი III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) წყარო	ქიქიფუ 1. მსუბუქი, მჩატე. 2. გადატ. დაუფიქრებელი; ასახ. ქიქრ, მოყ. ქიქრუ
ქიქ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) 1. გაზრდა, გამო- ზრდა. 2. გაჩენა, ყოლა; იხ. ქრქუ ბოჯ	ქიქტო ზმნს. ადვილად, შილიფად
ქრქუ: ქრქუ ბოდ-ს 1. გაზრდა, გამო- ზრდა, გაკვება. 2. გაჩენა, ყოლა (იყოლიებს)	ქიშ-ქიშ შორისდ. ქში-ქში, ქშა-ქშა (ქათ- მების გასაგდები ხმიანობა)
ქრქუ: ქრქუ ბოჯ-ს 1. გაზრდა, გამო- ზრდა, გაკვება. 2. გაჩენა, ყოლა (იყოლიება)	ქიშმრ IV (-ე-, -წ-, -ს) ქიშმიში, ჩამიჩი
ქრქი ¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ძუმუ, მკერდი (ქალისა)	ქრქუ ¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კენწერო, წვერი
ქრქი ² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბავშ. ქაშა; იხ. კრჯი	ქრქუ ² (მოყ.) II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მძაფრი ტკივილი, შეტევა (ტკივილისა)
ქიქიზაჭუ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ლიფი	ქრცი ¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ანჯამა
ქიქიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაადვილე- ბა, შემსუბუქება, შემცირება (შეამ- ცირებს)	ქრცი ² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კავი, კაუჭი
ქიქიკერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაადვი-	ქრცი ³ (ასახ.) III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მოსახვე- ვი

ქციმაზაშაჲ კლაკნილი, მიხვეულ-მო-
ხვეული
ქო II (-ა-, -წ, -ს) ქოლო
ქობრო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბელელი, კიდობანი (მარცვლეულისა და ფქვილისათვის). 2. ხვიმირი; იხ. კრტმან
ქოდ IV (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ქოდი (ქსოვისთვის აუცილებელი რამეები: ჩხირები, ნართი და მისთ.)
ქოდი¹ III (-წ, -ს) თმა; იხ. მუს
ქოდი² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. მყესი
ქოდარხ ზმნს. კერასთან, კოცონთან; იხ. წოდოხ
ქოდხუ ბეწვიანი, ბანჯგვლიანი
ქოს III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1. კენწერო, წვერი. 2. ბიბილო. 3. ანატ. თხემი, კეფა
ქოს-ა¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) თიბვა
ქოს-ა² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გლეჯა, მკა
ქოსანაკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მთიბელი, მთიბავი. 2. მომკელი, მგლეჯელი
ქოსტლო III (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ქოჩორა ფრინველი; მოყ. ქოსტმა
ქოსირ-ა¹ (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I თიბვინება
ქოსირ-ა² (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I გლეჯინება, მკვევინება
ქოსირტრ-ა¹ (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II თიბ-

ვინებინება
ქოსირტრ-ა² (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II გლეჯინებინება, მკვევინებინება
ქოსირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. ხშირად მკვევინება (გლეჯინება)
ქრტუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1) გრძელი წვერი. 2. ფეიქრ. ძენძი, ფარტენა
ქოტურიო I (-წ, -ს, მრ. -ბი) წვეროსანი, გრძელწვერა (კაცი)
ქოტ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ცოდნა, ფლობა
ქოტირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I ცოდნინება
ქოტირტრ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II ცოდნინებინება
ქოტანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ცოდნა (ფლობა)
ქოქოლტაძი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყვავი; იხ. ლტაძი
ქოქორიკ-ა (-სი, -ხო, -ო) მოქმ. 1. დარბილება. 2. გაფხვიერება, გაფაშრება (გააფაშრებს)
ქოქორიკრ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. დარბილებინება. 2. გაფხვიერებინება, გაფაშრებინება
ქოქორიკრტრ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II 1. დარბილებინებინება. 2. გაფხვიერებინებინება, გაფაშრებინებინება
ქოქორილ-ა (-სი, -ხო, -ო) 1) ვნ. 1. დარბილება. 2. გაფხვიერება, გაფაშრება (გაფაშრდება). 2) პოტ. 1. დარბი-

ლების შეძლება. 2. გაფხვიერების (გაფაშრების) შეძლება

ქოქრუ 1. რბილი. 2. ფხვიერი, ფაშარი. 3. გადატ. მშვიდი, თვინიერი, რბილი

ქოში IV (-შ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ქოში

ქოჩ-ქოჩ შორისდ. ჩოჩი-ჩოჩი, ჩოკი-ჩოკი (ვირის მოსახმოვი ხმიანობა)

ქოჩრი III (-შ, -ს, მრ. -ბი) ქოჩორი

ქოციფუ II (-შ, -ს, მრ. -ბი) წითელი მოცვი

ქოჭი¹ IV (-Ø/-ე-, -შ, -ს, მრ. -ბი) კურტანი, ქოჭი

ქოჭი² IV (-Ø/-ე-, -შ, -ს, მრ. -ბი) ჯოჯგინა (შემის დასახერხად)

ქოჭი-მუჟი IV (-შ, -ს, მრ. -ბი) აღკაზმულობა (ვირისა) (ზედმიწ. ქოჭ-საფენი)

ქოჭოჯან III (-ე-, -შ, -ს, მრ. -ბი) მომღერალი

ქუანხი IV (-შ, -ს, მრ. -ბი) ასტამი

ქუარაჰი III (-შ, -ს, მრ. -ბი) ქაფქერი

ქუარტა-ხრწუ IV (-შ, -ს, მრ. -ბი) საზეინკლო ისტრუმენტები (ზედმიწ. ჩაქუჩ-სატეხი)

ქუაჰანა 1. მოუხერხებელი, შეუსაბამო. 2. გადატ. ძნელი, მტირალა

ქუაჰანიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მოუხერხებლობა, უხერხულობა (უხერხულობს)

ქუაჰანიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაუხერხულება

ქუაჰანიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაუხერხულებინება

ქუაჰანილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოუხერხებლობა, უხერხულობა (ეუხერხულება).

ქუაზა ზმნს. მალე, უსწრაფესად

ქუაზა-ქუაზა (მოყ.) ზმნს. ხშირად, ხშირ-ხშირად

ქუედინ¹ IV (-აო-, -შ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ურო

ქუედინ¹ IV (-ე-, -შ, -ს, მრ. -ბი) გრდემლი; იხ. ყური²

ქუბო¹ III (-შ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. მატიტელას ნაირსახეობა

ქუბო² III (-შ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. გუდაფშუტა (ხორბლეულისა)

ქუდ III (-შ, -ს, მრ. -ბი) 1. კალათის მსგავსი დაწნული სათავსო. 2. კალათა. 3. წნელისაგან დაწნული საკიდელა (ბავშვისთვის)

ქუდი¹ III (-ე-, -შ, -ს, მრ. -ბი) შვრიის ღერღილი

ქუდი² IV (-შ, -ს, მრ. -ბი) სოკოს სახეობა

ქუდული (გენ.) IV (-შ, -ს, მრ. -ბი) დაწნული აკვანი

ქუთუ IV (-შ, -ს, მრ. -ბი) სამლოლა ძაფის ნართი (გედოს ლანჩას მოსაქსოვად)

ქულ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. იმედი, მოლოდინი. 2. წუხილი, დარდი

ქულუბ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) კლუბი

ქულა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სახელო

ქულრთა-ფალთუ II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) უსახლებო ქურქი; მოყ. **ქულრთაჟ-ფალთო**, ასახ. **ქულრთაჟ-ფალთუ**

ქუმჟ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) დახმარება, თანადგომა; მოყ. **ქუმჟ**

ქუმჟ-ღანაბი (-ზწ, -ზა-ს) დამხმარე (ქალი)

ქუმჟ-ჟკუ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) დამხმარე (კაცი)

ქუმელი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. სელი. 2. ურბეჩი (სელის დაფქული მარცვლებისაგან კარაქისა და შაქრის დამატებით დამზადებული ტკბილეული)

ქუნთა II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კაბა

ქუნჭიზი: ქუნჭიზი ბოდ-ს ელვარება, ბრწყინვა, კრთომა, კაშკაში (აკაშკაშებს)

ქუნჭიზი: ქუნჭიზი ბოჯ-ს ელვარება, ბრწყინვა, კრთომა, კაშკაში (კაშკაშებს)

ქურ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. ტყორცნა, სროლა. 2. ფურთხება. 3. ყრა. 4. გაშლა, გაფენა. 5. გადატ. მიგდება, იგნორირება (აიგნორირებს)

ქურაქ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჭერამი

ქურალაქ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) სოკოს სახეობა

ქურერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ტყორცნინება, სროლინება. 2. ფურთხებინება. 3. ყრევა. 4. გაშლევა, გაფენინება

ქურერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ტყორცნინებინება, სროლინებინება. 2. ფურთხებინებინება. 3. ყრევინება. 4. გაშლევინება, გაფენინებინება

ქურზაკუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) შევარდენი

ქურლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1) ვნ. 1. ტყორცნა, სროლა. 2. ფურთხება. 3. ყრა. 4. გაშლა, გაფენა. 5. გადატ. მიგდება, იგნორირება (იგნორირდება). 2. პოტ. 1. ტყორცნის (სროლის) შეძლება. 2. ფურთხების შეძლება. 3. ყრის შეძლება. 4. გაშლის (გაფენის) შეძლება

ქურნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ტყორცნა (სროლა, ფურთხება, ყრა, გაშლა, გაფენა)

ქურჟრქ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) წრე, ჯგუფი

ქურო¹ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ლობე. 2. წნული, ლასტი; იხ. **ჟილი**

ქურო² IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ხის გრძელი გეჯა (საქონლისთვის წყლის დასა-

ლევად)
ქურ-რეკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1. მიტოვება, დაგდება. 2. მიყრა-მოყრა; იხ.
წაღი-ბოკ
ქუს/ა I (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ქოსა
ქუტ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ძნა
ქუტიდრმუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მარჯვენა, მარჯვე ხელი (ცაციას ანტონიმი); საპ. **ქუტიდრყამუ**
ქუტიდრს მარჯვენა
ქუტიდრტარ ზმნს. მარჯვნივ, მარჯვენა მხარეს
ქუქტ (გენ.) **III** (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბურთი; იხ. ბურტი
ქუქუ¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. მუხლუხი
ქუქუ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) გუგული
ქუქუდამუ: ქუქუდამუ ჰალტი დავიდარაბა, ფუსფუსი, წვალემა
ქუქულ¹-ს¹ (-ა-, -ს, -ხ, -Ø) გუგუს ძახილი
ქუქულ¹-ს² (-ა-, -ს, -ხ, -Ø) დაყოვნება, ზოზინი
ქუქულ¹/დ-ა¹ (-ს, -ხ, -Ø) ცოდვილობა, წვალემა
ქუქულ¹/დ-ა² (-ს, -ხ, -Ø) ხშირად გუგუს ძახილი
ქუქულ¹ირ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გუგუს დამახებინება
ქუქულ¹ირ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-

ყოვნებინება
ქუქუმ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ქლიავი
ქუდი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნასათარი (ტყიან ფერდობზე ჭერების დასაცურებელი ზოლი)
ქუმ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დახვეულის გახსნა, გორგლის დაშლა. 2. დანგრევა, დაშლა
ქუმიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. დახვეულის გახსნა, გორგლის დაშლა. 2. დანგრევა, დაშლა (დაშლის)
ქუმიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დახვეულის გახსნევა, გორგლის დაშლევა. 2. დანგრევილება, დაშლევა
ქუმიკრტრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. დახვეულის გახსნევილება, გორგლის დაშლევინება. 2. დანგრევილებინება, დაშლევინება
ქუმილ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. დახვეულის გახსნა, გორგლის დაშლა. 2. დანგრევა, დაშლა (დაიშლება). 2) პოტ. 1. დახვეულის გახსნის (გორგლის დაშლის) შეძლება. 2. დანგრევის (დაშლის) შეძლება
ქუმლუ II (-ნი-, -წ, -ს, მრ. -ბი) უქნარა, მოუხეშავი, ზარმაცი (ქალი)
ქუმონარ//ქუმონარ ზმნს. უკულმა, ცუდ პირზე
ქუმონო მოზრდილი, დაფარული

ქუშტუბი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ატამი
 ქურ-ან (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ტანში გასვლა,
 კუჭში გასვლა
 ქურანან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) ხშირად ტანში
 გასვლა (კუჭში გასვლა)
 ქურირ-ან (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ტანში გა-
 ყვანა
 ქურირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ტანში
 გაყვანინება
 ქუც-მუც III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გარეგნო-
 ბა, შესახედაობა
 ქუხ¹ IV (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. არხი.
 2. კვალი, მარგი
 ქუხ² IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ხა-
 ზი. 2. ზღვარი, საზღვარი
 ქუხრამუ ზოლიანი

ღ

ღაზავთ III (-მო-, -წ, -ს) რელიგ. ღაზა-
 ვათი (სარწმუნოებრივი ომი)
 ღათ¹ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) პატ-
 რონტაში
 ღათ² III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ფენა
 ღათ³ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ცა-
 ლი. 2. წყვილი
 ღალან III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კალა; მოყ.
 ღალან
 ღალან-ჟეკუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მკალავი;
 მოყ. ღალან-ჟეკუ

ღალატ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) შე-
 ცდომა, ცდომილება
 ღალაღუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გორგალი,
 მორგვი (მაფისა). 2. გადატ. აზდა-
 უბდა, გაურკვევლობა; იხ. ბუჟულ²
 ღალაჭუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხინკალი (სი-
 მინდის ფქვილისა და ყველისაგან)
 ღალბაწ¹ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ლომი
 ღალბაწ² III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
 ხაფანგი. 2. სათაგური. 3. კაუჭი, კა-
 ვი
 ღალმაღალ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ჩხუბი, დავიდარაბა, სკანდალი. 2.
 უმსგავსობა, უწესობა, უხამსობა
 ღალლაჭიკ-ან (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაჭრე-
 ლება, აჭრელება (ააჭრელებს)
 ღალლაჭიკერ-ან (ღალლაჭიკერ-, -სი, -ხო, -
 Ø) კაუზ. I დაჭრელებინება, აჭრე-
 ლებინება
 ღალლაჭიკერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაჭრელებინებინება, აჭრელებინე-
 ბინება
 ღალლაჭილ-ან (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. და-
 ჭრელება, აჭრელება (აჭრელდება).
 2) პოტ. დაჭრელების (აჭრელების)
 შეძლება
 ღალღაჭუ ლაქებიანი, ჭრელი
 ღამან II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ზან-
 დუკი; იხ. სუნდუკ

დამტო IV (-**მო**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**მა**-, -**ბი**) ხა-
მუთი; იხ. **ხამტო**

დანყრზი: დანყრზი ბოდ-ს 1. ჩაძირვა,
დანთქმა. 2. დახრჩობა. 3. ჩამო-
ხრჩობა (ჩამოახრჩობს)

დანყრზი: დანყრზი ბოჯ-ს 1. ჩაძირვა, და-
ნთქმა. 2. ჩამოკიდება. 3. ჩამოხრჩო-
ბა (ჩამოიხრჩობა)

დარა¹ III (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ჭყლეტა

დარა² (მოყ.) I (-**წ**-, -**ს**-) ქალაჩუნა; იხ.
დადრლო

დარაბაშ¹ III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) საუბ.
მონა, მოსამსახურე, ტყვე

დარაბაშ² III (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) მრუში,
მეძავი

დარა-მჭეა III (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) ბოტ. ჭინ-
ჭრისდედა; მოყ. **ღურა-მეჩა**, ასახ.
ღურო-მეჩა

დარბუზ/ი//დარბულ/ზი (-**აშ**//**-წწ**, -**მა**-
ს//**-წა-ს**) 1. დარბუთლედი. 2. დარ-
ბუთლელები (სოფ. დარბუთლის
მცხოვრებნი)

დარმ I, II (-**ე**-, -**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) დარიბი,
ყარიბი, უქონელი

დაფულ: დაფულ ბოჯ-ს რულის მორევა,
ძილის მოკიდება

დალა III (-**წ**-, -**ს**-, მრ. -**ბი**) მარცვალი

დალარიკ-ს¹ (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. გათხე-
ლება, გათხევადება (გათხევა-
დებს); მოყ. **ღუალუარიკ-ს**

დალარიკ-ს² (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) მოქმ. 1. გა-
წვრილება (გააწვრილებს). 2. გაცვე-
თა, დაგლეჯა (დაგლეჯს)

დალარიკრ-ს¹ (**დალარიკერ-**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**)
კაუზ. I გათხელებინება, გათხევა-
დებინება

დალარიკრ-ს² (**დალარიკერ-**-, -**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**)
კაუზ. I 1. გაწვრილებინება. 2. გა-
ცვეთინება, დაგლეჯინება

დალარიკრერ-ს¹ (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. II
გათხელებინებინება, გათხევადები-
ნებინება

დალარიკრერ-ს² (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) კაუზ. II 1.
გაწვრილებინებინება. 2. გაცვეთი-
ნებინება, დაგლეჯინებინება

დალარილ-ს¹ (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) 1) ვნ. გათხე-
ლება, გათხევადება (გათხევადდე-
ბა). 2) პოტ. გათხელების (გათხევა-
დების) შეძლება

დალარილ-ს² (-**სი**-, -**ხო**-, -**Ø**) 1) ვნ. 1. გა-
წვრილება. 2. გაცვეთა, დაგლეჯა
(დაიგლიჯება). 2) პოტ. 1. გაწვრი-
ლების შეძლება. 2. გაცვეთის (და-
გლეჯის) შეძლება

დალარუ¹ თხევადი; იხ. მოყ. **შაშრასუ**

დალარუ² დახვრეტელი, დაჩვრეტელი

დაჭუ: დაჭუ ბოდ-ს დაჭრელება, აჭრე-
ლება (ააჭრელებს)

დაჭუ: დაჭუ ბოჯ-ს დაჭრელება, აჭრელე-
ბა (აჭრელდება)

ლაჭუნი ფერადი, ჭრელი
ღებარი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მღებარი.
 2. გადატ. ფეთხუმი, უსუფთაო, თხუპნია
ღედუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩრდილი
ღედულ ზმნს. სამხრეთით, სამხრეთის მხარეს
ღეზ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. 1. გუ- დაფშუტა (ხორბლეულისა). 2. სახე-ობა (ხორბლეულისა)
ღემ¹ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ყლუპი
ღემ² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოყინი
ღერ¹ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø-/მა-, -ბი) ღობის კარი (ჩვეულებრივ და-წნული)
ღერ² II (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø-/მა-, -ბი) 1. შეკვრა, დასტა. 2. თაკარა, შტაბე-ლი
ღერ³ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -Ø-/მა-, -ბი) მაქმანი, არშია, ტიული
ღეს IV (-ე-, -წ, -ს) ექსკრემენტი, განავა-ლი
ღიდრი IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ბე-რულა
ღრლა: ღრლა ბოკ-ს ამოგორება, გორაო-ბა; მოყ. ღრლა
ღილა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) იხ. ღილს
ღილაქუჩირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ამოგორებინება, გორავებინება
ღილანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად

ამოგორება (გორაობა)
ღილარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ამოგო-რებინება, აგორავებინება
ღილარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ამო-გორებინებინება, აგორავებინებინე-ბა
ღირ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. საცერი. 2. ცხრილი, ცხავი
ღირა III (-ე-, -წ, -ს) სურვილი, წადილი, სწრაფვა
ღირლ-ს (ასახ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ნჯღრევა, რხევა, ქნევა. 2. მარცვლის გასუფთავება. 3. გაცრა, გაცხრილვა, გაცხავება
ღირლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაცრე-ვა
ღირლ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-ცრევებინება
ღირლ-ირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. ხშირად გაცრევა
ღიდ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ფქვა, დაფქვა
ღრდი ზმნს. ნელა, წყნარად, თანდათან, აუჩქარებლად
ღრდი-იჩინ ზმნს.; იხ. ღრდი
ღილილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაფქვა (დაიფქვება). 2) პოტ. დაფქვის შე-ძლება
ღილირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაფქვევა
ღილირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-ფქვევინება

დიღირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად დაფუქვევა
ღრგო III (-ო-, -წ, -ს) წვნიანი (რძითა და
 ჭინჭრით)
ღოდ II (-ო-, -წ, -ს) ბოტ. ცაცხვი
ღოდობერისა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ღო-
 დობერიელი (ქალი)
ღოდობერისა I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ღო-
 დობერიელი (კაცი)
ღოდობერისა/ზი (-ზა, -ზა-ს, მრ. -ბი)
 ღოდობერიელები (დადესტნის ან-
 დიური მოდგმის მცირერიცხოვანი
 ხალხი). **ღოდობერისა/ზას მეც** ღო-
 დობერიული ენა
ღოთ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შეკვრა, კო-
 ნა
ღოთ² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პეშვი, მუჭა
ღოთ³ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნაკაწრი, ნა-
 ჩხაპნი (ფრჩხილით)
ღოთომოზატორ: ღოთომოზატორ იზ-ა
 აცოცება, აბობლება
ღოლ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) იშვ.
 ფეხი
ღრმე II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კონა, გუდუ-
 რა (შეშისა, ფიჩხისა). 2. ჯგუფი,
 ბრბო, ჯგრო, ხროვა
ღრონი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) გაზაფხუ-
 ლის მატყლი, რისვი
ღრლუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაფოტი, ტკეჩი
ღრლუ-ტრხუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაფოტი,

ტკეჩი, ჩამონათალი
ღრცი¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩემა (რეზინი-
 სა)
ღრცი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩანგალი, კავი
ღრწიმაზი (-ზა, -ზა-ს) 1. სპეც. ჭანგები.
 2. წრიაპები
ღრწანვი III (-უ-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შველი
ღრწამალერ ზმნს. პირქვე
ღრდდეს ზმნს. ყოველდღე, ყოველ-
 დღიურად
ღრდერ ზმნს. ხვალ
ღრდელი I (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავგამოდე-
 ბული მწვეელი
ღრდელ ზმნს. მთელ დღეს
ღრდერ ზმნს. ხვალისთვის
ღრდეს ზმნს. მუდმივად, ყოველთვის
ღრდესი ხვალინდელი
ღრდი¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. დღე. 2.
 შრომადღე
ღრდი² IV (-წ, -ს) ამინდი
ღრდი³ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძნელბედობა,
 განსაცდელი, უბედურება
ღრდრდ ზმნს. დამით, შუადამით
ღრთან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხუ-
 ტორი, საზამთრებელი (საქონლისა)
ღრთქუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სახლი, ბინა;
 იხ. **ჰრთქუ**
ღრთქუ-მწკა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კრებ. მე-
 ურნეობა, სახლი და ქონება (ზედ-
 მიწ. სახლ-ადგილი)

ლულენ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) საქანელა, სარწეველა; იხ. გინგრა

ლუმულ/ი¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. დაგრები-ლი ტოტი. 2. გადატ. თავკერძა, ჯიუ-ტი ადამიანი

ლუმულ/ი² III (-წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ჭია (ნეხვისა)

ლუნ¹ IV (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ხე

ლუნ² II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) წიხლისკვრა (საქონლისაგან)

ლუნა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) ტლინკაობა, ტლინკისყრა, წიხლის სროლა

ლუნაქუ მწიხლავი, ტლინკურა

ლუი III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჭა

ლურა-მეჩა III (-წ-, -ს) ბოტ. ჭინჭრისდე-და, იხ. ღარა-მეჩა

ლურო IV (-ო-, -წ-, -ს) საქონელი, პირუ-ტყვი; იხ. ჰაჟან, ლურო

ლუტ-ს (-სი, -ხო, -Ø) გაწყდომა, მო-კვდომა

ლუტრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოკვლა, განადგურება, გაწყვეტა

ლუტრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მო-კვლევილება, გაწყვეტილება

ლულუდი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ჯაჭვი; იხ. მუხა

ლულულ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ღრენა, ღრია-ლი

ლულუნი IV (-Ø/-ო-, -წ-, -ს) ღრენა

ღ

ღა II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) რძე; ხუტრ. ჭაჟ, ასახ. ღაჟ, ხეთ. ღე

ღაბ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) სამსჭვალი, სამჩხირავი

ღალაქუ III (-წ-, -ს) კულ. ღალაქუ (სა-ქმელი ხინკლისა და ყველისა)

ღალო III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) პალანი, კურ-ტანი, ქოჭი; იხ. ტიყურ, მოყ. ღალო

ღალო-მუჟი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კურტანი და საფენი (ზედმიწ. კურტან-ლეი-ბი); მოყ. ღალო-მუჟი

ღალრ/ზი//ღალრლ/ზი (-აჟ//ზა, -ა-ს//ზა-ს) 1. ღალოთლეი. 2. ღა-ლოთლელები (სოფ. ღალოთლის მცხოვრებნი)

ღამი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ურდული

ღანა II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ქალი, ცოლი; ქიდ. ღანაბი

ღანაზას ქალური, ქალისა

ღანა-ხედიჟუ (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ცოლ-ქმა-რი

ღანრლ IV (-ე-, -წ-, -ს) ბავშ. რძე; იხ. ღაჟ

ღაჟეტ/უ¹ III (-Ø/-ა-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) მე-რცხალი; მოყ. ღაჟეტ

ღაჟეტუ² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ბურბუ-შელა

ღაღ-ს (-სი, -ხო, -ო) დამარცხება, ტან-ჯვა, წამება

ღალღალ/ღ-ა (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად ტირილი (მიტირილი)

ღალღ-ა (ღალღერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამარცხებინება, დატანჯვინება, წამებინება

ღალღერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დამარცხებინებინება, დატანჯვინებინება, წამებინებინება

ღალღუ: ღალღუ ბიზ-ს გახარება, სიხარული; იხ. რაზი ბოჯა

ღალღუ: ღალღუ ბიზირ-ს გახარება, სიხარული; იხ. რაზი ბოდს

ღალჭუ ნაირფეროვანი, ფერადი

ღეზ IV (-ე-, -წ, -ს) ჭუჭყი, ტალახი

ღეზახუ ჭუჭყიანი, ტალახიანი; მოყ. ღეზახუ

ღელიდა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წნელი, წკეპლა; იხ. წეხ, ასახ. ღრღა

ღელღუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) შარვალი; მოყ. ღელღუ

ღეტენ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) განავალი, სკორე

ღილაზნა/ღ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად გორაობა (გდება); მოყ. ღელეზნადა, ასახ. ღელაზნადა

ღილაზნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კაუზ. ხშირად გორავებინება

ღილაღ-ა (-ა-, -სი, -ხო, -Ø) 1. გადაბრუნება, ტრიალი. 2. ძვრა, განძრევა (გაინძრევა)

ღილაღირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გადაბრუნება, დატრიალება. 2. განძრევინება

ღილაღირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გადაბრუნებინება, დატრიალებინება. 2. განძრევინებინება

ღიპო (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1) I ღიპიანი კაცი. 2) IV ღიპი, მუცელი

ღიღ-ა¹ (-ს, -ხ, -ო) დანგრევა, დაშლა (დაიშლება)

ღიღ-ა² (-ს, -ხ, -ო) დაფქვა; მოყ. ღიღ

ღიღირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დანგრევა, დაშლევა

ღიღირ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაფქვევა

ღიღირერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დანგრევინება, დაშლევინება

ღიღირერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაფქვევინება

ღიჭი IV (-წ, -ს) 1. ნარმა. 2. ნაჭერი, მატერია

ღოთ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პეშვი, მუჭა

ღოღერ ზმნს. ცერქუსლა, ქუსლმოდრეცით; მოყ. ღოღარ

ღონ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) გროვა

ღოღორიკ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. ამღვრევა (ამღვრევს); ასახ. ღულღურიკა

ღოღორიკ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გავარვარება (გაავარვარებს)

ლოლორიკრ-ა¹ (ლოლორიკერ-, -სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. I ამღვრევილება
ლოლორიკრ-ა² (ლოლორიკერ-, -სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. I გავარვარებილება
ლოლორიკრერ-ა¹ (-სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. II ამღვრევილებილება
ლოლორიკრერ-ა² (-სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. II გავარვარებილებილება
ლოლორილ-ა¹ (-სი, -ხო, - \emptyset) 1) ვნ. ამღვრევა (აიმღვრევა). 2) პოტ. ამღვრევის შეძლება
ლოლორილ-ა² (-სი, -ხო, - \emptyset) 1) ვნ. გავარვარება (გავარვარდება). 2) პოტ. გავარვარების შეძლება
ლოღარუ¹ მღვრიე; მოყ. **ღულურუ**
ლოღარუ² ნაწრთობი, გამოწრთობილი
ღრშო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. პატარა მნა. 2. ერთი ალება, მოში
ღუადეს-ცაზა IV (-წ, -ს) მედ. ჩუტყვავილა, გამონაყარი, ბუგრი
ღუად/ი III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ყვავი; იხ. ქოქოღღუადი
ღუაკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) იხ. ჟჳაკუ
ღუად III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ძალი; ქიდ. ღუა, ხეთ. ღუე
ღუადღუალ-ა¹ (-ა-, -ს, -ხ, - \emptyset) დუდილი, ადუღება
ღუადღუალ-ა² (-ა-, -ს, -ხ, - \emptyset) ყურყური, ბუყბუყი
ღუადღუალად-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხში-

რად დუდილი
ღუადღუალ-ა¹ (-სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. I ადუღება
ღუადღუალ-ა² (-სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. I აბუყბუყება, აყურყურება
ღუადღუალ-ა¹ (-სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. II ადუღებილება
ღუადღუალ-ა² (-სი, -ხო, - \emptyset) კაუზ. II აბუყბუყებილება, აყურყურებილება
ღუადღუანი IV (-წ, -ს) ყურყური, ბუყბუყი
ღულ III (-ა-, -წ, -ს, მრ. -უ-, -ბი) ქვა; იხ. გამაჭ
ღულაზუ ქვიანი, კლდიანი
ღულელ-ა (მოყ.) (-სი, -ხო, - \emptyset) გაქვავე-ბა
ღულნად-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ქვის ტყორცნა
ღუნი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფურირემი. 2. ურქო თხა-ვაცი
ღურღულ III (-წ, -ს) (თოვლ-ჭყაპის ამინდი 15 თებერვლიდან 15 მარტამდე)
ღურუშ III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ფული
ღუჭ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ასანთი. 2. წვრილი ჯოხი
ღუჭ² IV (-ე-/ო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ქვედა ნაწილი (ქერისა და ხორბლისა)

ყ

ყაბღ III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) გოგ-
რა, კვახი

ყაბულაზ კმაყოფილი, თანახმა

ყაბულ: ყაბულ ზოდ-ს 1. დათანხმება. 2.
დაკმაყოფილება. 3. მიღება (მიი-
ღებს)

ყაბულ: ყაბულ ზოჯ-ს 1. დათანხმება. 2.
მოწონება

ყადარ III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ბე-
დისწერა, ბედ-იღბალი

ყადარაჭ უსიამოვნო, ცუდი

ყადი I 1) (-წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მოსამარ-
თლე, ყადი. 2) ყადი (მამაკაცის საკ.
სახ.)

ყადრუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ზრდილო-
ბა, წესიერება, მართებულობა. 2.
ღირსება, ავტორიტეტი

ყადრუ-ყიმძთ III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -
ბი) იხ. ყადრუ

ყაზ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ქოხი, ბინა;
მოყ., საჭ. ყაძ

ყაზი: ყაზი ზოდ-ს მოკუმვა, დაცობა

ყაზი: ყაზი ზოჯ-ს დადუმება, გაჩუმება

ყაზმა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. პატარა სა-
ხლი. 2. საქათმე

ყალ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) არტახი

ყალმ III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ფან-

ქარი

ყალფუზ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საზამ-
თრო, ყარფუზი; ასახ. ყარფუზ

ყალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაწვა, დასუსხვა
(დასუსხვის შეგრძნება)

ყალანაკუ 1. ეკლიანი. 2. სუსხიანი,
მხურვალე

ყალღი IV (-წ, -ს) 1. ცხენის ქონი (ჭრი-
ლობის მოსასუფლავებლად). 2. ქო-
ნი, ცხიმი

ყალღირ-ს (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I დაწვევა,
დასუსხვევა

ყამრტიზი: ყამრტიზი ზოდ-ს შეხვევა,
შეფუთნა (შეფუთნავს)

ყამრტიზი: ყამრტიზი ზოჯ-ს შეხვევა,
შეფუთნა (შეიფუთნება)

ყანაჭთ ზმნს. იშვიათად, ხანდახან

ყანწა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძმარი

ყაძ¹ III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ავეჯე-
ულობა, ჭურჭლეულობა

ყაძ² III (-ღო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კარავი,
ფარდული; იხ. მურუ

ყაფ-ყონო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სახლის ავე-
ჯეულობა-ჭურჭელი

ყაპლ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ხეტიალი, წანწა-
ლი, ყიალი

ყაპლირ-ს (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I აწანწა-
ლება

ყაპლირერ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. II აწან-
წალებინება

ყარაჭრლ III (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1. საჭიროება, მოთხოვნილება. 2. საქმე; ასახ. ყუარაჭრლ

ყარზა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ვალი, კრედიტი

ყარდ: ყარდ ბოდ-ს დასევდიანება, დანალვლიანება, დამწუხრება (დამწუხრებს); იხ. ხიანათ ბოდს, ასახ. ყუარდ ბოდს

ყარდ: ყარდ ბოჯ-ს დასევდიანება, დანალვლიანება, დამწუხრება (დამწუხრდება); იხ. ხიანათ ბოჯს, ასახ. ყუარდ ბოჯს

ყარლი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. დასევდიანება, დანალვლიანება. 2. სიძნელე

ყარუმსუ ხარბი, გაუმადლარი, ძუნწი

ყარუმ: ყარუმ ბოჯ-ს გაუმადლობა, ძუნწობა

ყარლუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) შალაშინი

ყარყალა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ანატ. 1. ჩონჩხი. 2. აღნაგობა, სხეულის აგებულება

ყატ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ქუჩა; იხ. უხწა, ასახ. ყუატ

ყატალი¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საცობი

ყატალი² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ტუმბოს სახელური; იხ. ბელეკუ, კვრკუ

ყატალი³ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. კოჭი, კოჭა. 2. თხორი, გორგალი (ძაფისა) იხ. ბუზნრკუ

ყატულსუ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ნაბიჭვარი

ყატრფა¹ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კედლის ხალიჩა; იხ. ბტლი²

ყატრფა² IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ველური

ყატრრი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საუბ. 1. ყავარი, ტკეჩი. 2. სახურავი (ხისა)

ყატრმა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) შემწვარი, მოხრაკული (ხორცისა)

ყაყადრო IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სარეკელა (დოლაბის ყელს ზემოთ); იხ. ყაყადრუ//ყუაყუადრუ¹

ყაყალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დათესვა, დარგვა. 2. გათოხნა

ყაყალ-ად-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად დათესვა (დარგვა). 2. ხშირად გათოხნა

ყაყალ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დათესვინება, დარგვევინება. 2. გათოხნინება

ყაყალ-ირ-რ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. დათესვინებინება, დარგვევინებინება. 2. გათოხნინებინება

ყაყალ-უ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. დათესვა (თოხის მეშვეობით), დარგვა. 2. გათოხნა

ყაჩად I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ყაჩადი, ბანდიტი

ყაჩადლი IV (-წ-, -ს) ყაჩალობა, ბანდიტობა

ყაჭანი: **ყაჭანი ზოდ-** 1. ჩაცმა. 2. მო-
რთვა, გამოწყობა. 3. წინადაცვეთა.
4. შეკეთება, გარემონტება. 5. და-
კოდვა. 6. მომზადება. 7. გადატ. და-
კრძალვა, დასაფლავება (დაასაფლა-
ვებს)

ყაჭანი: **ყაჭანი ზოჯ-** 1. ჩაცმა. 2. მო-
რთვა, გამოწყობა. 3. მომზადება
(მოემზადება)

ყაჭლ- (ასახ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ხველება,
დახველება; იხ. **ოჭდირი** **ოჭ**

ყაჭლირ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დახვე-
ლებინება

ყაჭლირერ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ხველებინებინება

ყებედ I 1) (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მჭედელი.
2) ყებედი (მამაკაცის საკ. სახ.)

ყებედლი IV (-წ, -ს) მჭედლობა

ყედარ//ყიდარ ზმნს. ქვევით, დაბლა

ყელად- (-ს, -ხ, -Ø) 1. დაღვრემა, და-
დარდიანება. 2. დასუსტება, დაუძ-
ლურება (დაუძლურდება); იხ. **მე-**
ზლად

ყელამუ დაღვრემილი, გულგატეხილი;
იხ. **მეზლანუ**

ყელარერ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. და-
დარდიანებინება. 2. დასუსტებინე-
ბა; იხ. **მეზლარერა**

ყემანკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზოტ. მხოხავი
ჭანგა

ყემრ IV (-მო-, -წ, -ს) ფიჭიანი თაფლი,
გოლეული; იხ. **ყუმურ**, მოყ. **ყემრი**

ყერლად- (-ს, -ხ, -Ø) კნინ. ჩადება

ყეყლებო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ყელი

ყეცენ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. კა-
მათი, ჩხუბი. 2. შეჯიბრი

ყეცენად- (-ს, -ხ, -Ø) 1. კამათი, ჩხუბი.
2. შეჯიბრება

ყეცენაქუჩირ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
შეკამათებინება

ყეცენაკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოკამათე,
მოჩხუბარი

ყეკ II (-ი-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წეკო

ყრდა¹ ზმნს. ფეხით, ქვეითად; იხ.
ლრლო

ყრდა² ზმნს. ქვე, ძირს, მიწაზე; ასახ.
ყრდა

ყრდუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხელისგული,
ნები; ასახ. **ყრდუ**

ყრლი//ყრლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყილი
(ფხვიერი რამის საწყაო 10 კგ-მდე)

ყრლმა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სამხრეთი. 2.
კომპასი; ასახ. **ყრლმა**

ყრლმასი სამხრული, სამხრეთისა; იხ.
ნრთთასი

ყილ- (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ბიძგება, მიჩოჩება
ყილანაკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მბიძგებე-
ლი

ყილირ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ბიძგები-
ნება

ყილ'ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ბიძ-
 გებინებინება
ყიმქუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სრულწლოვა-
 ნი გოგო; მოყ. **ყიმქუ**
ყიმთ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
 ფასი, ფასეულობა. 2. პატივისცემა,
 პატივი
ყიმთაბ ფასეული, ძვირფასი
ყიამას: **ყიამას ლუდი** რელიგ. განკი-
 თხვის დღე; მოყ. **ყიამას ლუდი**
ყირ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ფიცარი
ყისას III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შურისძიე-
 ბა, შურისგება, სამაგიეროს გადა-
 ხდა
ყისმთ III (-ე-, -წ, -ს) ხვედრი, ბედი, წი-
 ლი, ბედისწერა, ყისმათი, წინასწარ
 განსაზღვრა
ყისმათაბ წინასწარ განსაზღვრული,
 განკუთვნილი
ყიყ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) 1. გაფუჭება, აყრო-
 ლება. 2. დაძველება. 3. გადატ. გა-
 ზარმაცება (გაზარმაცდება)
ყიყანი ვარგისი, გამოსადეგი
ყიყასი 1. მყრალი, სუნდაცემული. 2.
 დამპალი, დამყაყებული. 3. გადატ.
 გაფუჭებული, დაჩაჩანაკებული, მი-
 ხრწნილი
ყიყირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაფუ-
 ჭება, აყროლება. 2. დაძველება
ყიყირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გა-

ფუჭებინება (აყროლებინება). 2. და-
 ძველებინება
ყრწ/ი IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნაჭერი, ნა-
 გლეჯი; იხ. **მეტრი**
ყრწ/ი² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) აღნაგობა,
 ტანადობა, წარმოსადეგობა
ყრწ/ი³ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სპორტ.
 ღერძი; იხ. **ოლქმუ**
ყრწ/ი⁴ (მოყ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ოთხკუ-
 თხედი, უჯრა, უჯრედი
ყიწირამუ მოყ. უჯრედიანი, ოთხკუ-
 თხედიანი
ყო¹ (ასახ.) IV (-რე-, -წ, -ს) სიძნელე
ყო²: **ყო ბოდა** მუშაობა
ყოლრმტორ ზმნს. კოტრიალით, გორე-
 ბით; იხ. **ყრმტორ**
ყრლჰო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბურთი; მოყ.
ბურთი, ასახ. **გელტუ**
ყრლჰორილქ მრგვალი, ბურთისნაირი
ყრმპოლ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბზრიალა;
 იხ. **წეზკუ**, ასახ. **ყომპრლი**
ყრწში III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კომში; იხ.
გირმრზ
ყრწ/ი III (-Ø-/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფისი,
 კევი. 2. გოგირდი (ყურისა)
ყრწთუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. კვირის-
 ტავი; იხ. **ეკნკუ**, ასახ. **ყრწთუ**
ყოროლამ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გაცი-
 ლებული (ქალი). 2. ქვრივი (ქალი)
ყოროლამ² I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გაყრი-

ლი, ცოლგაშვებული. 2. ქვრივი (კაცი)	ციელიყოს დამახებინება. 2. აკაკანებინება
ყორრლ: ყორრლ ღანაბი 1. გაცილებული (ქალი). 2. ქვრივი (ქალი)	ყოყონა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. გაყინვა, დაზრობა
ყორრლ: ყორრლ ჟკუ 1. ცოლგაშვებული. 2. ქვრივი (კაცი)	ყოყრნი¹ IV (-ა, -ს) 1. ციელიყოს მახილი. 2. კაკანი, კრიახი
ყორრლლი IV (-ა, -ს) 1. გაყრილობა, გაცილება. 2. ქვრივობა	ყოყრნი² IV (-ა, -ს) თრთოლვა, კანკალი (სიცივისაგან)
ყორრლლიზი: ყორრლლიზი ოგ-ა-ბი 1. გაყრა. 2. დაქვრივება	ყოყრტ/უ III (-ა-, -ა, -ს, მრ. -ბი) კაკაბი
ყოსარაჟ გაბრაზებული, გაბოროტებული; შეუბრალებელი, უღმობელი	ყო-ყრ-ყო შორისდ. ციელი-ყო (მამლის ცივილის ხმიანობა)
ყოსსი: ყოსსი ოდ-ა 1. თავგზის აბნევა. 2. გადატ. შეცდენა	ყოშ შორისდ. ჩოჩი-ჩოჩი (ვირების შესაჩერებელი ხმიანობა)
ყოსსი: ყოსსი ოგ-ა 1. გზიდან გადავარდნა. 2. გადატ. შეცდომა, შეცდომის დაშვება	ყოწ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მწიკვით ჭამა
ყოსტუ (მოყ.) III (-ა, -ს, მრ. -ბი) დილი	ყოწანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად მწიკვით ჭამა
ყოყა III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ჯგუფი, ბრბო, ხროვა	ყოწრ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I მწიკვით ჭმევა
ყოყგო ზმნს. მოკლედ, სამოკლოზე	ყოწრერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II მწიკვით ჭმევიანება
ყოყლ-ა//ყოყოლ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ციელიყოს მახილი	ყოწრლი IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) კასრი
ყოყოლ-ა (-ა-, -ს, -ხ, -ო) კაკანი, კრიახი	ყოწხური I, II (-ა, -ს, მრ. -ბი) ძლიერი, ბრგე კაცი
ყოყოლ-ა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ციელიყოს მახილი. 2. გადატ. აჩქარება, სწრაფვა (რამის მიმართ)	ყოწალ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) 1. მოსართავი, გარსაკრავი (უნაგირისა). 2. ნაჭრის ვიწრო ქამარი (აკვნის მშვილდების გასამაგრებლად)
ყოყოლ-ირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. ციელიყოს დამახება. 2. აკაკანება	ყოწალაში III (-ა, -ს, მრ. -ბი) ტანი, სხეული; იხ. ღანაგა; ასახ. ყულაში
ყოყოლ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II 1.	ყოწარიდაჟ 1. ვიწრო, მჭიდრო. 2. ნა-

ღვლიანი, დარდიანი

ყუარდ: **ყუარდ ბოდ-ს** 1. დანაღვლიანება, დადარდიანება. 2. გაჯავრება (აჯავრებს)

ყუარდ: **ყუარდ ბოგ-ს** წყენა, გულისტკენა, დანაღვლიანება

ყუარლი IV (-ს, -ს) 1. მწუხარება, დარდი, ვარამი, უბედურება. 2. სიძნელე, ძნელბედობა

ყუატ III (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ქუხა

ყუატარსკუ (მოყ.) I, II (-ს, -ს, მრ. -ბი) მანწალა, ფეთხუმი

ყუატი IV (-მა-, -ს, -ს, მრ. -ბი) თასმა (ტყავისა)

ყუატულსი I, II (-ს, -ს, მრ. -ბი) ნაბიჭვარი, ბუში, უკანონო (შვილი)

ყუაღლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაჩხავლება

ყუაყლორ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I სასულეში გადაცდენა; იხ. **ჯოჯლორ**

ყუაყლორერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II სასულეში გადაცდენინება

ყუაშდამუ ხრამუნა

ყუაშლ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ტკაცანი, ჭრიალი, ხრამუნა

ყუაშლორ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აჭრიალება, ახრამუნება

ყუაშლორერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აჭრიალებინება, ახრამუნებინება

ყუაშნი IV (-ს, -ს) ჭრიალი, ხრამუნა

ყუაწ: **ყუაწ როგ-ს** მოხდომა, მორგება,

შეთანადება, შესატყვისობა

ყუაჭა III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. სალესი, ქასური, ოთხკუთხედი. 2. ოთხკუთხა ძელაკი

ყუაჭირამუ უჯრიანი, უჯრედებიანი; იხ. **ყაჭრამუ**; ასახ. **ყიწირამუ**

ყუერეწნი//ყერეწნი¹ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ჯორი, ჯორცხენა

ყუერეწნი//ყერეწნი² II (-ს, -ს, მრ. -ბი) უშვილო, უნაყოფო ქალი

ყუვთ III (-აო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ძალა, ძლიერება

ყუვათაჲ 1) ძლიერი, ძალიანი. 2) არსებ. I, II (-ს, -ს, მრ. -ბი) ძალოვანი, ღონიერი (ადამიანი)

ყუდრათ III (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ძლიერება ალაჰისა

ყუზ IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ანატ. ფაშვი. 2. ძეხვი (მთისა)

ყუზონო უვიწროესი, მჭიდრო

ყუთი IV (-ე-/მო-, -ს, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) ყუთი, კოლოფი

ყულაჭი III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. გატყავებული და გამოშიგნული ცხოველი. 2. სხეული (ადამიანისა)

ყულჰუ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. ქელეხი, ალაჰი

ყულჰუ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) პატარა სალოცავი სახლი; ასახ. **ყულჰა**

ყულჰუ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ჭა

ყუმიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. მასაჟის გაკეთება, დაზელა. 2. გადატ. და-
 ღლა, დაქანცვა (დაქანცავს)

ყუმიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დაზე-
 ლინება. 2. გადატ. დაქანცვინება

ყუმიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 დაზელინება. 2. გადატ. დაქანცვი-
 ნება

ყუმილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. მასაჟის
 გაკეთება, დაზელა. 2. გადატ. და-
 ღლა, დაქანცვა (დაიქანცება). 2)
 პოტ. 1. მასაჟის გაკეთების (დაზე-
 ლის) შეძლება. 2. გადატ. დაღლის
 (დაქანცვის) შეძლება

ყუმტრ IV (-მო-, -წ, -ს) ფიჭა; იხ. **ყემტრ**

ყუნუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ორწლიანი, ორი
 წლისა (ცხოველი)

ყურბან IV (-ე-/-მე-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 1. რელიგ. მსხვერპლი, ძღვენი. 2. I
 ყურბანი (მამაკაცის საკ. სახ.)

ყურჭან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ყუ-
 რანი; იხ. **ჭეგენ**

ყურტორ: **ყურტორ რიზ-ს** 1. მობეზრე-
 ბა, გულის გაწყალება. 2. გადატ. გუ-
 ლისრევა, ზიდება

ყურშარაჟ: **ყურშარაჟ ონრჩუ** კრუხი,
 ჩაკრუხებული დედალი

ყუტი¹ III (-წ, -ს, მრ. -Ø-/-მა-, -ბი) შე-
 თანხმება, ხელშეკრულება

ყუტი² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საბურნუ-

თე, სათამაჟოე, სათუთუნე

ყუტი-ყაი III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) იხ.
ყუტი¹

ყუტ-ყატ ტყაპა-ტყუპი, ტყაპ-ტყუპი
 (სირბილისას ფეხის ხმიანობა)

ყუტუ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) დო-
 ქი (თიხისა)

ყუტუმოზუხოსი IV (-წ, -ს) წვეულება,
 ლხინი (ქორწილის მესამე დღეს ნე-
 ფე-დედოფალს ჩუქნიან სუვენო-
 რებს და აწყობენ ლხინს)

ყუყ-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) 1. სრესა, ფშვნეტა.
 2. ზელა. 3. თელვა, ზელა. 4. დაზე-
 ლა

ყუყანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 სრესა (ფშვნეტა, თელვა, ზელა, და-
 ზელა)

ყუყილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) დარბილება, გა-
 ზელა (ტყავისა)

ყუყირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დასრესი-
 ნება, გაფშვნეტინება, გათელვინება,
 გაზელინება, დაზელინება

ყუყირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 სრესინებინება, გაფშვნეტინებინება,
 გათელვინებინება, გაზელინებინე-
 ბა, დაზელინებინება

ყუწ-ყაწ ხრამ-ხრუმ, ხრამა-ხრუმი
 (თოვლზე სიარულის ხმა)

ყაზი (გენ.) IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სინი, პოდ-
ნოსი, ლანგარი

ყადო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბუ; ასახ.
ყაჰდი

ყამიშ IV (-აო-, -ჰ, -ს) ლელქაში

ყან-ყანო რიცხ. ორ-ორი

ყანო (ყუნ-, -ე-, -ჰ, -ს) რიცხ. ორი

ყანოჰლირუ რიცხ. მეორე; იხ. ყუნას

ყანობიშრნ რიცხ. ორასი

ყანობიშრნნო რიცხ. ორასი (იხმარება
რთულ რიცხვით სახელებში 201-
დან 299-მდე)

ყანრნ 1) კრებ. რიცხ. ორივე. 2) ზმნს.
ორად

ყანოტა რიცხ. ორ-ორი

ყანოჯუ რიცხ. ორმოცი

ყანოჯუნო რიცხ. ორმოცი

ყანოჯუნოგრწინო რიცხ. (იხმარება
რთულ რიცხვით სახელებში 41-დან
49-მდე)

ყანოჯუნოგრწირას რიცხ. ორმოცდამეა-
თე

ყადრწი რიცხ. თორმეტი; მოყ. ყაჰრწი

ყარტო ზმნს. ადრე, მალე

ყარტოსი ადრეული, ადრინდელი,
ძველი

ყაყადრრუ//ყაჰაყაჰადრრუ¹ IV (-ჰ, -ს,
მრ. -ბი) სარეკელა (დოლაბის თავ-
ზე)

ყაყადრრუ//ყაჰაყაჰადრრუ² ჭირვეული
ბავშვი (დიდხანს რომ არ იძინებს)

ყაყათნი ბულული, წერილა, ძნის პა-
ტარა ზვინი (5-6 ძნა)

ყაყართნ/ა IV (-ი-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ძნა

ყაყაჰ¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ძვალი

ყაყაჰ² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხიკვი, მურკი

ყაშო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. დოლის ჯო-
ხი, დასარტყამი. 2. გადატ. ჯუჯა

ყაჰრამუ კუბოკრული, უჯრული, უჯ-
რედოვანი

ყაჰრი II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) უჯრედი, უჯრა

ყერ¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) იატაკი (ხისა);
იხ. აუ; ასახ. ყირ

ყერ² IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) გობი, პატა-
რა ზომის კასრი

ყეც IV (-ა-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჭუჭყი, ტა-
ლახი. 2. დუღაბი, ნაზავი (ცემენტი-
სა და ქვიშისა). 3. ჭაობი; მოყ. ყეც

ყეცაზუ ჭუჭყიანი, ტალახიანი

ყრლი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) დოლი

ყილირაზ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) სიმძი-
მის საწყაო (ფხვნილი 15 კგ.)

ყილიჰან I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მედოლე;
მოყ. ყილიმრჯუ

ყრლი¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ფიწალი. 2.
ხიმტი

ყრლი² IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მაქო; მოყ.
ჩრრნიკ

ყიმ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. თავი. 2. ერ-

თი თავი ხახვი. 3. თავკავი, მეთაუ-
რი. 4. სასთუმალი, სასთაული. 5.
სათაური, თავი

ყიმე-ყიმეს თავისი (ზედმიწ. თავ-თა-
ვისა)

ყიმერიძო I (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავიანი, სა-
თავო

ყიმტიფოჰორ ზმნს. თავდაყირა, ყირა-
ზე, ყირამალა; იხ. **ყოლრმოტორ**,
გელერ

ყიმტოს/ი IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თავსა-
ბურავი, მანდილი

ყიმრჰუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყვავილის სა-
ხელი

ყიმული I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) დიდთავა,
თავკომბალა

ყიმ-ჯრშო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავ-ფეხი

ყირ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პატარა თეფ-
ში; იხ. **მჰორრყა**

ყიყაი 1. დამპალი. 2. გადატ. ზარმაცი

ყრჰუ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) იატაკი

ყრჰუ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) გეჯა

ყოგ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ერთი ილ-
ლია, ხელის ერთი მოსმა. 2. საკვები
(თივისა)

ყოდ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნახვრეტი,
ხვრელი; იხ. **ჯოდ**

ყოთ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ლანძღ. 1.
სქელა, მსუქანა. 2. ბოროტი, ავი
(ადამიანი)

ყრნდოლ/ი III (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ.
სათესლე ჯირკვალი; იხ. **აქრაბი**,
კენტჰ

ყრყი¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დიყის ნაირსა-
ხეობა

ყრყი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ალპური მცენა-
რე (ფართოფოთლოვანი და
მსხვილძირა მცენარეა)

ყრყი: ყრყი როდ-ს (ასახ.) 1. გატეხა,
დამსხვრევა. 2. ჩამოტვირთვა, და-
ცლა. 3. გადატ. გაქურდვა, გაცლა

ყოყორიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. და-
ცლა, დაცალიერება. 2. ჩამოცლა,
ჩამოტვირთვა (ჩამოტვირთავს). 3.
გადატ. გაქურდვა, გაცლა

ყოყორიკრ-ს (ყოყორიკერ-, -სი, -ხო, -
Ø) კაუზ. I 1. დაცლევა, დაცალიერე-
ბინება. 2. ჩამოცლევა, ჩამოტვირ-
თვინება

ყოყორიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
დაცლევინება, დაცალიერებინები-
ნება. 2. ჩამოცლევინება, ჩამოტვირ-
თვინებინება

ყოყორილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. და-
ცლა, დაცალიერება. 2. ჩამოცლა,
ჩამოტვირთვა (ჩამოტვირთება). 2)
პოტ. 1. დაცლის (დაცალიერების)
შეძლება. 2. ჩამოცლის (ჩამოტვირ-
თვის) შეძლება

ყოყორიამოგოლწ (მოყ.) ზმნს. იხ.

ყოფორტა
ყოფორუ ცალიერი, თავისუფალი
ყოფორტა ზმნს. უზმოზე, უზმოდ; იხ.
ყოფორიამოგოლზ
ყოშრლა IV (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ცარიელი ქი-
ლა (კონსერვისა)
ყოჭყორი IV (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ლიმფური
კვანძების შევიწროება
ყუად II (-ე-, -ზ, -ს, მრ. -Ø-/-ა-, -ზი) ნი-
ში (კედელში)
ყუა-ყუა შორისდ. ყვაა-ყვაა (ყვავის
ჩხავილის ხმიანობა)
ყუაყუა/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) იხ. **ყუაყუაღა**
ყუაყუაღ-ა (-ა-/-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ჩხავი-
ლი. 2. კაკანი, კრიახი
ყუაყუანი IV (-ზ, -ს) 1. ჩხავილი. 2. კაკა-
ნი, კრიახი
ყულ III (-ო-, -ზ, -ს, მრ. -ა-/-ა-, -ზი) 1.
ქერქი, ნუჟრი. 2. ნაჭუჭი. 3. ყუა (პუ-
რისა)
ყულა IV (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ტყუპი, ტყუ-
პისცალი
ყულაღა დატოტვილი, ტოტებგაშლი-
ლი
ყულუ III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) 1. ფიწალი. 2.
ორკაპა, განტოტება, განშტოება
ყულუმბჰი III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ზოოლ.
ყურბელა
ყუნაბეცის ორთვიანი, ორი თვისა
ყუნალაზას ორწლიანი, ორი წლისა

ყუნამეგრეკუ I (-ზ, -ს, მრ. -ზი) პირმოთ-
ნე, თვალთმაქცი, ფარისეველი
ყუნან 1) რიცხ. ორივე. 2) ზმნს. ორნი,
ორნი ერთად
ყუნას რიცხ. 1. მეორე. 2. ორი, ორიანი
ყუნატრსი წყვილებრივი, წყვილისეუ-
ლი, ორიანი
ყუნაზ ჯერობ. რიცხ. ორჯერ, ორგზის;
მოყ. **კობ**
ყუნაჯურას რიცხ. მეორმოცე
ყუდა 1) არსებ. (-ზ, -ზა-ს) სხვა (ვინმე,
რამე). 2. სხვა
ყუდაზის უცხო, სხვა; იხ. **ჟეკუს**
ყუდატანი 1. დანარჩენი. 2. სხვა
ყუდ-ყუდა დანარჩენი, სხვა, სხვადასხვა
(ზედმიწ. სხვა-სხვა)
ყური¹ IV (-ზ, -ს, მრ. -ზი) სკამი, ტაბუ-
რეტი
ყური² IV (-ზ, -ს, მრ. -ზი) გრდემლი; იხ.
ქუედინ
ყური³ IV (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ანატ. მაჯა
ყუთ III (-ე-, -ზ, -ს, მრ. -ზი) 1. მთის შვე-
რილი. 2. კორძი. 3. ცხიმოვანა, ლი-
პომა
ყუთყურამუ გორაკებიანი, გორგური-
ანი
ყუტუ III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) თუნგი, კოკა
ყუყუ III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) წაბლი; იხ.
წიფორ
ყუყუტასი დათხუპნული, დასვრილი

ყაყყ III (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. 1. გირჩა.

2. ზღმარტლი

ყაშ¹ III (-ე-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) გირჩა

ყაშ² III (-ე-/რე-, -ჲ, -ს, მრ. -რე-, -ბი)

სახსარი

შ

შა¹ III (-, -ს, მრ. -ბი) ტურა; იხ. შაყალ

შა² III (-, -ს, მრ. -ბი) ღვინო

შაბალუთ (გენ.) III (-ე-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი)

წაბლი

შამთ IV (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) შაბა-

თი

შაღ III (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) ზოლოლ. ფოცხვე-

რი

შაღტან III (-ე-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) 1. ეშმაკი,

ავსული, სატანა. 2. გადატ. ტიტვე-

ლი ადამიანი

შაღტან-ჩირაჰ III (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -მა-, -

ბი) ჭრაქი

შაღბ 1) I (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -ა-/მა-, -ბი)

წმინდანი, შეიხი. 2) შეიხი (მამაკა-

ცის საკ. სახ.)

შარ¹ IV (-ე-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) საჰაერო

ბურთი

შარ² IV (-ო-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) ხაჭო

შარა III (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) საზარდული,

ფენტხი

შარჰი III (-მო-, -ჲ, -ს) 1. შარიათი. 2. შა-

რიათის სასამართლო

შარუ II (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) სტვენა, ზუზუნი

შარტკა II (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) სასტვენი; მოყ.

შარტკუ

შარუკანუ I, II (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) მსტვენა-

ვი, სტვენია

შაფაჰათ III (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)

რელიგ. ქომაგობა, მოსარჩლეობა

შაფკა/შაფქა II (-ჲ, -ს, მრ. -ბი) კეპი, ქუ-

დი

შაქ ზმნს. საეჭვოდ, ეჭვიანად; ასახ. ჩაქ

შაქტუ საეჭვო, ეჭვიანი; ასახ. ჩაქტუ

შაქდრზი: შაქდრზი ბოგ-ს ეჭვიანობა, ეჭ-

ვის ქონა

შაქერიად-ს (-ს, -ხ, -Ø) ეჭვიანობა

შაქერიადმუ ეჭვიანი, საეჭვო

შაქლი IV (-ჲ, -ს) ეჭვიანობა

შაყალ III (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ზო-

ლოლ. ტურა; იხ. შა¹

შაყი III (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -ბი) მელანი

შაყიბრლუ მელნისფერი

შაყიტელ IV (-მო-, -ჲ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)

სამელნე

შაშარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გათხელე-

ბა, გათხევადება (გათხევადებს)

შაშარიკრ-ს (შაშარიკერ-, -სი, -ხო, -Ø)

კაუზ. I გათხელებინება, გათხევა-

დებინება

შაშარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გათხე-

ლება, გათხევადება (გათხევადე-

ბა). 2) პოტ. გათხელების (გათხევა-
დების) შემღება
შაშლრუ თხელი, გათხევადებული
შაჰ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. შაჰი
შაჰი II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხუთკაპიკიანი
შაჰრა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. გზატკეცილი.
2. ქუჩა
შაჰარ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ქა-
ლაქი
შები კითხ. ნაცვ. ვინ, რა; იხ. შოჟ
შებილჳ განუსაზღ. ნაცვ. ვილაც, ვინმე,
რალაც, რამე
შებინ IV (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. სა-
განი, ნივთი. 2. ცალი. 3. გადატ. ტი-
პი, ადამიანი
შებინრნ განუსაზღ. ნაცვ. რალაც, რომე-
ლილაც
შეთრო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხვლიკი
შემ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ნამქე-
რი. 2. ნაგავსაყრელი, სანაგვე. 3.
გროვა. 4. გორა; იხ. შემ-გრტი
შემ-გრტი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ნამქერი.
2. ნაგავსაყრელი, სანაგვე. 3. გროვა.
4. გორა (ზედმიწ. გორა-ზვინი,
გროვა-ბჯა); იხ. შემ
შენიამჳ: შენიამჳ ბოდს (ასახ.) გა-
ლახვა, გატყეპა
შენიამჳ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცელქი, ან-
ცი, გიჟმაჟი
შერნახ: შერნახ იკ-ს სწრაფი სვლა (ხე-

ლების ქნევით)
შეტუ: შეტუ რუთ-ს 1. ტრიალი, ბზრია-
ლი. 2. ძახვა, გრეხა (იგრიხება);
ასახ. შეტჳს
შეტუნჳმუ 1. დაგრეხილი, დახვეული.
2. გადატ. არამუდმივი, ცვალებადი
შეტჳრ 1) ზმნს. ირგვლივ. 2) თანდ.
გარშემო; იხ. სერჳს
შეტჳრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. და-
ტრიალება, დაბზრიალება. 2. და-
ძახვინება, დაგრეხინება
შეტჳრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. და-
ტრიალებინება, დაბზრიალებინება.
2. დამძახვინებინება, დაგრეხინები-
ნება
შეტჳრნჳკუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) შეტლურ-
ნაკუ
(ცხენის ბარგის შესაკრავი მოკაული
ჯოხი)
შეტ-შეტჳრ ზმნს. ირგვლივ, გარშემო;
იხ. შეტჳრ
შეტჳ-ს (-უ-, -ს, -ხ, -ო) ჩაცმა; ასახ.
შეტჳს
შეტჳ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ტანსაცმელი,
თეთრეული
შეტჳ-ბრტჳ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ტანსაც-
მელი (ზედმიწ. ტანსაცმელ-ნაწი-
ლი)
შეტჳრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ჩაცმევა
შეტჳრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ჩა-

ცმევინებინება
შემ- (-სი, -ხო, -ო) რყევა, ძვრა, განძრე-
ვა
შემერ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შერყევა,
დაძვრევა, განძრევა
შემერერ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II რყევი-
ნება, დაძვრევიანება, განძრევიანება
შემი II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფიქალი
შიბაჲ/შინაჲ განსაზღ. ნაცვ. თითოეუ-
ლი, ყოველი
შიგათ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) სა-
უბ. ნახევარი კილო (ძველებური
წონა)
შიდ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მშრალი კე-
დელი (უღუღაბო)
შიდა ზმნს. რად, რატომ
შიდალ ზმნს. რატომღაც
შიკალათ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
შოკოლადი
შილაზათაჲ ურქო
შილაზაშაჲ რქიანი
შილ/უ II (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
შირ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნალექი, და-
გროვება (ცხიმისა და მისთ.)
შირშადატ ზმნს. ზეითად, ცხენით; იხ.
გულუტ
შირშადალ/უ IV (-Ø/-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
ცხენი
შიტ- (-სი, -ხო, -Ø) შეკვრა, გადაჭრა,
გაჩერება (გაჩერდება); იხ. **ბჟეჭ**

შიტრ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შეკვრა,
გადაჭრა, გაჩერება (გაჩერებს)
შიტრერ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შეკვრე-
ვა, გადაჭრევა, გაჩერებინება
შიტუ¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. თეფში. 2.
ლამბაქი
შიტუ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭურჭელი
შიტუ-რომ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø-, -ბი)
ჭურჭელი (ზედმიწ. ჭურჭელ-საო-
ჯახო ჭურჭელი); იხ. **რომ**,
რომშიგო, **კრტი-რომ**, **წარაჲ**; მოყ.
შიტუ-კრში
შიფერ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ში-
ფერი; ასახ. **ჭიფერ**
შიშა¹/**შიშა** III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რ-, -ბი)
ბოთლი
შიშა² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნათურა; ასახ.
შიშა
შიშ- (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ჩარჩენა, ჩაფლობა
შიშირ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ჩასობა,
ჩარჭობა
შიშირერ- (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ჩასო-
ბინება, ჩარჭობინება
შიჭრუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. ლექსი
შიგ (საჲ.) IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
ქვაბი; იხ. **ლ^რჰო**
შიგიდრლ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) დოლა-
ბის ყელი (წისქვილის ქვის ხვრე-
ლი, რომელშიც მარცვალი ცვივა)
შიგიდრლ² IV (-Ø/-ა-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-

ა-, -ბი) ზედადგარი, სამფეხა

შრთქა//შრთკა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩოთქი

შრკუ II (-წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) დინგი, დრუნჩი

შოლ IV (-მო-, -წ, -ს) სარეველა ბალახი

შოლ-ბრბ III (-ე-, -წ, -ს) სანელებელი, საკაზმი (ზედმიწ. სარეველა-ბალახი)

შოლ' (მოყ.) III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ცეკვა; იხ. **ლ'ოჩ**

შრმო 1) კითხ. ნაცვ. რამდენი; იხ. **დრცე**

შომოლ'ზ ზმნს. რამდენიმე, რამდენილაც

შომორატუ ზმნს. როდის, რომელ საათზე

შომორალ' ზმნს. რამდენად

შომორალ'ა 1) რიცხ. მრავალი, რამდენიმე. 2) არსებ. მრავალნი, ბევრნი

შომორახ ზმნს. რამდენჯერ, რამდენგზის

შომოყ'ლირუ კითხ. ნაცვ. რომელი, როგორი

შრრ/უ¹ III (-Ø-/ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) სანაპირო, ნაპირი, მხარე

შრრ/უ² III (-Ø-/ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) ტყავი (ხბოსა, საქუდედ გამოყვანილი)

შრრ/უ³ III (-Ø-/ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) შორუ (დაწნული დიდოური ჩექმე-ბი მამაკაცისა); იხ. **გედო**

შოჟ კითხ. ნაცვ. ვინ, რა; ასახ. **შები**, საჰ.

შეუ

შოჟ-ბოჯლ'რნ III განუსაზღვ. ნაცვ. 1. ვილაცა, ვინმე. 2. რაღაცა, რამე

შრტქინ განუსაზღვ. ნაცვ. 1. ვინმე. 2. რამე; ასახ. **შებრქინ**

შრტლ'ა განუსაზღვ. ნაცვ. 1. ვილაც. 2. რაღაც; ასახ. **შებილ'ა**

შოჟ/შოჟე კითხ. ნაცვ. **შოჟე**, შაფ. **შე-ბიწ**

შოფრზ/ი/შოფრ/ბი (-აწ//ზწ, -ა-ს//ზა-ს) 1. შოფიხელი. 2. შოფიხელები (სოფ შოფიხის მცხოვრებნი)

შოფრ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მძლოლი; იხ. **ჩოფრ**

შოფრლი IV (-მო-, -წ, -ს) მძლოლობა; იხ. **ჩოფრლი**

შოქერ/ი IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მჩორე

შოშოლ'აჰუ ძველი, დაძენძილი, დახეული; მოყ. **შოშოლ'ახუ**

შოშრლი IV (-წ, -ს) ძველი, დახეული, დაძენძილი ნივთები

შოშოლიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დახევა, დაძენძვა (დაძენძავს)

შოშოლიკრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დახევილება, დაძენძვილება

შოშოლიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დახევილებილება, დაძენძვილებილება

შოშოლილ'-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დახევა, დაძენძვა (დაიძენძვა). 2) პოტ. დახევის (დაძენძვის) შეძლება

შუათ III (-ე-, -წ-, -ს) ჯანმრთელობა, სიმ-
ხნევე

შუბ¹ III (-ე-/ო-, -წ-, -ს) ნეჭა

შუბ² III (-ე-/რე-, -წ-, -ს, მრ. -რე-, -ბი)
ბუსნო, კორდი

შუბჭი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მუნდშტუკი,
ჩიბუხის ტარი

შუდ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) საფლავი, სა-
მარე

შუდა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სასაფლაო

შულა: შულა ბოდ-ს გამაგრება, გან-
მტკიცება (განამტკიცებს); იხ.
ბალ^ოკან

შულა: შულა ბოჯ-ს გამაგრება, განმტკი-
ცება (განმტკიცდება); იხ. ბალ^ოლ^{ან}

შულაჰინ IV (-ო-, -წ-, -ს, მრ. -ო-, -ბი)
ლობე

შულადაბ 1. მყარი. 2. მაგარი; იხ.
ბალ^ორუ

შულაკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გამაგრება,
განმტკიცება (განამტკიცებს)

შულაკრ-ს (შულაკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
უზ. I გამაგრებინება, განმტკიცები-
ნება

შულაკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
მაგრებინებინება, განმტკიცებინე-
ბინება

შულალ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გამაგრება,
განმტკიცება (განმტკიცდება). 2)
პოტ. გამაგრების (განმტკიცების)

შედლება

შუტ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) დავიწყება

შუტანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
დავიწყება

შუტირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დავი-
წყება

შუტირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ვიწყებინება

შუტირნაკუ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) გულმა-
ვიწყი (ადამიანი)

შუფრ-შეფლ-ს (მოყ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო)
გადაჩურჩულება

შუმა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბოთლი; იხ.
შრმა¹

შუმ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დასაფლავება, და-
კრძალვა

შუმამანდა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ვერანდა;
მოყ. შუმამანდი

შუშირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დასაფ-
ლავებინება, დაკრძალვინება

შუშირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
საფლავებინებინება, დაკრძალვინე-
ბინება

შუმულ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ქშენა, ფშვინვა

შუმულერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ქშე-
ნინება, ფშვინვინება

შუმუნ¹ IV (-წ-, -ს) ქშენა, ფშვინვა

შუმუნ² IV (-წ-, -ს) ბუზლუნი, ბურტყუ-
ნი

ჩადუნა II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მთის ჩადუნა

ჩაღუ II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ლენტი, ბაფთი. 2. ფითილი

ჩაღ-ა¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაკიდება, გაფენა (გაფენს)

ჩაღ-ა² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ფრქვევა, გაწუწვება. 2. დაღვრა, გადმოღვრა. 3. სროლა, ტყორცნა. 4. ამოვსება. 5. გადატ. დაფანტვა, გაბნევა. 6. გადატ. ზიდება, ლებინება

ჩაღანა/ღ-ა¹ (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად დაკიდება (გაფენა)

ჩაღირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაკიდებინება, გაფენინება

ჩაღირ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დაფრქვევინება, გაწუწვინება. 2. დაღვრევა, გადმოღვრევა. 3. სროლინება, ტყორცნინება. 4. ამოვსებინება

ჩაღირერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაკიდებინებინება, გაფენინებინება

ჩაღირერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II I 1. დაფრქვევინებინება, გაწუწვინებინება. 2. დაღვრევინებინება, გადმოღვრევინებინება. 3. სროლინებინება, ტყორცნინებინება. 4. ამოვსებინებინება

ჩაღირნა/ღ-ა¹ (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად დაკიდებინება (გაფენინება)

ჩაღირნა/ღ-ა² (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად დაფრქვევინება (გაწუწვინება, დაღვრევა, გადმოღვრევა, სროლინება, ტყორცნინება, ამოვსებინება)

ჩაღი-როკ-ა (-სი, -ხო, -ო) მიმოფანტვა, მიმოზნევა, მიყრა-მოყრა

ჩაღი-როკერ-ა (ჩაღი-როკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მიმოფანტვინება, მიმოზნევინება

ჩაღი-როკერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მიმოფანტვინებინება, მიმოზნევინებინება

ჩამასთავ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ფინიკი, ინდის ხურმა

ჩან III (-ე-, -ჰ, -ს) ნადირობა

ჩანაჰან III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მონადირე; ასახ. ჩანაჰან

ჩანაჰანლი IV (-ჰ, -ს) 1. ნადირობა. 2. მონადირეობა

ჩანგელი II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნემსკავი, ჩანგალი; იხ. უჭაკუ¹

ჩანგი ზმნს. ბევრად, ხშირად

ჩანგით IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) მსხვილი თოკი

ჩანთა¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქსოვილის (ნაჭრის) პარკი. 2. სადრუნჩე, საპირე (ხარისა)

ჩანთა² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჯიბე; იხ. ჟიბუ

ჩანთა-ყური IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცელის გამოსაპირი ხელსაწყო (ზედმიწ. სა-

პირე-გრდემლი)

ჩად III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჩაი

ჩადან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჩაი-
დანი; იხ. **ჩადნკ**

ჩადნკ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჩაი-
დანი; იხ. **ჩადან**

ჩარა IV (-წ, -ს) 1. აუცილებელი რამ, სა-
ჭირო რამე. 2. გამოსავალი, საშველი

ჩარად-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) თხოვნა, ვედრე-
ბა; იხ. **ესირს, ხოდს**

ჩარადრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I თხოვნი-
ნება, შევედრებინება

ჩარადრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
თხოვნივინებინება, შევედრებინები-
ნება

ჩარან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ფო-
ლადი

ჩარდსჰი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სხვენი,
თავანი. 2. აივანი, ვერანდა; იხ.
რადი

ჩარმა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩალმა, დოლ-
ბანდი; ასახ. **ჩალმა**

ჩარნი//ჩუარნი IV (-წ, -ს) წკარუნი, ჟღა-
რუნი; მოყ. **ჭარნი//ჭუარნი**

ჩარმამუ კეკლუცი, კოპწია

ჩაქარ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) შაქა-
რი

ჩაქარიდრჰუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საშაქრე

ჩაქმად IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩექმა

ჩაღანა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩაღანა; ასახ.

ჩაბაქ

ჩაღანა//ჩაღანა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მარ-
ხილი, ციგა; ასახ. **ჩანაღა**

ჩაღაჭ მლაშე, დამლაშებული

ჩაღიკ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დამლაშება

ჩაღიკ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გახევება,
გაშეშება

ჩაღიკრ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამლა-
შებინება

ჩაღიკრ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გახევე-
ბინება, გაშეშებინება

ჩაღიკრერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
მლაშებინებინება

ჩაღიკრერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
ხევებინებინება, გაშეშებინებინება

ჩაღილ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დამლაშე-
ბა (დამლაშდება). 2) პოტ. დამლაშე-
ბის შეძლება

ჩაღილ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გახევება,
გაშეშება (გაშეშდება). 2) პოტ. გახე-
ვების (გაშეშების) შეძლება

ჩაღიფუ გახევებული, გაშეშებული;
ასახ. **ჩაღრიფ, ჩაღრჭ**

ჩაღიფულ-ი IV (-წ, -ს) გაქვავება, გაშესე-
ბა

ჩაყანა გადამლაშებული; მოყ. **ჩაყანა**,
ასახ. **ჩაყაჭანა**

ჩაყანიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გადამლა-
შება

ჩაყანიკრ-ს (ჩაყანიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-

უზ. I გადამლაშებილება
ჩაყანიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 გადამლაშებილებინება
ჩაყანილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გადამლა-
 შება (გადამლაშდება). 2) პოტ. გადა-
 მლაშების შეძლება
ჩაჩანად II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩეჩენი (ქა-
 ლი)
ჩაჩანაჟ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩეჩენი (კა-
 ცი)
ჩაჩანზ/ი//ჩაჩან/ზი (-ან//ზან, -ან-ს//ზან-
 ს) 1. ჩეჩენი. 2. ჩეჩნები (ნახური მო-
 დგმის ყველაზე მრავალრიცხოვანი
 ხალხი). **ჩაჩანზას მეც** ჩეჩნური ენა
ჩაჩმა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საფანტი (თო-
 ფისა)
ჩაჩმა-თუფი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ნარეზია-
 ნი შაშხანა (ზედმიწ. საფანტ-თოფი)
ჩახილქუ ვარდისფერი
ჩაჭმა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) საუბ. სანთებე-
 ლა
ჩედ ნაწ. -ლა, აბა; იხ. **რჩი**¹
ჩერხი II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) სალესი, ჩარხი;
 მოყ. **ჩარხი**
ჩეჩა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. მაქმანი, არშია.
 2. ფოჩი
ჩიბა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ძუკნა ძაღლი.
 2. გადატ. გახრწნილი (ქუჩის) ქალი;
 იხ. **ქაჩა**
ჩიქრლა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) პატარა მო-

სახვევი
ჩირაჰ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხე-
 ლის ლამფა; იხ. **ჩირაჟ**
ჩით IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) პატარა ნაჭე-
 რი, ნაჭრის ნაგლეჯი
ჩით/ი IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩითი
ჩიხრლ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჩი-
 ხოლი
ჩიხი-ჩაზი IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ნაჯღაბ-
 ნი (ზედმიწ. ნუწერ-ნაწერი)
ჩირაჟ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ლამ-
 ფა, ნათურა
ჩოზრრი (მოყ.) III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) კუნთი;
 იხ. **ბიტოჰ**³
ჩოთი III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) შოთი
ჩოლრდ IV (-წ-, -ს) თავთავიანი ჩალა
ჩოროქაჟ I 1. ჭუჭყიანი, ტალახიანი. 2.
 ფეთხუმი, უსუფთაო; იხ. **თუთურუ**
ჩორრქ: ჩორრქ ზოდ-ს 1. დასვრა, დათუ-
 თხვანა. 2. გადატ. გასვრა, შერცხვენა
 (შეარცხვენს); იხ. **თუთურიკა**
ჩორრქ: ჩორრქ ზოჯ-ს 1. დასვრა, დათუ-
 თხვანა. 2. გადატ. გასვრა, შერცხვენა
 (შერცხვენა); იხ. **თუთურილან**
ჩორფა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) წვნიანი, ბორ-
 ში
ჩორფირ I (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მძლოლი; იხ.
შორფირ
ჩორფირლი IV (-წ-, -ს) მძლოლობა; იხ.
შორფირლი

ჩოქ¹ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჭავლი (წყლისა); იხ. **ბრრუ**
ჩოქ² (მოყ.) III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩანჩქერი
ჩოქლ^{ა/დ}-ს (-ს, -ხ, -Ø) გავლება, გამოვლება; იხ. **ბიჰს**
ჩოქლ^{არ}-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გავლებინება, გამოვლებინება
ჩოქლ^{არერ}-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გავლებინებინება, გამოვლებინებინება
ჩრქლ^{რ/უ} IV (-Ø/-ა-, -წ-, -ს, მრ. -Ø-, -ბი) ნარცხი, ნარეცხი; იხ. **ჰყი-რყი**
ჩოქ-ჩრქ ზმნს. ჩოკი-ჩოკი (ვირების მოსახმობი ხმიანობა) ასახ. **ქომ-ქომ**
ჩრჩი¹ III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ბავშვ. ცხენი; იხ. **გულუ, სრიდო**
ჩრჩი² ზმნს. ჩოჩი-ჩოჩი (ცხენების მოსახმობი ხმიანობა)
ჩოჩრრა¹ IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ფაფარი
ჩოჩრრა² III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ფოჩი
ჩუვაშია^დ II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩუვაში (ქალი)
ჩუვაშია^ტ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩუვაში (კაცი)
ჩუვაშ/ბი (-ზწ-, -ზა-ს) ჩუვაშები
ჩუთ IV (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -აა-, -ბი) წყვილი
ჩულქი IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) გრძელი წინდა, ჩულქი

ჩუნგურ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ჩონგური
ჩურ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -აა-, -ბი) რეზინი
ჩურღა/ჩურღა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) მანდილი, მოსახვევი; იხ. **მეჭრტუ, ფარდაგი**
ჩური II (-წ-, -ს, მრ. -ბი) განავალი
ჩურზი: ჩურზი ბოდ-ს რეცხვა, ბანა (იბანს)
ჩურზი: ჩურზი ბოჯ-ს რეცხვა, ბანა (იბანება)
ჩურტ III (-მო-, -წ-, -ს, მრ. -აა-, -ბი) მათრახი; მოყ. **ჩურტ**
ჩურჩ/ჩურჩი: ჩურჩ/ჩურჩი ბოდ-ს დასულსტება, დაუძლურება (დააუძლურებს)
ჩურჩ/ჩურჩი: ჩურჩ/ჩურჩი ბოჯ-ს დასულსტება, დაუძლურება (დაუძლურდება)
ჩურტუ ზმნს. ბავშვ. ზურგზე
ჩურხალა/ჩურჩალა IV (-წ-, -ს, მრ. -ბი) ჩურჩხელა
ჩუტა III (-წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ჩოხა. 2. გრძელი ლაბადა; მოყ. **ჩუტა**
ჩუტ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. გამოვლენა, გამოვრკვევა. 2. გამომჟღავნება. 3. შენიშვნა; მოყ. **ჩუტს**
ჩუტერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. შეტყობინება, ცნობება. 2. შეგრძნებინება,

შეგრძნობინება
ჩუჭერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. შე-
 ტყობინებინება, ცნობებინება. 2. შე-
 გრძნებინებინება, შეგრძნობინები-
 ნება
ჩუჭიჯან I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მეთევზე
ჩჰანიდა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თხა; ასახ.
ჩანიდა
ჩჰჩა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფოჩი (სიმინდი-
 სა)

ც

ცა III (-დე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ვარსკვლა-
 ვი. 2. ვარსკვლავის ორნამენტი მო-
 ქსოვილ ჩექმებზე
ცაბუცი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ორნამენტი
 შალის წინდებზე (ზედმიწ. ვარ-
 სკვლავ-მთვარე)
ცადარამუ ვარსკვლავური, ვარსკვლავი-
 ანი
ცაკა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მუწუკი, ხუწუწი;
 ასახ. **ცაკუა**
ცალუ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კაჟი, ტალი,
 ბროლი
ცალ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ტყორცა, სრო-
 ლა. 2. სროლა (თოფისა). 3. მიბათ-
 ქაშება. 4. ჩარჭობა, ჩაცემა, ჩასობა. 5.
 დადგმა, დამაგრება
ცალანა/და-ა (-ს, -ხ, -ო) ხშირად ტყორ-

ცნა (სროლა, მიბათქაშება, ჩარჭობა,
 ჩაცემა, ჩასობა, დადგმა)
ცალ-ბოკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მიმობნევა,
 მიყრა-მოყრა; იხ. **ქურ-რეკა**
ცალ-ირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ტყორ-
 ცნინება, სროლინება, მიბათქაშები-
 ნება, ჩარჭობინება, ჩაცემინება, ჩა-
 სობინება, დადგმევა
ცალ-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 ტყორცნინებინება, სროლინებინება,
 მიბათქაშებინებინება, ჩარჭობინე-
 ბინება, ჩაცემინებინება, ჩასობინე-
 ბინება, დადგმევიანება
ცანილუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წალი; ასახ.
ცანრი
ცანწკ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. სო-
 კოს სახეობა
ცარ IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ლიკო-
 პოდიუმი კლავატუმი; ასახ. **ცარწკ**
ცახ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხაზი
ცახ-ა¹ (-სი, -ხო, -ო) წერა, დაწერა
ცახ² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მედ. აცრა. 2.
 ნიშანი, კვალი
ცახუნა მჟავე
ცახელ-ა (-სი, -ხო, -Ø) წერის შეძლება
ცახნა/და-ა (-ს, -ხ, -ო) 1. წერა ხოლმე,
 მწერლობა. 2. მიმოწერა. 3. გადატ.
 შარის მოდება, წერით დაკავება
ცახწკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მწერალი,
 მიმოწერის სპეციალისტი. 2. გადატ.

მაბეზლარა, მომჩივანი
ცახნაღი IV (-წ, -ს) პერმ. მიმოწერით
 დაკავება, მწერლობა. 2. გადატ. მა-
 ბეზლარობა, მომჩივნობა
ცახნი IV (-წ, -ს) ჯღაბნა, მჯღაბნელობა
ცახ-რახ-ს (-სი, -ხო, -ო) დაწერა, ნაწე-
 რით გავსება (ზედმიწ. წერა-მერა)
ცახრერ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II დაწე-
 რინებინება
ცახურა II (-ო/-ე-, -წ, -ს) წახი (ქალი)
ცახურაჲ II (-ო/-ე-, -წ, -ს) წახი (კაცი)
ცახურ/ზი (-ზწ, -ზა-ს) წახები (დაღეს-
 ტნის ლეზგიური მოდგმის მცირე-
 რიცხოვანი ხალხი)
ცე¹, ცეღ (ასახ.) III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ზი)
 არწივი
ცე² (მრ. **ცეტა**) 1) თანდ. -ვით, მსგავსი.
 2) ზმნს. დაახლოებით
ცებეკანღი IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) მოწინავე-
 ობა, წინამძღოლობა
ცებორუზ/ი//ცებორუ/ზი (-მწ//ზწ, -მა-
 ს//ზა-ს) 1. ცებარელი. 2. ცებარელე-
 ბი (სოფ. ცებარის მცხოვრებნი)
ცედ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) სახელის დარქმე-
 ვა, სახელდება
ცედირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I სახელის
 დარქმევინება
ცედირერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II სახე-
 ლის დარქმევინებინება
ცეზ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ი) ცეზი, დიდო

ცეზი I, II (-მა-, -წ, -ს, მრ. -ზი) ცეზიები,
 დიდოები (დაღესტნის დიდოური
 მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალხი)
ცეზიდას ცეზიური, დიდოური
ცეზიდახორ ზმნს. დიდოურად, ცეზიუ-
 რად
ცეკუა IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) მეჭეჭი; მოყ.
 ცაკა
ცეკერიო III (-წ, -ს, მრ. -ზი) ბელურა
ცეკ/ი¹ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ზი) თიკანი
ცეკ/ი² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ზი) კბილი
 (ხახვისა)
ცეკმადკუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) როდინი,
 სანაყი
ცეკმადკუ² IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) ბოტ.
 ბუტკო
ცეკმადუ IV (-წ, -ს, მრ. -ზი) 1. ნიორი. 2.
 სანელებელი (ხახვისა)
ცეკნი IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ზი) 1. ოთახის
 კუთხის ზედა ნაწილი. 2. ღერძთა-
 შორისი ინტერვალი კედელზე
ცეკი III (-წ, -ს, მრ. -ზი) კუთხე (სახლი-
 სა, ოთახისა)
ცემორი III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ზი) ღრძილი;
 ასახ. **სემორი**
ცენ (მოყ.) IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ზი)
 რძის პროდუქტები
ცეტა III (-წ, -ს, მრ. -ზი) დილი; ასახ.
ცეტუა
ცეყა III (-წ, -ს, მრ. -ზი) 1. საფუარი. 2.

აფუებული ცომი, ხაში; იხ. **ცეყკუ**,
 მოყ. **ცეყტა**
ცეყკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) იხ. **ცეყა**
ცეყიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დამყავება,
 დამწნილება (დაამწნილებს)
ცეყიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დამყავე-
 ბინება, დამწნილებინება
ცეყიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 მყავებინებინება, დამწნილებინები-
 ნება
ცეყილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დამყავება,
 დამწნილება (დამწნილდება). 2)
 პოტ. დამყავების (დამწნილების)
 შეძლება
ცეყიღუ მყავე, ჭმახი; მოყ. **ცეყრტ**, ასახ.
ცეყრბ
ცეც-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოჭერა, გამოწურვა;
 იხ. **ცეციკ**
ცეციკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მოჭერა,
 გამოწურვა (გამოწურავს)
ცეციკნ/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 მოჭერა (გამოწურვა)
ცეციკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოჭერი-
 ნება, გამოწურვინება
ცეციკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მოჭე-
 რინებინება, გამოწურვინებინება
ცეცილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. მოჭერა,
 გამოწურვა (გამოიწურება). 2) პოტ.
 მოჭერის (გამოწურვის) შეძლება
ცეცლ-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) 1. ჟონვა, შეჟონ-

ვა, გადენა. 2. ჟინჟღვლა, ცრა
ცეცილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) შეჟონვინება, გა-
 დენინება
ცეხდენ IV (-ე-/-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 სხვენი, თავანი
ცეკდამუ აბეზარი, მომაბეზრებელი,
 გულის გამაწყალებელი
ცეკელწნ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 შეხება (წამოდება)
ცეკლ-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) შეხება, წამოდება
ცეკლირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შეხები-
 ნება, წამოდებინება
ცეკლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II I შე-
 ხებინებინება, წამოდებინებინება
ცეკწნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხშირი შემხებ-
 ლობა, მომაბეზრებელი შემხებლო-
 ბა
ცი III (-რო-, -წ, -ს, მრ. -რა-, -ბი) სახე-
 ლი, მეტსახელი, სახელწოდება
ციბარწკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სამკეცა ძა-
 ფი (ჩექმა **გედო**-ს გვერდების მოსაქ-
 სოვად)
ციბარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაცვეთა,
 განაგაბრება (განაგაბრებს)
ციბარიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაცვე-
 თინება, განაგაბრებინება
ციბარიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ცვეთინებინება, განაგაბრებინები-
 ნება
ციბარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაცვეთა,

განაგაბრება (განაგაბრდება). 2)
 პოტ. გაცვეთის (განაგაბრების) შე-
 ძლება
ციბარლუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭვავი, სვი-
 ლი
ციბარუ 1. ძველი, დაძველებული. 2.
 დაძენძილი
ციგან I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოშა
ციგანან II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოშა (ქა-
 ლი)
ციგანანუ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოშა (კაცი)
ციგან/ბი (-წწ, -წა-ს) ბოშები
ცრგი-ცრგი შორისდ. ციგო-ციგო (თი-
 კან-ბატკნის მოსახმობი ხმიანობა)
ცრკა-ცრკა შორისდ. ციგო-ციგო (თხების
 მოსახმობი ხმიანობა)
ცრლი (საჰ.) IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კოშკი
ციმ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ბორო-
 ტება, სიაცე
ციმნტ/ი III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ცემენტი
ციმიდრხუ ბოროტი, ავი, გაბრაზებუ-
 ლი; იხ. ბიხარსუ
ცინჰალ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გარე ბი-
 ძაშვილი
ცინჰალლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბიძაშვი-
 ლობა, გარე ბიძაშვილობა
ცინცრუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. მჟაუნა;
 ასახ. ცინცრუ
ცრმო II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მარილი

ციდრხუ მარილიანი; იხ. ციდრშაუ
ციდრუ IV (-ღ-/-ა-, -წ, -ს, მრ. -ღ-/-ა-, -
 ბი) სამარილე
ციდოშუ მლაშე, გადამლაშებული; იხ.
ციდრხუ
ცირქ IV (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ცირკი. 2.
 საუბ. კინო
ცირრუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) სეხნია, თანა-
 მოსახელე
ცირუც III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ღია
 ჭრილობა (ადამიანისა)
ცრლა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სასაცილო, საცი-
 ნარი, სამხიარულო; მოყ. სრლა
ცილანი IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ხუმრობა, მასხრობა, ლათაია
ცილანიდაკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხუმარა,
 მასხარა
ციხრლი ტყიური, ველური, ცხოველუ-
 რი
ციც IV (-ე-, -წ, -ს) ტყე
ციც-ბეკაწ ზმნს. ყველგან, ყოველ ადგი-
 ლას
ციცტრსი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეტყევე
ციცრჩა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კოდალა
ცრცხუ ტყიანი, გატყიანებული
ციცრ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) იხ. სრკრუ
ციჰირაუ; იხ. სიჰირაუ
ცრკრუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) იხ. სრკრუ
ცო III (-მო-, -წ, -ს) ხსენი
ცოდ-წ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მოწამვლა; იხ.

ჰოსლ'ს, ტამზი ბოდან
ცოდირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოწამ-
 ვლევილება
ცოდირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მო-
 წამვლევილებინება
ცრლი IV (-წ, -ს) ერთობა, თანხმობა
ცოლ'რზი: ცოლ'რზი ბოჯ-ს შეთანხმება,
 დაყაბულება, ხელშეკრულების და-
 დება
ცრტა III (-წ, -ს) წელი
ცოტ: ცოტილ'ე აღნაგი, მწყობრი, ჩამო-
 ქნილი
ცოტორ/ი III (-ა-/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ა-/-Ø-, -
 ბი) ჭიპი
ცოქ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ფრინველის
 სახელწოდება
ცუგუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კასრი; ასახ.
 სუგული
ცუდი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცხედარი, გვამი
ცუდზაჯუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კუბო
ცუდური III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სლიპინა
 თიხამიწა
ცურ III (-მო-, -წ, -ს) ნაკელი, სკორე
ცუც¹ IV (-ე-, -წ, -ს) ნახერხი
ცუც² III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ნარჩენი,
 ანარჩენი
ცუციკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. დადება,
 დადგმა. 2. ჩაფვლევა, ჩატვირთვა.
 3. ჩასობა, ჩარჭობა (ჩაარჭობს)
ცუციკნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად

დადება (დადგმა). 2. ხშირად ჩა-
 ფვლევა (ჩატვირთვა). 3. ხშირად ჩა-
 სობა (ჩარჭობა)
ცუციკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. და-
 დებინება, დადგმევა. 2. ჩაფვლევა,
 ჩატვირთვინება. 3. ჩასობინება, ჩა-
 რჭობინება
ცუციკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 დადებინებინება, დადგმევიინება. 2.
 ჩაფვლევიინება, ჩატვირთვიინებინე-
 ბა. 3. ჩასობინებინება, ჩარჭობინე-
 ბინება
ცუცილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. დადება,
 დადგმა. 2. ჩაფვლევა, ჩატვირთვა.
 3. ჩასობა, ჩარჭობა (ჩაერჭობა). 2) 1.
 დადების (დადგმის) შეძლება. 2. ჩა-
 ფვლევის (ჩატვირთვის) შეძლება. 3.
 ჩასობის (ჩარჭობის) შეძლება

ცუცურუ ქატოიანი

წ

წა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ვარსკვლავი; იხ. ცა
წაზი: წაზი როჯ-ს 1. გაწელვა. 2. გაბერვა
წაზი: წაზი როდ-ს 1. გაწელვა. 2. გაბერ-
 ვა
წალდუკან III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მო-
 სწავლე, მოწაფე
წალი III (-წ, -ს) სწავლა
წალ-ს¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. გატეხა. 2. და-

სკდომა. 3. შეწვა

წალ¹-ა² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გაჭიმვა, გაწელვა

წალანა/და (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ხშირად გატეხა. 2. ხშირად დასკდომა. 3. ხშირად შეწვა

წალ¹ირ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გატეხინება. 2. შეწვევა

წალ¹ირ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაჭიმვება, გაწელვინება

წალ¹ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გატეხინებინება. 2. შეწვევინებინება

წალ¹ირნა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. გაჭიმვება, გაწელვინება

წალ¹ურ/ი IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ხვრელი, ღრიჭო, ღიობი

წალ¹ურამუ ღიობიანი, ხვრელიანი

წამალი III (-ა, -ს) შესაწამლი წამალი (ყურძნისა)

წაა III (-მო-, -ა, -ს, -ბი) წონა

წარაქი¹ III (-ა, -ს, მრ. -ბი) წერაქვი, წალკატი; იხ. **წარაქი-ბრზო**

წარაქი² IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) მეურნეობა

წარაქი-ბრზო IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) წერაქვი, წალკატი; იხ. **წარაქი**

წარაქ¹ III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ქურქელი, ქურქლეული; იხ. **შრტუროდ**

წარაქ² III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ხელსაწყო (ხუროსა)

წარაქ³ III (-მო-, -ა, -ს, მრ. -აა-, -ბი) საამ-

შენებლო მასალა

წაქიზი: წაქიზი ბოდ-ა გაელვარება, გაბზინება, გაკრიალება

წაქიზი: წაქიზი ბოჯ-ა ელვარება, ბზინვა, კრიალი

წაქმადუ 1. აელვარებული, გაკრიალებული. 2. დამაბრმავებელი; მოყ.

წაკადამუ, ასახ. **წაქადამუ**

წაყ ზმნს. ძალიან, ძლიერ, უკიდურესად

წაყაჭ 1. წარჩინებული, ბრწყინვალე. 2. ვარგისი, გამძლე, ხარისხიანი

წაწა IV (-ა, -ს, მრ. -რ-, -ბი) ნაპერწკალი, ნაკვესი

წეგა IV (-ა, -ს) გაზაფხულზე გაცვენილი მატყლი

წეგ-ა (-სი, -ხო, -ო) 1. ჩურჩნა, გამომარცვლა. 2. ქერქის გაყრა, გაწმენდა. 3. გათლა. 4. ცვენა (მატყლისა) ასახ.

წეგაჭ

წეგანა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ქერქის ყრევა, რანდვა

წეგირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ჩურჩნება. 2. ქერქის გაყრება. 3. გათლება. 4. გაყრება

წეგირერ-ა/წეგრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ჩურჩნევინება. 2. ქერქის გაყრევინება. 3. გათლევინება. 4. გაყრევინება

წეზლ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაწკარუნება,

გაჩხარუნება
წეკაჭ თავხედი, კადნიერი
წეკლა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) 1. ჭრიჭინი. 2. გადატ. კუდაბზიკობა, ყოყოჩობა
წეკნი IV (-წ, -ს) ჭრიჭინი
წეკ-წეკ ჭრრ-ჭრრ (კალიების ჭრიჭინის ხმიანობა)
წელენი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ულო (დაგრე-ხილი ბალახი ძნის შესაკრავად)
წელ/ო III (-Ø/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. გორგალი (მატყლის ძაფისა). 2. კოჭა (მატყლის ძაფისთვის)
წენა IV (-წ, -ს) კენჭისყრა, წილისყრა; მოყ. წუწყა
წენ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ჩქმეტა, ბწკენა
წენა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ჩქმეტა (ბწკენა)
წენაღუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩქმეტა, ბწკენა, წიწკნა
წენრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ჩქმეტიწე-ბა, ბწკენიწე-ბა
წენრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ჩქმეტი-წე-ბა, ბწკენიწე-ბა
წერუწა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მშვილდი
წელლ-ს (-ს, -ხ, -ო) 1. ჭრიალი, ჭრიჭინი. 2. წრიპინი, წრუწუნნი. 3. ღრჭიალი, კრაჭუნნი
წელლა/დ-ს (-სი, -ხო, -Ø) პერმ. ხშირად ჭრიალი (ჭრიჭინი, წრიპინი, წრუწუნნი, ღრჭიალი, კრაჭუნნი)

წელლ-რ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. აჭრიალება, აჭრიჭინება. 2. აწრიპინება, აწრუწუნება. 3. აკრაჭუნება
წელლ-რერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. აჭრიალებიწე-ბა, აჭრიჭინებიწე-ბა. 2. აწრიპინებიწე-ბა, აწრუწუნებიწე-ბა. 3. აკრაჭუნებიწე-ბა
წელნი IV (-წ, -ს) 1. ჭრიალი. 2. წრიპინი, წრუწუნნი. 3. ღრჭიალი, კრაჭუნნი
წელ-წელ ჭრრ-ჭრრ (ჭრიალის ხმიანობა) იხ. წული-წელი
წეწ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-მა-, -ბი) 1. წარბი. 2. წამწამი
წეწ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. რანდვა, გამალა-შინება. 2. თლა, ჩამოთლა; იხ. წეგა
წეხ IV (-ე-/რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წნელი, წკეპლა; იხ. ღელიდა
წი IV (-ღო-/ღო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ცეცხლი, კოცონი, ხანძარი. 2. ნაპერ-წკალი. 3. სითბო, ტემპერატურა
წიდდასა ზმნს. კვლავ, ხელახლა, თავი-დან; იხ. ჰიჭყადაწაა, ეწწოგოტაა
წიდრბ ზმნს. კერიასთან, კოცონთან (აქ ხალხი თავს იყრის სასაუბროდ და ახალი ამბების მოსაყოლად) იხ. ქო-დიდრბ
წიკარაჭ 1. კარგი, მშვენიერი. 2. ზედმე-ტი. 3. დიდი, მრავალრიცხოვანი
წიკიღუ 1) განსაზღ. ნაცვ. ყველა. 2) ზმნს. სულ; მოყ. წიკრჭ, ასახ. წიკრბ

წკიფუზად ზმნს. ყველგან, ყოველ-
 მხრივ; ასახ. წკიფაზად
 წკიფუთოჲ მთელი, სრული
 წიკუნ ზმნს. ბევრი, მეტი
 წილირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოჭუტვა
 წინრლი III (-წ, -ს) წნილი (კომბოსტოსა)
 წინტა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წინდა, ნასკი;
 ასახ. წინდა
 წიდრჳ/წილრჳ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბუ-
 ხარი
 წიპ-წიპ 1) III ბავშ. წიწილა. 2) 1. წიპ-წი-
 პი (წიწილების მოსახმობი ხმიანო-
 ბა). 2. შორისდ. წიპ-წიპ (წიწილები-
 სა და ჩიტების მოსახმობი ხმიანო-
 ბა)
 წირყ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ვეფხვი
 წიჳურ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. მო-
 სწავლე, მიმდევარი
 წიფერ III (-მო-, -წ, -ს) წიფელი; იხ.
 ყჳყჳ
 წიქჳწი IV (-მო-, -წ, -ს) ცეცხლი, ხანძა-
 რი; იხ. წი
 წრლო IV (-რა-, -წ, -ს, მრ. -რა-, -ბი) სა-
 მჭედლო; იხ. წილრო
 წილრო/ო IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სამჭედ-
 ლო; იხ. წრლო
 წილროი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საბერველი
 წრლ/უ II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ბეჭი
 წილ-წილ ჳრაჳუნი, ჳრაჳ-ჳრუჳ (საწო-
 ლის ჳრიალის ხმიანობა)

წიყალჳ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კაჳი, ტალი
 წიწკი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. წითელი
 წიწაკა
 წიწრა 1. აღისფერი. 2. სიწითლე, გა-
 წითლება
 წიწირიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გავარ-
 დისფერება. 2. გაწითლება (გააწით-
 ლებს)
 წიწირიკრ-ს (წიწირიკერ-, -სი, -ხო, -Ø)
 კაუზ. I 1. გავარდისფერებინება. 2.
 გაწითლებინება
 წიწირიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 გავარდისფერებინებინება. 2. გა-
 წითლებინებინება
 წიწირილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვწ. 1. გავარ-
 დისფერება. 2. გაწითლება (გააწით-
 ლდება). 2) პოტ. 1. გავარდისფერე-
 ბის შეძლება. 2. გაწითლების შე-
 ძლება
 წიწჳ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ძალა, ძალის-
 ხმევა, მცდელობა. 2. თაოსნობა,
 ინიციატივა; იხ. ჳიგარ
 წო III (წ-წ, წო-დე-ს, მრ. წო-მა-ბი) აკვნის
 სახელური
 წობ III (-ე-/მო-, -წ, -ს) მოწყალება,
 ლმობიერება
 წოდარ: წოდარ ბოჳ-ს 1. გაფრთხილე-
 ბა, გამოფხიზლება. 2. დაჳკვიანება
 წოდორაჳ 1. ფრთხილი, ფხიზელი. 2.
 მიხვედრილი, ჳკვიანი

წოდორაჭნი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დინჯი, ჭკვიანი

წოდორილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) დაბრძენება, დაჭკვიანება

წოდორლი IV (-წ, -ს) სიბრძნე, სიჭკვია-
ნე

წოდორლიზი: წოდორლიზი ბოჯ-ს 1. გაფრთხილება. 2. მორიდება

წოკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) აღიარება, ცნობა

წოკინა/და (-ს, -ხ, -ო) ლანძღვა, წყევლა;
იხ. ხიხად

წოკირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აღიარე-
ბინება, შეცნობინება

წოკირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აღია-
რებინებინება, შეცნობინებინება

წოყ-ს (-უ-, -ს, -ხ, -Ø) გახმობა, გამოშრო-
ბა; იხ. ჭუჭ

წოყდორ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
საქსოვი დაზგა. 2. გადატ. მოუსვე-
ნარი, დაუდეგარი

წოყიფუ 1. მახვილი, წვერმახვილი. 2.
გადატ. უნარიანი, გონებამახვილი;
მოყ. წოყრუ

წოყიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. წამახვი-
ლება. 2. გალესვა, გაფხავება (გა-
ფხავებს)

წოყიკინა/და-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად
წამახვილება. 2. ხშირად გალესვა
(გაფხავება)

წოყიკრ-ს (წოყიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.

I 1. წამახვილებინება. 2. გალესვინე-
ბა, გაფხავებინება

წოყიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. წა-
მახვილებინებინება. 2. გალესვინე-
ბინება, გაფხავებინებინება

წოყილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. წამახვი-
ლება. 2. გალესვა, გაფხავება (გა-
ფხავდება). 2) პოტ. 1. წამახვილების
შეძლება. 2. გალესვის (გაფხავების)
შეძლება

წოყილი IV (-წ, -ს) სიმახვილე, სიბასრე

წოყლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ჩხვლეტა (ტკი-
ვილისა)

წოყლად-ს (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად
ჩხვლეტა

წოყლირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ჩხვლე-
ტინება

წოყურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გახმობი-
ნება, გამოშრობინება

წოყურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
ხმობინებინება, გამოშრობინებინება

წოდორა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაკადი, ჭავ-
ლი

წორწვი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) გამომრჩენი,
გამომყენებელი (ადამიანი)

წოწოლა/და-ს (-ს, -ხ, -Ø) წოვა; იხ. ლისა

წოწოლირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I წოვი-
ნება

წოწოლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
წოვინებინება

წოწოლწირწა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად წოვინება

წოხ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) 1. ჩასობა, ჩარჭობა.
 2. მოხვედრა

წოხ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) შეჯიბრება, შერკი-
 ნება

წოხწა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. შერკინება,
 ჭიდაობა

წოხრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ჩასობი-
 ნება, ჩარჭობინება. 2. მოხვედრება

წოხრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. ჩასო-
 ბინებინება, ჩარჭობინებინება. 2.
 მოხვედრებინება

წოხ-ტეტ-ა (მოყ.) (-სი, -ხო, -Ø) თამაში,
 წათამაშება

წოჰ IV (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ქურდობა,
 პარვა

წოჰრ I, II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ქურდი,
 მომპარავი

წო¹ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ა-, -ბი) კაკლის
 ნაჭუჭი

წო² III (წოა-ა, წოა-ს, მრ. წო-ბი) ანატ.
 მუცლის აპკი

წოდა/წოდანი წითელი, ალისფერი

წოდაკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. ღებვა. 2.
 გაწითლება; მოყ. წოდიკა

წოდაკრ-ა (წოდაკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. I 1. შეღებვინება. 2. გაწითლე-
 ბინება

წოდაკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.

შეღებვინებინება. 2. გაწითლებინე-
 ბინება

წოდალ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაწითლე-
 ბა (გაწითლდება). 2) პოტ. გაწით-
 ლების შეძლება

წოდალი IV (-ა, -ს) სიწითლე

წოდარწკ IV (-უ-, -ა, -ს, მრ. -ბი) შხამა-
 სოკო

წოდახუ მოწითალო, წითლოვანი

წომურ III (-ე-/აო-, -ა, -ს, მრ. -Ø-/აა-, -
 ბი) ზარი

წონზი: წონზი ბოდა-ა მოფრთხილება,
 გაფრთხილება, დაცვა, შენახვა (შეი-
 ნახავს)

წონზი: წონზი ბოგ-ა მოფრთხილება,
 გაფრთხილება, დაცვა, შენახვა (შეი-
 ნახება)

წოდატ 1. ქალური, მდედრობითი. 2. ქა-
 ლაჩუნა

წოდატნი I (-ა, -ს) ქალაჩუნა რომელიცაა

წოდამაჰატ I (-ა, -ს, მრ. -ბი) ქალაჩუნა

წოდი-წედი ჭრაჰ-ჭრუჰ (ჭრიალია, ჭრა-
 ჭუნის ხმიანობა); იხ. წელ-წელ

წოწული III (-ა, -ს, მრ. -ბი) 1. ღვეხელი.
 2. ბავშ. პური, ბაბა

ჭ

ჭაგო ზმნს. ცოცხლად

ჭაგოდატ 1. ცოცხალი. 2. სიცოცხლისუ-

ნარიანი, გამძლე; იხ. **ჭურმულუდეს**
ჭაგრლი IV (-წ, -ს) 1. სიცოცხლე, არსე-
 ბობა. 2. სიცხოველე, სიმკვირცხლე.
 3. უნარი. 4. სიკეთე
ჭაგულ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ვნ. მკვდრეთით
 აღდგომა, გაცოცხლება (გაცო-
 ცხლდება)
ჭაგუკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) გაცოცხლება (გაა-
 ცოცხლებს)
ჭაგუკრ-ს (**ჭაგუკერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 I გაცოცხლებინება
ჭაგუკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ცოცხლებინებინება
ჭად//ჭუად II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მა-
 მისახლი, მამულეთი. 2. დანგრეუ-
 ლი სახლი, ნასახლარი
ჭალმარაბ¹ მოწყენილი, მოსაწყენი, მო-
 საბეზრებელი
ჭალმარაბ² მხურვალე, მგზნებარე
ჭალშიზი: ჭალშიზი ბოდ-ს მობეზრება
 (მოაბეზრებს)
ჭალშიზი: ჭალშიზი ბოჯ-ს მობეზრება
 (მობეზრდება)
ჭალშირლი IV (-წ, -ს) 1. მოწყენილობა.
 2. მობეზრება
ჭალ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1. მიხვედრა, გაგე-
 ბა. 2. მოსმენა
ჭალერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I შეტყობი-
 ნება, უწყება; იხ. **ჩუკერს**
ჭალერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შე-

ტყობინებინება, უწყებინება
ჭალ-ს//ჭალ-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) 1. დაპო-
 ბა. 2. დაჭრა, დაჩეხა. 3. გადატ. გა-
 პენტვა, გაწეწა
ჭალანან/დ-ა¹//ჭალანან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო)
 პერმ. 1. ხშირად დაპობა, დაჩეხა. 2.
 ხშირად გაპენტვა),
ჭალანან/დ-ა² პერმ. ხშირად დახერხვა
 (მოყ.)
ჭალანაკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მხერხავი
ჭალილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. დაპობა.
 2. დაჭრა, დაჩეხა (დაიჩეხება). 2)
 პოტ. 1. დაპობის შეძლება. 2. და-
 ჭრის (დაჩეხის) შეძლება
ჭალირ-ს//ჭალორ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. I დაპობინება, დაჭრევენება,
 დაჩეხინება
ჭალირერ-ა//ჭალორერ-ს (-სი, -ხო, -Ø)
 კაუზ. II დაპობინებინება, დაჭრევი-
 ნებინება, დაჩეხინებინება
ჭამალა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჭამალი
 (ქალი)
ჭამალაჟ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჭამალი
 (კაცი)
ჭამალ/ბი (-ზწ, -ზა-ს) ჭამალები (დაღეს-
 ტნის ანდიური მოდგმის მცირერი-
 ცხოვანი ხალხი). **ჭამალზას მეც** ჭა-
 მალური ენა
ჭად-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) შეჯახება, დარტყმა;
 მოყ. **ჭაყს**

ჭადნ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად შე-
 ჯახება (დარტყმა) მოყ. **ჭაყირნად**
ჭადნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. შეჯახება. 2.
 მოხვედრა (მიზანში)
ჭადრ-ს (**ჭადერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1.
 შეჯახებინება. 2. მორტყმევა
ჭადრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. შეჯა-
 ხებინებინება. 2. მორტყმევინება
ჭაპ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) 1. შხევი,
 წინწკალი. 2. ნაჭერი, ნატეხი
ჭაპან III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თო-
 კი, საბელი
ჭარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაღვიძება
 (გაღვიძებს)
ჭარიკრ-ს (**ჭარიკერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 I გაღვიძებინება
ჭარიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ღვიძებინებინება
ჭარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) 1. გაღვიძება.
 2. გადატ. გონს მოსვლა, გამოფხიზ-
 ლება (გამოფხიზლდება). 2) პოტ. 1.
 გაღვიძების შეძლება. 2. გადატ.
 გონს მოსვლის (გამოფხიზლების)
 შეძლება
ჭარხელი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭარხალი
ჭაღ-რრკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. შიგ-
 ნეული, გულ-ნაწლავი (ზედმიწ. ნა-
 ლავ-გული); ასახ. **ჭაღი-რრკუ**
ჭაღრო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ნაწლავი. 2.
 სწორი ნაწლავი. 3. გადატ. გამხდა-

რი ადამიანი; მოყ. **ჭაღორ**
ჭაყ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) 1. მოხვედრა. 2. და-
 ჯახება. 3. გაჩხირვა, გაჩრა. 4.
 გადატ. ჭიდაობა
ჭაყირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მო-
 ხვედრება. 2. დაჯახებინება. 3. გა-
 ჩრევა
ჭაყი-რრყი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნარცხი,
 ნარცხი; იხ. **ჩრქლუ**
ჭაყირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მო-
 ხვედრებინება. 2. დაჯახებინებინე-
 ბა. 3. გაჩრევინება
ჭაყლ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაჩხა-
 კუნება
ჭაყლ-რერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ჩხაკუნებინება
ჭაყლ-რრნ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად გაჩხაკუნება
ჭაყნი IV (-წ, -ს) ჩხაკუნი
ჭაყუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) შალის ძაფი
ჭაჭა III (-მე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჭაჭა
ჭაჭალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ყვირილი, კვი-
 ლი, ჭყვილი
ჭაჭალა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) აყვირება, აკვი-
 ლება
ჭაჭალ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I აყვი-
 რება, აკვილება
ჭაჭალ-რერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II აყ-
 ვირებინება, აკვილებინება
ჭაჭალ-რრნ/დ-ა (-სი, -ხო, -Ø) პერმ.-კა-

უზ. ხშირად აყვირება (აკვილება)
ჭაჭანი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წრიპინი, ყვი-
 რილი, კვილი
ჭაჭარუ მჟღერი, წრიპინა
ჭაჭა¹ შორისდ. (დაცემინების ხმიანობა);
 ასახ. **ჭაჭა**
ჭაჭა² შორისდ. დიდება, გაუმარჯოს
ჭაჭ. IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საჭმელი
 მცენარეული
ჭაჭლ¹უ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავსხმა, თქე-
 ში
ჭაჭმრჭუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) საჭმელი
 მცენარეულის მოყვარული
ჭაჭა III (-წ, -ს) ბუზა (მათრობელი სა-
 სმელი)
ჭაჭ-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) გაჩხირვა, გაჭედვა;
 იხ. **ჭაყ**
ჭაჭირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაჩხირვი-
 ნება, გაჭედვინება
ჭაჭირრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
 ჩხირვინება, გაჭედვინება
ჭაჭი-ს (-ო-, -ს, -ხ, -ო) ფეხის დადგმა
ჭეჭარი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მტირალა,
 ტირია
ჭეჭენ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. 1.
 რელიგიური წიგნი. 2. ყურანი
ჭედო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მიწა, თიხა
ჭედრჭუ მიწიანი, მიწისებრი; მოყ.
ჭედრჭუ
ჭექ IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დახმარება,

ერთობლივი დახმარება
ჭედრიო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაწლავი;
 გენ. **ჭადრუ**
ჭეჭურო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სოკოს სახე-
 ლი
ჭეჭა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭვარტლი, მური;
 მოყ. **ჭეჭუ**
ჭეჭრ: **ჭეჭრ ჭურ-ს** დაკვრა (სუსხისა)
ჭრლო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. თოკი. 2.
 ნაჭერი, ნაფლეთი; იხ. ასახ. **ჭრლო**
ჭიმ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კიდე, კიდე-
 რი; ასახ. **ჭიმუ**
ჭიმრტ ზმნს. კიდეზე
ჭიმრლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მატლი
ჭიმუ III (-მე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კუთხე
ჭინკრლი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კუნძული
ჭინტაჭუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მით. ჭინტა-
 ხუ (მითოლოგიური არსება, რომე-
 ლიც მზეს და მთვარეს აბნელებს);
 მოყ. **ტონტრჭუ**, ასახ. **ტონტაჭუ**
ჭიდრლუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მუცლის
 ჭია. 2. გადატ. ძალიან გამხდარი კა-
 ცი
ჭირ III (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) 1.
 ყაითანი. 2. საჭირობელი. 3. ზონა-
 რი. 4. სარტყელი
ჭიტლ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) ჭიკჭიკი, ჟივჟი-
 ვი
ჭიტნი IV (-წ, -ს) ჭიკჭიკი, ჟივჟივი
ჭიტ-ჭიტ წიპ-წიპ (ჭიკჭიკის ხმიანობა)

ჭიქა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სარკე. 2. შუ-
შა. 3. ნათურა. 4. შუშა (ლამფისა)
ჭიქი III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) რწყილი
ჭიქლა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
ჭრიჭინი; იხ. წეკლადა
ჭიშლა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. პატარა ბავ-
შვი. 2. თიკანი, ბატკანი
ჭიჭსი: ჭიჭსი ბრმა მშრალი საკვები
ჭიჭირიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გამხნევე-
ბა, გახალისება (გასალისებს)
ჭიჭირიკრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გა-
მხნევებინება, გახალისებინება
ჭიჭირიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გა-
მხნევებინებინება, გახალისებინე-
ბინება
ჭიჭირილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გამხნე-
ვება, გახალისება (გასალისდება). 2)
პოტ. გამხნევების (გახალისების)
შეძლება
ჭიჭრუ მხნე, ხალისიანი
ჭიჭრ¹ II (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ანატ.
ნიკაპი
ჭიჭრ² II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ყბა
ჭიჭირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გახმობი-
ნება, გამოშრობინება
ჭიჭირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გახმო-
ბინებინება, გამოშრობინებინება
ჭიჭუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) თოვლის ქერქი
ჭიჭო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხილი; იხ. ფიჭ
ჭობრგო ზმნს. 1. ტყუილუბრალოდ,

ამაოდ, ფუჭად. 2. მუქთად
ჭობოგოდატ 1. ამაო, ფუჭი, უქმი. 2. მუქ-
თი, უფასო
ჭრლო II (-წ, -ს, მრ. -ბი) საკერებელი,
ბებკი; იხ. ზედრ, მტკო
ჭრთო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჩვარი
ჭრტი IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ლობიო
ჭოჭონა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
ლეჭვა; იხ. ჟოჟონადა
ჭოჭონაქუჩირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
ლეჭვინება
ჭოჭონერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ლეჭვი-
ნება
ჭოჭონერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
ლეჭვინებინება
ჭოჭონი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლეჭვა
ჭოჭონა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
ლეჭვა (ღრძილებით); იხ. ჟოჟონადა
ჭუგუ-ჭუგუ ზმნს. მიბ-მიბ (ქათმების
მოსახმობი ხმიანობა); მოყ. ჩუგი-
ჩუგი
ჭურ-ა¹ (-სი, -ხო, -ო) 1. ელვარება. 2. და-
ბრმავება
ჭურ-ა² (-სი, -ხო, -ო) ბრწყინვა, ნათება
ჭურა (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნათელი, სინათლე
ჭურა¹სი 1. ელვარე, მბრწყინავი. 2. ნათე-
ლი. 3. დამაბრმავებელი
ჭურერ-ა¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გაელ-
ვარებინება. 2. განათებინება
ჭურერ-ა² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაბრწყი-

ნებინება

ჭურქანაწუ ულამაზესი, უმშვენიერესი

ჭურქანიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გალამაზება (გაალამაზებს)

ჭურქანილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გალამაზება (გალამაზდება). 2) პოტ. გალამაზების შეძლება

ჭურნრკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ამრეკლავი

ჭურწო ზმნს. დილას, დილაადრიან

ჭუფ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. შალგი

ჭუჭუნნი IV (-წ, -ს) ნაზი წრიპინი (წრუწუნნი)

ჭუჭარაწუ¹ ამაყი, ზვიადი, პატივმოყვარე

ჭუჭარაწუ² ლამაზი, მოხდენილი

ჭუჭარიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მორთვა, მოკაზმვა (მოკაზმავს)

ჭუჭარიკრ-ს (**ჭუჭარიკერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მორთვევინება, მოკაზმვევინება

ჭუჭარიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მორთვევინებინება, მოკაზმვევინებინება

ჭუჭარილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. მორთვა, მოკაზმვა (მოკაზმება). 2) პოტ. მორთვის (მოკაზმვის) შეძლება

ჭუჭ-ზი: **ჭუჭ-ზი ბოჯ-ს** 1. ამაყობა. 2. უგულვებელყოფა, აბუჩად აგდება

ჭუჭი¹ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სიამაყე, ამპარ-

ტავნობა, ყოყოჩობა

ჭუჭი² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) წამება, ქირდება, აბუჩად აგდება

ჭუჭ-რი¹: **ჭუჭ-რი ბოდ-ს** ლანძღვა, გამათრახება

ჭუჭ-რი²: **ჭუჭ-რი ბოდ-ს** ტრუსვა, რუჯვა

ჭუჭ-რი²: **ჭუჭ-რი ბოჯ-ს** 1. ამაყობა. 2. უგულვებელყოფა, აბუჩად აგდება

ჭუჭქა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჭვარტლი, მური; მოყ. **ჭუჭქუ**

ჭოოდწი მჭიდვე, გამჭრიახი

ჭოოდრლი IV (-წ, -ს) გამჭრიახობა

ჭოოდირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მჭიდროდ შემოჭერა (შემოკვრა)

ხ

ხაბარ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) ამბავი, ცნობა, შეტყობინება

ხაბარა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად საუბარი (ლაპარაკი, გასაუბრება); იხ. **კალწი ბოჯ-ს**

ხაბარარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დალაპარაკება; იხ. **კალწი ბოდ-ს**

ხაბარარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დალაპარაკებინება

ხაბა-ჭაბარ III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -აა-, -ბი) საუბარი, ცნობა

ხადულარაწუ საზრიანი, მიხვედრილი

ხადულტყე IV (-მო-, -წ, -ს) საზრიანობა, მიხვედრილობა

ხაზა III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ანატ. ქუსლი. 2. გრძელწინდა (მაღალყელიანი წინდა). 3. ქუსლი (ფერსაცმლისა)

ხაზენი I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) პატრონი, მფლობელი, მასპინძელი

ხაზინა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხაზინა, სიმდიდრე. 2. გადატ. ბავშვი, პაწია

ხლადნიქ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მაცივარი

ხალ: **ხალ ბოდ-ს** 1. შემოწმება, გასინჯვა. 2. თვალ-ყურის დევნება, მიყოლა. 3. ძებნა

ხალშათ II (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხალათი

ხალი IV (-წ, -ს) ბოტ. ნაცარქათამა

ხალცი III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ხალხი, ბრბო. 2. ერი, ეროვნება

ხალცი-ჰადამ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მკვიდრნი, ხალხი, მოსახლეობა

ხალჭკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ღვინოს სახეობა

ხალწინკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფოცხი; იხ. **ხოსლწკუ**

ხალწუ/ხუწალწუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნაფხაჭნი, ნაკაწრი

ხამიზ 1) IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხუთშაბათი. 2) II ხამიზი (ქალის

საკ. სახ.)

ხამტო IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხამუთი; იხ. **ღამტო**

ხან I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მეფე, ხანი

ხანყარ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხანჯალი

ხანლი IV (-წ, -ს) მეფობა, მპყრობელობა, ძალაუფლება

ხან-რაწ-ს (-სი, -ხო, -Ø) ჭამით გასკდომა, მისკდომა; იხ. **ბაწ-ხანს**

ხადირ III (-წ, -ს) სარგებელი, ხეირი, შემოსავალი

ხადირს სარგებლიანი, შემოსავლიანი, ხეირიანი

ხარა/ხუტრა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბოტ. ლიჭა. 2. ეკალი, ხიწვი, ხიჭვი. 3. ბოტ. ნარშავი

ხარალ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) დიდი ტომარა

ხარე III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხარჯი, დახარჯვა, დანახარჯი. 2. ხელფასი

ხარი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ეკალი, ეკლიანი ბალახი

ხასაწ მნიშვნელოვანი, განსაკუთრებული

ხასარ: **ხასარ ბოდ-ს** გადარჩენა, გამომრომა (გამოდვრება)

ხასარ: **ხასარ ბოვ-ს** გადარჩენა, გამოდვრენა (გამოადვრენს)

ხასიდათ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხასიათი,

თვისება
ხაჭურჭი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ერბო-კვერ-
 ცხი, ტაფამწვარი; მოყ. **ხაჭურჭი**
ხაწყი II (-ღ/-და-, -წ, -ს) მოცხარი
ხახრიკ-ს (-სი, -ხო, -ღ) მოქმ. გახდუნე-
 ბა; იხ. **გუშიკა**
ხახრიკერ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I გა-
 ხდუნებინება; იხ. **გუშიკერა**
ხახარილ-ს (-სი, -ხო, -ღ) 1) ვნ. გახდომა;
 იხ. **გუშილ-ს**. 2) პოტ. გახდომის შე-
 ძლება
ხახარუ ნაიარევი
ხედრი I (-წ, -ს, მრ. -ბი) ქმარი, მეულ-
 ლე; მოყ. **ხედრუ**
ხედრი-ბარუ (-წ, -ს) მეულლეები,
 ცოლ-ქმარი (ზედმიწ. ქმარ-ცოლი)
ხემუ¹ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნეთხა
ხემუ² II (-წ, -ს, მრ. -ბი) სირბილე (პუ-
 რისა)
ხემუ³ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) გული (ხისა)
ხემუ⁴ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტვინი
ხემუ⁵ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ხრტილი
ხერო II (-წ, -ს, მრ. -მ-, -ბი) ანატ. მყესი
ხერცელი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცელი; მოყ.
ხარცელი
ხეჩ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) შუბი,
 ხიშტი
ხეც¹ III (-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) ბლინი
ხეც² ზმნს. საკმარისია, კმარა; იხ. **ჭელა**
ხეც-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დატოვება, თა-

ვის მინებება. 2. დანიშვნა
ხეცინ თანდ. გარდა
ხეცირ-ს (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I 1. დატო-
 ვებინება, თავის მინებებინება. 2.
 მოხსნევა, განთავისუფლებინება
 (სამუშაოდან)
ხეცირერ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. II 1. და-
 ტოვებინებინება, თავის მინებები-
 ნებინება. 2. მოხსნევინება, განთავი-
 სუფლებინებინება (სამუშაოდან)
ხეხ-ს (-სი, -ხო, -ო) მოდება, მოჭიდება,
 ჩაბლაუჭება
ხეხაჭ სწრაფი, მალი
ხეხ/ბი (-ზწ, -ზა-ს) 1. ბავშვი, ყმაწვილი.
 2. ბავშვები
ხეხბი-ღაყუ III (-წ, -ს) ბავშვები, ბალღე-
 ბი
ხეხბილ-ს (-სი, -ხო, -ღ) გაბავშვება, ბავ-
 შვად ქცევა
ხეხლი IV (-წ, -ს) სისწრაფე, სიჩქარე
ხეხლიტ ზმნს. სწრაფად, უცაბედად,
 მყის; იხ. **აჭლუ**
ხეხრ-ს (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I წამოდები-
 ნება, გამოდებინება, წამოკვრევა
ხეხრუ/ხეხრძ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბარ-
 ტყი, წიწილა. 2. ნაშიერი. 3. გადატ.
 ჯუჯა, ტანმომცრო კაცი
ხიზაზ 1) ზმნს. 1. უკან, უკნიდან. 2.
 გადატ. ზურგს უკან. 2) თანდ. უკან
ხიზალურსი უკანასკნელი; ასახ.

ხიზალურსი	კაცი)
ხიზრი ზმნს. შემდეგ, შემდგომ, მერე, მოგვიანებით	ხიანათლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) გამცემლობა, მოღალატეობა
ხიზიოგოტა ზმნს. შემდგომში, მერე; ასახ. ხიზოტა	ხირ-ა¹ (-სი, -ხო, -ო) წოვა
ხიზიოგრნ ზმნს. კვლავ, ისევ; იხ. სო-სიგრნ	ხირა² ზმნს. ძვირფასად, ფასეულად, ღირებულად
ხიზა 1. უკანა. 2. ბოლო, უკანასკნელი	ხირა-კრდო ზმნს. გაზვიადებულად, ამალლებულად, ძალა
ხიზრ ზმნს. 1. შემდგომ, მერე. 2. უკან	ხირიდაჭ 1. ძვირფასი, ღირებული. 2. საყვარელი, სასიამოვნო, სანდომიანი
ხიზრ-ყრმერ ზმნს. უკან, პირიქით, პირუკუ	ხირიბ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხერხი
ხიზრსი დამდეგი, მომავალი	ხირლა/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) ფშვინვა
ხიზო-ხიზრ ზმნს. უკან, უკან-უკან	ხირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად წოვა
ხინალულა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხინალულელი (ქალი)	ხირრ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I წოვება
ხინალულაჭ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხინალულელი (კაცი)	ხისარაჭ არაჩვეულებრივი, არაბუნებრივი
ხინალულ/ბი (-წა, -წა-ს) ხინალულელე-ბი (დადესტნის ლეზგიური მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალხი).	ხისი-ბასი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცვლილებები, გამოცვლა
ხინალულზას მეც ხინალულური ენა	ხისსი: ხისსი ბოდ-ა შეცვლა, გამოცვლა (გამოცვლის); მოყ. ხისსი ბოდა
ხიდა III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ოცნება. 2. სურვილი, მისწრაფება	ხისსი: ხისსი ბოჯ-ა შეცვლა, გამოცვლა (გამოიცვლება); მოყ. ხისსი ბოჯა
ხიანათ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მოღალატე, გამცემი	ხიხა/დ-ა (-ა-, -ს, -ხ, -Ø) ლანძღვა, გინება (იგინება); იხ. წოკინადა
ხიანათ² : ხიანათ ბოჯ-ა დაღონება, მწუხარება, სევდიანობა; იხ. ყარდა ბოჯა	ხიხანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად ლანძღვა (გინება)
ხიანათ-ჟეკუ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოღალატე, გამცემი (ზედმიწ. მოღალატე-	ხიხანაქუჩირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I

ლანძღვინება, გინებინება	ბიჯი; იხ. გალი
ხიხანაკუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მაგინებელი, მლანძღველი	ხრტო-რეტა-ს IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კიდურები, ხელ-ფეხი (ზედმიწ. ფეხ-ხელი)
ხიხუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჩხუბი	ხოტრ/ი IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ფილტვები
ხოდ-ს (მოყ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მიპატიჟება, მიწვევა	ხოტრ-ი-ჟუბი IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -რე-, -ბი) შიგნეული, გულ-ღვიძლი, ჯიგარი (ზედმიწ. ფილტვ-ღვიძლი)
ხოდან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად მიპატიჟება (მიწვევა)	ხოტოჯრსი (-ზჰ, -ზა-ს) ფეხსაცმელი
ხოდანაკუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მოპატიჟე (ნეფის ნათესავების მომწვევი ქორწილში)	ხრწუ¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ზოოლ. 1. კუტკალია. 2. კალია. 3. ნემსიყლაპია; ასახ. ხრწი
ხრმი ზმნს. საკმარისად, ბლომად, ხშირად; იხ. ბაყუ	ხრწუ² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბრტყელტუჩა, მაშა
ხოსლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაკაწვრა, დაფხაჭნა	ხობეკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. განცალკევება, დაჯგუფება (დააჯგუფებს); იხ. ლქვირ
ხოსლ-ა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) იხ. ხოსლ-ს	ხობეკ-რ-ს (ხობეკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I განცალკევებინება, დაჯგუფებინება
ხოსლ-აკუ¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ფოცხი; მოყ. ხუალ-ინრკუ , ასახ. ხალ-ინრკუ	ხობეკ-რ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II განცალკევებინებინება, დაჯგუფებინება
ხოსლ-აკუ² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მფხაჭნელი, მკაწვრელი	ხობელ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. განცალკევება, დაჯგუფება (დაჯგუფდება). 2) პოტ. განცალკევების (დაჯგუფების) შეძლება
ხოსლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დაფხაჭნინება, დაკაწვრინება. 2. მოფოცხვინება	ხობრმუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საკვების მარაგი (მღრღნელებისა, ჭიანჭველ-
ხოსლ-ი-რალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მოფოცხვა, მოსუფთავება; იხ. ხოსლ-ირ-ს	
ხოსლ-ირ-რ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. დაფხაჭნინებინება, დაკაწვრინებინება. 2. მოფოცხვინებინება	
ხრტო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ტერფი, ფეხისგული. 2. ფეხი (მაგიდისა). 3. ნა-	

ბისა და მისთ.)
ხოხორუ ფხვიერი, ფხვნადი, ფაშარი
ხოხორიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაფხვიე-
 რება, გაფაშრება (გააფაშრებს)
ხოხორიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გა-
 ფხვიერებიანება, გაფაშრებიანება
ხოხორიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 გაფხვიერებიანებიანება, გაფაშრები-
 ნებიანება
ხოხორილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაფხვი-
 ერება, გაფაშრება (გაფაშრდება). 2)
 პოტ. გაფხვიერების (გაფაშრების)
 შეძლება
ხოხორც/უ II (-Ø/-ა-, -წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -
 ბი) ფურთხი
ხრხუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნამცეცი, ნა-
 ფხვენი, ნაფშენეტი
ხტალ-ს (-ს, -ხ, -ო) მოფოცხვა
ხტალინრ/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 მოფოცხვა
ხტალინრკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) იხ.
 ხოსლ'აკუ¹
ხტელ//ხელ¹ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -
 ბი) თვალთმაქცობა, ფარისევლობა
ხტელ//ხელ² III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -
 ბი) სიკვდილი
ხუთი¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. 1. მენჯი.
 2. საჯდომი, დუნდული
ხუთი² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. კუნელი;
 იხ. რეჟ

ხულირამუ დამსკდარი, დაშაშრული
ხურამშინ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კრა-
 ველი. 2. კრაველის ქუდი
ხურდა III (-წ, -ს) ხურდა
ხურჟენ IV (-აე-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 ხურჯინი
ხური IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მშრალი ყველი;
 იხ. აქრი
ხური-ხარა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ლაქა (მე-
 ლნისა)
ხურმა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხურმა
ხუტრზ/ი//ხუტრზ/ბი (-აწ//¹-ზწ, -აა-
 ს//²-ზა-ს) 1. ხუტრახელი. 2. ხუტრა-
 ხელები (სოფ. ხუტრახის მცხოვრებ-
 ნი)
ხუწ¹ IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ვიწრო
 გასასვლელი; იხ. კუწ
ხუწ² IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) დერე-
 ფანი
ხუწ-ს¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ვიწრო ქუჩა;
 იხ. ყატ, ხუწ¹
ხუწ-ს² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. საწყობი, სა-
 კუჭნაო. 2. გომური (ცხვრისა) იხ.
 ჰრჰა, ბრტი
ხუხ-ს (-ს, -ხ, -ო) ჩეჩა, წეწვა
ხუხირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაჩეჩინე-
 ბა, გაწეწვინება
ხუხირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაჩე-
 ჩინებიანება, გაწეწვინებიანება
ხუხირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.

ხშირად გაჩეჩინება, გაწეწვინება
ხუხუდრრი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჭეჭა-ქუ-
ხილი, გრგვინვა, გრუხუნი

ჯ

ჯაბა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) დოქი
ჯაზან III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
თუჯი. 2. ქვაბი. 3. გადატ. მაგარი
ადამიანი
ჯაზან I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქართველი
ჯაზან/ბი (-ზჰ, -ზა-ს) ქართველები. ჯა-
ზაზას მეც ქართული ენა
ჯაზანხორ ზმნს. ქართულად; მოყ.
ჯაზანჯახორ
ჯათრ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) პა-
ტივისცემა, პატივი
ჯალ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ქერქი. 2.
ფენა. 3. წყობა, ნაგები
ჯალა¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ციხესიმაგრე.
2. სასახლე; იხ. ეზ¹
ჯალა² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სიმაგრე, გამაგ-
რება, ზღუდე
ჯალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. სიმღერა. 2. ყვი-
რილი. 3. ახმაურება. 4. დამახება;
ასახ. ჯალ-ს
ჯალან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
მღერა (ღრიალი, ყვირილი, ახმაუ-
რება, დამახება); ასახ. ჯალანდა
ჯალირ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I ამღერე-

ბა, აღრიალება, ახმაურება, დამახე-
ბა
ჯალირ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II ამღე-
რებინება, აღრიალებინება, ახმაუ-
რებინება, დამახებინება
ჯამზი: ჯამზი მოდ-ს 1. წაღება, წაყვანა,
გაგდება. 2. მოტაცება; იხ. ზოკიკ
ჯანდა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სამსჭვალი, ლა-
ტანი
ჯარაჟულ I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) დარა-
ჯი, დაცვა
ჯარაჟული IV (-ე-, -ჰ, -ს) დარაჯობა,
ყარაულობა
ჯარან II (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ბუჩ-
ქი, ბუჩქნარი
ჯართამ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მით. როკაპი,
ქაჯი
ჯარნი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხმა, ხმაური;
იხ. ჯუდ
ჯასტავრი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მედ. მუნი,
მღერი
ჯატ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხელწერა. 2.
ლაქა; ასახ. ჯატატ
ჯატრამუ 1. ჭორფლიანი. 2. ლაქებიანი.
3. წერტილოვანი
ჯამ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ნათება, განათება;
ასახ. ჯამ-ს
ჯამ-ბამ: ჯამ-ბამ ზოდ-ს ერთმანეთის მი-
სალმება
ჯამიკ-ს (-სი, -ხო, -ო) მოქმ. განათება,

გაშუქება (გააშუქებს)
კაშიკერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I განათე-
 ბინება, გაშუქებინება
კაშიკერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II განა-
 თებინებინება, გაშუქებინებინება
კაშილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. განათება,
 გაშუქება (გაშუქდება). 2) პოტ. განა-
 თების (გაშუქების) შეძლება
კაშო-გედო IV (-წ, -ს) საგზალი (საუზ-
 მისთვის მიაქვთ ტყეში)
კაცა IV (-წ, -ს) შეშა
კაცა: კაცაბილერ ძნელად გადასაყლაპი
 (ზედმიწ. შეშასავით); ასახ. **კაცა-
 ყური**
კაცა-ქტა (-მო-, -წ, -ს) შეშა, საწვავი
 (ზედმიწ. შეშა-კვარი)
კაცა-წი (-მო-, -წ, -ს) შეშა, საწვავი (ზედ-
 მიწ. შეშა-ცეცხლი)
კაცრტოსი (მოყ.) I, II (-წ, -ს) შეშის მჭრე-
 ლი, ტყის მკაფავი
კაცრტუ¹ I (-წ, -ს, მრ. -ბი) შეშის მჭრელი,
 ტყის მკაფავი
კაცრტუ² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საშეშე, ფარ-
 დული
კაჰა I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მრუში, მეძა-
 ვი (ქალი). 2. გადატ. გარყვნილი
კაჰააბ გარყვნილი, გათახსირებული
კაჰაბლი IV (-წ, -ს) გარყვნილება, ბო-
 ზობა
კაჰლი III (-წ, -ს) განთიადი, აისი, გა-

რიჟრაჟი
კაჰლიტა(თოტ) ზმნს. გათენებაზე, გა-
 რიჟრაჟზე
კანირუ მშრალი; იხ. **კუჭასი//კუჭირასი**
კედიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. შესქელება
 (შეასქელებს)
კედიკრ-ს (კედიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 I შესქელებინება
კედიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II შე-
 სქელებინებინება
კედილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. შესქელება
 (შესქელდება). 2) პოტ. შესქელების
 შეძლება
კედიფუ სწელი, შესქელებული, ბლან-
 ტი; მოყ. **ხედრტუ**, ასახ. **ხედრფ**
კელური IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფერდობი
კემა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) წვიმა
კემა-ლუდი IV (-წ, -ს) ბურუსი, მო-
 ღრუბლული ამინდი, ავი დარი
 (ზედმიწ. წვიმა-დღე)
კემა-ყრსი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ატმოსფე-
 რული ნალექი, თოვლ-ჭყაპი (ზედ-
 მიწ. წვიმა-თოვლი)
კემახუ წვიმიანი
კეტოზ/ი//კეტოზი (-აწ//**-ზა**, **-ა-ს//
 -ზა-
 ს**) 1. ხეთოხელი. 2. ხეთოხელები
 (სოფ. ხეთოხის მკვიდრნი)
კერჯი III (-ერ-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ხერხი, ტაქ-
 ტიკა, მოხერხება; იხ. **ლვარჯი**
კეცელწა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად

შარის მოღება (ჩაციება)
ქეწი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბალიში; იხ.
ჯრთზი, მოყ. **ჯრლცი**
ქეკა ზმნს. ყელზე
ქეკვა ზმნს. ყელზე, ყელში
ქიდო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კედელი
ქიდოკან III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) კალატო-
 ზი; მოყ. **ქიდრჯუ**, ასახ. **ქიდოტრსი**
ქიზან (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1) III
 ოჯახი, ოჯახობა. 2) II ცოლი, მეუღ-
 ლე; იხ. **ბარუ**, **ღაყუ**
ქილნორსი უსამართლო, უთანასწორო
ქრლო//ჯრლო ზმნს. მცდარად, არასწო-
 რად; მოყ. **ჯილრ**
ქილრჟ არასწორი, მცდარი; მოყ.
ჯილრსი
ქილოზრჯ ზმნს. შებრუნებით, უკუღმა,
 წაღმა-უკუღმა; მოყ. **ჯილოზრჯ**
ქილური IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საფეხური;
 ასახ. **ჯილური**
ქირ IV (-ე-, -წ, -ს) ქეცი; ასახ. **ქირს**
ქის-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაწყობა, დალაგე-
 ბა
ქისირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაწყობი-
 ნება, დალაგებინება
ქისირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 წყობინება, დალაგებინება
ქისუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ძნის პატარა
 ბულული, წერილა. 2. თაკარა, შტა-
 ბელი. 3. ბარდანა, ფუთა. 4. ფენა;

იხ. **თოფ**
ქისუ² IV (-წ, -ს) დაწყობა, დალაგება
ქიტრიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გაბრა-
 ზება. 2. გაფრთხილება. 3. გადატ.
 ჩაკეტვა, დამწყვდევა (დაამწყვდევეს)
ქიტრიკრ-ს (ქიტრიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. I 1. აბურძგნინება, გაბრაზები-
 ნება. 2. გაფრთხილებინება, მორი-
 დებინება
ქიტრიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 აბურძგნინებინება, გაბრაზებინები-
 ნება. 2. გაფრთხილებინებინება, მო-
 რიდებინებინება
ქიტრილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გაბრა-
 ზება. 2. გაფრთხილება (გა-
 ფრთხილდება). 2) პოტ. 1. გაბრაზე-
 ბის შეძლება. 2. გაფრთხილების შე-
 ძლება
ქიტოკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. მიჩვევა.
 2. მოშინაურება (მოაშინაურებს)
ქიტოკან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ. 1.
 ხშირად მიჩვევინება. 2. ხშირად მო-
 შინაურებინება
ქიტოკრ-ს (ქიტოკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კა-
 უზ. I 1. მიჩვევინება. 2. მოშინაურე-
 ბინება
ქიტოკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 მიჩვევინებინება. 2. მოშინაურები-
 ნებინება
ქიტოლ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. მიჩვევა.

2. მოშინაურება (მოშინაურდება).

ჯიტოროკუტაძე ზმნს. 1. მოულოდნელად. 2. უცაბედად, შემთხვევით

ჯრჩი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბულიონი. 2. ფაფა

ჯიჩიმრჯუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბეღელი, მარცვალთსაცავი

ჯრჯი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მოსავალი (მარცვლეულისა); იხ. **წზუ**

ჯოდონიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაბრმავება (დააბრმავებს) იხ. **ბეცონიკა**

ჯოდონიკრ-ს (ჯოდონიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაბრმავებინება

ჯოდონიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაბრმავებინებინება

ჯოდონილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაბრმავება (დაბრმავდება). 2) პოტ. დაბრმავების შეძლება; იხ. **ბეცონილ-ს**

ჯოდონო ბრმა, უსინათლო; იხ. **ბეცონო**

ჯოთ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ხელისგული, ნები. 2. ერთი ხელისგულისოდენა. 3. სილა

ჯრლუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტყავი (თხისა)

ჯრციფუ ღერღილი, მსხვილი ნაფქვაკვი; იხ. **ზუზურუ**

ჯოციკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაღერღვა (დაღერღვს) იხ. **ზუზურიკა**

ჯოციკრ-ს (ჯოციკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაღერღვინება

ჯოციკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაღერღვინებინება

ჯოცილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაღერღვა (დაიღერღვა). 2) დაღერღვის შეძლება; იხ. **ზუზურილ-ს**

ჯოჯ¹ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) წერო

ჯოჯ² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ჩანჩქერი

ჯოჯ³ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. უფსკრული. 2. ფრიალო, კლდე. 3. ხევი. 4. კლდენი, კლდოვანი ადგილი; ასახ. **ჯოჯ⁴**

ჯოჯოლ-ს (-ა-, -ს, -ხ, -ო) სიცილი, გაცივნება, ხარხარი

ჯოჯოლ-ს-ა (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად სიცილი (ხარხარი) იხ. **ჰუჰალ-ს-ა**

ჯოჯოლ-ს-მუ I, II (-წ, -ს) ხარხარა, კისკისა

ჯოჯოლ-ს-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაცივნებინება, გადახარხარებინება

ჯოჯოლ-ს-ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაცივნებინებინება, გადახარხარებინებინება

ჯოჯოლ-ს-უ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ხარხარი, სიცილი

ჯუ¹ რიცხ. ოცი

ჯუ² IV (-რე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დღე

ჯუ³ლო-ს-რუ რიცხ. მეოცე; იხ. **ჯურას**

ჯუბ/ი/ჯუდ/ი I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბუმბერაზი, გოლიათი; მოყ. **ჯუდი**

ჯულუჯ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. სამსახური, თანამდებობა. 2. მომსა-

ხურება

ჯულუტლი IV (-ჰ, -ს) თანამდებობა

ჯულუტ-ჟეკუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მოსამსახურე

ჯულუტჩილი IV (-ჰ, -ს) სამსახური, პროფესია

ჯუნ IV (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხუტორი, ზამთრის სადგომი; ასახ. **ჯუინ**

ჯუნრ რიცხ. ოცი (რთულ რიცხვით სახელებში 21-დან 29-მდე)

ჯუნო რწინო რიცხ. ოცდაათი; საჰ. **ჯუნო რწუნ**

ჯუნო რწირას რიცხ. ოცდამეათე

ჯუი III (-ე-/მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხმაური, ღრიანცელი, ყაყანი; იხ. **ჯარნი**

ჯუი-ჰაი III (-ე-/მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) -ბი ხმაური, ღრიანცელი, ჟივილ-ხივილი

ჯურას რიცხ. მეოცე, ოცისა; იხ. **ჯულოირუ**

ჯურახ რიცხ. ოცჯერ

ჯურუმსაჰ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) არამზადა, გაიძვერა, ყურუმსალი

ჯურში IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) უჯრა (მაგიდისა, ტუმბოსა)

ჯუსიკ-ჰ (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. მილევა. 2. მოხრა, მოლუნვა (მოლუნავს); იხ. **ბუჟირა**

ჯუსიკრ-ჰ (ჯუსიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მილევინება. 2. მოხრევა, მო-

ლუნვევა

ჯუსიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მილევინებინება. 2. მოხრევინება, მოლუნვევინება

ჯუსილ-ჰ (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. მილევა. 2. მოხრა, მოლუნვა (მოილუნება). 2) 1. მილევის შეძლება. 2. მოხრის (მოლუნვის) შეძლება; იხ. **ბუჟა**

ჯუსიიუ 1. შემცირებული, მილეული. 2. მოლუნული, მოხრილი; მოყ. **ჯუსრუ**, ასახ. **ჯუსრი**

ჯუმარეკუტოსი I, II (-ჰ, -ს) ხაშარხოტელი

ჯუმარეკუ/ბი (-ჰჰ, -ჰა-ს) ხაშარხოტელები (სოფ. ხაშარხოტას მცხოვრები ბეჟიტელები)

ჯუმარეკუტო ოიკონ. ხაშარხოტა (სოფელი, რომელშიც ბეჟიტური ენის საკუთრივ ბეჟიტურ დიალექტზე მეტყველებენ)

ჯუჰ IV (-ე-, -ჰ, -ს) შარშანდელი გამხმარი თივა; ასახ. **უჰ**

ჯუჰ-ჰ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. გაშრობა, გახმობა. 2. ჭკნობა. 3. ატროფირება. 4. გადატ. დამშევა, მოწყურება

ჯუჰალი მშრალი, გამხმარი, ატროფირებული

ჯუჰანა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხმაური, ჩუხჩუხი, ჩქევა

ჯუჰაი//ჯუჰირაი 1. გამხმარი, გამო-

მშრალი, დამკუნარი. 2. მჭლე, გა-
 მხმარი. 3. გადატ. ხარბი, ძუნწი; იხ.
ჯჭვირუ
ჯუჯირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ახმაურე-
 ბა, აჩუხჩუხება, აჩქეფება
ჯუჯირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ახმაუ-
 რებინება, აჩუხჩუხებინება, აჩქეფე-
 ბინება
ჯუჯუნა IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ჩქეფა, ჩხრია-
 ლი
ჯუჯი-ფუცესი ხმელი, გამხდარი

ჯ

ჯა III (-აე-, -ა, -ს, მრ. -Ø/-აე-, -ბი) კურ-
 დელი; ასახ. **ჯაა**
ჯაბა შავი
ჯაბალი IV (-ა, -ს) სიშავე
ჯაბიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაშავება (გა-
 აშავებს)
ჯაბილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაშავება
 (გაშავდება). 2) პოტ. გაშავების შე-
 ძლება
ჯალ IV (-მო-, -ა, -ს, მრ. -ბი) წკეპლა
ჯალჯრჯი IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) გამხმარი
 მსხვილი ღეროები მცენარისა
ჯალდა IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ლატანი
ჯალანაკუ 1) I, II (-ა, -ს, მრ. -ბი) მყვირა-
 ლა. 2) მყვირალი
ჯალო IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) ყვირილი, ხმა-

ური; ასახ. **ჯალო**
ჯალონ ზმნს. ხმამალა; იხ. **ტეკერნო**
ჯანდა¹ I (-ა, -ს, მრ. -ბი) აყლაყუდა, ახ-
 მახი
ჯანდა² IV (-ა, -ს, მრ. -ბი) კოჭი (4-5 მ.
 ლობისთვის)
ჯანჩ III (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ჯვარი; მოყ.
ჯანჩი
ჯარ-ა III (-Ø/-ო-, -ა, -ს, მრ. -Ø/-ო-, -
 ბი) დულილი
ჯარა/და-ა (მოყ.) (-ს, -ხ, -Ø) ადუღება
ჯარო III (-ა, -ს) 1. დულილი. 2. დუღება;
 იხ. **ჯარა**
ჯაროდამუ მდულარე, ადუღებული
ჯაროლ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დულილი. 2.
 გადატ. ძნელად გადატანა
ჯაროლირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ადუ-
 ღება; ასახ. **ჯაჯაჯალოლირ**
ჯაროლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 ადუღებინება; ასახ.
ჯაჯაჯალოლირერა
ჯარშინა II (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ხვარშიე-
 ლი (ქალი)
ჯარშინაჟ I (-ე-, -ა, -ს, მრ. -ბი) ხვარშიე-
 ლი (კაცი)
ჯარშინაზ/ი//ჯარშინაზი (-აჟ//**ჯაჟ**, -ა-ს//
ჯა-ს, მრ. -ბი) 1. ხვარშიელი. 2.
 ხვარშიელები (დალესტნის დიდოუ-
 რი მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალ-
 ხი). **ჯარშინაზას მეც** ხვარშიული ენა

ჯაჩანა ყრუ; იხ. ზინყაჲ

ჯაჩანიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაყრუება
(დააყრუებს)

ჯაჩანიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
ყრუებიანება

ჯაჩანიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ყრუებიანება

ჯაჩანილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაყრუე-
ბა (დაყრუვდება). 2). პოტ. დაყრუე-
ბის შეძლება

ჯაჭაჲ უხეში, მკაცრი

ჯაჭ: ჯაჭ ბოდ-ს 1. გაუხეშება, გამკაცრე-
ბა. 2. აბურბგნა, აწეწვა (აწეწავს)

ჯაჭ: ჯაჭ ბოჯ-ს 1. გაუხეშება, გამკაცრე-
ბა. 2. აბურბგნა, აწეწვა (აიწეწება)

ჯაჭგო ზმნს. უხეშად, მკაცრად

ჯაჭლი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) უხეშობა, სიმ-
კაცრე

ჯაშ-ს¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დადგომა (დილი-
სა)

ჯაშ-ს² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) თრობა (თვრება)

ჯაშირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I თრობა
(ათრობს)

ჯაშო IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) საგძალი

ჯაშო-გედო IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) სარჩო, სა-
ზრდო, საჭმელი (საგძლად გზაზე);
იხ. ჯაშო

ჯაშრდ ზმნს. სადილობისას, შუადღეში

ჯებ IV (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) კარტ. გამოსა-
ხულება (კარტზე)

ჯერთი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ბალიში; გენ.
ჯრლზი, ასახ. ჯრწი, ჯრლცი

ჯილწი ჯიუტი

ჯილია III (-ს, -ს, მრ. -ბი) წკეპლა, სა-
ხრე; მოყ. ღრლია

ჯილ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) საყვედურის
თქმა

ჯირიჭ//ჯერეჭ IV (-მო-, -ს, -ს, მრ. -მა-, -
ბი) მაკრატელი

ჯიც/ი IV (-ე-/ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ბალი-
ში, თავსასთუმალი

ჯიცოტორსი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ბალი-
შისპირი, საური

ჯიშრდ//ჯეშრდ ზმნს. სადილობა, სა-
დილობის ჟამი

ჯიშოდერ ზმნს. ზმნს. შუადღე

ჯიშოდერსი სადილობამდელი, სადი-
ლისწინა

ჯიშოდეს სადილობისა

ჯოდ II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) 1. სორო. 2.
ხვრელი, ღრეჩო, ჭუჭრუტანა

ჯოდარამუ დახეული, დახვრეტილი

ჯრლუ IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ტყავი (თხისა)

ჯორრმუ IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) უხეში საკვე-
ბი

ჯრშო III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. ქუსლი. 2.
ფეხი (ცხოველისა)

ჯრჩიჲ უდულარი, დაუდულეხელი

ჯრჯი III (-ე-, -ს, -ს, მრ. -Ø-/ე-, -ბი) 1.
მსხვილი ღერო. 2. გამხმარი ღერო;

ასახ. **ჯოჯ**
ჯოჯლირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I სასულეში გადაცდენა, გულზე დაყენება
ჯოჯლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II სასულეში გადაცდენინება, გულზე დაყენებინება
ჯუტლი//ჯალი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) კოჭი (ტერფისა და ჭვივის ძვლის შემაერთებელი)
ჯუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) სახნისი
ჯუდი უზარმაზარი, დიდი
ჯური-ჯარი IV (-წ, -ს) ხმა, ხმაური
ჯუჩ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) შემალღებული ადგილი (სახლის ახლომახლო მდებარეობს და ასრულებს საკარმიდამო ნაკვეთის ფუნქციას)

ჰ

ჰა¹ შორისდ. ჰა
ჰა² ნაწილ. აბა, აი
ჰაბიჰან III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მეწისქვილე
ჰაგ ზმნს. გაოცებით, განცვიფრებით
ჰაგანა I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) უცნაური, ახირებული, საოცარი (ადამიანი)
ჰაგანანი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) გონებაჩლუნგი, ჩამორჩენილი ადამიანი
ჰაგანიკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაოცება, გაშტერება (გააშტერებს)

ჰაგანიკრ-ა (ჰაგანიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაოცებინება, გაშტერებინება
ჰაგანიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაოცებინებინება, გაშტერებინებინება
ჰაგანილ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაოცება, გაშტერება (გაშტერდება). 2) გაოცების (გაშტერების) შეძლება
ჰაგუ¹ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) გონებაჩლუნგი, ჩამორჩენილი
ჰაგუ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ტრანშეა
ჰადან/ბი (-ზწ, -ზა-ს) ხალხი, ადამიანები
ჰაგა IV (-წ, -ს) ჰაერი; იხ. **ჰადრი**
ჰაგაკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაღიტინება, დაღუტუნება; ასახ. **ჰაგაკ**
ჰაგაკრ-ა (ჰაგაკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაღიტინება, დაღუტუნება
ჰაგაკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II დაღიტინებინება, დაღუტუნებინება
ჰაგალ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. ღიტინი, ღუტუნი. 2) პოტ. ღიტინის (ღუტუნის) შეძლება; ასახ. **ჰაგალ**
ჰავსაჭათ//ჰავსაჭათალ ზმნს. ახლავე, ამ საათშივე
ჰათა III (-აო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ. ჰათა (ნელი დარტყმა ან შეხება, რაზეც სხვა მოთამაშე მსგავსადვე იქცევა)
ჰალა-ბალა I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) დოყლაპია, ბუზიყლაპია

ჰალანგ: ჰალანგ ბოდ-ს 1. გადარევა. 2. გადატ. ახმაურება, გართობა (გართობს)
ჰალანგ: ჰალანგ ბოჯ-ს 1. გადარევა. 2. გაჯიუტება
ჰალანგლი IV (-ს, -ს) 1. ნერვული აღგზნება. 2. გადატ. ხმაური, აურზაური, შფოთი
ჰალმდ I, II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ამხანაგი, მეგობარი
ჰალმდლი IV (-ს, -ს) 1. ამხანაგობა, მეგობრობა. 2. მეგობრები
ჰამა III (-ს, -ს, მრ. -ბი) დოყლაპია, უქნარა
ჰამა-ჰიტუ IV (-ს, -ს) მთქნარება
ჰანჩრლა//ჰანჩრლლა (-ს, -ს, მრ. -ბი) საქანელა, სარწევლა
ჰამ შორისდ. 1. აბა. 2. გეთაყვა
ჰამ-ჰამ შორისდ. რა თქმა უნდა, რასაკვირველია
ჰამრი IV (-ს, -ს) ჰაერი
ჰარატა III (-მო-, -ს, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ხმა, ბგერა
ჰარდუკან I, II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) მათხოვარი, მაწანწალა
ჰარდუკანლი IV (-ს, -ს) მათხოვრობა
ჰარი III (-ს, -ს, მრ. -ბი) 1. თხოვნა, სათხოვარი, ხვეწნა, მუდარა. 2. წყევლა, კრულვა
ჰარიზი: ჰარიზი ბოდ-ს თხოვნა, ხვეწნა

(ახვეწებს)
ჰარიზი: ჰარიზი ბოჯ-ათხოვნა, ხვეწნა (იხვეწება)
ჰარი-მინნათ III (-ს, -ს) თხოვნა, სათხოვარი, ხვეწნა, მუდარა
ჰასანკ¹ ზმნს. დილით, დილას; იხ. სასანკ¹
ჰასანკ² ზმნს. ხვალ; იხ. სასანკ²
ჰასანკორუ ზმნს. დილაადრიან, დილაობას, დილიდან; იხ. სასანკორუ
ჰატან IV (-ს, -ს) კვირა, კვირადღე; იხ. ბაზარ-ლუდი
ჰატბანკ I, II (-ე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) უგუნური, სულელი
ჰაფლ¹ (-ო-, -ს, -ხ, -ო) ამაოდ სირბილი, ტყუილუბრალოდ მისვლა-მოსვლა
ჰაფნი IV (-ს, -ს) სირბილი, ფაცი-ფუცი
ჰაყუ III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ოჯახი
ჰაყუ-ყალა III (-ს, -ს, მრ. -ბი) ოჯახი
ჰაწნა IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) საზარდული, ფენტხი
ჰაწნი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) უბე (შარვლისა)
ჰახარ 1) ნაწ. ია, აგერ. 2) შორისდ. აბა
ჰანარსი IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) ლაგამი
ჰანუ II (-ო-, -ს, -ს, მრ. -ბი) პირი, ტუჩი
ჰანუ-მჰალი IV (-ს, -ს) 1. სახე. 2. გადატ. ყბედობა (ზედმიწ. პირ-ცხვირი)
ჰანუ-მეც IV (-რე-, -ს, -ს, მრ. -ბი) ენა, მეტყველება (ზედმიწ. პირ-ენა)
ჰანურიდი¹ IV (-ს, -ს, მრ. -ბი) კალომი; იხ. პეზინქა

ჰაჭურიძე I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მყვირა-
 ლა
 ჰნაწ. დიახ, კი, ჰო
 ჰჰ-ჰჰ შეხე, დახე
 ჰე შორისდ. სლოკინის ხმაბაძვა
 ჰეკერძ/დ-ა (-ს, -ხ, -Ø) სლუკუნი, ამო-
 სლუკუნება
 ჰეკლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დასლოკინება
 ჰეკლირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I და-
 სლოკინებინება
 ჰეკლირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
 სლოკინებინებინება
 ჰეკლირნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 ხშირად დასლოკინებინება
 ჰეკნი IV (-ჰ, -ს) სლოკინი
 ჰეკუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კარტოფილი
 ჰემედრტ განსაზღ. ნაცვ. ასეთი, ამგვარი
 ჰემედურ ზმნს. ასე, ამგვარად
 ჰემეცე ზმნს. ამდენი, იმდენი, ამდენად,
 იმდენად; ხეზ. ჰემენცე
 ჰენეშ III (-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ოა-, -ბი) ვაშ-
 ლი
 ჰე შორისდ. ჰეი, ჰე (მამაკაცს მიმართა-
 ვენ); იხ. ჰეა
 ჰეა შორისდ. აბა; იხ. ჰაა
 ჰერ-ჰერ შორისდ. რეე, რეეჰა (ცხვრების
 მოსახმობი ხმიანობა) იხ. რეა-რეა
 ჰერესი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ტყუილი, სიც-
 რუე
 ჰერესიძაწ ცრუ, მცდარი, უმართებუ-

ლო
 ჰერსიგან I, II (-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მატყუ-
 არა, ცრუპენტელა
 ჰერსიგანლი IV (-ჰ, -ს) მატყუარობა,
 ცრუპენტელობა
 ჰეტ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბოყინი. 2.
 სლოკინი
 ჰეტნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 ამობოყინება
 ჰეკერ//ეკერ ზმნს. ფეხზე, ზეზე; იხ.
 ბიზინ, ასახ. ჰეკერ
 ჰეგ-ს (-სი, -ხო, -ო) დაჯდომა, დაფრენა
 (ფრინველისა)
 ჰეცე ნაწ. დიახ, კი, ჰო, აჰა
 ჰე შორისდ. ვაი, ოჰ
 ჰეზო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჯოხი. 2. ჯოხი
 (ქალაქობანას თამაშში)
 ჰეზო-რიკი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ.
 „რიკ-თაფელა“ (ზედმიწ. ჯოხ-რო-
 კი); იხ. არხელი-ჰეზო
 ჰეკე ზმნს. ახლახან, ესესაა
 ჰეკო (ასახ.) შორისდ. აბა
 ჰილ¹ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ცერცვი
 ჰილ² III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ტყვია. 2.
 ჭურვი, ყუმბარა. 3. ჰილზი
 ჰილ³ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) წილი, კენჭი
 ჰილ⁴ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ისარი
 (მშვილდისა)
 ჰილ⁵ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) კენჭის ქონა,
 კენჭის გავლა

ჰილ-ზბ (-ე-, -წ, -ს) დენთი, თოფის წა-
 მალი (ზედმიწ. ტყვია-წამალი)
ჰილელიძე IV (-წ, -ს) გარეული ცერცვი
ჰილ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) კარგად მოწყობა,
 დალაგება, დაჯამკრება
ჰილელ/სი IV (-წწ, -წა-ს) ანაჩეჩი, ანა-
 ძენძი
ჰილ/ი//ჰილ/რი IV (-Ø/-ა-, -წ, -ს, მრ.
 -ა/-ო-, -ბი) ნიგოზი, თხილის გუ-
 ლი
ჰილ/ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I კარგად
 მოწყობინება, დალაგებინება
ჰილ/ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II კარ-
 გად მოწყობინება, დალაგებინება
ჰილ/უ¹ II (-წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -ბი) ნალი
ჰილ/უ² II (-წ, -ს, მრ. -Ø/-ა-, -ბი) 1. სა-
 ვარცხელი. 2. საჩეჩელი
ჰილ/უ-რკო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნალები
 (ზედმიწ. ნალ-ლურსმანი)
ჰიმრჰ III (-ე-/ო-, -წ, -ს) ბლანტი თიხა
ჰინჟრლ II (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ჰინ-
 ჟილი (ზამთრისთვის გამომშრალი
 ჰინჟრისა და მჟაუნას წნულები)
 მოყ. ჰიჟრლ
ჰინუზი (-წ, -ს) ჰინუხელები (დადეს-
 ტნის დიდოური მოდგმის მცირე-
 რიცხოვანი ხალხი, რომელიც სოფ.
 ჰინუხში ცხოვრობს). **ჰინუზიას**
 მეც ჰინუხური ენა
ჰინუკოსი (-წწ, -წა-ს) ჰინუხელი

ჰირო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. ტანი
ჰირრლუ II (-წ, -ს) ქარი (ხვავის გასარ-
 ჩევ-გასანიაველად კალოობის შემ-
 დეგ)
ჰირრწ IV (-წ, -ს) თითბერი
ჰის IV (-ე-, -წ, -ს) მატყლი
ჰისერიძე III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. მდე-
 ლოს თივაქასრა
ჰისრნო IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საკვები; ასახ.
ჰისრნი//ჰისრნუ
ჰიტარ III (-ო-, -წ, -ს, მრ. -ა-, -ბი)
 ზრუნვა, მოვლა
ჰილუ¹ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) სათივე, ფარ-
 დული
ჰილუ² III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ნახევრად ღია
 გომური (მეორე სართულზე)
ჰილუ³ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) საწოლის ზურ-
 გი
ჰილუ-რეჩუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჰილუ-რე-
 ჩუ (ორსართულიანი შენობა, რომ-
 ლის პირველი სართული გომურია,
 მეორე კი - სათივე)
ჰიში IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კულული, ხვეუ-
 ლა
ჰიწ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. დაფარვა, გადა-
 ხდა. 2. ანაზღაურება
ჰიწ/ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. დაფარ-
 ვინება, გადახდება. 2. ანაზღაურე-
 ბინება
ჰიწ/ირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. და-

ფარვინებინება, გადახდევინება. 2. ანაზღაურებინებინება

ჰიჰ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ტირიფი

ჰიჰჰა ზმნს. 1) ზმნს. ძალიან, ძლიერ. 2. უწინარესი, უპირველესი; იხ. **ჰეზი-ჰან**; ასახ. **რჰჰა**

ჰიჰჰა-ტირი ზმნს. წვერზე, თხემზე; ასახ. **რჰჰა-ტირი**

ჰიხ შორისდ. აჰა, ინებე; ასახ. **ჰი**

ჰიჰ შორისდ. სლოკინის ხმიანობა; იხ. **ჰეკ**

ჰობრდ ჩვენებ. ნაცვ. ეს (მოსაუბრესთან ახლომყოფი); მოყ. **ჰობრდა**

ჰობოჟად ზმნს. აქამდე, ამ დრომდე; მოყ. **ჰობოჟადრ**

ჰოზუ/ჰოზურ ზმნს. ცალკე, დამოუკიდებლად

ჰოზუკ-ა (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გადადგმა, მიწევა, მიჩოჩება. 2. გამოყოფა, მოწყვეტა. 3. განცალკევება, განშორება (განაშორებს)

ჰოზუკნა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად გადადგმა (მიწევა, მიჩოჩება). 2. ხშირად გამოყოფა (მოწყვეტა). 3. ხშირად განცალკევება (განშორება)

ჰოზუკრ-ა (**ჰოზუკერ-**, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გადადგმევა, მიწევინება. 2. გამოყოფინება, მოწყვეტინება. 3. განცალკევებინება

ჰოზუკერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გადადგმევინება, მიწევინებინება. 2. გამოყოფინებინება, მოწყვეტინებინება. 3. განცალკევებინებინება

ჰოზულ-ა (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გადადგომა, მიჩოჩება. 2. გამოყოფა, მოწყდომა. 3. განცალკევება, განშორება (განშორდება). 2) 1. გადადგომის (მიჩოჩების) შეძლება. 2. გამოყოფის (მოწყდომის) შეძლება. 3. განცალკევების (განშორების) შეძლება

ჰოზუსრ არაალაღი, არაღვიძლი, არასისხლისმიერი

ჰოკო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ჰოკო (ბეჭიტური ნაქსოვი ჩექმები)

ჰოკორლ¹ III (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ცალფეხა

ჰოკორლ² IV (-მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თამაშ. კლასობანა; იხ. **ჰონკორლ**

ჰოკოლიდოტორ ზმნს. ცალ ფეხზე

ჰოკცრლი I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჰოკოიანები (იხ. **ჰოკო**). 2. გადატ. ბეჭიტელი

ჰომო III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. ფაშვი; გენ. **ჰომრდ**

ჰომრდ III (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ძეხვი. 2. გამოყვანილი ფაშვი (პროდუქტის შესანახად)

ჰონკორლ IV (-ე-/მო-, -წ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თამაშ. კლასობანა; იხ. **ჰოფრნ**, მოყ.

ჰოკრლ
ჰოპ შორისდ. ჰოპ (გამამხნევებელი შე-
 ძახილი ხტომისას)
ჰოპჰოს შორისდ. ჰოპ, ასა (თვითგამამ-
 ხნევება ცეკვისას); ასახ. **ჰას-ჰრპ**
ჰორრო ბრძ. კილ. მოდი(თ)
ჰორრუ¹ II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მუხლი
ჰორრუ² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) იდაყვი
ჰოსლ¹-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. მისევა, მიქსე-
 ვა. 2. გადატ. წაქეზება, ამხედრება
ჰოსლ²ერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მისე-
 ვინება, მიქსევიინება. 2. გადატ. წაქე-
 ზებინება, ამხედრებინება
ჰოსლ²ერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 მისევიინებინება, მიქსევიინებინება. 2.
 გადატ. წაქეზებინებინება, ამხედ-
 რებინებინება
ჰოსლ²ერნა/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ.-კაუზ.
 1. ხშირად მისევიინება (მიქსევიინე-
 ბა). 2. გადატ. ხშირად წაქეზებინება
 (ამხედრებინება)
ჰოტუჰსი ზმნს. ამ დროიდან
ჰოტუჰი ზმნს. 1. ახლა, ამჟამად. 2. ამჯე-
 რად
ჰოტუჰირ ზმნს. აქამდე
ჰოტუჰირსი ახლანდელი, ამჟამინდელი;
 ასახ. **ჰობოჰირსი**
ჰოტუჰო ჩვენებ. ნაცვ. ის, იგი; იხ. რნჰო,
 მოყ. ჰოტუჰა, ასახ. ჰოტუჰე
ჰოტულა ზმნს. იქიდან

ჰრტლო ზმნს. იქ
ჰოტლართოტ ზმნს. იქვე, იმ ადგილას
ჰრქო¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საზიდარი
ჰრქო² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ურემი, მაზიდა
ჰრჩუ შორისდ. აჩუ (ცხენების გასარევი
 ხმიანობა) ასახ. **ჰრჩუ**
ჰოხკ-ს (ჰოხეკ-, -სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გა-
 რჩევა. 2. გამორჩევა, გამოცალკეება
 (გამოაცალკეება)
ჰოხეკრ-ს (ჰოხეკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ.
 I 1. გარჩევიინება. 2. გამორჩევიინება,
 გამოცალკეებიინება
ჰოხეკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გა-
 რჩევიინებიინება. 2. გამორჩევიინები-
 ინება, გამოცალკეებიინებიინება
ჰოხლ¹-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გამორჩევა,
 გამოცალკეება (გამოცალკეედება).
 2) პოტ. ვნ. გამორჩევის (გამოცალ-
 კეების) შეძლება
ჰრტო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) გადაცდომა
 (ლუკმისა)
ჰრტა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კოცნა; ასახ. **რტა**
ჰუდად/ჰუდადტა ზმნს. გაისად, მომა-
 ვალ წელს
ჰუდადზირქო ზმნს. 1. ზეგ. 2. მომდევნო
 დღეს
ჰუდუ მიგებ. ნაწ. დიახ, კი, ჰო
ჰუდულ I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მეგობა-
 რი, მოყვარე
ჰუდულ-ჰალმად I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)

ახლო მეგობარი, მოყვარე (ზედმიწ.
მეგობარ-ამხანაგი)
ჰუდულ-ჰალმდლი IV (-ჰ, -ს) 1. მეგობ-
რობა. 2. მეგობრები
ჰუდულლი IV (-ჰ, -ს) 1. მეგობრობა. 2.
მეგობრები
ჰუდუ-შიდა ზმნს. რატომღა
ჰულ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) ნაღვლობა, წუხი-
ლი
ჰულანა/და (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
ნაღვლობა (წუხილი)
ჰულერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დანაღ-
ვლიანება, შეწუხება
ჰულერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II და-
ნაღვლიანებიანება, შეწუხებიანება
ჰულა საქართველო; იხ. **ჟულა**
ჰულასი ქართული; იხ. **ჟულა**სი; ასახ.
ჟილასი
ჰუმერ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
გვერდი
ჰუნარ III (-ე-/მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1.
გმირობა. 2. მოხერხება. 3. უნარი,
ტალანტი. 4. ჟონგლიორობა
ჰუნარს/ი//ჰუნარა/ი 1. ჰუნარბელი. 2.
ჰუნარბელები (სოფ. ჰუნარბის
მცხოვრებნი)
ჰუნი¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) გზა
ჰუნი² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჰუნი (ნაირფე-
რი ძაფისაგან მოქსოვილი ჩექმის
ყელზე გამოყვანილი გამოსახულე-

ბა)
ჰუჟუმ¹ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) შე-
ტევა, თავდასხმა, შტურმი
ჰუჟუმ² III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) წი-
ნასწარმეტყველური რელიგიური
წიგნი
ჰურ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) წვინტლი,
ბუჭყა
ჰუსან/ი III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხელის
ჩამორთმევა, მისალმება
ჰუტ¹ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ტუჩი, ბა-
გე.
2. პირი. 3. წვერი (წინდისა) იხ.
ტიფუ
ჰუტ² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნახვრეტი, ხვრე-
ლი
ჰუტ³ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) უცენზურო
სიტყვა
ჰუტალუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ყბედი
ჰუტერიო I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ყბედი,
ჭორიკანა
ჰუტ-მჰალი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) პირისახე
(ზედმიწ. პირ-ცხვირი)
ჰუფი-ჰაფი სირბილი, მიდებ-მოდება
ჰერ-ჰე (მოთქმისა და ტირილის ხმია-
ნობა)

ჰა/ჰაჰ შორისდ. ადე-ჰო, ამო
(მროხებისა და ხარების გასადევნი
ხმიანობა)

ჰაბაშიძაჲ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) საუბ. 1.
ეთიოპი. 2. გადატ. შავკანიანი. 3.
გადატ. ფეთხუმი

ჰავაჰიჲ III (-რე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) კომში

ჰადი III (-მო-/-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჭადარა

ჰადურაჲ მზა, დასრულებული

ჰადურ: **ჰადურ ბოდ-ს** მომზადება
(მოამზადებს)

ჰადურ: **ჰადურ ბოჯ-ს** მომზადება
(მოემზადება)

ჰადური IV (-ჰ, -ს) მღვრიე წყალი

ჰადურლი IV (-ჰ, -ს) 1. მომზადება. 2.
მომზადებულობა

ჰათა-ქეთა IV (-ა-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) თამაშ.
დაჭეობანას სახეობა; იხ. ტალ¹, მუ

ჰაკო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხინკალი,
ღვეზელი

ჰალ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1.
მდგომარეობა, ქონება, შეძლება. 2.
ძალა. 3. ძალადობა, ძალმომრეობა

ჰალაყაჲ მქლე, გამხდარი

ჰალაყ: **ჰალაყ ბოდ-ს** გამოფიტვა,
გაღება, დამქლევა
(დაამქლევა)

ჰალაყ: **ჰალაყ ბოჯ-ს** გამოფიტვა,
გაღება, დამქლევა
(დამქლევა)

ჰალალი IV (-ჰ, -ს) სიმქლევე,
დასუსტება

ჰალალი ზმნს. დასაშვებად, ნებართვით

ჰალალაჲ ნებადართული, დასაშვები

ჰალალი IV (-ჰ, -ს) რელიგ. მიტევა,
ნებართვა

ჰალალ-ჰალალ შორისდ. ალალ შენ,
ალალად შეგერგოს

ჰალალი ზმნს. 1. ძლივს,
ძლივსძლივობით. 2. ძალით,
ძალდატანებით. 3. ბოლოს და
ბოლოს; იხ. ჰალაჰარი

ჰალაჰარი ზმნს. 1. ძლივს,
ძლივსძლივობით. 3. ბოლოს და
ბოლოს; იხ. ჰალალი

ჰალაჲ IV (-ა-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჰალვა;
ასახ. ჰალაჲ

ჰალიქალი IV (-ჰ, -ს) უნამუსობა,
სისამაგლე

ჰალიქათ I (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
არამზადა, გათახსირებული

ჰალიქათაჲ გათახსირებული, ფლიდი,
სამაგელი

ჰალრკნი IV (-ჰ, -ს) წვრილი ხინკალი
(რძეში)

ჰალიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაღება,
დაღეინება

ჰალიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
დაღეინება

ჰალიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დალევინებინება
ჰალილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. სმა,
 დალევა. 2) პოტ. სმის (დალევის)
 შეძლება
ჰალილწსი ნასვამი, მთვრალი
ჰალქი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) დასვენება,
 სიმშვიდე
ჰალქუნ ზმნს. 1. დაუსვენებლად,
 შეუჩერებლად. 2. უხვად,
 საკმარისად
ჰალ-მრჩი IV (-Ø/-ო-, -წ, -ს) ზნე,
 ხასიათი, პირობა, მდგომარეობა,
 ვითარება
ჰალტი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სამუშაო,
 შრომა. 2. საქმე, საქმიანობა
ჰალტრზი: ჰალტრზი ბოდ-ს 1.
 დასაქმება. 2. ამუშავება (ამუშავებს)
ჰალტრზი: ჰალტრზი ბოჯ-ს 1.
 დასაქმება. 2. ამუშავება
 (ამუშავდება)
ჰალტი-ფრშა III (-წ, -ს, მრ. -ბი)
 მეცადინეობა, საქმე, საქმიანობა,
 სამუშაო
ჰალტრკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) გამრჯე,
 მუყაითი, მშრომელი (ადამიანი)
ჰალტუნ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მუშა,
 მშრომელი. 2. გლეხი
ჰალცა III (-ე-, -წ, -ს) 1. დაძაბულობა,
 დაჭიმვა. 2. ქოშინი

ჰალცრზი: ჰალცრზი ბოდ-ს აქომინება
 (აქომინებს)
ჰალცრზი: ჰალცრზი ბოჯ-ს ქოშინი
 (ქოშინობს)
ჰალ-ს¹ (-სი, -ხო, -ო) 1. ხელის კვრა,
 ბიძგება. 2. რქენა, რჩოლა. 3. ჩასობა,
 ჩარჭობა. 4. გადაადგილება,
 გაჩოჩება
ჰალ-ს² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დალევა, სმა;
 ასახ. ჰალწს
ჰალწან/დ-ა (-ი-, -ს, -ხ, -ო) პერმ. 1.
 რქენა, რჩოლა. 2. გადატ. თვლენა
ჰალწანკუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) რჩოლია,
 ღრენია
ჰალწანხოლი მარქენალი, მრჩოლელი
ჰალწიწმუ IV (-წ, -ს) ჭვალი
ჰალწრ: ჰალწრ ქურ-ს მხრის კვრა,
 ბიძგება
ჰალწრ-ცალ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ხელის
 კვრა, ბიძგება. 2. რქენა, რჩოლა
ჰალწრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. ხელის
 კვრა, ბიძგებინება. 2. რქენინება. 3.
 ჩასობინება, ჩარჭობინება. 4.
 გაჩოჩებინება
ჰალწრ-ბიშ-ს (-სი, -ხო, -ო) ქეიფი
 (ზედმიწ. სმა-ჭამა)
ჰალწურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დალევინება, სმევა
ჰალწურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დალევინებინება, სმევინებინება

ჰალუხრსი 1. მსმელი. 2. სასმელი
ჰამბაშიძაჭი I (-Ø/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. მტვირთავი. 2. გადატ. ფეთხუმი, უსუფთაო
ჰამრმ III (-მო/-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. სამკურნალო წყალი. 2. სამკურნალო წყარო. 3. კურორტი
ჰამოტრძ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) მკერდის ნაჭერი
ჰამრ/ი¹ III (-ა/-ე-, -წ, -ს) ხველა
ჰამრ/ი² III (-ა/-ე-, -წ, -ს) მკერდი (ადამიანისა), მკერდის ნაჭერი (ცხოველისა)
ჰამრ-ყრმ/ი IV (-ე-, -წ, -ს) სურდო
ჰამორკუ IV (-Ø/-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მკერდი
ჰან-წ (-სი, -ხო, -ო) კბენა; ასახ. ხანწ
ჰანკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) კბენია, მკბენარა; ასახ. ხანკუ
ჰანი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) პატარა ტილი; იხ. ნრცი
ჰანრ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I კბენინება
ჰანრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II კბენინებინება
ჰაი¹ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კოლო. 2. ქინქლა
ჰაი² III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ბაღლინჯო; იხ. თაფსა
ჰაი³ შორისდ. ამო, გეჩი, გეჩო (ხარისა და ხბოს გასადევნი ხმიანობა)

ჰაიტან III (-ე/-მო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ცხოველი, პირუტყვი
ჰაიტან-ღურო (-წ, -ს) საქონელი, პირუტყვი (ცხოველ-საქონელი); იხ. **ჰაიტან-ფრსუ**
ჰაიტან-ფრსუ (-წ, -ს) საქონელი, პირუტყვი (ცხოველ-საქონელი); იხ. **ჰაიტან-ღურო**
ჰაირანაჭ 1. განსაცვიფრებელი, გასაოცარი. 2. აღმაფრთხილანებელი, ჩინებული
ჰაირან: **ჰაირან ბოდ-წ** 1. გაოცება, გაკვირება. 2. მოჯადოება, მოხიბვლა (მოხიბლავს)
ჰაირან: **ჰაირან ბოგ-წ** 1. გაოცება, გაკვირება. 2. მოხიბვლა (მოხიბლება)
ჰაირანლი IV (-ა-, -ს) 1. გაოცება, გაკვირება. 2. მოჯადოება, მოხიბვლა
ჰაჟ III (-წ, ჰჟჟის, მრ. -ბი) რელიგ. 1. მომლოცველობა. 2. სალოცავი, სალოცავი ადგილი
ჰაჟ-წ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. გაცვლა, გადაცვლა. 2. გამოცვლა, შეცვლა
ჰაჟალი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. საჭიროება, მოთხოვნილება. 2. საქმე. 3. დავალება; იხ. **ჰაჟათ**

ჰაჟან/დ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხშირად
 გაცვლა (გადაცვლა). 2. ხშირად
 გამოცვლა
ჰაჟათ IV (-ე-, -ა-, -ს) საჭიროება,
 მოთხოვნილება
ჰაჟათაჟ საჭირო, მოთხოვნადი
ჰაჟათ: **ჰაჟათ ბოჯ-ს.** საჭიროება,
 მოთხოვნა
ჰაჟათხან IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 საპირფარეშო, ტუალეტი
ჰაჟი 1) რელიგ. (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 მომლოცველი, პილიგრიმი. 2) ჰაჯი
 (მამაკაცის საკ. სახ.)
ჰაჟიკ/ო I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მხდალი,
 მშიშარა
ჰაჟრ-ს (ჰაჟერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1.
 გაცვლება, გადაცვლება. 2.
 გამოცვლება, შეცვლება; ასახ.
ჰაჟირს
ჰაჟირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 გაცვლება, გადაცვლება. 2.
 გამოცვლება, შეცვლება; ასახ.
ჰაჟირრა
ჰარაჟთ III (-ე-, -ჰ, -ს) მცდელობა,
 ძალისხმევა
ჰარაჟთ-ჟეკუ I (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 აქტივისტი, საზოგადოებრივი
 მუშაკი
ჰარამაჟ აკრძალული, აღკვეთილი

ჰარამ: **ჰარამ ბოდ-ს** აკრძალვა, აღკვეთა
 (აღკვეთს)
ჰარამ: **ჰარამ ბოჯ-ს** აკრძალვა, აღკვეთა
 (აღიკვეთება)
ჰარზა ზმნს. ბევრად, უხვად
ჰარზადაჟ მრავალი, უხვი
ჰარლ-ს (მოყ.) (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1.
 ხვრინვა. 2. ხრიალი, ხროტინი
ჰარლ/ა-დ-ს (მოყ.) (-ს, -ხ, -Ø) ხვრინვა;
 იხ. **ჰორადს**
ჰარნი (მოყ.) IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხვრინვა,
 ხვრინი
ჰარფ III (-ი-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ასო; ასახ.
ჰარფი
ჰასრლ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) შედეგი,
 ჯამი
ჰატრუ ლორწოვანი, ლორწოიანი; იხ.
ტ'ეტ'რუ, ლ'ეტ'რუ
ჰატუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) თეთრი სოკო
ჰაფლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ყევა, ღრენა.
 2. გადატ. აყვირება (უყვირის)
ჰაფლ'ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დაყეფება
ჰაფლ'ირ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაყეფებინება
ჰაფნი IV (-ე-, -ჰ, -ს) ყევა, ღრენა
ჰაფ-ჰაფ შორისდ. ჰაფ-ჰაფ, ვაჰ-ვაჰ
 (ძალის ყევის ხმიანობა)

ჰაქრმ 1) (-ე-, -წ-, -ს-, მრ. -ბი) ხელმძღვანელი, უფროსი. 2. ჰაქიმი (მამაკაცის საკ. სახელი)
ჰაქრმლი IV (-ე-, -წ-, -ს-) 1. ხელმძღვანელობა, უფროსობა. 2. ხელმძღვანელობა, თანამდებობა
ჰაყ¹ III (-მო-, -წ-, -ს-, მრ. -ბი) ცოდვა, ბრალი
ჰაყ² III (-მო-, -წ-, -ს-, მრ. -ბი) 1. ღირებულება, ფასი. 2. მინდი, გადასახადი
ჰაყ³ III (-მო-, -წ-, -ს-, მრ. -ბი) ვალი, სესხი
ჰაყიყათ III (-ე-, -წ-, -ს-, მრ. -ბი) სინამდვილე, რეალობა, ჭეშმარიტება
ჰაყირ I, II (-მო-, -წ-, -ს-, მრ. -ბი) არამზადა, ფლიდი
ჰაყირაჷ დამცრობილი, დამცირებული, დაკნინებული
ჰაყირ: **ჰაყირ როდ-ს** დამცრობა, შეურაცყოფა, დამცირება (დაამცირებს)
ჰაყირ: **ჰაყირ როჯ-ს** დამცრობა, შეურაცყოფა, დამცირება (დამცირდება)
ჰაყყაჷ ნამდვილი, ერთგული, ჭეშმარიტი
ჰაყმრლ თანდ. -ზე, შესახებ, თაობაზე
ჰაშრა/დ-ს (-ს-, -ხ-, -ო) პერმ. დაჟანგება
ჰაშრამუ ჟანგიანი; მოყ. ჰაშრამუ

ჰაშრი IV (-წ-, -ს-, მრ. -ბი) ჟანგი
ჰაშრიკ-ს (-სი, -ხო, -ო) მოქმ. დაჟანგება (დააჟანგებს)
ჰაშრიკრ-ს (ჰაშრიკერ-, -სი, -ხო, -ო) კაუზ. I დაჟანგებინება
ჰაშრიკრერ-ა (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. II დაჟანგებინებინება
ჰაშრილ-ს (-სი, -ხო, -ო) 1) ვნ. დაჟანგება (დაჟანგდება). 2) პოტ. დაძველების (დაჟანგების) შეძლება
ჰაჷა¹ III (-წ-, -ს-, მრ. -ბი) საკვებფესვიანი მცენარის სახელწოდება
ჰაჷა² IV (-წ-, -ს-, მრ. -ბი) ჩახრაკვა, მეტისმეტად მოხრაკვა, გადადულება
ჰაჷა-ს¹ (-ი-, -ს-, -ხ-, -ო) ფხანა, ქავილი; იხ. **ლ'ალ'ად**
ჰაჷა-ს² (-სი, -ხო, -ო) ღრღნა, ხვრა
ჰაჷა (-წ-, -ს-, მრ. -ბი) 1. ბნელი კუთხე. 2. სათავსო, საკუჭნაო
ჰაჷადამუ 1. ხორკლიანი, ხაოიანი. 2. შეხორცებული, პირშეკრული
ჰაჷალ-ს (-ი-, -ს-, -ხ-, -ო) დაფხანა
ჰაჷალ-ს/დ-ა (-ს-, -ხ-, -ო) პერმ. 1. ხშირად ფხანა. 2. ხშირად ხახუნი
ჰაჷალ-ს (-სი, -ხო, -ო) კაუზ. I 1. დაფხანინება. 2. გახახუნებინება
ჰაჷან-ს/დ-ა/ჰაჷან-ს/დ-ა¹ (-ს-, -ხ-, -ო) პერმ. ხშირად ფხანა

ჰაჰანა/დ-ა//ჰაჰანა/დ-ა² (-ს, -ხ, -ო) პერმ.
 ხშირად ღრღნა (ხვრა)
ჰაჰერ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დაფხანინება; იხ.
ლ'ალ'არს//ლ'ალ'ირს
ჰაჰერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაფხანინებინება
ჰაჰერ-ს¹ (ჰაჰერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დაფხანინება
ჰაჰერ-ს² (ჰაჰერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დაღრღნევენება, გამოხვრევენება
ჰაჰერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაღრღნევენებინება,
 გამოხვრევენებინება
ჰაჰრუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) კედლები,
 გვერდები
ჰაჰქარ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ.
 თილისმა
ჰე III (-Ø/-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -Ø/-მა-, -ბი)
 ცვილი, თაფლის სანთელი
ჰეტუ IV (-ჰ, -ს) ტანსაცმელი,
 თეთრეული, ქვეშაგები; იხ. **შეტუ**
ჰეტნი IV (-ჰ, -ს) ხრიალი, ხროტინი,
 ხიხინი
ჰიბ¹ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
 სირბილი, რბენა
ჰიბ² III (-მო-/რე-, -ჰ, -ს, მრ. -მო-/რე-,
 -ბი) საყრდენი, ფეხი
 (ავეჯეულობისა)
ჰიბატ³ ზმნს. სირბილით, ჰენებით

ჰიბატუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მორბენალი;
 მოყ. **ჰიბატუ**
ჰილლა III (-ჰ, -ს, მრ. -მ-, -ბი) ემნაკობა,
 მზაკვრობა, ხრიკები, მოტყუება
ჰილლა-რეკ III (-ჰ, -ს) მზაკვრობა,
 ხრიკები, მოტყუება, გაიძვერობა
ჰილერ-ს (ჰილერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 1. შეკვრევა. 2. დაბმევა
ჰილერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 შეკვრევენება. 2. დაბმევენება
ჰილ-ს¹ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ცხვირის
 მოხოცვა
ჰილ-ს² (-ი-, -ს, -ხ, -ო) გადაადგილება,
 გადანაცვლება
ჰილ-ს³ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ჩარჭობა, ჩასობა;
 მოყ. **ჰილს**
ჰილერ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 ცხვირის მოხოცვა
ჰილერ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 გადაადგილებინება,
 გადანაცვლებინება
ჰილერ-ს³ (-სი, -ხო, -Ø) ჩარჭობინება,
 ჩასობინება; **ჰალერს**
ჰიმუ¹ II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ყორღანი,
 ძეგლი
ჰიმუ² II (-ჰ, -ს, მრ. -Ø/-მ-, -ბი)
 მშრალი ყველი
ჰიმუყა II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ.
 ოროვანდი

ჰინი¹ IV (-ჰ, -ს) უფხო ხორბალი; იხ.
ტუტო
ჰინი² IV (-ჰ, -ს) ბოტ. ულუმბო
ჰინყურ I, II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) მხდალი,
 მშიშარა
ჰინრზ/ი//ჰინრ/ბი (-ჰ//**-ზჰ**, **-ა-ს//**-ზა-ს****)
 1. ჰინოხელი. 2. ჰინოხელები (სოფ.
 ჰინოხის მკვიდრნი)
ჰინცაჟ გაუგებარი, გონებაჩლუნგი
ჰრო¹ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მხარი
ჰრო² IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ლულა; მოყ.
ჰრო, ასახ. **ჰრო**
ჰისაბ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 მათემატიკა, არითმეტიკა. 2.
 ანგარიში, დაანგარიშება
ჰისაბ-სუყალ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 გამოკითხვა, დაკითხვა
ჰრტუ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 უთავსახურო ტაფა
ჰიტ¹ IV (-ე-/**-ო-**, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 წვინტლი, ცინგლი
ჰიტერდ/ო III (-ჰ, -ს, მრ. -ა-, -ბი) ბოტ.
 ველური სტაფილო
ჰიტრლ/უ 1. I, II (-ა-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ცინგლიანი, ლაწირაკი. 2.
 წვინტლიანი, ცინგლიანი
ჰიტრჯუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 ცხვირსახოცი
ჰრფო¹ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სრული,
 მსუქანი ბავშვი

ჰრფო² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სელის
 თესლის გასარჩევი ხის
 მოწყობილობა
ჰრფო³ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხის ჩაქუჩი
 (რკინის გასასწორებლად)
ჰიქმალ¹ IV (-ჰ, -ს) საკვირველება,
 საოცრება
ჰიქმათაჟ საკვირველი, საოცარი,
 უცნაური
ჰიქმთ: **ჰიქმთ ბოდ-ს** გაოცება,
 განცვიფრება, გაკვირვება
 (გააკვირვებს)
ჰიქმთ: **ჰიქმთ ბოჯ-ს** გაოცება,
 განცვიფრება, გაკვირვება
 (გაუკვირდება)
ჰიშ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) დაკეტვა, დახურვა
ჰიშიბტუკუ//ჰიშიმტუკუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 საკეტი, რაზა
ჰიშიბტუკუ-რქა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 საკეტი (ზედმიწ. კლიტე-გასადები)
ჰიშიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დაკეტვა,
 დახურვა (დახურავს)
ჰიშიკერ-ს//ჰიშიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø)
 კაუზ. I დაკეტვინება, დახურვინება
ჰიშიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაკეტვინებინება,
 დახურვინებინება
ჰიშირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 დაკეტვინებინება,
 დახურვინებინება

ჰიშილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაკეტვა, დახურვა (დაიხურება). 2) პოტ. დაკეტვის (დახურვის) შეძლება
ჰიშინრყუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საკეტი
ჰიშუნ/ი IV (-Ø/-ო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ურდული. 2. საკეტი; იხ. **ბურკული**
ჰიჭ-ს (-უ-, -ს, -ხ, -ო) 1. მიწვა, ამელვა. 2. გატრუსვა, გარუჯვა
ჰიჭა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) პერმ. ხშირად მიწვა (ამელვა). 2. ხშირად გატრუსვა (გარუჯვა)
ჰიჭურ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. მიწვევა. 2. გარუჯვევა
ჰიჭურერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. მიწვევინება. 2. გარუჯვევინება
ჰრჰა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საკუქნაო, საწყობი; იხ. **ბრტ'ი, ხუწა**²
ჰო¹ III (-დე-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) თიხის ღუმელი, თონე
ჰო² III (-დე-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) ჰაერღუმელი, ფურნაკი
ჰო³ III (-დე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ფიცი, დამტვიცება
ჰოთრმუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჭყაპი, თოვლ-ჭყაპი
ჰოთური IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ფულუროიანი მორი
ჰრლი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქება, ნაბადი
ჰოლიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. გაგანიერება (გაგანიერებს)

ჰოლიკერ-ს (ჰოლიკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I გაგანიერებინება
ჰოლიკერერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II გაგანიერებინებინება
ჰოლილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. გაგანიერება (გაგანიერდება). 2) პოტ. გაგანიერების შეძლება
ჰოლრლი IV (-ჰ, -ს) სიფართოვე
ჰოლილრტი ზმნს. განივრად, ვრცლად; იხ. **ჰოლუგა**
ჰრლიძუ ფართო, ვრცელი; მოყ. **ჰოლრტუ**, ასახ. **ჰოლრი**
ჰოლუგა ზმნს. განივრად, ვრცლად, თავისუფლად; იხ. **ჰოლილრტი**
ჰონ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. მთა. 2. იალაღი, საზაფხულო სამოვარი; იხ. **მჰალი**
ჰონ-კუწ II (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) სამოვარი (ზედმიწ. მთა-ღელე) იხ. **ჰონ-მჰალი**
ჰონ-მჰალი სამოვარი, იალაღი (ზედმიწ. მთა-გორაკი) იხ. **ჰონ-კუწ**
ჰრდნი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ყროყინი
ჰორ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) საგუბარი
ჰორა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) ხვრინვა, ხროტინი
ჰორგო ზმნს. მარტოდ, სიმარტოვეში; იხ. **სისხრლი**
ჰორყო III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ბერწი ცხვარი. 2. შიშაგი

ჰროო¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -Ø/-მ-, -ბი)
 ნაჭერი, ნაკუწი
ჰრო/ო² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხვრინი
ჰრო/ო³ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ექო,
 გამოძახილი
ჰორრჟუ I, II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მხვრინავი,
 ხვრინია
ჰოტრჟელ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 უზანგი, ავჯანდი
ჰოფ/ი III (-Ø/-ფ-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ღრმული, ფოსო. 2. ამოღრუტნული
 (მორზე, ჯოხზე...) მოყ. ჰუფი
ჰოფიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. ჩაღრმავება
 (ჩააღრმავებს)
ჰოფიკერ-ს (ჰოფიკერ-, -სი, -ხო, -Ø)
 კაუზ. I ჩაღრმავებინება
ჰოფიკერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II
 ჩაღრმავებინებინება
ჰოფილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ.
 ჩაღრმავება (ჩაღრმავდება). 2. პოტ.
 ჩაღრმავების შეძლება
ჰოფონ III (-ე-/ფო-, -ჰ, -ს, მრ. -ფა-, -ბი)
 თამაშ. მიტაცებული უჯრედი
 („კლასში“ თამაშისას) იხ. ჰოკრლ
ჰოყონი (მრ. ჰოყრტანი) სხვა,
 განსხვავებული; იხ. სისინი, ასახ.
 ჰოყონი
ჰოყოჯრსი სხვადასხვა,
 დამოუკიდებელი, არამშობლიური
ჰრმა IV (-ჰ, -ს) ტყავის ნედლეული

ჰრში/ი/ჰჰრში III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
 ტყავი, ცხვრის ტყავი
ჰოჭ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ქუსლი
 (წინდისა)
ჰოჰოლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) ჭიხვინი,
 ხვიხვინი; მოყ. ჰიჰილ-ს
ჰოჰონ-ა (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ხშირად
 ხვიხვინი (ჭიხვინი)
ჰოჰონი IV (-ჰ, -ს) ჭიხვინი, ხვიხვინი;
 მოყ. ჰიჰონი
ჰოჰლ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) ყროყინი
ჰოჰლ-ირ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I
 დაყროყინება
ჰუთი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) აირი, ცუილი,
 კუილი
ჰუთუ IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სახლი, ბინა,
 ოთახი; ასახ., საჰ. ღუთუკუ
ჰუთუ-მკა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სახლი,
 ქონება, მეურნეობა (ზედმიწ. სახლ-
 ადგილი); ასახ., საჰ. ღუთუ-მკა
ჰუკ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჩამჩა,
 ციცხვი. 2. პატარა სახელურიანი
 ქვაბი
ჰული (მოყ.) III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1.
 ბუმბული. 2. ფრთა
ჰულ-ზმნს. გუმინ
ჰულ-ზატ-ზმნს. გუმინწინ
ჰულ-ზატსი გუმინწინდელი
ჰულ-ზატოთუ-ზმნს. გუმინწინის წინ

ჰულზტოთოჟსი გუმინწინის
წინანდელი

ჰულსი გუმინდელი

ჰუჟა III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) მოსაზრება,
საბუთი, ფაქტი

ჰურა IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ადგილი
სასაფლაოზე (სადაც მოლა ყურანს
კითხულობს და ლოცულობს)

ჰური¹ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ტაშტი. 2.
გობი, ბაკანი; იხ. რრლ¹, მოყ.

ჰურუ

ჰური² III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ღრმული,
ჩაღრმავება; იხ. ჰრფი

ჰურიდათ IV (-ე-, -ჰ, -ს) საუბ. 1.
თავისუფლება. 2. აჯანყება,
რევოლუცია

ჰური-ჰუფი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი)
ღრმულები, ჩაღრმავებანი (ზედმიწ.
ღრმულ-ღრმული)

ჰურმათ III (-ე-/-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი)
პატივი, პატივისცემა, ავტორიტეტი

ჰურმათიდაჟ პატივცემული,
პატივდებული, სახელიანი

ჰურულჰინ 1) (-ე-, -ჰ, -ს) მით. ფერია,
ჰურია. 2) ჰურულენი (ქალის საკ.
სახ.)

ჰუს III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჯობი (ხისა)

ჰუტ III (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. ზოოლ.
პარკხვევია. 2. გადატ. ფეთხუმი,
მაწანწალა

ჰუტ-ჰუმურ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -
ბი) მწერი

ჰუტ IV (-ე-, -ჰ, -ს) ჭინჭრის მსგავსი ბა-
ლახის სახელწოდება (ჭაობიან ად-
გილებში ხარობს)

ჰუფი-ჰაფი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) სიჩქარე,
ფაციფუცი

ჰუფრაზ/ი//ჰუფრაზ/ბი (-ჰ//¹-ზა, -მა-ს//²-
ზა-ს) 1. ხუფრელი. 2. ხუფრელები
(სოფ. ჰუფრის მკვიდრნი)

ჰუქელ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -მა-, -ბი)
სუნთქვა, ამოსუთქვა; იხ. მუში

ჰუქემუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. დადგენი-
ლება, გადაწყვეტილება. 2. მსჯავ-
რი, განაჩენი

ჰუქული III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საფრთხო-
ბელა, ურჩხული; იხ. ჰამრლი

ჰუქუმთ III (-მო-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1.
მთავრობა, ხელისუფლება. 2. სა-
ხელმწიფო; ასახ. ჰუქუმთ

ჰუჰ¹ IV (-რე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) შემწვარი,
მოხრაკული

ჰუჰ² IV (-რე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხიწიწი,
ხროიჭი

ჰუჰ³ IV (-რე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ხაზი,
ზღვარი

ჰუჰ-ჰ (-ი-, -ს, -ხ, -Ø) მიწვა, ამელვა

ჰუჰჰ//ჰუჰჰ IV (-ე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ლო-
ყა, ღაწვი

ჰუჰ-მშლი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. სახე, პირისახე (ზედმიწ. ლოყა-ცხვირი).

2. დრუნჩი; იხ. **ჰუჰ**

ჰუ-ჰუ ჰი-ჰი-ჰი, ხი-ხი-ხი (ხითხითის ხმიანობა)

ჰუჰულა/და (-ს, -ხ, -Ø) ხარხარი; იხ. **ჯოჯოლად**

ჰუჰერსი IV (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) საპირე, სა-დრუნჩე

ჰო III (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ჰო (წალურისნაირი საერთო ლუმელი, რომელშიც დაფქვამდე ხორბალს შე-ბრაწავენ)

ჰორლი III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ფარდაგი

ჟ

ჟაბსი II (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) 1. მონეტა. 2. 20 აბაზი. 3. ხურდა

ჟაბდალ I, II (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) სულელი, ტუტუცი, ჩერჩეტი

ჟაბდალი IV (-ჰ, -ს) 1. სულელობა, სიბრიყვე. 2. სიგიჟე, უგუნურობა

ჟაგარა II (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნათესავი (ქალი)

ჟაგარაჲ I (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ნათესავი (კაცი)

ჟაგარაჲ/ბი (-ჰჰ, -ჰა-ს, მრ. -ბი) ნათესავები

ჟაგარლი III (-ჰ, -ს) ნათესაობა, ნათესავები

ჟადადა ზმნს. ტყუილუბრალოდ, უქ-მად, უმიზნოდ

ჟადალაჲ 1) 1. ბრიყვი, უგუნური. 2. სულელი, გიჟი. 2) არსებ. **I, II, III** (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) ტუტუცი, ჩერჩეტი

ჟადამ I (-ჲე-, -ჰ, -ს, მრ. -ბი) ადამიანი, კაცი

ჟადანლი IV (-ჰ, -ს) 1. კაცობა, გულის-ხმიერება. 2. პატივი, პატივისცემა

ჟადათ III (-ჲო-, -ჰ, -ს, მრ. -ჲა-, -ბი) 1. ჩვეულება, ადათი. 2. ჩვეულება

ჟადათადა ზმნს. 1. ძლიერად, ძალუ-მად. 2. კარგად

ჟადათიაჲ 1. კარგი, ნორმალური. 2. ჩვეულებრივი, მარტივი

ჟადლუ III (-ჰ, -ს, მრ. -ბი) წესრიგი, დისციპლინა

ჟადლუიაჲ 1. წესიერი, წესრიგიანი, რიგიანი. 2. კარგი, სასარგებლო, სარგებლიანი

ჟადლუ-ნიზამ III (-ჲო-, -ჰ, -ს, მრ. -ჲა-, -ბი) წესრიგი, დისციპლინა (ზედმიწ. წესრიგ-დისციპლინა); იხ. **ჟადლუ, ნიზამ**

ჟადლუჩი I (-ჲო-, -ჰ, -ს, -ბი) რიგიანი, წესიერი ადამიანი

ჟაზაბ III (-ჲო-, -ჰ, -ს, მრ. -ჲა-, -ბი) 1. წამება, ტანჯვა. 2. დასჯა, სასჯელი

მაზნ-მაზალ რიცხ. ათას-ათასი; ასახ.
მაზნ-მაზარ
მაზალ რიცხ. ათასი
მაზალლას რიცხ. ათასიანი, ათასისა
მაზალლახ რიცხ. ათასჯერ
მაზალნო რიცხ. ათასი (რთულ რიცხ-
 ვით სახელებში ხმარებული ფორმა)
მაზანალლაჰ შორისდ. ღმერთმა არ ქნას
მაკა III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ჯარიმა, საურავი;
 იხ. **რშთარაფ**; ასახ. **აკა**
მალალუჟა IV (-ზ, -ს) კიჟინა, აურზაუ-
 რი, აყალმაყალი, უწყესრიგობა
მალამ III (-ზ, -ს) ხალხი, ბრბო
მალამთ: **მალამთ დოდ-ზ** გაოცება, გა-
 კვირება (გააკვირებს)
მალამთ: **მალამთ დოჯ-ზ** გაოცება, გა-
 კვირება (გაუკვირდება)
მალამათაჟ გასაოცარი, საკვირველი
მალამათლი IV (-ზ, -ს) საოცრება, სა-
 კვირველება, სასწაული
მალზან III (-დო-, -ზ, -ს, მრ. -მა-, -ზი) სა-
 გუბარი, ტბა; ასახ. **მალაზან**
მალჟან III (-დო-, -ზ, -ს) რელიგ. სამო-
 თხე; ასახ. **ალჟან**
მალი-ბაჰარჩი II (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ქალაკა-
 ცა
მალრმ III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) მეცნიერი,
 მცოდნე
მალრმ-ლანა/ზი (-ზნ, -ზა-ს) მეცნიერი
 (ქალი) იხ. **მალრმ**

მალრმ-ჟეკუ I (-ზ, -ს, მრ. -ზი) მეცნიერი
 (კაცი) იხ. **მალრმ**
მალუ II (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ბოტ. აზზინდა
მალხულ//მალხუს ველური, გარეული
მალ' III (-ო-, -ზ, -ს, მრ. -ზი) 1. სოფელი.
 2. სოფლელი ხალხი, მთელი სოფე-
 ლი
მალ'ორაკუ I, II (-ზ, -ს, მრ. -ზი) უქნარა,
 უსაქმური
მალ'რს 1) სოფლური, სოფლისა. 2)
 ზმნს. ბევრი, უხვად
მამ II (-ო-/-ე-, -ზ, -ს, მრ. -მა-, -ზი) ნახში-
 რი, ნაცარი; ასახ. **ამ**
მამალ III (-დო-, -ზ, -ს, მრ. -მა-, -ზი) ჩვე-
 ულება, ზნე, ხასიათი
მამალდრხუ I, II (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ქედმა-
 ლალი, ამაცი, ამპარტავანი (ადამია-
 ნი)
მანდრზი (-ზ, -მა-ს) 1. ანდიელი (ხალ-
 ხი). 2. ანდიელები (დადესტნის ან-
 დიური მოდგმის საკუთრივ ანდიე-
 ლი მცირერიცხოვანი ხალხი). **მან-**
დიზიდას მეც ანდიური ენა
მანდისა II (-ე-, -ზ, -ს, მრ. -ზი) ანდიე-
 ლი (ქალი)
მანდისაჟ I (-ე-, -ზ, -ს, მრ. -ზი) ანდიელი
 (კაცი)
მანსა III (-ზ, -ს, მრ. -ზი) ხელჯოხი

ჭანთასტ 1) სულელი, მოჩერჩეტო, ბოთე.
 2) I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) სულელი, ჩერ-
 ჩეტი, უგუნური (ადამიანი)
ჭანთლი IV (-წ, -ს) სისულელე, უგუნუ-
 რება, სიტუტუცე
ჭანთლ'რზი: ჭანთლ'რზი იოდ-ს ჭკუი-
 დან შეშლა, გასულელება, გაგიჟება
 (გააგიჟებს)
ჭანთლ'რზი: ჭანთლ'რზი იოჯ-ს ჭკუიდან
 შეშლა, გასულელება, გატუტუცება,
 გაგიჟება (გაგიჟდება)
ჭანწრლ IV (-ე-, -წ, -ს) ბოტ. ანწლი
ჭადიბ//ჭადიბ III (-იო-, -წ, -ს, მრ. -ია-, -ბი)
 ბრალი, დანაშაული
ჭადიბიასტ//ჭადიბიასტ 1) ბრალიანი, და-
 მნაშავე. 2) არსებ. I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი)
 ბრალეული, ბრალდებული, დამნა-
 შავე
ჭადრან II (-იო-, -წ, -ს, მრ. -ბი) დო
ჭაჟადბასტ 1. საკვირველი, განსაცვიფრე-
 ბელი. 2. უცნაური, უჩვეულო
ჭაჟადბ: ჭაჟადბ იოდ-ს გაკვირვება, გან-
 ცვიფრება (განაცვიფრებს)
ჭაჟადბ: ჭაჟადბ იოჯ-ს გაკვირვება, გან-
 ცვიფრება (განაცვიფრდება)
ჭაჟადბლი IV (-წ, -ს) 1. გაოცება. 2. არაჩ-
 ვეულებრიობა, საოცრება
ჭაჟლ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თვით-
 მკვლელობა

ჭაჟდსკ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მით., ზო-
 ოლ. ურჩხული, დრაკონი; მოყ.
აჟდსკ
ჭარაბ არაბული
ჭარაბიად II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) არაბი
 (ქალი)
ჭარაბიასტ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) არაბი
 (კაცი)
ჭარაბიასტ/ბი (-ზა, -ზა-ს, მრ. -ბი) არა-
 ბები
ჭარადა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზარბაზანი
ჭარაყი III (-წ, -ს) არაყი, თვითნახადი
ჭარაც: ჭარაც მაიდან 1. საუბ., რელიგ.
 მეორედ მოსვლის ადგილი. 2.
 გადატ. ცხელი ადგილი
ჭარზა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) განცხადება
ჭარზაჩრ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მომჩივანი
ჭარტელ III (-იო-, -წ, -ს, მრ. -ია-, -ბი) 1.
 ფესვი, ძირი. 2. ტოტი; იხ. რკო,
 როკომეშო
ჭარწრზი: ჭარწრზი ბოდ-ს დამყნობა
 (კვირტისა, კალმისა, ლერწისა)
ჭატრლი III (-წ, -ს) სივრცე, გაშლილი
 სივრცე, ვრცელი ადგილი
ჭატირასტ IV (-მ-/ე-, -წ, -ს) დაბლობი,
 სიბრტყე, ბარი
ჭაჟტ შორისდ. ვაი, უი (ქალები ამით
 გამოხატავენ შიშსა და გაკვირვე-
 ბას); მოყ. ჭოჟ
ჭაფი ზმნს., ბავშ. სიბინძურეა!

მადელი ბავშ. 1) ბინძური, ჭუჭყიანი. 2) შორისდ. ფუ, ფუი; იხ. **ფუძ**//**ფუჭ**

მადელი-ფუჭ ზმნს., ბავშ. სიბინძურე, ფუი! იხ. **მადი**

მადნი IV (-ნ, -ს, მრ. -ბი) სახბოე, სახბორე

მადლ/მადლურ¹ II (-ე/-მო-, -ნ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) წისქვილი

მადლ/მადლურ² II (-ე/-მო-, -ნ, -ს, მრ. -მა-, -ბი) 1. ბორბალი (წისქვილისა). 2. დოლაბი. 3. ბლითი. 4. რგოლი (რკინისა). 5. გვერგვი; იხ. **სქა**

მადლუ III (-ნ, -ს, მრ. -ბი) 1. ჭკუა, გონება, ინტელექტი. 2. რჩევა

მადილანტ¹ 1) ჭკვიანი, გონიერი. 2) III (-ნ, -ს) ბრძენი, ჭკვიანი (ადამიანი)

მადილუიდანტ² ჭკვიანური, გონივრული

მადილუმანტი III (-ნ, -ს) ზნეობრივი სწავლა, დარიგება

მადება III (-ნ, -ს) ტანჯვა, წამება, წვალება

მადი 1) ზმნს. სქლად, ხშირად. 2) სქელი, ხშირი; ასახ. **მადი**

მადრ¹ 1. ხშირი, მჭიდრო. 2. სქელი

მადიკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. გახშირება. 2. გასქელება (გაასქელებს)

მადიკრ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. გახშირებინება. 2. გასქელებინება

მადიკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. გახშირებინებინება. 2. გასქელებინებინება

მადილ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. გახშირება. 2. გასქელება (გასქელდება). 2) პოტ. 1. გახშირების შეძლება. 2. გასქელების შეძლება

მადილ¹ IV (-ნ, -ს) 1. სიხშირე. 2. სისქე

მადიკა IV (-ნ, -ს) წყურვილი

მადიკა/დ-ს (-ს, -ხ, -Ø) მოწყურება

მადიკარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I მოწყურებინება; მოყ. **მადიკადრ**

მადიკანრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II მოწყურებინებინება

მადიკალა შორისდ. აქა (თხების გასარეკი ხმიანობა) მოყ. **მადიკალა**, ასახ. **მადიკელაა**

მადიკარამ II (-ე-, -ნ, -ს, მრ. -ბი) აჭარელი (ქალი)

მადიკარანტ¹ I (-ე-, -ნ, -ს, მრ. -ბი) აჭარელი (კაცი)

მადიკარანტ/ბი (-ზნ, -ზა-ს, მრ. -ბი) აჭარლები

მადიკრტა III (-ნ, -ს, მრ. -ბი) ღიმი; მოყ. **მადიკრტა**, ასახ. **მადიკრტო**

მადიკ¹უ IV (-ნ, -ს, მრ. -ბი) შარდი, ფსელი; ასახ. **მადიკ¹უ**

მადიკ¹ურამუნ¹ I, II (-ნ, -ს, მრ. -ბი) ხშირმშარდველი (ადამიანი) ასახ. **მადიკ¹ურ**

მაცუშა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ახუმელი (ქალი)

მაცუშა I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ახუმელი (კაცი)

მაცუშა/ბი I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ახუმელები

მაცუ-ჩური III (-მო-, -წ, -ს) ბუნებრივი მოთხოვნილება, საჭიროება (ზედმიწ. ფსელ-მძღვინი)

მაჰი III (-წ, -ს) 1. ყვირილი, ძახილი. 2. თხოვნა (დახმარებისა) ასახ. **აჰი**

მაჰი-ჰურ III (-მო-, -წ, -ს) ხმაური, ღრინცელი, ალიაქოთი, აურზაური

მაჰმყ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) სულელი, ჩერჩეტი, ტუტუცი

მაჰტაწა II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ახვახელი (ქალი)

მაჰტაწა I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ახვახელი (კაცი)

მაჰტაწა/ბი (-წა-, -წა-ს, მრ. -ბი) ახვახელები (დაღესტნის ანდიური მოდგმის მცირერიცხოვანი ხალხი).

მაჰტაწას მეც ახვახური ენა

მაჰტალ-ჰალ III (-წ, -ს) მდგომარეობა, გარემოება, ნირი, ყოფა-ცხოვრება

მედეჰარა I 1. სწრაფი, სასწრაფო, ჩქარი, საჩქარო. 2. აჩქარებული, გულსწრაფი, სულსწრაფი

მედეჰრი/მედჰრი: **მედეჰრი/მედჰრი ბოდ-ს** 1. ასწრა-

ფება, გამალება. 2. დაჩქარება, აჩქარება (ააჩქარებს)

მედეჰრი/მედჰრი: **მედეჰრი/მედჰრი ბოდ-ს** 1. ასწრაფება, გამალება. 2. დაჩქარება, აჩქარება (აჩქარდება)

მედეჰლიტ ზმნს. საჩქაროდ, სასწრაფოდ, მალე

მედერა I სწრაფი, ფეხმარდი, სწრაფმავალი

მეჰეჰან ზმნს. ბევრი, ბევრად, საკმარისად; იხ. **მეჰიძა I**

მეჰი: **მეჰი ბოდ-ს** 1. ზრდა, გაზრდა, აღზრდა. 2. შესრულება, დასრულება. 3. დაკმაყოფილება (დააკმაყოფილებს); მოყ. **მეჰე ბოდ**

მეჰი: **მეჰი ბოდ-ს** ზრდა, გაზრდა, აღზრდა. 2. შესრულება, დასრულება. 3. დაწყნარება, დაკმაყოფილება (დააკმაყოფილებს); მოყ. **მეჰე ბოდ**

მეჰიჰან ზმნს. 1. ძალიან, ძლიერ. 2. ბევრად, საკმარისად. 3. ძლიერად, ძალუმად; იხ. **ჰიჰა**, ასახ. **ეჰეჰან**

მეჰიძა I ზმნს. ბევრი, საკმარისად; იხ. **მეჰიძა I, მეჰიჰან**

მელ//მილ I (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მეველე, ყარაული

მელა ზმნს. კმარა, საკმაოდ, საკმარისად; იხ. **ხეც**

მელლი//მრლი IV (-წ, -ს) ყარაულობა, მეველეობა

მელმუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მეცნიერება, მცოდნეობა

მენეპრი: მენეპრი ოდ-ს 1. მოსმენა, ყურისგდება. 2. დაჯერება, მოსმენა (ასმენინებს)

მენეპრი: მენეპრი ოჯ-ს 1. მოსმენა, ყურისგდება. 2. დაჯერება, მოსმენა (ისმენინება)

მეჟუკ-ს (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. 1. შეკრება, მოკრეფა. 2. დაგროვება, მოგროვება (მოაგროვებს)

მეჟუკრ-ს (მეჟუკერ-, -სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. შეკრებილება, მოკრეფინება. 2. დაგროვებილება, მოგროვებილება

მეჟუკრერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1. შეკრებილებინება, მოკრეფინებილებინება. 2. დაგროვებილებინება, მოგროვებილებინება

მეჟულ-ს (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. 1. შეკრება, მოკრეფა. 2. დაგროვება, მოგროვება (მოგროვდება). 2) პოტ. 1. შეკრების (მოკრეფის) შეძლება. 2. დაგროვების (მოგროვების) შეძლება

მელურ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) მოხატულობა, სახე, ნახჭი (ნაქსოვ ჩექმეზე) მოყ. **მალურ**

მემ-ს (-ი-, -ს, -ხ, -ო) მოთავსება, დატევა; ასახ. **ემუტ, ემ**

მეჩნა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) პირლებინება, პირსაქმება, რწყევა; იხ. **რმეჩნი**

მეჩნა/დ-ს (-ს, -ხ, -ო) პერმ. ღებინება, რწყევა (არწყევს)

მეჩნარ-ს (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I ღებინება, რწყევილება

მეჩნარერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II ამოღებინებილება, რწყევილებინება

მეჩრიკ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. მოხუცება, დაბერება (დააბერებს) ასახ. **ეჩრიკ**

მეჩრიკ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) მოქმ. დანაოქება (დაანაოქებს); ასახ. **ეჩრიკ**

მეჩრიკრ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დაბერებილება

მეჩრიკრ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I დანაოქებილება

მეჩრილ-ს¹ (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დაბერება (დაბერდება). 2) პოტ. დაბერების შეძლება; ასახ. **ეჩრილ**

მეჩრილ-ს² (-სი, -ხო, -Ø) 1) ვნ. დანაოქება (დანაოქდება). 2) პოტ. დანაოქების შეძლება; ასახ. **ეჩრილ**

მიდ-ღუდი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) რელიგ. მუსულმანური დღესასწაული

მრლა III (-წ, -ს, მრ. -ბი) მიზეზი, საბაბი

მიმჭალ I, II (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) გარე ბიძაშვილი

შიმშაღლი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბიძაშვი-
 ლობა (გარე ბიძაშვილებს შორის
 სისხლისმიერი ნათესაობა)
შინყაუ 1) ყრუ. 2. არსებ. I (-ე-, -წ, -ს, მრ.
 -ბი) ყრუ (მამაკაცი)
შინყაღ 1) ყრუ. 2. არსებ. I (-ე-, -წ, -ს, მრ.
 -ბი) ყრუ (ქალი)
შინყლი IV (-წ, -ს) სიყრუე, ყრუობა
შიდა/ღ-წ (-ს, -ხ, -ღ) ტირილი, გლოვა
შიდაღერ-წ (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I ატირე-
 ბა
შიდაღერერ-ა (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. II
 ატირებინება
შიდაქუჩირ-წ (-სი, -ხო, -ღ) კაუზ. I ატი-
 რება
შიდაკუ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) მტირალა,
 ტირია
შისრწკინკალ (მრ. -წწ, -წა-ს) რძიანი
 სუფი
შიტაწკუ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) საპილპილე,
 პილპილის ჩასაყრელი
შიტა/უ¹ II (-ა-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ძირი,
 ფსკერი; ასახ. რტაუ
შიტაუ² II (-წ, -ს, მრ. -ბი) თავსახური,
 საცობი; ასახ. რტაუ
შიტაუ³ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) წიწაკა; მოყ.
 წიწაკი
შიტაუ⁴ II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ასკილი;
 იხ. შიტაუყა

შიტაუყა II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ბოტ. ასკილი;
 იხ. შიტაუ⁴, ასახ. შიტაუყა
ში IV (-აე-/-ნე-, -წ, -ს, მრ. -წ-, -ბი//ა)
 ნაჯახი, ცული
შილო თანდ. -თვის, გამო, გულისთვის
შილოკან ახალგაზრდა
შილოკანაუ ნორჩი, ახალგაზრდა,
 ახალგაზრდული
შილოკანლი IV (-წ, -ს) ახალგაზრდობა,
 სიჭაბუკე
შილ³ III (-ე-/-მო-, -წ, -ს, მრ. -ღ-/-რე-, -
 ბი) ტყავის სარტყელი, ღვედი (ცხე-
 ნის უნაგირსა თუ ვირის საპალნეზე
 ტვირთის დასამაგრებლად) მოყ.
 ოლ
შილ-შილ³ნო რიცხ. შვიდ-შვიდი
შილ³ირალ³ზას რიცხ. შვიდწლიანი,
 შვიდი წლისა
შილ³ირას რიცხ. მეშვიდე
შილ³ირახ რიცხ. შვიდჯერ, შვიდგზის
შილ³ნო რიცხ. შვიდი (რთულ რიცხვით
 სახელებში ხმარებული ფორმა) საკ.
 რლ³ენ
შილ³ნოა³ირუ რიცხ. მეშვიდე
შილ³ნობიშინ რიცხ. შვიდასი
შილ³ნოშა³ალ რიცხ. შვიდიათასი; ასახ.
შილ³ნოშა³არ
შილ³ნონთრ³ 1) რიცხ. შვიდნი, შვიდ-
 ნივე. 2) ზმნს. შვიდნი, შვიდნი ერ-
 თად

მრლწოტა რიცხ. შვიდ-შვიდი
მოლწწი რიცხ. ჩვიდმეტი; საპ.
ოლწწი
მომრდ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. ვირი. 2. ერ-
 თგვარი ჯოჟგინა (მორებისა და შე-
 შის დასახერხად)
მონდო¹ I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) გონებაჩ-
 ლუნგი, ჩერჩეტი (ადამიანი) მოყ.
მონდრჯ
მონდო² I, II (-წ, -ს, მრ. -ბი) ფეთხუმი,
 უსუფთაო ადამიანი; იხ. **ზრკუ**
მრდნი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) ყვირილი, ბუ-
 ბუნი (ხარისა)
მორკენ III (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ცხვარი
 (დედალი)
მოტ¹ IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) ტარი, სახე-
 ლური
მოტ² IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი) თითისტა-
 რი
მოტმრჯუ¹ IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) სახრელი
 (თითისტარის სადგამი, თითისტა-
 რის ბუდე)
მოტმრჯუ² IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კვირისტა-
 ვი (თითისტარზე ჩამოსაცმელი) იხ.
ეკნრკუ
მოტ³ კითხ. ნაცვ. რა
მოლ//მოლ IV (-ე-/-რე-, -წ, -ს, მრ. -რე-, -
 ბი) 1. ფეხი. 2. ბარძაყი, ბარკალი;
 ასახ. **ოლ**

მოლ-რეტა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კიდურე-
 ბი, ხელ-ფეხი (ზედმიწ. ფეხ-ხელი);
 ასახ. **ოლ-რეტა**
მრყრუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ანატ. 1. თავის
 ქალა. 2. თავი, გოგრა; ასახ. **რყრუ**
მოშოლწ-წ (-ი-, -ს, -ხ, -ო) 1. ღრიალი,
 ყვირილი. 2. ყროყინი. 3. გადატ.
 ტირილი, ქვითინი
მოშოლწ/დ-წ (-ს, -ხ, -ო) პერმ. 1. ხში-
 რად ღრიალი (ყვირილი). 2. ხში-
 რად ყროყინი. 3. გადატ. ხშირად
 ტირილი (ქვითინი)
მოშოლწირ-წ (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. I 1. აღ-
 რიალება. 2. აყროყინება. 3. გადატ.
 აქვითინება
მოშოლწირერ-ა (-სი, -ხო, -Ø) კაუზ. II 1.
 აღრიალებინება. 2. აყროყინებინება.
 3. გადატ. აქვითინებინება
მწზრუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ზადი, ნაკლი,
 წუნი, ავადმყოფობა, სენი
მწზრუდაწ ავადმყოფური, მტკივნეუ-
 ლი, ნაკლული, ზადიანი
მწმრუ III (-წ, -ს, მრ. -ბი) ცხოვრება, ყო-
 ფა, არსებობა
მწმრუ-ლუდი IV (-ე-, -წ, -ს, მრ. -ბი)
 მხიარულება, კომპანია, ამხანაგობა
 (ზედმიწ. ცხოვრება-დღე)
მუმუქული III (-წ, -ს, მრ. -ბი) აქლემი;
 იხ. **ჟარანი**, ასახ. **მომოქული**

მუჟ IV (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) 1. ნიშანი, ჭდე. 2. სამიზნე, მიზანი

მუჟტო ზმნს. დროულად, დროზე

მუჟრუყ III (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) ზღარბი

მურატ 1) საკმარისი. 2) ზმნს. ბევრი, ბევრად

მურუს რუსული

მურუსად II (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) რუსი (ქალი)

მურუსატ I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) რუსი (კაცი)

მურუს/ბი (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) რუსები

მურუსხორ ზმნს. რუსულად

მურჯი III (-წ, -ს, მრ. -ბი) საზღვარი, მიჯნა, ზღვარი, ფარგალი (ფარგლები) იხ. როხ

მურჩინლი IV (-წ, -ს) სიმწვანე

მურჩინლიზი: მურჩინლიზი როდ-წ ამწვანება, გამწვანება (გამწვანებს)

მურჩინლიზი: მურჩინლიზი როჯ-წ ამწვანება, გამწვანება (გამწვანდება)

მუნარატ 1. სრული, სრულყოფილი, შევსებული, დაკომპლექტებული. 2. კეთილგონიერი, მახვილგონიერი, ნორმალური

ს

საც I (-ე-, -წ-, -ს, მრ. -ბი) კარი

საც-მდა IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) 1. კარ-ჩარჩო. 2. ზღურბლი (კარისა)

საც-მდაზაჯო/სი II (-ზწ, -ზა-ს, მრ. -ბი) ფარდა (კარისა)

საც-მრჩი IV (-წ, -ს, მრ. -ბი) კარები (ზედმიწ. კარ-ადგილი)

სა-სა შორისდ. (ბავშვის ტირილის ხმიანობა)

საქწნი IV (-წ, -ს) ჭირვეულობა, ტირილი (ბავშვისა)

საწ//საწ ნაწ. არა, არ

ქართულ-დიდოური საძიებელი

აბა ჰაჲ, ჰჲჲა, ჰჲრკო (ასახ.)	აგური აგური
აბა, აბა ერთი რჩი ¹	აგური კერმეტ ¹ , ქირფრჩ ¹ , აგური
აბა, აი ჰა ²	აგური ქირფრჩ ² (კარტ.)
აბა, გასწი რესო ³	ადამიანი ჰადამ
აბა, მისმინე ლაჩი	ადამიანურობა ინსანლი
აბა, -ლა (მიემართება მამაკაცს) უჲჲ	ადგილ-ადგილ მეჩრ -მეჩრტ ¹
აბაზა აბაზინაჲ (კაცი), აბაზინაჲ (ქალი)	ადგილი მჲკა, მჲკჲა (ასახ.)
აბაზები აბაზინაჲ/ზი	ადგილი (სასაფლაოზე) ჰჲჲჲრა
აბანო ბანი	ადგომა ¹ (ადგება), ადგომის შეძლება ბიზილ-ს
აბედის სოკო ზრკჲ ¹	ადგომა ¹ (2. ფული. 3. გამოვლენა. 4. შე- ბმა. 5. აცოცება. 6. დაწინაურება. 7. ფასის მომატება) ბიზ-ს ¹
აბეზარი ცეკლამჲ	ადე-ჰო, ამო ჰა // ჰაჲ
აბზინდა ჰალჲ	ადვილად, შილიფად ქრტჲო
აბლაზუდა თორმჲჲჲ ² , მჲჲჲ ³	ადვილად ¹ , იაფად ფრჰა
აბრეშუმის ცხვირსახოცი იფაჲ	ადილელები ადიგედაჲ-ზი
აბრეშუმის ძაფი აბრაშჲ	ადილელი ადიგედაჲ (კაცი), ადიგედაჲ (ქალი)
აბურძგნინება ¹ , გაფრთხილებინება ჰიტ- რიკრ-ს	ადრე, მალე ყარტჲო
აბურძგნინებინება ¹ , გაფრთხილებინე- ბინება ჰიტრიკრერ-ა	ადრე, წინათ ადერ // ად-ადერ
აბუყბუყება ფოჯალირ-ს ¹ , ლჲჲალჲალირ-ს ²	ადრინდელი, ძველი ყარტჲოსი
აბუყბუყებინება ფოჯალირერ-ა ¹ , ლჲჲალჲალირერ-ა ²	ადულება ლჲჲალჲალირ-ს ¹ , ჰაროლირ-ს
აბღავლება მეხელერ-ს ²	ადულება (დულს) ჰარა/დ-ს
აგვისტო აჲგუსტ	ადულებინება ლჲჲალჲალირერ-ა ¹ , ჰაროლირერ-ა
აგრონომი აგრანომ	აელვარებული ¹ , გაკრიალებული
აგრონომობა აგრანომლი	წჲქმადჲ

ავად გახდომა¹ შეწუხება ბოლნა/დ-ს
 ავადმყოფობა რრლონი
 ავადმყოფური, მტკივნეული
 ჭურჭრუდაჭ
 ავანსი აჭანს
 ავარია აჭარიდა
 ავგაროზი¹, წამალი საბაბ // საბაჭ²
 ავენა (ქალი) თორრლა²
 ავეჯეულობა, საქონელი ფართალ,
 ფართა-მაჩალ
 ავეჯეულობა, ჭურჭლეულობა ყაა¹
 ავზი ბაქ
 ავი¹ (ადამიანი) სუტრნ/ო
 ავტობუსი აჭთობჭ
 ავტოკალამი აჭთარჭკა
 ავტომატი¹ (იარაღი), მოლაყბე აჭთამათ
 ავტომობილი აჭთამაბილ
 აზერბაიჯანელები ფადარ/ბი
 აზერბაიჯანელი ფადარაჭ (კაცი),
 ფადარაა (ქალი)
 აზერბაიჯანული ფადარ
 აზილტელი, აზილტელები აზტორ/სი //
 აზტორ/ბი
 აზრი ფრქრუ
 აზრი¹, სარგებელი მაჩნა
 აზროვნება, დაფიქრება ურღრზი:
 ურღრზი ბოჯ-ს
 აზუზუნება ზუზულორ-ს
 აზუზუნებინება ზუზულორერ-ა
 აზლუდი, უბე მქი¹

ათ-ათი ოწინოტა
 ათ-ათჯერ ოწ-ოწინო
 ათას-ათასი ჭაზა-ჭაზალ
 ათასი ჭაზალ, ჭაზალნო
 ათასიანი, ათასისა ჭაზალლას
 ათასჯერ ჭაზალლახ
 ათი ოწინო
 ათნი, ათნივე ოწინონ
 ათქაფუნება, აჭყაპუნება ტაჭნარ-ს
 ათქაფუნებინება, აჭყაპუნებინება
 ტაჭნარერ-ა
 ათწლიანი, ათი წლისა ოწირალაზბას
 ათჯერ ოწირახნო
 აი ელქ
 აი, ასე ენდჭრ
 აი¹, დიახ აპა
 აირი ჭჭთი
 აკანკალება ბიბირერ-ა
 აკვანი რიქრნი
 აკვენსება (აკვენსებს) უჭდიზი:
 უბჭდიზი ოდ-ს
 აკვნის სახელური წო
 აკნავლება მეყელერ-ს¹
 აკრძალვა, აღკვეთა (აღკვეთება) ჭარამ:
 ჭარამ ბოჯ-ს
 აკრძალვა, აღკვეთა (აღკვეთს) ჭარამ:
 ჭარამ ბოდ-ს
 აკრძალული ჭარამაჭ
 ალალ შენ ჭალალ-ჭალალ
 ალაო ტე

ალაპარაკებილება კალწზი: კალწზი
 ბოდ-ს
 ალატი ემრნ¹
 ალაჰი ალლასჰ
 ალვა, ალვის ხე ბჰალო¹
 ალივლივება ლაპლწირ-ს
 ალივლივებილება ლაპლწირწრ-ა
 ალისფერი¹, გაწითლება წიწრა
 ალმასი (მინის საჭრელი) ალმასზ
 ალპური მცენარე ყრყი²
 ალუბალი ჟაგა
 ალუმინი თუთი³
 ამ დროიდან ჰოტუჟა
 ამო¹, მუქთი ჰობოგოდასტ
 ამოდ სირბილი, ტყუილუბრალოდ
 მისვლა-მოსვლა ჰაფლწ
 ამასავით ენდუკა
 ამაცი, პატივმოყვარე ჰუჰარასტ¹
 ამაცობა¹, აბუჩად აგდება ჰუჰრზი²:
 ჰუჰრზი ბოგწ
 ამბავი, შეტყობინება ხაბარ
 ამდენი, იმდენი ჰემეცე
 ამინ¹ ამრწ
 ამინდი ლუდი²
 ამო, გეჩი ჰად³
 ამო, ჰა (ხარებისადმი მიმართვა) როხ³
 ამოგორება, გორაობა ღრლა ბოკ-ს
 ამოგორებილება ღილარ-ს, ღილაქუჩრ-
 ა
 ამოგორებილებინება ღილარწრ-ა

ამოსლუკუნება (ამოასლუკუნებს)
 ლწეფლწირ-ს, ლწეფლწექუჩრ-ს
 ამოსლუკუნება ლწეფლწა/დ-ს
 ამოსლუკუნება ლწეფლწ-ს
 ამოსლუკუნებილება ლწეფლწირწრ-ა
 ამოლებინებილება ჰეჩნარწრ-ა
 ამოცანა მასლა¹
 ამრეკლავი ჰურწრკუ
 ამღერება, ახმაურება, დაძახება ჰალწირ-
 ს
 ამღერებილება, ახმაურებილება,
 დაძახებილება ჰალწირწრ-ა
 ამღვრევა (ამღვრევს) ლოლორიკ-ს¹
 ამღვრევა¹ (აიმღვრევა), ამღვრევის
 შეძლება ლოლორილწ-ს¹
 ამღვრევილება ლოლორიკრ-ს¹
 ამღვრევილებინება ლოლორიკრწრ-ა¹
 ამწვანება (ამწვანებს) ჰურჩრწლიწი
 როდ-ს
 ამწვანება (გამწვანდება) ჰურჩრწლიწი
 როგწ-ს
 ამწლევანდელი, ამ წლისა ჟილწბოსრ
 ამხანაგი, მეგობარი ჰალმწდ
 ამხანაგობა¹, მეგობრობა ჰალმწდლწ
 ამხედრება ზოტწ-ს²
 ანაჩეჩი, ანაძენძი ჰილწელწ/სი
 ანზანი ალფავრთ, ალრფ-ბიხ, ბუქვარ, ს-
 ბი
 ანზანი¹ ალრფ
 ანგარიში აჩუთ

ანგარიშსწორება რაშრთ
ანგელოზი მალაადქ
ანგინა ლ'აღა²
ანდაზური თქმა აზი
ანდერძი უასიდათ, უასის
ანდიელი შანდისაჲ (კაცი), შანდისაჲ
(ქალი)
ანდიელი¹ (ხალხი, ანდიელები)
შანდრზი
ანთება, მოკიდება (ცეცხლისა) ათ-ა
ანკესის მკედი¹, ულო ქერქუ
ანტიქრისტე¹, გამრჯე დაჟალ
ანწლი შანწრლ
ანჯამა გერ², ქრცი¹
აპარატი აფარათ
აპრილი აფრელ
არ არის, არ ჰყავს, არ აქვს აწუ
არა ად², ტუეს
არა, არ, ნუ ეს // ესჰ
არაალაღი, არადვიძლი ჰოზუსრ
არაბები შარაბიდაჲ/ზი
არაბი შარაბიდაჲ (კაცი), შარაბიდაჲ
(ქალი)
არაბული შარაბ
არავის ბით-ნითორ²
არათანაზარი ბილ'ანი
არამზადა ჰალიქათ, ჯურუმსაჲ
არამზადა, მაწანწალა მაფჰულ, ად-
აწკირუ, ჰაყირ
არანაირად დიდურკინ

არარსებული აწუსი
არასდროს ნეთიქინ, ნეთინ // ნეთინონ²,
ნეთინქინ
არასწორად¹, შებრუნებით მყესა
არასწორი წილრჲ, ბილ'ინუსი
არასწორსახელოებიანი ქურქი ლაბაჩი
არაფერზე ლინ'სნოთოჲ
არაფერი ასსარ
არაყი ჟა, შარაყი
არაყიანი ბოთლი ბრლ'იკუნი
არაჩვეულებრივი, არაბუნებრივი
ხისარაჲ
არდადეგები ქანიქულ
არევა ჟუბაზი ბოჯ-ა, ლიწოკ-ა
არევილება ლიწოკრ-ა
არევიებილება ლიწოკრერ-ა
არსად ნაქინ, ნარქინ
არსად სიდნლქინ
არსაიდან¹ ნაზნაქინ, ნაქინ
არსაით ნარქინ
არტახი ყალ
არქივი არხრჲ
არყი მე, მედ
არჩევნები რრშ/ი
არჩიბელები არჩინაჲ/ზი
არჩიბელი არჩინაჲ (კაცი), არჩინაჲ
(ქალი)
არწივი ცე¹, ცემ
არხი¹, კვალი ქუხ¹, არხი
ასანთი ისფრქა, პრქკა

ასანთი¹ ლუჭ¹
 ას-ასი ბიშრნტა
 ასახელი¹ ასაჯოსი // ასაჯო/ბი
 ასე ჰემედურ
 ასევე ზავრუხორ
 ასეთი ჰემედურ
 ასი ბიშრნ, ბიშრნნო
 ასკილი შიტუყა, შიტუ⁴
 ასკილის ბუჩქი¹ ტიტრ/ი
 ასლუკუნება ფემლო¹რ-ს
 ასლუკუნებინება ფემლო¹რერ-ა
 ასო ჰარფ
 ასტამი ქუნნხი
 ასწრაფება¹, აჩქარება (აჩქარებს)
 შედემრზი // შედმრზი: შედემრზი //
 შედმრზი ბოდ-ს
 ასწრაფება¹, აჩქარება (აჩქარდება)
 შედემრზი // შედმრზი: შედემრზი //
 შედმრზი ბოჯ-ს
 ასჯერ ბიშრრახ
 ატალახებული ადგილი ტურ-ყეც
 ატამი ქუმუჰი
 ატესტატი ათისთათ
 ატირება შიდადერ-ს, შიდაქუჩირ-ს
 ატირებინება შიდადერერ-ა
 ატკივება¹, განცდევა ბოლო¹ერ-ს
 ატკივებინება¹, განცდევინება
 ბოლო¹ერერ-ა
 ატლასის ნაჭერი ატლას
 ატყლაშუნება ტყყნარ-ს

ატყლაშუნებინება ტყყნარერ-ა
 აუცილებელი რამ¹, გამოსავალი ჩარა
 აუცილებელი ფარზიდაზ // ფარიზიდაზ
 აუცილებლობა ფარზი
 აფეთქება¹, გასკდომა (გასკდება)
 ტუნღი: ტუნღი ბოჯ-ს
 აფეთქება¹, გასკდომა (გახეთქს)
 ტუნღი: ტუნღი ბოდ-ს
 აფეთქება¹ (გასკდომა) ფოლო¹-ს
 აფეთქება¹ (გახეთქა) ფოლო¹რ-ს¹
 აფეთქებინება¹ (გახეთქინება)
 ფოლო¹რერ-ა¹
 აფთიაქი აფთქა
 აფხაზები აფხაზატ/ბი
 აფხაზი აფხაზატ (კაცი)
 აფხაზი აფხაზად (ქალი)
 აქ ტო
 აქ რნტო
 აქა შაცალა
 აქა-იქ ბითად-ნითად
 აქამდე ჰოჟურ
 აქამდე, ამ დრომდე ჰობოჟადდ
 აქანდაზი რემონრჯუ
 აქანდაზი კოც
 აქაური ტრსი
 აქედან ენტად, ტად
 აქლემი შუმუქული, უარანი
 აქოშინება (აქოშინებს) ჰალცრზი:
 ჰალცრზი ბოდ-ს
 აქტივისტი ჰარაქათ-ჟეკუ

აღება¹, ყიდვა ბის-ა¹
აღებინება, მოგროვებინება რიხრერ-ს
აღებინება¹, ყიდვინება ბისერ-ს
აღებინებინება¹, ყიდვინებინება
ბისერერ-ა
აღვირი, ლაგამი მოტ¹იკრძ //
მოტ¹ოკრჷ
აღზრდა თარბრძა
აღზრდა¹, გამრავლება, გამრავლების
შეძლება ბაყილ¹-ს
აღზრდა¹, გამრავლება ბაყიკ-ს
აღზრდევინება¹, გამრავლებინება
ბაყიკრ-ს
აღზრდევინებინება¹,
გამრავლებინებინება ბაყიკრერ-ა
აღიარება წოკ-ს
აღიარება¹, დაყაბულება მუკურლი
აღიარებინება, შეცნობინება წოკირ-ს
აღიარებინებინება, შეცნობინებინება
წოკირერ-ა
აღიარების¹ მიღწევა, დარწმუნება
(დაარწმუნებს) მუკურ: მუკურ ოდ-ს
აღიარების¹ მიღწევა, დარწმუნება
(დარწმუნდება) მუკურ: მუკურ ოკ-ს
აღკაზმულობა (ვირისა) ქრჭი-მუჷი
აღმზრდელი (კაცი) თარბრძა-ჟეკუ
აღმზრდელი (ქალი) თარბრძა-ღანა
აღმოსავლეთი მაშრყ
აღმოსავლეთი¹, გამოღმა ნანჯო
აღმოსავლელელები, გაღმელელები ნანჯ¹რ/ბი

აღნაგიცოტ: ცოტილ¹ე
აღნაგობა ყრწ/ი²
აღრიალება¹, აყროყინება ჟოჟოლ¹ირ-ს
აღრიალებინება¹, აყროყინებინება
ჟოჟოლ¹ირერ-ა
აღრიცხვა აჩრთ
აღულებელები აგულაჷ/ბი
აღულებელი (კაცი) აგულაჷ, აგულაღ
(ქალი)
აღულებინება მიმილ¹-ს
აყენება ბიზიკ-ს
აყენება¹, აფუებინება ბიზირ-ს¹
აყენებინება¹, აფუებინებინება
ბიზირერ-ა
აყვავება¹, გამოჩენა ბოლ¹ეხ-ს, ბოლ¹იხ-ს
აყვირება ჭაჭალ¹ა/დ-ს
აყვირება ჭაჭალ¹ირ-ს
აყვირებინება ჭაჭალ¹ირერ-ა
აყლაყუდა ჯანდა¹
აშიშინება, აჩურჩულება ფემლ¹არ-ს
აშკარად ბიდინთოჷ
აჩუ ჰორჩუ
აჩქარება (აჩქარებს) ტანბიზი: ტანბიზი
როდ-ს¹, ბესუაკ-ს
აჩქარება (აჩქარდება) ტანბიზი: ტანბიზი
როკ-ს, ბესუალ¹ -ს
აჩქარებინება ბესუაკრ-ს
აჩქარებინებინება ბესუაკრერ-ა
აცელქება¹, ხტუნავება ბეტუ-კოლ¹ირ-ს
აცელქებინება¹, ხტუნავებინება ბეტუ-

კოლორიერ-ა
 აცოცება ღოთომოზატორ:
 ღოთომოზატორ იზ-ს
 აცრა¹, ნიშანი ცახა²
 აცხა ფეს, ფის-ფის
 აწანწალეა ბეჰნარ-ს, ყაპლორ-ს
 აწანწალეებინება ბეჰნარერ-ა,
 ყაპლორიერ-ა
 აწევა, აწევის შეძლება ბიზ-ა²
 აწევა¹, დაწინაურება (თანამდებობაზე)
 ოსიკ-ს
 აწევა¹, დაწინაურება, დაწინაურების
 შეძლება ოსილ-ს
 აწევინება ოსიკრ-ს, სოდკერ-ს
 აწევინებინება ოსიკრერ-ა
 აწეულ-დაწეული ბიზრ-ბმატაწისი
 აწეწილი ჟეჟმადწისი
 აწკმუტუნება, აყრანტალეა კუჩალოარ-ს
 აწკმუტუნებინება კუჩალოარერ-ა
 აჭარელი შაჭარაწ (კაცი), შაჭარად
 (ქალი)
 აჭარლები შაჭარაწ/ბი
 აჭრაჭუნება ტაღნარ-ს
 აჭრაჭუნებინება ტაღნარერ-ა
 აჭრიალება ყუაშლორ-ს
 აჭრიალება¹, აწრიპინება წელლორ-ს
 აჭრიალებინება ყუაშლორერ-ა
 აჭრიალებინება¹, აწრიპინებინება
 წელლორერ-ა
 აჭრიჭინება ტახნარ-ს

აჭრიჭინებინება ტახნარერ-ა
 ახალგაზრდა შოლოგან, ზორბადაწ
 ახალგაზრდობა შოლოგანლი
 ახალი ეწწუ, ღრლიდუ
 ახალშობილი კრკი²
 ახვახელები (ხალხი) შაჭ-ტაწაწ/ბი
 ახვახელი შაჭ-ტაწაწ (კაცი), შაჭ-ტაწად
 (ქალი)
 ახირება¹, წუწუნი ნეზლ-ს
 ახლა დანდი // დანდორ¹
 ახლა¹, ამჯერად ჰრუჭი
 ახლავე ჰავსაშათ // ჰავსაშათალ
 ახლანდელი ჰოტურსი
 ახლახან ჰიკე
 ახლობელი რნტოსი
 ახლო მეგობარი ჰუდულ-ჰალმად
 ახლომყოფი¹, ახლობელი იგოსრ,
 იგორსრ
 ახლოს¹, გვერდით რგო
 ახმაურება, აჩქეფება ჯუვირ-ს
 ახმაურებინება, აჩქეფებინება ჯუვირერ-
 ა
 ახსნა ბიჭზი: ბიჭზი ბოდ-ს
 ახუშელი შაჯუმაწ (კაცი), შაჯუმად
 (ქალი)
 ახუშელები (ხალხი) შაჯუმაწ // ბი
 აჯაყჯაყებინება ზეკლორ-ს
 აჯაყჯაყებინებინება ზეკლორერ-ა
 აჰა, ინებე ჰიხ
 ბაბუა, ბებია რწუ

ბაბუაწვერა ბუმბული ¹	ბარი ლარაშლი ¹
ბაგე ტუფ/უ	ბარტყი ¹ , ნაშიერი ხეხრუ // ხეხრე
ბაგვალეზი ბაგულასუ/ზი	ბატარეა ბათარიდა
ბაგვალი ბაგულასუ (კაცი), ბაგულანდ (ქალი)	ბატი მასტი ²
ბაგირი გალანძი	ბატიბუტი მასკუ
ბადე ¹ (რკინისა), ბადე (მეზადურისა) სეთკ/ა // სეთქ/ა	ბატკანი ლელი
ბადია ბოსონო ¹	ბაღი ახ ² , ახრ-ბაკ, ბაღ
ბავშვები ქიდ-უჟი ¹	ბაღლინჯო თასუსა // თაფსა, ლაცუ, ჰაა ²
ბავშვები ხეხი-ლაცუ	ბაყაყი ლორკრო
ბავშვი ¹ , ბავშვები ხეხ/ზი, ბაბალი	ბაშვირები ბაშქირ/ზი
ბავშვის ტირილის ხმიანობა ცა-ცა	ბაშვირი ბაშქირასუ (კაცი), ბაშქირანდ (ქალი)
ბაზარი ბაზარ	ბახუხი ბაჯუჯ
ბაკი მტერა	ბგერა სას
ბალაღაიკა ბალაღანძქა	ბებერა სასა ¹
ბალახი ¹ , თივა ბიხ ¹ , თემ-ბრხ	ბეზია ეჩიდიუ ¹ , ეჩუდ
ბალთა ტეჟუ	ბეგი ბეგ
ბალი ბჟალი ²	ბეგობა ბეგლი
ბალიში ჯართი, ჯეწი, ჯირლი (ასახ.), ჯირლი (გენ.)	ბედის წყალობა ¹ , მოხდენა (კლიმატისა) ბრლი: ბრლი ბოჯ-ა
ბალიშისპირი ჯიცოტორსი	ბედისწერა ყადარ
ბალონი ბალონ	ბედკრული ¹ ბალაჰასუ
ბალყარელები ბალყარასუ/ზი	ბედნიერება თალრჰ
ბალყარელი ბალყარასუ (კაცი), ბალყარანდ (ქალი)	ბედნიერი თალიჰასუ
ბამბა ბამბა	ბევრად ჰარზა, ჟეზეჟან
ბანაკი ლაგერ	ბევრი წიკუნ, ჟეზიდასუ, ბაყუ
ბანდეროლი ფასრლქა	ბელარუსები ბელარუსასუ/ზი
ბარაქა, წყალობა ბარაქათ	ბელარუსი ბელარუსასუ (კაცი), ბელარუსანდ (ქალი)
	ბელი ბედურო

ბენზინი ბენზინ // ბენზინ
ბეჭიტელები ქიბურაზი
ბეჭიტელი ქიბურა
ბერვა¹, ბუქიაობა ფალ¹-ს¹
ბერიხელი, ბერიხელები ბერ¹/ბი //
ბერ¹ზ/ი
ბერულა ღიდრრი
ბერწი ცხვარი¹, შიშაგი ჰ.რ.რ.ჟო
ბერწი, უზვი, ურწანი კრბდო, ატ¹რუ¹
ბექაულობა ბიგავულ¹ი
ბელელი¹, ხვიმირი ქობორო, კიჩიმრჯუ
ბელურა ცეკერიდო
ბეშმეტი გუჟგათ
ბეწვიანი ქრდხუ
ბეწვის¹ ცვენა, გამელოტება პაპარილ¹-ს
ბეჭედი ბაშივრე // ბაშივრუ¹, ზარბუ
ბეჭედი ფეჩათ
ბეჭედი¹, რგოლი, დამლა დანდი, კერონ
ბეჭი წრდ/უ
ბეხუნტეხი ბეჯუნტეხ
ბზე ლ¹შონი,
ბზზ-ბზზ (ბზუილი) ზზ-ზზ
ბზინდა ზაგი
ბზრიალა პეზეკრუ, ყრმპოლ
ბზუ-ბზუ (ბზუილი) ზუ-ზუ
ბზუილი ზუზუნ¹
ბიბლია თაჟრათ
ბიბლიოთეკა ბიბლიათეკა
ბიბლიოთეკარი ბიბლიათეკარ
ბიბლიოთეკარობა ბიბლიათეკარ¹ი

ბიდონი ბიდონ
ბილეთი ბელეთ
ბინა¹, სადგომი ბინა // მინა, ბინა-ყაა //
მინა-ყაა
ბინძური¹ მადვილი
ბირკავა¹, ბირკა ბრ¹/ი³
ბირუსობა (ხვნა-თესვის ჟამი) ბირუს²
ბიულეტენი ბულუთინ
ბიურო ბრო
ბიცეფსი¹, ორთავა კუნთი ბრტ¹ო //
ბმრტ¹ო
ბიძა, ძია დანდა¹
ბიძაშვილი ჟაცშალ (კაცი)
ბიძაშვილობა მიმშალ¹ი
ბიძაშვილობა ჟაცშალ¹ი
ბიძაშვილობა (გარე) ცინშალ¹ი
ბიძგება ყილ¹-ს
ბიძგებინება ყილ¹ირ-ს
ბიძგებინებინება ყილ¹ირრ-ს
ბლაგვი გუთონო, გუჩონო
ბლანტი თიხა ჰიმრჰ
ბლინი ხეც¹
ბნელი კუთხე¹, საკუჭნაო ჰაჰა
ბნელში სასრხ, სასუ-სემრხ
ბოთლი შრმა¹ // შრმა
ბოთლი შრმა
ბოთლიხელები ბოლივჯ¹უ/ბი
ბოთლიხელი ბოლივჯ¹უ // ბოლირზი
(კაცი), ბოლივჯა (ქალი)
ბოთლიხური ბოლივჯ¹სი

ბოლი გუტ¹
ბოლი¹, შელოცვა გუტ-მუში
ბოლო¹, დასასრული (ქვეყნიერებისა)
ახრ
ბოლომდე, ფსკერამდე ბარჭრტ¹
ბორბალი¹, დოლაბი, რგოლი შაღ/უ //
შაღურ²
ბოროტება ციმ
ბოროტი¹, აგვული ბიხარაჲ, ციმიდრხუ
ბორცვიანი გუპბილწ, გუპრეხახუ
ბოსტნეული¹, ხილი ფიჯ-მრჯ
ბოყინი ღემ²
ბოყინი¹, სლოკინი ჰეტ¹
ბოშა ციგანაჲ (კაცი), ციგანაჲ (ქალი)
ბოშა ციგან
ბოშები ციგან/ბი
ბოცოქი (ერთგვარი მწერი) ბოცრქი
ბოძი იმ¹
ბოძი¹, მორი გირი¹
ბრაზი, ზიანი ქეშლი¹
ბრაზიანი სუტონრ, კიკელწამუ
ბრალი¹, დანაშაული თაყსრ, შადრბ //
შადბ
ბრალიანი¹, დამნაშავე შადიბიდაჲ //
შადიბიდაჲ
ბრალის დადება ბადიჭედ: ბადიჭედ
ბოდს
ბრახუნი დერნიშადრბ // შადბ
ბრბო გრზმა
ბრიგადა ბირგადა

ბრიგადირი ბირგადრ
ბრიგადრობა ბირგადრლი¹
ბრიყვი¹, უგუნური ოჯრნო, შადალაჲ,
ოჯრ-ორრნო
ბრმა ბეცონრნი
ბრმა ბეცაჲ
ბრმა ბეცრნო
ბრმა ოზათრჲ
ბრმა, უსინათლო ვოდრნო
ბრმა¹, ცალთვალა ლეკაჲ (ქალი),
ლეკაჲ (კაცი)
ბროში ბორრშკა
ბროწეული ბურწული, ნარ
ბრტყელტუჩა ხრწუ²
ბრუნვა ტურრზი: ტურრზი ბოდ-ს
ბრუნი¹, მალაყი გულიდა
ბრძანება უქაზ, ფირქაზ, შმრუ
ბრწყინვა ჭურ-ს²
ბუ ბუჰუ, ყადო
ბუდე მუჟი²
ბუდობი¹ (მინერალებისა) მაჭდან
ბუდუნობა, მუეძინობა ბუდუნლი¹
ბუდუხელები ბუდუხაჲ/ბი
ბუდუხელი ბუდუხაჲ (ქალი),
ბუდუხაჲ (კაცი)
ბუზა ზერუ, ჭაჭა
ბუზანკალი მიწრყუ³, ლით²
ბუზი ტუტ
ბუზლუნი შუმუნ¹, უეჲლ-ს
ბუთხუზა გელმსჰუ²

ბულიონი ¹ , ფაფა კრჩი	ქიქირერ-ა	
ბულული კუკუე ¹ , ყაყათნი	გაახალგაზრდავება ¹ ,	დაკოდვა
ბუმბერაზი წუბ/ი // წუდ/ი	(დაიკოდება) ტოტორილ-ს	
ბუმბული ბუმბული ² , ჰული	გაახალგაზრდავება ¹ ,	დაკოდვა
ბუნებრივი მოთხოვნილება მწკუ-ჩური	(დაკოდავს) ტოტორიკ-ს	
ბურბუშელა ლადეტუ ²	გაახალგაზრდავებინება ¹ ტოტორიკრ-ს	
ბურთი ბურთი, გელტუ, თოფ ² , ქუქქი,	გაახლება (გაახლებს) ეწნიკ-ს	
ყრლჰო	გაახლება ¹ , გაახლების შეძლება ეწნილ-ს	
ბურნუთი სუნტი	გაახლებინება ეწნიკრ-ს	
ბურუსი, ავი დარი კემა-ლუდი	გაახლებინებინება ეწნიკრერ-ა	
ბურჯი (ხიდისა) კამუ ¹ , კრამუ, როს ²	გაბავშვება ხეხილ-ს	
ბუსნო შუბ ²	გაბერტყვა ¹ , ცემა ჟეკბოკ-ს	
ბუტბუტი გუმი-გემლ ¹ , უტუნი	გაბერტყვინება ¹ ჟეკბოკერ-ს	
ბუტკო გრლუ ² , ცეკმადანჯუ ²	გაბერწება კიბდოლ-ს	
ბუფეტი ¹ , კარადა ბუფეთ	გაბზარვა, გასკდომა ბაზ-ს	
ბულა ბულა	გაბნევა, გაფანტვა (გაფანტავს) ბად-	
ბუყბუყი ბრრუ ² , ფოჯლ ¹ -ს	თიხრ-ს	
ბუჩქი, ბუჩქნარი არწყი, კარანჯ	გაბნევა, გაფანტვა ბად-თიხრ-ს	
ბუხარი მუხარი, ბუხარი, წიფრჯუ //	გაბნევენება ბად-თიხრერ-ა	
წილრჯუ, ბაშირ	გაბოროტება ¹ , გაბრაზება (გააბრაზებს)	
ბუხჰალტერი ბუხალთირ	ბიხზი: ბიხზი ბოდ-ს	
ბუხჰალტერობა ბუხალთირლი	გაბოროტება ¹ , გაბრაზება (გააბრაზებს)	
ბღავილი ბ'აბ'ალ ¹ -ს // ბჰაბჰლ ¹ -ს	ბიხზი: ბიხზი ბოჯ-ს	
ბღავილი ბ'აბ'ანი // ბჰაბჰანი	გაბრაზება, გაავება, გაბოროტება	
ბღავილი ბჰ	(გააბოროტებს) ტიტატუ: ტიტატუ ქურ-ს,	
ბღავილი იმოლ ¹ , მეყელ ¹ -ს ² , იმონი	ტიტატ-ჯაჰ: ტიტატ-ჯაჰ რაწ-ს, ფიფირიკ-ს,	
გაადვილება (გაადვილებს) ქიქიკ-ს	ბაჰანლ: ბაჰანლ ბოდ-ს, ბაჰანლ: ბაჰანლ	
გაადვილება ¹ (გაადვილდება) ქიქილ ¹ -ს	ბოჯ-ს	
გაადვილებინება ქიქიკერ-ს, ქიქირ-ს	გაბრაზება ¹ ,	გაფრთხილება
გაადვილებინებინება ქიქიკერერ-ა,	(გაფრთხილდება) ვიტრილ ¹ -ს	

გაბრაზება¹, გაფრთხილება
 (გააფრთხილებს) კიტრიკ-ს,
 ფიფირილ-ს
 გაბრაზებინება ბაცირ-ს², ფიფირიკრ-ს
 გაბრაზებინებინება ბაცირერ-ა²
 გაბრაზებინებინება ფიფირიკრერ-ა
 გაბრაზებული, უღმობელი ყოსარაშუ
 გაბრიყვება¹, გასულელება
 (გასულელდება) ოჯრ-ორონილ-ს
 გაბრიყვება¹, გასულელება
 (გასულელდება) ოჯრ-ორონიკ-ს
 გაბრიყვებინება¹ ოჯრ-ორონიკრ-ს
 გაბრწყინებინება ჭურერ-ს²
 გაგანიერება (გააგანიერებს) ჰოლიკ-ს
 გაგანიერება¹ (გააგანიერდება) ჰოლილ-ს
 გაგანიერებინება ჰოლიკრ-ს
 გაგანიერებინებინება ჰოლიკრერ-ა
 გაგდება¹ ბოხირ-ს
 გაგდებინება¹ ბოხირერ-ა
 გაგება ბიჭრ-ს, ბიჭირ-ს
 გაგზავნა ბეგირ-ს⁴
 გაგზავნინება ბეგირერ-ა⁴
 გაგლეჯა¹, გახევა ბეტ-ს
 გაგრილება, გაციება (აციებს) ბოჭიკ-ს
 გაგრილება, გაციება ლას-ს
 გაგრილება, გაციება ლასნი
 გაგრილება¹, გაციება (გაცივდება)
 ბოჭილ-ს
 გაგრილებინება, გაციებინება ბოჭიკრ-ს
 გაგრილებინება ლასერ-ს

გაგრილებინებინება ლასერერ-ა
 გაგულკეთილება (გააგულკეთილებს)
 ილორიკ-ს
 გაგულკეთილება¹ (გააგულკეთილდება)
 ილორილ-ს
 გაგულკეთილებინება ილორიკრ-ს
 გაგულკეთილებინებინება
 ილორიკრერ-ა
 გადაადგილება ჰილ-ს²
 გადაადგილებინება ჰილირ-ს²
 გადაადგილებინება¹ ბითოკერ-ა
 გადაბრუნება¹ ლეკირ-ს²
 გადაბრუნება¹, განძრევინება
 დილალირ-ს
 გადაბრუნება¹, განძრევა დილალი-ს
 გადაბრუნებინება¹ ლეკირერ-ა²,
 დილალირერ-ა
 გადადგმა¹, მიჩოჩება ჰოზუკ-ს
 გადადგმევა, გადაადგილებინება
 გადადგმევა¹, გამოყოფინება ჰოზუკრ-ს,
 ბიყერ-ს²
 გადადგმევიანება¹, გამოყოფინებინება
 ჰოზუკრერ-ა, ბიყერერ-ა²
 გადადგომა¹ ჰოზულ-ს
 გადადება (გადაედება) თუთ-ს
 გადადება (გადასდება) თუთირ-ს
 გადადებინება თუთირერ-ა
 გადათრევა ლისრ-როხ-ს
 გადაკრული სიტყვა სილ-ს
 გადამლაშება ჩაყანიკ-ს

გადამლაშება ¹	(გადამლაშდება)	იხილ ⁻ ს
ჩაყანილ ⁻ ს		გადიდებინება იხიკრ ⁻ ს
გადამლაშებინება	ჩაყანიკრ ⁻ ს	გადიდებინებინება იხიკრერ ⁻ ა
გადამლაშებინებინება	ჩაყანიკრერ ⁻ ა	გადნობა ¹ ბეც ⁻ ს ²
გადამლაშებული	ჩაყანა	გადნობინება ¹ ბეცურ ⁻ ს ²
გადანაცვლება ¹ , დაშორება	მაჯიკ ⁻ ს	გადნობინებინება ¹ ბეცურერ ⁻ ა ¹
გადანაცვლებინება ¹ , დაშორებინება	მაჯიკრ ⁻ ს	გაელვარება წაქიზი: წაქიზი ბოდ ⁻ ს
მაჯიკრ ⁻ ს		გაელვარებინება ¹ ჭურერ ⁻ ს ¹
გადანაცვლებინებინება ¹	მაჯიკრერ ⁻ ა	გავარდისფერება ¹ , გაწითლება
გადაპარსვინება ¹	პაპარიკრ ⁻ ს	(გააწითლდება) წიწირილ ⁻ ს
გადაპარსვინებინება ¹	პაპარიკრერ ⁻ ა	გავარდისფერება ¹ , გაწითლება
გადარევა	ჰალანგ: ჰალანგ ბოჯ ⁻ ს	(გააწითლებს) წიწირიკ ⁻ ს
გადარევა ¹	ჰალანგ: ჰალანგ ბოდ ⁻ ს	გავარდისფერებინება ¹
გადარჩენა, გამოძვრენა	(გამოაძვრენს)	წიწირიკრერ ⁻ ა
ხასარ: ხასარ ბოჯ ⁻ ს		გავარვარება (გაავარვარებს) ლოლორიკ ⁻ ს ²
გადარჩენა, გამოძრომა	(გამოძვრება)	გავარვარება ¹ (გავარვარდება)
ხასარ: ხასარ ბოდ ⁻ ს		ლოლორილ ⁻ ს ²
გადასახადი	ნალუგ	გავარვარებინება ლოლორიკრ ⁻ ს ²
გადასახლება	(გადაასახლებს) გრჩი: გრჩი ბოდ ⁻ ს	გავარვარებინებინება ლოლორიკრერ ⁻ ა ²
გადასახლება	(გადასახლდება) გრჩი: გრჩი ბოჯ ⁻ ს	გავლა-გამოვლა ეჰნ ⁻ იკ ⁻ ს
გადატრიელება ¹	ბუთ ⁻ ს ¹	გავლება ჩოქლ ['] ა/დ ⁻ ს
გადატრიელებინება ¹	ბუთირ ⁻ ს ¹	გავლებინება ჩოქლ ['] არ ⁻ ს
გადატრიელებინებინება ¹	ბუთირერ ⁻ ა ¹	გავლებინებინება ჩოქლ ['] არერ ⁻ ა
გადაჩურჩულება	შუფრ-შეფლ ⁻ ს	გავლენა ¹ ასარ
გადაცდომა	(ლუკმისა) ჰრჯო	გავსება ¹ , გაბოლიანება (გააბოლიანებს)
გადიდება, გასქელება	(გაასქელებს)	განყიზი: განყიზი ბოდ ⁻ ს
იხიკ ⁻ ს		გავსება ¹ , გაბოლიანება (გაბოლიანდება)
გადიდება ¹ , გასქელება	(გასქელდება)	განყიზი: განყიზი ბოჯ ⁻ ს

გაზარმაცება (გაზარმაცდება)
 კაჰსლლიზი: კაჰსლლიზი ბოჯ-ს
 გაზარმაცებინება მეზლარერ-ა
 გაზაფხულზე იხდას
 გაზაფხულზე გაცვენილი მატყლი წეგა
 გაზაფხული¹, წყალდიდობა იხდას
 გაზაფხულის მატყლი ღრონი
 გაზეთი გაზრთ
 გაზელი ჟადრან
 გაზვიადებულად ხირს-კრდო
 გაზი გაზ
 გაზომვა ბასად-ს
 გაზრდა (იზრდება) ბაყლ-ს
 გაზრდა¹, გაჩენა ქიქ-ს
 გაზრდა¹, ყოლა (იყოლიება) ქიქზი:
 ქიქზი ბოჯ-ს
 გაზრდა¹, ყოლა (იყოლიებს) ქიქზი:
 ქიქზი ბოდ-ს
 გათავება, დასრულება (დაასრულებს)
 რეცუკ-ს
 გათავება¹, დასრულება (დასრულდება)
 რეცულ-ს
 გათავებინება რეცუკრ-ს
 გათავებინებინება რეცუკრერ-ა
 გათახსირებული ჰალიქათაჟ
 გათეთრება ფალ-ს³
 გათელვა¹ ლელ-ს
 გათელვინება¹ ლელირ-ს
 გათელვინებინება¹ ლელირერ-ა
 გათენებაზე ჯაჰლიტ*(თოჟ)

გათლევა ბეგრ-ს²
 გათლილი ბეგასი
 გათრევილება ლ'ილიკრ-ს
 გათხელება, გათხევადება
 (გათხევადება) ღაღარიკ-ს¹,
 შაშარიკ-ს, ჟაჟარიკ-ს
 გათხელება¹, გათხევადება
 (გათხევადება) ღაღარილ-ს¹,
 შაშარილ-ს, ჟაჟარილ-ს
 გათხელებინება ღაღარიკრ-ს¹,
 შაშარიკრ-ს, ჟაჟარიკრ-ს
 გათხელებინებინება ღაღარიკრერ-ს¹,
 ჟაჟარიკრერ-ა
 გათაფება¹, დამცირება (დამცირდება)
 უჩუზ: უჩუზ ბოჯ-ს
 გათაფება¹, დამცირება (დაამცირებს)
 უჩუზ: უჩუზ ბოდ-ს
 გათსად, მომავალ წელს კობხე
 გათსად ჰუდამ // ჰუდამტამ
 გაკეთებინება¹, გაჩენინება ბოდირ-ს,
 ბოდირ-ს
 გაკეთებინებინება¹, გაჩენინებინება
 ბოდირერ-ა
 გაკვეთილი დარცი
 გაკვეთილი¹ დარს // დარსი
 გაკვირვება, განცვიფრება
 (განაცვიფრებს) შაჟამბ: შაჟამბ დოდ-
 ს
 გაკვირვება, განცვიფრება
 (განაცვიფრდება) შაჟამბ: შაჟამბ დოჯ-

გაკლდევება ლაღდეღ-ს
 გაღაღანი¹ გაღაღანს
 გაღამაზება (გააღამაზებს) ჭურქანიკ-ს
 გაღამაზება ბერცინღ-ს
 გაღამაზება¹ (გაღამაზდება)
 ჭურქანიღ-ს
 გაღამაზება¹, გაუკეთესება
 (გააუკეთესებს) ბიგკ-ს
 გაღამაზება¹ გაუკეთესება
 (გაუკეთესდება) ბიგღ-ს
 გაღამაზება¹, გაუკეთესება ბიგეკრ-ს
 გაღამაზებინება¹, გაუკეთესებინება
 ბიგეკრერ-ა
 გაღახვა შენიღმუ¹: შენიღმუ ბოდს
 გაღეგება (გააღეგებს) ზირაკ-ს
 გაღეგება (გაღეგდება) ზირაღ-ს
 გაღეგებინება ზირაკრ-ს
 გაღეგებინებინება ზირაკრერ-ა
 გაღესვა რეღა/ღ-ს
 გაღესვინებინება რეღარერ-ა
 გაღიფე გაღრფა
 გაღურჯება იჭიკ-ს
 გაღურჯება¹ (გაღურჯდება) იჭიღ-ს
 გაღურჯებინება იჭიკრ-ს
 გამაგრება, განმტკიცება (განამტკიცებს)
 შულაკ-ს, შულა: შულა ბოდ-ს
 გამაგრება, განმტკიცება (განმტკიცდება)
 შულაღ-ს, შულა: შულა ბოჯ-ს
 გამაგრება, გაძლიერება (გააძლიერებს)

ტ¹უაჭანიკ-ს
 გამაგრება¹, გაძლიერება (გაძლიერდება)
 ტ¹უაჭანიღ-ს
 გამაგრება¹ გახმოზა (ახმოზს) ბჟალოკ-ს
 გამაგრება¹, გახმოზა (ხმება) ბჟალოღ-ს
 გამაგრება¹, გახმოზა ბჟალოღი
 გამაგრებინება, განმტკიცებინება
 შულაკრ-ს
 გამაგრებინება, გაძლიერებინება
 ტ¹უაჭანიკრ-ს
 გამაგრებინება¹, გახმოზინება ბჟალოკრ-
 ს
 გამაგრებინებინება შულაკრერ-ა,
 ტ¹უაჭანიკრერ-ა
 გამაგრებინებინება¹ ბჟალოკრერ-ა
 გამარგვლა ეჭური
 გამარჯვება, მოგება (მოიგებს) ბერჰიზი:
 ბერჰიზი ბოდ-ს
 გამარჯვება, მოგება ბერჰიზი: ბერჰიზი
 ბოჯ-ს
 გამარჯობა ასალამუ-ჭაღეღქუმ
 გამდარებელი, გამომდარებელი
 როცუხოსი
 გამდიდრება (ამდიდრებს) ბეჩელ¹რზი:
 ბეჩელ¹რზი ბოდ-ს, ბეჩედ: ბეჩედ
 ბოდ-ს
 გამდიდრება (მდიდრდება) ბეჩელ¹რზი:
 ბეჩელ¹რზი ბოჯ-ს, ბეჩედ: ბეჩედ
 ბოჯ-ს
 გამდიდრება ბეჩელ¹ი

გამნაწილებელი უღირნაკუ
 გამო, გულისთვის საბაბლუნ
 გამოვლენა¹, გამორკვევა ჩუჯ-ს
 გამოვლენინება ბაჯირერ-ა
 გამოვლინება ბაჯირ-ს
 გამოკითხვა ჰისაბ-სუყსლ
 გამოკლება ბანჯი
 გამოლანძღვა დუდუღირ-ს
 გამოლანძღვინება დუდუღირერ-ა
 გამომრჩენი წრწვი
 გამონაყარი სასა²
 გამოპარება¹ თობ: თობ ბოჯ-ს,
 თობლიზი: თობლიზი ბოჯ-ს
 გამოპირვა¹, ფხის გამოყვანა აკ-ს
 გამოპირვინება აკრ-ს
 გამოპირვინებინება აკრერ-ა
 გამორჩევა¹ ჰობლ-ს
 გამოსახულება (კარტზე) ჯებ
 გამოსვლა, გამოვლენა ბაჯ-ს²
 გამოფიტვა, დამჭლევება
 (დაამჭლევებს) ჰალაყ: ჰალაყ ბოდ-
 ს
 გამოფიტვა, დამჭლევება
 (დამჭლევედება) ჰალაყ: ჰალაყ ბოჯ-
 ს
 გამოღმელი ნაჯრსი
 გამოყენება¹, შერიგება (შერიგდება)
 რეყეზი: რეყეზი ბოჯ-ს
 გამოყენება¹, შერიგება (შეარიგებს)
 რეყეზი: რეყეზი ბოდ-ს

გამოყვანილი ტყავი ტაბა
 გამოყოფა, განცალკევება
 (განაცალკევებს) ლეკირ-ს¹
 გამოყოფა, განცალკევება
 (განცალკევდება) ლეკ-ს
 გამოყოფინება ლეკირერ-ა¹
 გამოშვება¹ ბოკეკ-ს¹
 გამოშვებინება¹ ბოკეკრ-ს¹
 გამოშვებინებინება¹ ბოკეკრერ-ა¹
 გამოცანა ბიცანკუ
 გამოძრავება¹ ბითოკ-ს
 გამოწრთობა ლქენი
 გამრავლება ტაპი
 გამრუდება სიგ-ს, სრგი-ტიგ-ს
 გამრუდებინება სიგირ-ს
 გამრუდებინებინება სიგირერ-ა
 გამრუდებული სიგა¹სი
 გამრჯე, მუყაითი ჰალტრჯუ
 გამყიდველი ზავმანგ, თუქენჩი,
 მაგაზინჩი, ფირქაჩიქ, ქაფერათ-
 ჟეკუ, ქაფერათიქ
 გამცემლობა ხიდანათლი
 გამჭრიახობა ჰოოდრლი
 გამხდარი დადარუნი
 გამხდარი¹ გუშიდუ
 გამხმარი ღეროები (მცენარისა)
 ჯალჯრჯი
 გამხმარი¹, ხარბი ჯუჯა¹სი // ჯუჯირა¹სი
 გამხნევება, გახალისება (გაასალისებს)
 ჰიჰირიკ-ს

გამხნეება¹, გახალისება (გასაღისდება)
ჭიჭირილ^{-ს}
გამხნეებიანება ჭიჭირიკრ^{-ს}
გამხნეებიანებიანება ჭიჭირიკრერ^{-ა}
განა, ნუთუ უნ
განავალი ბალ³ჰუ, ჩური
განავალი, სკორე ლეტენ
განათება (განათებს) გუნლიზი:
გუნლიზი ბოდ^{-ს}, ჯამიკ^{-ს}
განათება (განათდება)
განათება¹, გაშუქება (გაშუქდება)
გუნლიზი: გუნლიზი ბოჯ^{-ს}
განათებიანება ჯამიკერ^{-ს}
განათებიანებიანება ჯამიკერერ^{-ა}
განათლება ტეტრა-ცახ^{-ს}
განაპირა რაჩანტოსი
განაყოფიერება ბის^{-ს}²
განაწილება (სტუმრებისა მეზობლებში)
ბუდი
განბანა ტარჰანთ, მატაჰირ, ქაქჩური
განზრახ ურდიდინ // ურდიდინთოუ,
ბეთინთოუ
განთიადი ჯანკლი
განიავება ბიჰ^{-ს}¹
განიავებინებიანება ბიჰრერ^{-ს}
განივრად ჰოლილ^რტ^ჰ, ჰოლუგა
განკითხვის დღე ყიამასა: ყიამასა
ლუდი
განკურნება¹ შეხორცება (შეუხორცდება)
სალ: სალ ბოჯ^{-ს}

განკურნება¹, შეხორცება (შეუხორცებს)
სალ: სალ ბოდ^{-ს}
განსაცდელი¹, ზრუნვა ბალ³
განსაცვიფრებელი¹, ჩინებული
ჰადრან^ჰ
განსვენებული, ცხედარი ჟან^აზა
განსხვაება ბატ^ლ
განცალკეება, დაჯგუფება
(დააჯგუფებს) ხოხეკ^{-ს}
განცალკეება¹, დაჯგუფება
(დააჯგუფდება) ხოხელ^{-ს}
განცალკეებიანება ხოხეკერ^{-ს}
განცალკეებიანებიანება ხოხეკერერ^{-ა}
განცხადება მარზა
განძრევა (შეირხევა) კეკ^{-ს}, კეკ: კეკ ბიკ^{-ს}
განძრევა ლალუალ^{-ს}, კეკერ^{-ს}
განძრევა¹, აღზუნება (აღიზუნება)
ლახლ^{-ს}
განძრევიანება ლალუალ^{ირ}^{-ს}
განძრევიანება¹, აღზუნებიანება ლახლ^{ირ}^{-ს}
განძრევიანება¹, შერხევიანება კეკერერ^{-ა}
განძრევიანება¹, შედღეებიანება ქექერ^{-ს}
განძრევიანებიანება ლალუალ^{ირ}ერ^{-ა}
განძრევიანებიანება¹, აღზუნებიანებიანება
ლახლ^{ირ}ერ^{-ა}
განძრევიანებიანება¹, შედღეებიანებიანება
ქექერერ^{-ა}
განწყობა, დროის გატარება ქეც-იზ^{-ს}
გაოვალურება¹ გუგურიკ^{-ს}

გაოვალურება¹ გუგურილ¹-ს
გაოვალურებინება¹ გუგურიკრ¹-ს
გაოცება, გაკვირვება (გააკვირვებს)
 შალამთ: შალამთ დოდ-ს, ჰიქმთ:
 ჰიქმთ ბოდ-ს
გაოცება, გაკვირვება (გაუკვირდება)
 შალამთ: შალამთ დოჯ-ს, ჰიქმთ:
 ჰიქმთ ბოჯ-ს
გაოცება თამაშა
გაოცება¹, საოცრება შაჟამბლი, ჰადრანლი
გაოცება¹, მოხიზვლა (მოხიზლება)
 ჰადრან: ჰადრან ბოჯ-ს, ჰაგანილ¹-ს
გაოცება¹, მოხიზვლა (მოხიზლავს)
 ჰადრან: ჰადრან ბოდ-ს, ჰაგანიკ-ს
გაოცებით ჰაგ
გაოცებინება ჰაგანიკრ¹-ს
გაოცებინებინება ჰაგანიკრერ¹-ა
გაპარსვა (გაიპარსავს) ბედ-ს
გაპარსვინება ბედირ¹-ს
გაპარსვინებინება ბედირერ¹-ა
გაჟინიანება¹, აწუწუნება (აწუწუნებს)
 ნეზლირ¹-ს
გაჟინიანებინება¹ ნეზლირერ¹-ა
გარგარი, ჭერამი ახბაზან
გარდა ხეცინ
გარდა, გარეშე გურეჟ, თარაჟ
გარე ბიძაშვილი ცინშალ
გარე ბიძაშვილი (მეოთხე თაობისა)
 შიმშალ

გარეგნობა ქუც-მუჯ
გარეთ მადაჰარ
გარეთ, მოუსვი (აქედან) ოკელ¹
გარეული ცერცვი ჰილელიდო
გარეული ცხოველები ზე-ბრწი, ზედ-
 ბრწი
გართობა რაკლედ
გარმონი არლან
გარღვევა¹, გახუნება ბეგირლი
გარღვევა¹, გათავისუფლება
 (გათავისუფლებს) ბეგირ¹-ს¹
გარღვევინება¹ ბეგირერ¹-ა¹
გარღვევის შეძლება¹ ბეგირლ¹-ს
გარყვნილება ჯაჰბალი
გარყვნილი ჯაჰბადაბ
გარჩევა¹, გამოცალკეება
 (გამოცალკეებს) ჰოხკ-ს
გარჩევინება¹ ჰოხკერ¹-ს
გარჩევინებინება¹ ჰოხკერერ¹-ა
გასაოცარი შალამათაჟ
გასაღები რეჟა
გასეირნება ბეჰნაქუჩირ¹-ს
გასვრა¹ (გაისვრება) თუთურილ¹-ს
გასვრა¹, შერცხვენა თუთურიკ¹-ს
გასვრევა¹, შერცხვენინება თუთურიკრ¹-ს
გასვრევინება¹ თუთურიკრერ¹-ა
გასვრილი ბავშვი ბოთარ
გასულელება¹, გატუტუცება ოჯონიკ-ს,
 ორონიკ-ს
გასულელებინება ორონიკრ¹-ს,

ოჯონიკრ-ს
გასულელებინებინება ოჯონიკრერ-ა
გასუქება, გამსხვილება (გამსხვილებს)
ტანრა: ტანრა ბოდ-ს
გასუქება, გამსხვილება (გამსხვილდება)
ტანრა: ტანრა ბოჯ-ს
გასწორება ბუდ-ს
გასწორება¹ (გაასწორებს) ბიტიზი:
ბიტიზი ბოდ-ს
გასწორება¹ (გასწორდება) ბიტიზი:
ბიტიზი ბოჯ-ს
გასწორებინება, გათანაბრებინება
ბუდერ-ს, ბუდრ-ს
გასწორებინებინება ბუდერერ-ა
გასწორებული, გათანაბრებული ბუდასი
გატარებინებინება¹ ბოტურერ-ა
გატაცება, დაკავება მამლულლი
გატაცება, მოხიბვლა (მოხიბლება)
მამლულ: მამლულ ბოჯ-ს
გატაცება, მოხიბვლა (მოხიბლავს)
მამლულ: მამლულ ბოდ-ს
გატეხა¹, შეწვა წალ-ს¹
გატეხა¹, მსხვრევა ყრყი: ყრყი როდ-ს
გატეხვა, დაპობა (დააპობს) ბრლი-
ბეგირ-ს
გატეხინება ბეცურ-ს¹
გატეხინება¹ წალირ-ს¹
გატეხინებინება ბეცურერ-ა¹
გატეხინებინება¹, შეწვევინებინება
წალირერ-ა

გატიტვლება, გაშიშვლება (აშიშვლებს)
ადორიკრ-ს
გატიტვლებინება ადორიკრერ-ა
გატყავება-გამოშიგვნა ლაჰ-ს², ლაჰ-ს¹
გატყავება-გამოშიგვინება ლაჰურ-ს,
ლაჰურ-ს
გატყავება-გამოშიგვინებინება
ლაჰურერ-ა, ლაჰურერ-ა
გატყავებული¹ და გამოშიგნული
ცხოველი (სხეული (აღამიანისა)
ყულაში
გატყდომა, დაპობა (დაიპობა) ბრლი-
ბეგ-ს
გაუგებარი, გონებაჩლუნგი ჰინცაჰ
გაუკმეხება, გაუხეშება (გაუხეშებს)
კუკურიკ-ს
გაუკმეხება¹, გაუხეშება (გაუხეშდება)
კუკურილ-ს
გაუკმეხებინება, გაუხეშებინება
კუკურიკრ-ს
გაუკმეხებინებინება,
გაუხეშებინებინება კუკურიკრერ-ა
გაუმართაობა, გაფუჭება ჟაღალლი
გაუმაძღრობა, ძუნწობა ყარუმ: ყარუმ
ბოჯ-ს
გაუმჯობესება, გამოჯანმრთელება
მადარ
გაუხერხულება ქუაჰანიკრ-ს
გაუხერხულებინება ქუაჰანიკრერ-ა
გაუხეშება¹, აწეწვა (აიწეწება) ჯაჰ: ჯაჰ

ბოჯ-ს
გაუხეშება¹, აწეწვა (აწეწავს) ჯაჭ: ჯაჭ
ბოდ-ს
გაფანტვა¹, შეშინება (შეაშინებს) კირიკ-ს
გაფანტვა¹, შეშინება (შეშინდება)
კირილ-ს
გაფანტვინება¹, შეშინებინება კირიკრ-ს
გაფანტვინებინება¹ კირიკრერ-ა
გაფენინება ბეგი-ბეტურერ-ა¹
გაფლანგვა რასთარათა
გაფრთხილება¹ წოდორლიზი:
წოდორლიზი ბოჯ-ს, წოდორ:
წოდორ ბოჯ-ს
გაფუჭება, მოშლა (მოიშლება) ჟალალ:
ჟალალ ბოჯ-ს
გაფუჭება, მოშლა (მოშლის) ჟალალ:
ჟალალ ბოდ-ს
გაფუჭება¹, აყროლება (აყროლდება)
ყიყირ-ს
გაფუჭება¹, აყროლება (აყროლებს) ყიყ-
ს
გაფუჭება¹, დახარჯვა (დაიხარჯება)
ფასად: ფასად ბოჯ-ს
გაფუჭება¹, დახარჯვა (დახარჯავს)
ფასად: ფასად ბოდ-ს
გაფუჭებინება¹ ყიყირერ-ა
გაფშენეტილებინება გეგრერ-ს²
გაფხვიერება, გაფაშრება (გააფაშრებს)
ხოხორიკ-ს, ბოლ-ბრლი: ბოლ-
ბრლი ბეტ-ს

გაფხვიერება¹, გაფაშრება (გაფაშრდება)
ხოხორილ-ს
გაფხვიერებინება ხოხორიკრ-ს
გაფხვიერებინებინება ხოხორიკრერ-ა
გაქვაგება ლულელ-ს
გაქვაგება, გაშესება ჩალიძულ-ი
გაქვეყნება, განდიდება (განადიდებს)
მაშჰურ: მაშჰურ ბოდ-ს
გაქვეყნება, განდიდება (განდიდება)
მაშჰურ: მაშჰურ ბოჯ-ს
გაქირი¹, გულადი გიხონონი
გაქცევა¹, განშორება ბოხ-ს, დურიდ-ს
გაღება¹, გახსნა ბალიკ-ს, სერ-ს
გაღებინება სერურ-ს
გაღებინება¹ ბალიკრ-ს
გაღებინებებინება¹ ბალიკრერ-ა
გაღვიძება (გააღვიძებს) ჭარიკ-ს
გაღვიძება, აყენება ბიზირ-ს²
გაღვიძება¹, გამოფხიზლება
(გამოფხიზლდება) ჭარილ-ს
გაღვიძებინება ჭარიკრ-ს
გაღვიძებინებინება ჭარიკრერ-ა
გაღიმება ნაწ-ს, ტეჟ: ტეჟ ძეგ-ს
გაღმა მხარეს¹, იმ მხარეს თაჯო, თაჯაზ
გაღმელები, გაღმამხრელები თაჯო/ზი
გაღმელი თაჯოსი
გაყინვა, გაციება აზირ-ს, ყოყონა/დ-ა
გაყინვინება აზირერ-ს
გაყინული სისხლი ბირა
გაყოფა ბრტი

გაყოფა¹, განაწილება
გაყოფა¹, განაწილება (გაანაწილებს)
ბრტყი: ბრტყი ბოდ-ს, ბულირ-ს²
გაყოფა¹, განაწილება (განაწილდება)
ბრტყი: ბრტყი ბოჯ-ს
გაყოფინება¹ ბულირერ-ა
გაყრა¹, დაქვრივება ყორღლი:
ყორღლი ოჯ-ს
გაყრილი¹, ცოლგამეგებული ყოროლსუ
(კაცი)
გაყრილობა¹, ქვრივობა ყორღლი
გაშავება (გააშავებს) ჯაბიკ-ს
გაშავება¹ (გაშავდება) ჯაბილ-ს
გაშვება¹, მართვა ბეგირ-ს⁵
გაშვებინება¹ ბეგირერ-ა⁵
გაშიშვლება¹, გატიტვლება
(ტიტვლდება) ადორილ-ს
გაშიშვლება¹, გატიტვლება
(ატიტვლებს) ადორიკ-ს
გაშიშვლება¹ ადრლი
გაშიშვლებული¹ ადრრუ
გაშლა, გაფართოება (მდინარისა)
ლალაშ-ს, ლალაშ/დ-ა
გაშლევა, დაგება (დააგებს) ბეგი-
ბეტურ-ს¹
გაშლევინება ლალაშირერ-ა
გაშმაგებული ბაკალსუ
გაშრობა¹, დაჭკნობა (დააჭკნობს)
ლიჯურ-ს, ჯუჯ-ს
გაშრობინება¹ ლიჯურერ-ა

გაჩენა, გამოვლენა ბოლოიკ-ს, ბოლოიხ-ს
გაჩენა, დაბადება ლულ-ს
გაჩენინება ლულირ-ს
გაჩენინებინება ლულირერ-ა
გაჩერება, შეფერხება ბიჩიჯეკ-ა
გაჩერებინება ბიჩიჯეკ-ა
გაჩერებინება¹, დარგვევა ბიჩირ-ს¹
გაჩერებინებინება ბიჩიჯეკერ-ა
გაჩერებინებინება¹ ბიჩირერ-ა¹
გაჩერინება ხუხირ-ს
გაჩერინებინება ხუხირერ-ა
გაჩხაკუნება ჭაყლორ-ს
გაჩხაკუნებინება ჭაყლორერ-ა
გაჩხარუნება, გაწკარუნება
(გააწკარუნებს) ჟარლიკ-ს
გაჩხარუნება, გაწკარუნება ჟარლო-ს
გაჩხარუნება¹, გაწკარუნება
(გაწკარუნდება) ჟარლილ-ს
გაჩხარუნებინება ჟარლიკერ-ს
გაჩხარუნებინებინება ჟარლიკერერ-ა
გაჩხირვა, გაჭედვა ჭაშ-ს
გაჩხირვინება, გაჭედვინება ჭაშირ-ს
გაჩხირვინება, გაჭედვინება ჭაშირერ-ა
გაცვეთა, განაგაბრება (გაანაგაბრებს)
ციბარიკ-ს
გაცვეთა¹, განაგაბრება (განაგაბრდება)
ციბარილ-ს
გაცვეთინება ციბარიკ-ს
გაცვეთინებინება ციბარიკერ-ა
გაცვლა¹, გამოცვლა ჰაჟ-ს

გაცვლევა¹, გამოცვლევა ჰაჟრ-ს
 გაცვლევა¹, გამოცვლევა ჰაჟრერ-ა
 გაცილებული¹, ქვრივი ყოროლანდ
 (ქალი), ყოროლ: ყოროლ ღანაბი
 გაცინება¹, ატირება ქალეკ-ს
 გაცინებინება ჯოჯოლორ-ს
 გაცინებინება¹, ატირებინება ქალეკრ-ს
 გაცინებინებინება ჯოჯოლორერ-ა
 გაცინებინებინება¹, ატირებინებინება
 ქალეკრერ-ა
 გაცისფრება ნიგაკ-ს // ნიგკ-ს
 გაცოცხლება (გააცოცხლებს) ჭაგუკ-ს
 გაცოცხლებინება ჭაგუკრ-ს
 გაცოცხლებინებინება ჭაგუკრერ-ა
 გაცრევა ღირლორ-ს
 გაცრევინება ღირლორერ-ა
 გაცხელება ბობორიკ-ს
 გაცხელება¹, გათბობა (თბება)
 ბობორილ-ს, თათანიკ-ს
 გაცხელება¹, გათბობა (გათბება)
 თათანილ-ს
 გაცხელებინება ბობორიკრ-ს²
 გაცხელებინება¹, გათბობინება
 თათანიკრ-ს
 გაცხელებინებინება ბობორიკრერ-ა
 გაცხელებინებინება¹ თათანიკრერ-ა
 გაძუნწება¹, დამდურება ბახილ: ბახილ
 ბოჯ-ს
 გაძლება¹, ავსებინება ბიწერ-ს, ბიწრ-ს
 გაძლებინება¹, ავსებინებინება ბიწერერ-ა

გაძლომა¹, გავსება (გაივსება) ბიწ-ს¹
 გაწევა, მიწევა ბითოხ-ს
 გაწელვა¹, გაბერვა (გაბერავს) წაზი:
 წაზი როდ-ს
 გაწელვა¹, გაბერვა (გაიბერება) წაზი:
 წაზი როჯ-ს
 გაწვრილება დადარიკ-ს
 გაწვრილება¹, დაგლეჯა (დაგლეჯს)
 ლაღარი/კ-ს²
 გაწვრილება¹, დაგლეჯა (დაიგლიჯება)
 ლაღარილ-ს²
 გაწვრილება¹ (გაწვრილდება)
 დაღარილ-ს
 გაწვრილებინება დადარიკრ-ს
 გაწვრილებინება¹ ლაღარიკრ-ს²
 გაწვრილებინებინება დადარიკრერ-ა
 გაწვრილებინებინება¹ ლაღარიკრერ-ა²
 გაწითლება¹ (გაწითლდება) წუდალ-ს
 გაწმენდა, გასუფთავება (ასუფთავებს)
 ბაწად: ბაწად ბოდ-ს
 გაწმენდა, გასუფთავება (სუფთავდება)
 ბაწად: ბაწად ბოჯ-ს
 გაწმენდინება¹ ბოცურ-ს
 გაწმენდინებინება¹ ბოცურერ-ა
 გაწურვა¹ ბეც-ს³
 გაწურვინება¹ ბეცირ-ს
 გაწურვინებინება¹ ბეცირერ-ა
 გაწყდომა, მოკვდომა ლუტ-ს
 გაჭიმვა, გაწელვა წალ-ს², ბოგ-ს, ბოგუ-ს
 გაჭიმვევა წალორნან/დ-ს

გაჭიმვევა, გაწელვინება წაღირ-^{ა2},
 ბოგურ-ს
 გახარება (გაახარებს) ურხზი: ურხზი
 ბოდ-ს, რაზრ: რაზრ ბოდ-ს
 გახარება (გაიხარებს) ურხზი: ურხზი
 ბოჯ-ს, რაზრ: რაზრ ბოჯ-ს, ღაღლუ:
 ღაღლუ ბიზ-ს
 გახარება ღაღლუ: ღაღლუ ბიზირ-ს
 გახარებული¹ რაზრღაღ
 გახდა როკრ-ს
 გახდენა გუშიკ-ს
 გახდომა¹ გუშილ-ს, ხახარილ-ს
 გახდუნება ხახრიკ-ს
 გახდუნება, დაკლებინება გუშიკრ-ს,
 გუშიკერ-ა
 გახდუნებინება ხახრიკერ-ა
 გახევა, გაფხრეწა (გაიფხრიწება)
 ბრჯიზი: ბრჯიზი ბოჯ-ს
 გახევა, გაფხრეწა (გაფხრეწს) ბრჯიზი:
 ბრჯიზი ბოდ-ს
 გახევა ლაჰ-ს¹
 გახევა¹, გახვრეტა (იხვრიტება) აღილ-ს
 გახევება, გაშეშება ჩაღიკ-ს²
 გახევება¹, გაშეშება (შეშდება) ჩაღილ-ს²
 გახევებინება ჩაღიკრ-ს²
 გახევებინებინება ჩაღიკრერ-ა²
 გახევებული ჩაღიღუ
 გახევეინება ლაჰირ-ს
 გახევეინებინება ლაჰირერ-ა
 გახვრეტა

გახვრეტა, გარღვევა (არღვევს) აღიკ-ს,
 როლ-ს
 გახვრეტელი, გარღვეული აღიღუ
 გახვრეტინება, გაბურღვინება როლ-ურ-
 ს, აღიკრ-ს
 გახვრეტინებინება აღიკრერ-ა
 გახმოზა, გამოშროზა წოყ-ს
 გახმოზინება, გამოშროზინება წოყურ-ს,
 ჭიჭირ-ს
 გახმოზინებინება, გამოშროზინებინება
 წოყურერ-ა, ჭიჭირერ-ა
 გახორკლიანება¹, გახეშეშება
 (გაახეშეშებს) ზუზურიკ-ს¹
 გახორკლიანება¹, გახეშეშება
 (გახეშეშდება) ზუზურილ-ს¹
 გახორკლიანებინება ზუზურიკრ-ს¹
 გახორკლიანებინებინება
 ზუზურიკრერ-ა¹
 გახსნა¹, გაღება (იღება) ბაღილ-ს
 გახსნა-დაკეტვა სერუ-ჰ.იშ-ს
 გახსნა-დაკეტვინება სერუ-ჰ.იშირ-ს
 გახსნა-დაკეტვინებინება სერუ-
 ჰ.იშირერ-ა
 გახსნევენება, გაღებინება ბაღირ-ს
 გახსნევენებინება, გაღებინებინება
 სერურერ-ა
 გახსნევენებინება, გაღებინებინება
 ბაღირერ-ა
 გახუნება¹, ჩამოძრომა (ჩამოაძრობს)
 ბეგირ-ს²

გახუნება ¹ , ჩამოძრომა (მოძვრება) ბეგ- ²	მოწყობილობა) გელჭუჭუ
გახუნებინება ¹ , მოცილებინება ბეგირერ- ა ²	გემი გამა
გახშირება, გასქელება (გაასქელებს)	გემო გრმუ
ჟიფონიკ-ს, შაშიკ-ს	გემო ტაჭამ
გახშირება ¹ , გასქელება (გასქელდება)	გემრიელი ტაჭამაჭ, გიმუდაჭ
შაშილ-ს, ჟიფონილ-ს	გენერალი ¹ გენერალ
გახშირებინება ¹ , გასქელებინება შაშიკრ- ს, ჟიფონიკრ-ს	გეჯა ყრჭუ ²
გახშირებინებინება ¹ შაშიკრერ-ა	გვალვა ¹ რაყდალლი
გაჯავრება ¹ , მოლუმვა (მოილუმება)	გვარი ¹ , ჯიში თადავა
სუტონილ-ს	გველი ბიქრი
გაჯავრება ¹ , მოლუმვა (მოლუმავს)	გვერგვი
სუტონიკ-ს	გვერგვი ¹ , ფერსო მეწი ² , ქაჭუ ²
გაჯავრებინება ¹ სუტონიკრ-ს	გვერდზე, გვერდულად ფუტორ
გაჯავრებინებინება ¹ სუტონიკრერ-ა	გვერდზე, ცალგვერდზე ფურაჭ
გაჯიუტება, გაოჩნება (გაოჩნდება)	გვერდით ¹ , -თან ფურჰო
ზანკრზი: ზანკრზი ბოჯ-ს	გვერდი, ფერდი ფუ, ჰუმერ
გაჯიუტება ¹ , გამამაცება (გამამაცდება)	გვერდითი ნაწილი (მოქსოვილი ფეხსაცმლისა) სრი
გიხონილ-ს	გვიან ¹ , უთენია სასილნოსრ
გაჯიუტება ¹ , გამამაცება (გამამაცებს)	გვიანობამდე ¹ მიხტორ
გიხონიკ-ს	გვიმრის ფესვი ნიდაკირუ ¹
გაჯიუტებინება ¹ გიხონიკრ-ს	გზა ჰუნ ¹
გაჯიუტებინებინება ¹ გიხონიკრერ-ა	გზატკეცილი ¹ შაჰრა
გეგმა ფალან	გზიდან გადავარდნა ¹ ყრსსი: ყრსსი ოჯ-ს
გედო გედო	გიგი (წელიწადის ყველაზე ცივი დრო)
გეთაყვა ჰად	გიგ
გელიუ (ერთგვარი პატარა ფუნთუშა)	გილოცავთ ბარქა
გელიფუ	გირი გირი ²
გელჭუხუ (ბანის დასატკეპნი	გირჩა ბელეკ/უ ² , ყუშ ¹
	გირჩა ¹ , ზღმარტლი ყუყუ

გლეჯა, მკა ქოს-ა ²	გრძელი და განიერი ქურქი კაჩ, კალა-
გლეჯინება ქოსირ-ა ²	კაჩ
გლეჯინებინება ქოსირერ-ა ²	გრძელი წვერი ¹ , ძენძი ქრტუ
გლოვა მალა	გრძელი წინდა, ჩულქი ჩულქი
გმრობა ¹ , უნარი ჰუნარ	გრძელი ¹ , მაღალი (ადამიანი) ბეხრა
გობი ყერ ²	გუბე ღრლიდო ²
გოგო ქიდ	გუგული ქუქუ ²
გოგრა პური (ფურნისა) ოშქორი	გუგუს დამახებინება ქუქულ ¹ ირ-ა ¹
გოგრა, კვახი ყაბალ	გუგუს ძახილი ქუქულ ¹ -ა ¹
გოგრა ¹ , კვახი კოკრმა	გუდაფშუტა ¹ (ხორბლეულისა) ღეზ,
გოდევანი, საფიხვნო კული ²	ქუბო ²
გომური რჭიყუ	გუთანი გუთან
გომურის წინა მხარე ¹ ლალტანი ²	გულაღმა გუგოდორ
გონება, ცნობიერება ლა ¹	გულგრილობა ანდა
გონებაჩლუნგი ბრკუ, ჰაგუ ¹ , ჰაგანანი,	გული (ხისა) ხემუ ³
ჭრნდო ¹	გული ¹ , შუაგული, სული რრკუ
გორაკებიანი ყუთყურამუ	გულის კოვზი რალანი
გორაკი ¹ (მიწისა) გუფ	გულის მეფე ბუბ
გორგალი (მატყლის ძაფისა) კუკა	გულკეთილი, გულთბილი ილ ¹ რრუ
გორგალი, მორგვი (აწეწილი ძაფისა)	გულკეთილი, გულმოწყალე რაჰ.მუდატ
ბუჟულ ¹	გულმაფიწყი შუტ ¹ ირნაკუ
გორგალი, შულო (ძაფისა) ეკნაკუ ⁵ ,	გულმოწყალეა ¹ , ღმობიერება რაჰ.მათ,
გელჰუ ¹ , წელ/ო, ღალაღუ	რაჰ.მუ
გრადუსი ¹ , თერმომეტრი გარადუს	გულ-მუცელი (ადამიანისა) მოგროლო ²
გრაკლა ბჰალ ¹ ურ, ბჰელ ¹ ურ	გულუხვი სახავათატ
გრგვინვა ფრი	გულუხვობა სახავათლ ¹
გრდემლი ქუედინ ¹ , ყური ²	გულცივობა, გულგრილობა მინნათ
გრიპი გირრფ	გუმურა (ძველებური ფეხსაცმელი)
გროვა ღონ, გელჰუტ ¹ ყ	გუმურა ¹
გროვა ¹ (ბრზო) კოღ ¹	გუნდა (შვრიის ღერდილისა) გამუ

გუნდა¹ კრმო
 გუნდი თორ²
 გუტათლელი გუტრლ/ბი // გუტოზ/ი
 გუშინ ჰ.ულ¹
 გუშინდელი ჰ.ულ¹სი
 გუშინწინ ჰ.ულ¹ზატ¹
 გუშინწინდელი ჰ.ულ¹ზატ¹სი
 გუშინწინის წინ ჰ.ულ¹ზატ¹თოჟ
 გუშინწინის წინანდელი
 ჰ.ულ¹ზატ¹თოჟსი
 დაავადება, სენი უნთი
 დაავადება¹, დასენიანება უნთიზი:
 უნთიზი ოჯ-ს
 დაბალი ლ¹რფიდიჟ // ლ¹რშიდიჟ
 დაბალი კარადა (ჭურჭლისთვის)
 კოვზრჯუ
 დაბანა¹, გარეცხვა ესა/დ-ს
 დაბერება, დამველება (დაამველებს)
 ეჩრუკ-ს, ეჩრიკ-ს
 დაბერება, დამველება (დამველდება)
 ეჩრულ-ს, ეჩრილ-ს
 დაბერება¹ (დაბერდება) შეჩრილ-ს¹
 დაბერებინება შეჩრიკრ-ს¹
 დაბერვინება, ქროლინება ფალ¹ურ-ს
 დაბერვინებინება ფალ¹ურერ-ა
 დაბლა ლ¹ოფან, ლ¹ოფან
 დაბლა, დაბლა-დაბლა უაჰჰ.კ.ო²
 დაბლაგვება (დააბლაგვებს) გუთონიკ-ს
 დაბლაგვება (დააბლაგვდება) გუთონილ¹
 -ს

დაბლაგვებინება გუთონიკრერ-ა
 დაბლაგვებინება გუთონიკერ-ა //
 გუთონიკრ-ს
 დაბლობი, ბარი შატირატ¹
 დაბმა¹, შეხვევა რრცი-რუკ-ს
 დაბნევა, ცვენა ბიჰ-ს,⁴ ბიჰ.ჟ-ს
 დაბნევინება ბიჰ.ერ-ს, ბიჰ.ურ-ს²
 დაბნევინებინება ბიჰ.ერერ-ა ს
 დაბნევინებინება ბიჰ.ურერ-ა²
 დაბრკოლება, ბარიერი ქალქალ, აჟანრა
 დაბრმავება (აბრმავებს) ბეცრნიკ-ა,
 კოდონიკ-ს, ლ¹ეკიკ-ს, ლ¹ეკონიკ-ს
 დაბრმავება¹ (ბრმავედება) ბეცრნილ¹ -ა,
 კოდონილ¹-ს, ლ¹ეკილ¹-ს, ლ¹ეკონილ¹-
 ს
 დაბრმავებინება ბეცრნიკრ-ს,
 კოდონიკრ-ს, ლ¹ეკიკრ-ს
 დაბრმავებინებინება კოდონიკრერ-ა,
 ლ¹ეკიკრერ-ა
 დაბრძენება წოდორილ¹-ს
 დაბღავლება ბ¹აბ¹ალ¹რ-ა // ბ¹აბ¹მ¹ლ¹რ-
 ა
 დაბღავლება იმოლო¹რ-ს¹
 დაბღავლებინება იმოლო¹რერ-ა¹
 დაგება, დაფენა ბაჰ-ს²
 დაგვა ბჰალ¹-ს¹
 დაგრეხილი ტოტი¹ ლუმულ/ი¹
 დაგრეხილი¹, ცვალებადი შეტუნამჟ
 დადაბლება (დაადაბლებს) ლ¹ოფიკ-ს //
 ლ¹ოფიკ-ს

დადაბლება¹ (დადაბლდება) ლოფილ -
 ს // ლოფილ -ს
 დადაბლებინება ლოფიკრ-ს //
 ლოფიკრ-ს
 დადაბლებინებინება ლოფიკრერ-ა //
 ლოფიკრერ-ა
 დადარდიანება, გულის ტკენა,
 დანალვლიანება (დაანალვლიანებს)
 ფაშმანლიზი: ფაშმანლიზი ოდ-ს,
 ფაშმან: ფაშმან ოდ-ს
 დადარდიანება, დანალვლიანება
 (დანალვლიანდება) ფაშმანლიზი:
 ფაშმანლიზი ოჯ-ს ფაშმან: ფაშმან ოჯ-ს
 დადარდიანებინება¹ (დასუსტებინება)
 ყელარერ-ა
 დადგენა ბიჩირ-ს²
 დადგენილება, განაჩენი ჰუქმუ
 დადგენინება ბიჩირერ-ა²
 დადგომა (დილისა) ჯაშ-ს¹
 დადგომა, ფეხის შეხება (ფეხით
 შეეხება) ბიჩ-ს²
 დადება, დასმა ეჯრ-ს
 დადება¹, დადგმა, ჩარჭობა (ჩაარჭობს)
 ცუციკ-ს
 დადება¹, დადგმა, ჩარჭობა (ჩაერჭობა)
 ცუცილ-ს
 დადებინება¹, ჩარჭობინება ცუციკრ-ს
 დადებინებინება¹, ჩარჭობინებინება
 ცუციკრერ-ა
 დადუმება ყაზი: ყაზი ბოჯ-ს

დაეჭვება უასუსდი
 დაეჭვიანება იქარერ-ს²
 დავა, კამათი დაჭბა
 დავალება, ნდობა ამანათ
 დავარცხნა ზეხ-ს
 დავარცხნა¹, წაშლა ბიჰ-ს¹
 დავარცხნევა ზეხირ-ს
 დავარცხნინება ზეხირერ-ა
 დავარცხნინება¹ ბიჰირ-ს¹
 დავარცხნინებინება¹ ბიჰირერ-ა¹
 დავთარი დაფთარ
 დავიდარაბა, ფუსფუსი ქუქუდამუ:
 ქუქუდამუ ჰალტი
 დავიწროება (დაავიწროებს) კაკარიკ-ს,
 ლალარიკ-ს
 დავიწროება¹ (დავიწროვდება)
 კაკარილ-ს, ლალარილ-ს
 დავიწროება¹, დაწვრილება ნიშიკ-ს
 დავიწროება¹, დაწვრილება ნიშილ-ს
 დავიწროებინება კაკარიკრ-ს
 დავიწროებინება ლალარიკრ-ს
 დავიწროებინება¹ (დაწვრილებინება
 ნიშიკრ-ს
 დავიწროებინებინება კაკარიკრერ-ა
 დავიწროებინებინება ლალარიკრერ-ა
 დავიწროებინებინება¹ ნიშიკრერ-ა
 დავიწყება (დავიწყებს) შუტირ-ს
 დავიწყება შუტ-ს
 დავიწყება ლაჰ-ს²
 დავიწყებინება შუტირერ-ა

დაზგა ისთანრქ, მანგანა, ომრცი
 დაზგა¹, ხარხა მრწი
 დაზელინება¹, დაქანცვინება ყუმვიკრ-ს
 დაზელინებინება¹ ყუმვიკრერ-ა
 დათანხმება¹, მიღება (მიიღებს) ყაბულ:
 ყაბულ ბოდ-ს
 დათანხმება¹, მიღება (მიიღება) ყაბულ:
 ყაბულ ბოჯ-ს
 დათესვა¹ (თოხის მეშვეობით), დარგვა
 ყაყალ¹
 დათესვა¹, დარგვა ყაყალ¹-ს
 დათესვინება¹, რგვევინება ყაყალ¹ირ-ს
 დათესვინებინება¹, დარგვევინებინება
 ყაყალ¹ირერ-ა
 დათვალვირება ბერუ-ბოტ¹ურ-ს
 დათვალვირებინება ბერუ-ბოტ¹ურერ-ა
 დათვი¹ ზე, ზეე
 დათხუპნული ყუყუტასი
 დაიჭვირე (საბავშვო თამაში) ბიწრნაკუ
 დაკავება, შეფერხება ქატზი: ქატზი
 ბოდ-ს
 დაკავება, შეჩერება ბეროკ-ს
 დაკავება¹, შეჩერება ბეროლ¹-გატება
 დაკავებინება ბეროკრ-ს
 დაკავებინება ბეროკრერ-ა
 დაკავებული (რამეთი) მაშლულაშ
 დაკარგვა ქამრ: ქამრ ბოდ-ს
 დაკარგვა, გაქრობა (გააქრობს) ბეთირ-ს²
 დაკარგვა, გაქრობა (გაქრება) ბეთ-ს²
 დაკარგვა, დახარჯვა (დახარჯავს)

გუვირ-ს
 დაკარგვა¹, ძარცვა (იძარცვება) როკელ¹-ს
 დაკარგვა¹, ძარცვა (ძარცვავს) როკევ-ს
 დაკარგვა¹, გათავისუფლება
 (გათავისუფლდება) ბოკელ¹-ს²
 დაკარგვა¹, დამალვა (იმალება, ემალება)
 გუგ-ს
 დაკარგვინება ბეთირერ-ა²
 დაკარგვინება, დახარჯვინება
 გუვირერ-ა
 დაკარგვინება¹, მოტაცებინება როკევრ-ს
 დაკაწვრა, დაფხაჭხა ხოსლ¹-ს
 დაკერება ბჟალ¹-ს²
 დაკერებინება ბჟალ¹არ-ს
 დაკერებინებინება ბჟალ¹არერ-ა
 დაკეტვა, დახურვა (დახურავს) ჰიმიკ-ს
 დაკეტვა, დახურვა ჰიმი-ს
 დაკეტვა¹, დახურვა (დაიხურება)
 ჰიმილ¹-ს
 დაკეტვინება ჰიმიკერ-ს // ჰიმიკრ-ს
 დაკეტვინებინება ჰიმიკრერ-ა
 დაკეტვინებინება ჰიმიერერ-ა
 დაკვლა ბეხუა/დ-ს
 დაკვლევა ბეხუარ-ს
 დაკვნესება უნსუნ¹ირ-ს
 დაკვრა (სუსხისა) ჰეჰრ: ჰეჰრ ქურ-ს
 დაკვრა, დარტყმა დუპი-დსპი
 დაკვრა¹ (გარმონისა და ზურნისა)
 ზურმა-ყირლი
 დაკვრევინება ბოკრ-ს

დაკვრევენებინება ბოკრერ-ა
დაკიდება, გაფენა (გაფენს) ჩალ^რ-ს¹
დაკიდებინება, გაფენინება ჩალ^რ-ირ-ს¹
დაკიდებინებინება, გაფენინებინება
ჩალ^რ-ირერ-ა¹
დაკლება (დააკლებს) გიხიკ-ს
დაკლება¹ (დააკლდება) გიხილ^რ-ს
დაკლებინება გიხიკრ-ს
დაკლებინება¹ ქამირ-ს
დაკლებინებინება გიხიკრერ-ა
დაკლებინებინება¹ ქამირერ-ა
დაკოდვა (დაიკოდება) ლ^რყუზი:
ლ^რყუზი ბოკ-სდაჭრა,
დაკოდილი ტოტორიკასი
დაკოდილი ტოტორუ²
დაკოჭლება (დააკოჭლებს)
ლიღონაქუჩირ-ს, ლიღონიკ-ს
დაკოჭლება (დააკოჭლდება)
ლიღონა/დ-ს
დაკოჭლება¹ (დააკოჭლდება)
ლიღონილ^რ-ს
დაკოჭლებინება ლიღონიკრ-ს
დაკოჭლებინებინება ლიღონიკრერ-ა
დალაპარაკება ხაბარდარ-ს, კალ^რზი:
კალ^რზი ბოკ-ს
დალაპარაკებინება ხაბარდარერ-ა
დალაპარაკებინება¹, ლაყბობა ბატ^რ-
ლატ^რ-ა
დალაპარაკებინება¹, ლაყბობინება
ბატ^რ-ირ-ს

დალაპარაკებინებინება¹,
მოტყუებინებინება ბატ^რ-ირერ-ა
დალევა, სმა ჰალ^რ-ს², ჰალიკ-ს
დალევინება, სმევა ჰალ^რ-ურ-ს, ჰალიკრ-
ს
დალევინებინება
დალევინებინება, სმევინებინება
ჰალ^რ-ურერ-ა, ჰალიკრერ-ა
დალექვა, ნალექი (ცხიმისა) შირ
დალიანდაგებული საბანი ადიდალ
დამაკმაყოფილებელი ბრგუ-ჟუქა
დამალობანა ბუქელ^რნაკუ
დამალობანა¹, თავის დამძვრენი
(სამსახურიდან) გუგანაკუ
დამანჭვევა, დაკრუნჩხვევა ზეელ^რ-ირ-ს
დამანჭვევინება, დაკრუნჩხვევინება
ზეელ^რ-ირერ-ა
დამარცხება, წამება ლალ^რ-ს
დამარცხებინება, წამებინება ლალ^რ-ს
დამარცხებინებინება, წამებინებინება
ლალ^რ-ერ-ა
დამაჯერებლად რიკ^რკნო
დამბაჩა თაფანჩა
დამდეგი, მომავალი ხიზრსი
დამთავრება ლ^რიფა/დ-ს
დამთავრება, დახარჯვა (დაიხარჯება)
საფუ: საფუ დოკ-ს
დამთავრება, დახარჯვა (დახარჯავს)
საფუ: საფუ დოდ-ს
დამთავრება¹, დალუპვა (დალუპავს)

ლიდირაქუჩირ-ს
დამთავრება¹, დალუპვა (დალუპავს)
ლიდი-რუთირ-ს, ლიდირ-ს
დამთავრება¹, დამთავრება
(დამთავრდება) ლიდირ-რუთ-ს
დამთავრება¹, დამთავრება
(დამთავრდება) ლიდ-ს
დამთავრებინება ლიფარ-ს
დამთავრებინება¹, დალუპვინება
ლიდირერ-ა
დამთავრებინებინება ლიფარერ-ა
დამლაშება (დაამლაშდება) ჩალიკ-ს¹
დამლაშება¹ (დაამლაშდება) ჩალილ-ს¹
დამლაშებინება ჩალიკერ-ს¹
დამლაშებინებინება ჩალიკერერ-ს¹
დამნაშავე, ბოროტმოქმედი თაყსარ-
ქუკუ
დამოკიდებული ბარსუ
დამოკლება კოტონიკ-ს
დამოკლება¹, დადაბლება
(დადაბლდება) კოტონილ-ს
დამოკლებინება კოტონიკერ-ს
დამოკლებინებინება კოტონიკერერ-ა
დამპალი¹, ზარმაცი ყიყასი
დამპალი¹, დაობებული ზიქასი,
ზიქუასი
დამჟავება, დამწნილება ცეციკ-ს
დამჟავება¹, დამწნილება
(დამწნილდება) ცეცილ-ს
დამჟავებინება ცეციკერ-ს

დამჟავებინებინება ცეციკერერ-ა
დამრგვალება (დაამრგვალებს)
გელმაჭიკ-ს
დამრგვალება¹ (დამრგვალდება)
გელმაჭილ-ს
დამრგვალებინებინება გელმაჭიკერერ-ა
დამსკდარი ხულ-ირამუ
დამსხვრევა ბეც-ს¹
დამსხვრევა, რღვევა ფოჯ-ლ-ირ-ს²
დამსხვრევა¹, დარღვევა (დაირღვევა)
გეგ: გეგ ბეც-ს
დამსხვრევინება, რღვევინება
ფოჯ-ლ-ირერ-ს²
დამსხვრევინება¹, დარღვევინება გეგ:
გეგ ბეცურ-ს
დამტვრევა, დაშლა (დაიშლება) ბეგ-ს⁵
დამტკიცება თასთრყ: თასთრყ ბოდ-ს
დამუხტვა, დატენა ზარიდსდქა
დამყნობა (კვირტისა) ჭარწრზი:
ჭარწრზი ბოდ-ს
დამცირება¹, უსუფთაობა ინჟრთლ-ი
დამცირება¹, შერცხვენა ბასრა: ბასრა
ბოდს
დამცირება¹, გაუპატიურება
(გაუპატიურებს) ინჟრთ: ინჟრთ
ბოდ-ს
დამცირება¹, გაუპატიურება
(გაუპატიურდება) ინჟრთ: ინჟრთ
ბოჯ-ს
დამცირებული¹, საზიზლარი ინჟრთასუ

დამცრობა, დამცირება (დაამცირებს)
 ჰაყირ: ჰაყირ როდ-ს

დამცრობა, დამცირება (დამცირდება)
 ჰაყირ: ჰაყირ როც-ს

დამცრობილი, დაკნინებული ჰაყირაჟ
 დამძალება (დაამძალებს) მეჟრიკ-ს
 დამძალება¹ (დამძალდება) მეჟრილ-ს
 დამძალებინება მეჟრიკრ-ს
 დამძალებინებინება მეჟრიკრერ-ა
 დამძალებული მეჟრუ // მჟრუ¹
 დამძიმება (დაამძიმებს) ბოყიკ-ს
 დამძიმება¹ (დამძიმდება) ბოყილ-ს
 დამძიმებინება ბოყიკრ-ს
 დამძიმებინებინება ბოყიკრერ-ა
 დამწარება, გამწარება (გამწარებს)
 მეყაკ-ს
 დამწარება¹ (დამწარდება) მეყალ-ს
 დამწარებინება მეყაკრ-ს
 დამწარებინებინება მეყაკრერ-ა
 დამწიფება ბიჲ-ა², ტოყ-ს
 დამწიფებინება ბიჲრ-ა², ტოყირ-ს
 დამწიფებინებინება ბიჲრერ-ა²,
 ტოყირერ-ა
 დამწიფებული, შემოსული ბიჲსი,
 ტოყსი
 დამჰკნარი¹, მოთენთილი ტელყადსი
 დამხმარე ქუმსქ-ჟეკუ (კაცი)
 დამხმარე ქუმსქ-ღანაბი (ქალი)
 დანა (ბულდოზერისა) რიჰ²
 დანა ტაჯ

დანაკუწება, დაქუცმაცება ტიტრ: ტიტრ
 რეჰ-ს

დანაოჭება (დანაოჭებს) ჟერრიკ-ა²
 დანაოჭება¹ (დანაოჭდება) ჟერრილ-ა²
 დანაოჭება¹, მოდრეკა (მოდრეკს) ლეჟრ-
 ს
 დანაოჭება¹, მოხრა (მოხრის) ლეჟირ-ს
 დანაოჭებინება ჟერრიკრ-ა²
 დანაოჭებინება¹, მოდრეკინება ლეჟრერ-
 ს, ლეჟირერ-ა
 დანაოჭებული¹ ლეჟანადსი // ლეჟნამუ
 დანარჩენი, სხვადასხვა ყუჲ-ყუჲს
 დანარჩენი¹, სხვა ყუჲატანი
 დანალვლიანება, შეწუხება ჰულერ-ს
 დანალვლიანება¹, გაჯავრება (აჯავრებს)
 ყუარდ: ყუარდ ბოდ-ს
 დანალვლიანებინება, შეწუხებინება
 ჰულერერ-ა
 დანაყრების¹ ჟამი: ა) ბოგ¹
 დანგრევა, დაშლა (დაიშლება) ლილ-ა¹
 დანგრევა, დაშლევა ლილ-ირ-ა¹
 დანგრევინება, დაშლევინება
 ლილ-ირერ-ა¹
 დანდირსი დანდირს
 დანიშნული ესარუ
 დაობება მესლა/დ-ს
 დაობებული მესლადსი
 დაოთხებით უდრატორ²
 დაპატარავება¹, დაწვრილება
 (დააწვრილებს) ბელუკ-ს

დაპატარავება¹, დაწვრილება
(დაწვრილდება) ბელულ¹-ს
დაპატარავებინება¹, დავიწროებინება
ბელუკრ-ს
დაპატარავებინებინება¹ ბელუკრერ-ა
დაპობა¹, დაჩეხა (დაიჩეხება) ჭალ¹ილ¹-ს
დაპობა¹, დაჩეხა ჭალ¹-ს // ჭალ¹-ს
დაპობინება ჭალ¹ირ-ს // ჭალ¹ირ-ს
დაპობინებინება ჭალ¹ირერ-ა //
ჭალ¹ირერ-ს
დაჟანგება (დააჟანგებს) ჰაშრიკ-ს
დაჟანგება ჰაშრა/დ-ს
დაჟანგება¹ (დააჟანგდება) ჰაშრილ¹-ს
დაჟანგებინება ჰაშრიკრ-ს
დაჟანგებინებინება ჰაშრიკრერ-ა
დარაია დარად
დარაჯი კარაუტულ, ახრან, უსტურუჟ,
დარაჯობა ახრანლ¹/ი, კარაუტულ¹ი
დარბილება (ტყავისა) ყუყილ¹-ს
დარბილება¹, გაფაშრება (გააფაშრებს)
ქოქორიკ-ს
დარბილება¹, გაფაშრება (გააფაშრდება)
ქოქორილ¹-ს
დარბილებინება¹, გაფაშრებინება
ქოქორიკრ-ს
დარბილებინებინება¹,
გაფაშრებინებინება ქოქორიკრერ-ა
დარგვა¹, მისევა (მიუსევს) ბაყუკ-ს
დარგოელები დარგინა¹ჟ/ბი //
დარგინ/ბი

დარგოელი დარგინად (ქალი),
დარგინა¹ჟ (კაცი),
დარდი, გულგრილობა დარდი
დარი ბოცნსი
დარიგება, რჩევა-დარიგება ნასიჰათ
დარიგება¹, დამსხვრევა გეგ-ს¹
დარტყმა¹, დაკვრა (ჯოხისა), დაკვრა
(გარმონისა) ბოკ-ს
დარტყმევა¹, ხელის შეხება ბითირ-ს
დარტყმევინება¹, ხელის ხლებინებინება
ბითირერ-ა
დარღვევა¹, გახსნა (გაიხსნება) ბეგ-ს¹
დარჩენა¹ ლ¹ეხ-ს
დასავლეთი მადრბ
დასაფლავება შუმ-ს
დასაფლავებინება შუმირ-ს
დასაფლავებინებინება შუმირერ-ა
დასაქმება¹, ამუშავება (ამუშავდება)
ჰალტრზი: ჰალტრზი ბოკ-ს
დასაქმება¹, ამუშავება (ამუშავებს)
ჰალტრზი: ჰალტრზი ბოდ-ს
დასაშვებად, ნებართვით ჰალალ
დასაწყისი¹, სახლი აჟალ
დასევდიანება, დამწუხრება
(ამწუხრებს) ყარდ: ყარდ ბოდ-ს
დასევდიანება, დამწუხრება
(მწუხრდება) ყარდ: ყარდ ბოკ-ს
დასევდიანება¹, სიძნელე ყარა¹ლი
დასველება, დაღობა (აღობოს) ატიკ-ს
დასველება, დატენიანება ბეშაკ-ს

დასველება¹, დაღობა (ღობა) ატილ-ს
დასველება¹, დატენიანება ბეშალ-ს
დასველებინება ატიკრ-ს
დასველებინება, დატენიანებინება
ბეშაკ/რ-ს
დასველებინებინება ატიკრერ-ა
დასველებინებინება,
დატენიანებინებინება ბეშაკრერ-ა
დასვენება, დროის გატარება ბიზრ-
ბჟატ-ს
დასვენება, სიწყნარე რაჰ-სთ, ჰ-სლქი
დასვენებინება, დროის გატარებინება
ქეც-იზირ-ს
დასვენებინებინება, დროის
გატარებინებინება ქეც-იზირერ-ა
დასვრა¹, შერცხვენა (შეარცხვენს)
ჩორრქ: ჩორრქ ბოდ-ს
დასვრა¹, შერცხვენა (შერცხვენა) ჩორრქ:
ჩორრქ ბოჯ-ს
დასიებული, შეშუპებული ბაღ-სი
დასივება, შეშუპება (შეშუპდება) ბაღ-ს
// ბ'აღ-ს
დასკდომა (დასკდება) როლ-როლი:
როლ-როლი რეტ-ს
დასლოკინება ჰეკლ-ს
დასლოკინებინება ჰეკლირ-ს
დასლოკინებინებინება ჰეკლირერ-ა
დასმა რიჰ-ირ-ს
დასმევიანება რიჰ-ირერ-ა
დასრესინება, გათელვინება ყუყირ-ს

დასრესინებინება, გათელვინებინება
ყუყირერ-ა
დასრიალება, დასხლეტა ფალ-ირ-ს²
დასუსტება, დასნეულება
(დაასნეულებს) ზაჰრფ: ზაჰრფ ბოდ-ს,
ჩუჩ // ჩუჩზი: ჩუჩ // ჩუჩზი ბოდ-ს
დასუსტება, დასნეულება
(დასნეულდება) ზაჰრფ: ზაჰრფ ბოჯ-ს,
ჩუჩ // ჩუჩზი: ჩუჩ // ჩუჩზი ბოჯ-ს
დასუსტება¹, დაუძღურება
(დააუძღურებს) თამანხ: თამანხ ბოდ-ს,
თამანხლიზი: თამანხლიზი ბოდ-ს,
დასუსტება¹, დაუძღურება
(დაუძღურდება) თამანხ: თამანხ ბოჯ-ს,
თამანხლიზი: თამანხლიზი ბოჯ-ს
დასუსხვიანება სისარ-ს, სისაქუჩირ-ს,
რიჰ-ს¹
დასხმა, დაღვრა ეტ-ს
დასხმევა, დაღვრევა ეტირ-ს
დასხმევიანება, დაღვრევიანება ეტირერ-ა
დასჯა თამრჰ.
დატანჯვინება¹, მობეზრებინებინება
ბაცირერ-ა¹
დატენიანებული, დანამული ლ'აშაჟ
დატკობა (დაატკობს) ნიდაკ-ს
დატკობა¹ (დატკება) ნიდალ-ს
დატკობინება ნიდაკრ-ს
დატკობინებინება ნიდაკრერ-ა
დატოვება¹ ლ'ეხურ-ს
დატოვება¹, დანიშვნა ხეც-ს

დატოვებინება¹, ჩამოტოვებინება
 ლ'ეხურერ-ა
 დატოვებინება¹ ხეცირ-ს
 დატოვებინებინება¹, თავის
 მინებებინება ხეცირერ-ა
 დატოტვილი ყულ-სლა
 დატრიალება¹, ბრუნება (გადააბრუნებს)
 სერრზი: სერრზი ბოდ-ს
 დატრიალება¹, ბრუნება
 (გადაბრუნდება)სერრზი: სერრზი
 ბოჯ-ს
 დატრიალება¹, დაგრეხინება შეტურ-ს
 დატრიალებინება¹, დაგრეხინებინება
 შეტურერ-ა
 დაუდევრად¹ ბიკი-ბჯირუხორ
 დაუდევრობა¹, უზრუნველობა თრხლი
 დაუკოდავი იზრო
 დაუმთავრებელი¹, უხარისხო
 ლ'ალ'ადმუ
 დაუსვენებლად¹, უხვად ჰსლქუნ
 დაფა დასკა
 დაფარება, გადახურვა ტიკ-ს
 დაფარებინება, გადახურვინება ტიკირ-
 ს
 დაფარებინებინება, გადახურვინებინება
 ტიკირერ-ა
 დაფარვა, დამალვა (იმალება) ბუკილ-ს
 დაფარვა, დამალვა (დამალავს) ბუკიკ-ს
 დაფარვა¹, ანაზღაურება ჰიწ-ს
 დაფარვინება, დამალვინება ბუკირ-ს

დაფარვინება¹, ანაზღაურებინება
 ჰიწირ-ს
 დაფარვინებინება, დამალვინებინება
 ბუკირერ-ა
 დაფარვინებინება¹,
 ანაზღაურებინებინება ჰიწირერ-ა
 დაფრქვევინება¹, ტყორცნინება ჩალ'ირ-
 ს²
 დაფრქვევინებინება¹, ტყორცნინებინება
 ჩალ'ირერ-ა²
 დაფქვა ლილ-ს²
 დაფქვა¹ (დაიფქვება) ლილილ-ს
 დაფქვევა ლილირ-ს, ლილირ-ს²
 დაფქვევინება ლილირერ-ა, ლილირერ-ა²
 დაფხანა (დაფხანს) ლ'ალ'არ-ს //
 ლ'ალ'ორ-ს
 დაფხანა ჰაჰალ-ს
 დაფხანინებინება ლ'ალ'არერ-ა
 დაფხანინება ჰაჰერ-ს, ჰაჰერ-ს¹
 დაფხანინება¹, გახახუნებინება
 ჰაჰალ'ორ-ს
 დაფხანინებინება ჰაჰერერ-ა
 დაფხაჭნინება¹, მოფოცხვინება
 ხოსლ'ორ-ს
 დაფხაჭნინებინება¹, მოფოცხვინებინება
 ხოსლ'ორერ-ა
 დაქანცვინება აქიკრ-ს
 დაქანცვინებინება აქიკრერ-ა
 დაქვემდებარება¹, დაყოლიება
 (დაიყოლიებს) მუტრჰ: მუტრჰ ოდ-ს

დაქვემდებარება¹, შეთანხმება
 (შეთანხმდება) მუტრჱ: მუტრჱ ოჯ-ს
 დაქვემდებარება¹, შეთანხმება
 მუტრჱლი
 დაქუცმაცება გერუ
 დაღერღვა (დაღერღვს) ჯოციკ-ს,
 ზუზურიკ-ს²
 დაღერღვა¹ (დაიღერღება) ჯოცილ-ს,
 ზუზურილ-ს²
 დაღერღვინება ჯოციკრ-ს, ზუზურიკრ-ს²
 დაღერღვინებინება ჯოციკრერ-ა,
 ზუზურიკრერ-ა²
 დაღესტანი დაღისთან
 დაღესტნელები დაღისთან/ბი
 დაღესტნელი დაღისთანაჟ (კაცი),
 დაღისთანაჟ (ქალი)
 დაღეჭილი საკვები ნუნუ
 დათვალიერება ბერუ-ბოტჱ-ს
 დაღვრა, გაფენა ბეტიჯალ-ს
 დაღვრევა ბეტიჯალ-რ-ა
 დაღვრევინება ბეტიჯალ-რერ-ა
 დაღვრემა¹, დაუძღურება
 (დაუძღურდება) ყელად-ს
 დაღვრემილი ყელამუ
 დაღი, დამღა დანღა
 დაღიტინება ჰავაკრ-ს
 დაღიტინება ჰავაკ-ს
 დაღიტინებინება ჰავაკრერ-ა
 დაღლა, დაქანცვა (ქანცავს) აქიკ-ს
 დაღლა¹, დაქანცვა (იქანცება) აქილ-ს

დაღლილი, დაქანცული აქილ-სი
 დაღლილობა აქსლურლი
 დაღონება ხიდანათ²: ხიდანათ ბოჯ-ს
 დაღრიალება იმოლ-რ-ს²
 დაღრიალებინება იმოლ-რერ-ა²
 დაღრღნევენება ჰაჰრ-ს²
 დაღრღნევენებინება ჰაჰრერ-ა
 დაყეფება ჰაფლ-რ-ს
 დაყეფებინება ჰაფლ-რერ-ა
 დაყვედრება¹, აღზნება დიდილ-ს
 დაყვედრებინება დიდილ-რ-ა
 დაყვირება ლალალ-ს
 დაყვირებინება ლალალ-რ-ს
 დაყვირებინებინება ლალალ-რერ-ა
 დაყმუვლება გურადრ-ს, გურარ-ს //
 გურერ-ს
 დაყმუვლებინება გურარერ-ა
 დაყოვნება, დაგვიანება ქატზი: ქატზი
 ბოჯ-ს
 დაყოვნება, ზოზინი ქუქულ-ს²
 დაყოვნებინება ქუქულ-რ-ს²
 დაყრა, დაბნევა ბემ-ს
 დაყრევა ბემ-ს
 დაყრევინება ბემრერ-ს
 დაყოყინება ჰოჰლ-რ-ს
 დაყოყება (დაყოყებს) ჯაჩანიკ-ს
 დაყოყება¹ (დაყოყვდება) ჯაჩანილ-ს
 დაყოყებინება ჯაჩანიკრ-ს
 დაყოყებინება ჯაჩანიკრერ-ა
 დაყოღებულად, ვერტიკალურად

ბიზირ
 დაჩირქება (დააჩირქებს) თურზი //
 თურზი: თურზი // თურზი ბოდ-
 ს
 დაჩირქება (დაჩირქდება) თურზი //
 თურზი: თურზი // თურზი ბოჯ-ს
 დაჩლუნგება¹, დაყრუება (დააყრუებს)
 ბოჯონიკ-ს
 დაჩლუნგება¹, დაყრუება (დაყრუვდება)
 ბოჯონილ-ს
 დაჩხავლება ყუალლ-ს
 დაცემინების ხმიანობა ჭანა¹
 დაცილება¹ ბატა: ბატა ბოდ-ს
 დაცილება¹, განშორება ბატა: ბატა ბოჯ-ს
 დაცილებინება¹, გამარცხვა
 (გამარცხინებს) ბეგი-ბეტურ-ს²
 დაცილებინებინება¹ ბეგი-ბეტურერ-ს²
 დაცლა¹, ჩამოტვირთვა
 (ჩამოიტვირთება) ყოყორილ-ს
 დაცლა¹, ჩამოტვირთვა (ჩამოტვირთავს)
 ყოყორიკ-ს
 დაცლევა¹ ყოყორიკრ-ს
 დაცლევინება¹ ყოყორიკრერ-ს
 დაცოტავება, შემცირება დაჰეკ-ს
 დაცოტავება¹, შემცირება (შემცირდება)
 დაჰელ-ს
 დაცოტავებინება დაჰეკრ-ს
 დაცოტავებინებინება დაჰეკრერ-ს
 დაცურება ფოლ-ირ-ს²
 დაცურებინება ფოლ-ირერ-ს²

დაძაბულობა¹, ქოშინი ჰალცად
 დაძახებინება¹, გამოძახებინება გოტირ-
 ს
 დაძახებინებინება გოტირერ-ს
 დაძვრა, დაწყება (დაიწყება) ბაღარზი:
 ბაღარზი ბოჯ-ს
 დაძვრა¹, დაწყება (დაიწყებს) ბაღარზი:
 ბაღარზი ბოდ-ს
 დაწერა, ნაწერით გავსება ცახ-რახ-ს
 დაწერილი (წერა-მწერლისაგან)
 ნასიბაჟ
 დაწერინებინება ცახრერ-ს
 დაწესებულება¹, უმაღლესი
 სასწავლებელი იღარა
 დაწვა, დასუსხვა ყალ-ს
 დაწვევა, დასუსხვევა ყალ-ირ-ს
 დაწვევინება ლედირ-ს¹
 დაწვენა ბჰატურ-ს²
 დაწვენა¹, დაძინება ქეცრ-ს
 დაწვენინება¹, დაძინებინება ქეცრერ-ს
 დაწკარუნება წეზლ-ს
 დაწული აკვანი ქუდული
 დაწოლა¹, დაძინება ქეც-ს
 დაწყება (იწყება) ბაშლა: ბაშლა ბოჯ-ს
 დაწყება (იწყებს) ბაშლა: ბაშლა ბოდ-ს
 დაწყნარება¹, გაჩერება, ცხოვრება ბიჩ-ს¹
 დაწყობა, დალაგება ჯის-ს
 დაწყობა, დალაგება ჯისუ²
 დაწყობინება, დალაგებინება ჯისირ-ს
 დაწყობინება, დალაგებინება ჯისირერ-ს

დაჭერა (ბავშვისა ტამტზე) იქარ-ს¹
დაჭერინება (ბავშვისა ტამტზე) იქარერ-
ს¹
დაჭერინება, წურვინება ბიყირ-ს
დაჭერინებინება, გამოწურვინებინება
ბიყირერ-ა
დაჭერობანას სახეობა ჰათ-ქეთა
დაჭკნობა¹, მოთენთვა (მოთენთავს)
ტელყარ-ს
დაჭკნობა¹, მოთენთვა ტელყა/დ-ს
დაჭკნობინება¹, მოთენთვინება
ტელყარერ-ა
დაჭმუჭვნა ზურზი: ზურზი ბოდ-ს
დაჭრა, დაკოდვა (დაკოდავს) ლყყზი:
ლყყზი ბოდ-ს
დაჭრელება, აჭრელება (ააჭრელებს)
ღალღაჭიკ-ს, ღჭყუ: ღჭყუ ბოდ-ს
დაჭრელება, აჭრელება (აჭრელდება)
ღალღაჭილ-ს, ღჭყუ: ღჭყუ ბოჯ-ს
დაჭრელებინება ღალღაჭიკრ-ს
დაჭრელებინებინება ღალღაჭიკრერ-ა
დაჭრილი ლყყარაყ
დახამხამება, აციმციმება ზებლირ-ს
დახამხამებინება, აციმციმებინება
ზებლირერ-ა
დახარჯვა¹, დასრულება (დაასრულებს)
ტაჰრზი: ტაჰრზი ბოდ-ს
დახარჯვა¹, დასრულება
(დასრულდება) ტაჰრზი: ტაჰრზი
ბოჯ-ს

დახევა, დაძენძვა (დაძენძავს)
შოშოლიკ-ს
დახევა¹, დაძენძვა (დაიძენძება)
შოშოლილ-ს
დახევენება შოშოლიკრ-ს
დახევენებინება შოშოლიკრერ-ა
დახეთქა, დასკდომა (კანისა) ზრბა
დახეული, დახვრეტილი ჯოდარამუ
დახველება რჰ-დიზი: რჰ-დიზი ოჯ-ს
დახველებინება ყაჰ-ლირ-ს
დახველება რჰ-დიზი: რჰ-დიზი ოდ-ს
დახველებინებინება ყაჰ-ლირერ-ა
დახვეულის გახსნა¹, დაშლა (დაიშლება)
ქუმილ-ს
დახვეულის გახსნა¹, დაშლა (დაშლის)
ქუმიკ-ს
დახვეულის გახსნა¹, გორგლის დაშლა
ქუმ-ს
დახვეულის გახსნევა¹ ქუმიკრ-ს
დახვეულის გახსნევენება¹ ქუმიკრერ-ა
დახვრეტილი, დაჩვრეტილი ღაღარუ²
დახმარება, ერთობლივი დახმარება
ჭეჟა, ქუმაჟ, გჷაჲ // გაჲ
დახრით, ცერად რომუნ
დახრჩობა ტალურ-ს
დახრჩობინება ტალურერ-ა
დახუთვა, დახშვა (დაიხშობა)
ბრტყიზი: ბრტყიზი ბოჯ-ს
დახუთვა, დახშვა (დახშავს) ბრტყიზი:
ბრტყიზი ბოდ-ს

დახურვა, დაკეტვა ბუჯ-ს
დახურვა¹, დანიშვნა, დადგმა ერ-ს
დახურვინება¹, დანიშვინება ერირ-ს
დახურული, დახშული ტიყუარაზ
დაჯდომა, დაფრენა (ფრინველის) ჰეჯ-ს
დაჯდომა¹, დაბუდება ბიჰ-ს³
დაჯერება, დარწმუნება (დაარწმუნებს)
 ბუჟრზი: ბუჟრზი ბოდ-ს
დაჯერება, დარწმუნება (დარწმუნდება)
 ბუჟრზი: ბუჟრზი ბოჯ-ს
დედა ენი // ენიძუ
დედალი ბატკანი აჯრლუ
დედალი ხბო ზიდრლუ
დედამიწა¹, სამყარო დუნიძალ
დედაქალაქი თახშაჰარ
დედიკო ენრლა
დედოფალა, თრითინა მადულ¹
დევეგმირი¹, გოლიათი ბაჰადურ
დეიდა დადა²
დეკა კა
დეკეული, უშობელი მეშორი
დეკრეტი დექრეთ
დელეგატი დელეგატ
დელეგაცია დელეგაცია
დენა (ადენს) რემნარ-ს
დენა რემნი
დენა, დინება რემნამუ
დენა, ჟონვა რემნ-ს
დენთი, თოფის წამალი ჰილ-ბიხ
დენთი¹, თოფისწამალი ბიხ², ჰილ-ბიხ

დენინება რემნარერ-ა
დეპუტატი დეფუთათ
დერეფანი ქალიდურ
დერეფანი ხუწ²
დვრიტა¹, მაჭიკი, კეფირი ბილ¹
დიახ, ჰო ჰნ, ჰუდუ, ჰეცე
დიდება უფალს მამაქალაჰ
დიდება, გაუმარჯოს ჰანა²
დიდთავა, თავკომბალა ყიმული
დიდი კლიტე გერტანქა
დიდი ორმო გუანდი
დიდი ტომარა ურგუ, ხარალ
დიდი ქვა, ლოდი ტალუ
დიდი ხანია, აღრიდან ადედოთუ,
 ნეთრთოუ
დიდი, მასიური იხრდუ¹
დიდოურად, ცეზიურად ცეზიდახრ
დიდ-ჰატარა ბელენ-ბჟეჟენ
დიდსულოვნება მურავათ
დიდხანს ნადები, დაობებული ბიჩნსი
დიდხანს ნეთაძდცე
დივანი დივან¹
დილა მშვიდობისა (მიემართება
 მანდილოსნებს) რიზიძა
დილა მშვიდობისა ბიზიძა
დილა მშვიდობისა (მამაკაცებს
 მიმართავენ) იზიძა
დილა მშვიდობისა (მამაკაცებს
 მიმართავენ) უორჰამი
დილაადრიან სასაჯორუ

დილაადრიან, დილიდან ჰასანჯორტ
დილამდე, მთელი დამე სასანჯორ
დილანდელი სასანჯორსი¹
დილას, დილაადრიან ჭურჭო
დილით სასანჯ¹, ჰასანჯ¹
დილით, დილას (8-10 სთ.) ლობუტ⁶,
 ლობუბ
დილინდელი (10-11 სთ.) ლობუტორსი
დილის დრო (8-9 სთ.) ზუჰა, ჟუჰა
დილისა ლობუბს, ლობუბს
დინგი, დრუნჩი შოკუ
დინჯი წოდორანტნი
დირექტორი დერექტორ
დიცი¹ მეცარი
დიცის ნაირსახეობა ქედო
დიცის ნაირსახეობა ყრცი¹
დო შადრან
დობილი, მეგობარი (გოგონა) ესრდლა,
 ესიფლა
დოლაბის ყელი შოგიდორლ¹
დოლაბის ხვრელი ოზურ/ი¹
დოლბანდი ტედრაქი
დოლბანდი ტანდრაკი
დოლბანდი, მარლა მენდელი
დოლი ყრლი
დოლის ჯოხი¹, დასარტყამი ყაშო
დომინო დამინა
დონე¹, ჩინი დარაჟა
დოქი (თიხისა) ყუტუ
დოქი ჯაბა

დოყლაპია დრმპოლი, ჰპლა-ბპლა, ჰპმა
დრესასწული ფარანჩკ
დრო, ეპოქა ზამან
დრო¹, სეზონი მეხ
დროის გატარებინება ბიზირ-ბჰატურ-ს
დროის გატარებინებინება ბიზირ-
 ბჰატურერ-ა
დროის მონაკვეთი (15-22 მარტი)
 ალრჭ/ი
დროულად, დროზე ზამანდა, მუჟტო,
 ზამანდრტ⁶
დროშა, ალამი ბჰადრანჯ
დრ-რ-რ, დრ-რ-რ-უ (ცხენის
 გასაჩერებელი ხმიანობა) რ-რ-რ...
დრრუუ, დრრრ დრრრ, თრრრ
დუნე, სუსტი მეზლახუ
დუნე, უხალისო ადამიანი მეზლანძუ
დურბინი დურ¹, დურნანძ
დულაბი, საგოზი ათუ
დულილი ჯარ-ა
დულილი, ადუღება ლჷაღჷაღ¹-ა¹
დულილი¹ (დუღება) ჯარო
დულილი¹, ძნელად გადატანა ჯაროლ¹-ა
დუშაყი¹, ხუნდი ბუხანუ
დღე ჯუ²
დღე¹, შრომადღე ლუდი¹
დღედალამ სასანჯ-ნეშირუ
დღე-დღეზე ჟაჯულ¹-ლუდე
დღევანდელი ჟაჯულ¹სი
დღეს ჟაჯულ¹, ჟაჭულ¹ (ხუტ.)

ებრაელები ჟუჰუტატუ/ბი, ჟუჰუტბი,
ჟუჰუტ/ბი
ებრაელი ჟუჰუტად (ქალი), ჟუჰუტატუ
(კაცი,)
ებრაელი ჟუჰუტ: ჟუჰუტ ხალყ
ეზო აქრლუ, მსჰილა, მს
ეთიოპი¹ (შავკანიანი, ფეთხუმი
ჰაბაშიდასუ
ეთლუ ელ¹
ეკალი ტ¹იშ¹
ეკალი, ეკლიანი ბალახი ხარი
ეკალი¹, მიღებულ-მოღებული
(ადამიანი) სათ
ეკლესია, საყდარი საყდარი
ეკლიანი¹, სუსხიანი ყალ¹ანაკუ
ელენტა ბოცქერი²
ელვარე¹, კაშკაშა მარდამუ, ჭურწი
ელვარება, ბზინვა
ელვარება, კაშკაში (აკაშკაშებს)
ქუნჭირი: ქუნჭირი ბოდ-ს
ელვარება, კაშკაში ქუნჭირი: ქუნჭირი
ბოჯ-ს, წაქიზი: წაქიზი ბოჯ-ს
ელვარება¹, დაბრმავება ჭურ-ს¹
ენა მეც¹, მეც³
ენა, მეტყველება ჰანუ-მეც
ენა¹ (ზურნისა), სალამური პეზ
ენა¹, მეტყველება მეც²
ენაბლუ, ენაბრგვნილი რისელ¹ნამუ
ენაბლუობა ბისელ¹ნი
ენატანია, მამეზლარა მაწიგან

ენატანობა, მამეზლარობა მაწიგანლი
ერბო-კვერცხი, ტაფამწვარი კრცხი,
ხატუწი
ერთად¹, ერთობლივად ზენზი // ზანზი,
სადანჯ, დანდრ
ერთადერთი სისრსი
ერთადერთი რომელიცაა სისსრნი
ერთგან სიდალ
ერთგან სრდლ
ერთგვარი თამაში მუ¹
ერთგვარი თამაში ტ¹ალ¹
ერთგვარი თამაში, კაკუნობანა,
სტუკობანა ისორქ
ერთგვარი თამაში, ლანგა (რუს. Лянга)
ლანგა
ერთგვარი თამაშია ლფთუ
ერთგვარი მსხვილფოთლიანი ბალახი
თემ-თათუ
ერთგვარი მცენარე კოდ²
ერთგვარი მცენარის სახელი აგდ/უ
ერთგვარი მცენარის სახელწოდება
ლო¹კა
ერთგვარი ნამცხვარი ტ¹აპერიდო //
ტ¹აპერიდუ
ერთგვარი საჭმელი მცენარე თათუ
ერთგვარი სახელური (ხისა) ბუწული
ერთგვარი ჩაქუჩი (დოლაბის
მოსასწორებლად) გიზარუ
ერთგვარი ჭია რიც³
ერთგვარი ხანჯალი¹, ერთგვარი ცული

ემინ²
 ერთგული, სანდო ბოჟარარაჟ
 ერთი სრდა
 ერთი ილლია, ტვირთი მულ
 ერთი ილლია¹ (თივისა) ყოგ
 ერთი მეოთხედი რრლიკუჯოსი-
 რრლიკუ
 ერთი¹, ვილაჯ სის
 ერთმანეთი სრდა-სის
 ერთმანეთის მისალმება ვაშ-ბაშ: ვაშ-ბაშ
 ბოდ-ა
 ერთნაირად სრდაჰალა
 ერთნაირად¹, მარტო ორნი სისხრლი
 ერთნაირი, მსგავსი რილწსი
 ერთნაირი¹ სისორჟ
 ერთობა, თანხმობა ცრლი
 ერთობლივად¹, -თან, ერთად სადა-
 მადაჯ
 ერთლოლა ძაფი მჟქა
 ერთშრიანი სიდამჟქა
 ერთწლიანი სიდალწაბოს
 ერთხელ სიდაჯულ
 ერთხელ¹, აბა, -ლა, თავიდან სრსსი
 ერთხელაჯ, კიდევ სრსიგონ
 ერი, ხალხი მილლათ¹
 ეს (მოსაუბრესთან ახლომყოფი) ეჰედ //
 ეჰედუ
 ეს ედედუ, ჰობრდ, ენდუ
 ესენი ინზირი
 ექვსასი ილწობიშრნ

ექვს-ექვსი რლ-ილწო
 ექვსი რლწო, ილწენ
 ექვსი ათასი ილწოჰაზალ, ილწოჰაზარ
 ექვსივე¹, ექვსობით ილწრწ
 ექვსწლიანი, ექვსი წლისა რლწირალწაბას
 ექვსჯერ ილწრას
 ექიმბაში რიღნრხუ
 ექიმი ჟარაჩ, დოხთურ // დუხთურ
 ექიმობა დოხთურლი // დუხთურლი
 ექო ჰ.რ/ო³
 ექსკრემენტი ღეს
 ეშვი გაჟი
 ეშმაკი¹, ავსული ილბრს, ეშმაკ, შადტან
 ეშმაკი¹, ჯადოქარი სიჰრუჯუ //
 სიჰრუზაჯუ
 ეშმაკობა, მზაკვრობა ჰრლლა
 ეჟვიანი შაქერიდამუ
 ეჟვიანობა შაქერიდად-ა
 ეჟვიანობა შაქლი
 ეჟვიანობა, ეჟვის ქონა შაქდრზი:
 შაქდრზი ბოჯ-ა
 ეჟვიანობა, მითითება ვილაჯაზე იქარ-ა²
 ვაა, ოჰ (გაოცებასა და აღტაცებას
 გამოხატავს) ჟაჰ
 ვაა-ვაა (პატარის ტირილის ხმიანობა)
 ჟაწ-ჟაწ
 ვაგონი ჟაგონ
 ვაი (გამოხატავს განსხვავებულ
 გრძნობა-განწყობას) ჟაა, აა¹
 ვაი, ოჰ ჰე

ვაი, უი შაუტ
ვაი-ვაი, ვაიმე ალა-ლანდ
ვაი-ვაი-ვაი უაბაბად
ვაი-ვაი-ვაი უადადანდ
ვაიმე, ვაჰ ალან
ვაკე, ველი აულანჯ¹
ვალი ნალნი
ვალი ყარზა, ჰაყ³
ვაჟვაცი, ჭაბუკი ბიქინჩი, ბაჰარჩი
ვაჟვაცობა, გმირობა ბაჰარჩირლი,
ბიქინჩილი
ვაჟვაცური, გმირული ბაჰარჩიდასუ
ვარგისი ყიყანი
ვარდისფერი ჩახილანქუ
ვარდნა¹ ბჰატა-ა¹
ვარსკვლავი წა
ვარსკვლავი¹ (ვარსკვლავის ორნამენტი)
ცა
ვარსკვლავური, ვარსკვლავიანი
ცადარამუ
ვარცლი რრლო¹
ვატერპასი თარაზა, ლამამესედ
ვაშლი ჰენემ
ვაცი¹, ფეთხუმი ადამიანი ტყყუ
ვაცი¹, თავხედი კაცი ტექ/ა¹
ვაჭრობა თელ-ბოკ-ს, დარან-ბაზარ,
თელ-რის-ს, ბაზარგანლი
ვედრება, ლოცვა, სათხოვარი დუჭა
ვედრო უედრა
ვეზირი უაზირ

ველვეტი მახმურ
ველობი, ვაკობი გრგა
ველოსიპედი კრნკა, უელისიფედ
ველური ყატრფა²
ველური სტაფილო ჰიტერდ/ო
ველური¹ (უხეში, უზრდელი განზაუ //
განზადასუ, შალხულ // შალხუს,
უაჰ.შიდასუ
ვენტილატორი ლაცირაკუ
ვერავინ, არავინ დრდიფუქინ,
დრდიფუქინ, სისნო, სისქინ
ვერანდა, შუშაბანდი რალი¹, შუშამანდა
ვერცხლი უქრუ
ვერხვი ნრჯი
ვეფხვი წირყ
-ვით¹, მსგავსი ცე² (მრ. ცეტა)
ვინ ლუ
ვინ ლუს (ნათ.)
ვინ, რა შოუ, შები, შეუ
ვინმე, რაღაც ფულანანუ
ვინმე¹, რამე შრუქინ
ვინმე¹, ვიღაც, არავინ ლუნ, ლუქინ
ვირთხა დრხვა
ვირი¹, ერთგვარი ჯოფინა ჭომრდ
ვირისტერფა¹, დიდთვალა ადამიანი
ფაჯანდ
ვისკოზა უისკოზი
ვიღაც¹, რაღაც შებილას,
დრდიფუროკლინ, დრდიფროკლინ,
შრულას, შოუ-ბოკლირნ

ვიწრო ლაღარუ
 ვიწრო გასასვლელი კუწ, ხუწ¹
 ვიწრო ქუჩა ხუწ-ა¹
 ვიწრო¹, მჭიდრო კაკარუ
 ვიწრო¹, დარდიანი ყუარიდაჲ
 ვიწრო¹, გამხდარი ნრშიდუ
 ვლევა, რბენა (საქმეზე) კოლო-წოხრ-ა
 ვლევა, რბენინება (საქმეზე) კოლო-
 წოხრერ-ა
 ვნება, ზარალი ზარალ
 ზაგსი (მოქალაქეობრივი
 მდგომარეობის აქტების ჩანაწერთა
 ბიურო) ზაგსი
 ზადი, სენი ჰუზრუ
 ზამზარა ფურჟინ
 ზამთარი ელნი
 ზამთარში, ზამთრობით ელნრჳ
 ზამთრის დღესასწაული რგ/ბი
 ზანგები ნეგრანუ/ბი
 ზანგი ნეგრან (ქალი), ნეგრანუ (კაცი)
 ზანდუკი ღამას
 ზანდუკი, სკივრი სუნდუკ
 ზარალიანი ზარალანუ
 ზარბაზანი ჰარადა
 ზარი წუმურ
 ზარმაცი მეზლამო, მეზელი, კაკალანუ
 ზაფხული ატონი
 ზაფხულში ატონრტ
 ზაფხულში, ზაფხულობით რმხო
 ზაქათი საქაშთ

-ზე, შესახებ ჰაყმრლ
 ზეგ ზრზმო (მოყ.)
 ზეგ¹ ჰუდნაზრქო
 ზედ, ზევიდან ტირე-ბილრჳ
 ზედა ტირისი
 ზედადგარი შოგიდრლუ²
 ზედაპირულად ტასსამასსა
 ზევიდან ტირნა // ტირნა
 ზევით, ზევითკენ სოდერ, ტიძრ, ტირდრ
 ზევით, ზემოთ სრდნა
 ზევით¹, ზენუბან, ზედ ტირი
 ზეითად, ცხენით შირშალტ
 ზელა, სრესა¹, მოქუჩება გერგ-ა¹
 ზენაურები, ზენუბნელები ტირლო/ბი
 ზეწარი ფოროსტინ
 ზვაგი რრჳო, რზლო
 ზვაგი¹, ქვათა ცვენა. აშუ
 ზვინი, ბჯა (თივისა) გრტი
 ზიანი, სიავე ჟუქლი
 ზინგერი ზინგირ: ზინგირ მაშინა
 ზიქრი, ლოცვა ზიქრუ
 ზნე, ხასიათი ჰალ-მრჩი
 ზნეობრივი სწავლა, დარიგება
 ჰაყლუმალნი
 ზოგან, ალაგ-ალაგ სიდა-სიდან
 ზოლიანი ქუხრამუ
 ზრდა, აღზრდა, დაკმაყოფილება
 (აკმაყოფილებს) ჰეზი: ჰეზი ბოჯ-ა
 ზრდა¹, აღზრდა, დაკმაყოფილება

(დააკმაყოფილებს) ჭეზი: ჭეზი
 ბოდ-ს
 ზრდილობა¹, ღირსება ყაღრუ
 ზრუნვა, მზრუნველობა მილლასთ³,
 ჰიტარ
 ზუზუნი¹, ჩუმაღ მღერა ზუზულ-ს
 ზურგზე ჩუჩუტ⁶
 ზურგი გუგუ
 ზურნა ზურმა
 ზღაპარი¹, ამაგა ემაღუ, ემაზუ, ემაჟუ,
 მარჰა
 ზღარბი ჭუჟრუჟ
 ზღვა¹, მსხვილი რალანდ
 თაბასარანელები თაბასარან/ზი
 თაბასარანელი თაბასარანანდ (ქალი),
 თაბასარანანტ (კაცი)
 თაგვი აჟ
 თაგვის ცერცველა ზირანლუ
 თაგად, თვითონ დემმი
 თაგაზიანობა, ზრდილობა ადაზ
 თაგბრუხვევა აგან/ი
 თაგამოდებული მწეველი ღუდღელი
 თაგვასული (კაცი) თილითრხუ
 თაგვზის აზნევა¹, შეცდენა ყრსსი: ყრსსი
 ოდ-ს
 თაგდაყირა, ყირამალა ყიმტიდოჰორ
 თაგთავი ტარ/ა
 თაგთავიანი ჩალა ჩოლრდ
 თავი (ლურსმნისა და მისთ.) ტუყ²
 თავი (ყველისა), გუნდა (ერბოსა) რზუ

თავი¹, სასთუმალი, სათაური ყიმ
 თავიანი, სათაგო ყიმტრიდო
 თავის ქალა¹, გოგრა ჭრყრუ
 თავისი ყიმე-ყიმეს
 თავისუფალი ჭიდაობა ღრბო
 თავისუფლება¹, აჯანყება ჰურიდათ
 თავკომბალა მაჰილასკუ
 თავმჯდომარე ფირსიდათელ
 თავ-რქა თრმა
 თავსაბურავი, მანდილი ყიმტოს/ი
 თავსაფარი მეჰრჯუ²
 თავსახური ჭრტუ²
 თავსხმა, თქეში ჰაჰლუ
 თავ-ფეხი ყიმ-ჯრმო
 თავ-ფეხით (წოლა) რრრზახზა
 თავყრილობა, კრება საბრანიდ/ა
 თავშეკავება საბურ
 თავჩობანი უდამან
 თავხედი წეკატ
 თათარი თათარანდ (ქალი), თათარანტ
 (კაცი)
 თათბირი სავიმანდა
 თათები თათანტ/ზი
 თათები თათ/ზი
 თათი თათანდ (ქალი) ,თათანტ (კაცი)
 თათი, ტორი ღრდუ
 თათრები თათარ/ზი
 თამასა (თხელი ფიცარი) რეცო
 თამაშ. რიკ-ტაფელა¹, როვი რივი
 თამაშებიანება კემარ-ს

თამაშებიანება კემაქუჩირ-ს
 თამაშებიანება კემარერ-ა
 თამაში ელ-ს²
 თამაში კემუ, კემონი
 თამაში, ანცობა ბიჰუკ-ს
 თამაში, წათამაშება წოხ-ტეტ-ს
 თამბაქო თამმსქუ
 თანაბრად¹, ერთდროულად ბილ'რნ
 თანამდებობა ჯულუჯლი
 თანასწორობა¹, სამართლიანობა ინსაფ
 თანდათანობით დაჰ-დაჰქუნ
 თანხა¹ (კაპიკი) აბაზი
 თანხმობით, მიხედვით რეყუნ
 თაოსნობა ბადბრქი
 თარო (ჭურჭლისა) რცო
 თარჯიმანი მეცეხლ/ა
 თასი ზრკი
 თასმა (ტყავისა) ყუნტი
 თასმა, ზონარი ჟეჟუ²
 თაფლი ნუცი
 თალი¹, რკალი კამუ², კამურ
 თბილ-თბილი თათა-თათანუ, თათ-
 მათანუ
 თბილი¹, გულკეთილი თათანუ
 თეატრი¹ თეათერ
 თევზი ბესურო
 თეთრი ალუკა
 თეთრი სოკო ჰსტუ
 თემი ჟამაჰსთ¹
 თერთმეტი სიდრწი

თესლა¹ აკ, ეჟი
 თესლი, თესლა მტლუ
 თესლი, სპერმა რიჰ
 თეფში¹, ლამბაქი შრტუ¹, მორი
 თექვსმეტი ილ'რწი
 თვალთმაქცობა, ფარისევლობა ხუელ //
 ხელ¹
 თვალი¹, საჭვრიტა ოზურ/ი¹
 თვალის ჩირქი ათჰ/ა
 თვე ბუცი²
 თვითმკვლელობა ჟაჟალ
 თვითმფრინავი სამალდრთ
 თვითმცლელი სამასავალ
 თვის ბოლოკი რიდრსკა
 -თვის, გულისთვის შრლო, ლ'ანდ
 თვლა¹, დათვლა (დაითვლის) რრკზი:
 რრკზი ბოდ-ს
 თვლა¹, დათვლა (დაითვლება) რრკზი:
 რრკზი ბოჯ-ს
 თვრამეტი ბილ'რწი
 თიბვა ქოს-ს¹
 თიბვინება ქოსირ-ს¹
 თიბვინებინება ქოსირერ-ა¹
 თითბერი ჰირრწი
 თითი ბან/ა
 თითის წვერებზე ბაშიზატ'არ
 თითისტარი შოტ²
 თითოეული ჟიუ-ჟიუ, შიბანუ // შინანუ
 თითო-თითო სრსტა
 თიკანი ცეკ/ი¹

თიკრუნი, ერთგვარი ტომარა (ტყავისა)
ელ'უკ
თიკრუნი¹, უქნარა ზრდიდა
თილისმა ჰაჲქარ
თირკმელი გენდრ/ი
თიხის ღუმელი, თონე ჰ.ო¹
თლა ბეგ-ს⁴
თლეშკუ ლ'ემკუ
თლიარატელები ლ'ებელ/ზი
თლიარატელი ლ'ებელსაჲ (ქალი),
ლ'ებელსუ (კაცი)
თმა ქრდი¹
თმა, მატყლი მუს
თოვლი ისი
თოვლის ქერქი ჰრჰუ
თოვლ-ჰყავის ამინდი ღურღუ
თოთხმეტი უდრწი
თოკი ჰაპან
თოკი¹, ნაჰერი ჰრლო
თორმეტი ყადრწი
თოფი თუფი, ბაზალი
თოში ბერანაკ
თოხი ბრზო, ბუზ/ი², ბრზ/ო, თრჯ/ი //
მრჯ/ი
თოჯინა ნანი, ქიდრლა
თრევა, ლოღვა ლ'ილოკ-ს
თრევა¹, გაქაჩვა (გაიქაჩვა) ლ'ისილ-ს
თრევა¹, გაქაჩვა (გაქაჩავს) ლ'ისიკ-ს
თრევა¹, გაწევა ლ'ის/ს
თრევა¹, ლოღვა ლ'ილოლ-ს

თრევინება¹, გაწევინება ლ'ისირ-ს
თრევინებინება¹, გაწევინებინება
ლ'ისირერ-ა
თრთვილი, ჰირხლი აზტ/ა
თრთოლვა, კანკალი (სიცივისაგან)
ყოყონი²
თრთოლვა, კანკალი ლსჰნი, ლახნი
თრობა (ათრობს) ვაშირ-ს
თრობა (თვრება) ვაშ-ს²
თუთა, თუთის ხე თუთი¹
თუთუნი თუთუმ
თუმანი თუმან
თუნგი (სპილენძისა) თუნგ/ი
თუნგი, კოკა ყუტუ
თუნდ ერთხელ სრსსიქინ
თურქი (ლექსები და საგალობლები)
თურქი
თურქმენები თურქმენ/ზი
თურქმენი თურქმენიდაჲ (ქალი),
თურქმენიდასუ (კაცი)
თუში აჯ
თუშური, მერინოსის ჯიშის ცხვარი
თუშრრიდო, თუშ-თაღვა
თუხუმი ტიბრლ
თუჯი¹, ქვაბი ვაზან
თქაფუნი¹, ტყაპნი ტაჰნი
თქვენ მეჟრ
თქვენ თავად მეჟითორუ
თქვენი მეჟუს
თქვენობა მეჟრლი

თქმა, მოყოლა ეს-ს, ესტ-ს
 თქმევა¹, აზრის თქმევენება ელ'ირ-ს
 თქმევა¹, თხოვნა, მათხოვრობა ესირ-ს
 თქმევენება¹ (ამდერებინება ელ'ირერ-ს
 თქმევენება¹, თხოვნინება,
 მათხოვრობინება ესირერ-ა
 თქმული ა'ლ'ირუ
 თხა ჩჰანიდა
 თხევადი ღაღარუ¹
 თხევადი ყველი აქროტ'რსი
 თხელი შაშლ'რუ, ჟაჟარუ
 თხელი¹, თავსაფარი ფერეხი
 თხილამურები¹, თავკავი (ცივისა) ღრჟა
 თხოვნა, სათხოვარი ჰარი-მინნათ
 თხოვნა, ხვეწნა (ახვეწებს) ჩარად-ს,
 ჰარიზი: ჰარიზი ბოდ-ს
 თხოვნა, ხვეწნა (იხვეწება) ჰარიზი:
 ჰარიზი ბოჯ-ს
 თხოვნა¹, სათხოვარი, წყევლა ჰარი
 თხოვნინება ჩარადრ-ს
 თხოვნინებინება ჩარადრერ-ა
 თხრა ბიჟ-ს²
 თხრევა ბიჟერ-ს
 თხრევენება ბიჟერერ-ს²
 თხრილი, რუ ქელ
 თხუთმეტი ლ'ედარწი
 ია¹, აგერ ჰახარ
 იატაკი (ხისა) ყერ¹
 იატაკი ყრჟუ¹
 იაუ (კატის კნავილი) მეუ-მეუ

იაფი უჩუზატუ
 იდაყვი ჰორრუ²
 იდაყვი, წყრთა (სიგრძის საზომი) რუტ¹
 ივლისი იდრლ
 ივნისი იდრნ
 იმ მხრიდან ბითთაზად
 იმ მხრიდან¹, იმ მხარეს ბითთაზ
 იმამი იმამ
 იმასავით, მასავით ნესიზოხორ
 იმედი¹, დარდი ქულ
 ინა, საღებავი დარუ²
 ინგუშები ინგუშატუ/ზი
 ინგუში ინგუშამ (ქალი), ინგუშატ
 (კაცი)
 ინდაური ინდრუტი
 ინსტიტუტი რნსთითუთ
 ინტერნატი, სკოლა-ინტერნატი
 რნთინათ
 ინტრიგა¹, ერთი ამზავი ფრთნა
 ინტრიგანი¹, მოჯანყე ფრთნა-ჟეკუ
 ირგვლივ¹, გარშემო შეტურ, შეტ-
 შეტურ, სერუჯ
 ირემი ლ'იდ
 ის თავად ჟოთრუ
 ის ჟო
 ის ჰრუჟო, რნჟო
 ისარი (მშვილდისა) ჰილ⁴
 ისე, ისეც ბუდლ'ა
 ისე, იმგვარად ნედურ, ნედლუ
 (შაიტლ.)

ისე¹, ისე რა ენდურთორუ
 ისეთი ნედუკა
 ისეთივე, იგივე რნჟოცილ^ე
 ისინი (მოსაუბრეთაგან შორსმყოფები)
 ენჟედი, ელჟედი
 ისინი ენ-ენცეტა
 ისინი, ის(ინი) ჟედ/ი
 ისლამი¹ ისლამ
 ისტორია ისტორიდა
 იქ ბითთაძ, ილრ, ჰრულო, ეშმო, რნნო
 იქ, იქით მაჯ^რ
 იქ, იმ მხარეს ბითაღორ
 იქაური ელრსი
 იქვე, იმ ადგილას ჰოტლრთოტუ
 იქვე, იმავე ადგილას ილოთრტუ
 იქიდან ჰოტლად
 იქით ეშმრღორ, ილნ^რ, ელნ^რ,
 ინნოღრ^რ, ინყრღორ
 იქით, განზე სრდდატ^{არ}
 იქით, იქ ბითრ^რ
 იქითა მხარეს ბითთარ
 იღლია გედუნ, გედრნუ
 იშვიათად სრსოსი
 იშვიათად, ხანდახან ყანაჟათ
 იხმარება რთულ რიცხვით სახელებში
 41-დან 49-მდე ყანოჯუნოცრწინო
 კაბა ქუნთა
 კავი, კაუჭი ქრცი²
 კავი, ოქოქა ბირუს¹
 კავი¹, ნემსკავი მრლ^უ2

კავი¹, ჩანგალი უტკ/უ¹
 კაზმულობა ტ^იყურ-მტუი
 კაკაბი ყოყრტ/უ
 კაკანი ყოყოლ^რ-ს
 კაკლის ნაჭუჭი წუ¹
 კაკუნი ტეყ
 კალა ღალაძ
 კალათის მსგავსი¹ საკიდელა
 (ბავშვისთვის) ქუდ
 კალამი რუჩქა
 კალაპოტი ასალიდა
 კალატოზი ჯიდოჯან
 კალთა ალ^უ1
 კალმიკები ქალმიქატ/ზი
 კალმიკი ქალმიქაძ (ქალი), ქალმიქატ
 (კაცი)
 კალო ოც
 კალოობა რელაძ
 კალოში რეზინქა², ჰანურდიო¹
 კამათი¹, დავა დივან²
 კამათი¹, შეჯიბრება ყეცენადა-ს
 კამათი¹, შეჯიბრი ყეცენ
 კამეჩი გამუმ
 კანაფი განაფ/ი
 კანდიდატი ქანდიდათ
 კანკალი, თრთოლა
 კანკალი¹, თრთოლა ბიბირატ^ე: ბიბირატ^ე
 რიკ-ს, რიდილ^რ-ს
 კანონი ზაქრნ
 კანფეტი ქამფრთ

კაპიკი¹, გროშები ქაფუქ
კაპიტანი (გემისა) გამიჯან
კაპიტნობა (გემისა) გამიჯანლი
კაჟი, ტალი წიყალუ
კაჟი, ბროლი ცალუ
კარავი მურუ¹, ყად²
კარატაელები კარატა/ზი
კარატაელი კარატაად (ქალი),
კარატაადუ (კაცი)
კარატაელი, კარატაული კარატასი
კარაქი ნოქ
კარაქი¹, ქონი რილ
კარგად მოწყობა, დაჟამკრება ჰილ-ს
კარგად მოწყობინება ჰილირ-ს
კარგად მოწყობინება ჰილირერ-ა
კარგად¹, ძლიერად ბიგ
კარგი, სასიამოვნო
კარგი¹, მშვენიერი ბრგუ, ლაზათაზ,
წიკარაჟუ, ჟადანთიდაჟ
კარები ცაც-მრჩი
კარი ცაც
კარნახი დიქთანთ
კარტი ქართა²
კარტოფილი ქართუშ, ქართუშქა, ჰეკუ
კარში, კარიკურში მადა
კარ-ჩარჩო¹ (ზღურბლი (კარისა) ცაც-
მადა
კასრი ბრჩკა, ყოწორლი, ცუგუ
კასრი¹, როდინი და ფილთაქვა ტილუჰ-
გრლუ¹

კასრი¹, სანაყი ტილუჰ
კასტეტი, საჯიგველი რუქადათქა
კატა კეტუ
კატაბალახა ტჰმი, ტჰმი, ტჰანჯი
კაცი, ადამიანი ინსან
კაცი¹, მამაკაცი ჟეკუ
კაცობა¹, პატივი ჟადანლი
კაცობრიობა ინსანიდათ
კაჭარი, ლოდი (ქვისა) აჰინ
კაჭკაჭი ტახდრო
კბენა ჰან-ს
კბენია, მკბენარა ჰანაკუ
კბენინება ჰანრ-ს
კბენინებინება ჰანრერ-ა
კბილგასაყარი (ხერხისა) კიცკუ
კბილი (ხახვისა) ცეკ/ი²
კბილი კრცუ¹
კედელი ჳრდო
კედლები, გვერდები ჰანჰრუ
კედლის ხალიჩა ყატრფა¹
კევრი მელ¹
კეზი (მატყლის ორკეცა ძაფი) კეზ
კეთება¹, ქმნა, დაბადება ბოდ-ს
კეთილი, ლმობიერი გურჰარაჟ
კეთილის მიგება ქერი
კეთილშობილება იმანლი
კეკლუცი ჩარდამუ
კემა კემა
კემსვა ეწ-ს
კენწერო ქრჩუ¹

კენწერო¹, კეფა ქოს
 კენჭი¹, გუნდა ზარ
 კენჭის ქონა, კენჭის გავლა ჰილ⁵
 კენჭისყრა, წილისყრა წენა
 კეპი შაფკა // შაფკა
 კერვა ბაჯა-ს¹
 კერვინება ბაჯურ-ს
 კერვინებინება ბაჯურერ-ა
 კერია თაუხან
 კერიასთან ქოდორხ, წიდრხ
 კერკეტი კაკალი კოტკრტი: კოტკრტი
 უჯანრ
 კეფა¹, თხემი სჭუ²
 კვალი რულუ
 კვალი, ორნატი რაჯ²
 კვალი¹, ნაკვალევი ზეზუ
 კვალი¹, შრე (ნიადაგისა) როხ¹
 კვანძი¹, ანჯამა ტაჰუ¹
 კვარი ქა, ქუა
 კვარტალი უბა²
 კვების პროდუქტები ატ-ქუდი
 კვერნა კულ
 კვერცხი¹, სათესლე ჭირკვალი
 (მამაკაცისა) კენქ
 კვერცხის გული გუდი
 კვირა სტი
 კვირა, კვირადლე ჰატან, ბაზარ-ლუდი
 კვირისტავი (თითისტარზე
 ჩამოსაცმელი) ეკნაკუ¹, ზოტომრკუ²
 კვირისტავი (მუხლისა) ეკნაკუ⁶, ყრნთუ

კვირტი (ფიჭვისა) მჟაუ²
 კვირტი ბიტო¹, მუტუ²
 კვიცი (ხდალი) სირიფოლრსი
 კვიცი¹, ჩოჩორი კეჭრლი
 კვლავ, ხელახლა, თავიდან წრდდასა,
 ხიზიფოგონ
 კვლავ¹, აჟამად ჟინ
 კვენესა (კვენესის) უპდიზი: უბპდიზი
 ოჯ-ს
 კვენესა, ოხვრა უნსუნნი, უპი, უპი-მუში
 კვენესა, ოხვრა უნსუნლ-ს
 კვენესა, ხვენეა უპი-პი
 კიბე ლუ²
 კიბო, სიმსივნე რაქ
 კიდე, კიდური ჭიმ
 კიდეა ბიხ-ს
 კიდევ, ჯერ კიდევ ჟანდ(თოუ),
 დაჰანგონ
 კიდევ ერთხელ, ამჯერად ჟიგოტანდ
 კიდეზე ჭიმრტ
 კიდობანი (ფქვილისთვის) გეგმუჯუ
 კიდურები, ხელ-ფეხი ხრტო-რეტა-ს,
 ზოლ-რეტა
 კითხვა სუჟალ
 კითხვა¹, თვლა ტეტრ-ს¹
 კითხვინება¹, მათხოვრობინება
 ესირნან/დ-ა, ესინნრ/დ-ა
 კილო ქრლო
 კილომეტრი ქილომეტრო
 კინო ქინო

კიჟინა, აურზაური შალაღუწა
კირი, გაჯი გაჩ
კისერი¹, ყელი (ბოთლისა) მეჭ
კიტრი კრტი, ოხცერ
კიცუ კრცუ²
კლაკნილი ქიციმაზაშაშ
კლასი ქლას¹
კლასობანა ჰოკრლ², ჰონკრლ
კლდე¹, ფრიალო ლად, გუზ
კლდოვანი ლადხუ
კლება¹, უკმარობა ქამ-ს, ქამრ: ქამრ ბოჯ-ს
კლიონკა ქილდრნქა // ქილრნქა
კლუბი ქულუბ
კმარა, საკმაოდ შგლა
კმაყოფილი ყაბულაბ
კნავილი მეყელ-ს¹, ნშაშთლ^ა
კნობი (ტანსაცმლისთვის) ფეკ
კოდალა ციგრჩა
კოვზი (გულისა) რელ^ანი
კოვზი (ხისა) კრმ/ი
კოვზი კრვზი, კრშუ, კრში, ბუჰუნ
(ჰამაიტლ.)
კოკისპირული ტარხარაბ
კოლმეურნე ქალხუხნიკ
კოლმეურნეობა ქალხუხ
კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
ფირიდქალხუხ
კომბაინერი ქამბანერ
კომბაინი ქამბან
კომბინაცია (ქალისა) ქამინაციდა

კომბოსტო ქალამ¹, ქაფუსთა
კომში გირმრზ, გერმეს, ყრნში, ჰავაჭერ
კონა რუკუ, ქწი
კონა, კულული ბიტო²
კონა, შეკვრა (გრძელი თოკისა) ელ^აუ²
კონა¹, გუდურა (ფიჩხისა), ბრბო ღრმუ
კონვერტი ქანვერთ
კონსტიტუცია ქანსთითუციდა
კონუსისებური მშრალი ყველი ან ხაჭო
ბოთრს
კონცერტი ქანცერთ
კოჟრი ფულ
კორესპონდენტი მუხბირ
კორი (ადგილობრივი საჭმელი) კორი
კორპსადრობი, სჭვალი ბურაშ
კორძი, კოპი კურ
კოსტიუმი ქასთუმ-ღელ^აუ
კოტრიალით გელერ, ყოლრმტორ
კოლო კარა
კოლო¹, ქინქლა ჰად¹
კოშკი ცრლი
კოცნა ჰუბა, უბა¹
კოცნა¹, ჩახუტება ბიწ-ს²
კოწახური ზინ²
კოჭი (სახურავის გადასახურად) ტიშ²
კოჭი (ტერფისა და ჭვივის ძვლის
შემაერთებელი) ჯუტალი // ჯალი
კოჭი ჯანდა²
კოჭი¹, გორგალი (ძაფისა) ყატალი³
კოჭლა¹, თიკუნი (კოჭლი ადამიანისა)

ღრღუ
 კოჭლი (არსება) ლიდორნ/ოკოჭლი
 კრაველი¹, კრაველის ქუდი ხურადშინ
 კრაზანა, ზზიკი ლ'ით¹
 კრამიტი კერმეტ²
 კრება დანდრლი, დანდელლი
 კრედიტი ქერედრთ
 კრეპდეშინი ქირინდიშ
 კრეჭა (კბილებისა) ნაჟ-ს
 კრიალოსანი სალავათ
 კრიწელები ქირიზანტ/ზი
 კრიწელი ქირიზანდ (ქალი), ქირიზანტ
 (კაცი)
 კროკუსი ბოცქორი¹
 კრუნჩხვა¹, ჭირვეულობა ზენენი,
 მოლ'ურუკ
 კრუხი ყურშარანტ: ყურშარანტ ონრჩუ
 კუბო ცუდზანტუ
 კუბო¹, აკლდამა ლანკდუ, ლანკ-დუ
 კუბოკრული ყაჭრამუ
 კუდი¹, სახელური მანკი¹
 კუდიანები, ავსულები ჟინან/ზი
 კუთხე (სახლისა) ცემი
 კუთხე ჭრმუ
 კულული ჰრში
 კუნელი ზუყალი, ხუთი²
 კუნთი ჩობრრი
 კუნძული ჭინკრლლი
 კურდღელი ჯა
 კურკლი ჟენტუ

კურტანი და საფენი ღ'ლო-მუჟი
 კურტანი, ქოჭი ქრჭი¹
 კუტიკარი მენკი
 კუტკალია¹, ნემსიყლაპია ხრწუ¹
 კუცი-კუცი (ლეკვის მოსახმობი
 ხმიანობა) ტენუ-ტენუ
 ლაბადა ფალანშ
 ლაგამი ჰანჯარსი
 ლავიწი რეყუ
 ლაკები ლანქ/ზი
 ლაკი ლანქანდ (ქალი), ლანქანტ (კაცი)
 ლაკი, საღებავი ლანჯანდ
 ლამაზი ჭუჭარანტ², ბერცინანტ
 ლამფა, ნათურა ჩირანჯ
 ლანგარი
 ლანგარი¹, ლამბაქი ლანგარ, ლამბანქი
 ლანდი ემა
 ლანჩა¹, ძირი (ფეხსაცმლისა) ბათ/ა
 ლანძღვა ჭუჭრზი¹: ჭუჭრზი ბოდ-ს,
 ხიხა/დ-ს, წოკინან/და
 ლანძღვა, კამათი დანჯან-რრჟი
 ლანძღვინება ხიხანანქუჩირ-ს
 ლანპარაკი¹, მოტყუება, ლანძღვა ბატ-ს
 ლარტყა¹, პლინტუსი რედკა
 ლატანი ჯანლდა
 ლატანი, ჭოკი რმქმა
 ლატარია ლათარქე
 ლატიშები ლათრშ/ზი
 ლატიში (ქალი) ლათიშანდ (ქალი),
 ლათიშანტ (კაცი)

ლაფარო ლაშინა/ა
ლაქა (მელნისა) ხური-ხარა
ლაქა¹, ნაიარევი მედ/ო, ბუცი³, ტანკი
ლაქებიანი ღალღაჭუ, ბუცირამუ
ლაყობინებინება¹, მოტყუებინებინება
 ბატი-ღატირერ-ა
ლაყე, მძალე პაყიმოშაჭ
ლეზგები ლეზგინ/ზი
ლეზგი ლეზგინა (ქალი), ლეზგინაჭ
 (კაცი)
ლეზგინკა (ცეკვა) ლეზგინქა
ლეზგიური ლეზგინ
ლეკვი კუცი
ლეღქაში ყამრმ
ლემა ლოღორხუ
ლენტი¹, ფითილი ჩაღუ
ლენცოფა ლოღორღაგა, ლოღორღა
ლექსი შირჩუ
ლექსიკონი ისღავარ
ლეღვი ლრღუ
ლეში¹, მძორი ბაღქან
ლიბრი ას²
ლივლივი ლაპლ-ა
ლიკოპოდიუმი კლაგატუმი ცარ
ლიმფური კვანძების შევიწროება
 ყოჭყორი
ლიტრი ლრთრა, ნრთრა
ლიტუეველები ლითაჭ/ზი
ლიტუეველი ლითან (ქალი), ლითაჭ
 (კაცი)

ლიფი ქიქიზაჭუ
ლობიო ჭრტი
ლოგინი, საბან-ლეიბი მუჭი-ყური
ლოკვა ბაგ-ა
ლოკვინება ბაგირ-ა
ლოკვინებინება ბაგირერ-ა
ლოკოკინა ამურიღო
ლომი ღალბაჭ¹
ლორწოვანი ტეეტორუ, ლეტორუ,
 ჰატორუ
ლოყა, ღაწვი ლოყა ბოსრნ/ო, ბოსრ²,
 ჰუჰ // ჰჰუჰ
ლოცვა (ალაჰის განმადიდებელი)
 თასბრჰ
ლოცვა ალჰამ, ჟამაჰათ², ფათიჰა,
 ტაჰათ
ლოცვა სუჟდა: სუჟდა ბოდ-ა
ლოცვა¹, „ლაიღა, იღაღაჰ“ ლანღა
ლოცვის დასაწყისი¹ ბისმრღა
ლოცვისთვის მოწოდება აქბარ
ლოკმა ლუკმა, ტუყა
ლოლა ჰრრო²
ლორსმანი¹, სოლი რკო
ლორჯი იჭუგა, რჭიღუ
ლხინი, ქეიფობა ქეფ, სუჰ-მან-ყრლი
მაგალითად მასღა²
მაგარი კაცი¹, ბებერი ხარი დაბღ²
მაგარი, ძლიერი ტუტაჰანა
მაგიღა ისთრუღი, ისტრღი
მაგივრად მეჩა

მაგინებელი ხიხანაკუ
მაგნიტი¹, დენი მაყლატ
მაგრამ, თუმცა ამამ
მადლობა¹, მადლიერება ბარქლა
მავთული¹, სიმი, ისარი (მშვილდისა)
რეზ/ი
მავლიდი მოჭლრდ
მავნებელი ზარალ-ჟეკუ
მაზლის ცოლი¹, მეტოქე დანდიამ²
მათ. გამრავლება¹, ღრეობა ტაბიზი:
ტაბიზი როდ-ს²
მათ. მიმატება ჟუბაზი: ჟუბაზი ბოდ-ს
მათემატიკა¹, არითმეტიკა ჰისაბ
მათთან (=მეზობლებთან) ჟედდრხ
მათრახი ჩურუტ
მათრობელი სასმელი მედ
მათხოვარი, ღარიბ-ღატაკი მისქინ,
ჰარდუგან
მათხოვარი¹, მაწანწალა ესრნაკუ,
ესრნოკუ
მათხოვრობა ჰარდუგანლი
მაიმუნი მამალაქ
მაისი მა
მაისური მამქა
მაკრატელი ჳირრქ // ჳერქ
მალამო¹ მახ
მალე, ახლო მომავალში ქანა-ცანა, ქუანა
მალვა, ფარული ურთიერთობა ქისრ //
ქისიამ: ქისრ // ქისიამ ეეს-ს
მამა ბაბიფუ // ბაბიფუ, რბუ

მამალი მამალამ
მამალი ბატკანი (6 თვ.-მდე) მიტორლუ
მამალი თიკანი ტექ/ა²
მამალი კვიცი გულუდრსი
მამასახლისი, ბექაული ბიგავულ
მამი¹ (შვილო) ბაბი
მამისახლი¹, ნასახლარი ჭად // ჭუად
მამობა ბაბიფულ¹
მამრი გულუჩი
მამრი¹, მამალი, გმირული ბიქინაჟ
მანდალინა მანდალრნა
მანდილი, მოსახვევი ჩურლამ //
ჩჳურლამ
მანქანა (თმისა) მაშრნქა
მანქანა მაშრნა
მანქანანი ლეჩერ
მანძილი¹, პერიოდი მანზირლ¹
მანჭვა, კრუნჩხვა (ეკრუნჩხება) ზეელო-ს
მარადიული აბადიამაბ
მარგალიტი მარდლ
მარგარინი მარგარინ
მართლაც რომ ბუდ
მარილი ცრდო
მარილიანი ციდრხუ
მარილწყალი, წათხი თუ
მარტი მართ
მარტო, მარტოხელა სისხრლისი
მარტოდ ჰარგო
მარქენალი ჰალანახოსი
მარყუჟი, ყულფი აქა³, ქაქუ¹

მარცვალი ღაღა
 მარცვალი მულუმა
 მარცვლეულის მოსავალი¹, სამკალი
 აზ/უ
 მარცვლეულის მსხვილი ნაფქვავი,
 ღერღილი აჰა
 მარცხენა ქექრს
 მარცხენა, მარცხნისა ქექოტა^წსი
 მარცხნიდან, მარცხენა მხარეს ქექოტა^{აზ}
 მარცხნივ ქექოტარ
 მარწყვი კრცუ³
 მარხილი, ნალო ბოლკრლი
 მარხილი, ციგა ჩაღანა // ჩჰაღანა
 მარჯანი მარჟან
 მარჯვე¹, მარდი ჟიგარა^ტ
 მარჯვენა ქუტიდრს
 მარჯვენა, მარჯვე ხელი ქუტიდრ^მუ
 მარჯვნივ ქუტიდრ^ტარ
 მასაჟის გაკეთება¹, დაზელა
 (დაიზილება) ყუმილ-ს
 მასაჟის გაკეთება¹, დაზელა (დაიზელს)
 ყუმიკ-ს
 მასაჟორი გათა
 მასტიტი ზონ
 მასწავლებელი მუჰალრმ, უშთელ
 (კაცი), უშთენნრცა (ქალი)
 მასწავლებლობა მუჰალრმ^ლი
 მასხარა, ხუმარა მახსარა-ჟეკუ
 მატარებელი ფრეუზ
 მათიტელას ნაირსახეობა ქუბო¹

მატლი ჭიმრლი
 მატრასი¹, ლეიბი, ლოგინი მუჟი¹
 მატუმუკა, რუსი ქალი მათუმუკა
 მატყლი ჰის
 მატყლის ნაქსოვი უსახლებო ქერენსენ
 მატყუარა, ცრუპენტელა ჰერსიგან
 მატყუარობა ჰერსიგან^ლი
 მაუდი სუქნა
 მაქმანი¹, არშია, ფოჩი ჩეჩა, ღერ³, თორ¹
 მაქო რრლ^ო⁴, ყრლ^ი²
 მაღაზია მაგაზინ, ქაფრათ
 მაღალი, ახოვანი ოსახსი
 მაღალი¹, დიდმაღალი ოსიდეუ
 მაღარიჩი მაღარ^მ, მაღარ^ჩ
 მაღლა ოსსახ
 მაყვალი რრლ^ო⁵
 მაშინ ნელ^ტო, ნელ^აკულ^ლ
 მაშინდელი ნელ^ტოსი
 მაჩვი ბირუმო, ბირუსო, უჰურ/უ
 მაცივარი ხალადნრქ
 მაწანწალა სანდურა^ჯ
 მაწანწალა¹, ფეთხუმი, გარყვნილი
 აფარაკ, ყუატარაკუ, კენტო
 მაწანწალა¹, მრუში, მეძავი აფარაკა^ტ
 მაწანწალობა სანდურა^ჯლ^ი
 მაწანწალობა¹, გახრწნილება აფარაკ^ლი
 მაჭიკის წვერი მოტ^აუ
 მახვილი¹, წვერმახვილი წოყრდეუ
 მაჯა ყურ^ი³
 მზიძგებელი ყილ^ანაკუ

მგელი ბრწ/ი¹
 მდგომარეობა, ყოფა-ცხოვრება შაჰჰაჰ-
 ჰალ
 მდგომარეობა¹, ქონება ჰალ
 მდედრი რომელიცაა
 მდედრი, დედალი, მდედრობითი
 აჯიჰუ, აჯუგან
 მდელო¹, კორდი, საძოვარი ოშ, მეწ
 მდელოს თივაქასრა ჰისერიჰო
 მდიდარი¹, ნოყიერი, მდიდარი ბეჩედაჰ
 მდივანი სიქრიტარ
 მდინარე მადუ
 მდულარე ვაროდანმუ
 მე დი
 მე თავად დითრჰ
 მეათე ოწინოწლო¹ირუ
 მეათე, ათისა ოწირას
 მეასე ბიშრას
 მეასედი სოთიხ
 მებრძოლი¹, მეომარი რალუგან
 მეგარმონე არღანჩი
 მეგობარი, ამხანაგი ლემო, უაცცალ
 მეგობარი, მოყვარე ჰუდუჰ
 მეგობრობა¹ ლემრლი
 მეგობრობა¹ ჰუდუჰ-ჰალმადლი
 მეგობრობა¹ (მეგობრები) ჰუდუჰლი
 მედალი მედალ
 მედოლე ყილიგან
 მედრესი მადრასა
 მედროშე, ბაირახტარი ბჰადრანგ-ჰეკუ

მეექვსე ილწოწლო¹ირუ
 მეექვსე ილწრას
 მევალე ნალულად (ქალი), ნალულაჰ
 (კაცი)
 მეველე, ყარაული ჰელ // შილ
 მეზობელი მადუჰან // მადუჰან
 მეზობლობა¹ (მეზობლები)
 მადუჰანლი
 მეზურნე ზურმაგან
 მეზღაპრე¹, ამბავთმთხზველი ემადუჰუ
 მეთევზე ბესურტჰუ, ჩუშიგან
 მეკასრე ბოჩკაზანჰუ
 მელა¹, მელია ზირუ
 მელანი შაყი
 მელნისფერი შაყიბრლი
 მელოტი¹ რომელიცაა
 მელოტი¹, უთმო ჰაპარუ // ჰაპარუ,
 ჰაპარუნი // ჰაპარუნი
 მემკვიდრე უარის
 მემკვიდრეობა ორსი
 მენჯი¹, დუნდული ხუთი¹
 მენჯის ძვალი, კუდუსუნი კუტლი
 მეობა დრლი
 მეოთხე უდრას
 მეოთხე უდწოწლო¹ირუ
 მეოთხმოცე უდწოწლო¹ირუ
 მეორე ყანოწლო¹ირუ
 მეორე¹, ორიანი ყუნას
 მეორედ მოსვლის ადგილი¹ ჰარანც:
 ჰარანც მადღან

მეორმოცე ყუნჯურას
მეოცე ვუწლოირუ
მეოცე, ოცისა ვურას
მერეობა, დაეჭვება უასუასდიზი:
 უასუასდიზი ოჯ-ა
მერვე ბილწოწლოირუ
მერვე, რვისა ბრლოირას
მერცხალი ღაღეტ/უ¹
მესალამურე ფელანჯუ
მესამე ლწონოწლოირუ
მესამე ლწორას
მესია¹ (მაჰდი) მჰჰდი
მეტად¹, კიდევ ტოკჰუ
მეტისი, თუშური ცხვარი მითრს
მეტრი მერთო
მეტსახელი, ეპითეტი რეტნი
მეტყვევ ციკტორსი
მეტწილად ბაყუსრ
მეურნეობა სავხუზ, წარაქი²
მეურნეობა ღუთქუ-მჰკა
მეულღეები, ცოლ-ქმარი ხედრდუ-ბარუ
მეფე ფაჩჰჰ
მეფე ხან
მეფობა ხანწლი
მეფრინველე (ქალი) ონოჩაზანჯუ²
მეფუტკრე ტუტანჯუ¹
მექრთამე რიშუტ-ჟეკუ
მელუმელე ფჰეჩმრჯუ // ფჰეჩმოზანჯუ
მეშვიდე შოლოირას
მეშვიდე შოლოწლოირუ

მეჩეთი მაჟგროთ
მეცადინეობა, საქმე ჰჰალტი-ფრმა
მეცნიერება შგლმუ
მეცნიერი შალრმ-ჟეკუ (კაცი)
მეცნიერი შალრმ-ღანა/ზი (ქალი)
მეცნიერი შალრმ
მეცხრე ოჰინოწლოირუ
მეცხრე, ცხრისა ოჰირას
მეწაღე, ხარაზი მაჩიზანჯუ
მეწისქვილე ჰაბიჰან
მეჭეჭი მუტ¹
მეჭეჭი ცეკუა
მეჭინჭრე მეჩანჯუ
მეხი, ელვა მჰყლუ, ფერ
მეხსიერება, უნარი ფჰჰმე
მეხუთე ლწენოწლოირუ
მეხუთე ლწერას
მზა ჰჰადურანტ
მზაკვრობა, გაიძვერობა ჰჰრლლა-რეკ
მზარეული ფოტურ
მზე ბუჯ
მზესუმზირა სიმრჩჰა
მზიანი ბეკხუ
მზის ჩასვლა ბუჯბეთ/ს
მთა¹, იალაღი ჰჰონ
მთა¹, ცხვირი მჰალი
მთავრობა¹, ხელისუფლება ჰჰუქუმანთ
მთაში მაჰარუჯ
მთელ დღეს ღუდღლ
მთელი წრკიფუთოტ

მთვარე ბუცი¹
 მთიბელი¹, მომკელი ქოსანაკუ
 მთის შვერილი¹, ცხიმოვანა ყუთ
 მთის ჩადუნა ლაჩენიღო // ლაჩენო,
 ჩადუნა
 მთქნარება ჰამა-ჰრტუ
 მთხრობელი¹, მეზღაპრე მარჰაზაკუ
 მიამიტი ატირნაკუ²
 მიზანი, განზრახვა მურად¹
 მიზანი, ნიშანი იშან
 მიზანში მოხვედრა კეპრი
 მიზეზი¹, საბაზი შრლლა, საბაზ // საბაჟ¹
 მიკვრა¹, მივარდნა ლელ-ს²
 მიკვრევა¹, მიწებებინება ლელირ-ს²
 მილევა¹, მოლუნვა (მოილუნება) ჯუსილ-
 ს
 მილევა¹, მოლუნვა (მოლუნავს) ჯუსიკ-ს
 მილევენება¹, მოლუნვევა ჯუსიკრ-ს
 მილევენებინება¹, მოლუნვევენება
 ჯუსიკრერ-ა
 მილი მჰაშუ, მაშუ
 მილი¹, ცხვირა თურბა // თორბა
 მილი¹, სალამური ფელუ
 მილიციელი¹ (მილიცია) მეღრცი
 მილოცვა ბარქრზი: ბარქრზი ბოდ-ს
 მიმდევარი, მოწაფე მუთაშრლ
 მიმოზნევა, მიყრა-მოყრა ცალ-ბოკ-ს
 მიმოფანტვა, მიყრა-მოყრა ჩალ-ი-როკ-ს
 მიმოფანტვინება ჩალ-ი-როკრ-ს
 მიმოფანტვინებინება ჩალ-ი-როკრერ-ა

მიმოწერით დაკავება, მომჩინობა
 ცახნალო
 მიმწუხრზე ნეშირალურ
 მიმწუხრი მარჰაკა
 მინდი¹, ხარკი მალაღუ, მალაღ
 მინდორი, მდელო ალაზ
 მიპატიყება ხოდ-ს
 მისამართი ადრეს
 მისევა¹, მიქსევა ჰოსლ-ს
 მისევენება¹, მიქსევენება ჰოსლერ-ს
 მისევენებინება¹, მიქსევენებინება
 ჰოსლერერ-ა
 მისობა ჟრლ ი
 მიტაცებული უჯრედი („კლასში“
 თამაშისას) ჰოფრნ
 მიტეება ჰალალოლი
 მიტოვება¹, დაგდება ქურ-რეკ-ს
 მიურიდი, მეომარი მურრდ
 მილება, წევრად აყვანა ეშურ-ს²
 მილება¹, შეპყრობა ბიკ-ს
 მილებინება ეშურერ-ა
 მილებინება¹, შეპყრობინება ბიკირ-ს
 მილებინებინება¹, შეპყრობინებინება
 ბიკირერ-ა
 მიყრილ-მოყრილი ლური-ლარი
 მიყრუებული ადგილი აჟლავ²
 მიჩვევა¹, მოშინაურება (მოაშინაურებს)
 ჯიტოკ-ს
 მიჩვევა¹, მოშინაურება (მოაშინაურდება)
 ჯიტოლო-ს

მიჩვევინება¹ ნიტოკრ-ს
 მიჩვევინებინება¹ ნიტოკრერ-ა
 მიცემა¹, ჩუქება ნელ-ს
 მიცემა¹, ჩუქება თელ-ს
 მიცემინება¹, ჩუქებინება თელრერ-ს
 მიცემინება¹, ჩუქებინება თელრ-ს
 მიცემინება¹, ჩუქებინება ნელრ-ს
 მიცემინებინება¹, ჩუქებინებინება
 ნელრერ-ა
 მიწა, თიხა ჭედო
 მიწა¹, ნაკვეთი (მიწისა) მრჩი
 მიწა¹, ნიადაგი რატ⁶
 მიწავაშლა ავრტ/ა
 მიწევა¹, გაწევა, განცალკევება
 (განცალკევდება) მაჯიჰ-ს
 მიწვა¹, ამელვა ჰიჰ-ს, ჰუჰ-ს
 მიწვდომა¹ (მიწვდება) ბაილ-ს
 მიწვევა¹, გარუჯვევა ჰიჰურ-ს
 მიწვევინება¹, გარუჯვევინება
 ჰიჰურერ-ა
 მიწიანი ჭედრჯუ
 მიხვედრა¹, გაგება ჭალ-ს
 მკალავი ღალან-ჟეკუ
 მკერდი (ადამიანისა) ჰამრ/ი²,
 ჰამორრკუ
 მკერდის ნაჭერი ჰამოტორ⁶
 მკვდრეთით აღდგომა, გაცოცხლება
 (გაცოცხლდება) ჰაგულ-ს
 მკვებარა ფალანაკუ¹
 მკვიდრნი, მოსახლეობა ხალყი-ჰადამ

მკითხაობა¹, წილი ფალ
 მლაშე ციომშაჟ, ჩალაჟ
 მნიშვნელოვანი ხასაჟ
 მოადგილე ზამისტატილ
 მოახლოვება¹, დანათესავება
 (დანათესავებს) იგოკ-ს
 მოახლოვება¹, დანათესავება
 (დაუნათესავდება) იგოლ-ს
 მოახლოვებინება¹ იგოკრ-ს
 მოახლოვებინებინება¹ იგოკრერ-ა
 მობათქაშება ფალ-ს
 მობათქაშებინება ფალრ-ს
 მობათქაშებინებინება ფალრერ-ა
 მობეზრება (მოაბეზრებს) ჰალშიზი:
 ჰალშიზი ბოდ-ს
 მობეზრება (მობეზრდება) სურში:
 სურში ბოჯ-ს
 მობეზრება (მობეზრდება) ჰალშიზი:
 ჰალშიზი ბოჯ-ს
 მობეზრება
 მობეზრება¹, გულის გაწყალება
 ყურტორ: ყურტორ რიზ-ს, ბაც-ს¹
 მობეზრებინება ბაცირ-ს¹
 მოგზაურობა, მგზავრობა საფარ
 მოგლუვება¹, მოლიჰვა გგა-ცაგარიკ-ს
 მოგლუვება¹, რანდვა (გაირანდება)
 გაგარილ-ს
 მოგლუვება¹, რანდვა (გარანდავს)
 გაგარიკ-ს
 მოგლუვებინება¹ გგა-ცაგარიკრ-ს

მოგლუვებინება¹ გაგარიკრ-ს
მოგლუვებინებინება¹ გაგა-ცაგარიკრერ-
ა
მოგლუვებინებინება¹, გაგარიკრერ-ა
მოგროვება, შეგროვება (შეაგროვებს)
ბაკარზი: ბაკარზი ბოდ-ს, რიხრ-ს
მოგროვება, შეგროვება (შეგროვდება)
ბაკარზი: ბაკარზი ბოჯ-ს
მოდავე დაჰზადანჯ, დაჰზადულანჷ
მოდება, ჩაბლაუჭება ხეხ-ს
მოდით (თ) ჰროო
მოდუნება, დარბილება (დაარბილებს)
ლოლოლიკ-ს
მოდუნება¹, დარბილება (დარბილდება)
ლოლოლილ-ს
მოდუნებული, დარბილებული
ლოლორმუ
მოედანი მაადან // ბადან
მოვლა, გასუფთავება (ცხენისა) თიმარ
მოზვერა ისლუ-მეშ/ი
მოზვერი მრჰ.ოდი, მჰ.ოდი
მოზვერი¹, მოყმე განი
მოზრდილი ქუმონო
მოთავსება, ადგილის მიჩენა
მოთავსება, დატევა ჰემ-ს
მოთავსება, მოწყობა (მოაწყობს)
ფარაყთ: ფარაყთ ბოდ-ს, ეშურ-ს¹
მოთამაშე კემანაკუ
მოთმენა, მოთმინება მანზილ²
მოთმინება, დამშვიდება თაჷაქალ

მოთმინება¹ იდამჰ.
მოთქმისა და ტირილის ხმიანობა ჰერ-
ჰეი
მოთხოვნა, ზრუნვა ტალაზ
მოკავება, დაკლაკვნა ჷაკანიკ-ს
მოკავება¹, დაკლაკვნა (დაიკლაკნება)
ჷაკანილ-ს
მოკავებინება, დაკლაკვნინება
ჷაკანიკრ-ს
მოკავებინებინება, დაკლაკვნინებინება
ჷაკანიკრერ-ა
მოკამათე, მოჩხუბარი ყეცენდაკუ
მოკაული¹, კლაკნილი ჷაკანა
მოკვდომა, დახოცვა (დაიხოცება)
სიპრზი: სიპრზი ბოჯ-ს
მოკვლა, დახოცვა (დახოცავს) სიპრზი:
სიპრზი ბოდ-ს, ლუტრ-ს
მოკვლევა¹ ბეხურ-ს
მოკვლევინება, გაწყვეტინება ლუტრერ-ა
მოკვლევინებინება¹ ბეხურერ-ა
მოკლე¹, დაბალი კოტრნო, კოტ-
მოტრნო
მოკლედ ყრყგო
მოკრეფა¹, არჩევა ლეტ-ს
მოკრეფა¹, შეგროვება ბუტ-ს
მოკრეფინება¹, არჩევინება ლეტირ-ს
მოკრეფინება¹, შეგროვებინება ბუტირ-ს
მოკრეფინებინება¹, არჩევინებინება
ლეტირერ-ა
მოკუზული¹, მოლუნული ბუჷანჷსი

მოკუმვა, დაცობა ყაზი: ყაზი ბოდ-ს
 მოლა დიბირ
 მოლარე ქასირ
 მოლიპული, მოყინული ფოლ¹ირნაკუ //
 ფოლ¹ირჰრსი
 მომდურავი, უკმაყოფილო (ადამიანი)
 ბოყრმა
 მომზადება (მოამზადებს) ჰადურ:
 ჰადურ ბოდ-ს
 მომზადება (მოემზადება) ჰადურ:
 ჰადურ ბოჯ-ს
 მომზადება¹ ჰადურლი
 მომთხოვნელობა, ყურადღება
 ტალაზხილი
 მომლოცველი, პილიგრიმი (ჰაჯი) ჰაჟი
 მომლოცველობა ზიღარათ
 მომლოცველობა¹, სალოცავი ჰაჟ
 მომღერალი ქოჭოკან
 მომჩივანი შარზაჩრ
 მომწარო მეყკრუ
 მომხსენებელი დაქლად-ჟეკუ
 მონა, ტყვე ღარაბაშ¹, ლალ
 მონადირე ელიგან, ჩანაგან
 მონადირე ძალი¹, მაწანწალა ბაჰრი
 მონანიება, სინანული თაბუბუ // თაბუ
 მონეტა¹ (20 აბაზი) შაბასი
 მონობა ლაღლი
 მოოდი, ჰო! ბაჰრ
 მოპარვინება¹, მოტაცებინება ბოკეკრ-ა²
 მოპარვინებინება¹, მოტაცებინებინება

ბოკეკრერ-ა²
 მოპატიჟე ხოდანაკუ
 მორბენალი ჰიბაკუ
 მორთვა, მოკაზმვა (მოკაზმავს)
 ჟუჰარიკ-ს
 მორთვა¹, მოკაზმვა (მოიკაზმება)
 ჟუჰარილ-ს
 მორთვევინება, მოკაზმვევინება
 ჟუჰარიკრ-ს
 მორთვევინებინება,
 მოკაზმვევინებინება ჟუჰარიკრერ-ა
 მორთული, მოკაზმული მასურდიო
 მორი ლქხუ, თირი
 მორიგე დეჟურნი
 მორიდება, მოხატრება (ახატრებს)
 ნრჩხი: ნრჩხი ოდ-ს
 მორიდება, მოხატრება (ეხატრება)
 ნრჩხი: ნრჩხი ოჯ-ს
 მორიდებული, ნამუსიანი ნიჩარაჟ
 მორიდებულობა, სინდის-ნამუსი ნიჩ-
 ნამუს
 მორჩენა ბუღლ-ს
 მორჩენინება ბუღლერ-ს
 მორჩენინებინება ბუღლერერ-ა
 მორცხვი ლქჟნაკუ
 მორცხვობა, მორიდება (ერიდება)
 ლქჟნრ: ლქჟნრ იჩ-ს
 მორწმუნე (ისლამისა) ბუსურმანაჟ
 მორწმუნე დინიდაჟ
 მოსავალი (მარცვლეულისა) ჳრჯი

მოსავალი ბიხ-გრჩი	ცაგარილ-ს	
მოსავლიანი, ნაყოფიერი ბარაქათაჲ	მოსწორებინება,	გათანაბრებინება
მოსაზრება, საბუთი ჰუჲჲჲჲ	ბილ-ირ-ს ²	
მოსამართლე, მსაჯული სუდრდა	მოსწორებინებინება,	
მოსამართლე, ყადი (მამაკაცის საკ. სახ.)	გათანაბრებინებინება ბილ-ირერ-ა ¹	
ყადი	მოტკბო ნიდაკირუ ²	
მოსამზადებელი კლასი ფოთ //	მოტოციკლეტი მათაცრქ	
ფოთკლას	მოულოდნელად ნაგაჲ	
მოსამსახურე, მოჯამაგირე რაჲტათელ,	მოულოდნელად ¹ ,	შემთხვევით
ჲულჲჲ-ჲჲჲჲ	ჲიტჲოროჲჲჲჲჲ	
მოსართავი ¹ , გარსაკრავი (უნაგირისა)	მოუსვენარი, დაუდეგარი	ბაჲალბაჲჲ,
ყჲალ	ბიჩილჲნჲუსი	
მოსახვევი ქრცი ³	მოუხერხებელი ¹ , შეუსაბამო	ქჲაჲჲჲჲ
მოსვლა ¹ , ჩამოსვლა ნეხ-ს	მოუხერხებლობა,	უხერხულობა
მოსვლა ¹ , ჩასვლა ბადი-ს	(უხერხულება) ქჲაჲჲჲჲჲ-ს	
მოსვლის შეძლება ნეჲჲელ-ს	მოუხერხებლობა,	უხერხულობა
მოსმენა ¹ (ასმენინებს) ჲენეჲრჲი:	(უხერხულობს) ქჲაჲჲჲჲჲჲ-ს	
ჲენეჲრჲი ოდ-ს	მოუხეშავი, ტლანქი	დაჲჲ ²
მოსმენა ¹ (ისმენინება) ჲენეჲრჲი:	მოფოცხვა ხჲალ-ს	
ჲენეჲრჲი ოჲ-ს	მოფოცხვა, მოსუფთავება	ხრსლო-რალო- ს
მოსმენინება ¹ , გაგებინება თეჲრ-ს ¹	მოფრთხილება, შენახვა	(შეინახავს)
მოსმენინებინება ¹ , გაგებინებინება	წჲნჲი: წჲნჲი	ბოდ-ს
თეჲრერ-ს ¹	მოფრთხილება, შენახვა	(შეინახება)
მოსპობა ¹ , გასრესა გეგრ-ს ¹	წჲნჲი: წჲნჲი	ბოჲ-ს
მოსპობინება ¹ , გასრესინება გეგრერ-ს ¹	მოჲაჲვინება ¹ , ჩჲმეტინება	ბეტურ-ს
მოსწავლე, მიმდევარი წიჲჲურ	მოჲაჲვინებინება ¹ ,	მოწვევინებინება
მოსწავლე ¹ , მსწავლელი ტეტერხოსი,	ბეტურერ-ა	
წალდუჲჲჲ	მოჲსოვილი ჩუსტი	დამაშნიქ
მოსწორება, გათანაბრება ბილ-ს ²	მოჲჲჲჲჲ ¹ ,	გაბრაზება (ბრაზდება)
მოსწორება ¹ , რანდვა (გაირანდება) გაგა-		

სასილ-ს
მოქუშვა¹, გაბრაზება (აბრაზებს) სასიკ-ს
მოქუშვა¹, მოღრუბლვა (მოღრუბლავს)
სასიკრ-ს
მოქუშვინება¹, მოღრუბლვინება
სასიკრერ-ა
მოქცევა¹ ბეჰ-ნა-ბიკ-ს
მოქცევინება ბეჰ-ნა-ბიკირ-ს
მოქცევინებინება ბეჰ-ნა-ბიკირერ-ა
მოღალატე, გამცემი ხიფანათ¹
მოღალატე, გამცემი ხიფანათ-ჟეკუ
მოღრუბლული ასრუ
მოღუნვა¹, მოკავება ბომ-ს
მოღუნვინება¹, მოკავებინება ბომურ-ს
მოღუნვინებინება¹, მოკავებინებინება
ბომურერ-ა
მოღუნულად, ცერად ბომურნ
მოღუნული¹, კუზიანი ბომშსი
მოღუშვა, შუბლის შეკვრა (შუბლი
შეეკვრება) ბოყომილ-ს
მოღუშვა, შუბლის შეკვრა (შუბლს
შეიკრავს) ბოყომიკ-ს
მოღუშვინება, შუბლის შეკვრევა
ბოყომიკრ-ა
მოღუშული¹, ბრაზიანი სასიდი¹
მოყვანა¹, გამოგზავნა ბადირ-ს
მოყვანინება¹, გამოგზავნინება ბადირერ-
ს¹
მოყოყელები ნეტობი
მოშვებულობა, სისუსტე მეზლი

მოშიება (მოაშიებს) მექარ-ს
მოშიება მექაქუჩირ-ს
მოშიებინება მექარერ-ა
მოშლილი, გაუმართავი ჟაღალაჟ
მოშორება გერგ-ს²
მოჩვენება, დანახვება (დაენახვება)
ბოლრხ-ნეწ-ს
მოჩვენებინება, დანახვებინება
ბოლრხ-ს
მოჩვენებინებინება, დანახვებინებინება
ბოლრხერ-ა
მოჩხუბარი ბიჰანაკუ
მოცეკვავე ლოჩიდაჟუ
მოცივი ელუ
მოცილება, ჩამოდრომა (ქერქისა) ბეგრ-ს¹
მოციქული უჰჰ-იფუ, უჰჰ-ი
მოცხარი ხაცუ
მოძებნა ბეს-ს
მოწამვლა ცოდ-ს
მოწამვლევენება ცოდირ-ს
მოწამვლევენებინება ცოდირერ-ა
მოწამლული ბიხირაშაჟ
მოწველინება ტეტრერ-ს
მოწველინება ტეტრ-ს³
მოწითალო წუდახუ
მოწინავეობა ცებჰჰ-ნლი
მოწყალეობა, გასაკითხი ნაფჰყა, წობ
მოწყალების მოღების დღე¹ სადჰყა-
ლუდი
მოწყენილი¹, გულის გამწყალეული

ბიზარაწ, ჭალჭარაბ¹
მოწყენილობა¹, მობეზრება ჭალჭინლი
მოწყობა, მოხვედრა (მოხვდება)
ფარაყათ: ფარაყათ ბოჯ-ს
მოწყობა¹, კრთომა (კრთება) ბოკელ-ს¹
მოწყობილობა, კაკანათი ტოყულ
მოწყურება შაჩვა/დ-ს
მოწყურებინება შაჩვარ-ს
მოწყურებინებინება შაჩვარერ-ა
მოჭერა, გამოწურვა (გამოწურავს)
ცეციკ-ს, ტიტიკ-ს
მოჭერა, გამოწურვა ცეც-ს
მოჭერა¹, გამოწურვა (გამოწურება)
ცეცილ-ს, ტიტილ-ს
მოჭერინება, გამოწურვინება ცეციკრ-ს,
ბიყერ-ს¹, ტიტიკრ-ს
მოჭერინებინება, გამოწურვინებინება
ცეციკრერ-ა, ბიყერერ-ა¹,
ტიტიკრერ-ა
მოჭიდავე ლიბოჯან, ლემოჯან
მოჭუტვა წილ-ს
მოჭუტვინება პაპარერ-ა
მოხარული ხორბალი კრკი¹
მოხატულობა, ნახჭი შეღურ
მოხდენა, მორგება ბილ-ს¹, ყუაწ: ყუაწ
როჯ-ს
მოხდენა, მოწყობინება ბოჯირ-ს¹
მოხდენინება, მორგებინება ბილ-ს¹
მოხდენინებინება, მორგებინებინება
ბილ-ს¹

მოხდომა¹, გახდომა, მოწყობა
(მოეწყობა) ბოჯ-ს¹
მოხერხებული, შესაფერისი რელა-
რეყარაწ
მოხვედრა¹, დაჯახება ჭაყ-ს
მოხვედრება¹, დაჯახებინება ჭაყირ-ს
მოხვედრებინება¹, დაჯახებინებინება
ჭაყირერ-ა
მოხვევა, ჩახუტება ალ-ს², მეჭო
მოხვენვა¹, დათესვინება ბილ-ს¹
მოხვენვინება¹, დათესვინებინება
ბილ-ს¹
მოხრა¹, მოკუზვა ბუჟი-ბუკ-ს, ბუჟ-ს
მოხრევა¹, მოკუზვინება ბუჟირ-ს, ბუჟი-
ბუკირ-ს, ბუდრ-ს
მოხრევენება¹, მოკაკვინებინება ბუჟი-
ბუკირერ-ა, ბუჟირერ-ა
მოხსენება დაქლად
მოხუცება, დაბერება (დააბერებს)
ჟეჩრიკ-ს¹
მჟავე ცახუნა
მჟავე ცეყიძუ
მჟაუნა ცინცრკუ
მჟღერი ჭაჭარუ
მრავალი, უხვი ჰარზადაწ
მრავალი¹ შომორალა
მრგვალი გელმჭუ¹, ყრლჰორილ¹
მრგვალი¹, უსწორმასწორო გუგურუ
მრუდად ბუჟინ
მრუდად, რყევით ილანტო

მრუდე, მოღრეცილი სიგრისი
მრუდედ, მოღრეცით სიგრ
მრუში¹, მეძავი (ქალი) წაჭა, ღარაბაშ²
მსახიობი (კაცი) ართის
მსახიობი (ქალი) ართისქ/ა
მსგავსება რილ¹რნ
მსგავსი რელ¹არაშ
მსმელი¹, სასმელი ჰალ¹უხრსი
მსოფლიო, კაცობრიობა დუნიდალ-
ჭალამ
მსტვენავი, სტვენია შარუკაწუ
მსუბუქი¹, ადვილი ტადადაჰაუ
მსუბუქი¹, მჩატე ბიჰადაუ, ფიჰადაუ,
ქრქიფუ
მსუნავი, ღორმუცელა იშანაკუ
მსუქანი, ქონიანი ტარადაზ, რუმში, რილ¹ემაშ
მსხალი გენ/ი
მსხვერპლთმეწირვა, მოწყალება სადაყა
მსხვერპლი¹, ძღვენი ყურბან
მსხვილბაგიანი ადამიანი¹, ყბედი
ტეფურ
მსხვილი (ღერღილი) ზუზურუ²
მსხვილი თოკი ჩანგრთ
მსხვილი თოკი როჩ
მსხვილი ღერო¹ ჯ¹რჯი
მსხვილი, დიდრონი იხრამუ², ბიცათაშ
მტევანი გრლუ¹
მტერი, დუმანი თუმან
მტვერი გუტ², ტირდი, ტირდი-ხურდი,

ფჰონ
მტვერი¹, სილა გრბუ
მტვერთავი როყიდრკუ¹.
მტვერთავი¹, ფეთხუმი ჰამბაშიდაშ
მტვერიანი ტიდიმანხუ
მტირალა იდაკამუ, ჭევარი, შიდაკუ
მტკაველი ტომ
მტრედი ტუმ/ი, ელბო²
მტრობა¹, მძულვარება ჟაჰ-დალი,
თუმანლი
მუდამ, ყოველთვის ნეთინთოუ,
ლუდეს
მუდმივი დამაშ
მუემინი¹, ბუდუნი ბუდუნ
მუთაქა (დივნისა) გელჰუ⁴
მუნდშტუკი მუშთუქ
მუნდშტუკი შუბუჰი
მუნი, მღერი ჯასტავრი, ლ¹ალა
მუნჯი მრცბიხანუს/ი
მურყანი, თხმელა რირი
მუსლიმი ბუსურმან
მუსულმანობა¹ ბუსურმანლი
მუსულმანობის არმაღარებელი¹,
უწმინდური ქაფურაშ
მუსულმანური დღესასწაული შიდ-
ლუდი
მუუ (ხარის ყვირილი) მუუჰ
მუქთად ბუდთრუ
მუქთახორა, უქნარა ნოლ¹წკუ
მუქ-ლურჯი ნიგიდრკუ, რქიფუ-როჯ¹სი

მუქ-მწვანე როჯასი-ყეჩმასი
მუქ-ცისფერი ნიგა-ბოცასი, როცცასი-
ყეჩმასი
მუშა¹, გლეხი ჰალტუჯან
მუშაობა ყო²: ყო ბოდს, ბედნა/დ-ს
მუშტი ბესი
მუცელი, კუჭი ახ¹
მუცელი¹, უბე ლარა
მუცლის აპკი წუ²
მუცლის ჭია¹ ჭიდრლუ, რიცუ⁴
მუწუკი ცაკა
მუხა ნაკუ
მუხლი ბეჩნი, ჰორუ¹
მუხლის შიდა სახსარი ანნი
მუხლუხი ქუქუ¹
მფლანგველი, ფასადსუ
მფლანგველობა თასამაკლი
მფლანგველობა, ბედოვლათობა რიცი-
ლოქვირუ, ფასალი
მფრთხალი, მშიშარა კირილნამუ,
უტანახოსი
მფრინავი ლორიკ
მფრინავობა ლორიკლი
მფხაჭხელი ხოსლაკუ²
მქადაგებელი უამზა-ჟეკუ, მალუმ
მქონე, მსგავსი ზახუნნი
მღებარი¹, თხუპნია ლებარი
მღვდელი, ხუცესი ქამრმ
მღვრიე ლოლარუ¹
მღვრიე წყალი ჰადური

მყარი¹, მაგარი შულადაბ
მყესი ქრდი², ხერო
მყვირალა ჰანჯურიდო², ჯალანაკუ
მყრალი¹, დამპალი ყიყსი
მყუდრო, წყნარი ფარაყათაბ
მყუდრო¹, კეთილმოსურნე მაჭდინაჟ
მყუდროება, კომფორტი მაჭდინ
მშვენიერი¹, კარგი ზაპანა¹
მშვენივრად, გონივრულად
ლებალორტ⁶
მშვენივრად რიგზახნა
მშვიდობა, შერიგება რეყელ
მშვიდობიანად, კარგად სახ-სალამათ
მშვიდობიანი¹, ჯანმრთელი სახ-
სალამათაჟ
მშვილდი წერუწა
მშიერი მექადსი
მშიშარა, მხდალი ზეკერდომუ
მშობლები (დედ-მამა) ენიდუ-ბაბიდუ,
ენი-ობრდ
მშობლობა ენიდუ-ბაბიდული, ენი-
ობრდლი
მშრალი ვაჯირუ
მშრალი კედელი შიდ
მშრალი საკვები ჭიჭსი: ჭიჭსი ბრმა
მშრალი ყველი ხური, ჰრმ/უ²
მშრალი, გამხმარი ჯუჯალი
მშრალი¹, მკვდარი ლიჯასი
მჩაგვრელი, ტირანი ზულმუ-ჟეკუ
მჩორე შოქორ/ი

მცდარად წრლო // წრლო
მცდელობა ჰარაქტ
მცენარეული ზეთი ზეთი
მცხობელი, ხაბაზი მაგალანკუ
მმაფრი ტკვილი, შეტევა ქრჩუ²
მმეზნელი კედანანკუ
მმივი ბულ/ი
მმივი¹, ყელსაბამი კეჭ
მმიმი¹, ურჩი ბრყი-იუ
მმინარა¹ მოლანკუ
მმლოლი შოფრ, ჩრფირ
მმლოლობა შოფრლი, ჩოფრლი
მწარე მეყაბ¹, ნეყაბ
მწებვარე ლელანანკუ, ლელანანკუ
მწერალი¹, მახეზლარა ცახნანკუ
მწერი ჰუტ-კუმურ
მწვანე ეჩიდასი
მწვანე ძურწა სჭი²
მწვანე წყალმცენარე, ხავსი თორმუჭი¹
მწველავი დადარქა
მწიკვი სუტ
მწიკვით ჰამა ყოწ-ს
მწიკვით ჰმევა ყოწრ-ს
მწიკვით ჰმევინება ყოწრერ-ა
მწიხლავი, ტლინკურა ღუნდაქუ
მწკრივი¹, მარგი გარ/ა
მწუხარება¹, ძნელბედობა ყუარლი
მწყემსი აკ.ო ,
მწყემსობა აკ.რლი
მჭედელი ყებდ

მჭედლობა ყებდლი
მჭევრმეტყველება ფასრჰ.ლიზი:
ფასრჰ.ლიზი ოკ-ს, ფასრჰ.ლი
მჭევრმეტყველება¹, გამონათქვამი
ლულათ
მჭევრმეტყველური ფასიჰ.სუ,
ლულათაბ
მჭიდუ, გამჭრიახი ჰჰოდანსი
მჭიდროდ შემოჭერა ჰჰოდირ-ს
მჭლე, გამხდარი ჰალაყაბ, სესრუ
მხარე, მიმართულება რაჯ³
მხარი ჰ.რო¹
მხდალი¹, მშიშარა ჰაჰრკ/ო, ჰინყურ,
უტანაკუნნი
მხედარი გულუტარსი
მხერხავი ჰალანანკუ
მხეცი, ნადირი ჟანავარ
მხვრინავი, ხვრინია ჰ.ორრკუ
მხიარულად, მოლხენით იხთილათ-
ქეფზანტ, აუადან
მხიარულება, თავშექცევა იხთილათ-
ქეფ
მხიარულება, ლხინი მუმრუ-ღუდი,
როკულუტე, აუადანლი
მხიარული, ლალი ქეფაბ, აუადანაბ
მხიარული¹, ოხუნჯი იხთილათაბ
მხნე, ხალისიანი ჰიჭრუ
მხოხავი ჰანგა ყემანკუ
მხრის კვრა, ბიძგება ჰალრინ: ჰალრინ
ქურ-ს

მხტომელი კოლანაკუ
 მხურვალე ჭალჭარაბ²
 ნაბადი (წამოსასხამი) ბურთინა
 ნაბადი ბუთნი
 ნაბიჭვარი, ბუმი ყატულაჭუ, ყუატულსი
 ნაბიჯი გალი, რაჯუ
 ნაგავი რემონ/ი // რმემონ/ი
 ნადირი ბელ¹
 ნადირობა ჩან
 ნადირობა¹, მონადირეობა ჩანაჯანლი
 ნავთობი¹, ნავთი ნაჭთი
 ნავი რილო²
 ნაზი წრიპინი (წრუწუნი) ჭუჭუნნი
 ნათება (ანათებს) მეშირ-ს // მმეშირ-ს
 ნათება, ბრწყინვა (ბრწყინდება) მეშ-ს //
 მმეშ-ს
 ნათება, განათება ვამ-ს
 ნათებინება მეშირერ-ა // მმეშირერ-ა
 ნათელი, სინათლე ჭურა
 ნათესავები შაგარაჭუ/ბი
 ნათესავი შაგარაჲ (ქალი), შაგარაჭუ
 (კაცი)
 ნათესაობა, ნათესავები შაგარლი
 ნათესაობა, და-ძმობა ესიდულ¹
 ნათურა შიშა¹
 ნაიარევი ხახარუ
 ნაიბი ნაღობ
 ნაიბობა ნაღობლი
 ნაირფეროვანი ლაჭუ
 ნაკადი, ჭავლი წოლრა

ნაკაწრი, ნაჩხაპნი (ფრჩხილით) ღოთ³
 ნაკელი, ნეხვი რექუ, ტარპო // ტარპო,
 ცურ
 ნაკელი¹, წივა რიქუ¹, რექუ
 ნაკეცი, ნაოჭი რიტა¹
 ნაკვეთი (მიწისა) დაბარა, მერი
 ნაკრტენი, ბუმბული ლელა¹
 ნალები, ნალ-ლურსმანი ჰრლოუ-რკო
 ნალექი, თოვლ-წვიმა რსი-ვემა
 ნალი ჰრლოუ¹
 ნამაზი ქაქ
 ნამაზის რიტუალური ნაწილი რაქაშათ
 ნამაზისას წასაკითხი ლოცვა ათაჰრდ/ა
 ნამგალი ნეშუ
 ნამდვილი, ერთგული ჰაყყაჭუ
 ნამქერი¹, გორგურიანი (ადგილი) გუჰ.
 ნამქერი¹, ნაგავსაყრელი შემ, შემ-გრტი
 ნამცეცი, ნაფხვენი ხრხუ
 ნამწვი (სიგარეტისა) კოწ
 ნაოჭებიანი ქემმაზამაჭუ
 ნაოჭი¹ ქემ¹
 ნაპერწკალი, ნაკვესი წაწა
 ნაპირი¹, კიდე რაშალ
 ნაპოვნი რიჯი-რაჯრუ
 ნარეზიანი შაშხანა ჩაჩმა-თუფი
 ნარეცხი, ნარცხი ჭაყი-რაყი
 ნართი ნართაჭუ
 ნარმა¹, მატერია ლიჭი
 ნარჩენები, ნაგავი თუთურლი
 ნარჩენი, ანარჩენი ცუც²

ნარცხი ჩრქლ/უ
ნასათარი ქუღი
ნასვამი ჰალილწსი
ნასუფრალი ძვლები ლწზა-მტკა
ნაფოტი, ტკერი ღრღუ, ღრღუ-ტრხუ
ნაფხაჭნი, ნაკაწრი ხალწუ // ხტწლწუ
ნაქი იმ²
ნაღები¹ ტწრუ
ნაღვარევი ფალწანაკუ²: ფალწანაკუ
მრჩი
ნაღველი მტრუ²
ნაღველი, ნაღვლის ბუშტი სემი¹
ნაღვლიანი, სეველიანი ფაშმანაწუ
ნაღვლობა, წუხილი ჰულ-ს
ნაყოფი, ხილი ფიჯ
ნაჩეჩი, ვარცხნილობა გრზო
ნაცარი, ფერფლი ნრლწუ
ნაცარქათამა ხალი
ნაციონალისტი მილლანთ-ქეკუ
ნაციონალისტობა მილლათჩრღი
ნაცნობი რხოს/ი
ნაცნობობა ლად-წუაღ
ნაცრისფერი ზენადუ, ზირა
ნაწილი (ტანსაცმლისა) ბრტუ
ნაწილ-ნაწილ წაღება, დატაცება ბიჟრ:
ბიჟრ ბოღ-ს
ნაწლავი ქედერიღო
ნაწლავი¹, გამხდარი ადამიანი ქაღრო
ნაწნავი, დაღალი ქეწუ¹
ნაწრობი ლოღარრუ²

ნაჭერი ან ნაპობი რაღაცისა აზირ
ნაჭერი, ნაღლეჯი (ტყავისა) ტწრლუ
ნაჭერი, ნაღლეჯი ყრწ/ი¹, ჰროო¹, მრჭო
ნაჭერი, ნატეხი ლაბუ¹
ნაჭერი¹, ნაწილი მეტრი
ნაჭრები (პურისა, ყველისა და მისთ.)
ტრტუ²
ნაჭუჭი¹, პერიკარპიუმი კაწახი
ნახევარი ბაშადაწუ, ბრღიკუ, რრღიკუ
ნახევარი კილო (ძველებური წონა)
შიგათ
ნახევრად ღია გომური ჰრღუ²
ნახერხი ცუც¹
ნახვა, შეხვედრა (შეხვეღება) ქეზე: ქეზე
ბოჯ-ს
ნახვინება ბიქარ-ს
ნახვინებინება ბიქარერ-ა
ნახვრეტი, ხვრელი ჰუტ², ყოდ
ნახირი რეკენ
ნახირი, ფარა, კოლტი გური
ნახშირი, ნაცარი შამ
ნაჯახი შო
ნაჯღაბნი ჩრხი-ჩახი
ნაჰადელები ნაჰადრზი
ნაჰადელი ნაჰადაზას
ნაჰადური ნაჰადიზიღას
ნებადართული, დასაშვები ჰალალაწუ
ნებართვა რზმუ
ნებით ბიგზახ // ბიგზახაღ
ნების მიცემა¹, თანხმობა ფურმა

ნებისმიერი ბოტარაჟი, ეთალი
ნებისმიერი¹, რაგინდარა ბათირუ
ნედლეული წინდებისთვის მუს-ქუს
ნეთხა ხემუ¹
ნეკერჩხალი რაჯულ
ნეკი ლაკრლა, ნაკრლა
ნეკი რომელიცაა ლაკილანი
ნეკნი ჟრბრა
ნელა, წყნარად ღრღი
ნელი, მძიმე სიარული გუჩი-გეჩი
ნემსი ოქრლ
ნემსი¹, ჩხირი, მანა მურ/ი
ნემსკავი, ჩანგალი ჩანგელი
ნერვული¹ აღზნება, შფოთი ჰალანგლი
ნერწყვედენა თერეთნი
ნერწყვი ნრცუ
ნეფე, სიძე ბაკარაჟი
ნეჭა შუბ¹
ნიგზის ჰალვა ნატუჰ
ნიგოზი, თხილის გული ჰრლ/ი //
ჰილრრ/ი
ნიენივი ისრაფრლ
ნივრიანი ხინკალი რაჟი-ხინკ
ნიკაპი ჰიჰრნ¹
ნიკორა აშა: ყრყა აშა
ნიმუში მისალ
ნიორი რაჟი
ნიორი¹, სანელებელი (ხახვისა)
ცეკმადუ
ნისლი, ჯანლი ჟანლ/ი

ნიშანი იზნარკ
ნიშანი, სერი (საქონლის ყურზე) რა
ნიშანი¹, ჰდე იშრა
ნიშანი¹, სამიზნე, მიზანი შუჟ
ნიში (კედელში) ყუად
ნიჩაბი აქ/უ
ნოემბერი ნოდამბერ
ნორჩი, ახალგაზრდა ტოტრუ¹,
ჰოლოკანაჟ
ნოლაელები ნოდამ/ბი
ნოლაელი ნოლადამ (ქალი), ნოლადაჟ
(კაცი)
ნოხი, ხალიჩა (ბარხატისა) ბელ¹
ნტეი, ნტეი-ნტეი, დედო, დედოჰ
ტეზა
ნტეი, ნტეი-ნტეი, დედო, ფუჩი-ფუჩი
ტნწად
ნუტრიის ქონი მო¹
ნჯღრევა¹, გაცრა ღირლ¹-ს
-ო, თქო ღინ
ობი ზრკუ²
ობი მესლა
ობი მესლი
ობლობა ბესტალლი
ობობა ბოზრლუ, ბიზრლუ
ობოლი ბესტალ
ოდესმე, ოდესღაც ნეთიბოკლრნ,
ნეთილ¹
ოდნავ გაშრობა, შეხმობა გომოჟა/დ-ა
ოდნავ დაკოჭლება ღიყონიკ-ს

ოდნავ დაკოჭლებინება ლიყონიკრ-ს
ოდნავ კოჭლი ლიყონო
ოდნავ, ცოტა მუკუცე, მუტუცე
ოვალური გუგურა, გუგურუ
ოთახის კუთხის ზედა ნაწილი¹ ცეკნი
ოთხასი უდნობიშონ
ოთხზე, ოთხით უდრატორ¹
ოთხი უდნო
ოთხკუთხა უდრაჭიმის
ოთხკუთხედი უდრაბოკონდოს
ოთხკუთხედი, უჯრა ყრწ/ი⁴
ოთხმოცი უდნოჯუ, უდნოჯუნო
ოთხნი, ოთხნივე უდნონ
ოთხ-ოთხი უდნოტა
ოთხ-ოთხჯერ უდ-უდნო
ოთხშაბათი არბაჭ, არბაჭ-ლუდ/ი
ოთხწლიანი, ოთხი წლისა უდრაალაბას
ოთხჯერ, ოთხგზის უდრახ // ურახ
ომი, ბრძოლა რად
ოო¹, ოჰო აჰჰჰ
ოპერაცია აფირაციდა
ორ წელგამოშვებით ლოხედ
ორასი ყანობიშონ, ყანობიშონნო
ორგანიზება¹, ჩამოყალიბება უწი: უწი
ბოდ-ს
ორდენი¹, ნიშანი ორდელ
ორთვიანი, ორი თვისა ყუნაბეცის
ორი ყანო
ორიანი უჯკ/უ²
ორივე (ორნი ერთად) ყუნან

ორივე¹, ორად ყანონ
ორკეცა ძაფი კრხსი
ორმო¹, თხრილი (სარდაფი) განდ/ი
ორმოცდამეათე ყანოჯუნოჯორწირას
ორმოცი ყანოჯუ
ორმოცი ყანოჯუნო
ორნამენტი შალის წინდებზე ცაბუცი
ოროვანდი ჰიმუყა
ორ-ორი ყან-ყანო, ყანოტა
ორშაბათი ოთნი
ორწლიანი, ორი წლისა (ცხოველი)
ყუნუ, ყუნალაბას
ორჯერ კოხ
ორჯერ, ორგზის ყუნახ
ოსები ასეთინაჟ/ბი
ოსი ასეთინა (ქალი), ასეთინაჟ (კაცი)
ოსპი ბიდრუ
ოსტატი უსთარ, უსტარ
ოსტატობა უსთარლი
ოსტატობა¹, ფლობა, ხელობა მახშელ
ოფიცერი აფიცერ
ოფლი ელდი
ოქრო მესედ
ოქტომბერი აქთიდაბერ
ოცდაათი ჯუნო ოწინო
ოცდამეათე ჯუნო ოწირას
ოცი ჯუ¹, ჯუნრ
ოცნება¹, მისწრაფება ხიდალ
ოცჯერ ჯურახ
ოჯახი ჰაყუ, ჰაყუ-ყალა

ოჯახი¹, ოჯახობა (ცოლ-შვილი) კიზან,
ბარუ-ხეხ/ზი
ოჯახობა, ნათესაობა მილლანთ²
ოჰ! ოო! აჰ
ოჰ, უჰ ოჰ
პალანი, კურტანი, ქოჭი ღალლო
პალტო ფალთუ
პაპიროსი ფაფრუზ
პარასკევი¹, მოწყალების მოღების დღე
მუჰმარ, მუჰმარ-ღუდი
პარიკმახერი მეშრკლავუ
პარკხვევია¹, ფეთხუმი ჰუტ
პარტია ფართიდა
პასპორტი ფასფორთ
პასუხი ჟავზბ
პატარა ბავშვი¹, თიკანი, ბატკანი
ჭიშრლა
პატარა თეფში კრტი, მშორრყა, ყირ
პატარა კვერი გელრრიფუ
პატარა მოსახვევი ჩიქრლა
პატარა ნაჭერი ჩით
პატარა ოთახი ოთახი
პატარა სალოცავი სახლი ყულჰუ
პატარა სახლი¹, საქათმე ყაზმა
პატარა ტბა¹, ტბორე ორეზნ/ი // ორზენ
პატარა ტილი ჰანი
პატარა ტომარა, თოფრა თარფა
პატარა ქვა გულანგ
პატარა ქვაბი, კარდალა მუშ
პატარა ჩანთა თორფა

პატარა ძნა¹ ღრშო
პატარა¹, უმცროსი ბეღე // ბჟეჟენი
პატარძალი ბაჰარად
პატეფონი ფათეფონ // ფათეფუნ
პატივი, ავტორიტეტი ჰურმთ
პატივი¹, სირცხვილ-ნამუსი ლამუს
პატივისცემა, პატივი ადაბ-ჯათირ,
ადაბ-ჰურმათ, ჯათირ
პატივცემული, სახელიანი
ჰურმთიდაჟ
პატრონი, მასპინძელი ხაზენი
პატრონტაში ლათ¹
პაწაწინა¹, პაწაწკინტელა აკვე
პენსია ფენციდა
პეპელა ტანდრლუ, ტანდრრუ,
ქიდრლლეფ
პერო ფერო²
პეშვი, მუჰა მრჯუ, ღოთ², ღოთ
პეშვი¹, ციდა მერუ
პიონერი ფიდანერ
პიონერობა ფიდანერლი
პიპია ბიბრ // ბიბრშ
პირდაპირ, იქითა მხარეს თანჯო
პირდაპირი, სწორი ბუხორსი
პირი, ტუჩი ჰანჯ/უ
პირისახე ჰუტ-მშალი
პირმოთნე, ფარისეველი ყუნამეცრეკუ
პირსახოცი ფალატრნცე
პირქვე ღუბტმალერ
პირღებინება, რწყევა შქჩნა, რშქჩნი

პიტნა მუჩარო	რადიო ¹ რადრო
პიჯაკვი ფინჟაქ, ქასთუმ	რაიმაგი რამმაგ
პლაცენტა, მომყოლი ათრ/უ	რაიონი ¹ , რაიცენტრი რადრნ
პოდნოსი ¹ , სინი ტაბაყი	რაიონული კომიტეტი ¹ რედექუმ
პოემა, ლექსი ნაზმუ	რაიცენტრი რადცენტერ
პოვნიება, მოძებნიება ბესურ-ს	რამდენად შომორალ ¹
პოვნიებიება, მოძებნიებიება ბესურერ-ა	რამდენად, რა ფასად დიცეზატ ¹ , დიცეზალ ¹
პომიდორი ბადრიჟან	რამდენად, რამდენადაც დიცეზახ
პომიდორი ფამიდარ	რამდენი, რამოდენა დრცე კითხ.
პრანწია ეშურალ/ი	რამდენი ¹ შრმო
პრანჭვა მასუ: მასუ ბოდ-ს	რამდენიმე დიცელ ¹
პრინციპი ნუმო	რამდენიმე, რამდენილაც შომოლ ¹
პროკურორი ფარაქურატ	რამდენიმე, ცოტადენი ტაკისი
პროპელერი ფერდაკ/უ	რამდენჯერ, რამდენგზის შომორახ
პროცენტი ფარაცენტ	რამეში დამბალი პური ტრტუ ¹
პური მაგალუ	რანდვა ¹ , გაშალაშინება წეწ-ს
ჟაკეტი ჟექტ	რატომღა ჰედუ-შიდს
ჟანგი ჰაშრი	რატომღაც შიდსლ ¹
ჟანგიანი ჰაშრამუ	რადაც, რომელილაც შებინრნ
ჟინჟღლა, ცრა (ცრის) სესლ-ს	რადაცნაირად, როგორღაც დიდურლ ¹
ჟოლო ქო	რბენა ¹ , დარწევა კოლორ-ს
ჟონვა ¹ , ჟინჟღლა ცეცლ-ს, ბეშნა/დ-ა	რბენინება ¹ , დარწევინება კოლორერ-ა
ჟონვინება ¹ , წვეთვინება ბეშნაქუჩირ-ს	რბილი რამ ბუჟულ ²
ჟურნალი, დავთარი ჟურნალ	რბილი ¹ , ფხვიერი ქექრუ, ქოქრუ რბილი
ჟღარ, წკარ ზინ ¹	რეე, რეეჰა (ცხვრების მოსახმოზი ხმიანობა) ჰერ-ჰერ
რა ზოჟ	რეემატიზმი გუან
რა დრომდე ნეთრცე	რეეოლუცია ინცილსუ
რა თქმა უნდა ჰაჰ-ჰაჰ	
რად, რატომ შიდს	

რევოლუცია რევალუცია	რისა, რისგან ლინჰს
რეზინი ჩურ	რისთვის, რატომ ლინალოზი
რეზინი ¹ , საშლელი რეზინ	რკალი (აკვნისა) აქა ²
რეთერმუ (ტკბილი სასმელი) რეთერმ/უ	რკინა გერ ¹
რეთლ-ცენი რელ-ცენ	რკო ნაჰუკრა ²
რელიგიური წესის შესრულებისთვის შედგომა ¹ ნიდათ	როგორ დრდურ
რელიგიური წიგნი ¹ (ყურანი) ჭეგენ	როგორი, რომელი დრდიფუ
რეტლოელი რეტორ/ზი	როგორი რა დრდიფ-შეზი
რეშა რეშა ²	როგორი ¹ , რომელი, საიდან ნსსი
რეცხვა, ბანა (იბანება) ჩურზი: ჩურზი ბოჯ-ს	როგორილაც დრდიფულ ^ა
რეცხვა, ბანა (იბანს) ჩურზი: ჩურზი ბოდ-ს	როგორმე, როგორლაც დრდურგონ
რვა ბრლო	როგორც ¹ , -ვით ბრლე
რვაასი ბრლოზობიშონ	როდემდე ნეთანეთინ
რვა-რვა ბილ-ბრლო	როდემდე ნეთირ
რვა-რვა ბრლოტა	როდინი ცეკმადანჯუ ¹
რვაჯერ ბრლოირახ	როდის ნეთი
რვეული თითრად	როდის, რომელ საათზე შომორატ ^ა
რთული, მძიმე ზაჰმათაჟ	როზეტი რეზეტეა
რიგი ¹ , მწკრივი რრგა	როკაპი, ქაჯი ჯართად
რიგიანი, წესიერი ადამიანი ჭადლუჩი	რომ (ვიყო) ლემუ // ლემური
რიგით, მიყოლებით ნელწადჟო	რომელი დრდუკანი
რიგით, რიგითობით რრგატაად	რომელი, როგორი შომოჰწლოირუ
რით ლინად	რომელილაც, რაღაც სის-სის
რიკ-თაფელა ჰიზო-რიკი, არხელი-ჰიზო, ტუმა-ღრღა (ხეზ.)	რომელს, ვის ნაზორ
რიკ-ტაფელას სათამაშო ჯოხი არხელი	როფი, გეჯა ლახანქა
	რრრე (თხა-ცხვრის მოსახმოზი ხმიანობა) რეფ-რეფ
	რრრე (ცხვრების მოსახმოზი ხმიანობა) ტუტუ
	რტო ¹ , ტოტი, მორჩი სლი

რუ (წისქვილისა) ლიღირ/ო	ლაპლოქუჩირ-ა
რუთულელები, რუთულური ენა	რყევინებინება ¹ , დაყეფებინებინება
რუთულ/ზი	ლაპლორერ-ა
რუთულელი რუთულამ (ქალი),	რჩოლია, ღრენია ჰალანაკუ
რუთულაჟ (კაცი)	რძალი დანდიამ ¹
რუკა ქართა ¹	რძე ღა, ღანრლ
რულის მორევა დაფულ: დაფულ ბოჯ-ა	რძიანი სუფი ჟისრჩინკალ
რუსები ჟურუს/ზი	რძის პროდუქტები ცენ
რუსი ჟურუსამ (ქალი), ჟურუსაჟ (კაცი)	რწმენა (ღმერთისა) ¹ , კეთილშობილება
რუსულად ჟურუსხრ	იმან
რუსული ჟურუს	რწმენა ¹ , სარწმუნოება ბოჟრლი, ბრჟი,
რუხი რომელიცაა ზირანი	ბჟჟი
რქენა ¹ , რჩოლა ჰალანან/დ-ა	რწყილი ჰრქ/ი
რქიანი შილაზამაჟ	რჯულგანდგომილი მუნაფრყ
რყევა, ბარბაცი ბითანითამ: ბითანითამ	საავადმყოფო ¹ , პოლიკლინიკა ბალნრცა
ჰამ	// ბალნრცა
რყევა, ფამფალი (აფამფალებს)	საათი ¹ , საათი საჟათ
ლაყლოდ-ა	საათის ძეწკვი მუხო
რყევა, განძრევა (გაინძრევა) ლაყლო-ა	საამშენებლო მასალა წარაჟ ³ , ლქუხუ-
რყევა, ფამფალი ლწყნი	ტიშ, ლქუხუ-ტიგუ
რყევა, განძრევა შეშ-ა	სააქაო-საიქიო დუნდიამლ-ახირათ
რყევა, ლაყლაყი ზეკლო-ა	საბაზი, მიზეზი ბაჰანა
რყევა ¹ , ყეფა (აყეფდება) ლაპლო-ა	საბანი საბანი
რყევა ¹ , ნძრევა, დაყეფება (დააყეფებს)	საბერველი (მქედლისა) ფუდარი
ლაპლოდ-ა	საბერველი წიღორი
რყევა ¹ , ბარბაცი, ღავღავი ლწყნი	საბუთი დაქუმენტ
რყევინება, განძრევინება შეშერერ-ა	საბურნუთე, სათუთუნე ყუტი ²
რყევინება, ნძრევინება ლაყლორ-ა	საბჟო ¹ , სოფსაბჟო, სოფსაბჟოს
რყევინება, ნძრევინება ლაყლორერ-ა	თავმჯდომარე სავრთ
რყევინება ¹ , დაყეფებინება ლაპლორ-ა,	საგანი ¹ , ნივთი შებრნ

საგზალი ჯაშო-გედო
საგორავი, სატკეპნა გელჭუ², გელჭუ³
საგუბარი ჰორ
საგუბარი, ტბა შალზან
საგძალი ჯაშო
სად ნა
სადავე რრცუ¹
სადაც გინდა ეკლ'ევიზნ
სადგისი¹, ხიჭვი, ევალი რმუ
სადგომი¹ (ცხვრისა) ტურ
სადგური უაგზალ
სადილობა, სადილობის ჟამი ჯიშრდ //
ჯეშრდ
სადილობამდელი ჯიშოდერსი
სადილობისა ჯიშოდეს
სადილობისას, შუადღეში ჯაშრდ
სადმე ნალოა-შოტლოა
სადმე, სადღაც ნარგონ-ბრჯლინ
სადმე, სადღაც ნაგონ-ბრჯლინ
სადმე, სადღაც ნარლოა
სადღაც ნარლოა-შოტლოა
სადღაც, სადმე ნალოა
სადღვებელი, სათქვეფელი მეშ²
საეჭვო, ეჭვიანი შაქაუ
საეჭვოდ, ეჭვიანად შაქ
სავალდებულო ტადდაუ
სავარცხელი¹, საჩეჩელი ჰრლოუ²
საზამთრო, ზამთრისა ელნოს
საზამთრო, ყარფუზი ყალფუზ
საზარდული, ფენთხი შარა, ჰაწნა

საზაფხულო, ზაფხულისა ატონოს, იმეს
საზეინკლო ისტრუმენტები ქუარტა-
ხრწუ
საზიდარი ჰრქო¹
საზრიანი, მიხვედრილი ხადულარაუ
საზრიანობა, მიხვედრილობა
ხადულუქე
საზღვარი, მიჯნა შურჯი
სათავსო¹, განყოფილება ლ'იდ
სათამაქოე პარკი ფათრუმან
სათამაშო ეზ¹
სათამაშო ნასოსი ტექნაკუ
სათარი¹, ნალო ლ'ისანაკუ
სათბურა¹, ტიკი, ჭიპი კრტ/ი¹
სათესლე მარცვალი მჭაუ¹
სათესლე ჯირკვალი ყონდოლ/ი
სათესლე ჯირკვლები აქრან/ზი
სათვალეები ოზან/სი
სათიბელა (ხელისა) ქაშტრო
სათივე, ფარდული (თივისა) ტემბრ/ი,
ჰრდუ¹
სათითე ბაშრჯუ
საიდან ნაზან, ნად
საიდანღაც, საიდანმე ნაზანლოა, ნანლოა
საიდუმლო ბალგრლი, ქეს/უ¹
საიდუმლო, ფარული ბალგოდაუ
საიდუმლოდ, ფარულად ბალგო
საით ნარ // ნალორ
საიქიო ახირათ
საკერებელი, ბეჭვი ჰრლო, ზედრ

საკეტი ჰიმიბუკუ-რქა, ჰიმიბრტუ,
ბურკული¹, ჰიმიბუკუ // ჰიმიბტუკუ
საკვები ჰისრნო
საკვების მარაგი (მღრღნელებისა,
ჭიანჭველებისა და მისთ.) ხობრმუ
საკვებფესვიანი მცენარის სახელწოდება
ჰსჰა¹
საკვირველება, საოცრება ჰიქმალ¹
საკვირველი, საოცარი ჰიქმათაჰ
საკვირველი¹, უზვეულო შაჟადბაჰ
საკიდარი¹ (საყურისა) გერ/ო
საკმარისად, ხშირად ხრმი
საკმარისი, ბევრი შურაჰ
საკმარისია, კმარა ხეც²
საკუდური (უნაგირის ნაწილი) მალატ¹
საკუთარი (მიწაზე იტყვიან) მირქაბ
საკუთრება, უძრავი ქონება მილქ
საკუთრება¹, მზრუნველობა
ბეტერჰანლი
საკუჭნაო, საწყობი ჰირჰა
სალათა სალათ
სალამი, მისალმება სალამ //
სალამშალქქუმ
სალანძლავი სიტყვა (მშიშარა)
ბალახანმუ
სალარო ქანა
სალესი, ჩარხი ჩერხი
სალესი¹, ქასური ყუტჰა
სალეწი საშუალება მერლი-რატუ
სალოკი თითი ბაგინაკუ

სამანი, საზღვარი როხ²
სამართებელი, ბრიტვა დალლქ,
დალქი
სამართლიანი, სწორი ბიტარაჰ
სამარილე ციდრ/უ
სამარცხინო¹, მორცხვი ლამუსაბ
სამასი ლ'ონობიშონ, ლ'ონობიშონნო
სამაჯური¹, გვერგვი აქა¹
სამელნე შაყიტელ
სამთვიანი ლ'ორაბეცის
სამი ლ'ოდრწი
სამი ლ'ონო
სამიათასი ლ'ონოშაზალ
სამიანი, მესამისა ლ'ონიდა
სამივე ლ'ონონ
სამიზნე იშამ
სამიზნე¹, მიზანი, ჰდე გუან/ა, გუა
სამკეცა ძაფი ციბარაჰ
სამკლაური¹, სამკლავე, ხელთათმანი
რეტარტუ
სამკუთხა, სამკუთხედი ლ'ორაჰრმის
სამკურნალო დარუდაშაჰ
სამკურნალო მცენარის ფესვის
სახელწოდება ტიიდრლი
სამკურნალო სალბი ნაჰუკრა¹
სამკურნალო წყალი¹, კურორტი ჰამრმ
სამოთხე შალჰან
სამ-ოთხი ლ'ონო-ჰენო
სამ-ოთხი წლის შემდეგ უხეძ
სამოკლოზე კოტონლიტორ,

კოტრნტორ
სამოცი ლანაჯუ, ლანოჯუნო,
ლანოჯუ
სამოციანი, მესამოცი ლანოჯუნას
სამოციანი, სამოციული ლანოჯუნოს
სამ-სამი ლან-ლანო
სამ-სამი ლანოტა
სამსახური, პროფესია ვულუჯჩირლი
სამსახური¹, თანამდებობა ვულუჯ
სამსჯვალი მანჯ
სამსჯვალი, ლატანი ვანდა
სამსჯვალი, სამჩხირავი ლაბ
სამუშაო იარაღები აქუ-ბიზო
სამუშაო¹, საქმე ჰალტი
სამლოლა ძაფის ნართი ქუთუ
სამლოლა (ძაფი) ლანხსი
სამყარო, მთელი ქვეყანა დუნიდალ-
რაჰალ
სამყურა¹, დიყის ფოთლები თემ
სამყურა¹, ნამკალი მრლი
სამშაბათი თალათ
სამშობლო, მამული უატან
სამშრიანი ლანრამუქა
სამწლიანი ლანორალანბოს
სამჭედლო წილარ/ო, წილო
სამჭედლო, საბერველი მუმრჯუ
სამხრეთი¹, კომპასი ყრლმა
სამხრეთით, სამხრეთ კალთაზე
ნითთაზ
სამხრეთით, სამხრეთის მხარეს ლედულ

სამხრეთული, სამხრეთისა ნითთასი,
ყილმასი
სამჯერ ლანორახ
სანადიროდ ბელრტორ // ბელრბ
სანამაზე ტახტი ქაქმრჯუ
სანაპირო, მხარე შორ/უ¹
სანახავად მისვლა, მონახულება
ბოლიხ-ს
სანახავად მიყვანა, მონახულებინება
ბოლიხერ-ს
სანელებელი, საკაზმი შოლ-ბიხ
სანემსე მურანჯ/უ
სანთებელა ჩანჯმა
საოფლე მუჟი⁴
საოცარი, უცნაური თამამაძატ
საოცრება, სასწაული ჭალამათლი
საოცრება¹ თამამაძლი
საპილპილე შიტანჯუ
საპირე, სადრუნჩე ჰუჰესი
საპირფარეშო ჰაჟათხან, თუალეთ
საპნიანი სოპონდრხუ
საპონი სოპონ
საპყრობილე, ციხე თუსნაყ
საყენი სარჟინ
სარგებელი მუმფაჰათ, მუნფაჰათ
სარგებელი, მოგება ფადა, ხადრ
სარგებლიანი, ხეირიანი ხადრდრს
სარეველა ბალახი შოლ
სარეველა მცენარე ბაგუქი
სარეველა (დოლაბის თავზე)

ყაყადრუ // ყუყაყადრუ¹,
ყაყადრო
სართული¹, ფენა ტალა
სარკე¹, შუშა (ლამფისა) ჭიქა
სარტყელი რიცუ²
სარტყელი¹, ღვედი აშუნი²
სარჩო, საზრდო ვაშო-გედო
სარწმუნოება დინ
სასამართლო სუდ
სასარგებლო მუმფაჭათაბ
სასარგებლო ალპური მცენარე
ზირაღუ-მრლი
სასარგებლო ფადდაძაჭ
სასაფლაო შუდა
სასაცილო, სამხიარულო ცრლა
სასახლე აზბარ
სასახლე აზბარ-ყრო
სასიხარულო როხარაჭ
სასტვენი შარუკა
სასულეში გადაცდენა ყუყაღორ-ს,
ჯოჯღორ-ს
სასულეში გადაცდენინება ყუყაღორერ-
ა, ჯოჯღორერ-ა
სასწავლო ნაწილის გამგე ზავუჩ
სასწავლო ნაწილის გამგეობა ზავუჩლი
სასწაული ქარამთლი
სასწაული, საოცრება ქარამთ
სასწორი რასუ, რესო¹
სასწორი, სასწორ-ჩარეჟი მეც/უ²
სატინი სატინ

სატკეპნი ფაღლუ
საუბარი, ცნობა ხაბა-ჭაბარ
საუბარი¹, აზრის გამოთქმა ელ-ს¹
საფანტი (თოფისა) ჩაჩმა
საფეხური ვილური
საფიხვო, საკრებულო (აულში)
გუდიკან, გოდიკან
საფლავი, სამარე შუდ
საფრთხოებელა, ურჩხული ჰუქული
საფუარი¹, აფუებული ცომი ცეყა
საფულე, ქისა ქისა
საფურე ხბო ზრღუ-მეშ/ი, ზრღლუ
საქათმე ონოჩაზაჭუ¹
საქანელა გინგრლა // გინგრლა,
გინგილასა, ღულენ, ჰანჩრლა //
ჰანჩრლლა
საქართველო ჰულა, უულა
საქონელი, პირუტყვი ჰადუან-ფრსუ,
ჰადუან-ღრო, ფრსუ, ღრო
საქსოვი დაზგა¹, დაუდეგარი წოყდორ
სადამო ნემრო
სადამოს, მიმწუხრზე მარჭაკალ
სადამოს ბუკბეთატ
სადამოსა მარჭაკალსი
სადებავი ლაქ
სადორე ბჟალზაჭუ
საყვედურის თქმა ვილ-ს
საყლაპავი მილი კეს²
საყრდენი ბოძი (ლობისა) ბუზ/ი¹,
თუკაზ

საყრდენი, ფეხი (ავეჯეულობისა) ჰ.იბ²
საყურე როკურა
საშაქრე ჩაქარიდრკუ
საშემოდგომო სეპიხოსრ
საშემოდგომო, შემოდგომისა სეპის
საშეშე, ფარდული ჯაცრკუ², ლაღანა
საშინაო ჩუსტები ტაპლანპ/ზი
საშინაო იდუსრ
საშლელი რეზინქა¹
საშოვარი¹, ნადავლი დავლა
საჩივარი ნუზი-ნუზი
საჩუქარი ბოგ², სადღათ // სადიღათ
საჩქაროდ, მალე შედეშლრტ⁶
საცერი¹, ცხრილი ღირ
საცობი (ბოჭკისა) საკ
საცობი ყატალი¹, ფორფეჯა
სამოვარი ჰ.ონ-კულ, ჰ.ონ-მშალი
საწავლებინება¹ ელ'ი-მოლ'ირ-ს
საწავლებინებინება¹ ელ'ი-მოლ'ირერ-ა
საწამლაგი¹ (შხამი) ზაყუმ
საწელე ზეჯრნ
საწოვარა მელ'რ, მამა²
საწოლი ქარავათ
საწოლი, ტახტი თახ
საწოლის ზურგი ჰრღუ³
საწური, ავრეზი რეცრმო
საწყაო (ხისგან გამოთლილი) კასრი
საწყაო რახ
საწყენი რიხარაჟ
საწყობი რსქალად

საწყობი¹, საკუჭნაო ხუწ-ა²
საწყობის გამგე ისქალად-ჟეკუ
საჭირო, მოთხოვნადი ჰაჟათაჟ
საჭირობელი, გარსაკრავი (უნაგირისა)
ლრლიდო¹
საჭიროება, მოთხოვნა ჰაჟათ: ჰაჟათ
ბოჯ-ს
საჭიროება¹, მოთხოვნილება ყარაშრლ,
ჰაჟათ, ჰაჟალ¹
საჭმელი მცენარეული ჰაჰ
საჭმელი მცენარეულის მოყვარული
ჰაჰ.მრკუ
საჭმელი, საზრდო ბრმა // ბიშნი
სახარე ხბო განრლუ
სახარება ინჟრლ
სახბოე, სახბორე შანნი
სახბორე¹, მეხბორე (ქალი) მეშიზანკუ
სახე¹, ყბედობა ჰანკუ-მშალი
სახე¹, ნაჭრელა ნაყრმ
სახე¹, დრუნჩი ჰ.უჰ-მშალი
სახელი (ჩიტისა) ლეტუ
სახელი, მეტსახელი ცი
სახელის დარქმევა ცედ-ს
სახელის დარქმევინება ცედირ-ს
სახელის დარქმევინებინება ცედირერ-ა
სახელმწიფო ფაჩალრჯ
სახელო ქულა
სახელური (ტუმბასი) ბელეკ/უ¹
სახელური აჰუ¹
სახელურიანი ხის ჰურჰელი დრნჩა

სახეცვლილება, შეცვლა (შეცვლის)
აყიკ-ს
სახეცვლილი¹, უცხო აყიდუ
სახვევი (ბავშვისა) გელჭუ⁵
სახლი, ბინა ღუთქუ, ჰუთქუ
სახლი, ქონება ჰუთქუ-მკა
სახლის ავეჯეულობა-ჭურჭელი ყად-
ყონო
სახლის მასალა აქი-ყაც
სახნისი ჯუ
სახრე სანკრი
სახრელი ჟოტომრჯუ¹
სახსარი ეკნაკუ², ყუმ²
სახტუნველა კოლონაკუ
სახუმარო¹, მასხარა მასკარამუ
სახურავი ტარჯი
სახურავი რკინა, თუნუქი ლესთი
სახურავი, ბანი ტაუ
სახურავი¹, სახურავი რკინა ტარმი³
საჯდომი, დუნდული კრჟუ
საჰადელი სრზ/ი // სრტოს/ი
საჰაერო ბურთი შარ¹
საჰი საჰ.
სდექ, შეჩერდი რჩი²
სევედიანობა, გულნატკენობა ფამანლი
სელი¹, ტკბილეული ქუმელი
სელის თესლის გასარჩევი ხის
მოწყობილობა ჰრფო²
სელის ხშირი მასა ტილუჰ-გრლუ²
სერიოზულად უნგო

სესხი ზადმუ
სეტყვა ზიგრლუ
სექტემბერი სენტაბირ
სეხნია ცირრუ
სველი ატიდუ
სვიტერი ტურსენ
სიაგით ჟუქზახანა
სიამაყე, ყოყობა ჰუჰი¹
სიარული, რბოლა (საქმეზე) კოლო-
წობ-ს
სიარული, სვლა რელენ
სიარული¹, წასვლა-მოსვლა ბრკი-ნეხ-ს
სიბერე, სიძველე ეჩრული, ეჩრული
სიბილწე ნაჟას
სიბინძურე ბალაჰ-ჰ-ჰაჰუ
სიბინძურე, ფუი! მანფილი-ფუჰ
სიბინძურეა! მანფი
სიბრალული, შეცოდება, დანდობა
გურჰელ
სიბრტყით, ბრტყლად ტაპირერ
სიბრძნე წოდრული
სიგრძე¹, ხანგრძლივობა ბეხრული
სიგრძე, განივ ბეხრულიხორ
სიდაბლე, სიმოკლე ლრფიდიული
სივიწროვე¹, სიწვრილე ნიშილი
სივიწროვე¹, სიმჭიდროვე კაკარული
სივრცე, გაშლილი სივრცე მატრული
სიზარმაცე, უხალისობა კაჰანლი
სიზმრად მოლას
სითბო თათანლი, ფერო¹

სითეთრე ალუკაღლი
სიკეთე, კეთილდღეობა მიჰმათ
სიკეთე, მადლი რრგლი
სიკვდილი ხუელ // ხელ²
სიკვდილი¹, დაღუპვა ბეხ-ს
სიკვდილის ანგელოზი მალაქულმავთ
სიკოჭლე, კოჭლობა ლიღ-რნლი
სილამაზე, მშვენიერება ბერცრნლი
სილურჯე იჭრლი
სიმაგრე, გამაგრება, ზღუდე კალა²
სიმამაცე¹, გულადობა, გამბედაობა
(გმირობა ბაკადურლი
სიმალღე ოსრლი
სიმახვილე, სიბასრე წოყრლი
სიმიინდი სიმრლდი
სიმოკლე, დამოკლება კოტრნლი
სიმსუქნე მეჟრლი // მჟეჟრლი²
სიმსუქნე, ნაკვებობა ტარნლი
სიმღერა¹, ლექსი ქექ
სიმღერა¹, ყვირილი კალ-ს
სიმმაღე, აყროლება მეჟრლი //
მჟეჟრლი¹
სიმძიმე¹, წონა ბოყრლი
სიმძიმის საწყაო ყილირახ
სიმწარე მეყალი
სიმწარე, მწარე გემო ნყა
სიმწვანე ჟურჩინლი
სიმჭლევე, დასუსტება კალნლი
სინამდვილე, ჭეშმარიტება კაყიყათ
სინი, პოდნოსი ყაბი

სირატი (ბეწვის ხიდი) სირატ
სირბილე (პურისა) ხემუ²
სირბილი, მიდებ-მოდება ჰუფი-ჰაფი
სირბილი, რბენა ჰიბ¹, დური
სირბილი, ფაცი-ფუცი ჰაფნი
სირბილი¹, რბოლა, სრიალი კოლ-ილ-ს
სირბილი¹, რბოლა, ხტუნაობა კოლ-ს
სირბილით დურრმოტ, ჰიბატ⁶
სირჩა რუმქა
სირცხვილი, აუგი რრჰო
სირცხვილი, აუგი, დამცირება,
გალანძღვა როჰრ-ცი
სისველე, ტენიანობა ატიღული
სისულელე, უგუნურება, სიტუტუცე
ჰანთლი
სისუსტე, სნეულება ზაჰრფლი
სისქე, სიმსხო ბიცალი
სისწრაფე, სიჩქარე ხეხლი
სისხლი ე, რღო
სისხლი იღრ
სისხლის ხაზი ბიდულასუ
სიტკბო ნიღალი
სიტყვა რრჟ/ი
სიტყვა, მეტყველება ქალამ²
სიფართოვე ჰოლრლი
სიღარიბე, სიღატაკე მისქინლი
სიყვარული¹, სურვილი ბეთ-ს¹
სიყვარული¹, ტრფიალი რრტ/ი
სიყვითლე, ზაფრა მუტ²
სიყრუე, ყრუობა ჰინყლი

სიშავე გაბაბლი	სლოკინის ხმინობა ჰიჰ.
სიჩუმე, სიწყნარე პეს-პაჯ	სლოკუნი ფემნი ²
სიჩქარე, ფაციფუცი ლ'უფი-ლ'აფი, ჰუფი-ჰაფი	სლოკუნი, ამოსლოკუნება ჰეკერა/დ-ა
სიცივე, ყინვა ბოჭიძული	სლოკუნი ლ'ეფნი
სიცივე ¹ , ყრუოლა რრჰი	სლოკუნი ფემლოად-ა ²
სიცილი, ხარხარი ჯოჯოლო-ს	სლოკუნი ფემლო-ა ²
სიცისფრე ¹ , სილურჯე ნიგალი	სმა ¹ , დალევა ჰალილი-ს
სიცოცხლე ¹ , არსებობა, სიმკვირცხლე ჰაგორლი	სმევილება-ჰმევილება ბიშ-ბუთირ-ს სმევილებინება-ჰმევილებინება ბიშ- ბუთირერ-ა
სიცხე ბრრტი, ბუჰი	სმენა ¹ , გაგება, თეჯ-ს ¹
სიძე მეზაზი, მეზა, მეზაჟ	სოდა სუდა
სიძნელე ყო ¹	სოვდაგარი, ვაჰარი ბაზარგან
სიძნელე ¹ , შრომა ზაჰ.მთ, ზაჰ.მთლი	სოია ზრგი
სიწვრილე, სიმცირე დადარლი // დადარლი	სოკო ინჰჰ-ზრკუ
სიწვრილე ¹ , სიპატარავე ტერენლი	სოკოს ნაირსახეობა მანჯა ²
სიწითლე წუდალი	სოკოს სახელი ჰეჰურო
სიწყნარე ¹ , სიმშვიდე ფარაყალი	სოკოს სახელწოდება მჰოჟ
სიხარული როხელ	სოკოს სახეობა ატ ³
სიხშირე ¹ , სისქე ჰაშრლი	სოკოს სახეობა ქურალჰ
სიჯიუტე ¹ , თავკერძობა მეყლი	სოკოს სახეობა ქუდი ²
სკა რრლო ¹	სოკოს სახეობა ცანნჰ
სკა ¹ , საფუტკრე ტუტაჟუ ²	სოლიდური, დიდი სალამათჟ
სკამი ყური ¹	სომეხი არმენიამ, ერმენიამ (ქალი), არმენიამჟ, ერმენიამჟ (კაცი)
სკივრი კემეტი, კემრტ, კიტმან	სომეხები არმენიამჟ/ბი, ერმენიამჟ/ბი
სკოლა მაქთაზ, რმქოლ	სომხური ერმენი
სლიპინა თიხამიწა ცუდური	სორო ¹ , გამოჰვაბული რნხუ, რჯრუ, ჯოდ
სლოკინი ჰეკნი	სორსალი, გუნდა (ცომისა) გერეგნი
სლოკინის ხმაზაძვა ჰეკ	სოფელი ¹ , სოფლელი ხალხი ჰალ

სოფლური¹, სოფლისა შალ'რს
სოფსაბჭო¹ სელსავრთ
სოფსაბჭოს თავმჯდომარე ნუსი-ბეტერ
სოფსაბჭოს თავმჯდომარის
თანამდებობა ნუსი-ბეტერლი
სოჭი ზექი
სპარსული მაუდი ფალსუქნა
სპილენძი ფაქ¹
სპილო ფილ
სპილოს ძვალი მპკი
სრესა¹, თელვა ყუყ-ს
სრიალა¹, მოლიპული გაგარუ
სრულად, მთლიანად ტუბან
სრული, მსუქანი ბავშვი ჰ.რფო¹
სრული¹, კეთილგონიერი ჭუნარასუ
სრულიად, სრულებით დიცქინ, რასგი
სრულიად¹, არაფრით ტირი // ტირიქინ
სრულწლოვანი გოგო ყიმქუ
სრულწლოვნობა ბალუდლი
სტაჟ ისთაჟ
სტაფილო ლამადურ
სტვენა, ზუზუნი შარუ
სტრიქონი¹, სტროფი ჟუჰა
სტუდენტი ისთუდენტ
სტუმარი ლ'რბა
სტუმრობა, სტუმართმოყვარეობა
ლ'ირბალი
სუდარა მუსრუ
სულდგმული, ცხოველთა სამყარო
რუჰ.ჰაგრლი

სულელი, უგუნური ბულოა-ბურა
სულელი, ტუტუცი, ჩერჩეტი შაბდალ,
შაჰ.მყ
სულელი¹, ბოთე, სულელი შანთასუ,
ორონო
სულელობა¹, სიბრიყვე შაბდალლი
სულელობა¹, ტუტუცობა ოკონილ-ს
სულელობა¹, ტუტუცობა (ტუტუცდება)
ორონილ-ს
სული¹, სული და გული რუჰ.
სულის მოსახსენებელი წესჩვეულება,
ქელები სადაყა-ყულჰუ
სუნთქვა, ამოსუთქვა ჰუქელ
სუნი მაჰ-მუში
სუნი, სურნელი მაჰ.
სურა (ტკბილი სასმელი) სურა
სურა, გრაფინი გარაფინ
სურათი, ნახატი სურათ
სურდო ჰამრრი-ყრმ/ი
სურვილი, სწრაფვა ღრრა
სუსტი აქიფუ
სუსტი¹, სნეული ზაჭიფასუ
სუსტი¹, ჯიუტი ღრთი
სუსხვა სის-ს
სუფთა, გაწმედილი ბაწადასუ
სუფრა სუფრა²
სქელა¹, ავი (ადამიანი) ყოთ
სქელი, ბლანტი ჰედიფუ
სქელი ქსოვილი ნამურა
სქელი, მსუქანი (ადამიანი) ნეფერიფო,

ბურკული²
 სქლად¹, ხშირად შაში
 სწავლა ტეტრ-ა²
 სწავლა წალი
 სწავლება¹, კარნახი ელ¹-მოლ¹-ს
 სწავლება¹, მითითება მოლ¹-ს
 სწავლებინება მოლ¹-ირ-ს
 სწავლებინებინება მოლ¹-ირერ-ა
 სწორად, თანაბრად ბუძხორ
 სწორი, თანაბარი ბომანი, ბუძხორსი
 სწორი¹, გლუვი გაგა-ცაგარუ
 სწორი¹, ერთგვარი ბილ¹სი
 სწორი¹, სწორად ბუხორ
 სწორი¹, ბარული ლარაჰ
 სწრაფად ჭამა გუჩი-გეჩი¹-ს
 სწრაფად¹, ძლიერად ტაპუნ, ბჰალო¹,
 აკლუ, ხეხორტ¹, ქახა
 სწრაფი სვლა (ხელების ქნევით) შერნახ:
 შერნახ იკ-ს
 სწრაფი სვლა¹, ძუნძული ფარი
 სწრაფი სიარული, ძუნძული
 ლაბანრლო: ლაბანრლო კოლ¹-ს
 სწრაფი, ფეხმარდი ხეხაჟ, შედერაჟ
 სწრაფი¹, მკვირცხლი, ლამაზი
 ლეხალაჟ, შედეშარაჟ
 სხდომა ზასიდანიდა
 სხვა რომელიცაა სიდენი
 სხვა რჯულისა¹, ურწმუნო ქაფურ
 სხვა, განსხვავებული ჰოყონი, სისინი
 სხვა¹ (ვინმე, რამე) ყუდა

სხვა¹, სხვადასხვა, ბედენა ბატიდაჟ,
 ბატ-ბატიდაჟ
 სხვაგვარად, თუ ჟღერი
 სხვადასხვა, დამოუკიდებელი
 ჰოყონსი
 სხვანაირად¹, ურწმუნოდ ბატიდაჟხორ
 სხვენი, თავანი ცეხდენ
 სხვენი¹, ვერანდა ჩარდაჰი
 სხივი (მზისა) რეშა¹
 სხივი, ბრწყინვა ნურ
 ტაბიკი¹, გირკალი გრდუ
 ტალღა ლაბუ¹
 ტანი ჰრო
 ტანი, სხეული ლაგა, ყუალაჰი
 ტანსაცმელი გედ-ღელო, რეტელ,
 შეტუ-ბრტუ
 ტანსაცმელი, თეთრეული შეტუ
 ტანსაცმელი, ქვეშაგები ჰეტუ
 ტანში გასვლა ქუჩ-ს
 ტანში გაყვანა ქუჩირ-ს
 ტანში გაყვანინება ქუჩირერ-ა
 ტანჯვა, წამება შაყუბა
 ტარება¹, ზიდვა ბიჟ-ს, ბოჟ-ს
 ტარებინება¹, ზიდვინება ბიჟირ-ს,
 ბოჟურ-ს
 ტარებინებინება¹, ზიდვინებინება
 ბიჟირერ-ა
 ტარი, სახელური მოტ¹
 ტაფა (სახელურიანი და თავსახურიანი)
 თაბასარ

ტაფა (ხუფისა და სახელურის გარეშე)
 ტარმი²
 ტაფა ოყი
 ტაში¹, წკლაპუნნი ტაპნი
 ტაშის დაკვრა¹, აწკლაპუნება ტაპნა/დ-ს
 ტაშის დაკვრევა¹, აწკლაპუნებინება
 ტაპნარ-ს
 ტაშის დაკვრევენება¹,
 აწკლაპუნებინებინება ტაპნარერ-ს
 ტაშტი ტას
 ტაშტი¹, ბაკანი ჰური¹
 ტაჯიკები თაჟიქ/ბი
 ტაჯიკი თაჟიქს (ქალი), თაჟიქსუ (კაცი)
 ტელეგრამა თელ², თილიგრამა
 ტელევიზორი თილივიზორ
 ტელეფონი თელ¹, თელეფონ
 ტემპერატურა თიმპირატურა
 ტერფი¹, ფეხისგული ხრტო
 ტექნიკოსი თეხნიკ
 ტვინი ხემუ⁴, სთ/ა
 ტვირთი, ბარგი როყ, როჟ
 ტვირთი, ერთი ილღია ლ'ედუ
 ტვირთის აკიდებინება ბჟალ-ს-კიჭარ-ს
 ტვირთის აკიდებინებინება ბჟალ-ს-
 კიჭარერ-ს
 ტვიფრი უარსყ
 ტიკი, რუმბი სიქ
 ტილი ნრცი
 ტილიანი ადამიან ნოცაწუ¹
 ტილო (იატაკისა) ქრლი

ტინდიელები ტინდრზი
 ტინდიელი ტინდისად (ქალი),
 ტინდისაუ (კაცი)
 ტირილი, გლოვა შიდა/დ-ს
 ტირილი¹, გლოვა გურუ
 ტირიფი ჰიჭ, რცი
 ტირიფის ციცა, ნეკერი მუტუ¹
 ტიფი თრფ/ი
 ტიხარი ლამი
 ტიხარი¹, გადაკედვლა ჟრლი
 ტკაც, ქუბ ტუაყ
 ტკაცანი, ხრაშუნი ყუამლ-ს
 ტკაცნი, ჭახნი ტუაყნი
 ტკბილი ნიდასუ, ნრდა-ნუცასუ
 ტკბილ-მწარე ნრდა-მეყასუ
 ტკივილი¹, განცდა ბოლ-ს
 ტლინკაობა, ტლინკისყრა ღუნდა/დ-ს
 ტლოყოხუ (მძივებიანი შუბლსაკრავი
 ბავშვებისა) ტ'ოყრწუ, ტ'ოყრწოუ
 ტლუყი (ხის ხელსაწყო ბანის
 დასატკეპნად) ტუყ¹
 ტოლი, თანატოლი დანდიდასუ²
 ტომარა იხინ, მეშრვი
 ტომატი თამათ
 ტოტი არა¹
 ტრამვაი თარანუდა
 ტრანშეა ჰაგუ²
 ტრაქტორი თარახთურ
 ტრაქტორისტი თარახთურც
 ტრიალი¹, გრეხა (იგრიხება) შეტუ:

შეტუ რუთ-ს
 ტროლეიბუსი თარაღებუს
 ტრუსვა, რუჯვა ქუჭირზი²: ქუჭირზი
 ბოდ-ს
 ტრუსი თურუსრქ
 ტუალეტი ობრნი, უბრნი
 ტუმბოს სახელური ეკნაკუ⁴, ყატალი²
 ტურა შა¹, შაყალ
 ტუფლი, ფესაცმელი თუფლი
 ტუჩი¹, წვერი (წინდისა) ჰუტ¹
 ტყავი (დამუშავებული) დაბად¹
 ტყავი (თხისა) ვრლუ, ვრლუ
 ტყავი (ხბოსა) შრრ/უ²
 ტყავი, ცხვრის ტყავი ჰრმ/ი // ჰ.ჰრმ/ი
 ტყავი¹ (მსხვილფეხა საქონლისა) ბიქ
 ტყავის ერთგვარი ფესაცმელი ტერუკა
 ტყავის ნედლეული ჰრმა
 ტყავის სარტყელი ზოლ
 ტყაპა-ტყუპი ყუტ-ყატ
 ტყე ციწ
 ტყემალი კიკრლი
 ტყვე ასრ
 ტყვია ქებუ
 ტყვია¹, ყუმბარა ჰილ²
 ტყვიამფრქვევი ფულიმრთ
 ტყვიის ჩამოსასხმელი ყალიბი¹ ქესუ²
 ტყიანი, გატყიანებული ცრვხუ
 ტყიური, ველური ციხრლი
 ტყლაშუნი, ტყაპუნი ტყყნი
 ტყორცნა¹, სროლა ცალ-ს

ტყორცნა¹, ყრა ქურლ-ს
 ტყორცნა¹, ყრა ქურ-ს
 ტყორცნინება, სროლინება ცალირ-ს
 ტყორცნინება¹, ყრევა ქურერ-ს
 ტყორცნინებინება, სროლინებინება
 ცალირერ-ა
 ტყორცნინებინება¹, ყრევინება
 ქურერერ-ა
 ტყრაშნი, ტყაპნი ტყყ
 ტყუილი, სიცრუე ტყატყუ², ჰერესი
 ტყუილუბრალოდ ნეჰყყდა, ზადადა
 ტყუილუბრალოდ¹, ამაოდ ჰობრგო
 ტყუპი ყყლყ
 უარი ოტ¹, ინქარ
 უარყოფა აყა
 უახლესი, ახალ-ახალი ეწ-ქწუ
 უბანი უბან
 უბე (შარვლისა) ჰაწნი
 უბრალო ჯალამზარი რუთადა
 უგუნური ჰატბაწ
 უდარდელად, დაუდევრად თრხგო
 უდი უდენიდა (ქალი), უდენიდაჟ
 (კაცი)
 უდიები უდენ/ბი
 უდმურტები უდმურთ/ბი
 უდმურტი უდმურთამ (ქალი),
 უდმურთაჟ (კაცი)
 უდულარი, დაუდულებელი ვრჩიფუ
 უდულარი, უმი ატრმუ
 უვიწროესი ყუზრნო

უზანგი, ავჟანდი ჰოტრქელ
უზარმაზარი ვუდი, ზალიმასუ
უზბეკები უზბექ/ბი
უზბეკი უზბექად (ქალი), უზბექასუ
(კაცი)
უზმოზე, უზმოდ ყოყორუსტ
უთავსახურო ტაფა ჰრტუ
უთო რთო
უკან (შორს) ნვჯო
უკან, პირუკუ ხიზრ-ყრმერ
უკან, უკან-უკან ხიზო-ხიზრ
უკან¹, უკნიდან ხიზნზ
უკანა¹, ბოლო ხიზნსი
უკანასკნელი ხიზნდურსი
უკანასკნელი, ბოლო ახირასუ
უკვალოდ, მთლიანად გაგატუ
უკმარისი, არასრული მუყსანაზ
უკრაინელები უქრნად/ბი
უკრაინელი უქრანად (ქალი),
უქრანასუ (კაცი)
უკუდმა, ცუდ პირზე ქუმონარ //
ქუმონარ
ულამაზესი ჭურქანასუ
ულვაში¹, წვერები მეშრლგა, მეშრკლა
ულო (დაგრეხილი ბალახი ძნის
შესაკრავად) წელენი
ულუმბო ჰრნი²
უმართებულო¹, უსამართლო მეყაბ²
უმი, ნახარშ-ნუხარში (კარტოფილი)
აჭრმუ

უმსუქნესი რილყესუ
უმძიმესი¹, ძალიან ძნელი ბრყყიდუ
უმწეო, უილაჯო ადამიანი ფაყრ
უნაგირი¹, ქოჭი ტიყურ
უნამუსობა ჰალიქაღი
უნარიანი, ნიჭიერი ფაჰმუდასუ
უნახჰო გემადუ
უნდა, მართებს ბად
უნივერმადი უნივერმადგ
უნივერსიტეტი უნივერსიტეთ
ურაზა, მარხვა კალ
ურდული ღამი
ურდული¹, საკეტი ჰიშუნ/ი
ურემი, მაზიდა ჰრქო²
ურთიერთმისალმება სალა-ქალამ
ურო ქუედრნ¹
ურქო შილაზათასუ
ურჩხული, დრაკონი შაჟდაჰ
უსამართლო, უთანასწორო ჯილნდორსი
უსახლებო ქურქი ქულრთა-ფაღთუ
უსახლო, უსახლებო (ზედატანი) ქათი
უსახო ბეხუაღაჰა
უსიამოვნო, ცუდი ყადარასუ
უსუფთაობა, ფეთხუმობა თუთუყენი
უსწორ-მასწორო, არაგლუვი ბიზრ-
ბჰატანამუ
უუნარო¹, უვარგისი თობასუ
უფალო შეგვიწყალე¹ ასთაჟფირულლაჰ
უფლება¹, უფლებამოსილება იხთიდარ
უფრო სწრაფად, უსწრაფესად რუდ

უფსკრული¹, ფრიალო ჯოჯ³
უფხო ხორბალი ტეტო, ჰინი¹
უქნარა, მოუხეშავი (ქალი) ქუმლუ
უქნარა, უმაქნისი დრპო
უქნარა, უსაქმური შალორანჯუ
უღელი რატ¹უ
უშვილო, უნაყოფო ქალი ყუერენი //
ყერენი²
უშნო, მახინჯი სურუყა¹
უცებ, მოულოდნელად ბუდა,
რინჭედთო¹, გილუტორსი
უცებ¹, მარდად სულ¹ლი
უცენზურო სიტყვა ჰუტ³
უცივესი¹, უგრილესი ბოჭიძე
უცნაური, ახირებული ჰაგანა
უცხო, სხვა ყუდაზის
უცხო, სხვისი ჟეკუს
უწესოდ, დაუდევრად ბიცი-ბანჯა
უწესრიგო ადამიანი ლ¹ური-ლ¹არდამუ
უწესრიგობა¹, კინკლაობა ბადალუდურ
უხეშად ჯაჭგო
უხეში საკვები ჯორრმუ
უხეში კუკურუ, ჯაჭა¹
უხეში¹, ტლანქი ბშალ¹რუ
უხეშობა, სიმკაცრე ჯაჭლი
უჯრა (მაგიდისა, ტუმბოსა) ჯურში
უჯრედი, უჯრა ყაჭრი
უჯრედიანი ყიწირამუ
უჯრედობანა ქალას²
უჯრიანი, უჯრედებიანი ყუაჭირამუ

ფაბრიკა ფაბრიქა
ფადიშაჰი¹ (გავლენიანი ადამიანი)
ფათიშაჰი
ფანარი ფანარ
ფანდური¹, გამხდარი კაცი ფანდურ
ფანერი, ფირფიცარი ფანარკა
ფანქარი ყალამ
ფანჯარა, სარკმელი აქი
ფანჯრის ჩარჩო აკუმკ/ა
ფარა, არვე რევეთ
ფარდა (კარისა) ცაც-მანდაზავო/სი
ფარდა ფარდა¹უ¹
ფარდაგი ფალას, ჰმორლი
ფართო შარვალი ფრლუ
ფართო, ვრცელი ჰრლიძე
ფარისეველი, ჩუმჩუმელა სეთრლუ
ფარტენა¹, ნაპარსი კუთი
ფარშავანგი¹ ტა¹უს
ფარცხი ფარცი
ფასეული, ძვირფასი ყიმნთაბ
ფასი, ღირებულება ბაჰა
ფასი¹, პატივი ყიმნთ
ფაფარი ჩორრა¹
ფაფარი¹, სავარცხელი ეშუ
ფაღარათი¹ რეხელ
ფაშვი ჰრმო
ფაშვი¹ ყუზ
ფეთხუმი (ადამიანი) ზიკუ³, დრტ¹/ი,
თურუჰი, ტიდრლი, მონდო²
ფეთხუმი, უსუფთაობა თორრლა¹

ფენა ღათ ²	ფისო, ფისუნია ქის
ფენა, ფრიალი (აფრიალდება) ფარფაზი:	ფის-ფის ტნე-ტნე
ფარფაზი ბოჯ-ს	ფიქალი შეში
ფერადი, ჭრელი ღაჭუნნი	ფიჩხი ზაზ
ფერდობი ჯელურნი	ფიცარი ყირ
ფერი ტერ	ფიცი, დამტკიცება ჰო ³
ფერია, ჰურია ჰურულჭინ	ფიწალი ¹ , ხიშტი ყრლი ¹
ფერმა ფერმა	ფიწალი ¹ , ორკაპა ყულუ
ფერმკრთალი ¹ , მუქი სსსიდიუ ²	ფიჭა რილ ¹ , ყუმურ
ფესვი (მცენარისა) ორკო	ფიჭვი აჩრტ, ოქტ
ფესვი ¹ , ძირი მარტელ	ფიჭიანი თაფლი, გოლეული ყემორ
ფეხბურთი ფუთბრლ	ფიჭიანი, ფიჭისა რილ ¹ ომწ ¹ სი
ფეხების ბაკუნი ¹ , ტკეპნა დაპლ ¹ -ს	ფლავი ¹ , ბრინჯის ფაფა ფულანტ
ფეხზე, ზეზე ჰეჩკერ // ეჩკერ	ფოთოლი ლ ¹ აბ ¹
ფეხი ღოღ	ფოლადი ჩარან
ფეხი ¹ , ბარდაყი შოღ // შოღ	ფოსტა ფოჩ
ფეხი ¹ , ფეხუკა კრნჭუ	ფოსტალიონი ფოჩთაღდრნ
ფეხი ¹ , ტერფი ორრი ¹	ფოჩი (სიმიინდისა) ჩჭეჩა
ფეხი ¹ , ჩლიქი ბულა, ბჭულა	ფოჩი კუპლა, კურიდო
ფეხით, ქვეითად ყრდა ¹ , ლელგო	ფოჩი ჩოჩორა ²
ფეხის დადგმა ჭაჭიღ-ს	ფოჩი, თოში (ხახვისა) აჭი ¹
ფეხმძიმე, ორსული ლარამანტ	ფოჩი, ღეროფოჩი ტიდრლ/უ
ფეხსაცმელი ორორჯორ/სი, ხოტოჯრსი	ფოცხვერი შაღ
ფეხსახვევი ფართინქა	ფოცხი ხალ ¹ ინაკუ, ხოსლ ¹ აკუ ¹
ფეხშიშველა ¹ , ფეხტიტველი რურუსა	ფრთა ლელა ²
ფიალა ფიჟალა	ფრთხილად, ცხელია; უჰ, ცივია იბხ
ფილტვები ხოტორ/ი	ფრთხილად ¹ , ცხელია! ნელა, მტკივა!
ფინიკი, ინდის ხურმა ჩამასთავ	ბრბო
ფინური დანა ფრნქა	ფრთხილი ¹ , ფხიზელი წოდორანტ
ფისი ¹ , კევი ყრნ/ი	ფრიალი, აფრიალება (ააფრიალებს)

ფარფაზი: ფარფაზი ბოდ-ს
 ფრინველის სახელწოდება ცოქ
 ფრქვევა¹, გაწუწვა ჩალო²-ს²
 ფრჩხილი¹, დეზი (მამლისა) მრლო¹
 ფუთა¹, ბარდანა თოფ¹
 ფუთი ფუთ
 ფუკა ფუკა
 ფული ლურუმ
 ფული¹, ვერცხლი მიცხბრ
 ფუნდამენტი როს¹
 ფუნდუკი ფეთერ
 ფურგონი ფურგუნ
 ფურთხი ხობრც/უ
 ფურირემი¹, ურქო თხა-ვაცი ლუნ
 ფურუნკული, ძირმაგარა მიწრყუ²
 ფუსფუსი, საქმიანობა იჩ-ს
 ფულურო ხე¹, გუდაფშუტა
 (ხორბლეულისა) სუთური
 ფულუროიანი მორი ჰოთური
 ფუმის ანგელოზი, სახლის სული
 (კეთილი ან ავი) ბაყუჩი², ლაჩინ
 ფუჰ, ფუი (ზიზლით მიმართვისას) ფუჰ
 // ფუდ
 ფქვა, დაფქვა ღილ-ს
 ფქვილი გეგმუ
 ფშვინვა ხირლო¹/დ-ა
 ფშვენტა, ფშვნა გეგ-ს²
 ფშვენტინება, გაფშვენტინება გეგრ-ს²
 ფხა (თავთავისა) ლწდა¹
 ფხა¹, სიბასრე რქლუ

ფხანა, ქავილი ჰაჰჰ-ს¹
 ფხანა¹, ღიტინი ლალო¹/დ-ს
 ფხვიერი, ფაშარი ხობრრუ
 ფხვნილი (შაქრისა) ფისუქ
 ქააბა (სალოცავი) ქაშაბა
 ქადაგება უშაზა
 ქათამი ონრჩ/უ
 ქალაკაცა მალი-ბაჰარჩი
 ქალაქი შაჰარ
 ქალაჩუნა დადრლო, ღარა², წუდამაჰსუ¹,
 წუდატნი
 ქალი, ცოლი ღანა
 ქალური, ქალისა ღანაზანს
 ქალური¹, მდედრობითი წუდატ
 ქანჩი¹, ბურღა ბურღა
 ქარაბაკი ბაკი
 ქართველები გურჟიდატ/ზი
 ქართველები ჯაზანჯ/ზი
 ქართველი გურჟიდად (ქალი),
 გურჟიდატ (კაცი)
 ქართველი ჯაზანჯ
 ქართულად ჯაზანჯხორ
 ქართული ჰულაჰსი, უულაჰსი, გურჟი,
 გურჟიდას
 ქარი ჰირრლო¹
 ქარი ღანცი
 ქარიანი ღანცხუ
 ქარქაში რილო³
 ქარქაში¹, შალითა რქლი
 ქარხანა ზავრდ

ქატოიანი ცუცურუ	უალზორ/ზი
ქაფი მუჟ	ქვესადგამი, სადგარი ლრკ.ოლერ/სი
ქაფი ფოლრფ	ქვეყანა ულქა
ქაფქირი ქუარაჰი	ქვეყნიერების დასასრული, განკითხვის
ქაშა ქრქი ²	ჟამი ახირ-ზამან
ქედმაღალი, ამპარტავანი შამაღორხუ	ქვეშ ¹ , ქვევით უაჰ.ჰ.ო ¹
ქეიფი ჰალუ-ბიშ-ს	ქვიანი, კლდიანი ლულახუ
ქელეხი, ალაპი ყულჰუ	ქვითინი, ტირილი გურულ-ს
ქერი მიწრყუ ¹ , მანა ¹	ქვის ბრტყელი ფილა ¹ , სამარის ქვა
ქერქი (არყისა) მქრუ	ტრმი ¹
ქერქი ¹ , ფენა ვალ	ქვის ტყორცნა ტალ ²
ქერქი ¹ , ნუჟრი ყულ	ქვის ფილა დოლაბის ქვეშ მუჟი ⁵
ქეში ქეშ ²	ქვისლი ბაჟა, დანდიდსუ ¹
ქეჩა, ნაზადი ჰრლი	ქვიშიანი ¹ , სილიანი გიბაშსუ
ქეცი (ადამიანისა) ქაჩალი	ქიდროელი ¹ // ქიდროელები
ქეცი ვირ	ქიდირ/ზი // ქიდირ/ზი
ქეციანი ქეთახუ	ქილა, ბანკა ბანკა
ქვა გამაჰ, ლულ	ქიმეთლელი ¹ // ქიმეთლელები
ქვა ¹ , კენჭი ქჰი	ქიმელ/ზი // ქიმელ/ზი
ქვაბი შოგ, ლრკ.ო ² // ლრკ.ო	ქიტელი ¹ // ქიტელები ქიტასი // ქიტა/ზი
ქვე, ქვევით უაჰ.ო-ბილქ	ქიშიში, ჩამიჩი ქიშირშ
ქვე, ძირს ყრდა ²	ქლიავი ქილასუ, ქუქუმ
ქვედა ნაწილი (ქერისა და ხორბლისა)	ქლიბი ქერბუ
ლუჰ ²	ქმარი, მეულლე ხედრფუ
ქვედა, დაბლითა უალსი, უაჰ.ჰ.რსი	ქმარი ¹ , უფროსი, პატრონი ბეტერჰან
ქვევიდან, ბოლოდან უაჰ.ჰ.ანა	ქმნილი ¹ , გამჩენელი ბადირუ
ქვევით, დაბლა ტიორ	ქოდი (ჩხირები, ნართი და მისთ.) ქოდ
ქვევით, დაბლა ყედარ // ყიდარ	ქოლერა უაბაჰ
ქვევით ¹ , დაბლა, ბარში უალზორ	ქომაგობა, მოსარჩლეობა შაფაშათ
ქვენაურები, ქვენუბნელები	ქონება ბრწ/ი ²

ქორწილი ბერთინ
ქოსა ქუს/ა
ქოში ქრში
ქოშინი (ქოშინობს) ჰალცრზი:
ჰალცრზი ბოჯ-ს
ქოჩორა ფრინველი ქოსქლბო
ქოჩორი ქოჩორი
ქოხი ფრტკა
ქოხი, ბინა ყაზ, გუმი
ქრთამი რიშუტა
ქსა, აქსა (ცხვრების გასადევნი
ხმიანობა) ფშუტ
ქსოვილი, მატერია ნიგალაჭი
ქსოვილის პარკი, საპირე (ხარისა)
ჩანთა¹
ქსოვილის ნაჭერი, რითაც ნამაზის
დროს ფეხებს იფარავენ
ქაქმოტორსი: ქაქმოტორსი ჩანთა
ქუდი (კრაველისა), ქუდი (ბუხრისა)
ბუხარი
ქუდი კუქ
ქურდი წოჰორ
ქურდი, ქურდბაცაცა ოკეკნაკუ,
ტატანჯუ¹
ქურდობა, მოტაცება ბრყი-ჰამი
ქურდობა, პარვა წოჰ
ქურდობა, ქურდბაცაცობა ტანტა
ქურდობა¹, ძარცვა ბოკეკ-ს²
ქურქი ბრქო
ქუსლი (წინდისა) ჰოჰ

ქუსლი¹, გრძელწინდა (მაღალყელიანი
წინდა) ხაზა
ქუსლი¹, ფეხი (ცხოველისა) ჯრშო
ქუჩა ყატ, ყუატ
ქშენა, ფშვინვა შუშულ-ს
ქშენა, ფშვინვა შუშუნი¹
ქშენინება, ფშვინვინება შუშულ-ერ-ა
ქში-ქში, ქშა-ქშა (ქათმების გასადეგბი
ხმიანობა) ქიშ-ქრშ
-ლა, აზა ჩეე
ლაზავათი (სარწმუნოებრივი ომი)
ლაზავათ
ლალაჭუ (საჭმელი ხინკლისა და
ყველისა) ლალაჭუ
ლალოთლელი¹ // ლალოთლელები
ლალორ/ზი // ლალორლ/ზი
ლამე ბოგრლ
ლამით, შუადამით ლუდრდ
ლამით¹ (ლამის ნამაზისას) ბოგრლტო
ლამურა ლალუჯი
ლარბუთლელი¹ (ღარბუთლელები
ღარბუზ/ი // ღარბულ/ზი
ღარი (წისქვილისა) თარა
ღარიბი მისქინაზ, ღარრმ
ღატაკად, ღარიბად მისქინლტი
ღებვა, შეღებვა (შეიღებება) თეხ-ს
ღებვა¹, გაწითლება წუდაკ-ს
ღებინება, რწყევა (არწყევს) მენა/დ-ს
ღებინება, რწყევინება მენარ-ს
ღერო¹ (მცენარისა, ლელქაში ნუწი

ღერღილი ჳრციღუ
ღერღი (წისქვილის ბორბლისა) გუნუ
ღერღი ოლერმ/უ
ღერღი ყრწ/ი³
ღერღი, ტორნიკი თორნრკ
ღეჭვა ჳოჭონი
ღეჭვინება ჳოჭონაქუჩირ-ს, ჳოჭონერ-ს
ღეჭვინებინება ჳოჭონერერ-ა
ღვარცოფი ტრტრუ // ტრტუ
ღვეზელი მაგალუ
ღვეზელი¹, პური წუწული
ღვთის ძროხა ქიდ-უჟი²
ღვინიო ინსჳ.
ღვინიოს სახეობა ხალმკუ
ღვინო შა², ურნო
ღვიძლი ურბ/ი
ღია ჳრილობა (ადამიანისა) ცირუც
ღიად¹, გამოღებულად ბაღრტ //
ბჳაღრტ
ღია-ღურჯი რჳიღუ-როცჳსი
ღია-ცისფერი ნიგა-ბოჯასი
ღივი, მორჩი ქრმუ
ღილი ყრსტუ, ცტა
ღიმი ჳაჯრტა
ღიმილი ნაწანი
ღიობიანი წალურამუ
ღიპიანი კაცი¹, ღიპი ღრპო
ღირებულება¹, გადასახადი ჳაყ²
ღიტინი¹, ღუტუნი ჳავალ-ს
ღიჳა¹, ხიჳვი ხარა // ხურა

ღლაპი, ღაწირაკი კაკრილი
ღმერთი ბეჩედ
ღმერთმა არ ქნას მანანალლაჳ
ღმერთმანი უტლა
ღმერთმანი ინშალაჳ
ღმერთო ჩემო შმან-ალლაჳ
ღობე შულაჳრნ
ღობე¹, წული ქურო¹
ღობის კარი ღერ¹
ღოდობერიელეღი ღოდობერისაუ/ბი
ღოდობერიელი ღოდობერისაღ (ქალი),
ღოდობერისაუ (კაცი)
ღორი, ტახი ბმალ/ო²
ღრენა ღულუნნი
ღრენა, ღრიალი ღულულ-ს
ღრიალი, ტირილი (ბავშვისა) ღალანი
ღრიალი¹, ყროყინი ჳოჳოლ-ს
ღრმა თელერსი
ღრმული, ჩაღრმავება (ტბაში,
მდინარეში) ბჳონ
ღრმული, ჩაღრმავება ჳური², ჳური-
ჳუფი
ღრმული¹, ფოსო ჳრფ/ი
ღრუბელი ას-ქრტუ
ღრუბლიანი ას-ღუდიშაუ
ღრღნა, ხგრა ჳაჳ-ს²
ღრმილი ცემორი
ღუმელი, ფეჩი ფჳეჩ
ღუ-ღუ (ღულუნის ხმიანობა) მი-მი
ღულუნნი მიმინი

ყაზარდოელები ქაზარდინაჲ/ზი
 ყაზარდოელი ქაზარდინაჲ (ქალი),
 ქაზარდინაჲ (კაცი)
 ყავარი¹, სახურავი (ხისა) ყაჲარი
 ყაზახები ქაზახაჲ/ზი
 ყაზახი ქაზახაჲ (ქალი), ქაზახაჲ (კაცი)
 ყაითანი¹, სარტყელი ჭირ
 ყალიონობანა დურ²
 ყალყზე ნეჲა
 ყამირი მაჲი²
 ყანყალა, ჩანჩალა (კაცი) ლაზაყი
 ყარაული (სოფლის ველებისა)
 ისფანრთ
 ყარაულობა, მეველეობა ჭელლი //
 ჭრლი
 ყარაჩელები ქარაჩადაჲ/ზი
 ყარაჩელი ქარაჩადაჲ (ქალი), ქარაჩადაჲ
 (კაცი)
 ყასაბი¹ რელიტორსი
 ყაყაჩოს კოლოფი ლორჲი¹
 ყაჩალი, აზრავი ბანდაჲ, ყაჩაღ
 ყაჩაღობა, ბანდიტობა ყაჩაღლი
 ყბა ჭიჭინ²
 ყბედი, ჭორიკანა ჭუტალუ, პიჲრლუ,
 პაჲჲანდამუ, ჭუტერიდო
 ყბედობა, ლაყობა პაჲჲალ-ს
 ყბედობა, ლაჲლაჲი პაჲჲანი
 ყელზე ჲეჲა
 ყელზე, ყელში ჲეჲა
 ყელი ყეყლებო

ყელი, სასულე ბჲადა
 ყელი, ხახა რეს²
 ყელიანი ფეხსაცმელი ფათრინჲა
 ყელსაბამი ჲაჲიდრლო
 ყეფა, ლრენა ჲაჲინი
 ყეფა¹, აყვირება (ყყვირის) ჲაფლ-ს
 ყვაა-ყვაა (ყვავის ჩხავილის ხმიანობა)
 ყჲა-ყჲა
 ყვავი ქოქოლჲინდი, ლჲინდი/ი
 ყვავილი¹, ტურფა რამ გაგალი
 ყვავილის სახელი ყიმრჲუ
 ყველა, მთელი ქინაჲინი
 ყველა¹, სულ წრკიდუ, ნაჲინ
 ყველაზე მეტად, ძალიან ბრმუნ
 ყველას ნაჲორნო
 ყველგან ტორრი-ჲალ
 ყველგან, აჲა-იჲ ილო-ტრ
 ყველგან, აჲაც და იჲაც ილო-ინტრ
 ყველგან, ყოველ ადგილას ციჲ-ბეჲაჲა
 ყველგან, ყოველმხრივ ნანთოჲ,
 წრკიდუჲად
 ყველგან¹, არსაით ბით-ნითორ¹
 ყველი აჲრი-ხჲრი
 ყველი¹, მდნარი ყველი აჲრი
 ყვირილი, ბუბუნი (ხარისა) ჭრინი
 ყვირილი, ჲყვილი ჲაჲალ-ს
 ყვირილი, ლრიალი იმოლ-ჲ², ლალა/დ-ს
 ყვირილი, ხმაური ჲალო
 ყვირილი¹, თხოვნა (დახმარებისა) მაჲი
 ყიალი, წანწალი ლჲარჲი

ყილი (ფხვიერი რამის საწყაო 10 კგ-
 მდე) ყრლი // ყრლი
 ყინული¹, ლოლუა ბერო
 ყიყლი-ყო (მამლის ყივილის ხმიანობა)
 ყო-ყრ-ყო
 ყიყლიყოს დაძახება¹, აკაკანება
 ყოყოლო¹რ-ს
 ყიყლიყოს დაძახებინება¹, აკაკანებინება
 ყოყოლო¹რერ-ს
 ყიყლიყოს ძახილი ყოყოლო¹-ს // ყოყოლო¹-ს
 ყიყლიყოს ძახილი¹, აჩქარება
 ყოყოლო¹ს/დ-ს
 ყიყლიყოს ძახილი¹, კაკანი ყოყონი¹
 ყლაპვა ბიგ-ს
 ყლაპვინება ბიგირ-ს
 ყლაპვინებინება ბიგირერ-ს
 ყლუპი მუყუ, ღემ¹
 ყმუილი გურანი
 ყმუილი, ღრიალი გურად-ს
 ყმუილი გურ-ს
 ყნოსვა, სუნვა ბირ-ს
 ყოველდღე ღუდღეს
 ყოველთვის, მარადიულად დაამ,
 ნეთინ // ნეთინონ¹
 ყოველი, რაგინდარა ბიჯი-ბჯირუ
 ყოველმხრივ ნასი-ნაან, ნასი-ნაზაან
 ყოველწლიურად ლაზაზან
 ყორლანი, ძეგლი ჰრმუ¹
 ყოფნა, არსებობა ზოტ-ს¹
 ყრმა, ყმაწვილი კაკი¹

ყროყინი ჰ.ოჭლო-ს
 ყროყინი ჰ.რდნი
 ყრუ ჯაჩანა
 ყრუ¹ შინყად, შინყაუ
 ყუაფიცარი, ნაგვერდული ფრმთი
 ყუთი ყუთი
 ყუმუიკები ლარაშ/ზი
 ყუმუიკი ლარაშად (ქალი), ლარაშაუ
 (კაცი)
 ყურადღება, საზრუნავი კარ, აღაზ
 ყურადღების მიქცევინება¹, ხედვინება
 ბეზურ-ს
 ყურადღების მიქცევინებინება¹,
 ხედვინებინება ბეზურერ-ს
 ყურანი ყურაან
 ყურანის ერთ-ერთი სურა ადათ
 ყურანის ოცდამეათედი ნაწილი ჟუჟ
 ყურბელა ყულუმჰი
 ყურება¹, მიხედვა ბეზ-ს
 ყური სჰ.იდა
 ყურყური, ბუყბუყი ღაღაღალო-ს²
 ყურყური ღაღაღაანი
 ყურმენი კუდი
 შაბათი შამათ
 შავი ჯაზა
 შაირი, სიმღერა რლი
 შაიტლელი¹ // შაიტლელები ემიტორ/ი
 // ემიტორ/ზი
 შალაშინი ლანდო, ლანდუ, ყარლუ
 შალგი ჰუჟ

შალითა¹, ბალიშისპირი ლელ
შალის ძაფი ჭყყუ
შარდი მანჯუ
შარვალი ღელუ
შარიათი¹, შარიათის სასამართლო
შარში
შარფი კაზ, მეჭრეუ¹
შარშან ეტირ
შარშანდელი ეტირისი
შარშანდელი გამხმარი თივა ვუჯ
შარშანწინ ეტირიატო
შარშანწინის წინ ეტირიატორუ
შარშანწინის წინანდელი ეტირიატორსი
შაქარი ჩაქარ
შაშხანა ასაჭახიმი
შაჰი შაჰ
შებრუნებით, წაღმა-უკულმა კილოზრჯ
შეგდება, შეყრევა ბიჰურ-ს¹
შეგდებილება, შეყრევილება ბიჰურერ-ს¹
შეგნებულად ურღუნთოუ
შედგომა¹, დახშობა (იხშობა) ბაყულ-ს
შედეგი ჰასარლ
შედედება, შეგდება თეჯ-ს²
შედედებილება, შემყავებილება თეჯირ-ს
შედედებილება, შემყავებილება თეჯრ-ს²
შედედებილებილება, შემყავებილებილება
თეჯირერ-ა, თეჯრერ-ს²
შეერთება ბის/რ-ს
შეერთება, შეტყუპება არ-ს
შეგარდენი ბაყუჩი¹, ქურხანკუ

შევაჭრება თელ-ბოკრ-ს
შევაჭრებილება თელ-ბოკრერ-ა
შეზღუდულობა¹, ნაკლოვანება
მუყსანლი
შეთანხმება ცოლრზი: ცოლრზი ბოჯ-ს
შეთანხმება, ზავი მასლაჰით, მასლიჰით,
ყუტი¹
შეთბობა (შეთბობს) ითიმიკ-ს
შეთბობა¹ (შეთბება) ითიმილ-ს
შეთბობილება ითიმიკრ-ს
შეთბობილებილება ითიმიკრერ-ა
შეთხზვა, გამოგონება (გამოიგონებს)
ურღრზი: ურღრზი ბოდ-ს
შეიძლება რანჯ // რანჯე
შეკავება¹, გაჩერება, გაძლება (გაიძლება)
ბისელ-ს¹
შეკავება¹, გაჩერება, გაძლება ბისეკ-ს
შეკამათებილება ყეცენდაქუჩირ-ა
შეკვრა, გაჩერება (გაჩერებს) შიტრ-ს
შეკვრა, გაჩერება (გაჩერდება) შიტ-ს
შეკვრა, კონა ღოთ¹
შეკვრა¹, დაბმა ბიც-ს
შეკვრა¹, დასტა ღერ²
შეკვრევა, გაჩერებილება შიტრერ-ა
შეკვრევა¹, დაბმევა ჰილრ-ს
შეკვრევილება, დაბმევილება ბიცირ-ს
შეკვრევილება¹, დაბმევილება ჰილრერ-ა
შეკვრევილებილება, დაბმევილებილება
ბიცირერ-ა
შეკრება, გაერთიანება (გაერთიანდება)

დანდრლინი: დანდრლინი ბოჯ-ს
შეკრება¹, გაერთიანება (გააერთიანებს)
დანდრლინი: დანდრლინი ბოდ-ს
შეკრება¹, მოკრეფა ჭეჟუკ-ს, ბუთ-ს²,
ჭეჟულ-ს
შეკრებილება, თავმოყრევა ბუთირ-ს²,
ჭეჟუკრ-ს
შეკრებილებილება¹, თავმოყრევილება
ბუთირერ-ს², ჭეჟუკერ-ს
შეკრთომა, ათრთოლება ტურკიზი:
ტურკიზი ბოჯ-ს
შეკუმშვა, მიკვრა ბიყ-ს
შელოცვა (თვალცემულისთვის) მუში-
გუტ
შემარიგებელი მასლაჭათ-ჟეკუ
შემალელებული ადგილი (საკარმიდამო
ნაკვეთი) ჯუჩ
შემდგომ¹, უკან ხიზორ
შემდგომში, მერე ხიზიდოგოტა³,
ხიზიდო
შემდეგი¹, იმ მხრისა ბითთასი
შემთბარი ითრმუ
შემნახველი სალარო (ბანკი) ქასმა
შემოდგომა სები
შემოდგომაზე სებრხ
შემოსვლა ბოჯ-ს²
შემოსვლა, დამწიფება (მწიფდება) ბად-ს,
ბჟიდ-ს
შემოყვანა ბიჰირ-ს², ბოჯირ-ს²
შემოყვანა¹, დამწიფება ბადრ-ს

შემოყვანილება¹, დამწიფებინება ბადრერ-
ა, ბიჰირერ-ს²
შემოწმება, რევიზია რივრიზია
შემოწმება¹, გასინჯვა ხალ: ხალ ბოდ-ს
შემშრალი გომრჟუ
შემცირებული¹, მოხრილი ჯუსიფუ
შემწვარი, გამომცხვარი ემაღსი
შემწვარი, მოხრაკული (ხორცისა)
ყაჟურმა
შემწვარი, მოხრაკული ჰუჩ¹
შენ თავად, თვითონ მითრჟ
შენატანი, ანარიცხი უინრს
შენაცვლება¹, შეცვლა ტიჰირ-ს
შენაცვლებინება¹, შეცვლევინება
ტიჰირერ-ს
შენი¹ დებრ
შენობა მრლი
შენ-ჩემობა დებრ-დებლი
შეჟონვინება ცეცილ-ს
შერეკვა¹, დაპატიმრება ბიშ-ს²
შერეკვინება¹, დაპატიმრებინება ბიშირ-ს
შერკინება, ჭიდაობა წოხნა/დ-ს
შერყევა, დაძვრევა შეშერ-ს
შერცხვენა¹, მობეზრება (მოაბეზრებს)
სურრზი: სურრზი ბოდ-ს
შესაკრავი, კნოპი ტეყერ // ტუყურ
შესაფერისი, მოხერხებული რეყარაჟ
შესაძლებლობა, უნარი ბაჟარი
შესაძლებლობა¹, უზრუნველყოფილობა
სანაჭათ, სანაჭათლი // სანაჭალი

შესაძლებლობა¹, საშუალება რეს¹
 შესაძლებლობის მქონე¹,
 უზრუნველყოფილი სანაჭათაჲ
 შესაძლოა¹, ეგებ ბალრქი
 შესაწამლი წამალი (ყურძნისა) წამალი
 შესახედაობა, იერსახე ჟინს
 შესახვედრად¹, საპირისპიროდ დანდი //
 დანდირ², ზანზი // ზენზი
 შესველებინება გომოჟირ-ს
 შესველებინებინება გომოჟირერ-ა
 შესვლა, შემოსვლა ბიჰ-ს²
 შესიება, ხორკლი გუჰ²
 შესრულება¹, დასრულება
 (დაასრულებს) ტუბზი: ტუბზი
 ბოდ-ს
 შესრულება¹, დასრულება
 (დასრულდება) ტუბზი: ტუბზი
 ბოჯ-ს
 შესქელება (შეასქელებს) კედიკ-ს
 შესქელება¹ (შესქელდება) კედილ-ს
 შესქელებინება კედიკრ-ს
 შესქელებინებინება კედიკრერ-ა
 შეტევა, შტურმი ჰუჟუმ¹
 შეტლურნაკუ (ცხენის ბარგის
 შესაკრავი მოკაული ჯოხი)
 შეტურნაკუ
 შეტყობინება¹, უწყება ჭალერ-ს, ბირერ-
 ს, ჩუკერ-ს
 შეტყობინება, შეხსენება ლანზი: ლანზი
 ბოდ-ს

შეტყობინებინება, უწყებინება
 ჭალერერ-ა, ჩუკერერ-ა
 შეტყუება, შეერთება (აერთებს) არეკ-ა
 შეტყუება¹, შეერთება (ერთდება)
 არელ-ა
 შეტყუებინება, შეერთებინება არეკრ-ა
 შეტყუებინებინება, შეერთებინებინება
 არეკრერ-ა
 შეუმჩნევლად რინჰედ
 შეუსვენებლად¹, დაულალავად
 ბირინჰედ, ბირჰედ
 შელებვა (შელებავს) თეხრ-ს
 შელებვინება თეხრერ-ს
 შელებვინება¹, გაწითლებინება წუდაკრ-
 ს
 შელებვინებინება¹, გაწითლებინებინება
 წუდაკრერ-ა
 შეყვარება¹, მონდომება ბეთირ-ს¹
 შეყვარებინება¹, მონდომებინება
 ბეთირერ-ა¹
 შეყვარებული ეთიხრსი
 შეშა რედუ
 შეშა ჯაცა
 შეშა, საწვავი ჯაცა-ქუა, ჯაცა-წი
 შეშინება (შეეშინდება) ბუტ-ს
 შეშინება, აკანკალება ზეკ-ს, ზეკ: ზეკ
 ბეგირ-ს
 შეშინება, დაფრთხობა (დაფრთხება)
 ზეკ: ზეკ ბეგ-ს
 შეშინება, დაშინება (დააშინებს)

ტუტურიკ-ს
შეშინება¹, დაშინება (დაშინდება)
ტუტურილ-ს
შეშინებინება ბუტურ-ს
შეშინებინება, დაფრთხობინება ზეკ:
ზეკ ბეგირერ-ა
შეშინებინება, დაშინებინება
ტუტურიკრ-ს
შეშინებინებინება ბუტურერ-ა
შეშინებინებინება, დაშინებინებინება
ტუტურიკრერ-ა
შეშინებული ტუტურუ
შეშის მჭრელი ჯაცრტოსი
შეშის მჭრელი, ტყის მკაფავი ჯაცრჯუ¹
შეშრობა, შეხმობა (შეახმობს) გომოჟრკ-ა
შეშრობა გომოჟ-ს
შეშრობა¹, შეხმობა გომოჟილ-ს
შეშრობინება, შეხმობინება გომოჟრკრ-ა
შეშრობინებინება, შეხმობინებინება
გომოჟიკრერ-ა
შეშუპება, დასივება (დაასივებს)
ბალურ-ა
შეშუპებინება ბალურერ-ა
შერვევა¹, მიჩვევა (მიჩვევს) რუჰუნ:
რუჰუნ ბოდ-ს
შერვევა¹, მიჩვევა (მიეჩვევა) რუჰუნ:
რუჰუნ ბოჯ-ს
შერვეული¹, ცნობილი რუჰუნაჟ
შეცდომა ღალატ
შეცვლა, გამოცვლა (გამოიცვლება)

ხრსსი: ხრსსი ბოჯ-ს
შეცვლა, გამოცვლა (გამოცვლის) ხრსსი:
ხრსსი ბოდ-ს
შეცვლა¹ (იცვლება) აყილ-ს
შეცვლევინება აყიკრ-ს
შეცვლევინებინება აყიკრერ-ა
შეცოდება, დანდობა (დაინდობა)
გურჰიზი: გურჰიზი ბოჯ-ს
შეცოდება, დანდობა (დაინდობს)
გურჰიზი: გურჰიზი ბოდ-ს
შედლება, ფლობა კეზი: კეზი ბოჯ-ს
შედლება, ცოდნა (იცის) ბაჟარზი:
ბაჟარზი ბოდ-ს
შედლება, ცოდნა ბაჟარზი: ბაჟარზი ბოჯ-
ს
შეწვა, მოხალვა (მარცვლეულის) ტალ-ს
შეწვევა, გამოცხობინება ეშარ-ს
შეწვევა, მოხალვინება ტალ-ირ-ს
შეწვევინება, გამოცხობინებინება
ეშარერ-ა
შეწვევინება, მოხალვინებინება
ტალ-ირერ-ა
შეწუხება (აწუხებს) კოლ-ი-ჟაყირ-ს
შეწუხება კოლ-ი-ჟაყ-ს
შეწუხებინება კოლ-ი-ჟაყირერ-ა
შეჭმუხვნა¹, მოხრა (მოიხრება) ლეჟ-ს
შეჭრა¹, გაშიშვლება (გააშიშვლებს)
პაპარიკ-ს
შეხე, აბა ურე
შეხე, დახე 35-35

შეხე, უყურე, აბა უძლე	შვიდიათასი ზოლწოჭაზალ
შეხება ცეკლო-ს	შვიდნი ¹ , შვიდნივე ზოლწონთრუ
შეხება ¹ , ლაწუნი ბით-ს	შვიდ-შვიდი ზოლწ-ზოლწო
შეხებინება ცეკლორ-ს	შვიდ-შვიდი ზოლწოტა
შეხებინებინება ცეკლორერ-ა	შვიდწლიანი, შვიდი წლისა
შეხვედრა ¹ , შეერთება (შეერთებს) ქეზე:	ზოლწირალაზბას
ქეზე ბოდ-ს	შვიდჯერ, შვიდგზის ზოლწირაზ
შეხვევა, შეფუთნა (შეფუთნება)	შვილიშვილი ერულა, ერიფუ ²
ყამარტიზი: ყამარტიზი ბოჯ-ს	შვრია სესრო
შეხვევა, შეფუთნა (შეფუთნავს)	შვრიის ღერღილი ქუდი ¹
ყამარტიზი: ყამარტიზი ბოდ-ს	შთამომავლობა ¹ , თაობა ნასლუ
შეხორცება, მოშუშება (მოაშუშებს)	შიბუ, ლანძილი ზუ
ელირ-ს	შიგ, სიღრმით თელზორ, თელერ
შეხორცება, მოშუშება (მოშუშდება) ელ-	შიგნეული, გულ-ნაწლავი ჭალ-რკუ
ს, იხ-ს	შიგნეული, ჯიგარი ხოტორი-ჟუბი
შეხორცებინება ელირერ-ა	შიგნეული, შიგანი ახრ-რექსი
შეჯახება, დარტყმა ჭად-ს	შიგნით ¹ , -ში თელ
შეჯახება ¹ , მოხვედრა (მიზანში) ჭადნი	შიმშილი მექა/დ-ს, მექო/დ-ს
შეჯახებინება ¹ , მორტყმევა ჭადრ-ს	შიმშილი მექა, მექო
შეჯახებინებინება ¹ , მორტყმევინება	შიმშილი, დამშევა მექადრული
ჭადრერ-ა	შიმშილი რაყი ¹
შეჯიბრება, შერკინება წოხ-ს ²	შინ, სახლში იდუ
შვებულება ოთფუსქ/ა	შინა, შინაგანი თელწსი, თელწი
შველი რესო ² , ღუნკ/ი	შინაური ფრინველები ონრჩუ-კეტუ
შვერილი ¹ (მთისა), ბორცვი გუპ ¹	შინაქსოვი მაუდი არა ¹
შვეული ტრპო	შიფერი შიფერ
შვიდასი ზოლწობიშრნ	შიშაგი აჯრნი, კრიფო
შვიდი ზოლწო	შიშვლად ¹ , ამოწვდით (ხმალამოწვდით)
შვიდი წლისა, შვიდწლიანი	ადორილწო
ბილწირალაზბას	შიში (ციცაბო ბილიკებისა) ახინა/დ-ა

შლამი, ლამი ტ^რტუ
შოთი ჩრთი
შოთხვი კიკიმტკუ, კიკიმრკუ
შოკოლადი შიკალათ
შორეული, შორსმყოფი მაწ^რსი,
მაწ^რსი
შორი, შორეული ინნ^რსი
შორიახლო, აქა-იქ ელ^რ-ტო
შორს, იქით, მოწყედი აქედან ბეცულ^რ
შორს, სადღაც და
შორს, შორად მწ^ვი, მწ^ვი
შორს¹, იქ ბითაღ
შორუ (ჩექმები მამაკაცისა) შ^რრ/უ³
შოფიხელი¹ // შოფიხელები შოფ^რზ/ი //
შოფ^რზ/ი
შრატ¹, სველი ოწ
შრობა¹, კვდომა (მოკვდება) ლ^იგ-ს
შრომა, სამუშაო ბეღ^ნ/ი
შრომა, წესრიგის დამყარება რ^რდი-რ^{ის}-
ს
შრომადღე ზა^კმ^თ-ღ^უდი
შტორი (ფანჯრისა) აქიზაწ^რსი
შუა, საშუალო ბოლ^რსი, როლ^რსი
შუადღე წ^იშოდერ^რ
შუამავლობა მასლაჭათლ^რი,
მასლიჭათლ^რი
შუაღამე რ^რლ^იწურ
შუაში ბ^რლო, რ^ტტ^ო
შუაში¹, შორის რ^რლ^ლო
შუბი, ხიშტი ხეჩ

შუბლი¹, ფერდობი ტ^რყო, ტ^რყო
შუკა¹, შარა კ^ული¹
შულო, გორგალი (მაფისა) ბუზნ^რკუ
შურდული რაჰ^ნთქა
შურისძიება ყისას
შუქი, სინათლე ქ^ნლ^ი
შულლი¹, მტრობა ჟ^აჰ-და
შხამა სემ^ი²
შხამა-სოკო წუდარნ^აჰ
შხამი, საწამლავი ბიხირ-ს
შხამი ზ^აჰ^რუ
შხეფი¹, წინწკალი ჭ^აჰ
ჩაგვრა, ტირანია ზ^ულმუ, ზ^ულმუ-
ზიღან
ჩადება ყერლ^ად-ს
ჩადრი ფარდ^ატ²
ჩაი ჩაღ
ჩაიდან ჩაღდან, ჩაღნ^რკ
ჩალა, ნამჯა ბ^ულდო
ჩალა¹, ბ^უე) ნ^რხუ
ჩალმა, დოლბანდი ჩ^რმა
ჩამოკიდებინება ბიხირ-ს
ჩამოკიდებინებინება ბიხირერ-ს
ჩამომავლობა, მოდგმა თუხ^უმ
ჩამორთმევა, მოკლება (მოაკლებს)
მაჰ^რუმ: მაჰ^რუმ ბოდ-ს
ჩამორთმევა, მოკლება (მოაკლებს)
მაჰ^რუმ: მაჰ^რუმ ბოჯ-ს
ჩამოღება¹, ამოღება, ამოყვანა
(ამოიყვანება) ბოლილ^რ-ს, ბოლლ^რ-ს

ჩამოღება¹, ამოღება, ამოყვანა ბოლიკ-ს,
ბოლკ-ს
ჩამოღება¹, ამოღება, გათავისუფლება
ბრლა
ჩამოღებინება, ამოყვანინება ბოლირ-ს
ჩამოღებინებინება, ამოყვანინებინება
ბოლირერ-ა
ჩამოწვენა, ჩამოშვავებინება ფალ¹ირ-ს¹
ჩამოწვენინება, ჩამოშვავებინებინება
ფალ¹ირერ-ა
ჩამოწოლა, დაცემა ფალ¹-ს²
ჩამოხსნევა, მოცილებინება გერგირ-ს²
ჩამოხსნევინება, მოცილებინებინება
გერგირერ-ა
ჩამჩა, ციცხვი ქარაჰი
ჩამჩა¹, ციცხვი (პატარა სახელურიანი
ქვაბი) ჰუკ
ჩანგალი, კავი ღრცი²
ჩანთა (სამეურნეო) სუნქა
ჩანჩქერი ჩოქ², ჯოჯ², მამაღ/ი
ჩარჩენა, ჩაფლობა შიშ-ს
ჩარჩო (კარისა) მანდა, რამქა
ჩარჭობა, ჩასობა ჰილ¹-ს³
ჩარჭობინება, ჩასობინება ჰალ¹ირს,
ჰილ¹ირ-ს³
ჩასვლა, ჩაწვერვა (ჩაიწვერება) ბეთ-ს³
ჩასობა, ჩარჭობა შიშირ-ს
ჩასობა¹, მოხვედრა წოხ-ს¹
ჩასობა¹, აგება (ააგებს) ბეგირ-ს³
ჩასობა¹, აგება (აეგება) ბეგ-ს³

ჩასობინება, ჩარჭობინება შიშირერ-ა
ჩასობინება¹, ჩარჭობინება წოხრ-ს
ჩასობინება¹, ჩარჭობინება ბეგირერ-ა³
ჩასობინებინება¹, ჩარჭობინებინება
წოხრერ-ა
ჩაფიქრება, გააზრება ფიქრუდრზი:
ფიქრუდრზი ოკ-ს
ჩაფიქრება¹, ნაღველი ურღელ
ჩაქრობა¹, დაშრეტა ბიტ-ს
ჩაქრობინება¹, დაშრეტინება ბიტ/რ-ს
ჩაქრობინება¹, დაშრეტინება ბიტრერ-ა
ჩაქუჩი გიზადრუ, ქარტა
ჩალანა ჩალანა
ჩალრმავება (ჩაალრმავებს) ჰოფიკ-ს
ჩალრმავება¹ (ჩალრმავედება) ჰოფილ¹-ს
ჩალრმავებინება ჰოფიკერ-ს
ჩალრმავებინებინება ჰოფიკრერ-ა
ჩაყრა, დაბნევა ბაჰ-ს¹
ჩაყრევა, დაბნევინება ბაჰირ-ს¹ // ბაჰრ-ს
ჩაყრევინებინება ბაჰრერ-ა
ჩაშვება¹, დაკლება (ფასისა) უაჰელ¹-ს,
ტიდოლ¹-ს
ჩაშვება¹, დაწევა (ფასს დაწევს) უაჰეკ-ს,
ტიდოკ-ს
ჩაშვებინება¹, დაწევინება უაჰეკერ-ს,
ტიდოკერ-ს
ჩაშვებინებინება¹, დაწევინებინება
უაჰეკრერ-ა
ჩაშვებინებინება¹, დაწევინებინება
ტიდოკრერ-ა

ჩუვაშები ჩუვაშ/ბი
ჩუვაში ჩუვაშიდამ, (ქალი), ჩუვაშიდამუ
(კაცი)
ჩუმი, მდუმარე თაგან/ა
ჩუმი, ჩუმჩუმელა ბითანჯუ
ჩუმჩუმელა, მუყაითი ზედო²
ჩურჩნა¹, გამომარცვლა წეგ-ს
ჩურჩნევა¹ წეგირ-ს
ჩურჩნევენება¹ წეგირერ-ა // წეგრერ-ა
ჩურჩული ფემლ¹-ს¹
ჩურჩული ფემნი¹
ჩურჩული, მითქმა-მოთქმა ფემლ¹-ად-ს¹
ჩურჩხელა ჩუჩხალა // ჩუჩჰ-რლა
ჩუტყვავილა, ბუგრი ლჷადეს-ცახა
ჩუ-ჩუ (ჩურჩულის ხმიანობა) ფემ-ფემ
ჩეეფა, ჩხრიალი კუჯუნნი
ჩემეტა, ბწვენა წენ-ს
ჩემეტა, წიწვნა წენალუ
ჩემეტინება, ბწვენინება წენრ-ს
ჩემეტინება, ბწვენინება წენრერ-ა
ჩხავილი¹, კრიახი ყუაყუანნი
ჩხავილი¹, კრიახი ყუაყუალ¹-ა
ჩხაკუნი ჭყყნი
ჩხარუნი, ჟღარუნი ჟარნი
ჩხვლეტა წოყლ¹-ს
ჩხვლეტინება წოყლ¹ირ-ს
ჩხუბებინებინება, შებრძოლებინება
ბიჰარერ-ა
ჩხუბი ხიხუ
ჩხუბი, წაკიდება დანქი, დუნქი

ჩხუბი¹, ომი ლ¹რრი
ჩხუბი¹, დავიდარაბა ღალმადლ
ჩხუბისთავი, შარიანი იჰსკუ¹
ცა¹, ჯანდი ას¹
ცალ ფეხზე ჰოკოლიდოტ¹რ
ცალი¹ ღათ³
ცალიერი ყოყორუ
ცალკე, დამოუკიდებლად ჰრზუ //
ჰოზურ
ცალსასწორი, ბეზმენი ბაზმანა
ცალფეხა ჰოკოლ¹
ცამეტი
ცარიელი ქილა (კონსერვისა) ყომრლა
ცარცი მელ
ცაცია ქეჰრმუ
ცაცხვი ღოდ
ცბიერად, ვერაგულად სიჰირლიტ¹
ცბიერება, ვერაგობა სიჰირლი
ცბიერება, სიცრუე სრჰრუ
ცბიერი, ვერაგი სიჰირსტ¹
ცბიერი, ვერაგი კაცი სიჰირ
ცებარელი¹ // ცებარელები ცებორუზ/ი //
ცებორუ/ბი
ცეზი, დიდო ცეზ
ცეზიები, დიდოები ცეზი
ცეზიური, დიდოური ცეზიიდანს
ცეკვა შოლ¹
ცეკვა, თამაში ლოჩიიდან/დ-ა
ცეკვა, ცეკვა-თამაში ლოჩ
ცეკვინება ლოჩიიდან-ს

ცეკვინებინება ლოჩიძარერ-ა
 ცელი ხერცელი
 ცელის გამოსაპირი ხელსაწყო ჩანთა-
 ყური
 ცელისა და ნამგლის პირის გამოსაყვანი
 ხელსაწყოები ქართა-ყური
 ცელქი, ანცი შენიძამუ²
 ცელქობა¹, ანცობა ბეტუ-კოლანან/დ-ა
 ცემა, მიბეგვა დაპლოირ-ს
 ცემა, ცემა-ტყევა დაპი¹
 ცემა¹, დაჩეხა ბატრ-ს
 ცემა¹, დაჩეხა, კვერის დაკვრა ჟეკ-ს
 ცემენტი ციმინტ/ი
 ცემინება, მიბეგვინება დაპლოირერ-ა
 ცემინება, დაჩეხინება ჟეკრ-ს
 ცემინება¹, დარტყმევინება ბატრერ-ა
 ცემინებინება, დაჩეხინებინება ჟეკრერ-ა
 ცერად¹, დახრილად ბოშურ
 ცერქუსლა, ქუსლმოდრეცით ლოლერ
 ცერცველა ადომ/უ
 ცერცივი ჰილ¹
 ცეცხლი, ხანძარი წიქუაწი
 ცეცხლი¹, კოცონი წი
 ცვილი, თაფლის სანთელი ჰე
 ცვლილებები ხისი-ბასი
 ციგო-ციგო (თიკან-ბატკნის მოსახმობი
 ხმიანობა) ცრგი-ცრგი
 ციგო-ციგო (თხების მოსახმობი
 ხმიანობა) ცრკა-ცრკა
 ციდა ტანკუ²

ცივი იარაღი ბელანდ-ტაჯ
 ცივი¹, გულგრილი ბრჭიფუ
 ცინგლიანი¹, ლაწირაკი ჰიტორლ/უ¹.
 ცირკი¹, კინო ცირქ
 ცირცელი, ჭნავი ასა
 ცისარტყელა აშუნი¹
 ცისფერი ასრილქ
 ცისფერი¹, ლურჯი ნიგას, ნრგა(ნი)
 ციფრი, თარიღი თარბხ
 ციხე¹, ბრგე ადამიანი ზინდო
 ციხესიმაგრე¹, სასახლე ვალა¹
 ციხესიმაგრე¹ (ქვის ბოძი) ეზ²
 ცნობა ისფარანვესა
 ცნობილი, განთქმული მაშჰურაბ,
 მაშჰურაჟ
 ცნობილობა, დიდება მაშჰურლი
 ცოდვა, ბრალი მუნაჰ, ჰაყ¹
 ცოდვიანი, ბრალიანი მუნაჰაბ
 ცოდვილობა, წვალემა ქუქულან/დ-ა¹
 ცოდვის ქმნა¹, სიყვარულით გატაცება
 ზინან: ზინან ბოდ-ს
 ცოდნა, განათლება ლანდ²
 ცოდნა, ფლობა ქოტ-ს
 ცოდნა¹, შეგრძნება ბიძ-ა¹
 ცოდნინება ქოტირ-ს
 ცოდნინება¹, გაგებინება ბიძრ-ა¹
 ცოდნინებინება ქოტირერ-ა
 ცოდნინებინება, გაგებინებინება
 ბიძრაქუჩირ-ს², ბიძრერ-ა¹
 ცოლგაშვეებული¹, ქვრივი (კაცი)

ყორღლ: ყორღლ ჟგკუ
 ცოლი, მეუღლე ბარუ
 ცოლი¹ (მეფისა), ტურფა ბრქ-ა
 ცოლ-ქმარი ღანა-ხედიდუ
 ცომი ატ²
 ცოტა, მცირე ენცე, დაჰ // დაჰჰჰ,
 ენცეტა, ტჰკი-ტჰკი, ტჰკი, ტჰკი
 ცოტა-ცოტა, თანდათან ენ-ენცეტა
 ცოცხალი¹, გამძლე ჭაგოდჰ
 ცოცხი მეშ¹
 ცოცხლად ჭგო
 ცრემლი მო²
 ცრუ, მცდარი ჰერესიდაჰ
 ცრუპენტელა, მატყუარა ატირნაკუ¹,
 ბატირნაკუ
 ცუგა-ცუგა (ძაღლის მოსახმობი
 ხმიანობა) მჰ-მჰ
 ცუდად, ავად ჟუქ
 ცუდი საკვები ბიხ-ნრხუ
 ცუდი¹, ავი ჟუქა
 ცულის ტარი ოტ²
 ცური მეღუ
 ცურელი მუჰ.
 ცუცუხე ჯდომა, ცუცუხრა კუკუ
 ცუცუხე, ცუცუხრაზე კუკუმუტორ
 ცუცქი, ცუცუხრა კუკუდ²
 ცხედარი, გვამი ცუდი
 ცხელი ბობორუ
 ცხელი, დახუთული ბორტარაჰ
 ცხენზე შესმა ზოტერ-ს, ზოტერ-ს

ცხენზე შესმევიინება ზოტერერ-ა
 ცხენზე ხშირად შესმა ზოტერნს/დ-ა
 ცხენზე ჯდომის შემღება ზოტლ-ს
 ცხენი შირშლ/უ, ჩრჩი¹, გულუ, სრრიდო
 ცხენით, ზეითად გულუტ¹
 ცხენის ქონი¹, ცხიმი ყალ¹
 ცხვარი (დედალი) ჭორკენ
 ცხვარი მრტი¹, მრტი²
 ცხვირის მოხოცვა ჰილ¹ირ-ს¹
 ცხვირის მოხოცვა ჰილ¹-ს¹
 ცხვირსახოცი ჰიტორკუ
 ცხიმის დაგროვება (მუცელზე) ნეფ
 ცხოველი, პირუტყვი ჰადჰჰან
 ცხოვრება, არსებობა ჭუმრუ
 ცხოვრება¹, ქონება მაჰიშთ
 ცხოვრება¹, არსებობა, ქონება ბეტერბჰკი
 ცხრა ოჰინო
 ცხრაასი ოჰინობიშრნ
 ცხრამეტი ეჰრწი, ოჰრწი
 ცხრანი, ცხრანივე ოჰინონ //
 ოჰინონთოჰ
 ცხრა-ცხრა ოჰ-ოჰინო
 ცხრა-ცხრა ოჰინოტა
 ცხრაწლიანი, ცხრა წლისა ოჰირალ¹აზას
 ცხრაჯერ ოჰირახ(ნო)
 ცხრილი რასფისანია, რიჰ³
 ძაბვა, დენი თოქ
 ძაბრი ზაბრ/უ // ზაბურ
 ძალა, ძლიერება ყუვანთ
 ძალა¹, ძალისხმევა ჟიგარ

ძალა¹, მცდელობა, ინიციატივა წრწუ
ძალაყინი მუ³
ძალზე მსუქანი, უმსუქნესი მჭურუ //
მჭურუ²
ძალიან ახლოს, სრულიად ახლოს
იგოთრუ²
ძალიან ბევრი, მეტად უხვი ბრგნო
ძალიან მსხვილი, უმსხვილესი იხხიფუ
ძალიან შორი, უშორესი მაჯიტი¹რსი
ძალიან შორს მაჯიტი¹რ
ძალიან, ყველაზე მეტად რჭჭა
ძალიან, უკიდურესად წაყ
ძალიან¹, ბევრად, საკმარისად მჭიჭიან
ძალიან¹, უწინარესი ჰრჭჭა
ძამია¹, ძამიკო, დაიკო ესრლა
ძარღვი, ვენა მრმა
ძაფი¹, შნური მრხო
ძაფი¹, თასმა კარდა
ძაღლი ღაშა
ძახილი, განგაში აჰ/ი
ძახილი¹, ყვირილი გოტა-ს
ძებნა¹, გარკვევა კელ-ს
ძებნინება¹, გარკვევინება კელირ-ს
ძებნინებინება¹, გარკვევინებინება
კელირერ-ა
ძელაკი, ერბოქვა აგდრ/ი
ძეწკვი მუხა
ძეხვი¹, გამოყვანილი ფაშვი
(პროდუქტის შესანახად) ჰომრ
ძვალი ღაშა

ძვალი ყაყა¹
ძვალი¹, კოჭი კაკი²
ძველებურად ადერზოხორ
ძველებური კლიტე გელრვეა (ტლაც.)
ძველებური, ადრინდელი ადერსი
ძველი, დაძენძილი შოშოლასჰუ
ძველი, დაძენძილი ნივთები შოშოლი
ძველი, მოხუცი ეჩრუ
ძველი, ყოფილი ზავრუნი
ძველი¹, დაძენძილი ციბარუ
ძველისძველი, უწინდელი ადერზოს
ძვირფასად¹ ხირს²
ძვირფასეულობა უქრუ-მესედ
ძვირფასეულობა უქრუ-მიცხირ
ძვირფასეულობა, ბრილიანტი ჟავჰარ
ძვირფასი, ძვირი ბაჰაძაშუ
ძვირფასი¹, საყვარელი ხირიძაშუ
ძვლის არასწორად შეზრდა გუარჰი
ძვრა, განძრევა ღაღაშანი¹
ძვრა¹, განძრევა, შედღვევა ქექ-ს
ძიბ-ძიბ ჰუგუ-ჰუგუ
ძილი მრლ¹უ
ძირი, ფსკერი შრტა/უ¹
ძირითადი ასლიძაშუ
ძირტკბილა ჟაჰიდრრუ
ძლიერად¹, ძალუმად ჰადათაშადა,
რიგოთრუ
ძლიერება ალაჰისა ყუდრათ
ძლიერი, ბრგე კაცი ყრხური
ძლიერი¹, ღონიერი (აღამიანი)

ყუვათაჲ, ზანანა²
 ძლივს¹, ძალდატანებით ჰალაღ¹,
 ჰალაჰორ
 ძმა¹, და ესიფუ
 ძმარი ყანწა
 ძნა ქუტ
 ძნა ყაყრთნ/ა
 ძნელად გადასაყლაპი ჳცა: ჳცაბილ¹
 ძნელბედობა, განსაცდელი ღუდი³
 ძნის პატარა ბულული, თაკარა ჳრსუ¹
 ძრავა, მოტორი მათრ
 ძროხა ზრდა
 ძუკნა ძალი¹, გახრწნილი ქალი ქაჩა,
 ჩრბა
 ძუნწი, ხელმოჭერილი ბახილს¹
 ძუნწობა, წუწურაქობა ბახილლი¹
 ძუძუ, მკერდი (ქალისა) ქრქი¹
 წაბლი შაბალ¹უთ
 წაბლი ყ¹ყუ
 წაგება, დამარცხება ბელ-ს
 წაგებინება, დამარცხება ბელურ-ს
 წაგებინებინება, დამარცხებინება
 ბელურერ-ა
 წავედით, მოდი წავიდეთ ლ¹ა
 წალი ცანრლუ
 წალი (2 წლამდე) ემრმუ
 წალიკა ოხ
 წამალი დარუ¹
 წამახვილება¹, გაფხავება (გააფხავებს)
 წოყიკ-ს

წამახვილება¹, გაფხავება (გაფხავდება)
 წოყილ-ს
 წამახვილებინება¹, გაფხავებინება
 წოყიკრ-ს
 წამახვილებინებინება¹,
 გაფხავებინებინება წოყიკრერ-ა
 წამება, ქირდვა ჳუჰი²
 წამება¹, აბეზრობა ბიზარლი¹
 წამება¹, ტანჯვა, სასჯელი ჳაზაბ
 წამი სექუნდ
 წამოდება¹, დაგრძელება ბეხორილ-ს
 წამოდება¹, დაგრძელება ბეხორიკ-ს
 წამოდებინება, გამოდებინება ხეხრ-ს
 წამოდებინება¹, დაგრძელებინება
 ბეხორიკრ-ს
 წამოდებინებინება¹, დაგრძელებინებ-
 ინება ბეხორიკრერ-ა
 წამოწევა, აწევა (აწევს) სოდკ-ს
 წამოწევა¹, წამოდგომა სოდლ-ს
 წარბი¹, წამწამი წეწ
 წარბშეკვრით, შუბლშეკვრით
 ბოყოშრლ¹ნო
 წარმატება, ბედიანობა ბახ
 წარმატება, გამარჯვება ბერჰენლი¹
 წარმომადგენელი, დელეგატი უაქრლ
 წარჩინებული¹, ვარგისი წაყაჲ
 წასვლა¹, გაყრა ბოხი-ბიკ-ს
 წასვლა¹, მგზავრობა, თავდასხმა ბიკ-ს,
 ბიტ¹-ს¹
 წასვლის შეძლება ბიკილ-ს

წაქცევა ¹ , გადაგდება ბჭატურ- ¹	წვა, დაწვა ლელ- ¹
წაქცევინება ¹ , გადაგდებინება	წვა ¹ , ნთება ბიკ- ²
ბჭატურერ- ^ა	წვეთი, ცვარი ახუ
წაღება ¹ , წაყვანა, მოტაცება კამზი: კამზი	წველა ტეტ- ^ა
ოდ- ^ა	წვერზე, თხემზე ჰრჭჳა-ტორი
წაყვანა ბიკირ- ^ა	წვეროსანი, გრძელწვერა (კაცი)
წაყვანინება ბიკირერ- ^ა	ქოტურიდო
წაცხება, წასმა რიკ- ^ა	წვეროსანი ¹ , წვერიანი მიჯრი
წახები ცახურ/ზი	წვეულება, ლხინი ზუჰბათ, სუჰმათ,
წახი ცახურამ (ქალი), ცახურაჲ (კაცი)	ყუტუმოზუხოსი, იხთილათ
წებო ქილქ	წვეულება, ნადიმი ბიჰ-ჰალუ
წეკო ყეჰ	წვივი, კანჰი კანწა
წელი ცრტა	წვიმა კქმა
წელი ლაბ ²	წვიმიანი კქმახუ
წელს, ამ წელს ჟრლზო	წვინტლი, ბუჰყა ჰურ
წელში მოხრილი ბუჟი-ბუკჳსი	წვინტლი, ცინგლი ჰიტ
წელში, წელთძირ ამჲლო	წვნიანი (რძითა და ჰინჰრით) ღრგო
წერა ხოლმე ¹ , მიმოწერა ცახნ/დ- ^ა	წვნიანი, ბორში ჩრრფა
წერა, დაწერა ცახ- ^ა	წვნიანი, სუჰი სუფრა ¹
წერაქვი, წალკატი წარსქი ¹ , წარსქი-ბრზო	წვრილი ხინკალი (რძეში) ჰალრკნი
წერილი, სტატია მაყლა	წვრილი, თხელი დადარუ
წერილი ¹ , ქაღალდი ქაღათ	წვრილი, თხელი (ბზეზე იტყვიან)
წერის შეძლება ცახელ- ^ა	გეგრჳსი
წერო ჳოჳ ¹	წვრილი ¹ , გამხდარი ტერენაჲ
წესდება უსთაჲ	წიგნარა, ასფურცელა თუთი ² , ქერბაში
წესიერება მურავათლი	წიგნი ტექ, ქითაბ
წესიერი ¹ , რიგიანი ჰადლუიდაჲ	წივა, გამხდარი ნაკელი რეკუ
წესრიგი, დისციპლინა ჰადლუ,	წითელა ¹ , გამონაყარი გეგრუ ²
ჰადლუ-ნიზამ	წითელი კუნელი რეჟ
წესრიგი, რეჟიმი ნიზამ	წითელი კუნელი როლ“რმუ

წითელი მოცვი ქრციდუ
 წითელი წიწაკა ფუჩ, წიწაკი
 წითელი, ალისფერი წუდა // წუდანნი
 წიკწიკი (საათის ხმიანობა) ტექ-ტექ
 წიკწიკი ტექნი
 წილი, კენჭი ბუკ-ბუცი, ჰილ³
 წილი, ნაწილი ბუტა
 წილი, ნაწილი ფად
 წინ წაწევა¹, დაწინაურება
 (დააწინაურებს) ადეკ-ს // ადიკ-ს
 წინ წაწევა¹, დაწინაურება
 (დაწინაურდება) ადელ-ს //, ადილ-ს
 წინ წაწევიანება¹, დაწინაურებიანება
 ადეკრ-ს
 წინ წაწევიანებიანება¹,
 დაწინაურებიანებიანება ადეკრერ-ა
 წინ¹, წინათ, ადრე ად-ადვ²ზ, ადვ²ზ //
 ადვ²ზ
 წინა¹, ადრინდელი ადვ²სი
 წინააღმდეგ ყოფნა ბაც-ს²
 წინადაცვეთა სუნდართ
 წინაპრები უმუმ/ბი
 წინაპრები, მამა-პაპანი ეჩუ-ობრუ²/ბი //
 ეჩუ-ბაბიფუ/ბი
 წინასწარ განსაზღვრული ყისმათაბ
 წინასწარმეტყველი აუარაგ
 წინასწარმეტყველი, მკითხავი
 ფალმრკუ
 წინასწარმეტყველური რელიგიური

წიგნი ჰუჟუმ²
 წინაფრა (ქუდისა) რაღი²
 წინდა წინტად
 წინდები ნასკი
 წინსაფარი თითინო¹
 წიბ-წიბ (ჭიკჭიკის ხმიანობა) ჭრუ-ჭიუ
 წისქვილი შაღუ // შაღურ¹
 წისქვილის ბორბალი ეკნაკუ³
 წიფელი ფჟეფი, წიფერ
 წიწაკა ისთოჟდთ, შრტუ³
 წიწილა, წიბ-წიპი წიბ-წიპ
 წიხლისკვრა (საქონლისაგან) ღუნ²
 წკარუნი, ჟღარუნი ჩარნი // ჩურნი
 წკეპლა, სახრე ჯრლიდა, ჯალ
 წკიპურტი¹, ჩახმახი ტემ
 წკლაპუნის ხმიანობა ბაც
 წკმუტუნი, ყრანტალი კუაჩლ²,
 კუაჭლ², კუაჩნი
 წკმუტუნის ხმიანობა კუაჩ-კუაჩ
 წმენდა¹, გასუფთავება ბოც-ს
 წმინდა¹, წმინდანი უღლ/ი¹)
 წმინდანი, შეიხი შადხ
 წნელი, წკეპლა წებ
 წნელი, წკეპლა ღელიდა
 წნილი (კომბოსტოსა) წინრლი
 წნული ღობე ქერთ
 წოვა წოწოლა/ღ-ს
 წოვა ხირ-ს¹
 წოვება ხირ-ს
 წოვინება წოწოლა/ირ-ს

წოვინებინება წოწოლო-ირერ-ა
წოლა ბჟატა-ა²
წონა წად
წრე გორ, ქურჟრქ
წრეში თამაში მსლლა-მსლლა
წრიპინი, კივილი ჭაჭანი
წუთი მინუთ
წულა მაჩ
წუწუნი, ჩივილი ნეზნი
წუწურაქი, მეწვრილმანე იდრრნაკუ
წყალდიდობა¹, თოში იხილ'რხუ
წყალი მამა¹, ლი
წყალმარჩხზე, ფონით დადარიდა
წყალმცენარე თორღელ
წყალწყალა¹, მწებვარე ტ'ოტ'რლუ
წყარო ქიქ // ქიქი, რსხუ
წყევლა, კრულვა ნაჭანა
წყენა, გულისტკენა ყუარრდ: ყუარრდ
ბოჯ-ს
წყენინება¹, გალიზიანება
(გალიზიანდება) კიკელ-ს, კეკლ-ს
წყენინება¹, გალიზიანებინება კიკეკრ-ს
წყენინება¹, გალიზიანება
(გალიზიანებს) კიკეკ-ს, კეკკ-ს
წყენინებინება¹, გალიზიანებინებინება
კიკეკრერ-ა
წყეული, შეჩვენებული მალჭუნ
წყვდიადი, სიბნელე თაბარა
წყვილებრივი ყუნატ'ოსი
წყვილი ჩუთ

წყლიანი კარტოფილის ჯიში ლახუ:
ლახუ ჰეკუ
წყლიანი, წყალწყალა ლახუ
წყლისჩიტა იპირანუ
წყნარი, მშვიდი ბაჩრდ, რაჰათაჟ
წყურვილი შაჩვა
ჭა ლუდ, ყულჭუ
ჭავლი (წყლისა) ბრრუ¹, ჩოქ¹
ჭამა, კვება ბაწ-ს, ბიშ-ბუთ-ს
ჭამა¹, კვება (იკვებება) ბაწლ-ს
ჭამა¹, სმა-ჭამა ბიშ-ჰალ-ს
ჭამა¹, ძოვება ბიშ-ს¹
ჭამალები ჭამალ/ბი
ჭამალი ჭამალად (ქალი), ჭამალაჟ
(კაცი)
ჭამით გასკდომა ხან-რაწ-ს
ჭამით გასკდომა, მიძლომა ბაწ-ხანს
ჭამის შეძლება ბიშლ-ს
ჭანგები¹, წრიაპები ღრწიმაბი
ჭაობი მეზრ-ყეც, თუწ
ჭაობი¹, გუბურა მეზო
ჭაობიანი მეზო-ყეცახუ
ჭაობის ერთგვარი სამკურნალო მცენარე
მეშაჰუ
ჭარხალი ჭარხელი
ჭადარა ჰადი
ჭაჭა ჭაჭა
ჭენება, რბოლა ზებუ
ჭერამი ქურაქ
ჭერქვეშ ლ'ებელ'

ჭექა-ქუხილი, გრგვინვა ხუხუდორი
 ჭვავი, სვილი ციბარლუ
 ჭვალი ჰალაილნამუ
 ჭვარტლი, მური ჭჭჭა, ჭჭა
 ჭია (ნეხვისა) ლუმულ/ი²
 ჭია (წვიმისა) აცრიდო
 ჭია, ჭიაყელა ბრქო
 ჭიანჭველა რეცენიდო
 ჭიკჭიკი, ჟიჟივი ჭიჭლ-ს, ჭრტნი
 ჭილყვაი ნელი
 ჭინტახუ ჭინტაჰუ
 ჭინჭარი მერა
 ჭინჭრის მსგავსი ბალახის
 სახელწოდება ჰუტ⁶
 ჭინჭრის ციება გერგუ¹
 ჭინჭრისდედა ღურამერა, ღრა-მჭერა
 ჭიპი ცოტორ/ი
 ჭირვეული ბავშვი ყაყადრუ //
 ყაყაყადრუ²
 ჭირვეული¹, კაპრიზული ტატუმომაჰ
 ჭირვეულობა, ტირილი (ბავშვისა)
 ტატუ, ცაჰნი
 ჭიქა ტაქანი
 ჭიშკარი ქაჰუ
 ჭიხვინი, ხვიხვინი ჰოჰოლ-ს, ჰოჰონი
 ჭკვიანი¹, გონიერი შაყილასჰ
 ჭკვიანური, გონივრული შაყლიდაჰ
 ჭკუა¹, გონება შაყლუ
 ჭკუიდან შეშლა, გაგიჟება (გაგიჟებს)
 შანთლრზი: შანთლრზი დოღ-ს

ჭკუიდან შეშლა, გაგიჟება (გაგიჟდება)
 შანთლრზი: შანთლრზი დოღ-ს
 ჭმევა ბაწრ-ს
 ჭმევა¹, დანაყრება ბიშრ-ს, ბიშერ-ს
 ჭმევილება ბაწრერ-ა
 ჭმევილება, დანაყრებინებინება
 ბიშერერ-ა, ბიშრერ-ა
 ჭმევილება¹, სმევა-ჭმევა ბიშ-ჰალურ-ს
 ჭმევილებინება¹, სმევილება-ჭმევილება
 ბიშ-ჰალურერ-ა
 ჭოპოსანი უხდურ/ი
 ჭორფლიანი¹, ლაქებიანი ჯატრამუ
 ჭოტი (პარკი) ატარუ²
 ჭრაქი შადტან-ჩირსჰ
 ჭრაქუნი, ჭრაჰ-ჭრუჰ (საწოლის
 ჭრიალის ხმიანობა) წილ-წილ,
 წული-წელი
 ჭრიალი ტანლი
 ჭრიალი, ხრაშუნი ყაჰაშნი
 ჭრიალი¹, წრიპინი, კრაჰუნი წელინი
 ჭრიალი¹, წრიპინი, კრაჰუნი წელლ-ს
 ჭრილობა რაჯ¹, რაჯ⁶
 ჭრიჭინი ტახნი, წეკნი
 ჭრიჭინი¹, ყოყოჩობა წეკლა/დ-ს
 ჭრი-ჭრი (ჭრიჭინის ხმიანობა) ტახ-
 ტახ
 ჭრ-ჭრ (კალიების ჭრიჭინის
 ხმიანობა) წეკ-წეკ
 ჭრ-ჭრ (საქანელას ჭრიალის
 ხმიანობა) ტილ-ტანლ

ჭრრ-ჭრრ (ჭრიალის ხმიანობა) წელ-წელ
ჭურჭელი (წყლისა) ლიდრჯუ
ჭურჭელი კრტი-როდ
ჭურჭელი როდ, ფაქ², შრტუ², შრტუ-როდ
ჭურჭელი, დანა-ჩანგალი კრში-კოც
ჭურჭელი, ჭურჭლეული წარაჟ¹
ჭუტვა, მოჭუტვა პაპარ-ს
ჭუჭრუტანა, ღრიჭო ტაღირაკუ
ჭუჭყი, ტალახი ღეზ
ჭუჭყი¹, ტალახი, ჭაობი ყეც
ჭუჭყიანი რამ მჭეჭრუ
ჭუჭყიანი, ტალახიანი ღეზახუ, ყეცახუ
ჭუჭყიანი¹, ფეთხუმი ჩოროქაჟ,
თუთურუ
ჭყაპი, თოვლ-ჭყაპი ჰოთორმუ
ჭყაპ-ჭყუპ, თქაფ-თქუფ ტაჭ-ტაჭ
ჭყლეტა ღარა¹
ხავერდი, ბარხატი ბარხათ
ხავსი¹, ლიქენი ზრზი
ხაზი მუჯ, ცახ, ჰუჩ³
ხაზი¹, საზღვარი ქუხ²
ხაზინა¹, სიმდიდრე ხაზინა
ხათრი, მორიდება ნიჩ
ხალათი ხალაჟათ
ხალათი¹, კაბა გედ
ხალი მუჭრუ
ხალიჩა რუტუგა, ქაქმრლსი
ხალხი, ადამიანები ჰადამ/ზი
ხალხი, ბრზო ჟალამ
ხალხი¹, ერი ხალცი

ხალხი¹, ტომი, თემი უმმათ
ხამუთი ღამუთ, ხამუთ
ხამხამი, ციმციმი ბიტბიკურ-ს
ხამხამი, ციმციმი ზებლ-ს, ზეპლ-ს
ხან, იშვიათად სრსსი-სრსსი
ხან, ხანდახან თექ-თუქ
ხან, დროგამოშვებით სრსიტა, სოს-
სრსიტა, მიხ-მიხტო
ხან, დროდადრო სრსოსიხად
ხანგრძლივად ბეხბრი
ხანგრძლივი¹, დიდი ხნისა თაბანაჟ
ხანდახან, დროდადრო ზამ-ზამანდობ,
მეხ-მეხჰ, სოს-სრსსი, სრსოხად
ხანძარი დუდუღი
ხანჯალი ბელანდ, ხანჟარ
ხარბი, ძუნწი ყარუმაჟ
ხარბობა¹, ძუნწობა ბარახში: ბარახში
ბოჯ-ს
ხარი ტაჰანი, რს
ხარი¹, ტანსრული კაცი რრქუ²
ხარშვა ბაჰ-ს³
ხარშვინება ბაჰირ-ს²
ხარშვინებინება ბაჰირერ-ა
ხარხარა, კისკისა ჯოჯოლამუ
ხარხარი ჰუჰულა/დ-ს
ხარხარი, სიცილი ჯოჯოლუ
ხარჯი¹, ხელფასი ხარჟ
ხასიათი, თვისება ხასიდათ
ხაფანგი ტულუყ
ხაფანგი, სათაგური ბოწაჯუ, ბოწრჯუ

ხაფანგი¹, კაუჭი ღალბაწ²
 ხაშარხოტა (სოფელი) ჯუშარეჯუტ³
 ხაშარხოტელები ჯუშარეჯუ/ზი
 ხაშარხოტელი ჯუშარეჯუტ³რსი
 ხაჭო შარ²
 ხახამა მელ¹
 ხახვი კურა // კურაჲ
 ხბო, ბოჩოლა მქში
 ხე ღუნ¹
 ხედვა, ნახვა ბიქა/დ-ს
 ხევი, ხევისწყალა რკუ
 ხევი, ხეობა ქერო
 ხეთოხელი¹ // ხეთოხელები (სოფ.
 ხეთოხის მკვიდრნი) ჯეტოზ/ი //
 ჯეტო/ზი
 ხიერი, სარგებელი მამნა-შილ, მუქაშათ
 ხიერიანი, სასარგებლო მუქაშათაბ
 ხელახლა, თავიდან ეწუტ³რდ,
 ეწოტ³ად, ეწოგოტ³ად
 ხელგაშლილად თასამაჰ
 ხელი, ხელის მტევანი რეტა
 ხელი¹, ხელნა მც/უ¹
 ხელის კვრა¹, ბიძგება, რქენა ჰალ³რ-
 ცალ³-ს
 ხელის კვრა¹, ბიძგება, რქენა ჰალ³-ს¹
 ხელის კვრა¹, ბიძგებინება, რქენინება
 ჰალ³ირ-ს
 ხელის ღამფა ჩირაჰ
 ხელის მიწვდენა (მიაწვდენს) ბადიკ-ს
 ხელის მიწვდენა ბადიკრ-ს

ხელის მიწვდენინება ბადიკრ-ა
 ხელის შეშლა მიშიდათ: მიშიდათ ბოდ-ს
 ხელის ჩამორთმევა, მისალმება ჰუსან/ი
 ხელის წისქვილი გართო
 ხელის წისქვილნი გართო-მუჟი
 ხელისგული, ნები ყრდუ
 ხელისგული¹, სილა ჯოთ
 ხელმეორედ, კვლავ აჰუგონ
 ხელმძღვანელი, მეგზური უაჟათი
 ხელმძღვანელი, უფროსი ჰაქიმ
 ხელმძღვანელობა¹, უფროსობა
 ჰაქიმლი
 ხელსაწყო (ხუროსა) წარაჰ²
 ხელსაწყო, ინსტრუმენტი ალათ
 ხელწერა¹, ლაქა ჯატ
 ხელწერილი რასფრესა
 ხელჯაგი, თათმანი რეტეჯრდ
 ხელჯოხი შანსა
 ხემსი რაჰი-მუჟი
 ხერხი ხირჩხ
 ხერხი, ტაქტიკა ჯერჯი
 ხეტიალი, ყიალი ბეჰნა/დ-ს, ყაპლ³-ს
 ხვალ სასაჰ², ღუდუ, ჰასაჰ²
 ხვალინდელი ღუდესი, სასაჯრსი²
 ხვალისთვის ღუდერ
 ხვანჩი ბაშიჯრდ²
 ხვართქლა უილ³რდა
 ხვარშიელი ჯარშინა (ქალი), ჯარშინაჲ
 (კაცი)
 ხვარშიელი¹ // ხვარშიელები ჯარშინა/ი

// წარშრნ/ზი
 ხვედრი, ბედისწერა ყისმათ
 ხველა ჰამრ/ი¹
 ხველება, დახველება ყაჰლო-ს
 ხვეწი მუ²
 ხვიმირი ჟკდ/ა // ჟკდ/ო // ჟკდ/უ,
 სკრ/ი
 ხვიმირი, კიდობანი
 (მარცვლეულისთვის) მოგროლო¹
 ხვლიკი შეთრო
 ხვნა¹, თესვა რრლო^უ
 ხვნა¹, რგვა, თესვა ბილო-ს¹
 ხვრელი, ღიობი წალურ/ი
 ხვრინვა ჰარლო/დ-ს
 ხვრინვა, ხვრინი ჰარნი
 ხვრინვა, ხროტინი ჰორა/დ-ს
 ხვრინვა¹, ხროტინი ჰარლო-ს
 ხვრინი ჰრ/ო²
 ხიდი ლე¹
 ხიი, მო (ხვნისას ხართა მობრუნებისას
 შემახილი) რესსო
 ხიი, ჰო (ხარების გასაჩერებელი
 ხმიანობა) ჟრჰა
 ხიკვი, მურკი ყაყუ²
 ხილი ჰრჰო
 ხილფაფა ფავრდლა
 ხინალუღეღები ხინალულ/ზი
 ხინალუღელი ხინალულად (ქალი),
 ხინალულატ (კაცი)
 ხინკალი ღალსჰუ

ხინკალი, ღვეზელი ჰაკო
 ხის გრძელი გეჯა ქურო²
 ხის კასრი გრჰუ
 ხის ოთხკუთხა ღარი რიჰ¹
 ხის ჩაქუჩი ჰრფო³
 ხის ძირი¹, ხის ღანჩა (წინდებისათვის)
 რრრი²
 ხის ჰერი ღამფა
 ხის ჯიხური ფაჟ
 ხიწიწი, ხროიჰი ჰუ²
 ხმა, ზგერა ჰეს, ჰარატ⁶
 ხმა, კაკუნი¹, ქუხილი რჰკ
 ხმა, ხმაური ჰარნი, ჰური-ჰარი
 ხმალა მსჰა²
 ხმალი¹, ღაშნა მსჰა¹
 ხმამაღლა თეჰერნო, ჰალორნ
 ხმამაღლა გაცინება¹, ხარხარი ქაღელო-ს
 ხმაური, აურზაური მჰჰი-ჰურ
 ხმაური, ყაყანი ჰუღ
 ხმაური, შფოთი ლალოანი
 ხმაური, ჩქეფა ჰუჰანა/დ-ა
 ხმაური¹, გუგუნი (მანქანისა) დიდრნი
 ხმელი, გამხდარი ჰუჰი-ჰუცესი
 ხმელი, დაძარღული მიშარზამატ
 ხორბალი ატ¹
 ხორკლი¹, ქეცი ქეთა
 ხორკლიანი¹, ხაოიანი ჰაჰადამუ,
 ზუზურუ¹
 ხორცი რელო
 ხორციანი სუჰი რელო-ჰრჰი

ხორციანი, სქელი რეღორხუ
 ხორხი¹, სასულე კეს¹
 ხოხვით, ზობღვით ლისირნან
 ხრამუნა ყუაშდამუ
 ხრამ-ხრუმ ყუწ-ყაწ
 ხრიალი, ხროტინი ჰეჰნი
 ხროვა, გუნდი ჟრგა
 ხრტილი კიკრღო, ხემუ⁵
 ხსენი ცო
 ხტომა¹, ფრენა ბეტუნკოლ-ა
 ხტომება¹, ფრენა ბეტუნკოლ-რ-ა
 ხტომებინება¹, ფრენინება
 ბეტუნკოლ-რ-ა
 ხუთასი ლენობიშონ, ლენობიშონო
 ხუთთვიანი ლერაბუცის
 ხუთი ლენრ
 ხუთიათასი ლენოჭაზალ
 ხუთკაპიკიანი შაჰი
 ხუთკუთხა ლერჰიმეს
 ხუთნი, ხუთივე ლენრნ
 ხუთშაბათი ხამრზ
 ხუთწლიანი ლერალ-აბას
 ხუთ-ხუთი ლენ-ლენო
 ხუთ-ხუთი ლენრტა
 ხუთჯერ ლერახ
 ხუმარა, მასხარა ციღანიდაჟუ
 ხუმრობა, მასხრობა მასჯარა/დ-ა,
 ხუმრობა, მასხრობა მახსარა, მასჯარა
 ხუმრობა, ლათაია ციღანი
 ხუმრობა, ოხუნჯობა გაფ

ხუნდი (მტრედისა) ეღო¹
 ხუნძები მაჭარულაშ/ბი, ქინდალას/ბი
 ხუნძი მაჭარულაშ, ქინდალას (ქალი),
 მაჭარულაშ, ქინდალას (კაცი)
 ხუნძურად, ავარულად მაჭარულხორ
 ხუნძური ქინდალიზდას
 ხუნძური, ავარიული აშარ
 ხუნძური¹, მთური, მთისა მაჭარულ
 ხურდა ხურდა
 ხურმა ხურმა
 ხურტკმელი როხრმუ
 ხურჯინი ხურჟენ
 ხუტორი ჯუნ, ლუთან
 ხუტრახელი¹ // ხუტრახელები
 ხუტრრზ/ი // ხუტრრ/ბი
 ხუფრელი¹ // ხუფრელები ჰუფრრზ/ი //
 ჰუფრრ/ბი
 ხუმტურიანი¹, ახირებული ნეზდამუ
 ხშირად ქახატა, ჩანგი
 ხშირად ქუახა-ქუახა
 ხშირად ადგომა, აფუება ბიზანა/დ-ა
 ხშირად ადგომა¹, პირფერობა
 ბიზილნა/ნ-ა
 ხშირად აზუზუნება ზუზულ-ირნა/დ-ა
 ხშირად აკანკალებინება რიდილნარერ-ა
 ხშირად ამობოყინება ჰეტნა/დ-ა
 ხშირად ამოგორება დილანა/დ-ა
 ხშირად ამოსლუკუნება ლეფლანა/დ-ა
 ხშირად აფეთქება¹ ფოლანა/დ-ა
 ხშირად აღებინება ოსიკერნა/დ-ა

ხშირად აღზრდა, გამრავლება
ბაყიკერნს/დ-ა
ხშირად აყენება¹, ხშირად აფუებინება
ბიზირნს/დ-ა
ხშირად აყვირება ჭაჭალორნს/დ-ა
ხშირად ბერვა¹, ხშირად ბუქიაობა
ფალო¹ანს/დ-ა¹
ხშირად ბობღვა¹, ხშირად აცოცება
ლოისირნს/დ-ა
ხშირად ბორძიკით საუბარი
ბისელნს/დ-ა
ხშირად ბოყინი ბეჩნა/დ-ს
ხშირად ბუზლუნი ჟეჟლად-ს
ხშირად ბღავილი იმოლო¹ა/დ-ს¹
ხშირად ბღავილი მეყელო¹ს/დ-ს²
ხშირად გაახლებინება ეწნიკნს/დ-ა
ხშირად გაგლეჯა¹ ბეტნს/დ-ა
ხშირად გაგრილებინება ლასერნს/დ-ა
ხშირად გადადგმა¹ ჰოზუკნს/დ-ა
ხშირად გადატრიელება¹ ბუთანს/დ-ა
ხშირად გადნობა, ხშირად გახსნა
ბეცანს/დ-ს²
ხშირად გაზომვა ბასანს/დ-ა
ხშირად გათელვა¹, ხშირად ზელა
ლელო¹ანს/დ-ს
ხშირად გამოსვლა, ხშირად გამოვლენა
ბაჯა/დ-ს²
ხშირად გამოწრობა ლეენს/დ-ა
ხშირად განიავება, ხშირად
გასუფთავება ბიჭანს/დ-ს¹

ხშირად განწყობა, ხშირად დასვენება
ქეც-იზანს/დ-ა
ხშირად გაჟინიანება¹, ხშირად
აწუწუნება ნეზლორნს/დ-ა
ხშირად გასვრევა¹, ხშირად შერცხვენა
თუთურიკნს/დ-ა
ხშირად გატეხა, ხშირად დამსხვრევა
ბეც-ბეც-ს
ხშირად გატეხა, ხშირად პრანჭვა
ბეცანს/დ-ს¹
ხშირად გატეხა¹, ხშირად დასკდომა
წალო¹ანს/დ-ა
ხშირად გატეხინება, ხშირად
დამსხვრევინება ბეც-ბეცურ-ს
ხშირად გატეხინებინება, ხშირად
დამსხვრევინებინება ბეც-ბეცურ-
ს
ხშირად გატყავება-გამოშვიგნა¹
ლოჰანს/დ-ა
ხშირად გაქცევა¹, ხშირად განშორება
ბოხანს/დ-ა
ხშირად გაყინვა, ხშირად გაციება
აზირა/დ-ს
ხშირად გაყოფა¹, ხშირად დაყოფა
ბულორნს/დ-ა
ხშირად გაჩეჩინება ხუხირნს/დ-ა
ხშირად გაჩხაკუნება ჭაყლორნს/დ-ა
ხშირად გაცვლა¹, ხშირად გამოცვლა
ჰაჟანს/დ-ა
ხშირად გაცინება¹, ხშირად ატირება

ქალეკნს/დ-ა
 ხშირად გაცრევა ღირლორნს/დ-ა
 ხშირად გაწებოვნება¹ ლელანს/დ-ა
 ხშირად გაწმენდა¹, ხშირად მოწმენდა
 ბოცანს/დ-ა
 ხშირად გაწურვა¹, ხშირად გაფილტვრა
 ბეცანს/დ-ა³
 ხშირად გახვრეტა აღიკნს/დ-ა
 ხშირად გახვრეტინება როლურნს/დ-ა
 ხშირად გაჯავრება¹, ხშირად მოლუმვა
 სუტონს/დ-ა
 ხშირად გორავებინება ლილაზნარერ-ა
 ხშირად გორაობა ლილაზნს/დ-ა
 ხშირად გუგუს ძახილი ქუქულს/დ-ა²
 ხშირად დაბანა¹, ხშირად ცურვა
 ესანს/დ-ა
 ხშირად დაბანინება¹, ხშირად
 ცურვინება ესანსქუჩირ-ს
 ხშირად დაბანინება¹, ხშირად
 ცურვინება ესანსრ-ა
 ხშირად დადგომა ბიჩანს/დ-ა²
 ხშირად დადება¹, ხშირად ჩასობა
 ცუციკნს/დ-ა
 ხშირად დავიწყება შუტანს/დ-ა
 ხშირად დათესვა¹, ხშირად გათოხნა
 ყაყალად-ს
 ხშირად დაკარგვა¹, ხშირად დაფარვა
 გუგანს/დ-ა¹
 ხშირად დაკიდება ჩალანს/დ-ა¹
 ხშირად დაკიდებინება ჩალორნს/დ-ა¹

ხშირად დაკოჭლება ლილონდა/დ-ს
 ხშირად დამალვა ბუჯელნს/დ-ა
 ხშირად დამალვა გუგანს/დ-ა²
 ხშირად დამარცხება ბელანს/დ-ა
 ხშირად დანაოჭებინება¹, ხშირად
 დაჭმუჭნინება ლეჟერნს/დ-ა
 ხშირად დაპობა ქალანს/დ-ა¹ //
 ჭხალანს/დ-ა
 ხშირად დასვენება ბიზრ-ბჰატანს/დ-ა
 ხშირად დასლოკინებინება
 ჰეკლორნს/დ-ა
 ხშირად დასმა რიკორნს/დ-ა
 ხშირად დასრიალება ფალორნს/დ-ა
 ხშირად დატოვება¹ ლეხურნს/დ-ა
 ხშირად დაფარება ტიგანს/დ-ს
 ხშირად დაფრქვევინება ჩალორნს/დ-ა²
 ხშირად დაფქვევა ლიღორნს/დ-ა
 ხშირად დაშლა¹ ბეგანს/დ-ა
 ხშირად დაჩირქება ლანჭინს/დ-ა
 ხშირად დაჩლუნგებინება¹ ბოკონიკრ-ს
 ხშირად დამახებინება გოტიორნს/დ-ა
 ხშირად დახერხვა ქალანს/დ-ა²
 ხშირად დახურვა ბუჯანს/დ-ა
 ხშირად დენა რემნს/დ-ა
 ხშირად დუღილი ლჷალჷალად-ს
 ხშირად ვარდნა ბჰატანს/დ-ა
 ხშირად თამაში კემანს/დ-ა
 ხშირად თრევა ლისანს/დ-ა
 ხშირად თქმევა¹, ხშირად ამღერება
 ელორნს/დ-ა

ხშირად კამათი, ხშირად ფუსფუსი
ბოღნა/დ-ა
ხშირად კანკალი რიდილწნა/დ-ა,
ბიბირწნა/დ-ა
ხშირად კანკალი¹, ხშირად თრთოლა
ბიბირწნა/დ-ა
ხშირად კერვა ბაჯა/დ-ა¹
ხშირად კნავილი მეყელწნა/დ-ა¹
ხშირად ლანძღვა ხიხანწნა/დ-ა
ხშირად მიპატიჟება ხოდანწნა/დ-ა
ხშირად მისევენება¹, ხშირად
წაქეზებინება ჰოსლწერწნა/დ-ა
ხშირად მიღება ბიკანწნა/დ-ა
ხშირად მიჩვევინება¹, ხშირად
მოშინაურებინება კიტოკწნა/დ-ა
ხშირად მიცემა თელწანწნა/დ-ა
ხშირად მიწვა, ხშირად გარუჯვა
ჰიჭა/დ-ა
ხშირად მკვევინება ქოსირწნა/დ-ა
ხშირად მოახლოვებინებინება¹
იგოკრერწნა/დ-ა
ხშირად მობათქაშება ფალწანწნა/დ-ა
ხშირად მოგლუვება, ხშირად
მოსწორება გაგარიკწნა/დ-ა
ხშირად მოკრეფა¹, ხშირად არჩევა
ლწეტანწნა/დ-ა
ხშირად მოსვლა¹, ხშირად ჩაწვერვა
ბაღანწნა/დ-ა
ხშირად მოფოცხვა ხტალწინრ/დ-ა
ხშირად მოღუნვა¹, ხშირად დაღუნვა

ბოშანწნა/დ-ა
ხშირად მოღუნვინება¹, ხშირად
დაღუნვინება ბოშურწნა/დ-ა
ხშირად მოღუმვა ბოყოშწნა
ხშირად მოძებნა, ხშირად აღმოჩენა
ბესანწნა/დ-ა
ხშირად მოძებნინება¹, ხშირად
გაგებინება კედირწნა/დ-ა
ხშირად მოწყენა, ხშირად მობეზრება
ბაცირწნა/დ-ა¹
ხშირად მოჭერა ცეციკწნა/დ-ა
ხშირად მოხრა¹, ხშირად მოკუზვა
ბუჟანწნა/დ-ა
ხშირად მღერა ჯალწანწნა/დ-ა
ხშირად მწიკვით ჭამა ყოწანწნა/დ-ა
ხშირად ნაღვლობა ჰულანწნა/დ-ა
ხშირად ოდნავ დაკოჭლება
ლიყონიღწნა/დ-ა
ხშირად ჟინჟღვლა სესლწა/დ-ა
ხშირად ჟონვინება¹, ხშირად წვეთვინება
ბეშნარ-ა
ხშირად ჟონვინებინება¹, ხშირად
წვეთვინებინება ბეშნარწრ-ა
ხშირად რყევა ლაყლწანწნა/დ-ა
ხშირად რყევა¹, ხშირად ყეფა
ლაპლწანწნა/დ-ა
ხშირად საუბარი ხაზარა/დ-ა
ხშირად სიკვდილი¹, ხშირად დაღუპვა
ბეხანწნა/დ-ა
ხშირად სირბილი¹, ხშირად გამოკიდება

კოლონან/დ-ა
ხშირად სიცილი გოგოლონ/დ-ა
ხშირად სლუკუნი ფემლონან/დ-ა²
ხშირად სრესა ყუყანან/დ-ა
ხშირად სუსხვა სისა/დ-ს
ხშირად ტანში გასვლა ქუჩანან/დ-ა
ხშირად ტვირთის აკიდება, ხშირად
დასაპალნება ბჰალან-კიქად-ს
ხშირად ტირილი ღალღალ/დ-ა
ხშირად ტყლაშუნი ტყაყნა/დ-ს
ხშირად ტყორცნა ცალანან/დ-ა,
ქურნან/დ-ა
ხშირად ფხანა ჰაჰანან/დ-ა // ჰაჰანან/დ-ა¹
ხშირად ფხანა¹, ხშირად ხახუნი
ჰაჰალან/დ-ა
ხშირად ქერქის ყრევა წეგანან/დ-ა
ხშირად ქვის ტყორცნა ღულუნად-ს
ხშირად ქროლა ფალურნან/დ-ა
ხშირად ღეჭვა (ღრძილებით)
ჰოჰონან/დ-ა
ხშირად ღეჭვა ჟოჟონან/დ-ა
ხშირად ღეჭვა ჰოჰონან/დ-ა
ხშირად ღრიალი¹, ხშირად ტირილი
ჰოჰოლონ/დ-ს
ხშირად ღრღნა ჰაჰანან/დ-ა // ჰაჰანან/დ-ა²
ხშირად ყბედობა პაჰალან/დ-ა
ხშირად ყვირილი ლალანან/დ-ა
ხშირად ყვირილი იმოლონ/დ-ა²
ხშირად ყმული გურანან/დ-ა
ხშირად ყურება, ხშირად ხედვა

ბეზანან/დ-ა, ბეზუანან/დ-ა
ხშირად შარის მოდება გეველან/დ-ა
ხშირად შეკაზმვა ბჰალან/დ-ს
ხშირად შეკვრა ბიცანან/დ-ა
ხშირად შემინებინება¹ ბუტურნან/დ-ა
ხშირად შეწვა ემა/დ-ს
ხშირად შეჭმუხვნა¹, ხშირად დაჭმუქნა
ლქუანან/დ-ა
ხშირად შეხება ცეველან/დ-ა
ხშირად შეხება¹, ხშირად ტყაპუნი
ბითანან/დ-ა
ხშირად შეხორცება, ხშირად მოშუშება
ელირნან/დ-ა, იხირნან/დ-ა
ხშირად შეჯახება ჰადან/დ-ა
ხშირად ჩამოღებინება ბოღირნან/დ-ა
ხშირად ჩამოწოლა ფალანან/დ-ა²
ხშირად ჩაწყნარება, ხშირად შეწყვეტა
ბიჩანან/დ-ა¹
ხშირად ჩურჩული ფემლონან/დ-ა¹
ხშირად ჩქმეტა წენა/დ-ს
ხშირად ჩხვლეთა წოყლონ/დ-ს
ხშირად ჩხუბებინება, ხშირად
შებრძოლება ბიჰანან/დ-ს
ხშირად ჩხუბებინება, ხშირად
შებრძოლება ბიჰანანქუჩირან/დ-ს
ხშირად ჩხუბებინებინება, ხშირად
შებრძოლებინება ბიჰანანარერ-ა
ხშირად ჩხუბი¹ ბიჰანან/დ-ა
ხშირად ცემა დაპლორნან/დ-ა
ხშირად ცემა¹, ხშირად დარტყმა

ბატრა/დ-ა
 ხშირად ცოდნა ქოტანა/დ-ა
 ხშირად ცოდნა¹, ხშირად შეგრძნება
 ბიძანა/დ-ა
 ხშირად ძებნა¹, ხშირად გაგება
 კედანა/დ-ა
 ხშირად ძებნინება¹, ხშირად გაგებინება
 კედანაქუჩირ-ა
 ხშირად წამახვილება¹, ხშირად გალესვა
 წოყიკნა/დ-ა
 ხშირად წინააღმდეგ ყოფნა, ხშირად
 გაბრაზება ბაცირნა-ა²
 ხშირად წკმუტუნი კუჩაჩლონა/დ-ა
 ხშირად წოვა ხირნა/დ-ა
 ხშირად წოვინება წოწოლონა/დ-ა
 ხშირად ჭრაჭუნი ტაღნა/დ-ა
 ხშირად ჭრიალი წელლა/დ-ა
 ხშირად ჭრიჭინი ტახნა/დ-ა, ჭიქლა/დ-
 ა
 ხშირად ჭყაპუნი ტაჭნა/დ-ა
 ხშირად ხვიხვინი ჰოჰონა/დ-ა
 ხშირად¹ განძრევა, ხშირად რწევა
 ლახლონა/დ-ა
 ხშირი ნარევი მჭაღუ
 ხშირი შემხებლობა ცეცნი
 ხშირი, მჭიდრო ჟიფონო
 ხშირი¹, სქელი შაშრუ
 ხშირმშარდველი (ადამიანი)
 შაჯურამუნი
 ჯალამბარი, საკაცე ეს, რაყი²

ჯალამბარი, ჯინი ნასრლკა
 ჯამბაზი, მუშაითი ფალჰან
 ჯამბაზობა, მუშაითობა ფალჰანლი //
 ფალჰანლი
 ჯამი (თიხისა) ჟამი
 ჯანმრთელი¹, ძლიერი საღაჭ
 ჯანმრთელობა საღლი // სახლი
 ჯანმრთელობა, სიმხნევე შუათ
 ჯარი, ლაშქარი ასქარ, არმიდა
 ჯარი¹, ხროვა ოზ
 ჯარიმა, საურავი მჰკა
 ჯარისკაცი არმიდაჭ, საღღთ
 ჯაჭვი ლულუდი
 ჯგუფი, ბრბო ყრყა
 ჯვარი ქერესთ, ჯანჩ
 ჯვრისწერა მაჰარ
 ჯიბე ჟიბუ, ჩანთა²
 ჯიბრზე, ჯიბრით ჟუქხარ, რაცირუცე
 ჯირკი, კუნძი ბუკუ
 ჯირკი¹, კუნძი ზუდი
 ჯირკი¹, ნამორი დურკი
 ჯიუტა¹, უქნარა, გიჰური
 ჯიუტი ჯილღსი
 ჯიუტი¹, მამაცი გიხონო
 ჯიქი ქირო
 ჯიში¹, მოდგმა, ტომი აჰლუ
 ჯიხვი, ნადირი ალა
 ჯიხური¹, საპირფარეშო ბუთქა
 ჯოგი¹, ფარა ირკი, ილკი
 ჯორი, ჯორცხენა ყუერეწნი // ყერეწნი¹

ჯობი (ხისა) ჰუს
 ჯობი კრტ/ი²
 ჯობი¹ (ქალაქობანას თამაშში) ჰრბო
 ჯოჯგინა ქრჭი²
 ჯოჯობეთი ჟურჟაჰ
 ჯუჯა კოტური
 ჯღაბნა, მჯღაბნელობა ცანნი
 ჰა ჰა¹
 ჰაა, მო, ხიი, მო ბრლო
 ჰაერი ჰავა, ჰადრი
 ჰაერი¹, სუნთქვა მუში
 ჰაერლუმელი, ფურნაკი ჰო²
 ჰათა ჰათა
 ჰალვა (ფქვილისა) ასტ/ა
 ჰალვა რეც, ჰალუა
 ჰანგი, მელიოდია მაყან, მაყრ
 ჰანგი, მოტივი ნაქუ
 ჰაფ-ჰაფ, ვაჰ-ვაჰ (ძაღლის ყეფის ხმიანობა) ჰაფ-ჰაფ
 ჰეი (ქალისადმი მიმართვა) ედ
 ჰეი, ჰე (მამაკაცს მიმართავენ) ჰედ
 ჰეი-ჰეი რჰო-ჰოდ
 ჰექტარი გექტარ
 ჰინოხელი¹ // ჰინოხელები ჰინრზ/ი // ჰინრ/ზი
 ჰინჟილი (წნულები) ჰინჟრლ
 ჰინუხელები ჰინუზი
 ჰინუხელი ჰინუჯოსი

ჰილუ-რეჩუ ჰრლუ-რეჩუ
 ჰი-ჰი-ჰი, ხი-ხი-ხი ჰუ-ჰუ
 ჰლაცუტელი¹ // ჰლაცუტელები ლრც/ზი // ლრცზი
 ჰო ჰო
 ჰოი, ღმერთო სუბჰანალლაჰ, უაბილლაჰ
 ჰოი, ღმერთო, ვფიცავ უალლაჰ-ბილლაჰ
 ჰოი, ღმერთო, ღმერთმანი უათალლაჰ, უალლაჰ
 ჰოკო ჰრკო
 ჰოკოიანები¹ (ბეჟიტელი) ჰოკცრლი
 ჰოპ ჰოპ
 ჰოპ, ასა (თვითგამამხნევება ცეკვისას) ჰოპჰრს
 ჰუნზიბელი¹ // ჰუნზიბელები ჰუნზრს/ი // ჰუნზაჰ/ი

ონომასტიკა

ტოპონიმთა წარმოება

დაღესტნის მთიანეთში, დიდოელთა ამჟამინდელი საცხოვრისის ტერიტორიაზე, გავრცელებული გეოგრაფიული (სოფლების და მათი უბნების, ხუტორების, მთების, ხეობების, მინდვრების, სახნავ-სათიბი ადგილების, სამოვრების, წყაროების, მდინარეების, ჩანჩქერების, ტბების, ხიდების...) სახელები უპირატესად დიდოური წარმომავლობისაა, რაც გვიდასტურებს ამ ეთნოსის ოდინდელ ბინადრობას დიდოეთის მიწა-წყალზე. ამასთანავე, გვხვდება ხუნძური ან ჰიბრიდული მიკროტოპონიმები, რომლებიც შედარებით გვიანდელი ჩანს და წარმოქმნილია დიდოურ-ხუნძური ინტერფერენციული პროცესების შედეგად. გარდა ამისა, სპორადულად დაჩნდება ქართული (resp. ქართულ-დიდოური) დანაშრევიც, რომელიც ყველაზე მეტად არის სახეცვლილი და ხშირად მეცნიერულ ეტიმოლოგიას აღარ ექვემდებარება. მიუხედავად ამისა, როგორც გ. ბედოშვილი წერს: „ტოპონიმიაში, ისევე როგორც ანთროპონიმიაში, გამოიყოფა უძველესი და ახლადწარმოქმნილ სახელწოდებათა მთელი ფენები“ (ბედოშვილი 2001: 6). ცხადია, ამა თუ იმ ენის გავრცელების არეალში მოქცეულ გეოგრაფიულ სახელებში „...უხილავი შემოქმედის ფუნჯით არის აღბეჭდილი ამა თუ იმ ზოლში მცხოვრები ხალხისა და ტომის ნაკვალები“ (მაღრაძე 2004: 8).

ონომასტიკის სპეციალისტები განარჩევენ ტოპონიმთა კვლევის ხალხურსა და მეცნიერულ სახეობებს. ხალხური ეტიმოლოგია, როგორც ცნობილია, ისტორიას მეტნაკლებად ითვალისწინებს, თუმცა მეტწილად მცდარია, ვინაიდან „სიტყვის ისტორიის დადგენა კიდევ არ ნიშნავს სიტყვის ეტიმოლოგიის გარკვევას“, ანდა: „შეუძლებელია მოცემულ იქნეს სიტყვის სწორი ეტიმოლოგია სიტყვის სწორი ანალიზის გარეშე“ (ჩიქობავა 2015 [1950]: 227).

სტრუქტურის მიხედვით, დიდოური ტოპონიმები იყოფა ორ უმთავრეს ჯგუფად: (1) მარტივი და (2) რთული. რთული სახელები შეიძლება კიდევ ორ ქვეჯგუფად დაიყოს: ა) რთული დერივაციული და ბ) რთული შესიტყვებითი (მრავალწევ-

რიანი).

(1) **მარტივი** ტოპონიმები დაუმლელ ფუძეს შეიცავენ და მათი რიცხვი მცირეა, მაგ.: **ნუტო** „სოფლის სახელი“, **გუპ** „გორა“, **აცა** „ყანა, სათიბი“ (ზედმიწ. „მობეზრება, გულის გაწყალება“), **წი** „სამოვარი სოფ. ჩალიახში“ (ზედმიწ. „ცეცხლი“), **გოგა** „ველობი, ვაკობი“ და მისთ.

ა) **რთულ დერივაციულ** მიკროტოპონიმთა რიცხვს განეკუთვნება ორგანულად ნაწარმოები გეოგრაფიული სახელები, რომელთა ეტიმოლოგია ყოველთვის ნათელი არ არის, თუმცა ძალიან ხშირად ისინი რომელიმე ლოკატიური ბრუნვის ფორმით არიან წარმოდგენილი: ა) **სუპერესივი**: ქიქ-**ტო** „წყაროზე“, ყირდო-**ტ** (<ყირდო-**ტო**) „სახნავი მიწა“ (ზედმიწ. „ფიცარზე“), ცეკი ბეხუაძეა ჰონ-**ტო** „სამოვარი“ (ზედმიწ. „თიკანმონაკლავ მთაზე“)...; ბ) **აფუდესივი**: ქერო-**ხ** „მდინარესთანა“⁴, თათანუ-**ხ** „ნასვენი მიწა“ (ზედმიწ. „თბილთანა“)...; გ) **სუბესივი**: გიბა-**ლ** „მთის სახელი“ (ზედმიწ. „მტვერქვეშ“, „ქვიშის ქვეშ“), ბეკე-**ლ** „წყაროს სახელი“ (ზედმიწ. „მზის ქვეშ“), აჟი-**ლ** „ტყე“ (ზედმიწ. „ხის ქვეშ“)...; დ) **ინესივი**: ბეხორა-**ლ** „სამოვრის სახელი“ (ზედმიწ. „მაღალში“), მეზა-**ლ** „ხუტორის სახელი“ (ზედმიწ. „ჭაობში“)...; ე) **კონტესივი**: მშალი-**ჯ** „სახნავ-სათიბი“ (ზედმიწ. „მთაზე“, „ცხვირზე“), აშუნო-**ჯ** „სახნავი, სათიბი“ (ზედმიწ. „სარტყელზე“), ბოლოზო-**ჯ** „სახნავი, სათიბი (მიწა)“ (ზედმიწ. „შუაზე“) და ა. შ.

შედარებით ნაკლებად გვხვდება კომპოზიტიური აგებულების ტოპონიმები, რომლებშიც პირველი კომპონენტი შეიძლება სხვადასხვა ძირითად ბრუნვაში დაისვას, მაგ.: **ნაჰურ+ალ** (< **ნაჰურ+ყალ**) „მუხათსოფელი“ (ზედმიწ. „მუხას-სოფელი“), **ყირიძო+მაჰიტ** „სკამკუდა“ (ზედმიწ. „სკამი+კუდზე“) და მისთ.

დიდოური ენა, მისი გავრცელების არეალიდან გამომდინარე, მდიდარია ორონიმებითაც, რომლებიც შეიძლება ნაირგვარი ფორმით გამოვლინდეს და სხვადასხვაგვარი ოროგენეზისი მოეპოვებოდეს, მაგ.: **ლუტო** **გოგა** „დაბლობი“, **გუპტო** „ბორცვიანა“ (ზედმიწ. „ბორცვზე“), **ცეკიბეხუაძეა** ზედმიწ. „თიკანმონაკლავას გავლით“, **მაჰიტ** ზედმიწ. „კუდზე“ და სხვ.

ბ) რაც შეეხება **რთულ შესიტყვებით** გეოგრაფიულ სახელებს, ყურადღებას

⁴ აკ. შანიძის მახვილგონივრული აზრით, „თანა“ თანდებული გეოგრაფიული სახელების საწარმოებლად თუშურის (=წოვა-თუშურის) შემონატანს წარმოადგენს (შანიძე 1980: 138; უთურგაიძე 1966: 89).

იქცევენ ისეთი მიკროტოპონიმები, რომლებიც, ახლომონათესავე ენათა ანალოგიურად, აღწერითად არიან ნაწარმოები - მსაზღვრელი სახელი, როგორც წესი, გენტივის (resp. ლოკატივის) ფორმით არის წარმოდგენილი, ხოლო საზღვრული სახელობით ან რომელიმე ადგილობით ბრუნვაში დგას, მაგ.: **ზექო-ს ღუნაბი** „ფიჭვნი“ (ზედმიწ. „წიწვის ხეები“), **ცეტოზა-ს ჰონ** „სათიკნე მთა“ (ზედმიწ. „საჰადელთა მთა“), **რეცენიფო-ს გუპ** „ჭიანჭველას გორა“, **აჯ'იფე-ს გოგა** „სათუმე ვაკე“ (ზედმიწ. „თუშის ვაკე“), **შეთრო-ს ლ'ი-ხ** ზედმიწ. „ბაყაყის წყალთან“, **ჰაჟი-ზ** (< **ჰაჟი-ს**) **ქიქ-ხო** ზედმიწ. „ჰაჯის წყაროსთან“, **ჯუდე-ზ** (< **ჯუდე-ს**) **გუპე-ლ'** „ურჩხულის ბორცვექემ“, **თოჯი მაჰამაზ შუდა-ჰ**⁵ „ნახნავები“ (ზედმიწ. „თოხ-მაჰომედის საფლავთან“) და მრ. სხვ.

არაიშვიათად ორკომპონენტიან ტოპონიმებში მსაზღვრელი სახელობით ბრუნვაში დაისმის. ამასთან, მსაზღვრელად გამოყენებული ვითარებითი ზედსართავი სახელი, როგორც წესი, -ნი სუფიქსდართული სახით აბსოლუტივში გვხვდება, ხოლო საზღვრული შეიძლება წარმოდგენილი იყოს სახელობითი ან რომელიმე ლოკატიური ბრუნვის ფორმით, მაგ.: **ბიგუნი მჰალი** ზედმიწ. „კარგი ცხვირი რომელიცაა“, **ჯაზანი ზარბალ'** „მთა“, „სამოვარი“ (ზედმიწ. „შავი რომელიცაა კენჭქვეშ“), **ბედენი მეცრეხ** ზედმიწ. „პატარა რომელიცაა ენასთან“, **თაჯ'ოსინი ქერუ** „წყალსიქითი“ (ზედმიწ. „იქითა მდინარე რომელიცაა“) და მისთ.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევს ორი ორონიმი, რომელთაც საკულტო-რელიგიური და საწესჩვეულებო დატვირთვა აქვთ. კერძოდ, პირველი მთის სახელწოდება არის **ქიდილაშანი**, რომელიც მდებარეობს ხუტრახსა და ჩალიახს შორის. ეს ორონიმი ზეპირმეტყველებაში ჩვეულებრივ ერთ-ერთი ლოკატიური ბრუნვის – I სერიის ესივის ფორმით და სხვადასხვა დიალექტური სახესხვაობით იჩენს თავს: **ქიდილაშანი-ხ**, **ქიდილაშაჰნი-ხ**, **ქიდილაშადნი-ხ**. როგორც ცნობილია, არქეოლოგიური გათხრების შედეგად ამ მთაზე აღმოჩენილია ბრინჯაოს თოჯინები და ბრინჯაოს სხვა ნაკეთობანი. გადმოცემებით და სხვა ფაქტობრივი მასალებით ირკვევა, რომ ამ მთას დიდოელთა რწმენა-წარმოდგენებში საკულტო დანიშნულება ჰქონდა (მსხვერპლთშეწირვის რიტუალს განსაკუთრებით გვალვისას ასრულებდნენ),

⁵ საგულისხმოა, რომ ამ შემთხვევაში აფუდესივის მარკერად **ხ**-ს ნაცვლად **ჰ** შეინიშნება, რაც მნიშვნელოვანია ლოკატიურ ბრუნვათა სტრუქტურის კუთხით: **ჰ** (< **ხ** < **ხო**).

ვინაიდან ნაყოფიერებისა და შვილიერების სიმბოლოდ მიიჩნეოდა⁶. ამ ორონიმის ეტიმოლოგია ასე წარმოიდგინება: **ქიდილაშანი** < ***ქიდ-ი-ლა-შა-ნი-ხ** (ქიდ „გოგო“, ქიდ-ი-ლა „გოგო-ნა“, -შა-//<-**შაჟ**-//**შაჟ**- „-იან-“, -ნი „განსაზღ. ნაწ.“, -ხ „-თან“) „იმ გოგონიანთან“ (ზედმიწ. „სწორედ გოგონიანთან“).

რაც შეეხება მეორე მთის სახელწოდებას – **ხილოტ-ოსტო**, მასაც ზემომოყვანილი ორონიმის ანალოგიური დანიშნულება აქვს იმ განსხვავებით, რომ მთაზე არსებულ ტბასთან გვალვისას ხდებოდა სამსხვერპლო საქონლის შეწირვა და ღვთისადმი ლოცვის აღვლენა წვიმის მოსაყვანად. თავად ამ მთის სახელის ეტიმოლოგიის გარკვევა ერთგვარ სიძნელესთან არის დაკავშირებული, ვინაიდან პირველი კომპონენტის მნიშვნელობა უცნობია, თუმცა მეორე ნაწილი **ხარს** უნდა უკავშირდებოდეს: **ოს** (საპ.) „ხარი“ – **ოს-ტო** (სუპერესივი) „ხარზე“.

დიდოური ოიკონიმებიდან ზოგს ხუნძური ეტიმოლოგია მოეპოვება, ზოგი კი დიდოური ენისავე საფუძველზე უნდა აიხსნას. ხუნძურად გაფორმებულ ოიკონიმებად მიიჩნევა ის ფორმები, რომელთაც სათანადო ფუძე ხუნძური წარმომავლობისა ჩანს და სუფიქსებიც ამავე რიგისაა, მაგ.: **ქიდერო** // **ქიდრო** <**ქტიდერო** // ***ქტი-დერო** (შდრ. ხუნძ. **ქტინე** „ჭამა, კვება“) ზედმიწ. „საკვებიანი, მოსავლიანი“, **მოყოყ** „კაკაბი, კაკბიანი“ (შდრ. ქართ. კაკაბეთი), **კილარ-ტა** (< **კილ** „ორი“, შდრ. ხუნძ. **კი-გო** „id.“, **ლარ** „ნაკადული, ხევი, შენაკადი“, „-ტა „-ზე“) „ორხევეზე⁷, ორწყალზე“, **საჰადა** (< **საჰ**- „?“, -**და** „-ზე“) და მისთ. ბ) დიდოური სტრუქტურული მოდელის მიხედვით უნდა იყვნენ გაფორმებული შემდეგი ოიკონიმები: **ელბოყ** < **ელბო-ყ** (შდრ. დიდ. **ელბო** „მტრედი“, -**ყ** <-**ყა** „-ვით, ოდენა“) „მტრედისფერი, მტრედივით“, **ასაჯ** < ***ას-ა-ჯ** (შდრ. **ას** „ცა“, -**ჯო** „-ზე, -კენ, -თან“) „ცაზე, ცისკენ“, **გუტა** < **გუტ-ჰალ** (შდრ. დიდ. **გუტ** „ბოლი, მტვერი“, **ჰალ** „სოფელი“) „ბოლიანი (იავარქმნილი?) სოფელი“ და ა. შ.

გარდა ზემომოყვანილი ოიკონიმებისა, დასტურდება თითო-ოროლა აულის სახელი, რომელიც შეიძლება ქართული წარმომავლობისა იყოს. კერძოდ, ასეთი ჩანს

⁶ იხ. И. В. Мегрелидзе, Археологические находки в Дидо // Советская археология. Т. XV. Москва-Ленинград, 1951, С. 280-291; Н. А. Звиадаური, К этимологии одного дагестанского топонима «**Кидидашани**» // Дагестанская ономастика. Выпуск 2. Махачкала, 1996, С. 19-21.

⁷ შდრ. ქართ. **ორხევი**, რომელიც თბილისის ერთ-ერთ განაპირა უბნის სახელწოდებაა.

თუშეთის ახლომდებარე აულის სახელი **ჯუშათ//ჯუშეთ**⁸, რომელშიც შეიძლება ცალკე გამოიყოს **-ეთ/-ათ** ეთნიკური სახელებისა და ტოპონიმების საწარმოებელი სუფიქსი. ამ სოფლის შესახებ ჩვენს ხელთ არსებული ფოლკლორული მასალა გვაუწყებს, რომ იგი დაარსებულია ვინმე **ჯუშის** მიერ. თუ ეს გადმოცემები სინამდვილეს ასახავს, მაშინ გასაგები იქნებოდა **-ეთ** სუფიქსის დანიშნულება – **ჯუშ-ეთ** „ხუშის შთამომავლებისა“ (შდრ. თუშ. ბილო-**ეთ** სათიბედ „ბილოძეების სათიბი“...). ქართული ენის სტრუქტურულ მოდელს მისდევს შაიტლის საბჭოში შემავალ აულთა ზოგადი სახელწოდება **ილანხევი**, რომელიც კომპოზიტური აგებულებისა უნდა იყოს: **ილან-ხევი** (< **ილან-ხევი** < **ილანთ-ხევი** < **ილიანთ-ხევი**). ქართული **-ურ** სუფიქსით გაფორმებული შეიძლება იყოს ერთ-ერთი აულის სახელი **ქიტ-ურ-ი**⁹ (შდრ. სავ. დიდ. **ქიტ**), რომელიც ილანხევის აულთა წყებაში ერთიანდება და ა. შ.

ოიკონიმთა სინქრონიული თვალსაზრისით შესწავლა და მათი კლასიფიკაცია, როგორც ცნობილია, მორფოლოგიურ-დერივაციული მოდელების გამოყოფით ხდება (აბდულაევი 2015: 369). სტრუქტურული თვალსაზრისით, დიდოური ოიკონიმები იყოფა ორ ძირითად ჯგუფად: 1) **მარტივი** და 2) **რთული**¹⁰. 1) **მარტივი** (ერთფუძიანი) ოიკონიმებია: **ცეტ ო, ასაჯ, ოსხო, ბერიჯ, იჰა...**; 2) **რთული** (ორ- და მეტფუძიანი) ოიკონიმები კომპოზიტური აგებულებისაა: **ნაჰურ-ალ, გუტ-ალ, ვიწი-ალ** და მისთ.

1) დიდოურ აულთა სახელების **მარტივი** წარმოებისათვის თვალის მიდევნებისას თავს იჩენს ეტიმოლოგიური კვლევის აუცილებლობა, ვინაიდან ოიკონიმთა სათანადო სეგმენტაცია და არქეტიპების რეკონსტრუქცია სწორედ ამგვარ კვლევასთან არის დაკავშირებული. კერძოდ, დიდოურ ენაში არაერთი ოიკონიმი, ხუნძურისა და სხვა ახლომონათესავე ენათა ანალოგიურად, ლოკატიური ბრუნვის (მეტწილად სუპერესივის) ფორმით არის წარმოდგენილი (ჩიქობავა, ცერცვაძე 2016: 166-167; გუდავა 1962: 101-102). ამასთან, ლოკატიური ბრუნვის ნიშანი ძირითადად არამოტივირებულ ფუძეს დაერთვის: ა) სუპერესივში **-ტო/-ტი** (I სერია) „-ზე“ ნიშნით გაფორმებული ოიკონიმების საილუსტრაციო მაგალითის ნიმუშია დიდოელთა ისტორიული საცხოვ-

⁸ ამ ოიკონიმში **-ეთ** სუფიქსი ჩვენს ყურადღებას სათანადო ქართულ **-ეთ** (ხევსურ-**ეთ**-ი) სუფიქსისკენ წარმართავს.

⁹ გამოყოფენ, აგრეთვე, ნაწარმოებ ოიკონიმებსაც (აბდულაევი 2015: 370), თუმცა სიმარტივისათვის ამ ტიპის ოიკონიმები შეიძლება მარტივ ოიკონიმებთან გავაერთიანოთ.

¹⁰ ოდნავ განსხვავებულად ჩანს ნაწარმოები ხუნძ. **ლარა-ტა** „ხევზე“, „ნაკადულზე“ (ჩიქობავა, ცერცვაძე 1962: 165).

რისის გამომხატველი სახელი **ცეტო**, რომელიც იმავდროულად **საჰადის** (აული დიდოეთის უკიდურეს ჩრდილოეთში) აღსანიშნავ კომონიმადაც (**ცეტო** – **საჰადა**, **ცეტოსი** – **საჰადელი**) გამოიყენება. როგორც ირკვევა, დიდ. **ცეტო** სტრუქტურულ-სემანტიკურად ხუნძმ. **წუნტა** ტოპონიმის ანალოგიურია, რადგანაც ორივეს ეტიმოლოგია ერთნაირი მოტივაციისაა და წარმოდგენილია I სერიის ადგილობითი ბრუნვით: **წუნ-ტა** (< **წუნმ/წუნ** „არწივი“, -**ტა** „-ზე“) „არწივზე“, შდრ. დიდ. **ცე-ტო** (< **ცე/ცემ** „არწივი“, -**ტო** „-ზე“, ბოთლ. **წუნდე** „დიდოეთი“ – **წუნდი** „არწივი“...) „არწივზე“ (შდრ. მეგრელიძე 1942: 183). როგორც ჩანს, სახელდებისას ყურადღება გაუმახვილებიათ დიდოურ აულთა ადგილმდებარეობისა და მის არწივებთან სიახლოვის გარდა, ამ ფრინველთან, როგორც სიძლიერის სიმბოლოსთან, ასოცირებაზეც. ამავე რიგისაა **აზ-ტო** (შდრ. დიდ. **აზ-** „თრთვილი, ჭირხლი“, -**ტო** „-ზე“) „თრთვილზე“, რომელიც გეოგრაფიულად მაღალ ქედზე მდებარეობს და ზამთრობით მუდამ თრთვილიან-თოვლიანია. სწორედ ამ გარემოებით ჩანს შეპირობებული მისი სახელდება.

ბ) დირექტივში -**ჯო/ -ჯ** „-ზე, -კენ“ (II სერია): **ასა-ჯო** (< ***ას-ა-ჯო**, შდრ. დიდ. **ას** „ცა“) „ცაზე, ცისკენ“. საგულისხმოა, რომ **ას**, აგრეთვე, გამოხატავს „ნისლს, ღრუბელს“, რაც ნიშანდობლივი უნდა იყოს ამ აულის სახელის მოტივირებისას. გარდა ამისა, დასტურდება სხვა ანალოგიური ოიკონიმებიც: **ინო-ჯ** (< **ინო-ჯო**, შდრ. დიდ. **ინი** „ხორბალი“) „ხორბალზე, ხორბლისკენ“. თუ ეს დაკავშირება სწორია, შესაძლოა, სახელმდებელი აქ უხვმოსავლიან ადგილს გულისხმობდეს. მაღალ მდებარეობასა და ყინულებთან სიახლოვეზე მიგვანიშნებს აული **ბერი-ჯ** (< **ბერი-ჯო**, შდრ. დიდ. **ბერო** „ყინული“) „ყინულზე“. კომპოზიტური აგებულებისა უნდა იყოს **ციციმა-ჯ** (< ***ციმ-ციმა-ჯო**, შდრ. დიდ. **ციმ** „ბოროტება, სიავე“) „ბოროტებაზე, სიძულვილზე“ და სხვ.;

გ) კომიტატივში -**ხო/-ხ** „-თან, მახლობლად“ (III სერია): **ლოც-ხო** (< **ლოც-** „?“, -**ხო** „-თან, ახლოს“), **ოს-ხო** (შდრ. საკ. **ოს** „ხარი“) „ხართანა“...;

დ) I ინესივში -**შ** „-ში (სიცალიერეში)“ (V სერია): **იჰ-შ** (შდრ. დიდ. **იჰუ** „მდინარე, ხევი“) „ხევში“, **ემ-შ** (შდრ. **ემუ** „ფაფარი, სავარცხელი“) „ფაფრიანში, ლელიანში“...;

ე) II ინესივში - „-ში“ (სავსეში) (VI სერია): **ქიმე-ლ** (შდრ. დიდ. **ქიმუ** „ღივი“) „ღივში“...;

ვ) სუბესივში -**ლ** „ქვეშ“ (VII სერია): **გენი-ლ** (შდრ. დიდ. **გენი** „მსხალი“)

„მსხალქვეშ“, **ღაღა-ლ** (შდრ. დიდ. **ღაღა** „მარცვალი, მარცვლეული“) „მარცვალქვეშ“ და მისთ.

ზემოგანხილული ოიკონიმების გარდა, ზოგი აულის სახელწოდება შეიძლება ასე აიხსნას: **ყულულა**¹¹ („ორი მდინარის შესართავთან განთავსებული აული ყადორის უღელტეხილის მიმართულებით“), რომელიც ხერთვისთან მდებარეობს და რუსულად **Междуречье** (შუაწყალი, წყალშუა, შდრ. ქართ. წყალთაშუა „სოფელი ბაღდათის რ.-ში“) ფორმით არის წარმოდგენილი, ნაწარმოები ჩანს -**ლა** სუფიქსით. ჩვენი მოსაზრებით, ეს სახელწოდება გარკვეულ მიმართებაში უნდა იყოს **ყულალა** > **ყულულა** („განტოტებული, განშტოებული“) სახელთან (შდრ. **ყულუ** „ორტოტა ფიწალი“), რომელიც, თავის მხრივ, შეიძლება „ორს, წყვილს“ (**ყა-ნო**) უკავშირდებოდეს. ამგვარ ინტერპრეტაციას განამტკიცებს შესაბამისი ხუნძური ვარიანტიც, რომელთან პარალელიზმიც თვალშისაცემია: ხუძ. **კილარ-ტა** < **კი-ლარ-ტა** (< **კი**- „ორი“, შდრ. **კი-გო** „id.“, -**ლარ** „ნაკადული, ხევი“, -**ტა** „-ზე“) „ორხევეზე, ორწყალზე, ორ ნაპირზე“.

2) **რთული ოიკონიმები** წარმოშობით განსაზღვრებით კომპოზიტებს წარმოადგენენ, რომელთა მსაზღვრელი კომპონენტი შეიძლება იდგეს აბსოლუტივში, მიცემითსა და ნათესაობითში, ხოლო საზღვრულად ჩვეულებისამებრ **ალ** (< **ცალ** „აული“) იყოს გამოყენებული. კერძოდ, ოიკონიმი **ნაკურალ** („ბოჩოხის უღელტეხილთან მდებარე აული“) აგებულებით კომპოზიტს წარმოადგენს: **ნაკურ-ალ** (**ნაკურ** მიც. „მუხას“, **ალ** < **ცალ** „აული“) „მუხათაული“ (ზედმიწ. „მუხასაული“). ამ სახელში ყურადღებას იქცევს ის გარემოება, რომ კომპოზიტის პირველი კომპონენტი **ნაკურ** („მუხას“), ნათესაობითის ნაცვლად, მიცემითი ბრუნვის ფორმით არის წარმოდგენილი. რაც შეეხება მეორე კომპონენტს, იგი სავსებით კანონზომიერ ფონეტიკურ ცვლილებას განიცდის და **რ**-ს მეზობლად **ც** იკარგვის. ამგვარივე სტრუქტურისა ჩანს **გუტალ** < **გუტ-ცალ** (შდრ. დიდ. **გუტ** „ბოლი, მტვერი“ - **ცალ** „აული“) „ბოლიანი (იავარქმნილი) აული“, **მაჯალალ** < ***მაჯარ-ალ** < ***მაჯარ-ცალ** (შდრ. დიდ. **მაჯა** „ქერი“, - **ცალ** „აული“) „ქერთააული“ (ზედმიწ. „ქერსაული“, შდრ. **ნაკურ-ალ** „მუხასაული“) და ა. შ.

¹¹ ი. მეგრელიძე (1955: 231) ყუ ულა ოიკონიმს „ჯორის“ მნიშვნელობით იმოწმებს, თუმცა ჩვენ ეს სახელი აღნიშნული სემანტიკით ვერ დავადასტურეთ, იხ. ყვერეწნი „ჯორი“ (ხალილოვი 1999: 275).

ანთროპონიმები

დიდოელები მეტწილად არაბული წარმომავლობის საკუთარ სახელებს იყენებენ. არაბული რქმევის სახელების გავრცელება, რამაც ძველისძველი ეთნონიმების შევიწროება და ხშირად მათი სრული გაქრობაც გამოიწვია, ისლამური აღმსარებლობის ფართოდ გავრცელებას მიეწერება. არაბული წარმოშობის მარტივი სახელებია: აჰმად, მაჰამა, ყუმარ, რამაზან, რასულ, მურად, ჰადიშათ, სალიხათ, ჰალიმათ, ფატიმათ და მრ. სხვ.

გვხვდება ისეთი რთული აგებულების საკუთარი სახელები, რომლებიც ორი დამოუკიდებელი სახელის შეერთებით არის მიღებული, მაგ.: ჰაჟი-მურად, მურთაზალი, ალი-ხალით, ალი-ხან, უმა-ხან...

იშვიათად გვხვდება ბიბლიური წარმომავლობის სახელები, რომლებიც უპირატესად არაბული ან იშვიათად ქართული ენების გზით არის შეთვისებული, მაგ.: ისაყ (ძვ. ებრ. ისააკ), ილიას (ძვ. ებრ. ელია), დაყუფ (ძვ. ებრ. იაკობ), სულემან (სოლომონ), ცისა (იესო), ჰაჟა (ევა) და მისთ.

თურქული წარმოშობის საკუთარ სახელთა წყებას განეკუთვნება ძირითადად ორკომპონენტური ანთროპონიმები, რომელთა მეორე ნაწილი ხშირად თანამდებობის (ხანი, ბეგი, სულთანი...) გამომხატველია. მამაკაცთა საკუთარი სახელებია: დელიმხან (დელიმ+ხან), გირადხან (გირად+ხან), არსლანბეგ (არსლან+ბეგ), ზაურბეგ (ზაურ+ბეგ), ბადსულთან (ბად + სულთან)...; ქალის სახელებს მიეკუთვნება: ხანბიქა (ხან + ბიქა), ზაჰრაბიქა (ზაჰრა + ბიქა), ადნა, გიზი...

შედარებით ნაკლებად იჩენს თავს ქართული სახელები: ყერაკლი, ყანდუნიკ, არსენ, სანდრო, ლალი, ეთერი, ინგე...

დიდოელებში გავრცელებულია ხუნძური საკუთარი სახელებიც: ქუემ (< ქუემაჟ „ცუდი“), ყადალაჟ („სულელი“), ციზოლაჟ („ცეზი“), ჰიტინ (< ჰიტინაჟ „პატარა“), მესედუ (< მესედო < მესედ-კო? „ოქრუა“), ჩაქარ-მესედუ (ზედმიწ. „შაქარ-ოქრო“), კანწა (< ქანწა „შუქია“), ჭუჰარად („ქედმაღალი“) და მრ. სხვ.

დასტურდება ჰიბრიდული ანთროპონიმები, რომელთა კომპონენტები სხვადასხვა ენას განეკუთვნებიან: ყალი-ბაჰარჩი (არაბ. ყალი+ხუნძ. ბაჰარჩი „გმირი“), რასულ-ღალბაწ (არაბ. რასულ+ხუნძ. ღალბაწ „ლომი“) და ა. შ.

გარდა ამისა, გვხვდება რუსულიდან ან რუსულის გზით ნასესხები უცხოური საკუთარი სახელები, რომლებიც ბოლო ხანებში თანდათანობით იკიდებენ ფეხს: რუსლან, სვეტლანა, ზადრა, იზუმრუდ, ადა, ზოდა, სამრა...

საკუთრივ დიდოური წარმოშობის რქმევის სახელებად მიიჩნევენ [ისაყოვი 1996, 89] სულ რამდენიმე სახელს: მანყო, ჰენტო, ცაცა, ლ'ოჰე, ჰეთუ...

დიდოელთა სახელების პრინციპი საყოველთაოდ გავრცელებულ ფორმულაში (მამის სახელი ნათესაობითში + სახელი სახელობითში) ჯდება, მაგ.: ცალის ცუმარ, მაჰმადის ფატიმათ... ანალოგიური ვითარებაა გათხოვილი ქალების სახელებისასაც: რასულეს მესედუ (რასულის ცოლი მესედუ).

საყურადღებოა, რომ ბოლო დროს თავი იჩინა (განსაკუთრებით რთული აგებულების მრავალმარცვლიან) სახელთა გამარტივების ტენდენციამ, რომელთაც აპოკოპე ან სინკოპე მოუძიეთ, მაგ.: ფაფულაჰ > ფაფუ, შაჰრუდინ > შაჰრუ, რამაზან > რამა, აბუბაქარ > აბაქარ, რუყიდათ > რუყი, უზლიფათ > უზი, ზარიფათ > ზარი და ა. შ.

გარდა ზემოთქმულისა, შეინიშნება ბავშვთა სახელების გამარტივებისაკენ მიდრეკილება, რომლის დროსაც ორწევრიანი სახელების ცალ კომპონენტზე დაყვანა ხდება, მაგ.: ცაბულმაჟიდ > მაჟიდ, ჰაჟიმაჰმად > ჰაჟი, ჰაჟიმურად > მურად და სხვ.

ეთნონიმები

დიდოელთა აღმნიშვნელი ეთნონიმი იწარმოება -ზი სუფიქსის მეშვეობით: ცეზი „ცეზი“, „დიდოელი“, სო-ზი „საჰადელი“... გარდა ამისა, გვხვდება -სი სუფიქსით ნაწარმოები ეთნონიმი ცეტო-სი „ცეტლოელი“, „ცეზი“.

ზოგიერთ ოიკონიმზე -ბი სუფიქსის დართვით იწარმოება ამა თუ იმ სოფლის მკვიდრის სახელი: ნეჟო-ბი „ნეველი“, „მოყოყელი“, ქიტა-ბი „ქიტურელი“... ამავე სუფიქსის საშუალებით იწარმოება გვარისა და მამიშვილობის სახელები, მაგ.: ჰასან-ბი („ჰასანანი“), ქუქუ-ბი (ზედმიწ. „გუგულანი“), ლ'ონიდა-ბი (ზედმიწ. „სამეულანი“), ტინდი-ბი (ზედმიწ. „ტინდა-ნი“), გაჟალაჟ-ბი („გაჟალანი“) და მრ. სხვ.

თუხუშთა სახელები გვხვდება მრავლობითი რიცხვის ნათესაობითი ბრუნვის ფორმითაც, მაგ.: რომალიაჟზა-ს („რომალიავანთა“), მუნილაჟზა-ს („მუნილავანთა“) და სხვ. მისთ.

დიდოური ენის მოკლე გარამატიკული ანალიზი

დიდოური ენა და მისი დიალექტები. დიდოურ ენაში ძირითადად ორი დიალექტი გამოიყოფა: ა) ქიდროულ-ასახური, ბ) საჰადური. ე. ლომთაძე ჰინუხურ ენასაც დიდოურის დიალექტად მიიჩნევს [1963: 285-286].

ქიდროულ-ასახურ დიალექტში განირჩევა შემდეგი კილოკავები: ა) შაიტლური, ბ) ქიდროული, გ) ელბოყური, დ) შაფიხური და ე) ასახური.

დიდოელები სამწერლობო და სატომთაშორისო ურთიერთობის ენად (Lingua franca) ხუნძურს იყენებენ. ისინი თანდათან ერწყმიან მონათესავე ხუნძებს, რომლებიც მათთან ახლოს დგანან ენით, სარწმუნოებით, ყოფა-ცხოვრებითა და კულტურით.

I. თავი. დიდოური ენის ფონოლოგიური შედგენილობა

1.1. ხმოვანთა სისტემა. დიდოური ენის ვოკალურ სისტემაში გამოიყოფა ხუთი სადა ხმოვანი: ა, ე, ი, ო, უ. ამ ხმოვნებთან ერთად გვხვდება მათი გრძელი ვარიანტები, რომლებიც სათანადო მარტივი ხმოვნების საარტიკულაციო თვისებებს შეიცავენ დაყოვნების მიმატებით. გარდა ამისა, ქიდროულსა და შაფიხურ თქმებში დასტურდება პალატალიზებული ჯ (ჟ).

დიდოური ენის ხმოვანთა სისტემა სქემატურად ასე გამოისახება:

	წინა		შუა		უკანა			
			პალატალიზებული		მოკლე		გრძელი	
ენის აწეულობა	მოკლე	გრძელი	მოკლე	გრძელი	არალაბ.	ლაბ.	არალაბ.	ლაბ.
მაღალი	ი	ი				ც		ც
საშუალო	ე	ე	ჟ	ჟ		ვ		ვ
დაბალი					ა		ა	

1.2. **თანხმოვანთა სისტემა.** კონსონანტური სისტემა, ზოგ სხვა დადესტნურ ენასთან შედარებით, სიმარტივეს ამჟღავნებს, რაც მეტწილად შეპირობებულია ინტენსიურ და არაინტენსიურ ფონემათა კორელაციის მოშლით.

საკურივ დიდოურს სპეციფიკური თანხმოვნებიდან ახასიათებს: ა) სუპრაგლოტალური თანხმოვნები: პ, ტ, წ, ჭ, კ, ყ, ჭ; ბ) ყრუ ლატერალები: ლ', ლ', ტ'; გ) ფარინგალური სპირანტები: ზ, ჰ; დ) ლარინგალური ჰ; ე) ფარინგალიზებული თანხმოვნები: ლ', ხ', ჯ', ყ'.

1.3. **დისტრიბუცია.** ხმოვანთა დისტრიბუცია თავისუფალია. ამ მხრივ თავისებურებას გვიჩვენებს ა (ა) პალატალიზებული ხმოვანი, რომელიც ძირითადად მორფემათა შესაყარზე დასტურდება, მაგ.: ნეს-ა „მან“, დწრ (<*დი+არ) „მე“ (მიც. ბრ.)...

გამოყენების ყველაზე მეტ სიხშირეს ა ამჟღავნებს, შემდეგ მოდის ი და ე, შემდეგ – ო და უ გვხვდება.

თანხმოვანთაგან ხმარების სიხშირით ნ, ლ სონორები გამოირჩევა. თანხმოვანთა დიდი ნაწილი სამსავე ფონოლოგიურ პოზიციაში დასტურდება. ამ მხრივ, ყურადღებას იქცევენ ე. წ. ფარინგალიზებული (ჯ', ყ', ლ', ხ') თანხმოვნები: ჯ': ჯ'ად „კურდღელი“, მაჯ'ი „შორს“, აჯ' „თუში“; ყ': ყ'იმ „თავი“, ოყ'რუ „თავის ქალა“, ტულუყ' „ხაფანგი“; ლ': ლ'ად „რძე“, აღ'ურ „წისქვილი“.

საგულისხმოა, რომ მოყოყის თქმაში თავჩენილი ფარინგალიზებული ხ' ისეთსავე პოზიციებში იხმარება, როგორც ყრუ ფარინგალური ჰ, რაც მათი გენეტური კავშირის საკითხს სვამს. ეს თანხმოვნები აუსლაუტში არ შეიმჩნევა. ზ ფარინგალური სპირანტი მარტოოდენ ინლაუტში, თანხმოვნის მომდევნოდ იხმარება, მაგ.: ლ'ჰონო „სამი“, რჰეჟე „დიდი“, მჰოლ'უ „სიზმარი“ და მისთ. ანლაუტში მას ცვლის ლარინგალური ხშული ე (შდრ. არაბ. უაინი), მაგ.: ეჟეჟე „დიდი“ (შდრ.: რჰეჟე "id"). გარდა ამისა, აუსლაუტში არც ყრუ ლარინგალური ჰ დასტურდება.

1.3.1. **დიფთონგიზაცია.** დიდოურ ენაში ი, უ ნახევარხმოვნები ხშირად დამავალ დიფთონგებს (ეი, აი, ოი, იი, აუ, იუ...) ქმნიან, მაგ.: ლ'ად „რძე“, ესიი „მმა“, „და“, ენიუ „დედა“, ზოუს „იყო“ და მრ. სხვ.

დასტურდება აღმავალი დიფთონგებიც, მაგ.: ეიკიხ „მიდის“, ეუტუხო „ეშინია“, ეოხერხო „აგდებს“ და მისთ. დიფთონგს გამარტივებისაკენ მიდრეკილება ახასიათებს (ოი → ო, იი → ი): როიხ > რუხ „აკეთებს“, რიიხ > რუხ „იცის“...

დიდოური ენის კონსონანტური სისტემის კლასიფიკაცია ასეთ სახეს მიიღებს:

წარმოების რაგვარობა	ჩქამიერები			აფრიკატები						სპირანტები			სონორები		სონანტები
	მჟღერი	ფშვინვეური	აბრუფტვი	არააბრუპტიული		აბრუპტიული		მჟღერი		ჟრუ	ლიკვიდი		ნაზალური	სონანტი	
				მარტივი	ფარინგალიზ.	მარტივი	ფარინგალიზ.	მარტივი	ფარინგალიზ.		ვებრანტი				
ლოკალური რიგი	ბ	ფ	პ										მ		წ
	დ	თ	ტ										ნ		
				ც		წ		ჭ		ს		რ			
ბილაბიალური															
წინაერნისმიერი															
ლატერალური															
შუენისმიერი															
უკანაენისმიერი	ბ	ქ	კ												
ა) წინაველოარული															
ბ) უკანაველოარული															
ზემოფარინგალური (უველარული)															
ქვემოფარინგალური (ეპიგლოტალური)															
ლარინგალური															

1.3.2. კონსონანტური კომპლექსები. დიდოური ენისთვის თანხმოვანთკომპლექსები მაინცდამაინც არ არის ნიშანდობლივი, რაც მნიშვნელოვანწილად სრულხმოვნობით არის შეპირობებული. თვალშისაცემია სუპერაციის ძლიერი ტენდენცია, რასაც ნასესხები მასალის ანალიზიც ცხადყოფს. გარდა ამისა, დიდ როლს ასრულებს სრული დენაზალიზაცია და ნაწილობრივი დელაბიალიზაცია.

ძირეულ მორფემულ სტრუქტურებში დასტურდება ორი თანხმოვნის (resp. თანხმოვნისა და სონანტის) კომბინაციები, მაგ.: ჟეკუჟი „კაცი“, გეგმუ „ფქვილი“, რიქუადა „ნახვა“, ეჩრუ „მოხუცი“, ნეხუა „მოსვლა“ და ა. შ.

დადასტურებულ თანხმოვანთკომპლექსების მეტი წილი შედგება სონორი + ჩქამიერი კომპონენტებისაგან. შედარებით ნაკლებად გვხვდება შებრუნებული (C+S) რიგი. ძირეულ მორფემაში არ შეიმჩნევა სონორი + ლატერალი ტიპის მიმდევრობა. არაიშვიათად დასტურდება C+ჟ ლაბიალიზებული კომპლექსი, რომლის დისტრიბუცია ანლაუტით (#-V) და ინლაუტით (V-V) შემოიფარგლება. ლაბიალიზებული კომპლექსი ბიფონემურია, მაგ.: ქუა „სანთელი“, ღუადი „ყვავი“, ერუა „დადება“...

იშვიათად ინლაუტში, მორფემათა შესაყარზე, შეიძლება შეგვხვდეს სამკომპონენტის თანხმოვანთა მიმდევრობანი, მაგ.: ხიზზორ „უკნისაკენ“, ბითთორ „თანაბარ სიბრტყეზე“, ნაკელახაფრსინი ბაშა „ცერა თითი“ და მისთ.

1.3.3. მარცვალი. დიდოურ ენაში მეტწილად ღია მარცვალი (ცი „სახელი“, მე-ში „ხბო“...) დასტურდება, შედარებით ნაკლებად გვხვდება დახურული (ქიდ „გოგო“, მეც „ენა“, ღად „რძე“...). შეიმჩნევა გრძელი მარცვლებიც, რომელსაც გრძელი ხმოვანი ქმნის, მაგ.: ნ-ნუ „არ არის“, ეწ-რუ „სავსე“ და მისთ.

მორფემასა და მორფემათა შესაყარზე დასტურდება შემდეგი სილაბური მოდელები: ა) ანლაუტში: V, SV, VS, CV, VC, SVC, CVS, CVC, C, SV, CCV, SCV, CSVC, CSVS, CCVC, CCVS, SCVC, SCVS; ბ) ინლაუტში: SV, CV, CVS, SVC, CVC, SVS, CCVS, SCV, CSVS, CSVC; გ) აუსლაუტში: V, SV, CV, SVC, CVS, CVC, SVS, CSVS, CVSC.

II თავი. მახვილი და ფონეტიკური პროცესები

2.1. მახვილი. მახვილი არის სუსტი დინამიკური და არაფიქსირებული, თუმცა ხელშესახებია ტენდენცია მისი ანლაუტში დამკვიდრებისა. ფონოლოგიურად მახვი-

ლი რელევანტურია. დიდოურ ენაში იგი იწვევს მეტად მნიშვნელოვან ფონეტიკურ პროცესებს (რედუქცია, კვეცა, თანხმოვანთა გემინაცია...).

მახვილი უპირატესად თავმარცვალს ან მეორე მარცვალს ეცემა: ლტუკუ „სახლი“, რჭჭა „ძალიან“, რრლ'უ „მიწა“, ჯაცა „შეშა“, ქოსრს „მოთიბა“, ჰუნრხ „გზაზე“ და სხვ.

სახელობით ბრუნვაში მახვილი ხშირად თავკიდურა მარცვალს მოუდის, ერგატისა და ირიბ ბრუნვებში იგი აუსლაუტისაკენ გადაინაცვლებს. დროულ ფორმებში მახვილს ფუძის ბოლოკიდური ხმოვანი იღებს. ბრძანებითი კილოს ფორმებში მახვილი პირველ მარცვალზე მოდის.

საგულისხმოა, რომ სამზე მეტმარცვლიან ლექსემებში ძირითად მახვილთან ერთად შენიშნულია თანამახვილიც (სემორაზი „ნუნები“) მაშინ, როდესაც ძირითადი მახვილი პირველ მარცვალს ეცემა. იმ ფორმებს, რომელთაც გრძელი ხმოვანი მოეპოვებათ, მახვილი ჩვეულებრივ ამ გრძელ ხმოვანს მოუდის, რაც არცთუ იშვიათად საფუძველი ხდება სიგრძისა და მახვილის ურთიერთადრევისა.

2.2. კომბინაციური ფონეტიკური პროცესები

2.2.1. ხმოვანთა კომბინაციური პროცესები. ა) გავრცელებულია ხმოვანთა **სრული რედუქცია**. უმახვილო ხმოვანი მახვილიანი ხმოვნის გავლენით უკვალოდ იკარგვის, მაგ.: ცახრა (<*ცახერა, შდრ. აწმყ. ცახერხო) „დაწერინება“ და მისთ.

ხმოვანფუძიან ზმნათა კონკრ. აწმყოსა, ნამყო ძირითადისა და ნამყო დროის აბსოლუტივის ფორმებს წინამავალი მარცვლის მახვილის გავლენით ხმოვანი ეკვეცება, მაგ.: კონკრ. აწმყ. რ-იკი-ხ < *რ-იკი-ხო, ნამყო ძირითადი რ-იკი-ს < *რ-იკი-სი, აბსოლუტ. რ-იკი-ნ < *რ-იკი-ნო.

ფუძის მახვილიანი ხმოვანი თანდებულთა ამოსავალი ხმოვნის აპოკოპეს იწვევს: ყ'იმ „თავი“ – ყ'იმ-ტ*რ „თავზე“, შდრ.: გულუ „ცხენი“ – გულუ-ტ* (<*გულუ-ტ*ო) „ცხენზე“.

ბ) გავრცელებულია ხმოვანთა **შერწყმა**, რის შედეგადაც ვიღებთ გრძელ ხმოვნებს: ა+ა > ა: ონოჩნ (<*ონოჩა+ა) „ქათამა“; ო+ა > ო: ბესურო (< ბესურო+ა) „თევზმა“...

გ) ხმოვანთა **რეგრესული დისტანციური ასიმილაცია** ლაბიალიზაციის სახით

ვლინდება: რ-ოკუ-ა (<*რ-ეკუ-ა) „დარტყმა“, რ-ოყუ-ა (<*რ-ეყუ-ა) „მოტანა“ და მისთ.

საჰადურში ფუძის ბოლოკიდური უ წინამავალ ხმოვანს ალაბიალებს და იკარგვის: ოს (< ისუ, შდრ. მრ. ისუ-ა) „ხარი“.

რეგრესული დისტანციური ასიმილაციის ფაქტებს იშვიათად ვხვდებით, მაგ.: ყ'ედა < ყ'იდა „დაბლა, ძირს“, ნეჰუკლა < ნაჰუკრა „რკო“.

სრული პროგრესული ასიმილაციის ნიმუშები იქნება: კენეჰ < კენაჰ „კვერცხი“, კერმეტ < კერმიტ < კრამიტ (< ქართ. კრამიტი) „აგური“, აჰვაჰ < აჰიჰ „დედალი“ და მრ. სხვ.

დ) შაიტლურ თქმაში ფარინგალიზებული თანხმოვნების ზეგავლენით რეალიზებულია ხმოვანთა დავიწროება (ა > ე): ტაჰ > ტეჰ „დანა“, ყ'ანო > ყ'ენო „ორი“, აჰო > ეხ'ო „მწყემსი“, მაჰი > მეხ'ი „კული“, ღ'ად > ღ'ე „რძე“ და სხვ.

2.2.2. თანხმოვანთა ცვლილებანი. ა) თანხმოვანთა რედუქციის თვალსაზრისით, ყურადღებას იქცევს საყოველთაოდ გავრცელებული დენაზალიზაციისა და დელაზალიზაციის ფაქტები. ნაზალიზაციის თითო-ოროლა შემთხვევა სპორადულად იჩენს თავს საჰადურ დიალექტში: ეს (შდრ. ხვარშ. ი^ს) „ხარი“, ისი (შდრ. ხვარშ. ე^ს სო) „თოვლი“, აყუ (შდრ. ხვარ. ა^ყუა) „თაგვი“ და ა.შ.

გარდა ზემოთქმულისა, ნაწილობრივ ან სრულ რედუქციას განიცდის ყ', ყ, რ, დ თანხმოვნები, მაგ.: ცომოდ (< ცომოყი) „ვირი“, რ-იდ-ა (< რ-იყ-ა) „ცოდნა“, რექა (<*რ-ექარ, შდრ. ნათ. რექარ-ე-ს) „გასაღები“, რ-ჰ-ხ (<*რ-ოდ-ხ < რ-ოდი-ხ) „აკეთებს“ და მრ. სხვ.

ხანდახან შეიძლება დაიკარგოს მჟღერი სპირანტი ზ, რაც იწვევს ხმოვანთა დავიწროებას, ლატერალებისათვის ალვეოლარული ელფერის მინიჭებას და ჯ, ყ, ღ, ხ ბგერების ფარინგალიზაციას: ლ'ჰონო > ლ'ონო „სამი“, ტჰაჰ > ტაჰ > ტეჰ „დანა“ და სხვ.

ბ) მარტივი რეგრესული მეტათეზისი უფრო მეტად საჰადურისათვის არის ნიშანდობლივი, მაგ.: შაჰადროს < შაჰარდოს (შდრ. შაჰარ „ქალაქი“) „ქალაქის“, ცეჰოს < ცეზიდოს „ცეზური“, პეჰეკრუ < პერჰეკუ „ბზრიალა“ და მისთ.

საჰადური დიალექტის ტლაცუდის მეტყველებაში მე-3 პირის ნაცვალსახელის ბრუნებისას მრავლობით რიცხვში ლაბიალური ელემენტი უ გადაინაცვლებს წინ.

ასეთივე ტრანსპოზიცია დამახასიათებელია ზოგი სახელისთვისაც: ერგ. ჟუედან (< ჟედან) „მათ“ (ერგ.), მიც. ჟუედან-რ (< ჟედან-რ) „მათს“, ცუეტა < ცეტა „ლილი“ და სხვ. მისთ.

გარდა ამისა, შეინიშნება სრული დისტანციური რეგრესული ასიმილაციის მაგალითებიც, მაგ.: ლაკილა < ნაკილა „ნეკი“.

გ) დასტურდება **სუბსტიტუციის** მოვლენები, რაც გამოწვეული ჩანს ფონემათა არაადეკვატური აღქმით, მაგ.: მ:ბ: მეშირო : ბეშირო „დეკეული“; მ : ნ : მეში : ნეში „ხბო“, მეყუ : ნეყუ „ძაფი“; ლ : რ : მჭალი || მანი „ცხვირი“; რ : ლ : რიქინი : ლიქინი „აკვანი“, ნაჰუკრა : ნაჰუკლა „რკო“, ქონდარი : ქონდალი „კვლიავი“; ხ : ჯ : ოხცერ (< ხუნძ.): ოჯცერ „კიტრი“; ლ : ყ. ბეტლუ : ბეტყუ; მ : რ : ბიზომბი : ბიზორბი „წერაქვები“...

დ) დიდი გასაქანი აქვს თანხმოვანთა გაორმაგებას, რომელიც გამოწვეულია სხვადასხვა სახის ფონეტიკური პროცესით (ასიმილაცია, **ღ** ნახევარხმოვნის საკომპენსაციო რედუქცია, ინტერვოკალურ პოზიციაში მახვილის გავლენა).

თანხმოვანთა რედუპლიკაცია უფრო მეტად საჰადური დიალექტისთვის არის დამახასიათებელი, შდრ.:

ქიდ.-ასახ. დიალ.	საჰ. დიალ.
ესიფუ	ესსუ „ძმა“
ობიფუ	ობბუ „მამა“
ხედიფუ	ხედდუ „ქმარი“
ცახ-ნო	ცახხ-ენ „დაწერა რა“
ბითთფო < *ბითიფო	ბითთო „სწორზე“ და სხვ.

ე) **სინდჰის** მოვლენის ნიმუშებს ვპოულობთ ხუშეთის მეტყველებაში გავრცელებულ აღწერითი მყოფადის ფორმებში: რ-იკაფლ' < რ-იკა ფოლ' „წავა“, ცახაფლ' < ცახა ფოლ' „დაწერს“ და მისთ. ამ რიგის მოვლენა შეინიშნება საჰადურ დიალექტში კონკრეტული აწმყოს უარვეყოფითი ფორმების წარმოებაში: რ-იტაიხნლ' < რ-იტაიხ ფალ' „არ მიდის“, რ-აწხნლ' < რ-აწხო ფალ' „არ ჭამს“ და ა. შ.

III თავი. გრამატიკული კლასის კატეგორია

3.1. **გრამატიკული კლასების სისტემა.** კლას-კატეგორიის გამოსახატავად გამოიყენება სპეციალური ფორმანტები – კლასის ექსპონენტები: მხ. რ. I – Ø, II – **ღ**, III – **ბ**, IV

– რ. მრ. რ. I – ბ, II, III, IV – რ. თუ მრ. რ.-ში I კლასისა და II, III, IV კლასის სახელები ერთად არის წარმოდგენილი, მაშინ ზმნაში მამაკაცის (I კლ.) კლას-კატეგორიის ნიშანი გამოიყენება, მაგ.: უჭიბინ (I კლ.) ქიდბაზინ (II კლ.) ბ-იკიხ „ბიჭები და გოგოები მიდიან“.

გრამატიკული კლასის ნიშანთა სისტემა სქემატურად ასე გამოისახება:

კლასი \ რიცხვი	I	II	III	IV
მხოლოებითი	∅	ა	ბ	რ
მრავლობითი	ბ	რ	რ	რ

გრამატიკული კლასების მიხედვით, სახელთა კლასიფიკაცია შემდეგნაირად წარმოგვიდგება:

I გრამატიკულ კლასში (∅) ერთიანდება მამაკაცი და მასთან გათანაბრებული სულიერი არსებანი: ჟეკუ „კაცი“, ობიჟ „მამა“, უჟი „ვაჟიშვილი“, ხედიჟ „ქმარი“, ყებედ „მჭედელი“, ლირბა „სტუმარი“, ალლაჰ „ღმერთი“, მალაჰიქ „ანგელოზი“ და მისთ.

II გრამატიკული კლასი (ა) მოიცავს მდედრობითი სქესის ადამიანს და უსულო საგანთა გარკვეულ სიმრავლეს: ენიჟ „დედა“, ბარუ „ცოლი“, ქიდ „გოგო“, კენაჟ „კვერცი“, იზუ „ყველი“, აღურ „წისქვილი“, ატონი „ზაფხული“ და მრ. სხვ.

III კლასს (ბ) განეკუთვნება ცხოველთა, ფრინველთა, მწერთა, მითოლოგიურ არსებათა და განურჩევლად ზოგ უსულო საგანთა სახელწოდებანი: ა) გულუ „ცხენი“, მეში „ხბო“, ბოწი „მგელი“, ზედ „დათვი“, ლელი „ბატკანი“, ბუცი „მთვარე“, ბუჯ „მზე“ და ა. შ.

IV გრამატიკულ კლასში (რ) შედის ნივთები, აბსტრუქტული სახელები და მისთ.: ნუცი „თაფლი“, ლუნ „ხე“, ლუდი „დღე“, როკუ „გული“, ლ’ი „წყალი“, ას „ცა“ და სხვ.

გრამატიკული კლასის ექსპონენტები დასტურდება ზედსართავ სახელებში, ზმნასა და ნაზმნარ სახელებში (მიმღეობაში, მასდარში). იგი გვხვდება აგრეთვე კლას-კატეგორიის მქონე ზმნებისაგან ნაწარმოებ აბსოლუტივისა და საგარემოებო ფორმებში.

3.2. გრამატიკული კლასის გამოხატვის სხვა საშუალებანი. გარდა გრამატიკული

კლასის ნიშნებისა (Ø, ❶, ❷, ❸), სახელთა ბრუნებისას განირჩევა კლასი ამგვარი დიფერენციაციით: ა) მამრობითი სქესის ადამიანისა და მასთან გათანაბრებულ არსებათა სახელები; ბ) მდედრობითი სქესის ადამიანისა და ყველა დანარჩენის გამომხატველი სახელწოდებანი.

დიდოურ ენაში მამაკაცისა და ყველა დანარჩენის კლასის მიხედვით დიფერენციაცია გამოიხატება უმთავრესად ნაცვალსახელების, ზედსართავების, რაოდენობითი რიცხვითი სახელების ფუძეთა ანდა ხმოვანთა (I კლ. ი, ე, უ / II კლ. ა; I კლ. ა / II კლ. უ) მონაცვლეობით.

IV თავი. რიცხვი

4.1. მრავლობითობის წარმოება სუბსტანტივებში. მრავლობითი რიცხვის ძირითად მარკერად -ბი სუფიქსი გვევლინება, რომელიც აბსოლუტივის ფორმას უშუალოდ დაერთვის. ერგატივსა და ირიბ ბრუნვებში -ბი ფორმანტს -ზა ენაცვლება, რომელიც ერგატივიდან ყველა ბრუნვას გაჰყვება.

რამდენიმე არსებითი სახელის მრავლობითობას აწარმოებს სუფიქსი -ა: ტუტ „ბუზი“ – ტუტ-ა, ღ'ულ „ქვა“ – ღ'ულ-ა, ცის „ხარი“ – ცისჟ-ა, ტაჯ' „დანა“ – ტაჯ'ჟ-ა, მური „ნემსი“ – მურ-ა (< *მური-ა), ცო „ცული“ – ცონ-ა და მისთ.

შეინიშნება ტენდენცია – ამ ტიპის სუბსტანტივებმაც სხვა სახელებს აუბან მხარი და მრავლობითში -ბი დაირთონ: ცამ „ნაცარი“ – ცამ-ა || ცამ-რე-ბი || ცამ-რა-ბი, ღუნ „ხე“ – ღუნ-ა || ღუნ-ა-ბი, ტუტ „ბუზი“ – ტუტ-ა || ტუტ-ა-ბი და ა. შ.

არსებითი სახელების მრავლობითი რიცხვის წარმოებისას, სახელობითი ბრუნვის (resp. ფუძის) ფორმის ცვლილებისდა მიხედვით, ორი ტიპი გამოიყოფა: ა) მარტივი, ბ) რთული.

ა) მარტივი ტიპის წარმოებას განეკუთვნება ის სახელები, რომელთა წმინდა ფუძესაც უშუალოდ ერთვის მრავლობითის ფორმანტი -ბი, მაგ.: ჰალმალ „ამხანაგი“ – ჰალმალ-ბი, ცაც „კარი“ – ცაც-ბი, წეწ „წამწამი“ – წეწ-ბი...

ამავე ტიპში ერთიანდება ის სახელები, რომელთაც ფონეტიკურ საფუძველზე ფუძის ბოლოკიდური ხმოვანი რედუცირებული აქვთ: ცეკი „ციკანი“ – ცეკ-ბი, ალ'ა „ჯიხვი“ – ალ'-ბი.

ბ) რთული ტიპის წარმოებაში შედის ის არსებითი სახელები, რომლებიც სადა ფუძესა და მრავლობითობის ფორმანტს შორის გამოავლენს ე. წ. ჩანართ ელემენტებს: -ა-: ორზენ „ტბა“ – ორზენ-ა-ბი, აღ'ურ „წისქვილი“ – აღ'ურ-ა-ბი, ოზურ „თვალი“ – ოზურ-ა-ბი...; -ო-: ას „ღრუბელი“, „ცა“ – ას-ო-ბი, კეკ „ყელი“ – კეკ-ო-ბი, მეჭ „კისერი“ – მეჭ-ო-ბი...; -უ-: ოც „კალო“ – ოც-უ-ბი...; -რ-: ღუღუ „ჩრდილი“ – ღუღუ-რ-ბი, ფუ „გვერდი“ – ფუ-რ-ბი...; -რა-: ბილ' „დვრიტა“ – ბილ'-რა-ბი, ლ'ე „კიბე“ – ლ'ე-რა-ბი, ცი „სახელი“ – ცი-რა-ბი...; -რე-: მეც „ენა“ – მეც-რე-ბი, წეწ „წარბი“ – წეწ-რე-ბი, ციმ „ელვა“ – ციმ-რე-ბი...; -მ-: ბულა „ფეხი“ – ბულა-მ-ბი, აქა „სამაჯური“ – აქა-მ-ბი, ბიზო „წერაქვი“ – ბიზო-მ-ბი...; -მა-: გედ „საცვალი“ – გედ-მა-ბი, ტექ „წიგნი“ – ტექ-მა-ბი...; -მა-: იხინ „ტომარა“ – იხინ-მა-ბი, ციმ „ბოძი“ – ციმ-მა-ბი...; -ზა-: ქიდ „გოგო“ – ქიდ-ზა-ბი...;

-არა-: ჰობ „თბე“ (წისქვილის ბორბლისა)“ – ჰობ-არა-ბი...; -და-: წი „ცეცხლი“ – წი-და-ბი...; -ნა-: ცო „ცული“ – ცო-ნა-ბი, ესიფე „ძმა“, „და“ – ეს-ნა-ბი...; -და-რა-: ცა „ვარ-სკვლავი“ – ცა-და-რა-ბი.

მრავლობითი რიცხვის წარმოებისას ხშირად ხდება ფუძის ბოლოკიდური ხმოვნის მონაცვლეობა: -უ/ა-: წილუ „ბეჭი“ – წილ-ა-ბი, შილუ „რქა“ – შ-ილ-ა-ბი...; -ა/ი-: თარა „ღარა“ – თარ-ი-ბი, ბათა „ლანჩა“ – ბათ-ი-ბი...; -ი/ო-: ცოტორი „ჭიპი“ – ცოტორ-ა-ბი, ღულუდი „ჯაჭვი“ – ღულუდ-ა-ბი...; -ო/ო-: სემი „ნაღველა“ – სემ-ო-ბი, ჟუბი „ღვიძლი“ – ჟუბ-ო-ბი...; -უ/ი-: მელუ „ცური“ – მელ-ი-ა-ბი, ტეფუ „ბაგე“ – ტეფ-ი-ა-ბი.

4.2. **ზოგი თავისებურება მრავლობითობის წარმოებაში.** ცალკე უნდა აღინიშნოს ისეთ არსებით სახელთა შესახებ, როგორცაა, მაგ., **ღანა-ბი** „ქალი“, „ცოლი“. ამ რიგის სახელთა მრავლობითი იმავდროულად მხოლოობითი რიცხვის მნიშვნელობითაც გამოიყენება. დაახლოებით ასეთივეა **ხეხ-ბი** „ბავშვი“ || „ბავშვები“. ამ უკანასკნელს მხოლოობითი ფორმა ამჟამად არ მოეპოვება, თუმცა ისტორიულად იგი უნდა ჰქონოდა, შდრ. ხეხოდ „ნაშიერი“, მაგ., კეტუს ხეხოდ „კატის კნუტი“, „კატის ნაშიერი“.

ყაღამ || ჰაღამ „ადამიანი“, „ხალხი“ სახელს ფაკულტატურად მრავლობითი ფორმაც მოეპოვება: **ჰაღამ-ბი**.

ყურადღებას იქცევს ზოგი არსებითი სახელის მრავლობითში პარალელურ ფორმათა სიმრავლე, კერძოდ: ბილ^ა „დვრიტა“ – ბილ^ა-ბი || ბილ^ა-რა-ბი || ბილ^ა-უ-რა-ბი, წეწ^ა „წარბი“ – წეწ^ა-ბი || წეწ^ა-რე-ბი || წეწ^ა-მა-ბი და მისთ.

4.3. **მრავლობითი რიცხვი ატრიბუტულ სახელებში.** ატრიბუტულ სახელთა (ზედსართავი, მიმღეობა, რიგობითი რიცხვითი სახელი...) მრავლობითობის წარმოება თვალსაჩინოდ განსხვავდება როგორც არსებითი სახელისაგან, ისე ერთმანეთისაგანაც. მართალია, გასუბსტანტივებულ ატრიბუტივებსაც დაერთვის -ბი ფორმანტი, მაგრამ მათ თავკიდურად კლასის ნიშანიც მოუდით, რომელიც, კლასის გარდა, რიცხვზედაც მიგვანიშნებს. მსაზღვრელად გამოყენებულ ზედსართავ სახელებს მრავლობით რიცხვში სუფიქსად ერთვის -ტა ნიშანი, რომლის საშუალებითაც მრავლობითობა ორმაგად აღინიშნება. ეს ითქმის კლასნიშნიანთა მიმართ, **უკლასნიშნო ზედსართავთათვის იგი მრავლობით რიცხვში შესათანხმებელი ერთადერთი ფორმანტია**, მაგ.: ალუკა ზედ „თეთრი დათვი“ – ალუკა-ტა ზედ-ბი „თეთრი დათვები“.

რაც შეეხება მიმღეობას, იგი მხოლოდ მაშინ მიიღებს -ბი ნიშანს, როცა გასუბსტანტივებულთა: ცალწლორ ბ-იკიხოსი ჟეკუ-ბი „სოფელში მიმავალი კაცები“, შდრ.: ცალწლორ ბ-იკიხოსი-ბი „სოფელში მიმავლები (კაცები)“.

ინფინიტივსა და მასდარში მრავლობითობა ზმნის მსგავსად გამოიხატება.

V თავი. სახელი

5.1. **არსებითი სახელის ბრუნვა.** დიდოური ენის ბრუნვათა სისტემაში განირჩევა ორი წყება: ა) ძირითადი და ბ) ლოკატიური. ადგილობით ბრუნვებს, წესისამებრ, სერიებად ვალაგებთ, რომლებიც საგანთა სივრცობრივ მიმართებებს გამოხატავენ.

ბრუნება აგლუტინაციური ტიპისაა და, როგორც მორფოლოგიური პროცესი, ერთია: მრავლობითსა და მხოლოობითში ფუძეები განსხვავებულია, ბრუნვის ნიშნები კი – იდენტური.

5.1.1. **ძირითადი ბრუნვები.** ბრუნვათა სისტემისთვის უმთავრესი ისაა, რომ მას მოეპოვება ერგატივი და არა აქვს ბრალდებითი ბრუნვა. გარდა ამისა, დამოუკიდებელ ბრუნვად გამოიყოფა ინსტრუმენტალისი, რომელიც სამოქმედო საგანს აღნიშნავს (ცონე-დ „ცულით“).

დიდოურ ენაში ხუთი ძირითადი ბრუნვა გამოიყოფა: 1) სახელობითი, 2) ერგატივი, 3) მიცემითი, 4) ნათესაობითი, 5) ინსტრუმენტალისი: 1) სახელობითი ბრუნვის ფორმა, რომელიც ერგატივის (resp. მეორე ფუძის) საწარმოებლად გამოიყენება, წარმოდგენილია ფუძის სახით, მაგ.: უჟი Ø-ადს „ვაჟი მოვიდა“, ქიდ ე-იკის „გოგო წავიდა“; 2) ერგატივი გამოხატავს მხოლოდ და მხოლოდ გარდამავალი ზმნის სუბიექტს და, ხუნძურისაგან განსხვავებით, ინსტრუმენტალისს არ ითავსებს, რადგანაც ეს უკანასკნელი საკუთრივ დიდოურში დამოუკიდებელ მორფოლოგიურ ერთეულს წარმოადგენს. ერგატივის ნიშნები, დიალექტებისა და თქმების მიხედვით, ფონეტიკურ სახესხვაობებს გვიჩვენებენ: -ჰ (მეტწილად), -ა (ელბ.), -ჰ (ქიდ.), -ჰ (ქიდ.), -ჟ (საჰ.), -რ, -ჟ (შაიტლ.); 3) მიცემითი ბრუნვის ნიშნად -რ გვევლინება; 4) ნათესაობითი ბრუნვის ნიშნად -ს გვხვდება და, როგორც წესი, კუთვნილებითობას გამოხატავს; 5) ინსტრუმენტალისის ნიშანია -დ. იგი ოდენ უგონო ცოცხალ არსებათა და უსულო საგანთა გამომხატველი სახელების ბრუნვაა.

ძირითად ბრუნვათა მორფოლოგიური ნიშნები სქემაზე ასე გამოისახება:

ბრუნვები	ბრუნვათა ნიშნები	ბრუნების ნიმუში	ლექსიკური მნიშვნელობა
სახ.	–	ზირუ	მელა
ერგ.	-ა, -ჲ, -ჭ, -ქ, -რ, - ჟ	ზირ-ა	მელამ
მიც.	-რ	ზირუ-რ	მელას
ნათ.	-ს	ზირუ-ს	მელას(ი)
ინსტრ.	-დ	ზირუ-დ	მელათი

5.1.2. **საბრუნებელი სახელის ფუძე.** საბრუნებელი სახელის ფუძედ გამოიყენება სახელობითი ბრუნვის ფორმა, რომელსაც დაერთვის სათანადო ბრუნვათა ნიშნები. უნდა აღინიშნოს, რომ ერთფუძიანი ბრუნების დროს სახელობითი ბრუნვის ფორმა (ხმოვანფუძიანიც და თანხმოვანფუძიანიც) გასდევს ყველა ბრუნვას. ორფუძიანი ბრუნებისას I ფუძე სახელობითში გვექნება, დანარჩენ ბრუნვებში ნაწარმოები (resp. ნაწილაკებით გართულებული) ფუძე გამოიყენება.

5.1.3. **ბრუნების ტიპები.** დიდოურ ენაში ბრუნების ორი ძირითადი ტიპი გამოიყოფა: ა) ერთფუძიანი (resp. მარტივი) და ბ) ორფუძიანი (resp. რთული).

ა) ერთფუძიან ბრუნებისას მხოლოდობით რიცხვში სახელობითი ბრუნვის ფორმას (არამარკირებულ ფუძეს) ერგატისა და ირიბ ბრუნვებში პირდაპირ დაერთვის ბრუნვის შესაბამისი ნიშანი. ამ ტიპის მიხედვით იბრუნვის ხმოვანფუძიანი არსებითი სახელები.

მრავლობით რიცხვში ორფუძიანი ბრუნებაა გაბატონებული – სახელობითის ნაწილაკდართულ (resp. სადა) ფორმას ერთვის მრავლობითობის -ბი ფორმანტი, რომელსაც დანარჩენ ბრუნვებში ცვლის -ზა დაბოლოება. ამ უკანეასკნელს მოსდევს ბრუნვის შესაბამისი ნიშანი, მაგ.: სახ. **ბესურ** „თევზი“ – ერგ. **ბესურ-ა**, მიც. **ბესურ-რ**, ნათ. **ბესურ-ს**, ინსტრ. **ბესურ-დ**; მრ. რ. სახ. **ბესურო-ბი**, ერგ. **ბესურ-ზა**, მიც. **ბესურო-ზა-რ**, ნათ. **ბესურო-ზა-ს**, ინსტრ. **ბესურო-ზა-დ**.

ბ) ორფუძიანი ტიპის მიხედვით იბრუნვის როგორც თანხმოვანფუძიანი (თითქმის ყველა), ისე ხმოვანფუძიანი (შედარებით მცირე) არსებითი სახელები, რომლებიც კიდევ ორ ქვეტიპად იყოფა: 1) პირველ ქვეტიპის მიხედვით იბრუნვის ის სახელები,

რომელთა საბრუნებელი სახელის არამარკირებულ ფუძეს ბოლოკიდურად დაერთვის ოდენ ხმოვანი (ე, ი, ა, ო), ანდა -CV, -CVSV, -SV სტრუქტურის ელემენტი (ხმოვან-ფუძიანებს: -მო, -რე, -რო, -მე, -მო, -ბე, -ბა; თანხმოვანფუძიანებს: -დო, -და, -მო, -მე, -რო, -რე, -ზი, -ნო, -დარე), რომლებიც სადა ფუძეს ერთგვარად ართულებენ. ასეთი მოდელის მიხედვით იბრუნვის საკუთარ სახელთა უმრავლესობა და რიგი საზოგადო არსებითი სახელი.

დიდოური ენის არსებით სახელთა ბრუნების ანალიზი ცხადყოფს, რომ არ გვაქვს ერგატივზე დამყარებული ორფუძიანობა, არამედ მარტოოდენ „ფუძის ორფუძიანობაზე“ დამყარებული ბრუნების ყალიბი დასტურდება.

საილუსტრაციო მოვიყვანთ ორფუძიანი ბრუნების II ქვეტიპის მიხედვით ნაბრუნებ სახელთა პარადიგმებს:

ა) ხმოვანდართული ფუძეები

მხოლოობითი რიცხვი

სახ.	ბუჯ „მზე“	ლუნ „ხე“	რელ’ „ხორცი“
ერგ.	ბუჯ-წ	ლუნ-წ	რელ’-წ
მიც.	ბუჯ-ე-რ ¹²	ლუნ-რ-რ	რელ’-რ-რ
ნათ.	ბუჯ-ე-ს	ლუნ-რ-ს	რელ’-რ-ს
ინსტ.	ბუჯ-ე-დ	ლუნ-რ-დ	რელ’-რ-დ

ბ) ჩანართელემენტაანი ფუძეები

მხოლოობითი რიცხვი

სახ.	ქიდ „გოგო“	მეშ „ცოცხი“	ხალცი „ხალხი“	წი „ცეცხლი“
ერგ.	ქიდ-ბ-წ	მეშ-რ-წ	ხალცი-მ-წ	წი-დ-წ
მიც.	ქიდ-ბე-რ	მეშ-რე-რ	ხალცი-მრ-რ	წი-დრ-რ
ნათ.	ქიდ-ბე-ს	მეშ-რე-ს	ხალცი-მრ-ს	წი-დრ-ს
ინსტ.	–	მეშ-რე-დ	–	წი-დრ-დ

¹² ირიბ ბრუნვებში ხშირად თავს იჩენს ამოსავალი -ე: ბუჯ <*ბეჯტ.

მრავლობითი რიცხვი

სახ.	ქიდბა-ბი „გოგონები“	ღუნა-ბი „ხეები“
ერგ.	ქიდბა-ზ-წ	ღუნა-ზ-წ
მიც.	ქიდბა-ზ-რ	ღუნო-ზ-რ
ნათ.	ქიდბა-ზ-ს	ღუნო-ზ-ს
ინსტ	–	ღუნო-ზ-დ

საჰადური დიალექტი ძირითადად ქიდროულ-ასახური დიალექტის ჩვენებას მისდევს, მაგრამ მცირეოდენ თავისებურებებს მაინც ამჟღავნებს, კერძოდ, ჩართული - **მო** ელემენტისეული **ძ**-ს მეტათეზისს ახდენს: ნათ. ვაჯ'ადროს < ვაჯ'არ-მო-ს „კაკლის“. ამასთან, -**მო** ელემენტის -**ძ**-, შესაძლოა, მთლიანადაც რედუცირდეს, მაგ.: სახ. გამუშ „კამეჩი“ – ნათ. გამუშ-ო-ს. გარდა ამისა, ამ დიალექტში მრ. რ.-ის ფორმათა წარმოებისას ჩანართი ელემენტის წინ ფუძის საწარმოებელი აფიქსის ხმოვნად ა დაჩნდება.

2) მეორე ქვეტიპის მიხედვით ბრუნებისას სახელობითი ბრუნვის ბოლოკიდური ხმოვანი „ირიბ ბრუნვებში“ იცვლება, თუმცა წინასწარ შეცვლილი ხმოვნის რომელობის ამოცნობა ჭირს: ა – **ო**, ა – **ი**, ა – **ე**, უ – **ა**, ი – **ო**, უ – **ო**, ი – **ე**, **ო** – **ე**. საილუსტრაციო პარადიგმები:

	ი-ე	ა-ე	ო-ე	ა-ი
სახ.	კეჭოლ-ი „კვიცი“	ტექ-ა „ვაცი“	ოკ-ო „ლურსმანი“	რეტ-ა ხელი“
ერგ.	კეჭოლ-წ	ტექ-წ	ოკ-წ	რეტ-წ
მიც.	კეჭოლ-რ	ტექ-რ	ოკ-რ	რეტ-რ-რ
ნათ.	კეჭოლ-ს	ტექ-ს	ოკ-ს	რეტ-რ-ს
ინსტ	კეჭოლ-დ	ტექ-დ	ოკ-დ	რეტ-რ-დ

	ი-ო	უ-ა	ა-ო	უ-ო
სახ.	მოჩ-ი „ადგილი“, მიწა“	ყონთ-უ „მუხლი“	ბუთნ-ი „ნაზადი“	ღ'უთკ-უ „სახლი“
ერგ.	მეჩ-წ	ყონთ-წ	ბუთნ-წ	ღ'უთკ-წ
მიც.	მეჩ-რ-რ	ყონთ-ა-რ	ბუთნ-რ-რ	ღ'უთკ-რ-რ
ნათ.	მეჩ-რ-ს	ყონთ-ა-ს	ბუთნ-რ-ს	ღ'უთკ-რ-ს
ინსტრ	მეჩ-რ-დ	ყონთ-ა-დ	ბუთნ-რ-დ	ღ'უთკ-რ-დ

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ საპ. დიალექტში ხმოვანუცვლელი და ხმოვანმონაცვლე ბრუნვათა ფორმები პარალელურად დასტურდება: სახ. აღი „ჩიტი“ – ერგ. აღ-ქ, მიც. აღრ-რ||აღ-ქ-რ, ნათ. აღრ-რ||აღ-ქ-რ, ინსტრ. აღრ-დ || აღ-ქ-დ.

5.1.4. **საკუთარ სახელთა ბრუნება.** ხმოვანფუძიანი საკუთარი სახელები იბრუნვის საზოგადო სახელების მსგავსად, ხოლო თანხმოვანფუძიანი საკუთარი სახელები ორფუძიანი მოდელის I ქვეტიპის მიხედვით. საკუთარ სახელებს, როგორც წესი, ინსტრუმენტალისი და მრავლობითი არ ეწარმოება.

5.1.5. **თავისებურებანი ბრუნებაში.** ზოგი არსებითი სახელი ირიბ ბრუნვებში ფუძის ამოსავალ ხმოვანს აღიდგენს (სახ. მუს „ბეწვი“, ნათ. მეს-ე-ს), ზოგ სახელს კი, შესაძლოა, ერგატივიდან მოკიდებული ანლაუტური ხმოვანი დაეკარგოს (უჟი „ვაჟი“, ერგ. ჟ-წ, ნათ. ჟა-ს).

ზოგი გასუბსტანტივებული რიცხვითი სახელი ბრუნებისას იცვლის როგორც ფუძის ბოლოკიდურ, ისე ინტერკონსონანტურ ხმოვანს, მაგ.: სახ. ყ'ა-ნო „ორი“ – ერგ. ყ'-უ-ნ-წ, მიც. ყ'-უ-ნ-ქ-რ...

5.1.6. **ძირითად ბრუნვათა ფუნქციები.** ძირითადი ბრუნვები, ფუნქციათა მიხედვით, ასეთ სურათს გვიჩვენებს:

1) სახელობითი ბრუნვის ფუნქცია არის გარდაუვალი ზმნის სუბიექტისა და გარდამავალი ზმნის პირდაპირი ობიექტის გამოხატვა; 2) ერგატიული ბრუნვა მართლოდენ გარდამავალი ზმნის სუბიექტს გადმოსცემს. იგი ითვლება აქტიური ბუნე-

ბის ცოცხალ არსებათა ბრუნვად და ვერ ითავსებს უგონო სულიერ არსებათა თუ ნივთთა ბრუნვის – ინსტრუმენტალისის ფუნქციას; 3) მიცემით ბრუნვას ეკისრება გარდამავალ ზმნათა ირიბი ობიექტისა და **verba sentiendi**-ს ტიპის ზმნათა სუბიექტის გამოხატვა;

4) ნათესაობითი ბრუნვა, სხვა ენათა მსგავსად, კუთვნილებითობას გამოხატავს. მისთვის ნიშანდობლივია აგრეთვე ატრიბუტული ფუნქციის მქონებლობა; 5) ინსტრუმენტალური ბრუნვის უმთავრესი ფუნქცია სამოქმედო იარაღის გამოხატვაა. გარდა ამისა, ინსტრუმენტალისი არცთუ იშვიათად გამოხატავს დროისა (ნეშირუ-დ „საღამოთი“) და მიზეზის (ცაზრუ-დ „წერით“) ზმნისართებს.

5.1.7. **ლოკალიზაციის კატეგორია.** ლოკატიური ბრუნვები შვიდ სერიას (resp. წყებას) ქმნის. ყოველი სერია აღნიშნავს საგნის სივრცობრივ მდებარეობა-მიმართებას მეორე საგნთან. თითოეულ წყებას ოთხ-ოთხი ბრუნვა მოეპოვება, რომლებიც პირობითად, მდებარეობის ან მიმართულების ჩვენებისდა მიხედვით, შეიძლება დაიყოს ორ ჯგუფად: 1) **მდგომარეობის გამომხატველი (სტატიკური)** (სად?); 2) **მოძრაობის გამომხატველი (დინამიკური)** (საითკენ? საიდან?) რის გავლით?). ლოკატიურ ბრუნვათა ფორმების საერთო რიცხვი 28-მდე აღწევს, რაც გარკვეულწილად ანაზღაურებს თანდებულთა სიმცირეს.

ლოკატიურ ბრუნვათა ნიშნები, დიალექტებისა და თქმების მიხედვით, არსებით ფონეტიკურ ცვლილებებს არ განიცდის, თუმცა ფუძის დაბოლოების გავლენით ბრუნვის ნიშანი (-ტო > -ტი, -ხო > -ხ, -ჯო > -ჯ...) სათანადოდ იცვლება. სქემატურად:

სერიები	ნიშანი	სემანტიკა	საილუსტრაციო მაგალითები
I სერია	-ტო/-ტი	„ზე“	ზადდან-ტო ოლო ხალცი „მოედანზე არის ხალხი“
II სერია	-ჯო/-ჯ	„ზე“, „კენ“	დი ღიზის ღუნო-ჯ „მე ავედი ხეზე“
III სერია	-ხო/-ხ	„თან“, „მახლობლა დ“	ჟო ბიჩის რალ'ადმო-ხ იგო „ის შეჩერდა ზღვასთან ახლოს“
IV სერია	-დე, -ლო	„თან“, „თან ერთად“	ესიფუ-დე ტექ ოლო „დას („დასთან“) აქვს წიგნი“

V სერია	-ჰ	„ში“ (სოფელში)	ცალ-ჰ ოლ სის ჟეკუ „სოფელში არის ერთი კაცი“
VI სერია	-ლ'	„ში“ (წყალში)	ლ'ჰ-ლ' ოლ ბესურო „წყალში არის თევზი“
VII სერია	-ლ'	„ქვეშ“	ლ'ადე-ლ' ოლ ქიქ „კლდის ძირას არის წყარო“

მოძრაობის გამომხატველ ბრუნვათა ნიშნები, სერიების მიხედვით, საერთოა: მიმართულებითი -რ, დამორებითი -აჲ, შუალობითი -ა-ზა || -ა-ზაჲ. ეს თანდებულები ერთვის საბრუნებელი სახელის ფუძეს (ორფუძიანობის დროს – სახელის მეორე ფუძეს). სქემატურად:

ბრუნვები სერიები	ადგილობითი (Locativus) სად?	მიმართულებითი (Allativus) საითკენ?	დამორებითი (Elativus) საიდან?	შუალობითი (Translativus) რის გავლით?
I სერია	-ტო -ტ'	ტჰ-რ -ტრ-რ	-ტ-აჲ -ტ-რჲ	-ტჰ-ზა -ტჰ-ზაჲ
II სერია	-ჯო -ჯ	-ჯჰ-რ -ჯრ-რ	-ჯაჲ -ჯრჲ	-ჯჰ-ზა -ჯჰ-ზაჲ -ჯრ-ზაჲ
III სერია	-ხო -ხ	-ხჰ-რ -ხრ-რ	-ხაჲ -ხრჲ	-ხჰ-ზა -ხჰ-ზაჲ -ხრ-ზაჲ
IV სერია	-დე, -ღო	-დჰ-რ -დრ-რ -დე-რ, -ღო-რ	-დაჲ -დრაჲ -დეჲ, -ღრაჲ	-დე-ზა -დე-ზაჲ
V სერია	-ჰ	-ჰ-რ	-ჰ-ა	-ჰ-ზა -ჰ-ზაჲ
VI სერია	-ლ'	-ლ'-ჰ-რ ლ'ჰ-რ -ლ'-ე-რ	-ლ'ჰაჲ -ლ'ჰა -ლ'ეჲ	-ლ'ჰ-ზა -ლ'ჰ- ზაჲ
VII სერია	-ლ'	-ლ'-ე-რ	-ლ'ჰაჲ -ლ'ჰა -ლ'ეჲ	-ლ'ჰ-ზა -ლ'ჰ-ზაჲ ¹³

¹³ ყველა ფორმანტის ნაირსახეობის მოყვანა არც აუცილებელია და, უადგილობის გამო, არც შესაძლებელი, სურათი ისედაც ნათელია.

ცნობილია, რომ -ლ' და -წ ნიშნები ორივე შიგმყოფობაზე მიუთითებს, ოღონდ -ლ' რაიმე ნივთიერებაში ყოფნას გვიჩვენებს (ლ'ილ' „წყალში“), ხოლო -წ – ცარიელ შინაგან სივრცეში ყოფნას (ლუტკ-წ „სახლში“).

მოვიყვანო ბრუნების პარადიგმის ნიმუშს მხოლოდობითი რიცხვის მიხედვით:

ძირითადი ბრუნვები

სახ. ღ'უტკუ „სახლი“

ერგ. ღ'უტკ-წ, -წ, -წ, რ

მიც. ღ'უტკ-რ-რ

ნათ. ღ'უტკ-რ-ს

ინსტრ. ღ'უტკ-რ-დ

ლოკატიური ბრუნვები

ბრუნვები სერიები	ადგილობრი- თი (სად?)	მიმართულები- თი (საითკენ?)	დაშორები- თი (საიდან?)	შუალობითი (რის გა- ვლით?)
I სერია	ღ'უტკ-ო-ტ ^ა	ღ'უტკ-ო-ტ ^ა -ო-რ	ღ'უტკ-ო-	ღ'უტკ-ო-ტ ^ა -
II სერია	ღ'უტკ-ო-ჯ	ღ'უტკ-ო-ჯ-ო-რ	ტ ^ა ოფ	ზა
III სერია	ღ'უტკ-ო-ხ	ღ'უტკ-ო-ხ-ო-რ	ღ'უტკ-ო-	ღ'უტკ-ო-ჯ ^ა -
IV სერია	ღ'უტკ-ო-დე	ღ'უტკ-ო-დ-ო-რ	ჯ ^ა ოფ	ზა
V სერია	ღ'უტკ-წ	ღ'უტკ-წ-რ	ღ'უტკ-ო-	ღ'უტკ-ო-ხ ^ა -
VI სერია	ღ'უტკ-ო-ლ'	ღ'უტკ-ო-ლ'-ე-რ	ხ ^ა ოფ	ზა
VII სერია	ღ'უტკ-ო-ლ'	ღ'უტკ-ო-ლ'-ე-რ	ღ'უტკ-ო- დ ^ა ფ ღ'უტკ-წ ^ა ფ ღ'უტკ-ო- ლ' ^ა ფ ღ'უტკ-ო- ლ' ^ა ფ	ღ'უტკ-ო-დე- ზა ღ'უტკ-წ-ზა ღ'უტკ-ო-ლ' ^ა - ზა ღ'უტკ-ო-ლ' ^ა - ზა

5.1.8. **ლოკატიურ ბრუნვათა ფუნქციები.** ლოკატიური ბრუნვებისთვის ნიშანდობლივია საგანთა სივრცობრივი, დროისმიერი, მიზეზობრივი მიმართების კონკრეტულად გამოხატვა. თვალშისაცემია ტენდენცია საანალიზო ბრუნვათა კონკრეტული სემანტიკის განზოგადებისა. ლოკატიური ბრუნვები, თანდებულთა მიხედვით, ორ ჯგუფად იყოფა: 1) საბრუნებელი სახელის ფუმეს ერთვის ერთი ფორმანტი და მიუთითებს საგნის ადგილმდებარეობაზე („-ზე“, „-თან“, „-ში“, „-ქვეშ“ თანდებულებით); 2) ადგილობითი ბრუნვის მზამზარეულ ფორმას დაერთვის დანარჩენი ლოკატიური (მიმართულებითი, დაშორებითი, შუალობითი) ბრუნვების სათანადო ფორმანტები, რომლებიც უფრო აკონკრეტებენ მისთვის განკუთვნილ ფუნქციას.

5.2. **სახელური სიტყვაწარმოება.** დიდოური ენა, რელატიური ფორმების საპირისპიროდ, სადერივაციო ფორმებით მეტ-ნაკლებად ღარიბია.

სიტყვაწარმოებითი მოდელებიდან ყველაზე პროდუქტიულია: 1. აფიქსაცია, მეტადრე მისი ერთ-ერთი სახეობა – სუფიქსაცია. გარდა ამისა, გამოიყოფა: 2. კომპოზიცია და 3. სინთეზური წარმოება. კომპოზიცია, თავის მხრივ, ორად გაიყოფა: ა) საკუთრივ კომპოზიცია და ბ) შერწყმა.

5.2.1. **სუფიქსური წარმოება.** სიტყვაწარმოებითი ფუნქციით დასტურდება შემდეგი სუფიქსები: -**ჯუ** აწარმოებს ხელობისა და დანიშნულების სახელებს: მაგალა-ჯუ „ხაბაზი“ (მაგალუ „პური“), ბესურო-ჯუ „მებადური“ (ბესურო „თევზი“), ცუდზა-ჯუ „აკლდამა“ (ცუდი „ცხედარი“)....; -**ჯან** (<ხუნძ.): ჩანა-ჯან „მონადირე“ (ჩან „თხა“), ჳიდლო-ჯან „კალატოზი“ (ჳიდლო „კედელი“)....; -**ხან** პროფესიის სახელებს აწარმოებს: აღ'უ-ხან „მეწისქვილე“ (აღ'ურ „წისქვილი“)....; -**კუ** სუფიქსით იწარმოება ხელობის სახელები: ესირნო-კუ „მათხოვარი“ (ესირნოდა „მათხოვრობა“), ცახნა-კუ „მწერალი“ (ცახნადა „ხშირად წერა“), ცედანა-კუ „ნათლია“ (ცედანადა „სახელდება“)....; -**ბი** აწარმოებს მრავლობითობასა და ეთნიკურ სახელებს: სოტო-ბი „საჰადელი“ (სოტო „საჰადა“), ნევო-ბი „მოყოყელი“ (ნეუო „მოყოყი“)....; -**ზი** ეთნიკური სახელების ფორმანტია: ცე-ზი „დიდოელი“ (ცე „არწივი“), ჳინუ-ზი „ჳინუხელი“, სო-ზი „საჰადელი“....; -**ორ**- გვხვდება ერთ შემთხვევაში: მეშ-ორ-ი (შდრ. მეში „ხბო“) „დეკეული“....; -**ლა** სუფიქსით იწარმოება კნინობით-მოფერებითი და ცხოველთა ასაკის აღმნიშვნელი სახელები: ენი-ლა „დედიკო“ (ენიუ „დედა“), ქიდი-ლა „თოჯინა“ (ქიდ „გოგო“)....; -**ლი** სუფიქსი აწარმო-

ებს აბსტრაქტულ სახელებს: რიგ-ლ'ი „სიკეთე“ (რიგუ „კარგი“), ჟუქ-ლ'ი „ბოროტება“ (ჟუქა „ცუდი“)...; -მუ ზმნისა და ზედსართავისაგან იშვიათად აწარმოებს ზოგ სახელს: რასა-მუ „საზომი“ (რასადა „გაზომვა“), რისელ'ნო-მუ „ენაბლუ“ (რისელ'ნო-და „ენაბრგვილობა“)...; -სი აწარმოებს ეთნიკურ, პროფესიისა და დანიშნულების სახელებს: თიფლისა-სი „თბილისელი“ (თიფლისა „თბილისში“), ემიტო-სი „მაიტლელი“ (ემიტო „მაიტლი“)...; -ყაჷ მსგავსების მნიშვნელობის გამომხატველია: ბესურო-ყაჷ „თევზივით“, გულუ-ყაჷ ცხენივით“...; -გა შაიტლურ კილოკავში ნაადიექტივარ ზედსართავებს აწარმოებს: ეჩუ-გა „მაღალ-მაღალი“, წუდუ-გა „უფრო წითელი“...; -ჷ აწარმოებს მიმართებით ზედსართავებს: ასო-ჷ „ღრუბლიანი“ (ას „ცა“, „ღრუბელი“), როჭი-ჷ „ცივი“ (როჭი „სიცივე“)...; -ილ'ე კლას-კატეგორიის მიხედვით ცვალებადი სუფიქსი გამოიყენება ვითარებით ზედსართავთა ნიშან-თვისებების შემცირებით გამოსახატავად: ჭიქი-ბილ'ე „ლეგა“ (ზედმიწ. „რწყილისფერი“, შდრ. ჭიქი „რწყილი“), უქრუს-რილ'ე „ოქროსფერი“ (უქრუ „ოქრო“)...; -ლუ სუფიქსი დაერთვის ზრდასრულ ცხოველთა სახელების ფუძეებს და აწარმოებს სქესის აღმნიშვნელ ზედსართავ სახელებს: ცის-ლუ „მამალი ხბო“ (ცის „ხარი“), ზიღ-ლუ „დედალი ხბო“ (ზიღა „ძროხა“)...; -ს აწარმოებს მიმართებით ზედსართავებსა და გამოყოფით-გამოცალკეევებით სახელებს: უქრუს-ს „ოქროსი, ოქროსფერი“ (უქრუ „ოქრო“), ბეკე-ს „მზიანი“ (ბუკ „მზე“)...; -სი მიმართებით ზედსართავებს აწარმოებს: ენტო-სი „აქაური“ (ენტო „აქ“), ქეცხო-სი „მძინარე“ (ქეცხო „სძინავს“), ღ'უთკუტო-სი „საშინაო“ (ღ'უთკუ „სახლი“)...; -ხუ სუფიქსი აწარმოებს მიმართებით ზედსართავებს: ციღო-ხუ „მარილიანი“ (ციღო „მარილი“), ოსი-ხუ „ფულიანი“ (ოს „ფული“)...; -შაღჷ || -შაღ || -შაჷ: გულუ-შაღჷ „ცხენიანი“ (გულუ „ცხენი“), ფოსუ-შაღ „საქონლიანი“ (ფოსუ „საქონელი“)...; -თაღჷ || -თაღ || -თაჷ რაიმეს უქონლობას გამოხატავს: მიცხირიღო-თაღჷ „უფულო“ (მიცხირ „ფული“), ღ'ანა-თაღ „უცოლო“ (ღ'ანა „ქალი“, „ცოლი“)...; -მა სუფიქსით იწარმოება ცხოველთა ასაკის აღმნიშვნელი სახელები: უნ-მა „ოთხი წლისა“, ღ'ენ-მა „ხუთი წლისა“...; -უ || -უ-ლა სუფიქსსაც მიახლოებით იგივე ფუნქცია აქვს: ყუნ-უ || ყუნ-უ-ლა „ორწლიანი (ცხოველი)“.

5.2.2. კომპოზიტიური სიტყვაწარმოება. დიდოურ ენაში ფართოდ არის გავრცელებული კომპოზიტიური სიტყვაწარმოება: ა) ძირითადად გვხვდება ორკომპონენტის შერთებითი კომპოზიტები (*composita copulativa*). კომპოზიტთა დიდი ნაწილი არსე-

ბით სახელთა შეერთებით მიიღება, მაგალითად: ენი-ბაბიუ „დედ-მამა“, წერუ-წო „მშვილდ-ისარი“ (ზედმიწ. „ისარ-მშვილდი“), ბუცი-ბუც „მზე-მთვარე“ (ზედმიწ. „მთვარე-მზე“).

ზოგ კომპოზიტში ერთი ან ორივე კომპონენტის მნიშვნელობა გაურკვეველია, მაგ.: კეტუ-მეტუ „კატა-?“, რაჭი-მუჭი „დასაყოლებელი“ (ზედმიწ. „?-?“) და მისთ.

ბ) განსაზღვრებითი კომპოზიტები (*composita determinantiva*). ა) არსებითი სახელი მსაზღვრელად: კეტუს ხეხოდ „კნუტი“ (კეტუ „კატა“, ხეხოდ „ნაშიერი“), ასოს აშუნი „ცისარტყელა“ (ასოს „ცის“, აშუნი „ქამარი“) ...; ბ) ზედსართავი მსაზღვრელად: დეჟენი ენიუ „ბებია“ (დეჟენი „მოხუცი“, ენიუ „დედა“), ალუკანი მე „თეთრარყა“ (ალუკანი „თეთრი“, მე „არყი“) ...; გ) ზოგჯერ კომპოზიტის მეორე კომპონენტად გვევლინება მიმართებითი ზედსართავი: ჰუჰ-რეტუიჯოსი „პირსახოცი“ (ზედმიწ. ჰუჰ „სახე“ რეტუიჯოსი „ხელიანი“), ნოლუ-ქექა „ნაცარქექა“ (ნოლუ „ნაცარი“, ქექა ქართ. „ქექა“?) ...; დ) ფუძისეული ხმოვნის მონაცვლეობით წარმოქმნილი კომპოზიტები: ფუხი-ფახი „თოფის ქექა-ქუხილი“, ჭივ-ჭივ „ჩიტთა გალობა“ ...;

ყურადღებას იქცევს კომპოზიტები, რომელთა პირველ კომპონენტად (ხან მეორე კომპონენტადაც) რომელიმე ატრიბუტული სახელი გვხვდება: სიდა-მუქა „ერთფენა“, „ცალფა“ (სიდა < სის „ერთი“ – მუქა „შრე“), წუდა-მუდა „მოწითალო“ (ზედმიწ. „წითელ-მითელი“), ჟუქა-იგუ „დამაკმაყოფილებელი“ (ზედმიწ. ჟუქა „ცუდი“, იგუ „კარგი“) და სხვ.

5.2.3. ანალიზური სიტყვაწარმოება. დიდოურ ენაში მთელი წყება სახელებისა აღწერითად იწარმოება: გულუჩი ესიუ „ძმა“ (ზედმიწ. გულუჩი „მამალი“, ესიუ „ძმა“, „და“), ობიფუს ესიუ „ბიძა“ (ობიფუს „მამის“, ესიუ „ძმა“) და მისთ.

დანიშნულების სახელებიც მეტწილად აღწერითად იწარმოება: კუქ ბოდიხოსი „მექუდე“ (ზედმიწ. „ქუდის მკეთებელი“), მოჩი ბოსადხოსი „მიწათმზომელი“ (მოჩი „მიწა“, ბოსადხოსი „მზომელი“) და სხვ.

5.2.4. ზოგი თავისებურება სიტყვაწარმოებაში. დასტურდება ერთი წყება სახელებისა, რომლებიც კომპოზიციასთან ერთად სუფიქსაციასაც იყენებენ, მაგ.: ჟელი-ქუდ ზედმიწ. „ღობე-კალათა“ – ჟელი-ქუდ-ჯუ „კალათის მკეთებელი კაცი“, ჯემა-ლუდი „წვიმა“ (ზედმიწ. „წვიმა-დღე“) – ჯემა-ლუდ-შაუ „წვიმიანი“ და მისთ.

5.3. ზედსართავი სახელი. ზედსართავის ჯგუფები. დიდოურ ენაში დასტურდება: ა) ვითარებითი, ბ) მიმართებითი და გ) კუთვნილებითი ზედსართავი სახელები.

ვითარებითი არის ისეთი ზედსართავი სახელი, რომელიც საგნის ნიშან-თვისებას აღნიშნავს მეტ-ნაკლები ოდენობით.

ა) ვითარებითებში გამოიყოფა: 1) კლასნიშნის და 2) უკლასნიშნო ზედსართავები.

1) კლასნიშნის ვითარებითი ზედსართავი სახელებია: რ-იგუ „კარგი“, რ-ეჟე „დიდი“, რ-ელჟე „პატარა“, რ-ეჩიჟე „სქელი“, რ-ოჭიჟე „ცივი“...; 2) გაცილებით მეტია უკლასნიშნო ვითარებითი ზედსართავები: ეჩრუ „მოხუცი“, ალუკა „თეთრი“, კოტონო „მოკლე“, ქიქაჟე „მსუბუქი“, როყაჟე „მძიმე“, ბიქინაჟე „ზარმაცი“, ნიფუ „გემრიელი“ და ა. შ.

ბ) მიმართებითი ზედსართავი სახელები იწარმოება სხვადასხვა (-ჟ, -ილჟ, -ლუ, -ნი, -ს, -სი, -ხუ) სუფიქსების დართვით, მაგ.: ბაბიფუს-ნი „მამისეული რომელიცაა“, გულუტო-სი „ცხენოსანი“, ცადარა-მუ „ვარსკვლავიანი“, მაგალუ-შადჟე „პურიანი“ და მრ. სხვ.

გ) კუთვნილებითი ზედსართავის გამოსახატავად გამოიყენება ნათესაობითი ბრუნვის ფორმა, მაგ.: უქრუ-ს „ოქროიანი“, ბეკე-ს „მზიური“ და მისთ.

5.3.1. განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობის გამოხატვა ზედსართავებში. ზედსართავი განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობას გამოსახატავად -ნი სუფიქსს იყენებს, მაგ.: რ-ეჟე-ნი „სახელდობრ ის, რომელიც დიდია“, ალუკა-ნი „სახელდობრ ის, რომელიც თეთრია“ და სხვ.

ზოგჯერ -ნი ერთვის -სი სუფიქსიან ზედსართავებსაც: რიგუ-სი „კარგი“ – რიგუ-სი-ნი „სახელდობრ ის, რომელიც კარგია“...

ხუნძური ენიდან შეთვისებული ზოგი ზედსართავი სახელი განსაზღვრულობის -ნი ფორმანტს -ჟ სუფიქსის შემცველ მზამზარეულ ფორმაზე დაირთავს: ბეჩედაჟე „მდიდარი“ – ბეჩედაჟე-ნი „მდიდარი რომელიცაა“, ბერცინაჟე „ლამაზი“ – ბერცინაჟე-ნი „ლამაზი რომელიცაა“ და ა. შ.

5.3.2. ზედსართავი სახელების ბრუნვა. ბრუნების მიხედვით, ზედსართავი სახელები ორ ძირითად ჯგუფად იყოფა: 1) პირველ ჯგუფს ქმნის ვითარებითი ზედსართავი

თავები და ზოგი მიმართებითი ზედსართავი სახელი, რომლებიც განარჩევენ განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობას; 2) მეორე ჯგუფში ერთიანდება -სი სუფიქსიანი და კუთვნილებითი ზედსართავი სახელები, რომლებიც განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობის გამოხატვას მოკლებული არიან.

1) ვითარებითი და მასთან გათანაბრებული ზოგი მიმართებითი ზედსართავების ბრუნებისას ყურადღებას იქცევს შემდეგი გარემოებები: ა) საზღვრულად გამოყენებული ზედსართავი ბრუნვათა მიხედვით არ იცვლება. წყობა ჩვეულებრივ პრეპოზიციურია და მსაზღვრელი-ზედსართავი საზღვრულს უთანხმდება კლასსა და რიცხვში. მრ. რ.-ში ზედსართავის სადა ფორმას აუსლაუტში ერთვის -ტა ნაწილაკი, რომელიც მრავლობითობას გამოხატავს, მაგ.: სახ. წუდა გულუ „წითელი ცხენი“ – ერგ. წუდა გულ-წ, მიც. წუდა გულუ-რ, ნათ. წუდა გულუ-ს, ინსტ. წუდა გულუ-დ; მრ. რ. სახ. წუდა-ტა გულუ-ბი „წითელი ცხენი“ – ერგ. წუდა-ტა გულუ-წწ, მიც. წუდა-ტა გულუ-წა-რ, ნათ. წუდა-ტა გულუ-წა-ს, ინსტ. წუდა-ტა გულუ-წა-დ.

გასუმბსტანტივებული განუსაზღვრელი ვითარებითი ზედსართავი ერგატისა და ირიბ ბრუნვებში დაირთავს -ზი (I კლასის სახელებთან) და -ზა (II, III, IV კლასის სახელებთან) სუფიქსებს. მასთან, არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს, -სი დაერთვის თუ არა. სქემატურად:

	მხ. რ.		მრ. რ.	
	I კლ.	IV კლ.	I კლ.	IV კლ.
სახ.	Ø-იგუ Ø-იგუ-სი	რ-იგუ რ-იგუ-სი	ბ-იგუ-ბი	რ-იგუ-ბი
ერგ.	Ø-იგ-ზ-წ	რ-იგ-ზ-წ	ბ-იგ-ზ-წ	რ-იგ-ზ-წ
მიც.	Ø-იგ-ზრ-რ	რ-იგ-ზა-რ	ბ-იგ-ზრ-რ	რ-იგ-ზა-რ
ნათ.	Ø-იგ-ზრ-ს	რ-იგ-ზა-ს	ბ-იგ-ზრ-ს	რ-იგ-ზა-ს
ინსტრ	-	რ-იგ-ზა-დ	-	რ-იგ-ზა-დ

2) დაახლოებით ანალოგიურად იბრუნვის კუთვნილებითი (resp. ნანათესაობითარი) და -სი სუფიქსიანი ზედსართავი სახელები, რომელთა პარადიგმაშიც ერგატი-

ვიდან მოკიდებული საბრუნებელ ფუძეში -**ზო** სუფიქსი იჩენს თავს.

5.3.3. **ხარისხების გამოხატვა.** დიდოურ ენაში ხარისხებს მორფოლოგიური კატეგორია არ მოეპოვება და მის საკომპენსაციოდ სხვადასხვა საშუალება გამოიყენება.

უფროსობითი ხარისხის გამოსახატავად შესადარებელი სახელი დგას პირველი სერიის დაშორებით ბრუნვაში: **ესანაზატაჲ** ჟო ეღვე ეოლ' „დებიდან ის ყველაზე პატარა“... რომელიმე ნიშან-თვისების მეტი ინტენსივობით წარმოსაჩენად გამოიყენება ხუნძურიდან ნასესხები ვითარების ზმნისართი **წაყ** „ძალიან“, მაგ.: წაყ ჟუქა ჟეკუ ეოლ' „ძალიან ავი კაცია“.

ხშირად გამოიყენება გაორმაგებაც: რიგუ-რიგუ „ძალიან კარგი“, წუდა-წუდა „ძალიან წითელი“ და მისთ.

ნიშან-თვისების კნინობითად გამოხატვა -**იჷ** სუფიქსს აკისრია, მაგ.: ნიგ-იჷ „მოლურჯო“ (ნიგა „ლურჯი“), წუდ-იჷ „მოწითალო“ (წუდა „წითელი“) და ა. შ. დაახლოებით ანალოგიური ფუნქცია აქვს -**ხუ** სუფიქსს: წუდა-ხუ „მოწითალო“, ალუკა-ხუ „მოთეთრო“...

ოდნაობითობა ხუნძურიდან შეთვისებული **დაჰაჷ** („ცოტა“) ზმნისართითაც გადმოიცემა: ჟაკულ' დაჰაჷ ჳემა რეგირნო „დღეს ცოტა იწვიმა (ზედმიწ. „წვიმა გამოუშვა“)“.

დიდოურ ენაში ზედსართავი სახელი ჩვეულებრივ მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს და წინ უძღვის საზღვრულს. მისი სინტაქსური სახე ამ უკანასკნელთან არის შეთანხმება გრამატიკული კლასისა და რიცხვის მიხედვით.

5.4. **რიცხვითი სახელი.** დიდოურ ენაში დასტურდება **რაოდენობითი, რიგობითი, ჯერადობითი, კრებითი და დაყოფითი** რიცხვითი სახელები.

5.4.1. **რიცხვითი სახელების წარმოება.** ა) **რაოდენობითი რიცხვითი სახელები** იწარმოება სათანადო რიცხვითი სახელის ფუძეზე (სის „ერთი“ რიცხვითის გამოკლებით) -**ნო** სუფიქსის დართვით:

1. სის

11. ოწინო სის

2. ყ'ა-ნო, ყ'ე-ნო || ყ'ა-

12. ოწინო ყ'ანო

ნო ¹⁴	20. ჯუ
3. ლ'ჟო-ნო ლ'ო-ნო	21. ჯუნო სის
4. უფ-ნო უყ'ყ'უე-ნ	30. ჯუნო ოწინო
5. ლ'ე-ნო	40. ყ'ანო ჯუ
6. ილ'-ნო ილ'ე-ნ	50. ყ'ანო ჯუნო ოწი-
7. ცოლ'-ნო ოლ'ე-ნ	ნო
8. ბილ'-ნო ბილ'ე-ნ	60. ლ'ონო ჯუ
9. ოჭი-ნო ოჭკე-ნ	70. უფნო ჯუ
10. ოწი-ნო ოწწე-ნ	100. ბიშონ
	1000. ცაზარ.

საჰადურ დიალექტსა და ასახურ თქმაში უფრო გავრცელებულია ისეთი რთული რიცხვითი სახელები, რომლებშიც, ზემოწარმოდგენილი წარმოების საპირისპიროდ, ჯერ ერთეულის აღმნიშვნელი დგას, შემდეგ კი – ათეულისა, მაგ.: 11. სი-ფ-ოწი, 12. ყ'ა-ფ-ოწი, 13. ლ'ო-ფ-ოწი... ასე იწარმოება ცხრამეტის ჩათვლით და ისინი მეტწილად სწრაფი თვლისას გამოიყენება.

დიდოურ ენაში თვლის სისტემა შერეული ტიპისაა: ნაწილობრივ ათობითა (თერთმეტიდან ცხრამეტამდე), ნაწილობრივ ოცობითი (დანარჩენ რიცხვით სახელებში).

ბ) რიგობითი რიცხვითი სახელები იწარმოება რაოდენობითი რიცხვითი სახელის ფორმაზე ნამყოფი II მიმღებობის ფორმის (წლი-რუ || ელი-რუ „თქმული“) დართვით, მაგ.: სის-ელირუ „პირველი“, ყ'ანო-ელირუ „მეორე“...

რთულ რიცხვით სახელებში ათეულის ანდა ოცეულის სრული ფორმის შემდეგ დგას რიგობითი რიცხვითი სახელი: ოწინო სისელირუ „მეთერთმეტე“... ჯუნო სისელირუ „ოცდამეერთე“...

გ) ჯერადობის გამომხატველი რიცხვითი სახელები იწარმოება „ირიბ ბრუნვათა“ ფუძეზე -ხ სუფიქსის დართვით, მაგ.: სიდა-ხ „ერთხელ“, ყ'უნა-ხ „ორჯერ“, ლ'ორა-ხ „სამჯერ“ და ა. შ.

1-დან 3-მდე (და ზოგჯერ სხვაგანაც) ჯერადობის გამოსახატავად დასტურდება

¹⁴ მარჯვნივ წარმოდგენილი პარალელური ფორმები საჰადური დიალექტის კუთვნილებას.

პარალელური ფორმები, რომლებსაც რიგობითი ჯერადობა უფრო შეეფერება, მაგ.: სოს-სი „პირველად“, კო-ხ „მეორედ“, ლ’ო-ხ „მესამედ“.

დასტურდება აღწერითი ფორმებიც: კოხ ელ’ა „მეორედ“ (ზედმიწ. „მეორედ თქმა“), ლ’ოხ ელ’ა „მესამედ“ (ზედმიწ. „მესამედ თქმა“). გარდა ამისა, ჯერადობა შეიძლება გამოიხატოს მეორე საბრუნებელ ფუძეზე **მეტრი** („ნაწილი“) ანდა **ჰუნი-ხ** (ჰუნი „გზა“) „გზასთან“ სიტყვების დართვით: სიდა მეტრი „ერთგზის“, ლ’ორა მეტრი „სამგზის“..., სიდა ჰუნი-ხ „ერთგზის“, ლ’ორა ჰუნი-ხ „სამგზის“...

დ) **კრებითობის** გამოსახატავად გამოყენებულია **-ნ** სუფიქსი, მაგ.: ყ’ანო-ნ „ორივე“, ლ’ონო-ნ „სამივე“ და მისთ.

ე) **დაყოფითი რიცხვითი სახელები** იწარმოება სათანადო რიცხვითის მზამზარეული ფორმისაგან **-ტა** სუფიქსის მეშვეობით: სის-ტა „თითო-თითო“, ყ’ანო-ტა „ორ-ორი“, ლ’ონო-ტა „სამ-სამი“ და სხვ. დაყოფითობის გადმოსაცემად გამოყენებულია შესაბამისი რიცხვითების რედუპლიკაციაც, მაგ.: ყ’ან-ყ’ანო „ორ-ორი“, ოწინო ლ’ენ-ლ’ენო „თხუთმეტ-თხუთმეტი“ და მისთ.

5.4.2. **რიცხვითი სახელების ბრუნება.** მარტივი რაოდენობითი რიცხვითი სახელების ბრუნებისას კლასთა გარჩევა ფძის ფორმანტისეულ ხმოვანთა სუბსტიტუციით ხდება (-რე, -რი - I კლ.; -რა - II, III, IV კლ.), რომლის დროსაც პირობითად შეიძლება ოთხი ტიპი გამოვყოთ:

	I ტიპი			II ტიპი	
	I კლ.	II, III, IV კლ.	I კლ.	II, III, IV კლ.	
სახ.	სის	სის „ერთი“	ყ’ა-ნო	ყ’ა-ნო „ორი“	
ერგ.	სი-დ-ნ	სი-დ-ნ	ყ’უ-ნ-ე	ყ’უ-ნ-ნ	
მიც.	სი-დ-რ	სი-დ-რ	ყ’უ-ნ-ე-რ	ყ’უ-ნ-რ	
ნათ.	სი-დ-ს	სი-დ-ს	ყ’უ-ნ-ე-ს	ყ’უ-ნ-ს	

III ტიპი

	I კლ.	II, III, IV კლ.
სახ.	ილ'-ნო	ილ'-ნო „ექვსი“
ერგ.	ილ'ი-რ-ე	ილ'ი-რ-ა
მიც.	ილ'ი-რ-რ	ილ'ი-რ-რ
ნათ.	ილ'ი-რ-ს	ილ'ი-რ-ს

არსებითთან ერთად გამოყენებული რაოდენობითი რიცხვითი სახელები საბრუნებელი ფუძის სახით გვხვდება, ბრუნვის ნიშნებს კი სათანადო საზღვრული დაირთავს. მასთან, „ერთისა“ და „ორის“ გამომხატველი რიცხვითები I კლასში ფუძის ბოლოკიდურ ხმოვანს იკვეცენ (I კლ. სიდ „ერთი“, ყ'უნ „ორი“), დანარჩენ კლასებში სრულად არიან წარმოდგენილი: სიდა „ერთი“, ყ'უნა „ორი“.

რთული აგებულების რაოდენობითი რიცხვითი სახელები, ბრუნვითა მიხედვით, ერთეულების აღმნიშვნელ მეორე შემადგენელ ნაწილს იცვლიან, პირველი ნაწილი კი II გრამატიკული კლასის ფუძის სახით გვხვდება: I კლ. სახ. კუ-ნო სის „ოცდაერთი“ – ერგ. კურა სი-დ-ე, მიც. კურა სი-დ-ე-რ, ნათ. კურა სი-დ-ე-ს; II კლ. სახ. კუ-ნო სის „ოცდაერთი“ – ერგ. კურა სი-დ-ა, მიც. კურა სი-დ-ა-რ, ნათ. კურა სი-დ-ა-ს.

რაც შეეხება სიძოწი „თერთმეტი“ (19-მდე) ტიპის რიცხვითებს, ისინი დამოუკიდებლად, IV ტიპის (ოწი-ნო „ათი“) ანალოგიურად იბრუნვიან. არსებითთან ერთად გამოყენებისას ორივე კომპონენტი წარმოდგენილია იმ ფორმით, რაც მათ ატრიბუტულ სინტაგმაში ცალ-ცალკე მოეპოვებათ, სახელდობრ: ოწირი სიდ ჟეკა „თერთმეტმა კაცმა“, ოწირი სიდა ღ'ანაზნ „თერთმეტმა ქალმა“...

5.5. ნაცვალსახელი. დიდოურ ენაში გამოიყოფა ნაცვალსახელთა შემდეგი ჯგუფები: პირისა, ჩვენებითი, კითხვითი, კუთვნილებითი, უკუქცევითი, განსაზღვრებითი, განუსაზღვრელობითი, ურთიერთობითი და უარყოფითი.

5.5.1. პირის ნაცვალსახელები. დასტურდება პირის შემდეგი ნაცვალსახელები: დი „მე“, მი „შენ“, ელი „ჩვენ“, მეჟი „თქვენ“, ჟო, ჟა, ჟე (დიალ. ვარ.) „ის“, ჟედი, ჟედური (დიალ. ვარ.) „ისინი“. I და II პირის ნაცვალსახელები მარტივი ფორმით არიან წარმო-

დგენილი, ხოლო III პირის ნაცვალსაცხელთაგან საჰადური დიალექტი მრავლობით რიცხვში -ურ- ელემენტს (საჰ. ჟედ-ურ-ი, შდრ. ქიდ.-ასახ. ჟედი „ისინი“) ჩაურთავს. თავის მხრივ, ჟედი ფორმაც ნაწარმოები ჩანს: ჟე + დი (ჟე „ის“, დი „მე“) ზედმიწ. „ის+მე“. ასეთივე შედგენილობისა უნდა იყოს მე-ჟი ზედმიწ. „შენ+ის“. პირველ შემთხვევაში ექსკლუზიური ფორმის რეინტერპრეტაციასთან უნდა გვქონდეს საქმე, მეორე შემთხვევაში კი – ინკლუზიური ფორმის თავისებურ ნაირსახეობასთან.

I და II პირის ნაცვალსახელები მხ. რიცხვში ბრუნებისას თავისებურებას ამჟღავნებენ – სახელობითსა და ერგატივს არ განარჩევენ, ხოლო ირიბ ბრუნვებში II პირის ნაცვალსახელი ფუძეს მთლიანად იცვლის, I და II პირში კი ნაცვალსახელს ნათესაობითი ბრუნვის ნიშანი არ მოეპოვება. მრავლობით რიცხვში I და II პირის ნაცვალსახელები კლასს ერგატივსა და „ირიბ ბრუნვებში“ ხმოვნის შენაცვლებით განარჩევენ. მოვიყვანთ ბრუნების პარადიგმებს:

მხ. რ.		მრ. რ.				
		I კლ.	II, III, IV კლ.	I კლ.	II, III, IV კლ.	
სახ.	დი „მე“	მი „შენ“	ელი	ელი „ჩვენ“	მეჟი	მეჟი „თქვენ“
ერგ.	დი	მი	ელ-ნ	ელ-ნ	მეჟ-ნ	მეჟ-ნ
მიც.	დი-რ	დებე-რ ¹⁵	ელ-ურ	ელ-ს-რ	მეჟ-ურ	მეჟ-ს-რ
ნათ.	დედ	დები	ელ-ურ-ს	ელ-ს-ს	მეჟ-ურ-ს	მეჟ-ს-ს

ბრუნებისას უფრო მეტ თავისებურებებს III პირის ნაცვალსახელები ავლენენ, კერძოდ, ორივე რიცხვში ხდება გრამატიკული კლასების გარჩევა და მხოლოდობით რიცხვში ფუძეთა მონაცვლეობა. საილუსტრაციო პარადიგმები:

ქიდ.-ასახ. დიალ.	საჰ. დიალ.
მხ. რ.	
I კლ.	II, III, IV კლ.

¹⁵ თქმების მიხედვით ფუძისეული ხმოვანი იცვლება: დწ-რ (ქიდ.), დჟ-რ (შაიტლ.), დწ-რ (ასახ.).

		კლ.		
სახ.	ჟო	ჟო	ჟო	ჟო „ის“
ერგ.	ნე-ს-ნ	ნე-ლ'-ნ	ნე-ს-ნ	ნე-ლ'-ნ
მიც.	ნე-სრ-რ	ნე-ლ'-ს-რ	ნე-სრ-რ	ნე-ლ'-ს-რ
ნათ.	ნე-სრ-ს	ნე-ლ'-ს-ს	ნე-სრ-ს	ნე-ლ'-ს-ს

მრ. რ.

	I კლ.	II, III, IV	I კლ.	II, III, IV კლ.
	კლ.			
სახ.	ჟედი	ჟედი	ჟედური	ჟედური „ისი-ნი“
ერგ.	ჟედ-ნ	ჟედ'-ნ	ჟედ-ურ	ჟედურ-ნ
მიც.	ჟედ-ურ	ჟედ-ს-რ	ჟედ-ურ	ჟედურ-ს-რ
ნათ.	ჟედ-ურ-ს	ჟედ-ს-ს	ჟედ-ურ-ს	ჟედურ-ს-ს

5.5.2. **ჩვენებითი ნაცვალსახელები.** ჩვენებითი ნაცვალსახელები იყოფა სამ ძირითად სახესხვაობად. ამგვარი დაყოფის საფუძველი მისათითებელი საგნის ადგილმდებარეობა და მოსაუბრესთან მიმართებაა. ა) პირველ ჯგუფში შემავალი ჩვენებითი ნაცვალსახელები, დიალექტებისა და თქმების მიხედვით, ჭრელ სურათს გვიჩვენებენ: საჰადურ დიალექტსა და ზოგი აულის [ზეხიდა, ხებათლი...] მეტყველებაში მხ. რ.-ის **იოდუ, იედუ, ედუ** ფუძეები უცვლელია: საჰ. **იოდუ** ჟეკუ „ეს კაცი“, შდრ. **იოდუ** ღ'ანა „ეს ქალი“. სხვა აულთა მეტყველებაში საანალიზო ნაცვალსახელები კლასების მიხედვით დიფერენცირდება: **იედა, იადა** (I კლ.), **იოდუ, იედუ** (II, III, IV კლ.) „ეს“. მრავლობით რიცხვში, სახელობითის მიხედვით, კლასები არ გაირჩევა: **იიზირი** || **იიზირა-ბი** „ესენი“. სხვაობა ერგატივსა და ირიბ ბრუნვათა ფუძეში დაჩნდება: **იიზი** (I კლ.), **იიზა** (II, III, IV კლ.).

ეს ნაცვალსახელები მოსაუბრესთან ახლომდებარე საგანზე მიუთითებენ და რთული აგებულებისანი არიან: პირველი კომპონენტები (**იე-**, **ია-**, **იო-**, **იი-**) ჩვენებით ნაწილაკებს ეთანაბრება, სხვა კომპონენტები (**-და**, **-დუ**, **-სი**, **-ლ'ა**, **-ზი**, **-ზუ**, **-ზა**) – საკუთრივ ნაცვალსახელურ ფუძეებს. სქემატურად:

	მხ. რ.		მრ. რ.	
	I კლ.	II, III, IV კლ.	I კლ.	II, III, IV კლ.
სახ.	აადა	აოდუ „ეს“	აიზი-რი	აიზირა-ბი „ისინი“
ერგ.	აის-წ	აილ'-წ	აიზ-წ	აიზ-წ
მიც.	აისრ-რ	აილ'ა-რ	აიზრ-რ	აიზა-რ
ნათ.	აისრ-ს	აილ'ა-ს	აიზრ-ს	აიზა-ს

ბ) ამ ქვეჯგუფში გაერთიანებული ნაცვალსახელები მიუთითებენ ისეთ საგანზე, რომელიც მოსაუბრიდან შორის არის, მაგრამ შედარებით ახლოსაა იმ პირთან, რომელსაც მიმართავენ. განირჩევა ორი ქვესახეობა: 1) **ჰოჲ-და** || **ჰობო-და** („ეს“) მიუთითებს ისეთ საგანზე, რომელიც შედარებით უფრო შორს მდებარეობს; 2) **ენ-და, ეა-და, ეა-დუ, ეწჷ-დუ, ეჰენ-და** (დიალ. ვარ.) „აი, ეს“ მიუთითებს შედარებით ახლოს მდებარე საგანზე.

ზემომოყვანილი ნაცვალსახელები შედგენილობით რთულია: **ენ-** (> **ეა-**) უკვე ცნობილი ჩვენებითი ნაწილაკია, რომელიც პროკლიტიკურად მიერთვის ჩვენებით ნაცვალსახელს (**ჰე-და, ჰე-დუ, ჰო-და**): **ენჷდა, იწჷდა, ეჰენდა** (< **ენჷდა**), **ეჰენდუ** (< **ენჷდუ**). რაც შეეხება უფრო გავრცელებულ **ჰოჲ-და, ჰობ-და, ჰობო-და, ჰობოდ-და** ნაცვალსახელს, როგორც სემანტიკიდანაც თვალნათლივ ჩანს, მასაც ანლაუტში ფონეტიკურად განსხვავებული ჩვენებითი ნაწილაკები დაერთვის.

გ) ამ ჯგუფში შემავალი ჩვენებითი ნაცვალსახელი **ჰოჲჷჷ, ჰოჲჷჷა, ჰობჷჷა; ჰემეჷჷ, ჰოჲჷჷო, ელჷჷ** (დიალ. ვარ.) შედგება III პირის **ჷჷ, ჷა, ჷო** („ის“) ნაცვალსახელისა და **ჰოჲ-**, **ჰობ-**, **ჰობო-**, **ჰემ-**, **ელ-**, **ჰემე-**, **ჰემენ-**, **ჰომონ-** მითითებითი ნაწილაკებისაგან, რომელთაგან ზოგი კომპოზიტური აგებულებისაა. ბრუნების პარადიგმა:

ქიდ.-ასახ. დიალ.

საპ. დიალ.

მხ. რ.

	I კლ.	II, III, IV კლ.	I კლ.	II, III, IV კლ.
სახ.	ჰოტ-ჟე	ჰოტ-ჟე „აი, ის“	ჰოტ-ჟო	ჰოტ-ჟო „აი, ის“
ერგ.	ჰემე-ს-წ	ჰემე-ლ'-წ	ჰომონ-ს-წ	ჰომონ-ლ'-წ
მიც.	ჰემე-სრ-რ	ჰემე-ლ'რ-რ	ჰომონ-სრ-რ	ჰომონ-ლ'არ-რ
ნათ.	ჰემე-სრ-ს	ჰემე-ლ'რ-ს	ჰომონ-სრ-ს	ჰომონ-ლ'არ-ს
მრ. რ.				
	I კლ.	II, III, IV კლ.	I კლ.	II, III, IV კლ.
სახ.	ჰოტ-ჟედი	ჰოტ-ჟედი „აი, ისინი“	ჰომონ-ზი-რი	ჰომონ-ზე-რი „აი, ისინი“
ერგ.	ჰოტ-ჟედ-წ	ჰოტ-ჟედ-წ	ჰომონ-ზ-ჟ	ჰომონ-ზ-წ
მიც.	ჰოტ-ჟედუ-რ	ჰოტ-ჟედარ-რ	ჰომონ-ზუ-რ	ჰომონ-ზარ-რ
ნათ.	ჰოტ-ჟედუ-ს	ჰოტ-ჟედარ-ს	ჰომონ-ზუ-ს	ჰომონ-ზარ-ს

გარდა ზემოხსენებული ნაცვალსახელებისა, დიდოურ ენაში დასტურდება: **ენ-დიტ**, **ენ-დიი** (ქიდ.-ასახ.), **ენ-დო** (საპ.) „ამისტანა“, **ნე-დიტ**, **ნე-დიი** (ქიდ.-ასახ.), **ნე-დდო** (საპ.) „ისეთი“, „იმისტანა“. დაახლოებით ამავე სემანტიკით გვხვდება: **ეჰენ-დიტ**, **ეჰენ-დიი** „ამისტანა“, **ჰემე-დიტ**, **ჰემე-დიი** „იმისტანა“ და სხვ.

საგულისხმოა, რომ **ენდიტ** ტიპის ჩვენებითი ნახვალსახელები, ზედსართავის მსგავსად, განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობას განარჩევენ და განუსაზღვრელი **ხე-დიტ** („ქმარი“) არსებითი სახელის ადეკვატურად იბრუნვიან, ხოლო განსაზღვრული (**ენდუ-გა-ნი**, **ენდუ-კა-ნი**) – სათანადო განსაზღვრული ზედსართავის მსგავსად.

5.5.3. **კითხვითი ნაცვალსახელები.** „ვინ“ და „რა“ ნაცვალსახელები ფორმოზრით ვად გარჩეული არ არის: **შეუ**, **შოუ**, **შები**, **შებ** (დიალ. ვარ.).

განსხვავება თავს იჩენს ბრუნებისას II ფუძის სახით: **ლ'უ** „ვინ?“, **ლ'ინა** „რა“. რაც შეეხება აუსლაუტურ -**უ**, -**ბ** ელემენტებს, ისინი ცალკე გამოიყოფა, როგორც კლასის ოდინდელი ექსპონენტები. ბრუნების პარადიგმები:

	ქიდ.-ასახ. დიალ.		საჰ. დიალ.	
სახ.	შები შეჷ	შები შეჷ	შეჷ შეჷ „ვინ?“	შეჷ „რა“
	„ვინ?“	„რა?“		
ერგ.	ლ'-ჷ ლ'-ჿ	ლ'ინ-ჿ	ლ'უ	ლ'ინ-ჿ
მიც.	ლ'-რ ლ'-ჷ-რ	ლ'ინ-რ	ლ-რ	ლ'ინ-რ
ნათ.	ლ'-ს ლ'-ჷ-ს	ლ'ინ-ს	ლ'-ჷ-ს	ლ'ინ-ს

გარდა ამისა, დასტურდება სხვა კითხვითი ნაცვალსახელები: **დიდიჷ, დიდიი** (ქიდ.-ასახ.), **ჰედლო** (საჰ.) „როგორი?“ **ნწსი, ნწსი** (დიალ. ვარ.) „სადაური?“, **შომო, დიცე** (დიალ. ვარ.), **შომო, ჰიცე** (საჰ.) „რამდენი?“ და სხვ.

ჩამოთვლილ ნაცვალსახელთაგან განსაკუთრებულ თავისებურებას **დიდიჷ** ნაცვალსახელი ამჟღავნებს – განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობას გადმოსცემს და **ენდიჷ** („ამისთანა“) ჩვენებითი ნაცვალსახელის მსგავსად იბრუნვის. **ნწსი, ნწსი** ნაწარმოებია **ნწ-, ნწ-** („სად?“) ადგილის ზმნისართისაგან **-სი** მატრიბუტივებული ფორმანტის დართვით.

რაც შეეხება **შომო, დიცე** (ქიდ.-ასახ.), **შომო, ჰიცე** (საჰ.) ნაცვალსახელებს, პირველი (**შომო** „რამდენი?“) თვლად არსებით სახელებთან გამოიყენება (შდრ. ხუნძ. ჩან), მეორე კი (**დიცე, ჰიცე** „რამდენი“, „რამდენად დიდად?“, „რა ოდენობით?“) უთვლელ არსებითებთან იხმარება (შდრ. ხუნძ. ქიჯან). ორივე ნაცვალსახელი ბრუნებისას, სათანადო ფუძეების მიხედვით, კლასს განარჩევს: **შომორი** (I კლ.), **შომორა** (II, III, IV კლ.); **დიცეზი** (I კლ.), **დიცეზა** (II, III, IV კლ.). გვხვდება აგრეთვე რთული შედგენილობის **დიდ-დიდიჷ** („როგორები?“ ზედმიწ. „როგორ-როგორი?“) ტიპის ნაცვალსახელები.

5.5.4. **კუთვნილებითი ნაცვალსახელები.** კუთვნილებითი ნაცვალსახელის ფუნქციას ძირითადად პირის ნაცვალსახელთა ნათესაობითი ბრუნვის ფორმა ასრულებს. კუთვნილებითი ნაცვალსახელი, ჩვეულებრივ, მსაზღვრელის როლში გვევლინება, თუმცა კი დამოუკიდებლად იხმარება. უკანასკნელ შემთხვევაში **-სი** სუფიქსიან მიმართებით ნაცვალსახელთა მსგავსად იბრუნვის. ბრუნების პარადიგმები:

მხ. რ.

	I პირი	II პირი
სახ.	დედ „ჩემი“	დები „შენი“
ერგ.	დწ-ზ-წ, დე-ზ-რ	დებ-ზ-რ, დეუ-ზ-რ
მიც.	დწ-ზრ-რ, დე-ზრ-რ	დებ-ზრ-რ, დეუ-ზრ-რ
ნათ.	დწ-ზრ-ს, დე-ზრ-ს	დებ-ზრ-ს, დეუ-ზრ-ს

მრ. რ.

	I კლ.	II კლ.	I კლ.	II კლ.
სახ.	ელუ-ს	ელა-ს „ჩვენი“	მეჟუ-ს	მეჟა-ს „თქვენი“
ერგ.	ელუ-ზ-რ, -წ, - რ	ელა-ზ-რ, -წ, - რ	მეჟუ-ზ-რ, -წ, - რ	მეჟა-ზ-რ, -წ, - რ
მიც.	ელუ-ზრ-რ	ელა-ზრ-რ	მეჟუ-ზრ-რ	მეჟა-ზრ-რ
ნათ.	ელუ-ზრ-ს	ელა-ზრ-ს	მეჟუ-ზრ-ს	მეჟა-ზრ-ს

III პირი

	I კლ.	II კლ.	I კლ.	II კლ.
სახ.	ნესრ-ს	ნელა-ს „მისი“	ჟედუ-ს	ჟედა-ს „მათი“
ერგ.	ნესი-ზ-რ, -წ, - რ	ნელა-ზ-რ, -წ, - რ	ჟედუ-ზ-რ, -წ, - რ	ჟედა-ზ-რ, -წ, - რ
მიც.	ნესი-ზრ-რ	ნელა-ზრ-რ	ჟედუ-ზრ-რ	ჟედა-ზრ-რ,
ნათ.	ნესი-ზრ-ს	ნელა-ზრ-ს	ჟედუ-ზრ-ს	ჟედა-ზრ-ს

5.5.5. უკუქცევითი ნაცვალსახელები. უკუქცევით ნაცვალსახელთა საწარმოებლად დიდოური ენა სხვადასხვა საშუალებებს მიმართავს: ა) პირის ნაცვალსახელთა ბრუნვის ფორმას ერთვის -თეუ, -თოუ სუფიქსები და აწარმოებს პოლისემანტიკურ ერთეულს, რომელსაც შეიძლება ჰქონდეს განსაზღვრებითი ნაცვალსახელის ფუნქციაც, აგრეთვე, უკუქცევითისაც. ამასთანავე, მიცემითსა და ნათესაობით ბრუნვებში უკუქცევითობა კუთვნილებითი ნაცვალსახელის გაორმაგებით გამოიხატება: პირველი კომპონენტი დგას ერგატივში, მეორე – მიცემითსა ან ნათესაობითში: **ნესწ-ნესის** (I კლ.), **ნელა-ნელას** (II, III, IV კლ.) „თავისი“ (ზედმიწ. „მან“+, „მისი“).

ბ) უკუქცევითობა სხვაგვარადაც გამოიხატება: ა) ან ასე: **დედ დი** „თავისი“ (ზედ-

მიწ. „ჩემი მე“), **დები მი** „თავისი“ (ზედმიწ. „შენი შენ“); ბ) ანდა ასე: **დი დითეუ** „მე თავად“, **მი მითოუ** „შენ თავად“. **დითეუ** ტიპის ნაცვალსახელებში ბრუნებისას პირველი კომპონენტი იცვლება მხოლოდ მიცემითსა და ნათესაობითში, მაგ.: სახ. დი-თეუ „მე თავად“, ერგ. დი-თეუ, მიც. დწ-რ-თეუ, ნათ. დედ-თეუ.

5.5.6. **განსაზღვრებითი ნაცვალსახელები.** განსაზღვრებითი ნაცვალსახელის მნიშვნელობით დიდოურ ენაში გამოიყენება **ნწსი-ნ**, **ნწსი-ნ** (მიუგებს კითხვაზე: **შომო** „რამდენი?“) „ყველა“ და **წიკიუ**, **წიკიი** (მიუგებს კითხვაზე: **დიცე** „რამდენი?“, „რა ზომით?“) „მთელი“, „ყველაფერი“.

როგორც ირკვევა, **ნწსინ**, **ნწსინ** ნაწარმოებია შესაბამისი კითხვითი ნაცვალსახელისაგან **ნ** (< **ნა**, **ნო**) ელემენტის საშუალებით: **ნწსი**, **ნწსი** „სადაური?“ – **ნწსინ**, **ნწსინ** „ყველა“, საკადურ დიალექტში მიცემითის ფორმითაც შეინიშნება **ნწზო-რ-ენ** „ყველას“.

დასტურდება აგრეთვე ფუძეგაორმაგებული **ჟიუ-ჟიუ**, **ჟიბ-ჟიბ** (დიალ. ვარ.) „თითოეული“, „ყოველი“. ეს ნაცვალსახელი არსებითი სახელის ანალოგიურად იბრუნვის: სახ. ჟიუ-ჟიუ, ნათ. ჟიუ-ჟიუ-ს.

5.5.7. **განუსაზღვრელობითი ნაცვალსახელები.** ამგვარი ნაცვალსახელები იწარმოება კითხვითი ნაცვალსახელის ბრუნვითა ფორმებისაგან **-ნო**, **-ნ** და **-ლწ** ნაწილაკების მეშვეობით: შებინ „რადაცა“, შეუ ოკლ'ინ „ვიდაცა“ (მამაკაცი), ლ'ორ ოკლ'ინ „ვიდაცას“ (დედაკაცს), ლ'ინად როკლ'ინ „რადაცით“ და მისთ.

5.5.8. **ურთიერთობითი ნაცვალსახელი.** ამ სახის ნაცვალსახელებით ენები ჩვეულებრივ ღარიბია და დიდოურიც ამ მხრივ გამონაკლისს არ წარმოადგენს. დასტურდება „ერთი“ რიცხვითი სახელის თავისებური კომპოზიცია, რომლის პირველი კომპონენტი ერგატივში დაისმის, ხოლო მომდევნო კომპონენტი კი ბრუნვითა მიხედვით წესისამებრ იცვლება (შდრ. ქართ. „ერთმან-ერთი“), მაგ.:

I კლ.	II, III, IV კლ.
სახ. სიდწ-სის	სიდწ-სის „ერთმანეთი“

ერგ.	სიდწ-სიდწ	სიდწ-სიდწ
მიც.	სიდწ-სიდე-რ	სიდწ-სიდწ-რ
ნათ.	სიდწ-სიდე-ს	სიდწ-სიდა-ს

საყურადღებოა, რომ verba sentiendi-ს ტიპის ზმნებთან პირველი კომპონენტი მიცემითში ზის: სიდწრ-სის რეთთიხ „ერთმანეთი უყვართ“.

კუთვნილებითი სემანტიკით ხმარებისას პირველი კომპონენტი ნათესაობითში ღვას: სიდეს-სის „ერთმანეთის“ (მამაკაცების), სიდწს-სის „ერთმანეთის“ (ყველა დანარჩენის).

5.5.9. უარყოფითი ნაცვალსახელი. უარყოფითი ნაცვალსახელის ფუნქციით დიდოურ ენაში გამოყენებულია „ერთი“ რიცხვითი სახელისაგან -ქინ („-ც, კიდეც“) ნაწილაკის დართვით ნაწარმოები ფორმა: სისქინ „ვერავინ“, (ზედმიწ.: „ერთიც არ“), „არავინ“, „არაფერი“.

5.5.10. ხუნძურიდან შეთვისებული ნაცვალსახელები. გარდა საკუთრივ დიდოური ნაცვალსახელებისა, აქა-იქ გვხვდება ხუნძურიდან შეთვისებული ზოგიერთი ნაცვალსახელი, კერძოდ: შინაჲ, შინაბ „მთელი“, „ყოველი“, ქინაჲნი, ქინაჲნიგი „ყველა“, „ყოველი“, შიბაჲ, შიბაბ „თითოეული“ და მისთ.

VI თავი. ზმნა

6.1. ზოგადი. ზმნა, როგორც წინადადების ბირთვი, ხასიათდება ძირითადად სტაბილური კლასოვანი უღვლილებით და პიროვანი უღვლილების უქონლობით – ზმნაში აირეკლება სუბიექტისა და ობიექტის გრამატიკული კლასი (და რიცხვი). ზმნა იცვლება დრო-კილოთა მიხედვით, რომელთა სიმრავლე თვალშისაცემია.

კლასის გრამატიკული კატეგორია გამსჭვალავს ზმნის მთელ სისტემას და ერთგვარად აპირობებს მის თავისთავადობას, თუმცა კლასის ექსპონენტებს ზმნათა დიდი ნაწილი ამჟამად მოკლებულია. ზმნაში რიცხვის აღნიშვნის პრინციპები გრამატიკული კლასების აღნიშვნის ანალოგიურია. ამასთანავე, ზმნათა ერთ წყებაში გრამატიკული გვარის ორგანული წარმოების ჩამოყალიბება ძირითადად დასრულებულია.

ყველა ზმნური კატეგორია სუფიქსაციით გამოიხატება, პრეფიქსაცია მარტოდ-დენ კლას-კატეგორიას ახასიათებს. დასტურდება ინფინიტივის (სისტემებ) და მას-დარის (სპორადულად) ორგანული წარმოება. გარდა ამისა, გვხვდება აბსოლუტივის, მიმღობისა და საგარემოებო სინთეზური ფორმებიც. ზმნურ სიტყვაწარმოებაში განირჩევა კაუზატივი, პოტენციალისი და ასპექტი.

უნდა ითქვას, რომ დიდოური ენის დიალექტური თავისებურებანი ყველაზე გამჭვირვალედ ზმნაში დაჩნდება. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით თვალსაჩინო თავისებურებებს საჰადური დიალექტი ამჟღავნებს.

6.2. გრამატიკული კლასი ზმნაში. ზმნური ფორმა ორსავე რიცხვში კლასთა მიხედვით იცვლება. ჩვეულებრივ ზმნაში ამა თუ იმ სახელის გრამატიკული კლასი პრეფიქსულად აისახება: გარდაუვალ ზმნაში – რეალური სუბიექტისა, გარდამავალში კი – რეალური ობიექტისა.

კლასნიშნიან ზმნათა გვერდით გაცილებით მეტი უკლასნიშნო ზმნები დასტურდება. კლასნიშნიან ზმნებს კლასის ექსპონენტი ყველა ნაწარმოებ ფორმაში გაჰყვება, ხოლო უკლასნიშნო ზმნებს უღვლილებისას ერთადერთი საზიარო ფორმა მოეპოვებათ – ამა თუ იმ კლასის სახელსა და მრავლობით რიცხვზე მითითება ხდება ნაცვალსახელის (resp. რომელიმე სხვა სახელის) მეშვეობით ან ლექსიკური საშუალებებით.

დიდოური კლასნიშნიანი ზმნა მონოპერსონალურია იმდენად, რამდენადაც მასში დაჩნდება ოდენ ერთი კლასის ექსპონენტი. მასთან, მხოლოობითშიც და მრავლობითშიც გარდაუვალ კლასნიშნიან ზმნაში რეალური სუბიექტის კლასია აღნიშნული: მხ. რ. უჟი Ø-იკიხ (I კლ.) „ვაჟი მიდის“, ქიდ მ-იკიხ (II კლ.) „გოგო მიდის“, გულუ ბ-იკიხ (III კლ.) „ცხენი მიდის“, ლ'ი რ-იკიხ (IV კლ.) „წყალი მიდის“; მრ. რ. უჟი-ბი ბ-იკიხ (I კლ.) „ვაჟები მიდიან“, ქიდბა-ბი... რ-იკიხ (დანარჩენი კლასები) „გოგოები... მიდიან“.

კლასნიშნიან გარდამავალ ზმნაში რეალური ობიექტის კლასი აისახება, მაგ.:

			მხ. რ.			
I კლ.	ობი	(RS-ერგ.)	უჟი	(RO-სახ.)	Ø-იკირ-სი	„მამამ ვაჟიშვილი იპოვა“

II კლ.	ობიძე	(RS- 5 ერგ.)	ქიდ	(RO- სახ.)	ა-იჯირსი	„მამამ ქალიშვილი იპოვა“
III კლ.	ობიძე	(RS- 5 ერგ.)	გულუ	(RO- სახ.)	ბ-იჯირსი	„მამამ ცხენი იპოვა“
IV კლ.	ობიძე	(RS- 5 ერგ.)	ნუცი	(RO- სახ.)	რ-იჯირსი	„მამამ თაფლი იპოვა“
			მრ. რ.			
I კლ.	ობიძე	(RS- 5 ერგ.)	ჟეკუბი	(RO- სახ.)	ბ-იჯირსი	„მამამ კაცები იპოვა“
II, III, IV კლ.	ობიძე	(RS- 5 ერგ.)	ქიდბაბი გულუბი ყ'იმრები	{ (RO- სახ.)	რ-იჯირსი	„მამამ გოგოები, ცხენე- ბი, თავეები იპოვა“

6.3. გარდამავალი და გარდაუვალი ზმნები. დიდლოურ ენაში ზმნა მეტ-ნაკლებად სტაბილურია. ზმნის სტაბილურობა გულისხმობს, რომ სათანადო სინტაქსურ კონსტრუქციაში რეალური სუბიექტის გაუჩინარება ზმნის სემანტიკურ ცვლილებას ვერ იწვევს, მაგ.: კეტ⁵ (RS) ბ-აწსი აჟ (RO) „კატამ შეჭამა თაგვი“, მდრ.: ...აჟ (RO) ბ-აწსი „...თაგვი შეჭამა“.

ზმნის სტაბილური ბუნება თავისთავად გვარის საკითხსაც სვამს. იბადება კითხვა: რა საშუალებებით იწარმოება გარდამავალი ზმნა?

აბსოლუტური ზმნებისაგან რელატიურების საწარმოებლად კაუზატივის -ერ > (-რ) ფორმანტი გამოიყენება, მაგ.: ნებ-ა „მოსვლა“ – ნებ-რ-ა „მოყვანა“, რ-ობ-ა „გაქცევა“ – რ-ობი-რ-ა¹⁶ „გაგდება“, ქეც-ა „დაწოლა“ – ქეც-რ-ა „დაწვენა“, ბიტ-ა „ჩაქრობა“ (ქრება) – ბიტ-რ-ა „ჩაქრობა“ (აქრობს), რ-იქუად-ა „ნახვა“ – რ-იქუა-რ-ა „ჩვენება“ და მრ. სხვ.

ზემოთქმულის მიხედვით, გარდაუვალ ზმნათა პირველადი კაუზატივის წარმოება აყალიბებს გარდამავლობას, ხდება კაუზატივის, როგორც მორფოლოგიური და გარდამავლობის, როგორც სინტაქსური კატეგორიების დამთხვევა.

გარდამავლობის საწარმოებლად გამოყენებულია ფუძის მათქმეობის სხვა აფიქსებიც, კერძოდ, მოქმედებითი გვარის ფორმანტი -კ-, რომელიც მეტწილად სახელებისაგან და რამდენიმე გარდაუვალი ზმნისაგან გარდამავალ ზმნებს აწარმოებს:

¹⁶ სიმარტივისათვის კლასნიშნის ზმნები აქაც და ქვემოთაც მარტოოდენ IV კლასის ექსპონენტით მოგვყავს.

თათანუ „თბილი“ – თათანი-კ-სი „გათბო“, მაც’ი „შორი“ – მაც’ი-კ-სი „დააშორა“, რეჟე „დიდი“ – რეჟე-კ-სი „გაადიდა“, იგო „ახლო“ – იგო-კ-სი „მოახლოვა“, ჰიში-ს „დაიხურა (კარი)“ – ჰიში-კ-სი „დახურა“, რუჯ-სი „დაიმალა“ – რუჯი-კ-სი „დამალა“ და სხვ.

6.4. **ზმნის ფუძეთა აგებულება.** დიდლოური ენის ზმნური ფუძის ძირითად ელემენტებს შეადგენენ: **გრამატიკული კლასის პრეფიქსული ექსპონენტი** (ზმნათა ერთ წყებაში), **ძირი, ფუძე** (რომელიც ძალიან ხშირად ძირს ემთხვევა) და **თემატური ნიშანი**.

უნდა ითქვას, რომ ზმნათა დიდი ნაწილი მარტივი აგებულებისაა – მოეპოვება მონოკონსონანტური ან ლაბიალიზებულ თანხმოვანთკომპლექსიანი (CW მოდელის) ფუძეები. დასტურდება, აგრეთვე, რთული ზმნური ფუძეები, რომლებიც ნაწარმოები ჩანს ზემოხსენებული მახასიათებლებით. ზმნური ფუძე-ძირი (მარტივიც და ნაწარმოებიც), თავის მხრივ, შეიძლება გართულდეს: კაუზატივის (-რ||-ერ), გვარისა და პოტენციალისის (-კ-, -ლ’-), იტერატიულობის (-ნა-) და მაზმნავებელი (-დ-, -ლ’-) ფორმანტების საშუალებით.

დიდლოურ ენაში უღვლილება ისევე, როგორც ბრუნება, ერთგვაროვანია, ნაირგვარობას საუღვლებელი ზმნის ფუძე და ფონეტიკური ცვლილებები ქმნიან.

ჩვენი მოსაზრებით, უღვლილებისას უნდა გაირჩეს ნაკვთთა ორი წყება: 1) **მყოფადის წყება**, 2) **აწმყოსა და ნამყოს წყება**.

1) ორგანული წარმოების ფორმათა პირველ წყებაში გაერთიანებულ მყოფადი კონკრეტულისა და მყოფადი ზოგადის ნაკვთებში, რომელთა წარმოებასაც ინფინიტივის მზა ფორმა ედება საფუძვლად, ყველა ზმნა ხმოვანფუძიანი იქნება, ვინაიდან ინფინიტივის ყველა ფორმა ოდენ -ა ფორმანტით თავდება.

2) ზმნის საუღვლებელი ფუძისა და უღვლილების ძირითადი ტიპების გამოყოფა მიზანშეწონილია ორგანული წარმოების ფორმათა II წყებაზე დაყრდნობით – **აწმყო კონკრეტულისა და ნამყო ძირითადის** ფორმებში გამჭვირვალედ მოჩანს ფუძის ნამდვილი სახე.

ამრიგად, დიდლოურ ზმნაში გაირჩევა უღვლილების სამი ძირითადი ტიპი: I. **ხმოვანფუძიანი**; II. **თანხმოვანფუძიანი**; III **შერეული**.

I ტიპის მიხედვით იუღვლის ისეთი მარტივი (ძირითადად ერთ-მარცვლიანი)

ზმნები, რომელთაც აწმყოსა და ნამყოს ნაკვეთებში ფუძის ბოლოკიდურად მოუდის -ი (I ქვეტიპი), ან -უ (< უ+ი) (II ქვეტიპი) ხმოვნები. I ქვეტიპში ერთიანდება: რ-იკ-ა || რ-ი-ტ-ა „წასვლა“, რ-ი-ზ-ა „ასვლა“, „ადგომა“, რ-ი-ჩ-ა „ყოფნა“, „არსებობა“, „ცხოვრება“, რ-ი-დ-ა „ცოდნა“, „ცნობა“, რ-ა-დ-ა, რ-ა-ყ-ა (დიალ. ვარ.) „მოსვლა“, რ-ი-ხ-ა „ჩამოკიდება“, რ-ი-ჟ-ა „წაღება“, „წაყვანა“, რ-ი-ჭ-ა „თხრა“, რ-ა-ღ-ა „გაღება“, რ-ო-ხ-ა „გაქცევა“, „გაცლა“...

II ქვეტიპში შედის ლაბიალურფუძიანი (ძირითადად CW მოდელის მქონე) ზმნები: რ-ე-ხ-ა „{მო}კვდომა“, რ-ა-ჯ-ა „კერვა“, რ-ი-ხ-ა-ტ-ა, რ-ი-ჰ-ა-ტ-ა (დიალ. ვარ.) „გრეხა“, რ-ე-ს-ა-ტ-ა „პოვნა“, რ-ა-ღ-ა-ტ-ა „გაძლომა“, რ-ი-კ-ა-ტ-ა „დაწვა“, რ-ე-შ-ა-ტ-ა „მოთავსება“, ფელ-ა-ტ-ა „ბერვა“, „ქროლა“, ლეხ-ა-ტ-ა „დარჩენა“, ტელყ-ა-ტ-ა „ჭკნობა“ და მისთ.

II ტიპის უღვლილებას განეკუთვნება როგორც მარტივი, ისე ნაწარმოები თანხმომავანი ზმნები. ა) მარტივი ზმნებია: რ-ი-წ-ა „ავსება“, რ-ი-ს-ა „აღება, ყიდვა“, რ-ა-წ-ა „შეჭმა“, რ-ი-ტ-ა „ჩაქრობა“, რ-ა-ტ-ა „შემინება“, ხირ-ა „წოვა“, ქურ-ა „სროლა“, ხან-ა „კბენა“, რ-ო-ტ-ა „მოტანა“, „მოყვანა“, რ-ო-კ-ა-ტ-ა „დარტყმა“, რ-ე-ჭ-ა-ტ-ა „დაჭრა“, რ-ი-შ-ა-ტ-ა „ჭამა (ზოგადად)“...; ბ) ნაწარმოები ზმნებია: რ-ა-ჯ-ი-კ-ა „გადიდება“, რ-ო-კ-ი-კ-ა „მოტაცება“, რ-ე-გირ-ა „გაგზავნა“, რ-ე-ხურ-ა „მოკვლა“, რ-ა-წრ-ა „შეჭმევა“ და სხვ.

უღვლილების III ტიპი აერთიანებს ისეთ ზმნებს, რომელთა ფუძე -დ თემატური თანხმომავნით ბოლოვდება: რ-ი-ქ-ა-დ-ა „ხედვა“, რ-ა-ლ-ა-დ-ა „შეკაზმვა“, რ-ე-ჰ-ა-დ-ა „სიარული“, „ხეტიალი“, რ-ე-მ-ა-დ-ა, რ-ე-მ-ო-დ-ა (დიალ. ვარ.) „მუშაობა“, ცე-დ-ა „სახელის დარქმევა“, მასკარა-დ-ა „ხუმრობა“ და მისთ.

ამ შემთხვევაში ყურადღებას იპყრობს ხსენებულ ზმნათა უღვლილების თავისებურებანი – ფონეტიკური ცვლილებების მიზეზით ხან ხმომავანფუძიანებს ეკედლებიან, ხან – თანხმომავანფუძიანებს, ხან სრული ფორმანტები მოეპოვება (-ხო, -სი, -წო), ხან – გამარტივებული (-ხ, -ს, -წ).

6.5. ინფინიტივის წარმოება. ინფინიტივი ზმნის ყველაზე ზოგადი შინაარსის შემცველი ფორმაა და სალექსიკონო ერთეულადაც ჩვეულებრივ მას მიიჩნევენ. გავრცელებული აზრის მიხედვით, იგი იწარმოება -ს მახვილიანი სუფიქსით, რომელიც ფუძის ყველა აუსლაუტურ ხმოვანს კვეცს [იმნაიშვილი 1963, 22, 25, 165; ლომთაძე 1984, 34-35], მაგ.: რ-ი-კ-ა (შდრ. აწმყ. რ-ი-კი-ხ) „წასვლა“, რ-ი-ჩ-ა (შდრ. აწმყ. რ-ი-ჩი-ხ) „ყოფნა,

ცხოვრება“ და სხვ. იმავე ფონეტიკურ პროცესს აქვს ადგილი კაუზატივისა და გვარის ინფინიტიურ ფორმებშიც: რ-აწრ-ა (< რ-აწერ-ა, შდრ. აწმყ. რ-აწერ-ხო), „შეჭმევიანება“, ქეცრ-ა (< ქეცერ-ა, შდრ. აწმყ. ქეცერ-ხო) „დაწვენინება“ და მისთ.

ქეც-რ-ერ-ა ტიპის ფორმებში მახვილი ინფინიტივის სუფიქსზე რომ ეცემოდეს, მაშინ ის გამოიწვევდა არა კაუზატივის წინა ფორმანტის ხმოვნითი ელემენტის რედუცირებას, არამედ -ა სუფიქსის წინამავალი ფორმანტის (-ერ) ხმოვნის დაკარგვას, რაც ფაქტობრივ არ დასტურდება [შდრ. იმნაიშვილი 1956, 254].

რაც შეეხება ეს-ა („თქმა“) ტიპის ხმოვანფუძიან ზმნებს, ფუძისეული ი-ს რედუქცია (შდრ.: აწმყ. კონკრ. ესი-ხ) გამოწვეული ჩანს მორფონოლოგიურ საფუძველზე.

ჩვენი დაკვირვებით, ინფინიტივის ფორმებს მახვილი მოუდის ან თავმარცვალზე, ანდა თავიდან მეორე მარცვალზე, რომელიც იწვევს ფუძეში უკანამავალი მარცვლის ხმოვნის აპოკოპეს, მაგ.: რ-რ-კ-ა (<*რ-რ-კ-ი-ა) „წასვლა“, ეს-ა (<*ეს-ი-ა) „მოყოლა“, „თქმა“... მართალია, საპაექრო საკითხს დამატებითი ექსპერიმენტული შესწავლა სჭირდება, მაგრამ ამთავითვე უნდა მოვიყვანოთ ზოგი არგუმენტი. კერძოდ, თუ წინამავალი მარცვლისეული ხმოვნის რედუქციას ინფინიტივის მახვილიანი სუფიქსი -ს იწვევს, მაშინ რატომ არ ხორციელდება ანალოგიური პროცესი მეორეულ კაუზატიურ ფორმებში, მაგ.: ცახ-რ-ა (<*ცახ-ერ-ა, შდრ. აწმყ. ცახ-ერ-ხო) „დაწერინება“ – ცახრ-ერ-ა (<*ცახ-ერ-ერ-ა, შდრ. აწმყ. ცახ-ერ-ერ-ხო) „დაწერინებინება“, ქეც-რ-ა (<*ქეც-ერ-ა, შდრ. აწმყ. ქეც-ერ-ხო) „დაწვენა“ – ქეც-რ-ერ-ა (<*ქეც-ერ-ერ-ა, შდრ. აწმყ. ქეც-ერ-ერ-ხო) „დაწვენინება“.

ინფინიტივი იცვლება გრამატიკული კლასის საერთო წესის მიხედვით: კლას-ნიშნის გარდამავალ ზმნაში რეალური ობიექტის კლასი აღინიშნება, გარდაუვალში კი – რეალური სუბიექტისა. გარდა ამისა, ინფინიტიური ფორმა გამოყენებულია მყოფადის წრის დროთა (მყოფადი კონკრეტულის, მყოფადი ზოგადის) საწარმოებლად.

6.6. უღვლილება. დიდოურ ენაში დასტურდება დროულ ფორმათა ორგვარი წარმოება: ორგანული (სინთეზური) და აღწერითი (ანალიზური). მასთან, ნაკვთთა ორგანულ წარმოებაში თავს იჩენს როგორც ზმნის მარტივი ფუძისაგან, ისე ინფინიტივისაგან ნაწარმოები ფორმები.

6.6.1. დროთა ორგანული ფორმების წარმოება. ზმნის მარტივი ფუძისაგან იწარმოება: 1) აწმყო ზოგადი, 2) აწმყო კონკრეტული, 3) ნამყო ძირითადი (მარტივი), 4) ნამყოს აბსოლუტივი (თურმეობითი). დროთა ეს ფორმები აწმყოსა და ნამყოს წყებაში ერთიანდება:

1) აწმყო ზოგადი იწარმოება ზმნის სათანადო ფუძისაგან ინლაუტურ ხმოვანთა დაგრძელებით, მონაცვლეობითა და დაგრძელებით, ან მონაცვლეობით, დაგრძელებითა და უმლაუტიზაციით. მასთან, მარტივფუძიან ზმნებში პირველი ხმოვანი იცვლება, ხოლო რთულფუძიან ზმნებში კი – ფუძის ბოლოკიდური ხმოვანი. თქმათა მიხედვით, წარმოვადგენთ შესაბამისი ხმოვნის ცვლილების სურათს: ა > ა̄, უ > ო̄, ო > ო̄, ე > ე̄ (შაიტლ.); ა > ა̄, უ > ა̄, ო > ა̄, ე > ა̄, ი > ა̄ (ქიდ.); ა > ა̄, უ > ა̄, უ > ა̄, ო > ა̄, ე > ა̄, ი > ა̄ (ასახ.).

საილუსტრაციო მაგალითები:

	I ტიპი			
	I ქვეტიპი		II ქვეტიპი	
აწმყ.	რ-ი-კი-ხ	ქოსი-ხ	რ-ე-ხუ-ხ	ფელუ-ხ
	„მიდის“	„თიბავს“	„კვდება“	„ქრის“
ფუძე	რ-ი-კი-	ქოსი-	რ-ე-ხუ-	ფელუ-
აწმყ. ზოგადი	რ-აკი ¹⁷	ქასი	რ-ა-ხუ	ფალუ

საკადური დიალექტი II ტიპის ზმნათა წარმოებაში შაიტლურ კილოკავს მიხედვს მცირეოდენი გადახრით – რიკურ-ა („დაწვა“), კოლირ-ა („გადახტუნება“) რიგის ზმნებში აწმყო ზოგადის ფორმად გვიჩვენებს რიკურ, კოლერ ნაირსახეობებს. გარდა ამისა, რ-უ-თ-ა („დაბრუნება“) რიგის ზმნებში უ > ო, მაგ.: მუთი „ბრუნდება“, „დაბრუნდება“, ქურ „ტყორცნის“...

II ტიპი

ა) მარტივფუძიანი ზმნები

¹⁷ საილუსტრაციოდ მოგვყავს მხოლოდ ა ხმოვნიანი ფორმები, რომლებიც თითქმის ყველა თქმაში დასტურდება. გარდა ამისა, აქვე ვიმოწმებთ კონკრეტული აწმყო დროის ფორმებს (რიკიხ, ქოსიხ...), რომლებზედაც ქვემოთ გვექნება მსჯელობა.

აწმყ.	რ-ი-წ-ხო	ეტ-ხო	ნებ-ხო
	„ავსებს“	„ასხამს“	„მოდის“
ფუძე	რ-ი-წ-	ეტ-	ნებ-
აწმყ. ზოგადი	რ-წ	ნტ	ნწხ

ბ) რთულფუძიანი ზმნები

აწმყ.	რ-ი-კურ-ხო „წვავს“	კოლირ-ხო
		„ახტუნებს“
ფუძე	რ-ი-კურ-	კოლირ-
აწმყ.	რ-ი-კარ	კოლარ
ზოგადი		

როგორც ზემოდასახელებული მაგალითებიდანაც ჩანს, თქმათა ერთ წყებაში აწმყოს ფუძისაგან გადახვევა შეიმჩნევა – ფუძეს დამატებით ერთვის უ სონანტი. საერთოდ ორივე (ა, უ) სონანტი თემატურ -დ-ს ენაცვლება.

აწმყო ზოგადს უმთავრესად ორი მნიშვნელობა აქვს: ა) გამოხატავს საგნის განუწყვეტელ (მუდმივ) მდგომარეობას ან მოქმედებას, ბ) გადმოსცემს განუსაზღვრელი მყოფადი დროის შინაარსს, განსხვავებით მყოფადი მარტივისაგან (კონკრეტულისაგან), რომელიც აუცილებლად შესასრულებელ მოქმედებას გულისხმობს. ზოგადი აწმყო უპირატესად მეორე მნიშვნელობით გამოიყენება და გამოირჩევა ხმარების სიხშირით.

2) აწმყო კონკრეტულის წარმოებისას თანხმოვანფუძიანი (II ტიპი) ზმნებს წმინდა ფუძეზე ერთვის -ხო სუფიქსი, ხმოვანფუძიანებს (I ტიპი) – ოდენ -ხ (< -ხო): რ-ი-ტ-ხო „აქრობს“, რ-ი-ს-ხო „იღებს“, „ყიდულობს“, ქურ-ხო „ისვრის“, ნებ-ხო „მოდის“, ხირ-ხო „წოვს“...; რ-ი-კი-ხ „მიდის“, რ-ე-თთი-ხ „უნდა“, „უყვარს“, ხეცი-ხ „უშვებს“ და მრ. სხვ.

III ტიპის ზმნებს ზოგ თქმაში სრული დაბოლოება -(ხო) აქვს, ხოლო ზოგ თქმაში კი – უსრული (-ხ): რ-ე-ხტუნ-ხო, რ-ე-ხტაფ-ხო (დიალ. ვარ). „კვდება“, გურან-ხო, გურაფ-ხო (დიალ. ვარ.) „ღრიალებს“, „ყმუის“, მექტუნ-ხო, მექტაფ-ხო (დიალ. ვარ.) „შია“ და მრ.

მისთ.

საკადურ დიალექტში -ხო ფორმანტის ხმოვანი იკვეცება, მაგ.: ზიძნ-ხ „კვდება“, გურნ-ხ „ღრიალებს“, „ყმუის“, მექურ-ხ „შია“, ეშნ-ხ „აცხობს“, ეშნნ-ხ „ჟონავს“...

აწმყო კონკრეტულის ძირითადი ფუნქცია უბნობის მომენტში მიმდინარე მოქმედების გამოხატვაა. გარდა ამისა, იგი გამოხატავს მყოფადის, ზოგადი აწმყოს, აწმყოს აბსოლუტივის მოდალურ მნიშვნელობებს.

3) ნამყო ძირითადის საწარმოებლად გამოიყენება -სი, -ს (ქიდ.-ასახ.), -რ (საჰ.) ფორმანტები, რომლებიც უშუალოდ ერთვი ზმნის ფუძეს. მასთან, -სი ფორმანტი თანხმოვანფუძიან ზმნებს ერთივს, -ს – ხმოვანფუძიანებს. ამ მხრივ, გამონაკლისს ქმნის ხუტრახის მეტყველება, რომელშიც ხმოვანფუძიანსაც და თანხმოვანფუძიანსაც სრული ფორმანტი (-სი) დაერთვის: რ-ი-ჟი-სი „წაილო“, „წაიყვანა“, რ-ი-ხი-სი „ჩამოჰკიდა“, რ-ა-ლი-სი „გაალო“, რ-ი-ს-სი „აილო“, „იყიდა“, რ-ა-წ-სი „შეჰამა“ და მრ. სხვ.

საკადურ დიალექტში ნამყო ძირითადს, სუფიქსის (-რ) დართვის გარდა, მარტივი აგებულების ზმნებში ფუძისეული თანხმოვანი უორმაგდება, რაც ფუძის აუსლაუტური ი ხმოვნის დაკარგვითა და მისი კომპენსაციით ჩანს გამოწვეული: რ-ი-ცც-რ „მოქსოვა“, რ-ა-წწ-რ „შეჰამა“, ცახხ-რ „დაწერა“, რ-ი-წწერ-რ „გაავსებინა“. გარდა ამისა, რეხტა („მოკვდომა“) ტიპის ზმნათა ფუძის ბოლოვიდური უ გრძელდება: რ-ე-ხტ „მოკვდა“, „გატყდა“, ლეხტ „დარჩა“...

4) ნამყოს აბსოლუტივი (თურმეობითი) ნაწარმოებია -ნო, -ნ (ქიდ.-ასახ.), -ენ, -ნ (საჰ.) ფორმანტით, რომელიც ფუძეს უშუალოდ დაერთვის. მასთან, -ნო თანხმოვანფუძიან ზმნებს აწარმოებს, -ნ კი – ხმოვანფუძიანებს, მაგ.: ქიდ.-ასახ.: რ-ი-ს-ნო „იყიდა რა“, „უყიდა“, რ-ი-წ-ნო „გაავსო რა“, „გაუვსია“, რ-ე-ჰ-ნო „დაჰრა რა“, „დაუჰრია“, თეგ-ნო „გაიგო რა“, „გაუგია“...; საკადურ დიალექტში I ტიპის მარტივი ხმოვანფუძიანი და II ტიპის მარტივი თანხმოვანფუძიანი ზმნების ფუძისეული თანხმოვნის რედუქციაციაც ხდება, მაგ.: რ-ე-თთ-ენ „შეუყვარდა რა“, „შეჰყვარებია“, რ-ი-ცც-ენ „დააბა რა“, „დაუბია“, ესს-ენ „მოყვა რა“, „მოუყოლია“, ცეცც-ენ „გაწურა რა“, „გაუწურია“ და სხვ.

მყოფადის წყებაში გამოიყოფა ორი ნაკვთი: 1) მყოფადი კონკრეტული (განსაზღვრული), 2) მყოფადი ზოგადი (განუსაზღვრელი). ფუძედ გამოიყენება ინფინიტივის სრული ფორმა, რომელსაც ერთვის სათანადო ფორმანტები: -ნ (ქიდ.-ასახ.), -ლ (საჰ.):

ქიდ.-ასახ.: რ-ი-ჭა-ნ „გავთხრი“, რ-ა-ღა-ნ „გავაღებ“, ხანა-ნ „ვუკებენ“...; საჰ.: რ-ე-ჟა-ლ „გავიმარჯვებ“, რ-უ-შა-ლ „გავაკეთებ“, რ-უ-თა-ლ „შევაგროვებ“, წეწა-ლ „გავთლი“ და სხვ.

მყოფადი კონკრეტული მხოლოდ და მხოლოდ I პირის გაგებას შეიცავს და გამოხატავს უახლოეს ხანში შესასრულებელ მოქმედებას, რომელსაც II და III პირში აწმყო ზოგადი ენაცვლება.

2) **მყოფადი ზოგადი** (განუსაზღვრელი), მყოფადი კონკრეტულის ანალოგიურად, იწარმოება იმ განსხვავებით, რომ ინფინიტივის ნიშანი (-ა) გრძელდება და მას ერთვის

-ს ფორმანტი: რ-ი-კა-ს „წავა“, რ-ი-ღა-ს „მოხნავს“, რ-ო-ღა-ს „გაკეთებს“ და მრ. სხვ.

საკადურ დიალექტში ზემომოყვანილ ფორმათა შესატყვისად დასტურდება: რ-ი-ტა „წავა“, რ-ი-სა „იყიდის“, ცახუა „დაწერს“ და მისთ.

მყოფადი ზოგადი იშვიათად ხმარებულ ისეთ მოქმედებას გამოხატავს, რომლის შესრულება წინასწარ განსაზღვრული არ არის.

6.7. **დროთა აღწერითი ფორმების წარმოება.** დიდოურ ენაში, სინთეზურ ფორმათა გარდა, დასტურდება ანალიზური (resp. აღწერითი) ფორმები, რომლებიც ძირითადი ზმნისა და მეშველი ზმნების შეერთებით წარმოიქმნება. აღწერითად იწარმოება: 1) **მყოფადი კატეგორიული** (აუცილებლობითი), 2) **ნამყო უსრული**, 3) **ნამყო წინარე-წარსული** (შედეგობითი).

მეშველი ზმნა ზეუა („ყოფნა“), რომელიც აღწერით ფორმათა წარმოებაში გამოიყენება, დროში მონაცვლედ ითვლება. დროში ფუძემონაცვლე მეშველი ზმნის (**აოლ** ‘არის’, **ზეუა** ‘ყოფნა’, **რიზა** ‘არსებობა’) ნაკვთები სქემატურად ასე გამოიყურება:

ნაკვთები	ზმნის ფორმა		ფორმანტები	
	დადებითი	უარყოფითი	დადებ.	უარყ.
ინფინიტივი	რ-ი-ჩა-ა		-ა	
I. მყოფადის წყება:				
მყოფადი	რ-ი-ჩა-ნ (ქიდ.-ასახ.),	რ-ი-ჩა-ჭი-ნ	-ნ,	-ჭი-

კონკრ.	რ-ი-ჩა-ლ (საპ.)	(ქიდ.-ასახ.), რ-ი-ჩა ძალ (საპ.)	-ლ	ძალ'
მყოფადი ზოგადი	რ-ი-ჩნ-ს (ქიდ.-ასახ.), რ-ი-ჩნ-ს რ-ი-ჩნ (საპ.)	რ-ი-ჩნ-ჭუ-ს (ქიდ.-ასახ.), რ-ი-ჩნ-ჭუ (საპ.)	-ს	-ჭუ-
II. აწმყოსა და ნამყოს წყება:				
აწმყო ზოგა- დი	რ-წჩი, რ-წჩი, რ-ეჩი (დიალ. ვარ.)	რ-წჩ-ინ-ჭი, რ-წჩ-ენ-ჭი, რ-წჩ-ჭი, რ-ეჩიდა (დიალ. ვარ.)	-ა-	-ინ-ჭი, - ენ-ჭი, - ჭი,
აწმყო კონკრ.	ძოლ'	წნუ, რწნუ (ქიდ.-ასახ.), ძალ' (საპ.)	-	-
ინფინიტივი	ზეუ'-ა, ზოუ'-ა, ზეყ'-უ-ა		-ა	
ნამყო ძირითადი	ზეუ'-ს, ზოუ'-ს (ქიდ.- ასახ.), ზეყ'-უ (საპ.)	ზეუ'-ჭუ-ს, ზოუ'- ჭუ-ს (ქიდ.-სახ.), ზეყ'-უ-ჭუ (საპ.)	-ს	-ჭუ-
ნამყოს აბსოლუტ.	ზეუ'-ნო, ზოუ'-ნო (ქიდ.-ასახ.), ზეყ'-უ-ენ (საპ.)	რ-ი-ჩ-ინ-ჭედა, რ-იჩ-ენ-ჭედა, ზეყ'-უ- ჭი (დიალ. ვარ.)	-ნო, -ენ	-ჭედა, -ჭი
ბრძანებითი კილო (II პ.)	რ-ი-ჩი'	რ-წჩი-ნო (ქიდ.- ასახ.), რ-ეჩი-ნო (საპ.)	-	-ნო
ბრძანებითი კილო (III პ.)	რ-ი-ჩი-ლ'	რ-წჩი-ნო-ლ' (ქიდ.- ასახ.), რ-ეჩი-ნო-ლ' (საპ.)	-ლ'	-ნო-

1) მყოფადი კატეგორიული (აუცილებლობითი) ნაწარმოებია ინფინიტივის სრუ-

ლი ფორმისაგან მეშველი ზმნის (ძოლ' „არის, არსებობს“) დამატებით, მაგ.: რ-ი-კა ძოლ' „წავა“ (ზედმიწ. „წასვლად არს“), ცახა ძოლ' „დაწერს“ და მისთ.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ხუშეთის მეტყველებაში ხელშესახებია ტენდენცია ინფინიტივთან მეშველი ზმნის ენკლიტიკურად შეხორცებისა, რაც ორგანული წარმოებისაკენ იხრება, მაგ.: რ-ა-წაძლ' (< რ-ა-წა ძოლ') „შეჭამს“, ტეტრაძლ' (< ტეტრა ძოლ') „წაიკითხავს“, „ისწავლის“, ქოსაძლ' (< ქოსა ძოლ') „მოთიბავს“ [იხ. ფონეტიკა, 2.2.2.].

2) **ნამყო უსრული** იწარმოება ძირითადი ზმნის აწმყო კონკრეტულის და მეშველი ზმნის ნამყო ძირითადის ფორმათა შეხამებით, მაგ.: ქიდ.-ასახ. რიწხო ზეჟს „ავსებდა“, ხანხო ზეჟს „კბენდა“, ხეციხ ზეჟს „ტოვებდა“...; საპ. რაწხო ზეყ'ყ'უ „ჭამდა“, რიტ'იხ ზეყ'ყ'უ „მიდიოდა“ და ა. შ.

3) **ნამყო წინარეწარსული** იწარმოება მეშველზმნისა და ძირითადი ზმნის ნამყოს აბსოლუტივისაგან: ქიდ.-ასახ. რიზინ ზეჟს „ამდგარა“, კოლ'ინ ზეჟს „გადამხტარა“...; საპ. რ-ი-შშ-ენ ზეყ'ყ'უ „შეუჭამია“, ცახხ-ენ ზეყ'ყ'უ „დაუწერია“ და სხვ.

ნამყო წინარეწარსული აღნიშნავს ისეთ მოქმედებას, რომელიც წინ უსწრებდა სხვა წარსულ მოქმედებას.

4) **ნამყო წინარეწარსულის აბსოლუტივი** იწარმოება ძირითადი ზმნისა და მეშველი ზმნის აბსოლუტივის ფორმათა შესიტყვებით, მაგ.: რაწხო ზეჟს „შეეჭამა“ (ზედმიწ. „შეჭამა რა იყო რა“), ქეცხო ზეჟს „დაწოლილიყო“ („ზედმიწ. „დაწვა რა იყო რა“) და სხვ. მისთ.

ნამყო წინარეწარსულის აბსოლუტივი ნამყოს აბსოლუტივისაგან მხოლოდ მეშველი ზმნის (ზეჟს) მქონებლობით განასხვავდება.

6.8. კილოთა წარმოება. საკუთრივ დიდოურში განირჩევა **თხრობითი, ბრძანებითი, კავშირებითი და პირობითი** კილოები.

6.8.1. ბრძანებითი კილო. თანხმოვანფუძიან ზმნათა **II პირის ბრძანებითი კილო** აწმყოს ფუძისაგან -ო სუფიქსით იწარმოება: რაწ-ო! „შეჭამე!“, ქურ-ო! „ისროლე!“, გოტ-ო! „დაუძახე!“, შეტ-ო! „ჩაიცვი!“

მართალია, მარტივ გარდამავალ ზმნათა დიდი ნაწილი **II პირის ბრძანებითს -ო** ფორმანტით აწარმოებს, მაგრამ დასტურდება საკმაო რაოდენობით გარდამავალ

ზმნათა ბრძანებითის ფორმები, რომლებიც მხოლოდ ფუძის სახით გვხვდებიან, მაგ.: რიშ! „ჭამე!“, ხეც! „გაუშვი!“ ნელ! „მომეცი!“ და მისთ.

გარდაუვალი და ერთზე მეტმარცვლიანი ზმნები საუღვლებელი ფუძის სახით არიან წარმოდგენილი, მაგ.: რიზი! „ადექი!“, რეზუ! „უყურე!“, რიკი! „წადი!“, ქეც! „დაწექი!“, კალი! „უყვირე!“, რეგირ! „გაუშვი! გამონაკლისები აქაც შეინიშნება: კოლ-ო! „გადახტი!“, იჰანად! „იჩხუბე!“...

ბ) **III პირის ბრძანებითი კილო** იწარმოება II პირის ბრძანებითი კილოსაგან -ლ ფორმანტის დართვით. იმ ზმნებში, რომლებიც -ო ხმოვანს იკვეცენ, II და III პირის ბრძანებითის ფორმებში ეს ხმოვანი აღდგება, მაგ.: ესო-ლ! „მოუყვებს!“, ცახო-ლ! „დაწეროს!“, ხეცო-ლ! „გაუშვას!“, ქეცო-ლ! „დაწვეს!“ და მრ. მისთ.

6.8.2. **კავშირებითი კილო.** იგი ნაწარმოებია ინფინიტივისა და მეშველი ზმნის ძირითადი ნამყოს ფორმისაგან: ქიდ.-ასახ. როჭა ზეუხს „მოვიტანდი“, „მოვიყვანდი“, რიქუადა ზოუხს „ვნახავდი“, ცახუა ზეუხსი „დავწერდი“; საჰ. რიკა ზეყ'ყ'უ „ვიშოვიდი“, ტეტრა ზეყ'ყ'უ „ვისწავლიდი“, „წავიკითხავდი“...

6.8.3. **პირობითი კილო.** პირობითი კილოს წარმოებისას გამოიყოფა **რეალური პირობითი** და **ირეალური პირობითი**.

ა) **რეალური პირობითი კილო** იწარმოება საუღვლებელი ფუძისაგან შემდეგი სუფიქსებით: -ნჲ, ნჲ, ნრჲ (ქიდ.-ასახ.), -ნჲ (საჰ.) და -ლ'ი || -ლ'ი-რი, მაგ.: რ-ე-გირ-ნჲ „თუ გაგზავნის“, რ-ა-წ-ნჲ „თუ შეჭამს“, რ-ა-მ-ნრჲ „თუ მოვა“, რ-ი-ტ'ი-ნჲ „თუ წავა“... ნელ-ლ'ი „თუ მომცემს“, ხეც-ლ'ი „თუ გაუშვებს“ და სხვ.

ბ) **ირეალური პირობითი კილო**, რეალური პირობითისაგან განსხვავებით, გამოხატავს ისეთ მოქმედებას, რომელიც სინამდვილეში, სათანადო შემთხვევის უქონლობის გამო, არ შესრულებულა. აღნიშნული კილო ძირითადი ნამყოსა და მეშველი ზმნის რეალური პირობითი კილოს ფორმათა შეერთებით იწარმოება, მაგ.: რიჩის დოლ'ლ'ი „რომ გაჩერებულიყო“, რისი დოლ'ლ'ი „რომ სცოდნოდა“, ცახსი დოლ'ლ'ირი „რომ დაეწერა“ და მისთ.

ზემოგაანალიზებული ნაკვთების სინთეზურ ფორმათა პარადიგმები, დიალექტების მიხედვით, სქემატურად ასე გამოიხატება:

ინფინიტივისა და ნაკვთთა დასახელება	ქიდროულ-ასახური დიალექტი		
	ზმნის დადებითი ფორმები		
	I ტიპი	II ტიპი	III ტიპი
ინფინიტივი	რ-ი-ლ'-ა „ხვნა“, ფელტ'-ა „ქროლა“	რ-ი-წ-ა „გავსება“	რ-ა-ჰნად-ა „სიარული“
I მყოფადის წყება:			
მყოფადი კონკრ.	რ-ი-ლ'-ან, ფელტ'-ან	რ-ი-წ-ან	რ-ა-ჰნადან
მყოფადი ზოგადი	რ-ილნ-ს, ფელტნ-ს	რ-იწნ-ს	რ-ა-ჰნადნ-ს
II აწმყოსა და ნამყოს წყე- ბა:			
აწმყო ზოგადი	რ-აწლი, ფაწლი	რ-აწი	რ-ა-ჰნაწდ, რ-ა-ჰნაწტ
აწმყო კონკრ.	რ-ი-ლი-ხ, ფელტ-ხ	რ-ი-წ-ხო	რ-ა-ჰნაწ-ხ
ნამყო ძირითადი	რ-ი-ლი-ს, ფელტ-ს	რ-ი-წ-სი	რ-ა-ჰნაწ-ს
ნამყოს აბსოლუტ. (თურმეობითი)	რ-ი-ლი-ნ, ფელტ-ნ	რ-ი-წ-ნო	რ-ა-ჰნაწ-ნ
ზრძანებითი კილო II პირისა	რ-ილ-ო! ფელტ!	რ-ი-წ-ო!	რ-ა-ჰნად-ო!
ზრძანებითი კილო III პირისა	რ-ი-ლრ-ლ! ფელტ-ლ!	რ-ი-წო-ლ!	რ-ა-ჰნადო- ლ! რ-ა-ჰნად!
რეალური პირობითი კილო	რ-ი-ლი-ნაწ, რ-ი-ლი- ლ'ი, ფელტ-ნაწ, ფელტ- ლ'ი	რ-ი-წ-ნაწ, რ-ი-წ-ლ'ი	რ-ა-ჰნაწ-ნაწ, რ-ა-ჰნაწ-ლ'ი

ინფინიტივისა და ნაკვთთა დასახელება	საჰადური დიალექტი
	ზმნის დადებითი ფორმები

	I ტიპი	II ტიპი	III ტიპი
ინფინიტივი	რ-ი-ტ ^ა -ა „წასვლა“, რ-ე-ზტ ^ა -ა „ყურება“	ცახტ ^ა -ა „წერა“	რ-ე-ხტ ^ა დ-ა „დაკვლა“
I მყოფადის წყება:			
მყოფადი კონკრ.	რ-ი-ტ ^ა -ლ, რ-ე-ზტ ^ა -ლ	ცახტ ^ა - ლ	რ-ე-ხტ ^ა დ- ლ
მყოფადი ზოგადი	რ-ი-ტ ^ა ნ რ-ი-ტ ^ა ნ-ს, რ- ე-ზტ ^ა ნ რ-ე-ზტ ^ა ნ-ს	ცახტ ^ა ნ ცახტ ^ა ნ-ს	რ-ე-ხტ ^ა დნ რ-ე-ხტ ^ა დნ-ს
II აწმყოსა და ნამყოს წყება:			
აწმყო ზოგადი	რ-ეტ ^ა ი, რ-ეზუ	ცან	რ-ეხტ ^ა ნდ
აწმყო კონკრ.	რ-ი-ტ ^ა ი-ხ, რ-ე-ზუ-ხ	ცახ-ხო	რ-ე-ხტ ^ა ნდ-ხ
ნამყო ძირითადი	რ-ი-ტ ^ა -რ, რ-ე-ზ-უ	ცახხ-რ	რ-ე-ხტ ^ა ნ-რ
ნამყოს აბსოლუტ. (თურმეობითი)	რ-ი-ტ ^ა ტ ^ა -ენ, რ-ე-ზზტ ^ა -ენ	ცახხ-ენ	რ-ე-ხტ ^ა ნდ-ენ
ზრძანებითი კილო II პირისა	რ-ი-ტ ^ა ი! რ-ე-ზუ!	ცახ-ო!	რ-ე-ხტ ^ა ნდ!
ზრძანებითი კილო III პირისა	რ-ი-ტ ^ა ი-ლ! რ-ე-ზუ-ლ!	ცახო- ლ!	რ-ე-ხტ ^ა ნდო- ლ!
რეალური პირობითი კილო	რ-ი-ტ ^ა ი-ნდ, რ-ე-ზუ-ნდ	ცახ-ნდ	რ-ე-ხტ ^ა ნდ- ნდ

6.8.4. ზმნის უარყოფითი ფორმები. უარყოფითი ფორმების წარმოების თვალსაზრისით, საჰადური დიალექტი თვალსაჩინოდ განსხვავდება ქიდროულ-ასახური დიალექტისაგან. თავის მხრივ, ქიდროულ-ასახური დიალექტიც, კილოკავებისა და თქმების მიხედვით, მეტად ჭრელ სურათს გვიჩვენებს.

აწმყო ზოგადის და კონკრეტული მყოფადის უარყოფითი ფორმების საწარმოებლად გამოიყენება -ჭი ფორმანტი. მასთან, აწმყო ზოგადის წარმოებისას იგი თქმათა ერთ წყებაში უშუალოდ ერთვის ზმნის დადებით ფორმას, თქმათა მეორე წყებაში კი მას წინ უძღვის -ნ, -ენ, -ინ ნაწილაკები. რაც შეეხება მყოფადი კონკრეტულის წარმოე-

ბას, -ჭი- ფორმანტი ჩაერთვის აუსლაუტის ხმოვანდაგრძელებულ ფუძესა და -ნ სუფიქსს შორის.

ზემოთქმულის მსგავსად იწარმოება მყოფადი ზოგადის და ნამყო ძირითადის უარყოფითი ფორმები იმ განსხვავებით, რომ აქ ფორმანტად -ჭუ გვევლინება, რომელიც უნაწილაკოდ (ასახ. და შაფიხ. თქ.) ან ნაწილაკებიანად (-ნ-ჭუ, -ენ-ჭუ, -ინ-ჭუ) გვხვდება.

აწმყო კონკრეტულის უარყოფით ფორმას აწარმოებს -რნუ -წნუ სუფიქსად გამოყენებული მეშველი ზმნის უარყოფითი ფორმა, რომელიც ზმნის დადებით ფორმას უშუალოდ ერთვის, მაგ.: ბიკიხ-წნუ „არ მიდის“, ბაწხ-წნუ „არ ჭამს“, ქეცხ-რნუ „არ იძინებს“ და მისთ. საკ. დიალ.-ში წნუ-ს ნაცვლად გამოიყენება -წლ' (← ძწლ' „არ არის“), მაგ.: ცახხ-წლ' (< ცახხო-ძწლ') „არ წერს“, რ-ე-ზუხ-წლ' (< რ-ე-ზუხ-ძწლ') „არ უყურებს“...

საინტერესო ფაქტს ვაწყდებით შაიტლურსა და ქიდროულ თქმებში, სადაც ნამყოს აბსოლუტივისა და ნამყოს ხოლმეობითის ფორმათა წარმოება მკაფიოდ განირჩევა – ხოლმეობითი აწმყო კონკრ. მსგავსად იწარმოება, ნამყოს აბსოლუტ. -ჭედ სუფიქსს დაირთავს. ასახურ და შაფიხურ თქმებში ზმნის სადა ფუძეს პირდაპირ ერთვის -ჭედ სუფიქსი, მაგ.: ნეხ-ენ-ჭედ (შაიტლ.), ნეხ-ინ-ჭედ (ქიდ.) „არ მოსულა რა“, შდრ.: რ-ი-ჟი-ჭედ (ასახ., შაფ.) „არ წაუღია რა“...

II პირის უარყოფითი ბრძანებითი აწმყო ზოგადის დადებით ფორმაზე -ნო (> -ნ) სუფიქსის დართვით იწარმოება. ამგვარი ფორმა კი საფუძვლად ედება III პირის უარყოფითი ბრძანებითის წარმოებას. II პირის უარყოფითი ბრძანებითის ნიმუშები: Թწკი-ნო! „არ წახვიდე!“, ტწტ-ნო „არ მოწველო!“...

რეალური პირობითი კილოს უარყოფითი ფორმა იწარმოება -ენ-ჭი-, -ინ-ჭი-, -ნ-ჭი-, -ჭი- ინფიქსისა და > -წაძ, -წაძ, -წაძ, -ლ'ი (-ლ'ირინი) სუფიქსების საშუალებით, რომლებიც საუღვლებელ ფუძესა და დადებით ფორმათა სუფიქსს შორის ჩაერთვიან.

ირეალური პირობითი კილოს უარყოფითი ფორმა იწარმოება ძირითადი ნამყოს უარყოფითი ფორმისა და მეშველი („არის“) ზმნის რეალური პირობითის ურთიერთშეხამებით.

საკადურ დიალექტში განსხვავებას ქმნის მეშველი ზმნის უარყოფითი ფორმა ძწლ' („არ არის“), რომელიც ენკლიტიკურად მიერთვის აწმყო კონკრეტულის მზა

ფორმას და გარკვეულ ფონეტიკურ ცვლილებას განიცდის: **ძალ'** > **წლ'**. მასთან, რ-ა-წ-ხო-ძალ' („არ ვჭამ“) და რ-ა-წ-ხ-წლ' („არ ვჭამ“) პარალელურად გვხვდება, რომელთაგან აღწერითი ფორმა (რ-ა-წ-ხოძალ') კატეგორიულ მნიშვნელობას მოკლებულია.

აწმყო ზოგადის ფორმანტად -ა დასტურდება. მყოფადი დროების უარყოფითი ფორმები -ჭუ სუფიქსის საშუალებით იწარმოება, ხოლო უარყოფითი ნამყო ძირითადის საწარმოებლად რთული -წ-ჭუ სუფიქსი გვხვდება.

ნამყოს აბსოლუტივის უარყოფითი ფორმა იწარმოება საუღვლებელი ფუძისაგან -ჭი სუფიქსის დართვით. რეალური პირობითი კილოს უარყოფითი ფორმა იწარმოება -ძალ'ირი, -წრძ სუფიქსებით, რომელიც საუღვლებელი ზმნის ფუძეს უშუალოდ დაერთვიან. ზმნის უარყოფით ფორმათა წარმოება სქემატურად:

ინფინიტივისა და ნაკვთთა დასახელება	ქიდროულ-ასახური დიალექტი	საჰადური დიალექტი
ინფინიტივი	რ-ი-კ-ა „წასვლა“	რ-ი-ტ-ა „წასვლა“
I. მყოფადის წყება:		
მყოფადი კონკრეტ.	რ-ი-კ-ა-ჭი-წ	რ-ი-ტ-ა-ჭუ
მყოფადი ზოგადი	რ-ი-კ-ა-ჭუ-ს, რ-ი-კ-ა-წ-ჭუ-ს (დიალ. ვარ.)	რ-ი-ტ-ა-ჭუ
II. აწმყოსა და ნამყოს წყება:		
აწმყო ზოგადი	რ-ა-კი-წ-ჭი, რ-ა-კი-ჭი	რ-ა-ტი-ა-ა
აწმყო კონკრეტული	რ-ი-კი-წ-წლ', რ-ი-კი-წ-წლ' (დიალ. ვარ.)	რ-ი-ტი-ა-წლ' რ-ი-ტი-ა-ძალ'
ნამყო ძირითადი	რ-ი-კი-წ-ჭუ-ს, რ-ი-კი-ჭუ-ს (დიალ. ვარ.)	რ-ი-ტი-ა-ჭუ
ნამყოს აბსოლუტივი (თურმეობითი)	რ-ი-კი-წ-ჭედ, რ-ი-კი-ჭედ (დიალ. ვარ.)	რ-ი-ტი-ა-ჭი
ბრძანებითი კილო II პირისა	რ-ა-კი-წლ	რ-ა-ტი-ა-წლ

ბრძანებითი კილო III პირისა	რ-წ-კინო-ლ'	რ-წ-ტ ^ი ინო-ლ'
რეალური პირობითი კილო	რ-ი-კინჭი-ნ ^რ მ, რ-ი-კიჭი-ნ ^ნ მ, რ-ი-კინჭი-ლ'ი (დიალ. ვარ.)	რ-ი-ტ ^ი -მ ^ლ 'ირი რ-ი-ტ ^ი ჭი-ნ ^რ მ

6.8.5. **ზმნის კითხვითი ფორმები.** დიდოურ ენაში კითხვითი ფორმები იწარმოება -მა ნაწილაკით, რომელიც სათანადო ფორმებს სუფიქსად მოუდის.

მყოფადის წყებასა და აწმყო კონკრეტულის თანხმოდნით დასრულებულ ფორმებზე -მა ნაწილაკის დართვისას ასეთი სურათი წარმოჩნდება: ქიდროულ თქმაში – -წ, ასახურ თქმაში – -წ, შაფხურში – -წ, შაიტლურ თქმასა და საჰადურ დიალექტში – -ქ. საჰადურ დიალექტში **მა > ქ** ხორციელდება მყოფადი კონკრეტულის, ნამყო ძირითადის, აწმყო ზოგადის დადებით ფორმებსა და აწმყო კონკრეტულის უარყოფით ფორმაში, მაგ.: ქიდ. რ-ა-წან-წ? „შეჭამს?“; რ-ა-წანჭუს-წ? „არ შეჭამს?“, რ-ა-წხ-წ? „ჭამს?“...; საჰ.: რ-ი-ტ^ალ-ქ? „წავიდა?“, რ-ი-ტ^ატ^იმ-ქ? „წავიდა?“, რ-ქ-ტ^არ? „დადის?“, რ-ა-წხ^ლ-ქ? „არ ჭამს?“ და ა. შ.

ხმოდნით დაბოლოებულ ფორმებზე -მა ნაწილაკის დართვისას ფუძის აუსლაუტში თანხმოდნითგამყარის ფუნქციით სონანტები (ქიდ.-ასახ. **მ**, საჰ. **ქ**) იჩენს თავს. გარდა ამისა, ხდება შემდეგი ფონეტიკური პროცესები: უ+მა>წ (ქიდ.-ასახ.), -რ (შაიტლ.), ი+მა>წ (ქიდ.), -ქ (შაიტლ.), -წ (შაფ.), -წ (ასახ.), მაგ.: რ-ე-ხუმ-წ? „მომკვდარა?“, რ-ე-ხუმჭა-წ? „არ მომკვდარა?“, რ-ი-ჭი-წ? „არ წაიღო?“, რ-ა-წ-ჭ-წ? „არ შეჭამა?“, რ-წ-წ-წ? „არ ჭამს?“, „არ შეჭამს?“ და მისთ.

საჰადურ დიალექტში ხდება შემდეგი ფონეტიკური გარდაქმნები: ი+მა>რ, ა+მა>წ, ო+მა>რ, უ+მა>ქ, მაგ.: რ-ქტ^არ? „დადის?“, რ-ე-ხუმ-ქ? „კვდება?“, რ-ი-ტ^აქ-ქ? „არ წავიდა?“ და მრ. სხვ.

6.9. **ზმნური სიტყვაწარმოება.** ჩვენ მიგვაჩნია, რომ დიდოურ ენაში გვარის მორფოლოგიური კატეგორია ძირითადად ჩამოყალიბებულია და მას დიდოური ენის მორფოლოგიაში ცალკე ადგილი უნდა მიეჩინოს. გარდა ამისა, გამოიყოფა კაუზატივის, პოტენციალისის, მრავალგზისობის მორფოლოგიური კატეგორიები. ზმნის დერევატიაში დიდ როლს ასრულებს კომპოზიცია.

6.9.1. გვარის მორფოლოგიური კატეგორიისათვის. დიდოური ზმნის სტაბილური ბუნებიდან გამომდინარე, გვარს მოეპოვება ორგანული წარმოება შემდეგი სუფიქსებით: -კ (მოქ.), -ლ' (ვნ.). ყველაზე მკვეთრად მოქმედებითი და ვნებითი გვარის, როგორც ბინარული ოპოზიციის, თავისებურება ნასახელარ ზმნათა წარმოებაში მჟღავნდება, მაგ.: ატიჟ „სველი“: ატი-კ-ხო (მოქ.) „ასველებს“, ატი-ლ'-ხო (ვნ.) „სველდება“, მაჯ'ი „შორს“: მაჯ'ი-კ-ხო (მოქ.) „აშორებს“, მაჯ'ი-ლ'-ხო (ვნ.) „შორდება“ და მისთ.

გვარის ორგანული წარმოება ხელშესახებია ძირეულ ზმნათა ერთ წყებაშიც, მაგ.: ჭარი-კ-ხო „აღვიძებს“ – ჭარი-ლ'-ხო „იღვიძებს“, ჟეკ-ბოკე-კ-ხო „ანჯღრევს“ – ჟეკ-ბოკე-ლ'-ხო „ინჯღრევა“, ჰალ'ი-კ-ხო „ათრობს“ – ჰალ'ი-ლ'-ხო „თვრება“, დ-ო-კე-კ-ხო „იტაცებს“ – დ-ო-კე-ლ'-ხო „იკარგება“, „უჩინარდება“, რ-ე-ჟუ-კ-ხო „ანგრევს“ – რ-ე-ჟუ-ლ'-ხო „ინგრევა“, ჰიში-კ-ხო „ხურავს“ – ჰიში-ლ'-ხო „იხურება“, რ-ი-ჩი-კ-ხო „არჩენს“ – რ-ი-ჩი-ლ'-ხო „რჩება“ და ა. შ.

ვნებითი გვარის ფორმა, რომელიც პოტენციალისის სემანტიკასაც შეიცავს, შეიძლება იწარმოოს ძირეული გარდამავალი ზმნისაგან -ლ' ფორმანტის დართვით, მაგ.: ქოსი-ხ „თიბავს“ – ქოსი-ლ'-ხო „ითიბება“ (ვნ.) – „თიბვა შეიძლება“ (პოტ.), ბ-ა-წ-ხო „ჭამს“ – ბ-ა-წ-ლ'-ხო „იჭმება“ (ვნ.) – „ეჭმევა“ (პოტ.), რ-ო-დი-ხ „ართმევს“ – რ-ო-დი-ლ'-ხო „ერთმევა“ (ვნ.) – „წართმევა შეიძლება“ (პოტ.), რეჟ-ხო „ჭრის“ – რეჟ-ლ'-ხო „იჭრება“ (ვნ.) – „ჭრა შესაძლებელია“ (პოტ.) და მისთ.

6.9.2. კაუზატივი. კაუზატივი იწარმოება საუღვლებელი ფუძისაგან -ერ > || -რ ფორმანტის დართვით, მაგ.: რ-ა-წ-ხო „ჭამს“. რ-ა-წ-ერ-ხო „აჭმევს“, რ-ე-ხუ-ხ „კვდება“ – რ-ე-ხუ-ერ-ხო (საჰ.) „კლავს“, ქეც-ხო „წვება“ – ქეც-ერ-ხო „აწვენს“, ცახ-ხო „წერს“ – ცახ-ერ-ხო „აწერინებს“, რ-ი-ჩი-ხ „იმყოფება“ – რ-ი-ჩი-რ-ხო „ამყოფებს“, „აჩერებს“, რ-ი-ჰი-ხ „თხრის“ – რ-ი-ჰი-რ-ხო „ათხრევენებს“ და მრ. სხვ.

კაუზატივის სუფიქსთა ხმოვნითი ელემენტები ინფინიტივისა და ზოგი სხვა დროის ფორმაშიც მეზობელი მარცვლის მახვილის გავლენით რედუცირდება ან სხვა ფონეტიკური ცვლილება მოუდის, მაგ.: ცახ-რ-ა (< ცახ-ერ-ა, შდრ. აწმყ. ცახ-ერ-ხო) „დაწერინება“, რ-ა-წ-რ-ა (< რ-ა-წ-ერ-ა, შდრ. აწმყ. რ-ა-წ-ერ-ხო) „შეჭმევა“ და სხვ.

ზემომოყვანილი მაგალითებიდან თვალნათლივ ჩანს, რომ დიდოური ზმნა მხარს უჭერს კაუზაციის ცნების ფართო გაგებას – გარდაუვალი ზმნიდან სათანადო ფორმანტის დართვით ვიღებთ **პირველად კაუზატივს** (resp. გარდამავალ ზმნას). საგულისხმოა, რომ ამ შემთხვევაში სუბიექტის მოქმედება უშუალოდ გადადის პირდაპირ ობიექტზე, ე. ი. მოქმედება ხდება შინაგანი იძულებით, რასაც გარკვეული მიზეზი (ლათ. causa) უდევს საფუძვლად. გარდამავალი ზმნის კაუზატივი (resp. **მეორეული კაუზატივი**) იმით განსხვავდება პირველადი კაუზატივისაგან, რომ იძულება ეხება ირიბ ობიექტს (resp. ობიექტებს), რომელიც ჩვეულებრივ ლოკატიურ ბრუნვაში დაისმის, მაგ.: **ნესწ** ($RS^{init.}$) ქეცრერსი **ნელაჯ** ($O^{ind.}$) **უჟი** (O^d) – მან დააწვენინა მას ვაჟი; **ხანწ** ($RS^{init.}$) ქურერხო ზოჟსი **ღანაზაჯ** ($O^{ind.}$) **ცირაბი** (O^d) – მეფე ათქმევინებდა (ზედმიწ. „ასროლინებდა“) ქალებს სახელებს („სახელები“).

გარდაუვალი ზმნის პირველადი კაუზატივის ფუძეზე **-ერ** ფორმანტის ხელმეორედ დართვით (კაუზატივის ფორმანტის რედუპლიკაციით) იწარმოება **მეორეული კაუზატივი** (resp. შუალობითი გზა), ხოლო გარდამავალი ზმნის კაუზატიურ ფუძეზე **-ერ** ფორმანტის დართვით – მეორეული კაუზატივი (resp. ორმაგად გარდამავალი ზმნა). უთუოდ საინტერესოა, რომ ორინიციატორიან კაუზატიურ კონსტრუქციაში პირველი ირიბი ობიექტი იქნება ინიციატორი ($O^{init.}$), ხოლო მეორე ირიბი ობიექტი იმავე ლოკატიური ბრუნვის ფორმით იქნება ექსეკუტორი, რაც თავისთავად სვამს ამ ირიბი ობიექტების ფუნქციური სხვადასხვაობის საკითხს, მაგ.: მალა-რასადანწ ($RS^{init.}$) ცალოს ხალყიმოჯ ($O^{ind.}$) წიკიჟ ბეტჰ (O^d) ბოწვო ($O^{ind.}$) **რ-ა-წ-რ-ერ-ნო** „მოლა ნასრედინ-მა სოფლის ხალხს მთელი ცხვარი მგელს შეაჭმევინებინა“.

გარდაუვალ და გარდამავალ ზმნათა კაუზატიური წარმოების პარალელიზმი, ფორმულის სახით, ასე გამოიხატება: ა) გარდაუვალი ზმნის ფუძე + კაუზატივის ფორმანტი **-ერ** (პირველადი კაუზატივი) + **-ერ** (მეორეული კაუზატივი); ბ) გარდამავალი ზმნის ფუძე + კაუზატივის ფორმანტი **-ერ** (პირველადი კაუზატივი) + **ერ** (მეორეული კაუზატივი, resp. შუალობითი გზა), მაგ.: ქეც-ხო „წევს“, „სძინავს“ – ქეც-ერ-ხო „აწვენს“, „აძინებს“ – ქეც-ერ-ერ-ხო „აწვენინებს“, „აძინებინებს“, რ-ა-წ-ხო „ჭამს“ – რ-ა-წ-ერ-ხო „აჭმევს“ – რ-ა-წ-ერ-ერ-ხო „აჭმევინებს“, ცახ-ხო „წერს“ – ცახ-ერ-ხო „აწერინებს“ – ცახ-ერ-ერ-ხო „აწერინებინებს“ და მისთ.

იტერატიული სემანტიკის შემცველ ზმნებში კაუზატივი აღწერთად იწარმოება

ქუჩირა მემველი ზმნის საშუალებით. ეს ფორმები ერთ მთლიან ოდენობად აღიქმება და ერთად უნდა დაიწეროს, მაგ.: რეშნაქუჩირა „დადებინება“ შუტნაქუჩირა „დავიწყებინება“, ჰარშაქუჩირა „დაჟანგებინება“, კეშანაქუჩირა „თამაშებინება“ და ა. შ.

ამ ტიპის ზმნები კაუზატივს ორგანულადაც იწარმოებენ, მაგ.: ქოსანაჲ-ხო „თიბავს ხოლმე“ – ქოსანაჲ-რ-ხო „ათიბვინებს ხოლმე“, კეშანაჲ-ხო „თამაშობს ხოლმე“ – კეშანაჲ-რ-ხო „ათამაშებს ხოლმე“ და მისთ.

6.9.3. პოტენციალისის საკითხისათვის. პოტენციალისის საწარმოებლად გვაქვს ბიფუნქციური -ლ' ფორმანტი, რომელიც ვნებითი გვარის საწარმოებლადაც გამოიყენება. ამ სუფიქსის წინ თანხმოდანფუძიანი ზმნები გამოავლენენ ფუნქციადაჩრდილულ ხმოვნებს (ი ან ე), რომლებიც ისეთსავე ფონეტიკურ ცვლილებებს განიცდიან, როგორსაც კაუზატივისა (-რ) და მოქმედებითი გვარის (-კ) ფორმანტთა წინ. ამასთან, ზემოაღნიშნულმა სუფიქსმა პოტენციალისის შეიძლება აწარმოოს როგორც გარდაუვალი, ისე გარდამავალი ზმნისაგან, მაგ.: რ-ი-შ-ხო „ჭამს“ – რ-ი-შ-ელ'-ხო „ექმევა“, რ-ი-კი-ხ „მიდის“ – რ-ი-კი-ლ'-ხო „წავსვლება“ და სხვ.

6.9.4. მრავალგზისობის გამოხატვა. იტერატიული სემანტიკის ზმნების საწარმოებლად გამოიყენება -ნა- ინფიქსი, რომელიც უმთავრესად III ტიპის ზმნებში გვხვდება, მაგ.: ესად-ა „დაბანა“ – ესა-ნა-დ-ა „ბანაობა ხშირად“, ჯალ'-ა „ყვირილი“ – ჯალ'-ნა-დ-ა „ყვირილი ხშირად“, ცახუ'-ა „წერა“ – ცახ-ნა-დ-ა „ხშირად წერა“ და მისთ.

ზემოწარმოდგენილი -ნა- ინფიქსის ჩართვა ზოგჯერ დაეჭვებასაც (მოქმედების შესრულების ალბათობასაც) გამოხატავს: რ-ი-კ-ა „წასვლა“ – რ-ი-კა-ნა-დ-ა „წასვლა თუ წაუსვლელობა“, შუტ-ა „დავიწყება“ – შუტ-ა-ნა-დ-ა „დავიწყება თუ არდავიწყება“...

6.9.5. ფუმეგაორკეცებული ზმნები. ზმნურ ფუმეთა გაორკეცებით გამოიხატება განგრძობითობა, მოქმედების მრავალგზისობა და ინტენსივობა. ხდება როგორც მსგავს, ისე განსხვავებულ ფუმეთა რედუპლიკაცია და კომპოზიცია. საილუსტრაციო მაგალითები: რეჭ-რეჭ-ა „დანაკუწება“ (რეჭუ'-ა „დაჭრა“), როკ-როკ-ა „ბევრჯერ დარტყმა“ (როკ-ა „დარტყმა“), რეხუ-რეხუ'-ა „დამტვრევა“ (რეხუ'-ა „{მო}კვდომა“), ჟეკ-როკუ'-ა „ცემა-ტყეპა“ (ჟეკუ'-ა „ცემა“+როკუ'-ა „დარტყმა“), რიკი-ნეხ-ა „სიარული“ (ზედმიწ. „წასვლა-მოსვლა“), როხი-რიკ-ა „გაცლა“, „წასვლა“ (რიკ-ა „წასვლა“ – როხ-ა „გაცლა“), თელ'-რის-ა „ვაჭრობა“, „აღებ-მიცემა“ (თელ'-ა „მიცემა“ III პ. – რის-ა „აღება“, „ყიდვა“) და სხვ.

სპორადულად გვხვდება ისეთი ზმნური კომპოზიტები, რომლებშიც მეორე კომპონენტი ცალკე აღარ იხმარება: ლ'აჰ-უ-ტაჰ-ჟ-ა „ტყავის უმაღლესი გამოცდა“ (ტაჰ-ჟ-ა ცალკე არ იხმარება). თავს იჩენს ისეთი ზმნური კომპოზიტები, რომელთა მეორე კომპონენტს რაიმე კონკრეტული შინაარსი აღარ გააჩნია: ცახ-რახ-ა „წერის ამოწურვა“ (ზედმიწ. „წერა-მერა“), ქურ-რეკ-ა „დაკარგვა“, „მიმოხილვა“ (ზედმიწ. „სროლა“-?) და მისთ.

6.10. ნაზმნარი სახელები. დიდოურ ენაში ნაზმნარი სახელებიდან დასტურდება მიმღობა და მასდარი.

მიმღობა, როგორც ნაზმნარი ზედსართავი სახელი, ფორმათა მრავალფეროვნებითა და ფუნქციათა სიმრავლით გამოირჩევა. მასთან, მიმღობურ ფორმებში აისახება სახელზმნური გრამატიკული კლასის პრეფიქსული ექსპონენტები, რომლებიც მათ ზმნიდან უცვლელად გადაჰყვება სუბიექტის ან ობიექტის აღსანიშნავად. მიმღობას სუფიქსად მოქმედი კლასის ნიშნები ამჟამად აღარ მოეპოვება. გარდა ამისა, მიმღობა განარჩევს განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობის კატეგორიას, რომლის წარმოება ზედსართავთა ანალოგიურია.

6.10.1. მასდარი. მასდარის ფუნქციით ძირითადად ნაზმნარი აბსტრაქტული სახელი და მიმღობა გამოიყენება. მასდარის წარმოება დეფექტურია – საჰადურ დიალექტში მას საკუთარი ფორმა აქვს, თუმცა აქაც მისი დერივაცია ბოლომდე არ არის გატარებული.

დიდოური ენის ქიდიროულ-ასახურ დიალექტს მასდარის საკუთარი ფორმები, თუ არ გავითვალისწინებთ მათ სპორადულ პოვნირებას, არ მოეპოვება. ამ დიალექტში მასდარის ფუნქციას ძირითადად ასრულებს ნაზმნარი აბსტრაქტული სახელი და მიმღობა.

ნაზმნარი აბსტრაქტული სახელი იწარმოება შესაბამისი დროის მიმღობურ ფორმაზე -ლ'ი სუფიქსის დართვით, მაგ.: რ-ოკერუ-ლ'ი „მოტაცება“, ქანტრუ-ლ'ი „ძილი“, რ-აკირუ-ლ'ი „წასვლა“.

ქიდიროულ-ასახურ დიალექტში სპორადულად დასტურდება ზმნის სადა ფუძეზე -ნი სუფიქსით ნაწარმოები მასდარული ფორმები, მაგ.: ნაწა-ნი „ღიმილი“, ცახ-ნი „წერა“, ხაფ-ნი || ჰავ-ნი „ყეფა“, როლ-ნი-რაწ-ნი „წეწვა-გლეჯა“ (ზედმიწ. „გლეჯა-ჭამა“).

უნდა აღინიშნოს, რომ საჰაერო დიალექტში ხელშესახებად არის წარმოდგენილი მასდარული ფორმები, რომლებიც იწარმოებიან ზმნის ფუძეზე -ნი სუფიქსის და-რთვით და მწყობრ სისტემას ქმნიან. სქემატურად:

I ტიპი

I ქვეტიპი

აწმყ. კონკრ. – მასდარი

რიჟი-ხ „მიჰყავს“ – რიჟი-ნი „წაყვანა“

ხეცი-ხ „უშვებს“ – ხეცი-ნი „გაშვება“

II ქვეტიპი

აწმყ. კონკრ. – მასდარი

რესუ-ხ „პოულობს“ – რესუ-ნი „პოვნა“

რიჰუ-ხ „გრეხს“ – რიჰუ-ნი „გრეხა“

II ტიპი

აწმყ. კონკრ. – მასდარი

რაწ-ხო „ჭამს“ – რაწ-ნი „ჭამა“

რის-ხო „იღებს“ – რის-ნი „აღება“

ქეც-ხო „წევს“ – ქეც-ნი „წოლა“

III ტიპი

აწმყ. კონკრ. – მასდარი

რიქჷად-ხო „ხედავს“ – რიქჷად-ნი „ხედვა“

რეჰნად-ხო „დადის“ – რეჰნად-ნი „სიარული“

ესირნად-ხო „მათხოვრობს“ – ესირნად-ნი „მათხოვრობა“

6.10.2. მიმღეობის წარმოება. აწმყოს მიმღეობა აღნიშნავს ისეთ მოქმედებას, რომელიც მოქმედლის თანდასწრებით ხდება, ანდა ისეთს, რომელიც ამ წუთას არ ხდება, მაგრამ ახლო მომავალში იგულისხმება მისი განხორციელება.

1) აწმყოს მიმღეობის წარმოება. აწმყოს მიმღეობის დადებითი ფორმები იწარმოება აწმყო კონკრეტულის ფორმაზე -სი მათრიბუტივებელი ფორმანტის დართვით: რ-ი-კი-ხო-სი „მიმავალი“, ცახხო-სი „მწერალი“...

დასტურდება აგრეთვე დროული მიმდევრობის გამომხატველ ფორმაზე -სი სუფიქსდართული აწმყოს მიმღეობა, რომელიც მეტად კონკრეტული სემანტიკისაა, მაგ.: რ-ი-ზიტო-სი (შდრ. რ-ი-ზიტო „ადგომაზე“) „ამდგომი“, ნეხტო-სი (შდრ. ნეხტო „მოსვლაზე“) „მომავალი“ და სხვ.

აწმყოს მიმღეობის უარყოფითი ფორმები იწარმოება აწმყო კონკრეტულის უარყოფითი ფორმისაგან -სი სუფიქსის მეშვეობით, სახელდობრ: ქიდ.-ასახ. რ-იხონუ-სი „უცოდინარი“, რ-აწხონუ-სი „უჭმელი“, ლ'იხანუ-სი „გაუთავებელი“...: საჰ. რ-აწხალ'-სი „უჭმელი“, ცახხალ'-სი „დაუწერელი, რაც არ იწერება“ და ა. შ.

2) ნამყოს მიმღეობის წარმოება. წარმოების თვალსაზრისით, ნამყოს მიმღეობა შეიძლება სამ ტიპად დაიყოს: ა) -სი სუფიქსიანი, ბ) -რუ სუფიქსიანი და გ) -ლი სუფიქსიანი.

1) ნამყოს მიმღეობა I (-სი სუფიქსიანი) იწარმოება ნამყო ძირითადის არქაულ ფორმაზე -სი სუფიქსის დართვით. მასთან, მათრიბუტივებელი -სი ფორმანტის წინ სხვადასხვა დიალექტსა თუ თქმაში ჩაერთვის ზ, ჯ, ე, რ ხმოვნები, რომლებიც გენეზისურად ნამყო ძირითადის არქაული ფორმის ნიშნებს წარმოადგენენ. დიალექტებისა და თქმების მიხედვით, მიმღეობის ფორმანტთა დისტრიბუცია ასეთია: ქიდ. -ჰ-სი, შაიტლ. -რ-სი, საჰ. -ე-სი, ასახ. -ჰ-სი, მაგ.: რ-ო-კკე-სი „მოტაცებული“, „მოპარული“, რ-ი-ლ'ჰ-სი „მსგავსი“, ლ'ეხჰ-სი „დარჩენილი“, შიშრ-სი „დამარხული“ და მრ. სხვ.

ნამყოს მიმღეობა I იხმარება დამოუკიდებლად და შედგენილი შემასმენლის სახელად ნაწილადაც, რომელშიც მას აწმყოსა და ნამყოს შედეგობითის მნიშვნელობაც აქვს.

ნამყოს მიმღეობა I-ის უარყოფითი ფორმები იწარმოება ინფინიტივისაგან -ნი || -ნი-სი (ქიდ.-ასახ.), -ლო || -ლო-სი (საჰ.) სუფიქსების მეშვეობით, მაგ.: რ-ი-შა-ნი || -ნი-სი „უჭმელი“, ქოსა-ნი || -ნი-სი „მოუთიბავი“, რ-ი-კა-ნი || -ნი-სი „წაუსვლელი“, ქეცა-

ნი || -ნი-სი „დაუძინებელი“...; რ-უ-ჭა-ლო || -ლო-სი „გაუკეთებელი“, ცახტა-ლო || -ლო-სი „დაუწერელი“, რ-ა-ყა-ლო || -ლო-სი „მოუსვლელი“ და სხვ.

საკადურ დიალექტში **ცახვალო** („დაუწერელი“) ტიპის ფორმებს მყოფადის მიმდებობის მნიშვნელობა აქვთ, მაგრამ იმავედროულად ნამყოს უარყოფითი მიმდებობის ფუნქციითაც გამოიყენებიან და ქიდ.-ასახ. დიალექტის **რიკანი** („წაუსვლელი“) ტიპის მიმდებობებს ეთანაბრებიან.

ბ) **ნამყოს მიმდებობა II** (-რუ სუფიქსიანი) იწარმოება აწმყო ზოგადი ფორმისაგან -რუ სუფიქსის დართვით, მაგ.: რ-ნ-თი-რუ „შეყვარებული“, ქეც-რუ „დაძინებული“, ცახ-რუ „დაწერილი“ და მისთ.

ნამყოს მიმდებობა II უარყოფითი ფორმები ქიდროულ-ასახურ დიალექტში იწარმოება აწმყო ზოგადის უარყოფით ფორმაზე -რუ სუფიქსის დართვით (რ-ნკი-რუ „წაუსვლელი“, ცახ-რუ „დაუწერელი“...), საკადურ დიალექტში კი – აწმყო ზოგადის დადებითი ფორმებისაგან -ერ-ჭუ, -ელ-ჭუ სუფიქსის საშუალებით (რ-ეზუ-ელ-ჭუ „უყურები“, რ-ნწ-ერ-ჭუ „უჭმელი“...).

გ) **ნამყოს მიმდებობა III** (-ლი სუფიქსიანი) ეყრდნობა ინფინიტივის ფორმას, რომელსაც უშუალოდ ერთვის -ლი სუფიქსი: რ-ი-კა-ლი „წასული“, ცახვა-ლი „დაწერილი“, ქეცა-ლი „დაძინებული“ და მისთ.

ამ ტიპის მიმდებობა აღნიშნავს უნახავ, სავარაუდო მოქმედებას, როცა მთქმელი დაექვევებულია მომხდარის სინამდვილესა და უტყუარობაში.

3) **მყოფადის მიმდებობის წარმოება.** მყოფადის მიმდებობა იწარმოება მიზნის ზმნისართისაგან -სი მადიექტივებელი ფორმანტის დართვით, მაგ.: ქიდ.-ასახ.: ნეხვანირ-სი „მოსასვლელი“, ჟეკვანირ-სი „საცემი“, ცახტანირ-სი „საწერი“... ასახურ თქმაში მიმდებობის ფუძედ გამოყენებული მიზნის ზმნისართი აუსლაუტში -რ სონორის ნაცვლად -ხ-ს გვიჩვენებს, მაგ.: ტეტრანიხ-სი „სასწავლი“, რ-ე-ხტადანი-ხ-სი „დასაკლავი“, რ-ო-ღტანი-ხ-სი „მოსახსნელი“ და სხვ.

საკადურ დიალექტში ზემოხსენებულ ფორმათა ბადლად დასტურდება შემდეგი ფორმები: რ-ე-ხტალორ-სი „მოსაკვდომი“, რ-უ-ვალორ-სი „გასაკეთებელი“, რ-ა-ყალორ-სი „მოსასვლელი“ და ა. შ.

ქიდროულ-ასახურ დიალექტში თავს იჩენს ინფინიტივისა და აწმყოს მიმდებობის შესიტყვებით მიღებული აღწერითი ფორმებიც: ქურა რახოსი „გასასროლი“

(ზედმიწ. „სროლა მომავალი“), როდა რადხოსი „გასაკეთებელი“ (ზედმიწ. „გაკეთება მომავალი“) და მისთ. მყოფადის მიმღეობას აქვს აუცილებლობითი შინაარსი, რომელიც დაუყოვნებლივ უნდა შესრულდეს.

4) მიმღეობის იშვიათი ფორმები. დიდოურ ენაში ძალიან იშვიათად იხმარება პოტენციალისის სემანტიკის აწმყოს მიმღეობის ფორმები, რომლებიც კონკრ. აწმყოს ფორმისაგან -ჭ, -ფ, -რ (დიალ. ვარ.) სუფიქსებით იწარმოება: რეხუალ'ხო-ფ „მომაკვდავი“, რაწალ'ხო-რ „საჭმელი, რისი ჭამაც შეიძლება“ და მისთ.

ასახურ თქმაში შეინიშნება -ფუ სუფიქსით დასრულებული ნამყოს მიმღეობური ფორმები, რომლებიც ფუძედ აწმყო კონკრეტულის ფორმას იყენებს: როხიხო-ფუ „გაქცეული“, „გადახვეწილი“, რიკიხო-ფუ „წასული“, ციმ რიზიხო-ფუ „გაბრაზებული“...

დიდოურ ენაში ხელშესახებია მიმღეობის გასუბსტანტივების ტენდენცია. ამას ნათელყოფს იტერატიული სემანტიკის ზმნური ფუძეებისაგან -კუ, -მუ, -ჭუ და -ხუ სუფიქსებით ნაწარმოები მიმღეობა-სუბსტანტივები. სქემატურად:

მიმღეობის დროული ფორმები	ა. ქიდროულ-ასახური დიალექტი		ბ. საჰადური დიალექტი	
	დად. ფორ.	უარყ. ფორ.	დად. ფორ.	უარყ. ფორ.
აწმყო-მყოფ. მიმღეობა	რ-ი-კიხო-სი	რ-ი-კიხნუ-სი	რ-ი-ტიხო-სი	რ-ი-ტიხნლ'-სი
ნამყოს მიმღეობა I	რ-ი-კან-სი	რ-ი-კან-ნი რ-ი-კან-ნი-სი	რ-ი-ტან-სი	რ-ი-ტან-ლო რ-ი-ტან-ლო-სი
ნამყოს მიმღეობა II	რ-ჰკი-რუ	რ-ჰკიჭი-რუ	რ-ეტა-რუ	რ-ეტა-ერ-ჭუ
ნამყოს მიმღეობა	რ-ი-კა-ლი	–	რ-იტან-ლი	–

III				
მყოფადის მიმღეობა	რ-ი-კანი-სი	–	რ-ი-ტალო-სი	–

5) **განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობა მიმღეობაში.** მიმღეობა, ზედსართავი სახელის ანალოგიურად, განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობას განარჩევს სათანადო ფორმაზე -ნი სუფიქსის დართვით, მაგ.: რ-ი-კიხო-სი „მიმავალი“ – რ-ი-კიხო-სი-ნი „სახელდობრ ის, რომელიც მიმავალია“, ქეცხო-სი „მძინარე“ – ქეცხო-სი-ნი „სახელდობრ ის, რომელიც მძინარეა“, ცახხო-სი „მწერალი“ – ცახხო-სი-ნი „სახელდობრ ის, რომელიც მწერალია“ და მისთ.

6. 10. 3. **მიმღეობის ფუნქციები.** იმის მიხედვით, თუ მიმღეობა წინადადებაში როგორ გამოიყენება, მასში პირობითად შეიძლება გაირჩეს: 1) ძირითადი და 2) არაძირითადი ფუნქციები.

1) ძირითად ფუნქციებს განეკუთვნება: ა) ატრიბუტული, ბ) სუბსტანტიური და გ) პრედიკატული.

დიდოურ ენაში მიმღეობა ძირითადად არსებითი სახელის მსაზღვრელად გამოიყენება: თუფი ქურხოსი აჰო Ø-აღს „თოფის მსროლელი კაცი მოვიდა“. ხანდახან იგი შეიძლება არსებითი სახელის ფუნქციითაც შეგვხვდეს, მაგ.: ელულ' თელ'ემ როკკესი რიჩა რანდ „ჩვენ შორის უნდა იყოს ქურდი (ზედმიწ. „მომპარავი“)“.

აწმყოსა და ნამყოს მიმღეობებს შესიტყვებაში ძირითადად ვერბალურ-პრედიკატული ფუნქცია მოეპოვებათ, მაგ.: ელუს ჰონჯო ხალყი ლ'ირბაბი რეთიხოსი „ჩვენთან, მთაში ხალხს სტუმრები უყვარს (ზედმიწ. „სტუმრები მოყვარული“)“.

2) არაძირითად ფუნქციებად გამოიყოფა: ა) მასდარული, ბ) პარონომაზიული, გ) ზმნის საგარემოებო ფორმათა ფუძისეული.

6.10.4. **ზმნის საგარემოებო ფორმები.** ზმნის საგარემოებო ფორმები, რომლებიც თვალსაჩინოდ განსხვავდებიან აბსოლუტური ფორმებისაგან, იწარმოება ზმნის ფუძისაგან, აწმყო ზოგადისაგან, ინფინიტივისაგან, ნამყო დროისა და მყოფადი დროის მიმღეობისაგან. საგარემოებო ფორმები გამოხატავენ კონკრეტულ საგარემოებო მიმართებებს, მაგ.: ხნცი-ზა „დატოვებულთან“, რ-ი-კიტ „წასვლისას, წასვლაზე“, რ-იკიტო-რ-ერ „წასვლისამებრ“, ცახ-ზა-ტ „დაწერის მერე“, რ-ი-შ-ნო-სი „ჭამის შემ-

დეგ“. ასეთ ფორმებში სივრცობრივ და დროულ მიმართებათა თავისებურება მჟღავნდება.

გარდა ამისა, გამოიყოფა ვითარების გარემოება (პლირუ-ხო-რ „თქმისამებრ“) და მიზნის გარემოება (ხეცი-ზა-ჯ „დატოვების გამო“). მიზნის გარემოების გამოსახატავად გამოიყენება სემანტიკით ინფინიტივთან ახლომდგომი ისეთი ფორმები, როგორცაა: რ-ი-კანი-რ (ქიდ.-ასახ.), რ-ი-ტალო-რ (საპ.) „წასასვლელად“, ცახანი-რ (ქიდ.-ასახ.), ცახალო-რ (საპ.) „დასაწერად“ და მისთ.

VII თავი. უდეტრები

7.1. **ზმნისართი.** დიდოურ ენაში ზმნისართი, აგებულების მიხედვით, იყოფა ორ ჯგუფად: ა) მარტივი, ბ) რთული.

შინაარსის მიხედვით, ზმნისართი იყოფა ადგილის, ვითარების, დროის, კითხვის, ზომა-წონის, ოდენობისა და ა. შ.

7.1.1. **ადგილის ზმნისართი.** ადგილის ზმნისართი სამიმართებო საგნის სივრცობრივ ადგილმდებარეობაზე მიგვანიშნებს. პირველი ნაირსახეობის ადგილის ზმნისართი დიალექტურ სახესხვაობებს გვიჩვენებს: ქიდ.-ასახ. ტო „აქ“, ენ-ტო, ე-ტო, ინ-ტო (დიალ. ვარ.) „აი, აქ“; საპ. **ო-ყ'ყო, ინ-კო** „აქ“ (I პირთან ახლოს).

თითოეულ მათგანს შეიძლება დაერთოს ესა თუ ის თანდებული და, ლოკატიურ ბრუნვათა მსგავსად, გამოხატოს სივრცობრივი მიმართება, მაგ.: ენ-ტო-რ „აქეთ“, ენ-ტო-დ „აქედან“, ენ-ტო-დ „აქამდე“, ენ-ტო-ზა „ამის გავლით“ და მისთ.

მეორე ნაირსახეობის ზმნისართებია: ჰოჟ-ტო, ჰობ-ტო, ჰობო-ტო (ქიდ.-ასახ.), ჰოჟ-ყო (საპ.) „აი, იქ“.

მესამე ნაირსახეობის ზმნისართი მიუთითებს როგორც I, ისე II პირისაგან დაშორებულ საგანზე, მაგ.: ელო (ქიდ.-ასახ.), ოლო (საპ.) „იქ“.

დასტურდება ერთი რიგის ზმნისართები, რომლებიც ჩვეულებრივ ლოკატიურ ბრუნვებთან იხმარება და დამატებით მიუთითებს საგნის მდებარეობაზე. ასეთებია: ველ', ვჰალ', ვეჰ-ო (დიალ. ვარ.) „ქვეშ“, თელ' „შიგ“, იგო „ახლოს“, სადაჯ, ცადაჯ (< ხუნძ. ცადაჯ) (ქიდ.-ასახ.), ზენნი (საპ.) „ერთად“, ტირი „ზედ“, ადწზა, ადწ-ზა, ადწზა

„წინათ“, ხიზნა, ხიზრზა „შემდეგ“, „უკან“, ოსსახ „მაღლა“, სოდერ „ზევით (აღმართ-ზე)“, ტიფორ „ქვევით“, ბითორ, ბითორ, ბითთორ (დიალ. ვარ.) „სწორზე, თანაბარ სიბრტყეზე“, შეტურ „ირგვლივ“, თაჯ „იმ მხარეს“, ჭიმე „ნაპირას“ და მისთ.

7.1.2. ვითარების ზმნისართი. ვითარების ზმნისართი იწარმოება შესაბამისი სახელისაგან (Ø-, ძ-, ბ-, რ-) -ილ'ე, -რ სუფიქსებით, მაგ.: მეჟა-რილ'ე „თქვენებურად“, ადეძ-რილ'ე „ძველებურად“, ფუტო-რ „გვერდულად“, რუფხო-რ „სწორად“, ენდუ-რ „ამასავით“, ნედუ-რ „იმასავით“. გარდა ამისა, დასტურდება ზედსართავთა გამარტივებით მიღებული ვითარების რამდენიმე ზმნისართი: ჟუქ (< ჟუქა „ცუდი“) „ცუდად“, რიგ (< რიგუ „კარგი“) „კარგად“.

7.1.3. დროის ზმნისართი. დროის ზმნისართის საწარმოებლად გამოყენებულია ლოკატივისა, გენეტივისა და ინსტრუმენტალისის ბრუნვათა ნიშნები: -ხო, -ჯ, -დ, -ლ', -რ, -ს, მაგ.: იმ-ხო „გაზაფხულზე“, ელნო-ჯ „ზამთარში“, ჯაშო-დ „სადილად“, ჟაჯუ-ლ' „დღეს“, ადე-რ „ადრე“.

7.1.4. კითხვითი ზმნისართი. კითხვითი ზმნისართებია: ნწ, ნრ (დიალ. ვარ.) „სად?“, ნეთთი „როდის?“, შიდა, დელ (დიალ. ვარ.) „რატომ?“, ლ'ინწ-რ „რისთვის?“, ნწ-ზაძ „საიდან?“, ნწ-ლორ „საითკენ?“. ბოლო ორი ზმნისართი ნაწარმოებია ნწ („სად?“) ზმნისართისაგან -ზაძ, -ლორ რთული სუფიქსების მეშვეობით, ხოლო ლ'ინწრ („რისთვის?“) წარმოადგენს შეუ „რა“ ნაცვალსახელის მიცემითი ბრუნვის ფორმას.

7.1.5. ზომა-წონისა და ოდენობის ზმნისართი. ზომა-წონისა და ოდენობის ზმნისართებად შეიძლება ცალკე გამოიყოს: ნეცე „ამდენი“, დაჰ, ტაკი „ცოტა“, ხომი, რ-აყ'უ „ბევრი“ და მისთ.

7.1.6. მიზნის ზმნისართი. ქიდ.-ასახ. დიალექტში მიზნის ზმნისართი იწარმოება მყოფადი დროის მიმღობის ფორმაზე, რომელსაც ნამყო დროის უარყოფითი მიმღობის გაგებაც მოეპოვება, -რ, -ხ სუფიქსების დართვით, მაგ.: რ-აწანი-რ „[შე]საჭმელად“, ქეცანი-რ „დასაწოლად“, ცახანი-ხ „დასაწერად“, რ-ოჟანი-ხ „მოსაყვანად“ და მრ. სხვ.

საჰ. დიალექტში მიზნის ზმნიზედა იწარმოება მყოფადი დროის მიმღობის ფორმაზე ოდენ -რ სუფიქსის დართვით, მაგ.: ტეტრალო-რ „წასაკითხად“, „სასწავლად“, ქოსალო-რ „[მო]სათიბად“ და მისთ.

7.1.7. კომპოზიციური ზმნისართები. წარმოების მიხედვით, ცალკე უნდა გამოიყოს კომპოზიციური ზმნისართები, რომლებიც ხშირად ორი ზმნისართის ჯამს უდრის:

ა) ადგილის ზმნისართები: ელო-ტო „სადღაც“ (ზედმიწ. „იქ-აქ“), თავო-ნავო „იქით-აქეთ“ (ზედმიწ. „იმ მხარეზე - ამ მხარეზე“), იგო-იგო „ახლო-მახლო“...

ბ) დროის ზმნისართები: ლუდე-ზიფო „ხვალ ან ზეგ“ (ზედმიწ. „ხვალ-ზეგ“), სა-სასაჯ „დილ-დილობით“...

გ) ვითარების ზმნისართები: რიგ-ჟუქ „დამაკმაყოფილებლად“ (ზედმიწ. „კარგად-ცუდად“), რიგ-რიგ „ჩინებულად“ (ზედმიწ. „კარგად-კარგად“).

დ) ზომა-წონისა და ოდენობის ზმნისართები: რელე-რჟეჟე „მეტ-ნაკლებად“, რაყ'უ-დაჰ „ბევრი თუ ცოტა“ (ზედმიწ. „ბევრი-ცოტა“).

7.2. ნაწილაკი. დასტურდება შემდეგი ნაწილაკები, რომლებიც ენკლიტიკურად დაერთვის სიტყვას:

1) -ლ'ინ, -ლ'ახ „-ო“, „თქო“. ეს ნაწილაკი ელ'ა („თქმა“) ზმნის ცვეთის შედეგად არის მიღებული, ხშირად თურმეობითობასაც გამოხატავს და მისი ძირითადი ფუნქცია სხვათა სიტყვის გადმოცემაა, მაგ.: Ø-იკის-ლ'ინ „წასულაო“, ცახის-ლ'ახ „დაუწერიაო“.

2) -ტა ნაწილაკი გამოიყენება დაყოფითი რიცხვითი სახელებისა (სის-ტა „თითო-თითო“) და ვითარებითი ზედსართავის მრავლობითობის (ალუკა-ტა „თეთრები“) გადმოსაცემად.

3) -ცე „-მდე“, „ოდენა“: მი ჰოვტო ძიჩი დი ძაძა-ცე „შენ აქ იყავი ჩემ მოსვლამდე“.

4) -ლ'ა ნაწილაკი გამოხატავს ვარაუდს, მაგ.: რიკა-ლ'ა „ალბათ, წავიდა“.

5) -მა, -მაჰ, -მაჟ, -მაჰ (ძვ. ქართ. -ა: არს-ა?) კითხვითი ნაწილაკია, რომელიც პირდაპირ პასუხს მოითხოვს, მაგ.: იზი-მაჰ? „ადექი?“ „გაიღვიძე?“.

საკადურ დიალექტში გვხვდება -მ ნაწილაკი, რომელიც ერთზე მეტმარცვლიან ხმოვანფუძიან სახელთან შერწყმისას თავად იკვეცება და საკომპენსაციოდ ფუძისეულ ხმოვანს აგრძელებს, მაგ. მიდე? „შენა?“, მაგრამ: მეშნ „ხბოა?“, გულუ? „ცხენია?“ და მისთ.

6) -**დე** (ქიდ.-ასახ.), -**ყო** (საჰ.) გამოხატავს ირიბ კითხვას, მაგ.: ელო ცომო-დე, გულუ-დე? „იქ ვირია თუ ცხენია?“

7) -**ჩო** ნაწილაკი დიალოგში განმეორებით ჩაკითხვისას გამოიყენება: ნელ დწრ ბელ'ად! – ბელ'ად-ჩო? „– მე მომეცი ხანჯალი! – ხანჯალი?“

8) -**ლ'ი-ნ**, -**ლ'ი-რი-ნ** „თუმცა“, „მიუხედავად იმისა, რომ“.

9) -**და** „მგონი“. ეს ნაწილაკი წინადადებას სავარაუდო ელფერს აძლევს.

10) -**ჭა**, -**ზა** (ქიდ.-ასახ.), -**ძყ** > -**ძ** (საჰ.) ჰნუ-ჭა ტო ლოხო! „არ არის ხომ აქ ქვა-ბი!“ საჰადურ დიალექტში -**ჭა**-ს ნაცვლად -**ძა** დასტურდება.

11) -**ჭე**, -**ინ-ჭე**, -**ენ-ჭე** (დიალ. ვარ.). ეს ნაწილაკი მეტწილად ძახილის წინადადებაში გამოიყენება, ემოციურობას ანიჭებს მას და სემანტიკით -**ჭა**, -**ზა** ნაწილაკებს უახლოვდება.

12) -**გო-ნ** (ქიდ.-ასახ.), -**კო-ნ** (საჰ.) „კიდევ“: სიდერ რიჯინ ქოჭი-მუჟი, სიდერ-გონ – შიტუ „ერთს შეხვდა ქოჭ-მორთულობა, ერთს კიდევ – თეფში“.

13) -**ლა** ნაწილაკი დაახლოებით ქართ. „კი“ ნაწილაკის ბადალია.

14) -**ხა** (ქიდ.-ასახ.), -**ხე** (საჰ.) სემანტიკით ქართ. „-და“ ნაწილაკს უახლოვდება: რეზუ-ხე „შეხედე-და“.

15) -**ქინ** „-ც“, „კიდევ“: სის-ქინ „ერთიც“.

16) -**ნო**, -**ნ** „-ც“, „და“. იგი სახელებში კავშირის ფუნქციას ასრულებს (დინო მინო „მე და შენ“), ზმნებში კი ნამყოფს აბსოლუტივს აწარმოებს (ცახ-ნო „დაწერა რა“...).

17) **ძალ'** (საჰ.) „არ“ უარყოფითობის გამომხატველი ნაწილაკი ზმნურ ფორმებს ნატვრით-სასურველ ელფერს სძენს, მაგ.: ჟუქა რწჩი ძალ' „ცუდი იქნებოდა“. **ნა** (საჰ.) „არა“: ნა, დინ ძიტალ! „არა, მეც წავალ!“

7.3. **კავშირი**. დიდოურ ენას საკუთარი კავშირები არ მოეპოვება. ეს ერთგვარად ჰიპოტაქსის თავისებურებით ჩანს შეპირობებული. კავშირების ფუნქციას ან ნაწილაკები (-**ნო** > -**ნ**, „-ც“, **ქელ'ი**, **ჟალ'ი**, **ჟალ'ი** „არამედ“), ანდა ხუნძური (**ძალ'უნი** „ანდა“...), თუ ხუნძურის გზით შემოსული არაბულ-სპარსული კავშირები (**ამმა** „მაგრამ“, **ძა-ძა** „ან-ან“, **ძაგი** (< **ძა+გი**) „ანდა“) ასრულებენ.

7.4. **შორისდებული**. შორისდებული, როგორც ცნობილია, გამოხატავს ადამიანის

გრძნობებს, განცდებსა და სულიერ მდგომარეობას გარკვეული ბგერისა თუ ბგერათ-კომპლექსების საშუალებით. იგი ემოციურ ელფერს აძლევს წინადადებას.

დიდოური ენა შედარებით ღარიბია შორისდებულებით, თუმცა რამდენიმე შორისდებული მაინც გამოიყოფა:

ვაა! „ვაიმე!“: ვაა, დეა ალლაჰ! „ვაიმე, ღმერთო ჩემო!“

ვაჰ! „ვაა!“

-აუ! „ჰეი!“: ქიდბე-აუ, ენტორ ჰორო! „ჰეი, გოგონა, აქეთ მოდი!“

ელე! „ჰეი!“: ელე-ლე! „ჰეი-ჰეი!“

ჰა! „აბა!“

ჰიჲ! **ჰიჲე!** (საჰ.) „აბა!“: ჰიჲ, ხანო ეჰედუ ჰენემ! „აბა, მოკბიჩე ამ ვაშლს!“

ფუა-ფუა! „ფუჰ-ფუჰ!“

ვალლა! „ღმერთმანი!“

VIII თავი. ძირითადი სინტაქსური საკითხები

8.1. **სინტაგმა და მისი ტიპები.** დიდოურ ენაში, მთის სხვა იბერიულ-კავკასიურ ენათა ანალოგიურად, დასტურდება სინტაგმის ორი ძირითადი ტიპი: 1) **ატრიბუტული** (სახელი სახელთან) და 2) **პრედიკატული** (სახელი ზმნასთან).

1) ატრიბუტულ სინტაგმაში მსაზღვრელად გამოიყენება სახელობით ბრუნვაში დასმული ატრიბუტივი (ზედსართავი სახელი, რიცხვითი სახელი, ნაცვალსახელი...), საზღვრულად კი – არსებითი სახელი, მაგ.: რ-იგუ ღუდი „კარგი დღე“, Ø-ელვე ესიდუ „უმცროსი ძმა“, სის ღუთკუ „ერთი სახლი“, **ჟუჟა ჟეკურ რიგუ ღუდი რუჟანოლ!** „დაე, ავმა კაცმა კარგი დღე არ ნახოს!“ (ზედმიწ. „ცუდ კაცს კარგი დღე არ ენახოს!“) და მისთ.

მსაზღვრელად გამოყენებული სუბსტანტივი ჩვეულებრივ ნათესაობით ბრუნვაში დგას: კუდოს აჟა „ყურძნის მტევანი“, ზირუს მაჰი „მელიის კუდი“.

დიდოური ენის ატრიბუტულ სინტაგმაში მსაზღვრელ-საზღვრულის სინტაქსური სახე არის კლასსა და რიცხვში (Ø-იგუ **ჟეკუ** „კარგი კაცი“, ბ-იგუ-ტა **ჟეკუბი** „კარგი კაცები...“) სრული შეთანხმება, ბრუნვაში (სახ. ბ-ეჟე **გულუ** „დიდი ცხენი“, მიც. ბ-ეჟე **გულუ-რ**, ნათ. ბ-ეჟე **გულუ-ს**) – ნულოვანი შეთანხმება. მასთან, გაბატონებულია პრეპოზიციური წყობა (ალუკა ტეჟ „თეთრი წიგნი“), თუმცა პოსტპოზიციური წყობაც შეიმჩნევა კომპოზიტებსა და ზოგ ტოპონიმში (ნოლუქქეჟა „ნაცარქექია“).

2) პრედიკატულ სინტაგმაში ზმნა, რომელიც შესიტყვების ბირთვს ქმნის, სახელთან სინტაქსურად არის დაკავშირებული. მასთან, პრედიკატული სინტაგმის წევრებს შორის სინტაქსური კავშირი არის შეთანხმება-სახელი ზმნას ითანხმებს კლასსა და რიცხვში (თუ, რა თქმა უნდა, ზმნა კლასნიშნაანია), მაგ.: ქიდ **ა-ა**ს „გოგონა მოვიდა“, **გულუ ბ-ა**ს „ცხენი მოვიდა“, მაგრამ: ქიდბა-**ბი**, გულუ-**ბი რ-ა**ს „გოგონები, ცხენები მოვიდნენ“.

ზმნა სახელს მართავს: ა) რეალურ სუბიექტს – სახელობითსა (გარდაუვალი ზმნა) და ერგატიულ (გარდამავალი ზმნა) ბრუნვებში; ბ) Verba sentiendi-ს ტიპისა და ზოგი სხვა ზმნაც რეალურ სუბიექტს მიცემითში მართავს. რაც შეეხება რეალურ ობიექტს, იგი ყველა ზემოდასახელებულ ზმნასთან სახელობით ბრუნვაში დგას და ზმნას

ითანხმებს კლასში (და რიცხვში).

პრედიკატულ სინტაგმაში, როგორც ვხედავთ, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ზმნის თავისებურებას (გარდამავალია თუ გარდაუვალი). გარდაუვალი ზმნის სინტაგმა ჩვეულებრივ ორწევრიანია (სუბიექტი + პრედიკატი), გარდამავალი ზმნის სინტაგმა სამწევრიანია (RS + პრედიკატი + ROუ.).

8.2. სინტაქსური კონსტრუქციები. პრედიკატულ სინტაგმაში, რეალური სუბიექტის ბრუნვის მიხედვით, გამოიყოფა შემდეგი კონსტრუქციები: 1) ნომინატიური, 2) ერგატიული, 3) დატიური, 4) პოსესიური, 5) ლოკატიური.

8.2.1. ნომინატიური კონსტრუქცია. ნომინატიური კონსტრუქცია ნიშანდობლივია გარდაუვალი ზმნისათვის. რეალური სუბიექტი (RS) სახელობითი ბრუნვით არის წარმოდგენილი. მასთან, კლასნიშნიან გარდაუვალ ზმნებში რეალურ სუბიექტზე კლასის ექსპონენტი მიაწინებს, მაგ.: უყი Ø-იკიბ ჰონწალორ „ვაჟიშვილი მიდის მთაში“, ქიდ ი-იკიბ იდულორ „ქალიშვილი მიდის შინ“.

უკლასნიშნო ზმნებში კლასის რომელობას ლექსიკური მნიშვნელობა განსაზღვრავს, მაგ.: ენიჟ ნეხხო „დედა მოდის“. ზმნით (ნეხხო) ვერ ამოვიცნობთ კლასს, მაგრამ ენიჟ განეკუთვნება II კლასს, მაშასადამე, ზმნაშიც II კლასი მოიაზრება.

8.2.2. ერგატიული კონსტრუქცია. მარტივი წინადადების სტრუქტურის შესწავლისას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ერგატიულ კონსტრუქციას, რომელშიც RS დაისმის ერგატივში, ხოლო RO- სახელობითში, ე. ი. გარდაუვალი ზმნის RS და გარდამავალი ზმნის RO ერთსა და იმავე ბრუნვაში დგას: ბელ'იგანწ (RS) ბ-ეხურსი ბოწი (RO) „მონადირემ მოკლა მგელი“, ჟეკან (RS) ბ-აწსი მაგალუ (RO) „კაცმა შეჭამა პური“. ორსავე წინადადებაში ობიექტის (მგელი, პური) კლასს გამოავლენს ზმნა, სუბიექტის კლასი კი აღუნიშვნელი რჩება – ობიექტის გრამატიკული ძალა სუბიექტისას აღემატება [ჩიქობავა, ცერცვაძე 1962, 239].

დიდოური ზმნა, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ზოგ სხვა მონათესავე ენათა ზმნისაგან განსხვავებით, მეტი სტაბილურობით გამოირჩევა, რაც მისი ერთ-ერთი გამორჩეული თვისებაა [იმნაიშვილი 1963, 257]. ჩვენი შეხედულებით, ეს გვარის მორფოლო-

გიური კატეგორიის ჩამოყალიბებითაც ჩანს შეპირობებული. გარდა ამისა, კაუზატიურ ზმნებში (როგორც პირველადში, ისე მეორეულში) ლაბილურობის (ზოგი გამოწკლისის გარდა) კვალი წაშლილია, რაც ხელს უწყობს ზმნათა გასტაბილურებას.

დიდოურ ენებში გამოყოფენ ლაბილური ბუნების ზმნებს მარტივი და იტერატიული სემანტიკის ზმნათა შეპირისპირების საფუძველზე [იმნაიშვილი 1963, 257], მაგ.: უჟი Ø-იზის ყიდაა „ბიჭი წამოდგა“, მაგრამ: ნესიკ ო-იზის ჟა ქიდ „მან ააყენა გოგონა“; როჩ რ-ეტუს „თოკი გაწყდა“, მაგრამ: როჩ რ-ეტუს დანჯ „თოკი გავწყვიტე მე“.

კაუზატიური ზმნების ერგატიული კონსტრუქცია ირიბი ობიექტის მქონებლობით გაირჩევა. ასეთ წინადადებაში ირიბი ობიექტი მე-2 სერიის -ჯო (> -ჯ) ნიშნიან ლოკატივში დაისმის, მაგ.: ნესწ ქეცრერსი ენიტჯ უჟი „მან დააწვენიდა დედას ვაჟიშვილი“. უნიტჯ („დედა“) აქ ირიბი ობიექტია და, ქართველურ ენათაგან განსხვავებით, -ჯო ნიშნიან ლოკატივში დგას.

8.2.3. დატიური კონსტრუქცია. დატიურ კონსტრუქციას, როგორც ცნობილია, *verba sentiendi*-ს ტიპის გარდაუვალი ზმნები (რიქტადა „ნახვა“, რეთთა „ნდომა“, „სიყვარული“...) ქმნიან. ამ კონსტრუქციაში რეალური სუბიექტი მიცემით ბრუნვაში დაისმის, რეალური ობიექტი კი – სახელობითში: ობიექტურ (RS) Ø-იქტადას უჟი (RO) „მამამ (ზედმიწ. „მამისდა“) დაინახა (ზედმიწ. „გამოჩნდა“) ვაჟიშვილი“; ქიდბერ (RS) Ø-ეთთიხ უჟი (RO) „გოგოს უყვარს ბიჭი“ და სხვ.

8.2.4. პოსესიური კონსტრუქციის საკითხისათვის. ცალკე გამოყოფენ პოსესიურ კონსტრუქციას და მას სხვა კონსტრუქციათა თანაბარ უფლებებს ანიჭებენ. თუ ზედმიწევნით თანამიმდევრულნი ვიქნებით, დიდოურ ენაში პოსესიური კონსტრუქცია არის მხოლოდ და მხოლოდ გარდაუვალი ზმნის (მეშველი ზმნის) კონსტრუქცია, მასში მარტოოდენ RO მოგვეპოვება, მაგ.: დედ ოოლ' სის ქიდ „მე მყავს (ზედმიწ. „ჩემი არის“) ერთი ქალიშვილი“, სის ზეყ'ყვენ ხან, ნესის ზეყ'ყვენ ლ'ონო უჟი „ყოფილა ერთი მეფე, მას ჰყოლია (ზედმიწ. „მისი იყო რა“) სამი ვაჟიშვილი“.

8.2.5. ლოკატიური კონსტრუქცია. ლოკატიურ კონსტრუქციაში RS მე-2 სერიის -ჯო ნიშნიან ლოკატიურ ბრუნვაში დგას, RO კი – სახელობითში.

ლოკატიურ კონსტრუქციას ქმნიან: 1) ვნებითი გვარის (resp. პოტენციალისის გამომხატველი) ზმნები; ბ) ზოგი გარდაუვალი ზმნა და გ) მარტოოდენ ლოკატიური კონსტრუქციის შემქმნელი ან იმავდროულად დატიური კონსტრუქციის შემქმნელი ზმნები. საილუსტრაციო მაგალითები:

ნესიკ რაწელ'ხო რელ' „მისგან (ზედმიწ. „მასზე“) იჭმება ხორცი“.

ამ ტიპის წინადადებები ორაზროვნებით გამოირჩევიან: რაწელ'ხო აღნიშნავს როგორც იჭმება (მისგან), ისე ეჭმევა (მას) (ზუსტი მნიშვნელობის დადგენა ჭირს).

როჩ რ-ეტუს „თოკი გაწყდა“; როჩ რ-ეტუს დწკ „თოკი გამიწყდა მე“; ჟა ლ'ჟად ბ-ეხუს „ის ძალი მოკვდა“; დები ლ'ჟად ე-ეხუს დწკ „შენი ძალი შემომაკვდა მე“.

როგორც ამ დუბლეტური წინადადებებიდან ჩანს, ლოკატიურ ბრუნვას მიცემითი ბრუნვის ფუნქცია აქვს დაკისრებული.

მიცემითისა და ზემონახსენები ლოკატივის ერთგვარ კავშირს მიანიშნებს ისეთი ზმნა, როგორცაა რ-ი-კ-ა „შოვნა“, „შეხვდომა“, მაგ.: ა) ნესი-რ (მიც. ბრ.) ბ-იკის სის ჰენემ || ბ) ნესი-კ (ლოკ. ბრ.) ბ-იკის სის ჰენემ „მას ერგო ერთი ვაშლი“.

ზემომოყვანილ წინადადებათა ორივე კონსტრუქცია (დატიურიც და ლოკატიურიც) ერთნაირად ითარგმნება.

8.2.6. მარტივი გავრცობილი წინადადება. დიდოურ ენაში მარტივი გავრცობილი წინადადების როგორც მთავარ, ისე მეორეხარისხოვან წევრებად მოგვეპოვება ქვემდებარე, შემასმენელი, დამატება (უახლოესი, ირიბი), განსაზღვრება და გარემოება.

ერთგვაროვანი წევრების მაკავშირებლად, სპეციალური კავშირების უქონლობის გამო, -ნო > -ნ ნაწილაკი გვხვდება, მაგ.: ქიდნო უჟინ ბიკის „გოგო და ბიჭი წავიდნენ“, სის ზეჟნო ხანნო ბარუნ „ყოფილა ერთი მეფე და დედოფალი“.

დასახელებულ წინადადებებში ერთგვაროვან წევრებად ქვემდებარე გვაქვს.

ერთგვარდამატებიანი წინადადება იქნება: დი მიცხირ თელ'სი ხედიჟნო ბარუნ-ნო „მე ფული მივეცი ქმარსა და ცოლს“.

საყურადღებო ჩვენებას იძლევა ერთგვარშემასმენლიანი წინადადებები, რომლებშიც ბოლო წევრი ნებისმიერი დროის ფორმით გვხვდება, ხოლო წინამავალი ერთგვაროვანი წევრები წარმოდგენილია ერთნაირად ნამყოს აბსოლუტივის ან აბსოლუტივის ფუნქციით გამოყენებული დროის რომელიმე ფორმით, სახელდობრ: ჟე-

დუკად თუფინ რისნო, ბელ'ინ ჭყირნო, ხანერ ბიჟირნო „მათგან აილო რა თოფი, მოკლა რა ჯიხვი, მეფეს გაუგზავნა“. ღ'ანაბი შიდა ძაძხო, დიკიხ? „ქალი ტირილით რატომ მოდის?“ (ზედმიწ. „...ტირის, მოდის“).

8.2.7. ჰიპოტაქსის საკითხისათვის. დიდოურ ენაში რთული დაქვემდებარებული წინადადების გადმოსაცემად გამოიყენება მიმღეობური, აბსოლუტივიანი, საგარემოებო მარტივი წინადადების კონსტრუქციები.

გარემოებითი დამოკიდებული წინადადების გამოსახატავად ფართოდ იხმარება საგარემოებო ფორმები, მაგალითად: ბაძნ ეჟენი ჟეკა ზ'ირუხორ ჟა სირიძო „მოხუცი კაცის თქმისებრ (როგორც მოხუცმა კაცმა თქვა, ისე) მოვიდა ის ცხენი“. ჟო აძხატ, ბესუნ ნესირ ვაზირბი „როცა ის მოვიდა, ნახა ვაზირები“.

მიზეზის დამოკიდებული წინადადება, საგარემოებო ფორმათა გარდა, შეიძლება გადმოიცეს ინსტრუმენტალისით ან მასდარის ფუნქციით გამოყენებული მიმღეობით, მაგალითად: ჰადამნო ბრ, მინ ჰორო ატ ქოსანიორ „ხალხი მოიყვანე და შენც მოდი ხორბლის სამკალად“.

განსაზღვრებისა და ქვემდებარის შინაარსის გამოსახატავად ძირითადად მიმღეობა იხმარება.

პირობითი დამოკიდებული წინადადების გადმოსაცემად ზმნის პირობითი კილოს ფორმები გამოიყენება, მაგ.: დი ელორ ბაძნაძ, ნესა ბეხარ „მე რომ იქ მოვიდე, ის მომკლავს“. ლუთკუ დითეჟ რიკჟერბ დოლ'ლ'ირი, ძალ'ალ' ბეჟე მიცხირ ბიჯა ზეყყუ „მე თავად რომ დამეწვა სახლი, ამით ბევრ ფულს ვიშოვიდი“ და მისთ.

ამრიგად, რთული დაქვემდებარებული წინადადება დიდოურ ენაში ჩამოყალიბებული არ არის. მის გამოსახატავად ენა სხვადასხვა საშუალებებს იყენებს – ზემომოყვანილსაც და ზოგ სხვასაც.

IX თავი. ლექსიკა

9. ძირეული და ნასესხები ლექსიკა

9.1. ძირეული ლექსიკური ფონდი. დიდოური ენის ლექსიკური ფონდის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს ძირეული ლექსიკა, რომელსაც კანონზომიერი შესა-

ტყვისები მოეპოვება როგორც სხვა ახლომონათესავე დიდოურ (ხვარშიულ, ჰინუ-ხურ, ბეჟიტურ) ენებში, ისე ხუნძურ-ანდიურ ენებშიც, მაგ.: როკუ „გული“, ესიჟ/-იძუ „ძმა“, „და“, მეც „ენა“, ეს „ხარი“, ბოწი „მგელი“, ნოცი „ტილი“, ბუჯ „მზე“, ბუცი „მთვარე“, წი „ცეცხლი“, ციძო „მარილი“, ცი „სახელი“, ეხორა „გრძელი“, „მაღალი“, ღ’უადი „ყვავი“, აღ’ურ „წისქვილი“, ისი „თოვლი“, ცაც „კარი“, ზედ „დათვი“, ბიქორი „გველი“, ნეშუ „ნამგალი“, ლ’ი „წყალი“ და მრ. სხვ.

დასტურდება ისეთი მაგალითებიც, რომლებიც საერთოა ყველა დიდოური ენისთვის, მაგრამ დაღესტნის სხვა მონათესავე ენებში მათ სათანადო ეკვივალენტები არ აქვთ, მაგ.: ობიჟ/-იძუ „მამა“, აჰო „მწყემსი“, აჯ’ „თუში“, ბარუ „ცოლი“, ქიდ „გოგო“, შილუ „რქა“, ტაჯ’ „დანა“, ყ’ური „სკამი“, არა „ტოტი“, ლ’ებ „ფოთოლი“, „წელიწადი“, ღ’ად „რძე“, ჯ’ად „კურდღელი“, მაჰი „კუდი“ და მისთ.

იშვიათად გვხვდება ისეთი სახელები, რომლებიც ოდენ დიდოური ენის კუთვნილებაა და მათი ნასესხობად მიჩნევა ჭირს, მაგ.: ღ’უთკუ „სახლი“, ხედიძუ „ქმარი“, ხეხბი „ბავშვები“, ბაშა „თითი“, ბიქ „მსხვილფეხა პირუტყვის ტყავი“, გუშიჟ’ „გამხდარი“, ემადუ „ზღაპარი“, ყ’უაჟა „თავზე“ და სხვ.

დიდოური ენის დიალექტებსა და თქმებს შორის განსხვავება დიდი არ არის. ამა თუ იმ დიალექტის ლექსიკური თავისებურება უპირატესად ფონეტიკური ხასიათისაა, მაგ.: ქიდ.-ასახ. რადა – საჰ. რაყყ’ა „მოსვლა“, ქიდ.-ასახ. აჟ’ – საჰ. აყუ „თავი“, ქიდ.-ასახ. ეს – საჰ. ეს „ხარი“, ქიდ.-ასახ. – ჟედუ – საჰ. ჟედური „ისინი“, ქიდ.-ასახ. ეხორა – საჰ. ეხურა „გრძელი“ და მრ. სხვ.

9.2. ნასესხები ლექსიკა. დიდოურ ენაში დასტურდება ნასესხობანი როგორც დაღესტნური (ხუნძური, ანდიური...), ისე ქართული და რუსული ენებიდან. შეთვისებულ სახელთა დიდი ხვედრითი წილი მოდის ხუნძურსა და ქართულ ენებზე, რომელთაგან ლექსიკა უშუალოდ შედის დიდოურ ენაში. ბოლო ხანს, რუსეთის ძლიერი ექსპანსიის გამო, მომრავლდა რუსული სახელები. საილუსტრაციო მაგალითები: ა) ქართული ნასესხობანი: ჭაპან „ჭაპანი“, ჭეგენ „წიგნი“, ტოპო „ტლაპო“, უქრუ „ოქრო“, კიჟდო „კიდუ“, ჩოლოდ „ჩალა“, ფარცი „ფარცხი“, წინტად „წინდა“, თუფი „თოფი“, ნაკილა „ნიკორა (თითი)“, სიმილდი „სიმინდი“, ციხენი „ცხენი“, ლანდუ (შდრ. ქართ. რანდვა) „შალაშინი“, ჭადე „მჭადი“...; ბ) ხუნძური ნასესხობანი: ჩან „ნადირი“, „გარეთხა“, ჰალმად „ამხანაგი“, ჩანაჯან „მონადირე“, ცოლოჯან „ვაჟკაცი“, „ჭაბუკი“, ბერცი-

ნაწ/ბ „ლამაზი“, უნთარაჲ „ავადმყოფი“, ცუმრუ „ცხოვრება“, ფიჯ „ნაყოფი“, ყებედ „მჭედელი“, როტი „სიყვარული“, რალ'ად „ზღვა“, ურდელ „ნაღველი“, „დარდი“...; გ) რუსული ნასესხობანი: იშქოლა „სკოლა“, ჴარაჩ „ექიმი“, ისთოლ „მაგიდა“, რადუნ „რაიონი“, ქულუბ „კლუბი“, მაგაზინ „მაღაზია“, ფანარ „ფანარი“ და მისთ.

ადმოსავლური თუ სხვა ენებიდან (არაბული, სპარსული, თურქული, რუსული, სომხური...) სესხება ხდებოდა მეტწილად ხუნძურისა და ქართულის გზით. მასთან, ქართულის გზით შეთვისებულ სახელებს ხშირად შერჩენილი აქვთ სახელობითი ბრუნვის ნიშანი, მაგ.: დიდ. საპუნი (< არაბ.) „საპონი“, დიდ. ბირინჟი (< სპარს.) „ბრინჯი“, დიდ. თუნგი (< სპარს.) „თუნგი“, დიდ. რეზინქაბი (< რუს.) „კალოშები“, დიდ. ჴანჩი (< სომხ. ხაჩ) „ჯვარი“ და მისთ.

ხუნძურის გზით უნდა იყოს შემოსული: ა) არაბული სახელები: ალლაჰ „ღმერთი“, შადტან „ემშაკი“, მალადიქ „ანგელოზი“, მაჟგით „მეჩეთი“, სადაყა „მოწყალება“, ჰალ „საქმე“, „ქონება“, ნამუს „ნამუსი“, ხალყ „ხალხი“, სალამ „სალამი“, ცადამ „ადამიანი“, ზამან „დრო“, სალამათ „ჯანმრთელი“, ჰადჴან „ცხოველი“, მაიდან „მოედანი“, ბარქალა „მადლობა“...; ბ) ირანიზმები: გამუშ „კამეჩი“, თუმმან „მტერი“, ბაზარ „ბაზარი“, შაჰარ „ქალაქი“, ჩაქარ „შაქარი“, ქუმაქ „დახმარება“, აზარ „ათასი“...; გ) თურქიზმები: დორღან „საბანი“, ჴაბაჯ „გოგრა“, ბულა „ბულა“, თამანჩა „დამბაჩა“...; დ) რუსიზმები: იშქოლა „სკოლა“, ქალას „კლასი“, თოხთურ „ექიმი“, ქარავათ „საწოლი“, ისფიჩქა „ასანთი“ და მრ. სხვ.

ყურადღებას იქცევს შეთვისებული ლექსიკური მასალის ფონეტიკური ადაპტაცია. დიდოური ენის ანლაუტში, თანხმოვანთა არანჟირების სიმარტივიდან გამომდინარე, გვხვდება მხოლოდ C+ჴ, C+ჴ კომპლექსები. სხვა შემთხვევებში თანხმოვანთა თავყრა არაბუნებრივია, ამიტომ ნასესხებ ლექსებში თვალშისაცემია კომპლექსთა სუპერაციის ტენდენცია. ანლაუტში თანხმოვანთმიმდევრობის გამარტივება ორი გზით წარიმართება: ა) პროთეტული ი-ს დართვით ან თავკიდური თანხმოვნის ჩამოცილებით, მაგ.: დიდ. იშქოლა (შდრ. რუს. школа) „სკოლა“, დიდ. ისთოლ (შდრ. რუს. стол) „მაგიდა“, დიდ. ტაქან (< რუს. стакан) „ჭიქა“...; ბ) თანხმოვანთმიმდევრობაში ხმოვნის ჩართვით, მაგ.: დიდ. ციხენი (< ქართ.) „ცხენი“, დიდ. ციხჴარი (< ქართ.) „ცხვარი“, დიდ. ჴარაჩ (< რუს. врач) „ექიმი“, ქულუბ (< რუს. клуб) „კლუბი“ დიდ. ფირქაზ (< რუს. приказ) „ბრძანება“ და სხვ.

ლიტერატურა

აბდულაევი 1979 – Абдуллаев А. К. Словообразование и склонение производных именных основ в цезском языке. - Сб. Именное склонение в дагестанских языках. Махачкала, с. 123-132.

აბდულაევი 1981 – Абдуллаев А. К. Словообразование в цезском языке, АКД. Махачкала, 27 с.

აბდულაევი 2006 – Абдулаев Арс.К. Дидойцы: язык, культура и быт. – Народы Дагестана, №3. Махачкала, 2006, С.40-43.

აბდულაევი 2011 – Абдуллаев Арс. К. Категория подежа в дидойском (цезском) языке, АКД. Махачкала, 26 с.

ათაევი 1996 – Атаев Б. М. Морфология аваро-андо-цезских языков: структурные и материальные общности. Махачкала, "Экспресс", 157 с.

ალექსეევი 1988 – Алексеев М. Е. Сравнительно-историческая морфология аваро-андийских языков. Москва, "Наука", 223 с.

არდოტელი 2000 – ნ. არდოტელი, სახელურ ძირ-ფუძეთა ფონოლოგიური სტრუქტურის რეკონსტრუქციისათვის ხუნძურ-ანდიურ-დიდოურ ენებში. – ენათმეცნიერების საკითხები, 4 (8). თბილისი, გვ. 29-42.

არდოტელი 2007 – ნ. არდოტელი, დიდოური ენა. თბილისი, გამ-ბა „უნივერსალი“, 174 გვ.

არდოტელი 2008 – ნ. არდოტელი, კაუზატივი ხუნძურ-ანდიურ-დიდოურ ენებში. – ენათმეცნიერების საკითხები – I. თბილისი, გვ. 64-83.

არდოტელი 2009 – ნ. არდოტელი, ხუნძურ-ანდიურ-დიდოურ ენათა ისტორიულ-შედარებითი ფონეტიკა. თბილისი, გამ-ბა „უნივერსალი“, 294 გვ.

არდოტელი 2009 – ნ. არდოტელი, ნაზმნარი სახელები დიდოურ ენებში. თბილისი, გამ-ბა „უნივერსალი“, 224 გვ.

არდოტელი 2011 – ნ. არდოტელი, პრედიკატული სინტაგმა და სინტაქსური კონსტრუქციები ბეჭიტურ ენაში. – იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერება, XXXIX. თბილისი, გვ. 37-47.

არდოტელი 2013 – ნ. არდოტელი, ხუნძურ-ანდიურ-დიდოურ საკუთარ სახელთა ქართულად გადმოცემისა და მართლწერისათვის. - იბერულ-კავკასიური ენათმეცნიერება, XLI. თბილისი, გვ. 25-29.

არდოტელი 2014 – ნ. არდოტელი, ბეჟიტური ენა. თბილისი, თსუ გამ-ბა, 398 გვ.

ახვლედიანი 1999 – გ. ახვლედიანი, ზოგადი ფონეტიკის საფუძვლები. თბილისი, „თსუ გამ-ბა“, 442 გვ.

ბარნოვი 1998 – ნ. ბარნოვი, თანხმოვანთა დისტრიბუციისა და ფუძის აგებულების სტრუქტურულ-ტიპოლოგიური ანალიზის პრინციპები (დადესტნური ენების მა-სალაზე). – სადოქტორო დისერტაციის ავტორეფერატი. თბილისი, 139 გვ.

ბენვენისტი 1955 – Бенвенист Э. Индоевропейское именное словообразование. Москва, Изд-во иностр. лит-ры, 261 с.

ბოკარევი 1959 – Бокарев Е. А. Цезские (дидойские) языки Дагестана. Москва, "Изд-во АН СССР", 291 с.

ბოკარევი 1967 – Бокарев Е. А. Цезский язык. – Языки народов СССР, IV. Иберийско-кавказские языки. Москва, "Наука", С. 404-420.

ბურჭულაძე 1998 – გ. ბურჭულაძე, მორფოლოგიური კაუზატივი დიდოურ ენებში. – კრ. გზა ენისაკენ, თბ., „ქართული ენა“, გვ. 84-123.

გამყრელიძე და სხვ. 2008 – თ. გამყრელიძე, ზ. კიკნაძე, ი. შადური, ნ. შენგელია, თეორიული ენათმეცნიერების კურსი. თბილისი, „თუ გამ-ბა“, 796.

გიულდენშტედტი 1791 – Güldenstädt, J. A. Reisen durch Russland und im Kaukasischen Gebürge, Zweiter Theil. St.-Petersburg, 552 s.

გუდავა 1979 – Гудава Т. Е. Историко-сравнительный анализ консонантизма дидойских языков. Тбилиси, "Мецниереба", 223 с.

გუდავა 1980 – Гудава Т. Е. Количественные числительные в аварско-андийско-дидойских языках. – ЕИКЯ, VII. Тбилиси, "Мецниереба", С. 153-217.

დედლ 1984, 1988 – Отраслевая лексика дагестанских языков: 1) Материалы и исследования (1984); 2) Названия животных и птиц (1988). Махачкала, 149 с.; 184 с.

დედლ 1985, 1986, 1989 – Проблемы отраслевой лексики дагестанских языков: 1) Термины родства и свойства (1985); 2) Соматические термины (1986); 3) Названия деревьев, трав, кустарников (1989). Махачкала, 188 с.; 174 с.; 168 с.

დეშილ 1971 – Сравнительно-историческая лексика дагестанских языков. Москва, "Наука", 295 с.

დირი 1909 – Дирр А. М. Материалы для изучения языков и наречий андо-дидойской группы. Тифлис, VIII+241 с.

დირი 1928 – Dirr, A. M. Einführung in das Studium der kaukasischen Sprachen. Leipzig, "Verlag der Asia Major", XI+381 s.

ელანძე 1988 – ვ. ელანძე, თუშეთის ისტორიის საკითხები. თბ., თსუ გამ-ბა, 365 გვ.

ერკერტი 1895 – Erckert, R. Die Sprachen des kaukasischen Stammes. I Theil. Wörterverzeichnis. II Theil. Sprachproben und grammatische Skizzen. Wien, I Th., VI+204 s.; II Th. XII+391 s.

ვან დენ ბერგი 1995 – Van den Berg, H. A. Grammar of Hunzib (with texts and lexicon). Leiden, 366 p.

ზვიადაური 1989 – Звиадаური (Ардотели) Н. А. Причастие будущего времени в дидойском языке. – Сб. Отглагольные образования в иберийско-кавказских языках, Черкесск, с. 139-141.

ზვიადაური 1990 – Звиадаური (Ардотели) Н. А. Причастие в дидойских языках, АКД, Тб, 23 с.

ზვიადაური 1990 – ნ. ზვიადაური (არდოტელი), კაუზატვი და კაუზატიური მიმღობები დიდოურ ენაში. – იკე, XXIX. თბილისი, „მეცნიერება“, გვ., 219-227.

ზვიადაური 1996 – Звиадаური (Ардотели) Н. А. К этимологии одного дагестанского топонима "кидилашани". – Дагестанская ономастика, Вып. 2. Махачкала, с. 19-21.

თოფურია 1987 – გ. თოფურია, ბრუნების ზოგი საკითხი ხუნძურ-ანდიურ-დიდოურ ენებში. – იკე, XXVI. თბილისი, „მეცნიერება“, გვ. 192-200.

თოფურია 1995 – Топуриа Г. В. Морфология склонения в дагестанских языках. Тбилиси, "Мецნიერება", 191 с.

თოფურია 2003 – Топуриа Г. В. К истории грамматических классов в восточнокавказских языках. – ЕИКЯ, XXII. Тбилиси, 2003, С. 16-26.

იაკობსონი, ჰალე 1962 – Якобсон Р., Халле М. Фонология и ее отношение к

- ფონეტიკე. – Новое в лингвистике. Вып. II. Москва, „Изд-во Иностр. Лит-ры“, С. 231-278.
- იბრაჰიმოვი 1999** – Ibrahimov, H. Die Kategorie Aspekt in den dagestanischen Sprachen. – Georgica. Iena-Tbilisi, S. 82-90.
- იმნაიშვილი 1956** – დ. იმნაიშვილი, ფონეტიკური ცვლილებანი დიდოურში ჰინუხურ და ხვარშიულ ენებთან მიმართებაში. – იკე, ტ. VIII. თბილისი, გვ. 243-268.
- იმნაიშვილი 1956** – Имнайшвили Д. С. К спряжению глагола в дидойском языке. – იკე, ტ. VIII. საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, გვ. 413-457.
- იმნაიშვილი 1958** – დ. იმნაიშვილი, რიცხვითი სახელების წარმოება და ბრუნება დიდოურსა, ჰინუხურსა და ხვარშიულ ენებში. – იკე, ტ. IX-X. საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, გვ. 281-301.
- იმნაიშვილი 1963** – Имнайшвили Д. С. Дидойский язык в сравнении с гинухским и хваршийским языками. Тбилиси, Изд-во АН ГССР, 322 с.
- ისაყოვი 1996** – Исаков И. А. Цезские антропонимы. – Дагестанская ономастика (Материалы и исследования), Выпуск 2. Махачкала, С. 87-91.
- ისაყოვი 2001** – Исаков И. А. Гунзибский язык. – Языки мира: Кавказские языки. Москва, „Наука“, С. 312-320.
- ისაყოვი, ხალილოვი 2001** – Исаков И. А., Халилов М. Ш. Гунзибско-русский словарь. Москва, "Наука", 286 с.
- ისაყოვი, ხალილოვი 2012** – Исаков И. А., Халилов М. Ш. Гунзибский язык. Махачкала, 398 с.
- კიბრიკი, კოდასოვი 1988** – Кибрик А. Е., Кодзасов С. В. Сопоставительное изучение дагестанских языков. Глагол. Москва, "Изд-во МГУ", 226 с.
- კიბრიკი, კოდასოვი 1990** – Кибрик А. Е., Кодзасов С. В. Сопоставительное изучение дагестанских языков. Имя. Фонетика. Москва, "Изд-во МГУ", 364 с.
- კლაფროთი 1814** – Klaproth, J. Reise in den Kaukasus und nach Georgien unternommen in den Jahren 1807 und 1808. В. II. Kaukasische Sprachen. (Anhang zur Reise in den Kaukasus und nach Georgien). Halle und Berlin, XVI+626+288 s.
- კლიმოვი, ხალილოვი 2003** – Климов Г. А., Халилов М. Ш. Словарь кавказских языков (сопоставление основной лексики). Москва, Изд-во "Восточная лит-ра", 511 с.
- კომაროვი 1813** – Комаров А. В. Народонаселение Дагестанской области. –

Записки Кавказского отдела русского географического общества. Москва, 49 с.

ლელ 1990 – Лингвистический энциклопедический словарь. Москва, "Советская энциклопедия", 688 с.

ლომთაძე 1956 – ე. ლომთაძე, ჩვენებითი ნაცვალსახელების აგებულება და ბრუნება დიდოური ჯგუფის ენებში. – იკე, ტ. VIII. თბილისი, „საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა“, 1956, გვ. 269-313.

ლომთაძე 1958 – ე. ლომთაძე, სიტყვაწარმოება დიდოური ჯგუფის ენათა რიცხვით სახელებში. – იკე, ტ. IX-X. თბილისი, „მეცნიერება“, გვ. 303-313.

ლომთაძე 1959 – ე. ლომთაძე, რაოდენობითი რიცხვითი სახელების ბრუნება დიდოური ჯგუფის ენებში. – იკე, ტ. XI. თბილისი, „მეცნიერება“, გვ. 291-302.

ლომთაძე 1962 – ე. ლომთაძე, თანხმოვანთა შესატყვისობანი დიდოურ ენებსა და ხუნძურს შორის. – იკე, ტ. XIII. თბილისი, გვ. 285-313.

ლომთაძე 1963 – Ломтадзе Э. А. Гинухский диалект дидойского языка. Тбилиси, "Изд-во АН ГССР", 219 с.

ლომთაძე 1984 – ე. ლომთაძე, სიტყვათმახვილი დიდოურ ენებში (შედარებით-ისტორიული ანალიზი). თბილისი, „მეცნიერება“, 252 გვ.

ლომთაძე 1994 – ე. ლომთაძე, დიდოურ ენათა ვოკალიზმის დიაქრონიული ანალიზი. თბილისი, 401 გვ.

ლომთაძე 2000 – ე. ლომთაძე, ზმნა და ნაზმნარი სახელები ბეჟიტურ-ჰუნზიბურ ენაში (შედარებით-ისტორიული ანალიზი). თბილისი, „ქართული ენა“, 360 გვ.

ლომთაძე 2003 – ე. ლომთაძე, ბეჟიტური (ბეჟიტურ-ჰუნზიბური) ენის სინტაქსი და ტექსტები. თბილისი, გამ-ბა „ქართული ენა“, 391 გვ.

ლუგუევი, მაჰომედოვი 1994 – Лугуев С. А., Магомедов Д. М. Бежтинцы (Капучинцы, Хъванал) в XIX-нач. XX вв. Махачкала, 250 с.

მადიევა 1965 – Мадиева Г. И., Грамматический очерк бежтинского языка. Махачкала, 203 с.

მარი 1920 – Марр Н. Я. Племенный состав населения Кавказа. Классификация народов Кавказа. Петроград, 64 с.

მაჰომედოვი 1994 – Магомедов Д. И. Краткий исторический очерк о цезах. Махачкала.

მაჰომედხანოვი 1989 – Магомедханов М. М. Вопросы фразеологии и фразеографии аварского языка. Махачкала, 86 с.

მაჰომედოვი 1990 – Магомедов М. И. Некоторые способы образования аналитических форм глаголов в аварском языке. – Тринадцатая региональная научная сессия. Тезисы докладов. Майкоп, С. 90-91.

მეგრელიძე 1940 – Мегрелидзе И. В. Количественные числительные языков дидойской группы. – Язык и мышление, т. IX. Москва-Ленинград, С. 91-94.

მეგრელიძე 1940^ა – Мегрелидзе И. В. Звуковой состав цезского (дидойского) языка. – Яз. и мышл., т. VI-VII. Москва-Ленинград, с. 231-250.

მეგრელიძე 1940 – Мегрелидзе И. В. Склонение в дидойском языке. – Яз. и мышл., т. X. Москва-Ленинград, с. 129-156.

მეგრელიძე 1942 – Мегрелидзе И. В. Дидойцы и название Дидо. – Труды пед. инст. им. Пушкина, т. II. Тбилиси, с. 175-188.

მეგრელიძე 1955 – Мегрелидзе И. В. Из дидойской диалектологии. – სტალინბრის სახელმწ. პედ. ინსტ. შრომები, II. ცხინვალი, გვ. 223-242.

მეგრელიძე 1955^ა – Мегрелидзе И. В. Числительные дидойского языка. – სტალინბრის სახელმწ. პედ. ინსტ. შრომები, II. ცხინვალი, გვ. 211-222.

მეგრელიძე 1958 – Мегрелидзе И. В. Склонение в дидойском языке. – სტალინბრის სახელმწ. პედ. ინსტ. შრომები, V. ცხინვალი, გვ. 223-250.

მეკე 1999 – Языки мира: Кавказские языки. Москва, 474 с.

მიქაილოვი 1976 – Микаилов К. Ш. Об аварских прозвищах (к интерпретации категории) . – Ономастика Кавказа. Махачкала, С. 306-318.

მიქაილოვი 1964 – Микаилов К. Ш. К вопросу о составе основы имени существительного в аварском языке. – Учен. зап. ИИЯЛ, т. XII. Махачкала, С. 32-45.

პალასი 1887, 1889 – Паллас П. С. Сравнительные словари всех языков и наречий, собранные всевысочайшей особы. Санктпетербург, ч. I, ч. II.

რაჯაბოვი 1992 – Раджабов Р. Н. Глагольное словоизменение в цезском языке, АКД. Москва, 22 с.

რაჯაბოვი 1999 – Раджабов Р. Н. Синтаксис цезского языка. Москва.

საიდოვი 1967 – Саидов М. С. Аварско-русский словарь (около 18000 слов).

Москва, Изд-во "Советская энциклопедия", 806 с.

სერჟპუტოვსკი 1916 – Сержпутовский А. К. Поездка в нагорный Дагестан. - Живая старина, Вып. IV. Петроград, с. 273-302.

სკსრხე 1967 – Языки народов СССР, IV. Иберийско-кавказские языки. Москва, "Наука", 712 с.

სტარჩევსკი 1891 – Старчевский А. В. Кавказский толмач, СПб. с. 462-465.

ტესტელეცი 1980 – Тестелец Я. Г. К реконструкций процесской подежной системы. - Всесоюзная школа молодых востоковедов: Тезисы докл. и сообщ. молодых ученых. Москва.

ტრუბეცკოი 1960 – Трубецкой Н. С. Основы фонологии. Москва, "Изд-во иностр. лит-ры", 372 с.

ტრუბეცკოი 1987 – Трубецкой Н. С. Избранные труды по филологии. Москва, "Прогресс", С. 233-343.

უსლარი 1889 – Услар П. К. Этнография Кавказа. Языкознание. III. Аварский язык. Тифлис, VII+242+276+20+IV с.

ფორკერი 2010 – Forcer, Diana. A Grammer of Hinuq. Leipzig.

ქომრი 2002 – Comrie, Bernard. A note on Pharyngalization and umlaut in two Tsezic languages. – KaukasiShe Sprachprobleme. Beiträge zu den Kaukasistentagungen in Oldenburg 1995-2001. – Oldenburg, 2003, P. 105-109.

ქომრი, ხალილოვი 2009 – Комри Б., Халилов М. Словарь языков и диалектов народов северного Кавказа. Лейпциг-Махачкала, 900 с.

ქომრი, ხალილოვი, ხალილოვა 2009 – Комри Б., Халилов М., Халилова З. Грамматика бежтинского языка. Лейпциг-Махачкала, 656 с.

შანიძე 1980 – ა. შანიძე, თხზულებანი თორმეტ ტომად, ტ. III. თბილისი, „თსუ გამ-ბა“, 652 გვ.

ჩიქობავა 1950 – არნ. ჩიქობავა, ქართული ენის ზოგადი დახასიათება. – ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი, ტ. I. თბილისი, „მეცნ. აკად. გამ-ბა“, გვ. 018-080.

ჩიქობავა 1965 – არნ. ჩიქობავა, იბერიულ-კავკასიურ ენათა შესწავლის ისტორია. თბილისი, „განათლება“, XV+412 გვ.

ჩიქობავა 1979 – Чикобава А. С. Грамматические классы имен в иберийско-

кавказских языках: Общие вопросы системы и истории. – ЕИКЯ, т. 5. Тбилиси, С. 9-27.

ჩიქობავა 1979 – არნ. ჩიქობავა, იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერების შესავალი. თბილისი, „თსუ გამ-ბა“, 322 გვ.

ჩიქობავა 2016 – არნ. ჩიქობავა, შრომები, XI. თბილისი, „თსუ გამ-ბა“, 580 გვ.

ჩიქობავა, ცერცვაძე 1962 – არნ. ჩიქობავა, ილ. ცერცვაძე, ხუნძური ენა. თბილისი, „თსუ გა-ბა“, 442 გვ.

ხალილოვა 2009 – Khalilova, Zaira. A Grammar of Khvarshi. Leiden, 2009.

ხალილოვი 1991 – Халилов М. Ш. К вопросу о грузинско-дагестанских языковых контактах (К постановке проблемы). – ВЯ, №6. Москва, С. 90-100

ხალილოვი 1995 – Халилов М. Ш. Бежтинско-русский словарь. Махачкала, 417 с.

ხალილოვი 1999 – Халилов М. Ш. Цезско-русский словарь. Москва, „Академия“, 454 с.

ხალილოვი 2004 – Халилов М. Ш. Грузинско-дагестанские языковые контакты. Москва, „Наука“, 288 с.

ხალილოვი 2015 – Халилов М. Ш. Бежтинско-русский словарь. Махачкала, 694 с.

ჯავახიშვილი 1937 – ი. ჯავახიშვილი, ქართული და კავკასიური ენების თავდაპირველი ბუნება და ნათესაობა. ტფ. XVI+754; მეორე გამოცემა: თხზულებანი თორმეტ ტომად, ტ. X. თბილისი, „მეცნიერება“, 1992, 759 გვ.

ჰაიდაკოვი 1973 – Хайдаков С. М. Сравнительно-сопоставительный словарь дагестанских языков. Москва, "Наука", 179 с.